

مولفین کتب جامی

جلد ۱

مؤلفین کتب چاپی

فارسی و عربی

از آغاز چاپ تا کنون

مرکز تحقیقات کتاب و اسناد

جلد پنجم: کتب مجتذبه

تألیف

خان بابا مشاعر

۱۳۴۳ شمسی

<p>کتابخانه</p> <p>مرکز تحقیقات اسلامی</p>
<p>شماره ثبت: ۰۱۴۶۳۶</p> <p>تاریخ ثبت:</p>

مرکز تحقیقات اسلامی

این کتاب در چاپخانه رنگین در بکمزار نسخه چاپ رسیده است
حق چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف است
قیمت: بیست و پنج تومان

ک. ۱. دانشجو :

(- معاصر)

۱- خوزستان و خوزستانیان :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، ۶۸ ص .

ک. احیاء :

(- معاصر)

۱- آوار ، مجموعه داستان :

بشارکت ج . لاطفی ، طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، ۹۰ ص .

ک. پرورش :

(- معاصر)

۱- راهنمای موسیقی :

طهران ، سری ، رقمی ، کتابفروشی پرورش .

ک. گینا :

(- معاصر)

۱- آفتاب بی غروب :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، معرفت ، ۱۴۳ ص .

۲- آینه های بی پایانی :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، رقمی ، ۲۰۴ ص .

ک. شاد (کارشاد) :

(- معاصر)

۱- آقای کسروی و مفهوم ماتریالیسم :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، رقمی ، ۶۳ ص .

۲- هشتادی نهمین :

هوارد فاست امریکائی ، ترجمه ، طهران ،

سری ، جیبی ، ۲۴۰ ص .

ک. قاسم نیا همدانی :

(- معاصر)

۱- مختصات :

طهران ، ۱۳۱۷-۱۹ ش ، سری ،

رقمی ، اقبال ، ۱۲۷+۱۲۱ ص .

کابلی (رجوع شود به) علیرضا

کابلی (رجوع شود به) محمد افضل

کابلی (رجوع شود به) غلام مرتضی

کاتب الخاقان (رجوع شود به) علی مخصوص

محمد کاتب الدین خان :

( )

۱- معین الجواهر :

کابلور ، ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، وزیری ، ۶۴ ص .

کاتب نعمانی (رجوع شود به) محمد ابن

ابراهیم

کاتبی (رجوع شود به) امین الله

کاتبی (رجوع شود به) حسینقلی

کتابی (رجوع شود به) علیقلی

کاتوزیان (رجوع شود به) علی [دکتر]

کاتوزیان (رجوع شود به) محمد علی

کار (رجوع شود به) فریدون

کار (رجوع شود به) محمد [دکتر]

۵. کاراکاش :

(- معاصر)

۱- داستانهای ارمی :

ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی،

بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۲۱۲ ص

کاردان (رجوع شود به) محمد امین

کاردان (رجوع شود به) علیمحمد [دکتر]

کارن (رجوع شود به) ع. کارن

کارنگه (رجوع شود به) عبدالعلی

کارو :

( )

- معاصر (تحقیق و نگارش) سیدی

(- معاصر)

۱- واژه‌های آسنفل :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، جیبی، قانون

معرفت، ۷۹ ص

کاسمی (رجوع شود به) نصرت‌الله [دکتر]

کاشانی (رجوع شود به) ابراهیم بن محسن

کاشانی (رجوع شود به) تقی

کاشانی (رجوع شود به) تقی مدیر روزنامه

فرهنگه

کاشانی (رجوع شود به) محمد تقی بن حسین

کاشانی (رجوع شود به) محمد تقی بن محمد

هاشم [دکتر]

کاشانی (رجوع شود به) محمد جعفر ابن

محمد علی

(مجموعه نظم و نثر)

طهران ، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، مطبوعاتی

مرجان ، بشمعیج مهندس نادر جهانگیری

۲۰۰ ص، در مقدمه عکس شاعر

۲- نامه‌های سرگردان و ترانه‌ها :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، چاپ دوم،

۱۸۳ ص

کازرونی (رجوع شود به) اسمعیل بن حسین

کازرونی (رجوع شود به) حاجی آقا ابن

ابوالحسن

کازرونی (رجوع شود به) سدیدالدین

کازرونی (رجوع شود به) عبداللطیف

کازرونی (رجوع شود به) سید علی مجتهد

کازرونی (رجوع شود به) علی بن عباس

مهندس کازرونی :

شاعر و نویسنده ایرانی

۱- شکست سکون :

کاشانی (رجوع شود به) محمد جعفر بن محمد -
 قاسم عراقی
 کاشانی (رجوع شود به) جلال
 کاشانی (رجوع شود به) حبیب الله بن علی اکبر
 کاشانی (رجوع شود به) حبیب الله بن علیمدد
 کاشانی (رجوع شود به) حسن [حاج سید]
 کاشانی (رجوع شود به) محمد حسن
 کاشانی (رجوع شود به) حاج ملا محمد حسین
 مجتهد
 کاشانی (رجوع شود به) حسین بن محمد
 حائری
 کاشانی (رجوع شود به) محمد حسین ابن
 ابوالقاسم نجفی
 کاشانی (رجوع شود به) عبدالرزاق [ملا]
 کاشانی (رجوع شود به) علی فریدة الاسلام
 کاشانی (رجوع شود به) محمد علی طهرانی
 [شیخ]
 کاشانی (رجوع شود به) فتح الله [ملا]
 کاشانی (رجوع شود به) محسن فیض [ملا]
 کاشانی (رجوع شود به) محمد بن حسن بابا
 افضل
 کاشانی (رجوع شود به) محمد بن محسن
 علم الهدی
 کاشانی (رجوع شود به) محمد بن مرتضی
 نورالدین
 کاشانی (رجوع شود به) محمود ملک الشعراء
 کاشانی (رجوع شود به) محمود بن علی عزالدین
 کاشانی (رجوع شود به) مدنی
 کاشانی (رجوع شود به) مهدی [دکتر]
 کاشانی (رجوع شود به) مصطفی
 کاشف (رجوع شود به) جعفر
 کاشف (رجوع شود به) محمد شریف ابن
 شمس الدین محمد

کاشف (رجوع شود به) علی اکبر برقی
 کاشف (رجوع شود به) غلامحسین
 کاشف (رجوع شود به) هاشم
 کاشف دزفولی (رجوع شود به) صدرالدین
 کاشف الدوله (رجوع شود به) حسین
 هایونفر
 کاشف السلطنه (رجوع شود به) محمد
 کاشف الفطاء (رجوع شود به) جعفر
 کاشف الفطاء (رجوع شود به) محمد حسین
 کاشف الفطاء (رجوع شود به) علی بن جعفر
 کاشف الفطاء (رجوع شود به) هادی
 کاشف مازندرانی (رجوع شود به) نصر الله
 قائمی
 کاشفی (رجوع شود به) حسین بن علی [ملا]
 کاشفی (رجوع شود به) علی بن حسین
 نصر الدین
 کاشفی (رجوع شود به) مصطفی
 کاشفی (رجوع شود به) علی [شیخ]
 کاشفی (رجوع شود به) یحیی بن اسمعیل

محمد کاظم :

( )

۱- عالم آرای نادری :

دقتراول، مکو، ۱۹۶۰ م، سری، وزیر،
 ۲۱۷ + ۲۲ ص.

محمد کاظم :

(- معاصر)

لیسانس حقوق ازدانشگاه بغداد و مقیم در
 آن شهر.

۱- الزواج المبكر عامل مهم فی شفاء الامراض الصدرية
 (عربی) :

بغداد، ۱۹۶۱ م، سری، وزیر، ۳۴۱ ص.

محمد کاظم آشتیانی :

( )

۱- شرح حالات امیر عبدالرحمن خان حکمران افغانستان:

جلد ۲، مشهد، ۱۳۱۹ ق، سنگی، خشتی،

۴۰۰ + ۱۵۳ ص.

شیخ کاظم آل نوح :

( )

۱- دیوان مرالی (شعر عربی) :

بغداد، ۱۳۲۵ ق، سری، رقی، ۲۲۲ ص.

کاظم بن حاجی ابراهیم میلانی :

( )

۱- روایۃ النسب البقین العالیع لاحفاد الصلعمین (عربی) :

اسکندریه، ۱۳۲۰ ق، سری، رقی،

۳۲۱ ص.

میر سید کاظم اتحاد (سرکشیک زاده) :

( )

مدیر روزنامه اتحاد و مجله ققاعی هفتگی

امید، در سوم فروردین ۱۳۳۰ ش در طهران

وفات یافت، و جنازه اش بکربلا حمل و در

روضه حضرت ابوالفضل مدفون گردید.

۱- وقایع مهم تاریخ :

جلد ۲، طهران، ۱۳۲۶ ش، سری،

رقی، کتابفروشی مهر، ۲۲۸ + ۱۸۱ ص.

کاظم اسماعیلی :

(معاصر)

۱- بوسه خونین :

میکی اسپلین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴

ش، سری، رقی، گونمبرگه، ۱۲۸ ص.

۲- زن خطرناک :

لوئیس میلر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش،

سری، رقی، گونمبرگه، ۱۳۲ ص.

۳- سایه شب :

لیندل هاردلی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷

ش، گونمبرگه، ۴۱۲ ص.

۴- کارگاه زبردست :

(اسرار جمیع موزیک)

لوئیس میلر، ترجمه، طهران، بی تاریخ.

سری، رقی، گونمبرگه، ۲۰۰ ص.

۵- کوچه های تاریک لندن :

لیندل هاردلی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷

ش، سری، رقی، گونمبرگه، ۲۸۰ ص.

سید محمد کاظم بن اصفهین حسین بن اسمعیل

موسوی شیرازی :

( )

از سادات شیرازی مقیم طهران.

۱- دیوانه اهرامی فی مسئله الارث :

طهران، بی تاریخ، سنگی، رقی، ۱۶ ص.

اعتضاد الممالک حاجی کاظم طباطبائی

معروف به حاجی وکیل :

(۱۲۴۶ - ۱۳۴۱ ق)

در تبریز متولد شده و در همدان وفات

یافت و یکی از ادباء نامی و سخنوران معروف
تبریز بود و در فنون فرائد از عظماء علماء
معسوب میشد .

(دانشمندان آذربایجان ص ۱۴۳ ، المآثر
والآثار ص ۲۱۵)

سایر مآخذ : رجال آذربایجان در عصر
مشروطیت ، ص ۱۶۴ و ص ۱۶۷

۱- شجره نامه سادات طباطبائی آل عبدالوهاب :

تبریز ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی .

۲- کلیله و دمنه بهرامشاهی :

تبریز ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، خط ماقر خوش-

نویس با تصحیح میرزا کاظم وکیل الرعایا ،
۳۶۹ ص .

کاظم افشین :

(- معاصر)

۱- قتل و غارتستانان :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقم ، ۴۳۹ ص

کاظم امین :

(- معاصر)

۱- بانوی مصر :

بانو طاهره دیبیار ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۱۸ ش ، سری ، رقم ، ۱۳۳ ص .

محمد کاظم بن محمد امین قزوینی هندی :

( )

۱- عالمگیر نامه ، تاریخ هند :

کلکته ، ۱۸۶۸ م ، بتصحیح خادم حسین

عبدالحی ، ۱۱۰۷ + ۸۵ ص .

محمد کاظم انصاری :

(- معاصر)

۱- آرقا مافوقها :

ماکسیم گورکی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰

ش ، سری ، رقمی ، مطبوعاتی ناقوس ،
۲۹۲ ص .

۲- اطلاق شماره ۶۶ :

چخوف ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ،

سری ، رقمی ، مطبوعاتی ناقوس ، چاپ دوم ،

۱۴۱ ص .

۳- جنگ و صلح :

تولستوی ، ترجمه ، جلد اول ، طهران ،

۱۳۳۴ ش ، سری ، وزیر ، صفی علیشاه ،

۷۶۰ + ۲۲ ص .

۴- جلد طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، خشتی ،

کومبرک ، م + ۴۳۱ + ۴۸۲ + ۴۲۹

+ ۳۹۲ ص .

جلد سوم و چهارم ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ،

وزیر ، صفی علیشاه ، امیر کبیر ، ۴۲۹

+ ۳۸۴ ص .

۵- جلد ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، وزیر ،

کومبرک ، چاپ دوم ، م + ۷۶۰ + ۴۲۹

۳۷۶

۶- جوشکاری با سحر و لعیم کاری :

طهران

هد چلکش :

ماکسیم گورکی ، ترجمه ، طهران ، سری ،

رقم ، ۱۰۲ ص .

۷- داستانهای پرمزیده چخوف :

ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی

اندیشه ، ۲۳۳ ص .

ترجمه ، جلد دوم ، طهران ، ۱۳۴۰ ش ،

سری ، رقمی ، اندیشه ، ۲۴۴ ص .

۸- در میان نمودار :

آنتوان چخوف ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰

ش ، سری ، رقمی ، ۷۶ ص .

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، رقمی ، اندیشه ،

چاپ دوم ، ۱۶۰ ص .

۸- زمین و آسمان :

آ . والکوف ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۱

ش ، سری ، رقمی ، طهوری ، ۲۳۹ ص .

۹- سرپرستور دولت :

الکساندر بلیایو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹

ش ، سری ، وزیر ، کوئمبرگ ، ۱۴۰ ص .

۱۰- علم برای جوانان :

کلن بلو ، ترجمه ، تبریز ، سری ، رقمی ،

معرفت ، ۴۸۹ ص .

۱۱- کافالول :

ما کسیم گورکی ، ترجمه ، سری ، رقمی ،

۶۸ ص .

۱۲- مردم فلیر :

داستایوسکی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶

سری ، رقمی ، کوئمبرگ ، ۲۴۰ ص .

۱۳- میراث :

ما کسیم گورکی ، ترجمه ، سری ، رقمی ،

۳۳۸ ص .

۱۴- نفوس مرد :

گوگول ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ،

سری ، رقمی ، مطبوعاتی ناقوس ، ۴۵۴ ص .

۱۵- هالی تی :

ویلیام دیوآ ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۰

ش ، سری ، رقمی ، الدبشه ، ۱۲۰ ص .

۱۶- هفتاد و آسمان :

(۱- خانه کوتاه اشکوب ۲- خواب آلود ۳-

آسان در غلاف ۴- تمشک ۵- گدا ۶- اندوه

۷- عروس)

آنتون چخوف ، ترجمه ، طهران ، سری ،

رقمی ، مطبوعاتی ناقوس ، ۱۹۰ ص .

سید کاظم تبریزی :

(- معاصر)

مقیم نجف اشرف .

۱- منتخب الزیارات :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سنگی ، بغلی ، محمد-

علی علمی ، ۳۲۰ ص .

کاظم جواد الساعدی :

(- معاصر)

۱- حیات الامام علی بن الحسین (عربی) :

نجف ، ۱۳۷۴ ق ، سری ، رقمی ، ۴۴۰ ص .

شیخ کاظم بن حسن بن علی بن شیخ سبئی سهلانی

جمهوری

(۱۲۵۸ ق - ۱۳۴۲ ق)

عالم ، فاضل ، ادیب ، شاعر ، خطیب ، از

خطبا و مرثیه خوانان عصر خود بود

در ربیع الاول ۱۳۴۲ ق وفات یافت و

در صحن نجف اشرف مقابل حجره شیخ الشریعه

اصفهانی مدفون گردید (مقدمة منتقى الدرر،

أعيان الشيعة، ج ۴۳، ص ۸۹)

۱ - الروضة الكاظمية بنف العامة وهولاء اهل هذا

العصر المعروفة بالحنكة (شعر عربی)

جزء دوم، نجف، ۱۳۷۲ ق، سری، رقی،

۸۴ ص

۲ - منتقى الدرر فی النبی وآله الطهر (شعر عربی):

نجف، ۱۳۷۲ ق، سری، رقی، ۱۸۸ ص

مهندس کاظم بن حاج محمد علی خمیری:

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

پس از اتمام تحصیلات مقدماتی بمدرسه علوم سیاسی وارد شد و در سال ۱۳۰۷ جزو محصلین اهواز و روانه فرانسه شد و از آنجا بانگلستان و چکوسلاوی و یوگوسلاوی رفت و در رشته های راه آهن تهیه فولاد و ذوب آهن و مس و نفت ببطالیه پرداخت. پس از هفت سال بایران بازگشت و در سال ۱۳۱۵ وارد دانشکده افسری شد. پس از آن بسمت استادی دانشگاه جنگ انتخاب شد. بعداً رئیس تهیه معادن و عضو بنگاه آبیاری و معاون بانک صنعتی بود. در دوره هفدهم از طهران بنمایندگی مجلس انتخاب

گردید (مردان نامی ایران، ص ۳۲)
۱ - خیانت های شاهان و درباره نفت جنوب تکذیب های

پروفسور ژینل:

قسمت اول از جلد دوم، طهران، ۱۳۲۸

ش، سری، رقی، ۵۴ + ۲۴ ص

آخوند ملا محمد کاظم بن حسین هروی

خراسانی:

(۱۲۵۵ ق - ۱۳۲۹ ق)

عالم محقق و فاضل مدقق، از اکابر علمای امامیه که جامع علوم عقلیه و نقلیه بوده، در مشهد مقدس متولد شده و در بیست و دو سالگی بطهران رفته و علوم عقلیه را از اکابر فن فرا گرفته. پس از آن بنجف رهسپار و اندک مدتی در حوزه درس شیخ مرتضی انصاری حاضر و پس از وفات وی نزد جناب میرزای شیرازی تلمذ نموده و بعد از مهاجرت جناب میرزا بسامرا بتدریس جمعی از طلاب پرداخت تا اینکه حاضرین حوزه اش از هزار نفر منجاوز شد که در بیست نفر آنان مجتهد مسلم بودند. در اواخر

رجائیه ، ۱۳۲۸ ش ، سری
۲ - ارمغان ایران پاکستان

طهران ، سری .

۳ - مصامت جشن داستانی مهرگان (شعر)

رجائیه ، ۱۳۲۸ ص ، سری ، رقی ، ۳۸ ص

۴ - بهترین روش در آموزش و تگارش .

جلد ۲ ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقی .

علی اکبر علمی ، ۱۳۲۲ - ۲۷۳ ص

۵ - پرورش خاتوانی در چهار پرده

تبریز ، ۱۳۱۸ ش ، سری ، رقی ، ۵۶ ص

۶ - تاریخ و جغرافیای سمنان :

تبریز ، ۱۳۱۰ ش ، سری

۷ - خرد پژوهشی

تبریز ، ۱۳۱۱ ش ، سری

۸ - روزگار جوان (شعر) .

طهران ، ۱۳۲۲ ش ، سری

۹ - روش تگارش

تبریز ، ۱۳۱۵ ش ، سری

۱۰ - رندگی و لطف فارابی :

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سری

۱۱ - قواعد تگاریه :

تبریز ، ۱۳۰۷ ش ، سری ، رقی ، ۴۲ ص

۱۲ - نامه پیروزی یا تراته پیروزی ، طبعی پیروزی

۵۵

ترجمه منظوم طهران نامه ابوعلی سینا ، تبریز

۱۳۱۰ ش ، سری ، حسنی ، ادبیه ، ۷۴ ص

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقی ، چاپ

دوم ، ۸۶ ص

۱۳ - وراثت روحانی از لحاظ روانشناسی

طهران

سید محمد کاتلم بن محمد رضا بن ابوالقاسم

مشهوره مفید :

(۱۲۹۷ ق - معاصر

در سبب متولد شده و بعد از تحصیلات در

مدرسه طالبیه تحصیل مقدمات عربی و ادبی

مشغول شدم . در چهارده سالگی ارمطول و

شرح مطالع قراعت حاصل کردم در هیجده

سالگی تحصیل فقه و اصول و کلام پرداخته

و بعد بسبب مهاجرت کردم و نه بحث جمعی

ارمشایح حاضر شدم و از جمعی از آنها اجاره

روایتی و عمل مفیدی اخذ نمودم

(کتب علمای معاصرین ص ۴۰۲)

۱ - حدیقه الاحکام :

۰۰۰

۲ - المعجزات

۰۰۰

سید کاتلم روانبخش :

(- معاصر)

۱ - زندگانی و شخصیت خواجه نصیر طوسی

تبریز ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، رقی ، ۱۰۴ ص

۲ - قنبر و سر بوشت یا عبیت و قانون

قسمت اول ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ،

رقی ، ۲۲۰ ص

قسمت دوم ، قوانین موسوعه ، تبریز ، ۱۳۴۰

ش ، سری ، رقی ، و ۸۱ ص

۳ - مالکیت محدود و تعارض دو اصل حقوقی

تبریز ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، رقی ، ۱۱۷ ص

کاتلم در تگارش

(- معاصر)

سر دبیر سیاسی روزنامه کیهان

۱ - سر بوشت فردای دهات و شهرهای ما :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، ویری ، ۱۱۰ ص

کاتلم سزائی :

(- معاصر)

۱ - رؤیای قنبر :

تبریز ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقی ، ۲۰۳ ص

شیخ محمد کاظم بن محمد سعید *

(- معاصر)

۱. اعجاب

طهران ، ۱۳۴۵ ق ، سگی

۲. رساله در حجاب

طهران ، ۱۳۴۵ ق ، سگی ، علمی

دکتر کاظم سیمجور :

(- معاصر)

۱. جراحی دهان و دندان

۲. جلد ، طهران ۳۵ - ۱۳۳۶ ش ، سری ،

دربری ، نشریه ۳۷۰ و ۴۰۵ دانشگاه ،

۴۰۰ + ۴۷۴ س .

شیخ محمد کاظم شایقی *

(- معاصر)

۱. لاریجه ادوار منطق از کتب فرهنگ علوم اسلامی

مشهد ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، علمی ، ۳۲۰ س

مشهد ، ۱۳۷۸ ق ، سری ، علمی ، نشر سنج

محمد رسا اعدادی ، ۱۶ + ۱۰۰ س ، با

خود آموز منظومه در یک جلد .

کاظم شاهرخی :

(- معاصر)

۱. آراة کمانام

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، علمی ، با اهتمام

بسررت عهده فحی آتشگاه ۲۱۸ س

کاظم شاهرویدی :

(- ۱۳۴۲ س)

طلم دبیرستان ایرانشهر در سال ۱۳۱۴

۹۴ ش در سالنامه دبیرستان رحمتا تحصیلی

۱۳۲۹ شرح حال دارد

کتاب دوره محضر فقهیه ، مجموعه فروغ :

نشر گشت قاسم اولیائی ، طهران ، ۱۳۴۶

ق ، سری ، علمی ، ۲۶۱ + ۱۹۴ س

سید کاظم بن حسن بن محمد شریعتمدار تبریزی :

(۱۳۲۲ ق - معاصر)

حدوی سید محمد متوفی ۱۲۷۰ ق از

علمای بروجرود بوده که به تبریز مهاجرت

نموده . پدرش سید حسن سال ۱۳۳۲ ق

در گذشته است . خود وی در سال ۱۳۲۲ ق

در تبریز بودند ، فقه است و بعد از تحصیل علوم

مقدماتی در سنه ۱۳۴۲ ق به مهاجرت کرده

و از شیخ عبدالکریم حائری وسید ابوالحسن

صهیری و آقا سید لطف عراقی موفق باخذ

حتیج شده پس از آن بموطن خود برگشته

ست

کاظم شعیب :

(- معاصر)

ارشمرای مقیم عراق عرب

(الدریعة، ج ۲، ص ۹۰)

۱- العاصیات (عربی)

مطبعه
العرفان ، بغداد ، ۱۳۴۶ ق ، سری ، رقم ، مطبوعه

کاظم شرکت متعلق به شهرین

(حدود ۱۳۰۱ ش - معاصر)

در اسفهان متولد شده است .

(تذکره شماری معاصر اسفهان ، ص ۲۸۹)

۱- هنر و شاعری

اسفهان ، ۱۳۲۲ ش

شیخ محمد کاظم شیرازی نجفی :

(۱۲۹۲ ق - ۱۳۶۷ ق)

در حدود ۱۲۹۰ ق متولد و در سن با
اجوب خود از شیراز بکربلا آمده و معلوم
عریه اشتغال و درید پس از دو سال والدیتش

(کتاب علمی معاصرین ، ص ۲۸۵)

اکنون سال ۱۳۴۶ ش در قم اقامت پانزده

از مراجع است

۱- خلاصه الاحکام .

قم ، ۱۳۲۹ ق ، سری ، رقم ، مطبوعه

۱۸۹ ص

جلد دوم ، قم ، ۱۳۸۲ ق ، سری ، ویرجی

۱۴۷ ص

تهران ، ۱۳۴۹ ش ، سری ، رقم ، چاپ

دوازدهم ، ۱۸۹ ص

۲- مسائل صحیح :

قم ، تاریخ ، سری ، حجم ، ۱۱۲ ص .

۳- مباحث الفی حاشیه علی عروة الوثقی

سید محمد کاظم طباطبائی ، حاشیه جلد اول

تهران ، ۱۳۸۲ ق ، سری ، د ، ری ، چاپ

* دوم ، مطبوعه ، ۱۶۴ ص

جلد دوم ، قم ، ۱۳۸۲ ق ، سری ، ویرجی

مطبوعه ، ۸۳ ص .

۴- وسیلة العبد لربوبه

سری ، ۱۳۷۲ ق - بی غشی ، ۲۵۳ ص

بشیراز معاودت نمودند. وی مدت چهار سال تنهایی بتحصیل مشغول بود پس از آن از کربلا بشیراز رفته و مدت دو سال در آنجا تحصیلات خود ادامه داد و مجدداً مکرراً معاودت کرده بمدارووت میرزا محمد تقی شیرازی بمکاتمین رفته و در آنجا بتدریس مشغول شد بعداً بنجف مهاجرت نمود (کتاب علمای معاصرین، ص ۲۲۱)

در سنه ۱۲۹۲ ق بشیراز متولد شده و در جمادی الاول ۱۳۶۷ ق در نجف و مدت بیست و در یکی از حضرات شرفی صحن مدفون گردید (مهر مستر صوبه ۱، ج ۶، ص ۵۷۷)
۱- یلقة الطالب فی حادیة الکتاب (عربی)

۲- جلد ۱، طهران، ۱۳۷۰ ق، سری، رقی، ۳۱۷ + ۳۴۰ ص

۲- رسالة فی الخط (عربی)

۳- رسالة فی صلاة الجماعة (عربی)

طهران، ۱۳۶۳ ق، سنگی، ویرایز
۲۰۷ + ۲۱۵ ص، صحن تعلقه میرزا محمد

نجی شیرازی بر کتاب

دکتر کاظم صدر :

(- معاصر)

۱- تاریخ سیاست خارجی ایران :

آلبر دوژدلد، و لا پروال، ترجمه بمشارکتی

دکتر حواد صدر، طهران، ۱۳۶۶ ق،

سری، رقی، ۱۵۴ ص

سید کاظم صدر السادات دزفولی :

(- معاصر)

۱- عاقل و حدیث :

قم، ۱۳۸۰ ق، سری، رقی، ۱۲۵ ص

محمد کاظم طریحی :

(- معاصر)

۱- این سینا، بحث و تحقیق (عربی)

نجف، ۱۳۶۹ ق، سری، رقی، ۲۰۰ ص

شیخ کاظم عباس الخطائی العامری :

۱- لعة الامار فی مرآة المنة الاطهار (عربی)

نجف، ۱۳۷۹ و سری، رقی

محمد کاظم بن عباس خمکین اصفهانی :

(۱۲۸۶ - ۱۳۵۵ ق)

رشرای معاصر، اسفهان بوده و در صحن

مولاد مدفونست

(رجال اسفهان چاپ دوم ص ۵۳، تذکرة

شمرای معاصر اسفهان، ص ۳۳۸)

۱- دیوان شعر

(متن شرح جمال شعرا و خوشنویسان

اسفهان در قرن ۱۳ و ۱۴)

طهران، ۱۳۶۸ ق، سری، د اهتمام حلال

هیائی، ۳۳۰ ص

۲- اخترازی خمکین یا هایم رفیق پولادین :

طهران، ۱۳۶۴ ق، سری، حشر، ۲۱۳ ص

سید محمد کاظم بن عبدالمعظم طباطبائی یزدی :

(۱۲۵۶ ق - ۱۳۳۷ ق)

در سگی ارفقای برد متولد شده و بعد از بلوغ با صفتان رفته و مدتی نزد اکابر علمای آنجا تلمذ نموده تا به درجه اجتهاد رسیده سپس به نجف رهسپار و تحصیلات عالیه خود ادامه داده بعد از وفات پدر خود شیرازی استاد خود تدریس پرداخت و آنجا در درس مذهبی و فقه که در آنجا تدریس می‌نمود مشغول به تدریس شد.

(در معانی الادب، ج ۴، ص ۳۳۴)

۱- متان بیار و مستاد رار

نجف، ۱۳۳۷ ق

نقداد، سری، ۳۵ ص

۲- تعلیقه علی التکالیف (عربی)

طهران، ۱۳۲۶ ق، سگی، رحلی، خط

ربیع العابدین ملک الخطاطین، ۴۱۹ ص

ایران، ۱۳۲۴ ق، سگی، رحلی، چنددوم،

۳۶۵ ص

قم، ۱۳۷۶-۷۵ ق، سری و زیری، ۴۲۶ +

۳۷۶ ص

۳- حاشیه ابن التجر

ملا مهدی عراقی، حاشیه، طهران، ۱۳۱۷

۱- در هاشم ابن التجر

طهران، ۱۳۲۷ ق، سگی، نخست، ۲۹۴ ص

۲- حاشیه علی تبصرة العلامة (عربی)

طهران، ۱۳۳۰ ق، سگی، خط احمد هراتی

حریس در هاشم تبصرة

طهران، ۱۳۲۹ ق، سگی، در هاشم تبصرة

نقداد، ۱۳۳۸ ق، سری، ۲۳۹ ص

۳- حاشیه علی جامع النجفی

طهران، ۱۳۲۵ ق، سگی، خط محمد حسن

در هاشم جامع عسلی

۴- حاشیه علی تاج العباد فی يوم النقاد (عربی)

شیخ محمد حسن صاحب الجواهر، حاشیه،

طهران، ۱۳۲۴ ق، سگی، زیری، در

۵- حاشیه العباد

نقش، ۱۳۱۸ ق، سگی، زیری، ۴۱۰ ص

۶- (الف) حاشیه الفان (عربی)

۸- (ب) حاشیه علی لندجو (عربی)

سنگی، سری، انصاری

۹- (ج) رباع فی معجزات العرب (عربی)

طهران، ۱۳۱۶-۱۷ ق، سگی، خط

علامت کرمی، ۱۹۸ + ۱۸۱ + ۳۹ ص

طهران، ۱۳۲۶-۲۵ ق، سگی، رحلی،

۱۰- حاشیه سند محمد بن خوافری، ۳۶۰

+ ۳۸۵ ص، در هاشم و سحر شیخ مرتضی

انصاری

۱۱- رباع فی التعداد و التراجیح (عربی)

طهران، ۱۳۱۶ ق، سگی، زیری، ۲۹۶ ص

طهران، ۱۳۱۷ ق، سگی، زیری، ۳۱۴

ص، من، تعلیقه آقا حسین خوانصاری بر

حاشیه محقق سروزی

نجف، سری، سگی، زیری، ۲۹۶ ص

۱۲- رباع فی جواهر اجتماع الاموال النبی (عربی)

طهران، ۱۳۱۶ ق، سگی، زیری، ۳۱۴ ص

طهران، ۱۳۱۷ ق، سنگی، وریری، ۳۱۴ ص
۱۲- السوال والجاب (عربی)

جهد اول، نجف، ۱۳۴۰ ق، سری، خشتی،
۴۰۸ ص.

۱۳- صحیفه الکاملیه (عربی)

بغداد، ۱۳۳۷ ق، سری، ۴۶ ص
۱۴- طریق النجاة، رساله عمیه -

بغداد، ۱۳۳۰ ق، سری،
۱۵- عروۃ الوثقی فیما لکم بالنوی (عربی)

جلد اول، حیدرآباد، ۱۳۳۰ ق، سری، وریری،
۱۶۰ ص.

جلد دوم، حیدرآباد، ۱۳۴۰ ق، سری، وریری،
۲۴ + ۵۶ + ۳۶ + ۱۰۴ + ۱۹۸ ص

جلد سوم، حیدرآباد، ۱۳۴۴ ق، سری، وریری،
۲۶۸ ص

نجف، ۱۳۳۹ ق، سری، رقی، ۴۲ + ۵۶ +
۳۶ + ۱۰۴ ص

جلد سوم، نجف، ۱۳۴۰ ق، سری، رقی،
۱۹۸ ص

جلد دوم، نجف، ۱۳۴۴ ق، سری، رقی،
۲۱۱ ص

بغداد، ۱۳۲۸ ق، سری، وریری، ۵۴۷ +
۷۷ ص.

بغداد، ۱۳۳۰ ق، سری، وریری، چاپ دوم،
۵۶ + ۱۵۹ ص

بیشی، ۱۳۳۹ ق، سنگی، وریری، ۶۹۲ ص
طهران، ۱۳۷۱ ق، سنگی، وریری، اسلامی،

۸۰۰ ص، باحواشی حاج آقا حبیب مروجردی،
سید محمد حجت، سید صدالهادی شیرازی،

سید محمد تقی خوانساری، سید جمال الدین
گلپایگانی، میرزا آقا اسطهبالایی

طهران، ۱۳۷۳ ق، سنگی، وریری، اسلامی،
۷۴۶ ص.

قم، ۱۳۶۹ ق، سری، وریری، ۵۶۰ +
۱۶۰ ص
۱۶- مجمع الزوائد

بیشی، ۱۳۱۵ ق، سنگی، وریری، ۳۸۹ ص
طهران، ۱۳۳۲ ق، سنگی، وریری، ۴۸۲ ص،
ما مهج الرشاد دریکم
۱۷- منتخب الاحکام، رساله عمیه :

طهران، ۱۳۴۵ ق، سنگی

حاج سیدکاکم بن محمد بن محمود حسینی

لوائی عصار :

(۱۳۰۵ ق - معاصر)

در کاکمین متولد شده و سال بعد از
ولادت پدرش او را طهران آورده مقدمات
و ادبیات را در این شهر خوانده و در سنه
۱۳۲۳ ق باصفهان رفته و در آنجا تحصیل
نعمه پرداخته بعداً طهران معاودت نمود
و مدت شش سال نزد استاد فلسفه و عرفان و
فقه خوانده پس از آن در سال ۱۳۳۰ ق
تجارت رفته و بعداً راشده از علمای آنجا
حاضر و جهت تحصیل و در سنه ۱۳۴۰ ق
طهران مراجعت نموده و بتدریس پرداخته
اکنون در مدرسه عالی سیهالارد مدرس فلسفه

مستند

(ب) بیخ مقدمه عالی بهار، ص ۱۷۰

عدنی در اروپا سباحت نموده و زبان فرانسه را به خوبی می دانست و مرد و لد خود و شریعت سبکتی، میرزا محمد تقی شیرازی و آقا میاد عراقی قلم نموده و بعضی از آنان او را مجتهد شایسته اند.

(مقالات الجمعاء ص ۳۶۰)

سایر مآخذ: مقدمه الادب لیسعه خطی کتابخانه مجلس ص ۱۰۴۸، فهرست مرمومه ج ۴ ص ۴۶۸، سالنامه دانشراعی تحصیلی

۱۴-۱۳۱۵ ص ۴۸

۱- تفسیر سوره حمد

طهران، ۱۳۱۷-۱۵ ش، سری، ویرجی

مؤسسه وعظ و خطابه، ۸۸ + ۲

۲- علم التحدیث، سری

طهران، سری، ویرجی، شرکاء

۴۲

ملك الاطباء فينسوي الدولة كاظم بن محمد

رشتی:

( )

میرزا کدخم خرد طیب رشتی ملک -
الاضواء ص ۱۰۰ و اس وقت معلوم -
الدوله را ارجا کپی همایون استدعا کرده
وصمیمه ساخته است در این عهد -
و خدمت دردد و رسالت که با مستحق
از حکیمناشین محضوم شایسته می است
فرزدش میرزا لقمان ملقب به لقمان الملك
در صنعت طب عملا و علما هر دو بکومت
(الدائر الاثر، ص ۱۹۵)

۱- حقه الصطفا صری:

۲- رساله در جواب چینی

طهران، ۱۳۰۴ ق، سنگی، حشیش، ۳۲۰ ص.

۳- رساله لکه گیری.

تصویر

۴- سر لسانی، کلمات قصار امیرالمؤمنین (ع)

سیح طبرسی، ترجمه، طهران، ۱۳۱۸ ق.

سنگی، رقی، ۷۹ ص، مانتی عربی در مکتب.

کاظم عمادی

(۱۳۰۱ ش معاصر)

در اراك متولد شده - تحصیلات خود را در

دانشکده حقوق طهران پایان رسانیده

(شهور اسلام)

۱- آمو و هوا

ایوان تاهیل، ترجمه، طهران، سری،

ویرجی، شماره ۶، داستانهای جهان علم

۲- آخرین ماه

از یادداشت ترجمه طهران، سری،

مستند، ص ۱۰۰

۳- بیکو

اندوه گرسون، ترجمه، طهران، سری،

رقی، مطبوعاتی صفی عدشاه، ۷۸ ص

طهران، چاپ دوم، سری، رقی، مطبوعاتی

صفی، ۷۹، ۱۰۰ ص

۴- رسالو

اندوه گرسون، ترجمه، طهران، سری،

رقی، مطبوعاتی صفی علیشاه، ۱۰۰ ص

طهران، سری، رقی، صفی عیشاه، چاپ

دوم

۵- اسپموراء

اندوه گرسون، ترجمه، طهران، سری،

رقی، صفی علیشاه، ۸۹ ص

۶- اظاطون:

- اندوه گرسون، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹
 ش، سری، رقص، صمی عیشاء، ۱۰۰ ص
 ۶ - انقلاب کبیر فرانسه اردائرة المطارف فرانسه
 ترجمه، جلد اول، طهران، ۱۳۳۰ ش
 سری، خشی، ابن سیما، ۷۴ ص
 ۷ - باغ ایتکور
 آمانول فرانس، ترجمه، طهران، ۱۳۲۵
 ش، سری، رقص، ابن سیما، ۱۳۳ ص
 ۸ - پاسکال
 اندوه گرسون، ترجمه، طهران، سری
 رقص، صمی عیشاء، ۸۰ ص
 ۹ - قرین اطفال
 علی راس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،
 سری، رقص، صمی عیشاء، چاپ سوم،
 ۸۳ ص
 ۱۰ - کوشتوی
 اندوه گرسون، ترجمه، طهران، ۱۳۳۲
 ش، سری، دزیری صمی عیشاء، ۹۸ ص
 ۱۱ - خدایان کشته اند
 آندول فرانس، ترجمه، طهران، ۱۳۲۴
 ش، سری، رقص، ۲۲۹ ص
 طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقص، ۱۱۶ ص
 سیما، چاپ دوم، ۲۵۴ ص
 ۱۲ - جوان زندگی زن و مرد در سن جوان
 دکتر ویکتور پوشه، ترجمه، طهران،
 ۱۳۱۶ ش، سری، رقص، ۱۱۶ ص
 شیراز، بی تاریخ، سری، رقص، چاپ دوم
 کتابفروشی محمدی، ۱۶۰ ص
 ۱۳ - در زیر آسمان ایران، سفرنامه
 مورس برنو فرانسی، ترجمه، طهران،
 ۱۳۲۴ ش، سری، رقص محمد علی علم،
 ۹۹ ص
 ۱۴ - دکارت
 اندوه گرسون، طهران، سری، رقص
- صمی عیشاء، ۱۰۸ ص
 ۱۵ - دینرو
 اندوه گرسون، ترجمه، طهران، سری،
 رقص، صمی عیشاء، ۱۰۲ ص
 ۱۶ - رشد اخلاقی اطفال
 اشلی مونتاک، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶
 ش، سری، رقص، طهوری، ۷۱ ص
 ۱۷ - رسدای ناپتون
 طهران، ۲۰-۱۳۱۸ ش، سری، رقص،
 ۴۱۴ ص
 طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقص، ۱ ص
 سیما، چاپ دوم، ۴۳۹ ص
 ۱۸ - ژان ژاک روسو
 اندوه گرسون، ترجمه، طهران، سری،
 رقص، صمی عیشاء، ۱۰۹ ص
 ۱۹ - صراط
 اندوه گرسون، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸
 ش، سری، رقص، صمی عیشاء، چاپ دوم
 ۲۰ - صراط، افلاطون، ارسطو، ایتکور
 اندوه گرسون، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،
 سری، رقص، چاپ سوم، ۱۰۰ + ۱۰۲ +
 ۷۹ + ۹۵ ص
 ۲۱ - شرط بندی دو میلیارد
 مارک تواین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳
 ش، سری، رقص، ابن سیما، ۱۱۹ ص
 ۲۲ - شوپنار
 اندوه گرسون، ترجمه، طهران، بی تاریخ
 سری، رقص، صمی عیشاء، ۸۸ ص
 ۲۳ - شهوار اسلام علی ع
 کابریل اپینکیری مسیحی، ترجمه، طهران،
 ۱۳۳۱ ش، سری، رقص، انجمن تبلیغات
 اسلام، ۲۱۷ ص
 طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، سارمان کتابهای

حبیبی ، ۱۷۵ ص ، در پشت جلد عکس مترجمه
۲۴ - عیادت (روم کواپار) :

آنا تول فرانس ، ترجمه ، طهران ۱۳۲۷
ش ، سری ، رقص ، صلی عیادت ، ۱۴۰ ص ،
طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقص صلی -
عیادت

۲۵ - فرانسیس بیکن :

اندوه گرسون ، ترجمه ، طهران بی تاریخ
سری ، رقص ، صلی عیادت ، ۹۲ ص

۲۶ - فرانکلین :

مادی ، ز ، شلی ، ترجمه ، طهران ، سری
رقص ۱۵۸ ص

۲۷ - قدرت اراده در اعضای بدن و اعصاب و سر و وقت

پل کلمان ژاکو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۷

ش ، سری ، رقص ۱۲۰ ص

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقص چهارم ، ۱۲۷ ص

۲۸ - کاران :

د و صبه دریمه ، طهران ، سری ، رقص

۱۰۰ ص

۲۹ - کات :

اندوه گرسون ، ترجمه ، طهران ، سری

رقص ، صلی عیادت ، ۸۴ ص

۳۰ - لایپ فیتز :

اندوه گرسون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸

ش ، سری ، رقص ، صلی عیادت ، ۹۱ ص

۳۱ - مارک اورل :

اندوه گرسون ، ترجمه ، طهران ، بی تاریخ

سری ، رقص ، صلی عیادت ، ۹۶ ص

۳۲ - مجموعه آنا تول فرانس :

(۱) دمه با عیادت بها است ۶ - دادستان عادل

۳ - دردی خاسکی ۴ - زان مارنو ۵ - مسیو -

نوعان ۶ - کر نیگیل ۷ - پرتو ۸ - ریکه

ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ،

رقص ، ۱۱۶ ص

۳۳ - مشکلات روحی طفل :

سرخن اسکیش (و) ستوارت ، م فیتز ،

ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری

رقص ، صلی عیادت ، ۷۹ ص

۳۴ - یونا و انا

موریس مترلینک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱

ش ، سری ، رقص ، صلی عیادت ، ۱۱۲ ص

۳۵ - مونتی

اندوه گرسون ، ترجمه ، طهران ، سری

رقص ، صلی عیادت ، ۸۸ ص

۳۶ - وکتر

اندوه گرسون ، ترجمه ، طهران ، سری

رقص ، صلی عیادت ، ۱۰۳ ص

۳۷ - هکن

اندوه گرسون ، ترجمه ، طهران ، سری

رقص ، صلی عیادت ، ۹۳ ص

محمد کاظم فقیهی شیرازی :

مصادر

۱- بحر منالطلم

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سری ، رفس ، چاپ
۴۴ ، ۴۵ ص

حاج سید کاظم بن قاسم حسینی رشتی:

(۱۲۹۵ و)

نائب مناب شیخ احمد احسانی بوده و
وی حضور لیس یافته شیخ احمد شریعتی
نمیکرده شرح قصیده با چند رساله
که بطبع رسیده نگه داشته دیده کلماتش
«سلاح نزدیکتر از اسنادش میباشد علی-
الجملة از قراریکه در بعضی کتب تواریخ
نوشته شده پس رهوت شیخ احمد بیرون
و بدو فرقه شداد هر دو نقص یکدیگر یکی
نام رکته که حاج محمد کریمخان کرمانی
و را رواج داد و دیگری نامه که سیدعلی-
محمد باب او را نشر داده و مدعی دایه از
اینها برخواست وی در شب ۲ شمس ۱۷
جمادی الاولی سنه ۱۲۹۵ و ۱۲۹۶ در

(تذکره شمس التواریخ ، ص ۲۰)

۱- (الف) نهج الصالح (عربی)

۲- حیات النفس

شیخ احمد احسانی ، ترجمه ، ترمیر ، ۱۲۷۶
ق ، سنگی ، ۴۷۴ ص
۳- اصول عقاید

ترمیر ، ۱۲۵۹ ق ، سنگی ، حسینی ، ۱۲۶ ص
۱- تفسیر ۵۷ لکرس (عربی)
۵- تفسیر سورة القدر (عربی)
۶- رساله فی شرح حدیث عمران الصابی (عربی)
۷- لوائح الحسیه (عربی)

ترمیر ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، ورمیری ، بی-
شماره صفحه
۸- دلائل المتعبرین

سید کاظم رشتی ، ترجمه محمد رفسی اس
محمد رضا ، ترمیر ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی ،
سید کاظم ، ۱۳۶۴ ق ، سری ، رفس ، ۱۵۳ ص

۹- رباعی بدو امور دین
۱۰- رساله در تفسیر و سلوک

۱۱- شرح خطبه (عربی)

ترمیر ، ۱۲۷۰ و سنگی ، سری ، ۳۹۳ ص
۱۲- شرح قصیده عبدالقادر انصاری (عربی)
۱- تهذیب نامه اهداء پرده سلطان محمود
پادشاه عثمانی بروحه امام رضا (ع)
طهران ، ۱۲۷۰ ق ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی
۱۳- مجموعه ترسان (عربی)

۱- شرح دعای سمات ۲- رساله المظنه
۳- رساله کشف الحق ۴- رساله الحمله
۵- رساله فی ابقاء جنات الائمة ۶- رساله
من شیخ احمد فی علم الله ۷- رساله من شیخ
احمد فی علم الروح ۸- خطبه استغفیه
ترجمه ۹- سؤار و جواب السید ۱۰- شرح
دعای کل یوم ۱۱- حدیث المدر ۱۲-
رساله میرزا ابراهیم الترمیری ۱۳- رساله

طهران ، ۱۳۳۵ ش، سری، رقم: ۵۱ ص.

محمد کاظم بن شیخ محمد صادق الکتبی:
(۱۹۱۴ م - معاصر)

فیائات ثبوت الخاصة ۱۴ - مؤالات مفتی -
اليفساد ۱۵ - رسالة الشيرازية ۱۶ -
رسالة في اسرار الشهادة ۱۷ - رسالة جل -
العملي ۱۸ - رسالة الصمودية والترويه
۱۹ - رسالة محمد عليخان ۲۰ - رسالة
قيم المذيعيل ۲۱ - اسرار اسماء الائمة ۲۲ -
رسالة الجنه ۲۳ - رسالة المكية ۲۴ -
رسالة في اخوة الشيخ جو - حصية ۲۵ -
سالة في - ر: عمير ۲۶ - ر: له خجة - ر: رة
۲۷ - مؤال ملامح في المراسم والاصنام
الائمة ۲۸ - رساله ميرزا باقر الطيب في
مراتب التوحيد

تبريز ۱۲۷۷ ق، مسکي، وريزي، اهتمام
حاج ميرزا شيع صدر، سعه شمس المهر
۳۶۴ م

کاظم کاظمی

معاصر

مدير «شکاه بانک من ايران»

۱- کتوري باري وروش ندي

ترجمه ، جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،
سري، رقم: ۱۱۸ ص.

۲- مطالبي درباره يارهاي الهيك .

صاحب کتاب مذکور و مطبعة صدریه در بعضا شری
که شریات آن تا سال ۱۳۴۰ ش، شرح
ر و تصحیح خود از بطع رسیده است
۱- ابوهریره ۲- اثبات الوصية للامام علی بن
ابی طالب ع ۳- الارشاد ۴- ارشاد القلوب
دلمی ۵- الارس والقرية الحسینیه ۶- اصل
شعة واصول ۷- الاصحاح في امامة علی بن
ابی طالب (ع) ۸- الالعين ۹- الامالی شیخ مفید
۱۰- الامم الصادق ۱۱- الامان من اخطار
اسرار الزمان ۱۲- الانوار العلوية والاسرار
المرئیة ۱۳- بشارة الاسلام ۱۴- بلاغات
النساء ۱۵- تاريخ الكوفة ۱۶- نظم الزهراء
في حرق دماء آل عبا ۱۷- تنبيه الاعبياء
۱۸- لتوحيد المفضل ۱۹- جامع الاخبار
۲۰- حق اليقين في معرفة اصول الدين
۲۱- حصائص اعيان المؤمنين ۲۲- الخصائص
حسینیه ۲۳- الدرجات الرفیعة في طبقات

الشيعية ٢٤ - رجال الطوسي ٢٥ - رحا -
 العلامة الحلي ٢٦ - زيد الشهيد ٢٧ - ريش
 الكسري ٢٨ - ريشة الرحا ٢٩ -
 سرالسلطة العلوية ٣٠ - السقيفة
 ٣١ - شجرة طوبى ٣٢ - الشهيد مسلم ابن
 عقيل ٣٣ - عماد الشيعية ٣٤ - عمدة الطالب
 في أسبآل ابيطالب ٣٥ - عين البيرة في عين
 العشرة ٣٦ - عيون المعجزات ٣٧ - غاية
 الاختصار في السور العنوية لمحمولة من -
 الغبار ٣٨ - عروا امير المؤمنين علي ابن
 ابيطالب او اشعة الانوار في مسائل حيدر الكرار
 ٣٩ - فلك في التاريخ ، نجف ، ١٣٧٤ ق
 سري ، رقي ، ٤٠ - فرج المهور في تاريخ علماء
 الجوم ٤١ - الفردوس الاعلى ٤٢ - فرق -
 الشيعة ٤٣ - (الف) الفصول العشرة في النفس
 (ب) موائد الائمة ٤٤ - الفصول المهمة في
 معرفة احوال الائمة ٤٥ - الفصول المهمة
 في اصول الائمة ٤٦ - الفوائد لابي شاذان
 ٤٧ - الفوائد الحسينية والقواعد السنية
 ٤٨ - فهرست للشيخ الطوسي ٤٩ - هدى
 القرآن ٥٠ - كذب مسلم - ميرزا كور
 ٥١ - كشف المحجج مرة لهجه ٥٢
 الكشكول فيما جرى على آل الرسول ٥٣
 الكنتي والاقاب للشيخ عباس القمي ٥٤ -
 الكوكب النوري في احوال النبي والتول
 والوصي ٥٥ - (الف) لوايح الاشطان في -
 مقتل الامام امير المؤمنين (ب) اصدق -
 الاخبار في قصة الاحد بالثار ٥٦ - (الف)
 النهوي في قتلى الطفوف (ب) قصة المختار ابن
 سيد الثمري في اخذ ثار الحسين ع برواية ابن
 مصنف ٥٧ - المبسوط في اثبات ائمة امير -
 المؤمنين ع ٥٨ - مشير الاخرين في احوال -

الائمة الاثنى عشر ماء الرحمن ٥٩ - (الف)
 مشير الاخران ابن لما حلي (ب) قرعة العن
 في احداثا الحسين ٦٠ - المختصر حسن ابن
 سليمان الحلي ٦١ - المتردد في ائمة علي -
 من ابيطالب ع ٦٢ - مشكوة الانوار في مرد
 الاحبار ٦٣ - معالم العلماء ٦٤ - مقتل الحسين
 لشهيد به مقتل ابن مصنف ٦٥ - الملاحم
 والفتن ٦٦ - من آل ابيطالب ٦٧ - المنتخب
 لطريق ٦٨ - النور المبين ٦٩ - هاشم -
 لمرور ٧٠ - اليقين في ائمة امير المؤمنين
 علي بن ابيطالب ع

سيد محمد كاظم كمالى
 (- مصادر)

١- الزهراء (عري)

تجديد ١٣٦٩ ق ، سري ، رقي ، ٢٢٥ ق

٢- محور الادب العربي (عري)

تجديد ١٣٦٩ ق ، ١٦٩ ق

حاج سيد محمد كاظم طباطبائي كوهكمري ؛
 (- مصادر)

۱- کفایة الله المتعق بالعرفة الوقتی (عربی)

تقریر ملا محمد کاظم خراسانی ، تحریر ،

خرم دوم در صلوة قم ، ۱۳۷۸ ق ، سری ،

وریدی ، ۴۸۴ ص ،

کاظم گیلانیپور ،

(- معاصر)

۱- پیروزی بر اورست

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، وریدی ، ۳۶۴ ص

۲- درد کهنه کار

چیکال ، ترجمه ، طهران ، سری ، حسن

۷۲ ص

۳- غلام سفید ، داستان کودکان کهنه بچه ها

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیری ،

کولسرکک ، ۷۰ ص ،

مهندس کاظم لارودی :

(- معاصر)

۱- آینده ایران با پایتخت راجکو نه ملو آتیم کتلی (پرسه)

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقی ، ۱۲۶ ص

میرزا کاظم بن احمد محلاتی :

(۱۲۵۰ ق - ۱۳۱۳ ق)

معلم شیمی مدرسه دارالفنون و والد دکتر

مصوب و خان شیمی و برادر صبرالامضاء میرزا

کاظم خان معلم طبیبیت متخصص شوی

در مد کتبه قدسیه هکس و شرح حال داود

در راهنمای دانشگاه طهران ، ج ۲ ، ص ۴۳

مستور است : میرزا کاظم محلاتی مشهور بشیمی

در سال ۱۲۷۸ ق از مرگه مرگشت و در دار-

الفنون بجای معلم خود مصوب گردید و تا

سال ۱۳۱۳ ق که بندود حیات گشت باین

شغل اشتغال داشت

۱- چرا باین جهت در صحبت ساده طبیعی و هیئت

۱- البیابانوی فر ، نوی سعة اول آن ترجمه

محلاتی ، نیمه ۲۰۰ ترجمه محمد علی فروغی

و ابناء میرزا محمد حسن فروغی

طهران ، ۱۳۱۸ سگی ، ۴۴۶ ص ، طهران ،

۱۳۱۹ ، سگی ، رقی ، ۲۴۹ ص

شیخ محمد کاظم بن مراد الازری العدادی :

(۱۱۲۳ - ۱۲۱۱ و)

فاخر ، متکلم ، حکیم ، ادیب ، شاعر

در عمره حمادی الاولی سة ۱۱۴۳ بغداد

متولد شده و سال ۱۲۱۲ ق در آنجا وفات

یافت . در کاظمین مدفون شد

(احوال الرضویه ، ص ۳۶۵)

سایر مآخذ : شهاده العیلة ، ص ۳۹۳ ،

الکس والالغاب ، ص ۱۹

۱- التذکر الثانی الی تعمیر محمد کاظم الازری (شعر عربی)

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سگی ، رقی ، ۱۲۱ ص

طهران ، ۱۳۵۱ ق ، سگی ، رقی ، ۱۲۱ ص

نیمه ، ۱۳۷۰ ق ، سری ، رقی ، ۱۶۲ ص

۲- دیوان (شعر عربی)

بمش ، ۱۳۲۰ ق ، سگی ، رقی ، ۱۹۲ ص

۳- اقران النعم الاکبر و قران الفصل الاکبر

اقصیده فی مدح النبی

بمش ، ۱۳۰۰ ق ، سگی

۴- قصیده الهایة المعروفة بالذریة المشهورة بالالیة

(شعر عربی)

نیمه ، ۱۳۴۱ ق ، سگی ، حسن ، ۱۴۳ ص

کاظم محمدی :

(- معاصر)

۱- آخرین پیام

استغاث و ابک ، ترجمه (طهران ، ۱۳۳۳ ش

ش ، سری ، رقی ، صلی علیشاه ، ۱۴۸ ص

سید محمد کاظم بن علی مداح :

(۱۳۱۴ ش - معاصر)

در کرد کوی گرگان در بک حواء
روحانی متولد بعد از تحصیلات مقدماتی
برای ادامه تحصیل بپهران آمد در رشته
ادبیات فارغ التحصیل شد (مقدمه عاطفه)

۱- شرافه خاموشی

۲- عاطفه آتشیاره کرمان

جلد اول ، طهران ۱۳۴۱ ش، سری، رقمی،

۱۹۲ ص، در حاشیه عکس مؤلف

۳- نقش قلب

طهران ، سری

' کاظم براغوشی مشهور بمطلع '

(- معاصر)

۱- الفیاء

طهران

' کاظم مطبعی '

(- معاصر)

دانشجوی سال پنجم دانشدہ یزد

۱- تشخیص لیزیکی 'مراص'

پرسور والفاج میجر ترجمه، جلد اول،

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیری، ۲۲۳ ص

شیخ محمد کاظم معری

(- معاصر)

در طهران مقیم است

۱- ایوالشهادہ الامام حسین ع

محمود عباس الیاد ، ترجمه ، بی تاریخ ،

سری ، رقمی ، چاپ دوم ، ۴۰۰ ص

۲۳۷ ص

۲- پشوائ شهیدان :

عباس محمود عباد ، ترجمه ، طهران، سری

رقمی ، چاپ اول ، ۲۸۴ ص

حاج محمد کاظم ملک التجار :

(-)

۱- شرکت عمومی ایران

طهران ، ۱۳۲۰ و سری ، رقمی، ۷۲ ص

محمد کاظم مناهجی :

(- معاصر)

۱- اشعار فاحج

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، جیبی، ۳۵۰ ص

شیخ کاظم المنظور الکربلائی :

(- معاصر)

۱- المنظورات الحسیة (شعر عربی)

۴ جزء، نصف ۶۸-۱۳۷۳، رقمی، ۱۷۲ +

پر ۱۶۵ + ۱۷۰ + ۱۷۶ ص

نصف ۱۳۱۵ و سری، رقمی، ۱۸۰ ص

در مقدمه عکس شاعر

کر ۱۳۷۸ ق، سری، رقمی، ۱۶۰ ص

سید

او در وی کاظم موسی شوشری نجفی

(- معاصر)

در نصف مقیم است و در مدارس جدیدہ آنجا

تدریس میکند

۱ تاریخ الاکتشافات الجغرافیة (عربی)

نصف ۱۳۵۶ ق، سری

۲- دستور زبان (عربی فارسی)

نعداد ، ۱۳۴۶ و ، سری، جیبی، ۱۱۴ ص

محمد کاظم والہ :

(- معاصر)

۱ دیوان شعر

اسفهان ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیری ،

کتب بروشی نایب ، ناھتم خلال همائی ،

۹۵ ص

دکتر کاظم ودیعی :

(- معاصر)

دانشیار جغرافیا در دانشگاه تبریز

۱- جغرافیای اقتصادی عمومی

جلد اول (جغرافیای کشاورزی) تبریز ،

۱۳۴۱ ش ، سری ، درجی ، نشریه شماره ۴

دانشگاه ، ج + ۳۳۴ ص .

۲- جغرافیای انسانی عمومی .

تبریز ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، درجی ، نشریه

شماره يك دانشگاه ، ۳۴۲ ص

۳- هیئت علمی فرانسه در ایران

ژان دو مرگان ، ترجمه ، جلد اول مطالعات

جغرافیائی ، تبریز ، ۱۳۳۸ ش ، سری ،

درجی ، ۲۹۰ ص

جلد دوم مطالعات جغرافیای عرب و ایران

سری ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، درجی ،

۳۴۱ ص

محمد کاظم وزیر مروی

( )

۱- نامه عالم آرای نادری :

مسکو ، ۱۹۶۰ م ، سنگی ، گراوری ،

درجی ، ۲۱۷ ، ۲۱ ص

کاظم بيك (رجوع شود به) محمد علی ابن

محمد کاظم دربندي

کتابخانه ايرانشهر (رجوع شود به) حسين

سيد کاظم عليخان

( )

۱- صواب فارسی :

حیدرآباد دکن ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، درجی ،

۱۶ + ۳۸ / ۲۹ + ۷۸ / ۱۵۲ + ۱۲۷

+ ۲۴ + ۲۲ ص

کاظمی (رجوع شود به) شيخ اسدالله بن اسمعيل

کاظمی (رجوع شود به) شيخ محمد حسين

ابن محمد هاشم

کاظمی (رجوع شود به) سيد حيدر بن ابراهيم

کاظمی (رجوع شود به) زين العابدین [سرگرد]

کاظمی (رجوع شود به) محمد طاهر موسوی

کاظمی (رجوع شود به) محمد علی [دکتر]

کاظمی (رجوع شود به) محمد علی بن موسی

کاظمی (رجوع شود به) محسن

کاظمی (رجوع شود به) سيد محمد فروشی

کاظمی (رجوع شود به) محمد [سر هک]

کاظمی (رجوع شود به) محمد بن مهدي

کاظمی (رجوع شود به) مهدي بن احمد

کاظمی (رجوع شود به) مهدي بن اسمعيل

کاظمی (رجوع شود به) مهدي بن محمد صالح

کاظمی (رجوع شود به) مهدي بن علی

کاظمی (رجوع شود به) هاشم بن علی

کاظمی :

(- معاصر)

۱- مائریا لیسیم دیا لکاتیک و علوم فیزیکی و شیمی

ترانسپس هالواکس ، ترجمه طهران ، ۱۳۲۷

ش ، سری ، رقصی ، ۳۲ ص

کاظمی (رجوع شود به) کاظم

کاظمی (رجوع شود به) احمد [دکتر]

کاظمی (رجوع شود به) عبدالحمید [دکتر]

کاظمی الکفایه (رجوع شود به) صاحب بن عبد

کالپوری (رجوع شود به) محمد بن ابراهيم

دکتر کامبخش :

(- معاصر)

۱- پرورش کودک شیرخوار

طهران ، ۱۹۴۷ ، سری ، ۲۶ ص

کامبول (رجوع شود به) حسین

کامبیر (رجوع شود به) جواد

کامبیر حشمتی :

(- معاصر)

۱- ره آموزشکار

طهران ، ۱۳۳۳ س سری ، ۸۷ ص

کامبیر سهیلی :

(- معاصر)

۱- فرهنگ استعماری یا غربی فرهنگ از کجاست

اصفهان ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، حبس ، ۳۸ ص

کامپوره :

(- معاصر)

۱- پیاده خام :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، ۱۰۴ ص

کامران شیرازی :

( )

۱- مجموع المساج

بمش ، ۱۲۹۵ ق ، سنگی ، ۱ رفی ، باهنام

۱- ملک الکتاب شیرازی - ۱۱۲ ص

کامران میرزا فرزند بانو شاه :

(۹۱۴ - ۹۶۴)

شاهزاده کامران میرزا پسر بررگه «بر
شاه مؤسس سلطه تیموریه هند در سال ۹۱۴
متولد شده برادر وی همایون میرزا پس از
بابر شاه در سال ۹۳۷ به تخت سلطنت هند نشست
و در سال ۹۴۹ از شهر شاه حاکم بنگال شکست
خورده بایران پناه برد و سه سال در دربار شاه

طهماسب صفوی مهمان ایران بود پس از
حلوس همایون شاه کامران میرزا حاکم گابل
و قندهار و پیچاد گردید . همایون شاه بعد از
مراحتت از ایران با کامران میرزا جنگ
کرده و در آخر در سال ۹۶۰ شاهزاده اسیر و
بازدوی همون شاه آمد و محکم شاه کورث
عاقبت ما حمام خود خوجک یکم دختر
سلط حسن از غون سنج رفت و مدتی در محله
ماند و در سال ۹۶۴ در غت وفات یافت کامران
میرزا در شهر دوق مخصوص داشته و اشعار چند
ترکی هم سروده . شاهزاده مدینه گوینر بوده

ست

(مجموعه از معانی سال ۱۱ شماره ۱ ص ۳۵)

مجموعه از معانی سال ۱۱ شماره ۱ ص ۳۳۷

۳۵ ۵۸ ۱۹۲۹ سنگی ۳۵

مجموعه از معانی سال ۱۱ شماره ۱ ص ۳۳۷

کامرانی (رجوع شود به) بدالله

کامکار پارس (رجوع شود به) مصطفی

محمد کامل بن اللهیار قرشی :

( )

۱- فیروشگر

هند ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، ۲۴ ص

کامل بن حسین بن مصطفی بانی حلبی :

( )

۱- بهر الذهب فی تاریخ حلب (عربی)

۳ جلد ، حلب ، ۴۳ - ۱۳۴۵ ق ، سری ،

ویری ، ۱۱ + ۶۱۰ + ۹ + ۶۳۱ + ۲۷

۷۷۶ + ۵ ص

محمد کامل حسین *

(- معاصر)

۱- سيرة مؤيد في الدين داعي الدعوة (عربي) :

مصر، ۱۹۴۹ م، سری

کامل صموئیل مسیحه :

( )

۱- مصنفی کمال المثل الاعلی (عربی)

داجوبرت خون میکوش آلمانی، ترجمه

سری ۱۳۵۲ و سری ۱ سری ۳۰۴

کامل گنادی

۱- معاصر

۱- المصارغ الخفاء (عربی)

مصر، ۱۹۲۹ م

۲- ملوك الطوائف و خانات في تاريخ الامم العجمية

مصر، ۱۳۵۱ و

آفتاب (رجوع شود به) موجهر

ن سید سیدی

کر سیدی

کاووس خاں

۱- سبع نصری

م د س ۱۳۴۱

کاوسی پرومند (رجوع شود به) علی اصغر

کاوسی (رجوع شود به) هوشنگ

کاوه (رجوع شود به) عبدالله

کاوه (رجوع شود به) م ن کاوه

کاوه دهکاه :

(- معاصر)

۱- ارو لگردی کا دیکناتوری

ویلیام شایرر ترجمه، طهران، ۱۳۴۰

ش، سری، رقی، مطبوعاتی قایم مقام، ۱۶۰ م

۳- ظهور و سقوط آدلف هیتلر

ویلیام شایرر، ترجمه، طهران، ۱۳۴۱ م

سارمان کتابهای حسن، ۱۷۶ م

۳- ملکه ملها داستان کوه گارکین بیجها

طهران، ۱۳۳۷ م، سری، وزیر،

کوتمبرگ، ۳۰ م

۴- هرچوت

لئون تولستوی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۳

م، سری، وزیر، ۴۵ + ۲۶۹ م

کاوه سعیدی *

(- معاصر)

۱- سرود بهاری (شعر)

طهران، ۱۳۴۰ م، سری، رقی، ۱۲۳ م

کاویان (رجوع شود به) ابراهیم

کاویان (رجوع شود به) اسعدیا

کاویان (رجوع شود به) بهرام

کاویانی (رجوع شود به) رضا [دکتر]

کاظمی (رجوع شود به) عبدالله بن یحیی

کبودر آهنگی (رجوع شود به) محمد

حضر بن صفر

کبودر آهنگی (رجوع شود به) موسی شری

کبیر (رجوع شود به) ابوالقاسم حمر

خواباری

کبیر (رجوع شود به) حسین

کبیر (رجوع شود به) علی خان (میر سعید)

کبیر (رجوع شود به) محمد قبی

کبیر آق (رجوع شود به) سلام الله

کبیر عباسی (رجوع شود به) عبداللطیف

کبیری (رجوع شود به) قسم

کتاجیان (رجوع شود به) ابراهیم

کتابی (رجوع شود به) احمد حسین راده

کرمی (رجوع شود به) محمد

کرکوش خلی (رجوع شود به) یوسف

کرکی (رجوع شود به) حسین بن شهاب

الدین

کرم شاهلی (رجوع شود به) احمد

درازماسین

کرم شاهلی (رجوع شود به) باقر

کرم شاهلی (رجوع شود به) عبدالرحیم

کرم شاهلی (رجوع شود به) عبدالمحمد

کرم شاهلی (رجوع شود به) محمد پندل

کرم شاهلی (رجوع شود به) محمد کبری

کرم شاهلی (رجوع شود به) محمد علی ابن

محمد باقر بهائی

کرم شاهلی (رجوع شود به) مهدی

کرم شاهلی (رجوع شود به) وحید

کرمی (رجوع شود به) آد شیخ علی

کرمی (رجوع شود به) ابوالحسن

العابدین ابراهیمی

کرمی (رجوع شود به) احمد روحی

کرمی (رجوع شود به) احمد بن حامد

کرمی (رجوع شود به) محمد باقر

[شیخ]

کرمی (رجوع شود به) محمد حسین ابن

حواد

کرمی (رجوع شود به) حسین علی

کرمی (رجوع شود به) رحمت الله

کرمی (رجوع شود به) محمد رحیم خان

کرمی (رجوع شود به) رس العابدین

محمد کریم

کرمی (رجوع شود به) عبدالحسن

کرمی (رجوع شود به) عبدالحسین [سید]

کرمی (رجوع شود به) عبدالرزاق

کرمی (رجوع شود به) علی اکبر

[علا]

کرمی (رجوع شود به) علی اکبر ابن

علامه علی

کرمی (رجوع شود به) عمر بن عبدالرزاق

کرمی (رجوع شود به) محمد کریم خان

کرمی (رجوع شود به) محمد

کرمی (رجوع شود به) محمد [سید]

کرمی (رجوع شود به) محمد بن محمد

الاسلام احمد

کرمی (رجوع شود به) محمد واعظ مقیم

مشهد

کرمی (رجوع شود به) محمد بن علامه رضا

کرمی (رجوع شود به) محمد خان ابن

محمد کریم

کرمی (رجوع شود به) محمد ناظم

السلام

کرمی (رجوع شود به) محمد بن یوسف

کرمی (رجوع شود به) میرزا آقا خان

عبدالحسن

کرمی (رجوع شود به) ناصر الدین

مشی پردی

کرمی (رجوع شود به) نظر علی شریف

کرمی (رجوع شود به) موسی

کرمی (رجوع شود به) محمد بن محمد

مد

حاج شیخ کرنا :

( )

۱- رشت و ری (شهر)

تهران ، بی تاریخ

مولوی محمد کریم :

( )

۹۔ مکرم اللغات (فارسی، عربی، اردو)

لکھنؤ، ۱۸۸۴ء، ۲۱۲ ص.

کراچی ۱۸۸۰ء، سبکی، وردی، ۲۱۵ ص

حاج محمد کریم خان بن ابراہیم قاجار مردانی

(١٢٢٥ق- ١٢٨٨ ق)

از کمره انساو قصر محدود بود و در حلقه

فنون عقلیه و نقلیه دعوی استادی میسرود

ارحمہم شیخیہ بعد ارسید کا طہر رشتی گروہی

بروی گرویدند واورا رکن رابع از اركان

اصول عقاید خویش گرفتند ، سید علی محمد

باب در تصفیة مصحح خود گزیده ناعش را

بیان‌گذارنده و سلامت خویش را برهان

نهاد این دانشمند قرائه را عریض خواسته

است کہ درشائش گفته ، (اں الکریم کاں می

الکرمان کریم) نخمہ ایس دانشور پر رکتہ

از ایل جلیل فاجدراست و مردم در حق وی

برطانیہ افراط و تفریط میں نہ در نہ

۱۳۸۸ ق، در کرمان در گذشت

(المأثور والآثار ص ١٤٧).

در ۱۸ محرم ۱۲۲۵ ق، متولد شده و

حدود ۲۰۰۰ س در کرمان و در طبایف مقدره

جماعت شیخیه ثروت مند و با اعتماد شده اند .

۲۲ شعبان ۱۳۸۸ در راه عکس در گذشته بعد از

خوب جبهه داشت او کرمان به تمامات حمل گردید.

جماعت شیعیه بعداروی دو فرقه شدید مدد

مدرسہ محمد وحید خان ہرندیشرا در کراچی

د سید نور وعدهٔ حجاج میرزا محمد باقر

همدانی دار کی رابع صداسد،

١١٩٣هـ - ١٢٠٠هـ

عابر ماخذ تدكره شمس النوار بح. ص ٢٠

مجله پژوهش‌های حقوق کیفری، شماره ۷ و ۶، ص ۱۸۵.

١- احياء (عمر)

۱۳۰۳ و ۱۳۰۴ هجری، ج ۱، ص ۲۴۰

١٢٠ (١٠٠)

کتابی ۱۳۱۳ و سر به گرواں، ۱۳۶۸ و

- ۸- تاریخ عبره لیس اعتبار .
 (درو قایع مقتولین سال ۱۳۱۵ ق همدان)
 کرمان، بی تاریخ، سری، حشمتی، ۲۶۷ ص
 ۹- تذکرة الاولیاء :
 (حالات حاج محمد کریم خان کرمانی)
 تألیف نعمت الله رموی ، بمبئی، ۱۳۱۳ ق
 سنگی ، رفعی، ۱۴۴ ص
 ۱۰- تفسیر سورة حجرات
 کرمان ، ۱۳۷۱ و سری، ۱۵۸ ص
 ۱۱- الجامع لاحکام الشراعیع
 کرمان ، ۱۳۶۷ ق، سری ،
 ۱۲- جواب سؤالات و اعتراضات میرزا محمد باقر
 قمی
 ایران ، بی تاریخ سری، حشمتی، ۷۲ ص
 ۱۳- چهار فصل
 کرمان ، ۱۳۶۴ ق، سری، ۶۷ ص
 ۱۴- خطبة صبره
 کرمان ، ۱۳۲۹ ق، سنگی لا حقیقه
 تهران ، کتابخانه مجلس ، ۱۳۲۹ ق
 ۱۵- دستور زبان فارسی
 تهران ، ۱۲۶۵ ق سنگی
 ۱۶- دقایق العلاج در طب (عربی)
 بمبئی، ۱۳۱۵ ق، سنگی، وریری، ۵۵۱ ص
 استنبول، سری، وریری، ۵۸۴ ص
 ۱۷- دیوان دربرائی (شعر عربی)
 تبریز، ۱۳۵۷ ق، سنگی، رفعی، خط طاهر
 ۱۸۸ ص، با ترجمه به نثر از حسن بن عبدالله
 کوهستانی کرمانی مشهور مستخدم
 ۱۸- رجوم النیاطین (عربی)
 تبریز، ۱۲۸۳ ق، سنگی
 ۱۹- رساله در رد باب
 تبریز، سنگی
 ۲۰- رساله در درکن رابع
 ایران ، بی تاریخ سری، حشمتی، ۳۶ ص
- بمبئی، ۱۳۱۳ ق، سنگی
 کرمان ، ۱۳۶۸ ق ، سری ، حشمتی ، چاپ
 دوم، ۲۶ ص
 ۳۱- رساله سلطانیه در بیات نبوت و امانت و ولایت
 بمبئی، ۱۲۷۷ ق، سنگی، وریری، ۲۲۳ ص
 تبریز، ۱۲۷۸ ق، سنگی، وریری، ۲۲۲ ص
 ۳۲- رساله باحوج و ما حوج
 بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنگی
 ۳۳- (الف) شرح دعای سحر
 ۳۴- (ب) رساله فی شرح الرموز (عربی)
 شیخ احمد کرمانی ، شرح
 ایران، ۱۳۱۸ ق، سنگی، حشمتی، خط محمد-
 شریف بن عبدالحمید ۳۳۶ ص ، با رساله
 عبدالصمد همدانی در دفع بصر شهان
 مدافعین
 ۳۵- طریق النجاة
 ایران ، ۱۳۴۴ ق، سنگی، ۱۵ + ۵۵۴
 ۳۶- محله الیقین لغرض ابواب طنون اجتهد
 ایران ، ۱۲۷۱ ق
 ایران ، ۱۳۱۴ ق، سنگی، ۳۳۰ ص
 ۳۷- فصل الخطاب (عربی)
 طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، رحلی ، خط
 محمدصادق گلپایگانی، ۱۵۰۷ ص
 ۳۸- فطره البلیه والطریقه المستقیمه (عربی)
 تبریز، ۱۳۴۰ ق ، سنگی
 ۳۹- منوی
 کرمان، ۱۳۵۲ ق سری، رفعی، چاپ سوم،
 ۹۹ ص
 طهران، ۱۳۵۷ ق
 ۴۰- مجمع الرسائل ادبی
 (۱) تعلیم الکتاب ۲- تقویم اللسان فی قرآنه
 ایران آن ۳- تفسیر لادباء در قس اعلاء
 سری و لغوی

- کرمان، ۱۳۶۵ ق، سری، دربر، ناختم
 ۱- احمد بهمنیار، ۳۶ + ۷۸ + ۵۶ + ۱۰۳ ص
 ۳۹- هرة الدين وراثات نبوت خواجه
 مصنف ۱۲۸۵ ق، سگی
 ۴۲- هیم الابرار و جهم العجابر
 (در نبوت و امامت)
 ایران،
 ۴۳- هدایة الصبیان
 ایران، بن ارمج، سری، خشتی، ۱۸ ص
 کرمان، سری، ۲۶ ص
 ۴۴- هدایة الطالبین
 ایران، سگی، خشتی، ۱۷۷ ص
 پیش، سگی

کریم ابراهیمی:

(- معاصر)

۱- آمولک

استعدن روایک، ترجمه طهران، سری ۱
 دربر، ۹۵ ص

سید کریم بن محمد نظم الدوازه مصطفی قلی امیر
 فیروزکوهی:

(۱۲۸۹ ص - معاصر)

در فیروزکوه متولد شده در سال ۱۲۹۶ ش
 بطهران آمده و پدرش همدان وفات یافت
 و در حجر مرست در کالج امریکائی
 مشغول به تحصیل شد و در خارج از محیط مدرسه
 به تحصیل پرداخت و در جوانی در مدارس
 رسمی حضور خود را بیاد در مدارس قدیمه
 تحصیل مشغول شده و علم کلام، فقه و
 حساب را آموخت امیری ارشعراي عراقی
 معاصر است و با سر - عربی شعر میسراید و
 اکنون بیشتر به حالت ابر - و میسرید
 (محتوای نامی معاصر، ص ۱۳)

سایر مآخذ: مدینه الادب نسخه خطی - معاصر -

قد سنده ص ۲۳ سفینه فروغ، ص ۱۱۷

۱- معاصره در لزوم معاصر (سفر)

طهران ۱۳۳۳ ص ۲۷

کریم خاکپور

ص ۲۷

کریم خان کرمانی

خبر، سری، ص ۹۱

کریم خان کرمانی:

۱۳۳۰

خان ۵۷ ساله صبح پنجمه ۲۰ آبان

۱۳۳۸: رخنه بیرون رفته و بارگشت بعداً
معلوم شد در قزوین خودکشی کرده است
(رورنامه اطلاعات)

۱- اسامی و مقالات انگلیسی

تهران، ۱۳۳۳ ش سرب، ۱۹۸ ص

۳- راهبهای اسفل:

۲ جلد، تهران، سرب، جیبی، میرکسر،
۱۹۶ + ۱۸ ص

تهران، سرب، جیبی، ام‌سیما، چاپ پنجم
۱۷۴ ص

۳- روش نوین انگلیسی کلیدبان

جلد سوم، تهران، ۱۳۳۶ ش سرب، روشی
۳۸۵ ص

۴ (الف) روس سفید

۵- (ب) روش نوین تحصیل انگلیسی

تهران، ۱۳۳۵ ش، سرب، روشی
امیرک، چاپ دوم، ۳۹۱ ص
۱- کلید زبان انگلیسی

تهران، ۱۳۳۷ ش سرب، روشی
وامیرکسر، ۹۲ ص

۷- مطروحه تصور (صیغه اسفل)

تهران، بی‌تاریخ، سرب، جیبی، ۱۳ ص

محمد کریم خیرالدین حسن صاحب الدوله
جلالت جنگ:

( )

۱- سوانحات منار:

مدرس، ۱۹۶۱ م، سبکی، ویریری، شمس‌الحج
حبیب خان سروش عمری، ۳۲۱ + ۸ ص

کریم روشیان

(- معاصر)

۱ آمار و اطلاعاتی از مطبوعات کریم روشیان

تهران، ۱۳۴۱ ش، سرب، ویریری، ۹۱ ص

۲- اسلام در شوروی از ۱۲۱۷ تا ۱۹۵۴ م

تهران، سرب، روشی، ام‌سیما، ۹۶ ص

۳- اسلام و کمونیسم

تهران، بی‌تاریخ، سرب، روشی، ۲۰ ص

۴- انتخابات در شوروی

تهران، سرب، جیبی، ۲۶ ص

۵- مرود شوروی قدیم، طریق حورده آن شوروی

تهران، سرب، جیبی، ۳۸ ص

۶- مرگ استالین و توطئه در شوروی

تهران، بی‌تاریخ، سرب، جیبی، ۴۲ ص

میرکسر، روشی، چاپ دوم، ۴۲ ص

مهندس کریم ساعی

(- ۱۳۳۲ ش)

۱- شهید تهران آمده و در بیست و دو سالگی
به خدمت عالی فلاحیت را به پایان رسانید و
در سن ۱۳۱۰ خرو محصلین دولتی بدو
وقت و در سن ۱۹۳۶ م، بدریافت دانشنامه
مهندسی از مؤسسه علوم کشاورزی پاریس
نائل آمد. اداره سرپرستی دانشجوین پاریس
و برای ادامه تحصیل با آمریکا - مرستاد
سال بعد دانشگاه کالیفرنیا نیز گواهی نامه
تخصصی جنگل دوفاده و بایران بارگشت

مولد و محل سکونتش طهران بوده و بطوری که از آثار و افکار آن فقید مشهود است دارای عزت نفس و استعفی طبع بوده . وی قریب بیست سال قبل از فوت خود با آنکه شمام جهات و مسائل خوشی برای او فراهم بود از ابرو اختیار و تمام هم خود را مصروف نگاشت چند جلد کتب نمود

(۱- لسان الفیاب ۲- بیان الفیاب ۳- فیاح الفیاب ۴- آداب السلوک ۵- توحید کمالی ۶- اخلاق کمالی)

و در حقیقت کتب و تألیفاتش هر کدام در حدود خود مستقی از توحیف است و در هیچ یک از تألیفات خوش نامی از خود نبرده است.

اما موضوعی که ما را بر آن داشتیم و به شرح حال وی میبادرت ورزیم آنستکه چه سکه احراز بدست آورده ایم یکمهراراضه بر بندیم هم . ساکن بکرا . بهر های سربو .

از عزت نفس و استعفی طبع این کهنه پیشوای استفاده کرده کتب آن مرحوم را بخود نسبت داده . یا بالعجب در صورتیکه هنوز ده سال فوت این مرد نگذشته و حال آنکه سه سال قبل بود که آخرین کتاب آن مرحوم موسوم باحلال کمالی بر حسب وصایت خود او و توسط احوی وی حاجی ارباب محمد رضا تاجر صابونچی در طهران طبع و مقدار زیادی از آن توسط حاج میرزا علی واعظ اسفهانیه مجامعاً ، ششام داده شد (روزنامه کانون شعرا ، سازول ، شماره ۲)

سایر ماخذ الدررمة، ج ۳، ص ۱۸۳

۱- (الف) آداب السلوك للرعية والسلوك (شعر)

۲- (ب) فیاح الفیاب

(این دو کتاب بنام سید محمد عصار چاپ

شده است)

طهران، ۱۳۳۲ ق، سنگی ، رقتی، ۱۷۳ ص.
۳- اخلاق کمالی

طهران، ۱۳۰۳ ش، سری ، رقتی، ۲۷۴ ص.
۴- بیان الفیاب (شعر)

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقتی، ۴۴۰ ص
۵- توحید کمالی

(بنام سید محمد عصار چاپ شده است)

طهران، ۱۳۴۰ ق، سنگی، رقتی، ۲۰۷ ص.
۶- لسان الفیاب

طهران، ۱۳۱۷ ق، ۱۳۴۱ ق

کریم صافی تهرانی:

(- ۱۳۳۸ ق)

از خانواده حمزه دانی بوده است.

(دانشمندان آذربایجان، ص ۲۶۴)

سایر ماخذ داستان دوستان، ص ۱۰۶

مجموعه حبیبی (شعر)

تهران، بی تاریخ ، سنگی ، رقتی ، مصدق

مجموعه حبیبی اسد آقا ، ۲۳۹ ص

تهران، ۱۳۳۶ ش، سری ، حبیبی چاپ، ۵۵ ص

۲۹۸ ص

مهندس کریم طاهرزاده بهزاد تهرانی:

(- ۱۳۴۲ ش)

پدر صاحب ترجمه ملا محمد طاهر در حوائی عباسینی والد خویش صاحب يك كه رئيس نیروی دولتی در سراب آذربایجان بود تعیین شد ولی در اواخر عمر از کارهای دولتی دست کشید و به تدریس در سنگ روحانیون تهرانی درآمد صاحب ترجمه تحصیلات خود را در بران انبیا داده و بعداً مایران معاودت کرده بکارهای فرهنگی وارد و تا سال ۱۳۱۳ ش رئیس دبیرستان مردوس مشهد بود . پس از آن به ریاست دارالفنون تهرانی

محمد کریم بن محمد علی برآموی :

( )

۱ - الفاس الاوار ،

لاهور ، ۱۸۹۵ م ، سنگی ، وزیری ،
۳۴۹ ص

کریم فاطمی :

(- معاصر)

۱ - خورستان

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، ۶۴ ص

مهندس کریم فرزاد :

(- معاصر)

۱ - میوه های خرد

۱ - کرب و رحمة لبر ۱۳۴۱ ش
۲ - رقص ، مرکز آموزش کشاورزی ،
۳ - سوم با همکاری فرانکلین ، ۱۱۰ ص

کریم فکور :

(- معاصر)

۱ - چراغ روی را کشید :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقص ، با هماد
آرادگان ، ۱۰۸ ص

کریم فکور

(- ۱۳۰۴ ش معاصر)

در عهد متولد شده تحصیلات ابتدائی و
متوسطه را در گرگان و هارندران پایان
رسانیده و از آن پس تحصیل رشته حقوق
پرداخت و با حدیث و فلسفه نائل آمد . سپس در
بانک بازرگانی بکار مشغول گردید و
چندی با روزنامه فکاهی اوفیق همکاری
داشت . طبع شعر نیز دارد و اشعار بهم سروده
است (مشهوران نامی ، ج ۳ ، ص ۲۲۰)

فرهنگ آذربایجان و تدریس عالی وزارت

فرهنگ خدمت اشتغال داشته ، در سنه

۱۳۲۸ ش بارشسته شد وی برادر مریم -

السلطان حسین طاهر زاده بهراد میباشد

(مقدمه قیام آذربایجان)

۱ - سرآمدان هنر با نام قلمی هرمندان ایران :

۱ - ۱۳۴۲ ق ، سری ، وزیری ، کریم فکور

۲۶ + ۹۶ ص

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقص ، ۱۱۹ ص

۲ - قیام آذربایجان در انقلاب مشروطیت ایران :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، وزیری ،

۵۲۵ ص

۳ - سرگذشت لوله کشی طهران ،

طهران ، ۱۳۴۱ ق ، سری ، وزیری ، اقبال

۵۶ ص

محمد کریم بن عبدالرزاق مولفانی :

۱ - شرح گلستان سعدی :

لکهنو ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، وزیری ، ۳۲۰ ص

لکهنو ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، وزیری ،

۳۲۰ ص

لاهور ، ۱۸۹۹ م ، سنگی ، وزیری ، ۳۲۰ ص

۵ - دوران کودکی

ماکسیم گورکی، ترجمه طهران، ۱۳۳۰

ش، سری، دفعی، ۲۹۸ ص

طهران ۱۳۴۱ ش، سری، سازمان کتابهای

چینی، ۳۳۶ ص

۶ - رابع شینگامو:

۷ - رابع شینگامو، ترجمه

ایموری برنیه، ترجمه دفاعی، طهران

۱۳۲۹ ش، سری، دفعی، ۵۴ ص

۷ - شی درجه در راه

۸ - ترجمه، ترجمه، طهران، ۱۳۴۱

ش، سازمان گد مادی چینی، ۲۸۰ ص

۸ - عشق بی پیر

۹ - وانداسوسسکان، ترجمه، طهران، سری،

دفعی، ۳۵ ص

طهران دوران

۱۰ - معادل لرمادیوف، ترجمه، طهران،

۱۳۲۹ ش، سری، ۲۴۶ ص

۱۱ - گد مادی

۱۲ - ترجمه، طهران، ۱۳۴۱ ش

۱۳ - گد مادی، دفعی، ۲۲۸ ص

۱۴ - لعدد حب

۱۵ - گد مادی، طهران، ۱۳۴۱ ش

۱۶ - گد مادی، دفعی، ۲۵۱ ص

۱۷ - گد مادی (دین)

۱۸ - گد مادی، گد مادی، دفعی، ۱۲ ص

۱۹ - گد مادی، دفعی، ۱۲ ص

۲۰ - گد مادی

۲۱ - گد مادی، دفعی، ۱۲ ص

۲۲ - گد مادی، دفعی، ۱۲ ص

۲۳ - موضوع، ص

۲۴ - گد مادی، دفعی، طهران

۱۳۲۹ ش، سری، دفعی، ۱۲۰ ص

۱ - برای مردم

طهران، سری، ۱۰ ص

۲ - برای مردم

طهران، سری،

۳ - گد مادی (دین)

طهران

کریم‌کشور

۱ - گد مادی

۲ - گد مادی، ترجمه، طهران، ۱۳۴۱ ش

ش، سری، سازمان گد مادی چینی، ۱۹۴ ص

۳ - گد مادی

۴ - گد مادی، ترجمه، کتاب طهران، دفعی، ۴۴ ص

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، دفعی، ۴۴ ص

۵ - گد مادی

۶ - گد مادی، گد مادی، دفعی، ۱۳۲۹ ش

ش، سری، دفعی، ۹۴ ص

۷ - گد مادی

۸ - گد مادی، دفعی، ۱۳۲۹ ش

۹ - گد مادی، دفعی، طهران

شوروی، ۱۳۴۰ ص

۱۵ - نهضت سرمداران دوحراسان

پطر و شمسکی ، ترجمه ، طهران ۱۳۴۱

ش ، سربس ، سربس ، رقمی ، مستخرج از چند

دوازدهم فرهنگ ایران ، مس ، ۱۰۰ ص

مولوی محمد کریم بن محمد علی خراسانی :

۱ - تسمیهات الجلیة فی کشف اسرار الباطنیة

(در بطلان طریقه اسمعیلیه و غیر او ارسوفه ،

تاریخ فراغت از تألیف ۱۳۵۱ ق

نویس ، ۱۳۵۲ ق ، مسکی ، ورقبری ، ۳۹۴

ص - رسالة شهاب - ملا محمد باقر - ق

کریم بن (موسی قاجار) معروف آقاخان
سرایپ

معلم ریاضی مدرسه نظامی و در حقه سرنسی داشته

است (دورنامه خلاصه الحوادث - ۱۲۹۵ - ۱۲۹۶

مورخه ۱۳۱۷ ق)

۱ - الف الباء ، نظیر الف ایل ،

۱۲۹۱ ق ، ترجمه حاکم ، مسکی ، ۵۰۵ ص

۲ - حیرات الداله طهران ۱۳۱۳

ق ، مسکی ، رحلی ، خط محمد حسن ، ۵۰۷ ص

۳ - اسرار محمدیه ، ۵۵۷ ص

طهران ۱۳۲۹ ق ، سربس ، ۴۰۳ ص

۴ - درس تکنیک جهت شاگردان انبارور

لسو ، ترجمه ، طهران ، ۱۲۹۲ ق

۵ - قانون پایه نظام :

طهران ، ۱۳۱۴ ق

۶ - مدخل الحساب :

طهران ، ۱۳۱۷ ق ، مسکی ، خط

محمد در حقه سرنسی ، بدستور سردار اکرم رئیس

مدرسه قوه حاکمه نظام ، ۱۰۸ ص

۷ - منتخب الحساب

ترجمه از فرانسه ، طهران ، ۱۲۹۵ ق

سگرم ، قلمی ، حد عدد لغز ، حد عدد

۱۶۴ ص

طهران ، ۱۳۱۰ ق ، مسکی ، رقمی ، ۱۶۴ ص

حاج ملا باقی محمد کریم بن مهدیقلی سرای

نمبربری :

از هیلا و دماء معروف در نایمن و معلم

محمد سید خا - دوره دانشمندان آذربایجان

۳۵۸ ص

سید محمد لدریعه ، ج ۱ ، ۹۴ ص ، فهرست

صوبه ، ج ۳ ، ۱۱ ص

۱ - برهان جامع الناس

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۵۱ ق ، صاحب

کتابخانه - تهران ، کتابخانه ملا عبداللطیف

مکتوبی - ۵۰۵ ص

۲ - دگرگرم ، ۱۲۶۰ ق ، مسکی ، ۵۰۵ ص

۳ - دگرگرم

۴ - دگرگرم ، ۱۲۶۰ ق ، مسکی ، ۵۰۵ ص

۵ - دگرگرم ، ۵۰۵ ص

طهران ، مسکی ، رحلی ، ۵۹۱ ص

دکتر کریم سرمدالی

(- معاصر)

استاد کرسی کالبدشناسی در دانشگاه تهران
تحصیلات خود را در پاریس با تمام رسانده
و در سال ۱۳۱۷ ش به تهران مراجعت کرده
و پس از آنکه مدتی ریاست دامپزشکی
گرگان را عهده دار بود به موافقت استاد
آرتش بدانشکده دامپزشکی منتقل گردید
در سال ۱۳۲۴ که دانشکده دامپزشکی
رسماً صمیمه دانشگاه گردید وی نیز استاد
رسمی کرسی دامپزشکی شناخته شد
۱ - کالبدشناسی توصیفی حیوانات اهلی
۵ جلد ، تهران ، ۳۲ - ۱۳۳۵ ش ، سری
سری ، وزیری ، نشریه ۱۰۹ و ۱۸۸ و ۲۵۸
و ۳۶۱ و ۴۱۴ دانشگاه ، ، + ۷۲۲ +
۱۳۰ + ۲۲۰ + ۲۶۴ ش

جلد ششم ، تهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری
وزیری ، نشریه دانشگاه ، ۳۴۴ ش

سید کریم بن محمد علی نیکزاد آهیر حبیبی
(۱۲۸۱ ش معاصر)

و خانواده علماء و سادات شهر کرد است.
تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در شهر کرد
اصهان پایان رسانیده و سپس وارد خدمت

فرهنگ شده بود مدتی مدیر متور ریاست فرهنگ
چهار محال و اردستان را عهده دار بوده .
ارسال ۱۳۳۰ ش تاکنون (سال ۱۳۳۲)
متصدی اداره باستانشناسی و ریاست امور
داخلی مورد اصفهان را عهده دارد (بقلم کمال
الدین مرصوبیان)
۱ - تاریخچه ایست تاریخی اصفهان :

اصهان ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، حبیبی ، ۱۶۰ ص .
۲ - جغرافیه و تاریخ چهار محال و بختیاری :

اصهان ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقص ، ۱۷۷ ص .
۳ - فهرست ایست تاریخی اصفهان :

اصهان ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، حبیبی ، چاپ
چاپ دوم ۲۱۷ ص .

کریم آفرانی (رجوع شود به) محمود
کریم دشت بیاضی (رجوع شود به) مصدیر نصیح
کریم راده (رجوع شود به) شیخ مهدی .
کریم قرانلو (رجوع شود به) علی .

مولوی کریم الدین :

۱ - تذکره شعراى هند

هند

محمد کریم الله :

۱ - برهه الحکم علی خذلان من قلی المراهقه :

هند ، ۱۲۵۷ ق ، سنگ

کریمی (رجوع شود به) احمد

کریمی (رجوع شود به) احمد الله

کریمی (رجوع شود به) اسد الله عراقی
[حاج شیخ]

کریمی (رجوع شود به) بهمن [دکتر]

کریمی (رجوع شود به) مسعود

کریمیان (رجوع شود به) علیرضا

کسائی (رجوع شود به) محمد بن عبدالله

کسرائی مروزی (رجوع شوده) شمس الدین
محمد دقایقی ،
کسرائی (رجوع شود به) میاوش
کسروی (رجوع شوده) احمد ،
کسری (رجوع شود به) ع - کسری
کسری (رجوع شود به) عبدالله
کسری (رجوع شوده) محمود [سرهنگ]
کسرائی (رجوع شود به) حسین
کسرائی (رجوع شوده) حسین رشتی [سید]
کسرائی (رجوع شود به) علراکبر
کسیندی (رجوع شود به) حمیر علی
کشاجم (رجوع شود به) محمود بن حسین
کشاورز (رجوع شود به) فریدون [دکتر]
کشاورز (رجوع شود به) کریم
کشاورز (رجوع شود به) مجید ،

کشاورز صدر:

(- معاصر)

۱ - از راه لا پروین

(زانکه بهارسی شعر گفته اند)

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی ۲۸۲ ص

۲ - کلمه کافای

طهران ، سری ، رقمی ، صمصامی

۳ - مکتب سعدی :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، خشتی ، ۱ و ۲

۶۲۳ ص

کشمی (رجوع شوده) حمیر بن ابی اسحق
دارابی

کشمی (رجوع شود به) سلامت الله

کشمی (رجوع شوده) محمد صالح بن عبد الله

کشمیر زاده (رجوع شود به) سرش

کشمیری (رجوع شود به) محمد باقر

کشمیری (رجوع شود به) محمد جواد ،

کشمیری (رجوع شود به) حمید ،

کشمیری (رجوع شود به) عبدالمنی

کشمیری (رجوع شود به) علی محمد ،

کشمیری (رجوع شوده) علی رسوی لاهوری

کشمیری (رجوع شوده) محمد بن عیث الله

کشمیری (رجوع شود به) مرتضی بن مهدی

کشمیری (رجوع شود به) نظام الدین ،

کشمیری (رجوع شوده) محمد هادی علیشان ،

کشی (رجوع شوده) محمد بن عمر

کتب بن رهبر بن امی سلمی ربیع بن ریاح ماری :
(- ۲۶ ق)

از شعرای معروفست و علمای ادب امرء القیس
و نامه دیوانی و رهبر را بر تمام شعرای
حاجت معتمد داشته اند و بعضی در بین این سه
نفر رهبر را انتخاب کرده اند و او یکنوا
شعرائی سمة معلفه است .

گفته اند رهبر قبل از بیست و هفت یا بیست

و شصت و شصت سالگی بمصر بن رهبر برادر کعب اسلام

آورد . کعب اشعاری در نکوهش او گفت و

برای او فرستاد پیغمبر خون او را حذر

فرمود . چون کعب داشت که بهر جا گربرد

از شمشیر مسلمانان ایمن نخواهد بود خود

فصل : از در معنیت انشاد کرد و راه مدینه

را پیش گرفت و در مدینه اول نزد ابوبکر

شد و او را با خود همراه ساخت و چهره خود

را بدامن عبایه پوشیده میداشت که مباد

خوش ریخته شود ، چون برای رسول خدا

رسید ابوبکر عرض کرد که مردیست از

عرب و می خواهد بشرح اسلام با تو بیعت کند ،

پس آنحضرت دست فر داشت و کعب بیعت کرد

آنگاه گفت : یا امی یا رسول الله

هذا مقام المأذیک ، انا کعب بن رهبر . پس

۱۰۰ ع جوانان آن فسیله که در مدح حضرت
ساخته و ذکر کرد. (بات السامد فلسی یوم
میتول) و چون مدین شهر رسید
ان الرسول لب بسماء به
مهد من میوی الله منول
حضرت فرمود سگو (ان الرسول لبور) و در
وقت اشاد فسیله گویند آنحضرت سبحان
فرمود بشوید تا کعب چه میگوند و چون
فسیله را بیاید رسانید پیغمبر من مریدی
باو خایره داد و اسلام او پذیرفته شد.
(لحفة الاحباب، ص ۲۸۹)

۱- قصیده الامة (شعر عربی)

۵۷۱ بیت در مدح حضرت رسول

طهران، مسکن، سری

فی (سامی) ر. خند

مسکن

کفایت حراسانی

(۱۳۴۶ ق)

در سنة ۱۳۴۶ ق و در وقت یافت (داشودان

حراسان، ص ۲۹۳)

۱- دهانانه و غزلی نامه (شعر) :

طهران، ۱۳۵۵ ق، مسکن، جیبی، ۱۶ ص

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، جیبی، ۱۶ ص

طهران، بی تاریخ، سری، جیبی، چاپ

چهارم، ۱۶ ص.

مشهد، ۱۳۲۷ ش، سری، جیبی، ۱۵ ص.

کفایت (رجوع شود به) محمد کاظم

کفایت علی کافی

( )

۱- خیابان اردوس :

کابلور، ۱۲۸۹ ق، مسکن، سری

۱۰۰ ص

کفایت (رجوع شود به) محمد [دکتر] .

کفایت (رجوع شود به) ابراهیم بن علی

کلاثر (رجوع شود به) ابوالفضل اوری طهرانی

کلاثر (رجوع شود به) ابوالقاسم بن محمد علی

کلاثر (رجوع شود به) محمد بن ابوالقاسم

ابن محمد قاسم .

کلاثری (رجوع شود به) رضا

کلاثری (رجوع شود به) محمد پیرور

کلاثری

کلاثری (رجوع شود به) محمد حسن

کلاثری (رجوع شود به) محمد ابراهیم

ابن عبدالرحیم

کلاثری (رجوع شود به) ابوالهدی بن محمد

کلاثری (رجوع شود به) احمد [خاج شیخ]

کلاثری (رجوع شود به) اسمعیل [خاج شیخ]

کلاثری (رجوع شود به) محمد خفرا بن

محمد

کلاثری (رجوع شود به) محمد رضا ابن

عبدالرحیم

کلاثری (رجوع شود به) ابوالیمان محمد

ابن محمد ابراهیم

کلاثری (رجوع شود به) محمد بن محمد

ابن محمد ابراهیم

ک (رجوع شود به) محمد بن محمد

سید کلب ناقر ابن کلب حسن تقوی جاجی

هندی خاثری

۱۳۲۹ ق

شکر در رسد محمد - اعلام هندی

بوده در ۱۱ رمضان ۱۳۲۹ ق در کربلا و در

بافت (احسن الودیع ج ۱، ص ۲۰۵،

الدریعه، ج ۱ ص ۶۵ و ص ۴۶۲

۱- (الف) أرجوزة فی الاطعمة والاشربة (شعر عربی)

۲- (ب) منظومة الموالد (شعر عربی)

هند

۳- اللبر والفاخرة (شعر عربی)

هند اسکری

۴- دلال الخیرات ، اعتقادی (شعر عربی)

لکھنو، ۱۳۱۸ ق، سگی، رقمی، ۱۹۹۶

۲۴ ص

نواب کامعلی خان :

(۱۳۰۴ ق)

۱- تاج فرخی (شعر)

رامپور، ۱۲۹۶ ق، سگی

۲- لوانة غم :

رامپور، ۱۲۸۹ ق، سگی، ودری، ۷۶ ص

۳- لؤلؤم الجواهر

رامپور، ۱۲۸۹ ق، سگی، ودری، ۷۶ ص

۴- شکرالهدی خسروی در علم ابدا

رامپور، ۱۲۸۷ ق، سگی، ودری، ۶۰ ص

رامپور، ۱۲۸۹ ق، سگی، ودری

۵- فتیل حرم

رامپور، ۱۲۹۰ ق، سگی، ودری، ۲۴ ص

محمد کمالعلی خان :

( )

۱- هدیه الهدایة علی الهدیة الہدیہ (عربی)

رامپور، ۱۳۲۰ ، سگی، رقمی، ۲۲۰ ص

کلی (رجوع شود به) هشام

کلوشانی (رجوع شود به) کمال

کلهر (رجوع شود به) محمد حسنین محمد رحیم

کلهری هندی (رجوع شود به) محمد

کلیری (رجوع شود به) عبدالرحیم ابن

صدر الله

کلیری (رجوع شود به) مهدی بن عبدالرحیم

کلیم کاشانی (رجوع شود به) ابوطالب

شیخ کلیم الله شاه جهان آبادی چشتی

۱- کشتول کبیر

دهلی، ۱۳۰۸ ق، سگی، ودری،

۵۲ ص

دهلی، ۱۹۱۰ - سگی، رقمی، ۱۰۴ ص

۲- دفع کندی

دهلی، ۱۸۹۰ - سگی، ودری، ۱۲۸ ص

۳- مکتوب کندی

کرار و دهه محمد واسطعلی بن مبارکعلی

دهلی، ۱۳۰۹ ق، سگی، ودری، ۹۶ ص

کلیسی (رجوع شود به) محمد بن یعقوب

کلیسی (رجوع شود به) محمد بن احمد

کلیسی راده (رجوع شود به) محمود

کلیسی (رجوع شود به) محمد تقی

کمالا (رجوع شود به) کمال الدین حسینی

کمال بن ابی شریف :

( )

۱- الصامرة فی شرح الصامرة (عربی)

دهلی، ۱۳۴۷ ق، سر

کمال الندی :

( )

۱- فارسی تکلم رساله سی

مطبعة، ۱۲۶۲ ق، سگی، ودری،

۴۹ ص

کمال پاشا راده (رجوع شود به) احمد ابن

مبارک

کمال الدوله (رجوع شود به) محمد حسن

میرزا

کمال المجنوری :

( )

۱- لغویہ الانسان والکلم (عربی)

بغداد ، ۱۳۶۰ ق .

کمال بخش پور :

(- معاصر)

۱- شپتون :

ماکسیم گورکی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰

ش ، سری ، حبیب ، ۳۶۰ ص

دکتر کمال جناب :

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده ، تحصیلات خود را در رشته فیزیکوشیمی و ریاضی در فرانسه پس رسانده و در آن برای تحقیق در رشته فیزیک علمی دانشجویی که بعد از آن گردید و رساله دکتری خود را در این زمینه نگذاشته پس از مراجعت از آمریکا در دانشگاه علوم طهران به تدریس همپس رشته اشتغال یافت مدتی مدیریت کرد ، حله دانشگاه وچندی به معیشت در رشته همگه را عهده دار شد در سلسله تفسیر نه ی

تحصیلی ۱۹- ۱۳۲۰ ش شرح حال دارد.

۱- معاصر فیزی :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، دق ، ۲۱ ص .

۲- گزارش کمراس انجمن :

بمشاورکت دکتر علامی بازوگان ، ۱۳۳۴

ش ، سری ، وزیری ، نشریه ۲۷۵ دانشگاه ،

۳۶ ص .

۳- مکاتبات فیزی :

(اداره کبری مکاتبات قطعه مادی و فرضیه

نسبی) .

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، وزیری ، نشریه

۶۶ دانشگاه ، ۲۵۲ + ۱۷ ص

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیری ، نشریه

۲۸۹ دانشگاه ، چاپ دوم ، ۳۷۵ ص

طهران ، ۱۳۴۲ ش ، سری ، وزیری ، نشریه

۸۰۳ دانشگاه چاپ سوم ، ب + ۲۵۴ ص .

سید کمال طالقانی :

(- معاصر)

۱- دستور ردن فارسی با آلفون سحن .

اصفهان ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، دق ، ۲۱ ص

۲۰۰ ص

اصفهان ، ۱۳۴۲ ش ، سری ، دق ، چاپ دوم

۲۲۴ ص

کمال فاضل :

(۱۳۰۲ ش - معاصر)

در پرد متولد شده ، پس از اتمام دوره تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه عالی گردیده و در رشته زبان و ادبیات انگلیسی موهی باحد لیسانس شده پس از آن داخل وزارت فرهنگ گردیده بشل دبیری زبان اشتغال ورزید ، چند سال پس از تدریس

کرمی آسیب شناسی، استاد بی کرمی .

(راهنمای دانشگاه، ج ۲، ص ۸۴)

۱- آسیب شناسی لئوگر اولوما اورده خیم در ایران:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، وزیری، نشریه

۶۵ دانشگاه، ۱۱ + ۱۳۲ + ۴ ص

۲- آسیب شناسی آردی ۳۳ گنبد استر،

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، وزیری، نشریه

۱۵۶ دانشگاه، ۵۴ ص

۳- آسیب شناسی آردی ۳۳ گنبد استر،

جلد ۲، طهران، ۱۳۳۲ ش، سری،

وزیری، نشریه ۱۷۵ و ۱۸۶ دانشگاه

۴۲۷ + ۵۲۸ ص

۴- آسیب شناسی آردی ۳۳ گنبد استر،

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیری، نشریه

۲۲۷ دانشگاه، ۳۶۶ ص

۵- بیماری های دهان و دندان

طهران، سری، وزیری، حسن کتاب آسیب

شناسی دکتر خرمی

۹- سرطان شناسی

جلد ۲، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری،

وزیری، نشریه ۲۶۱ و ۵۱۱ دانشگاه،

۵۱۰ + ۶۰۷ ص

کمال الدین الهیان

( )

۱- علم الهیه شناسی

ساکن کرومبی، ترجمه، طهران، ۱۳۱۰

ش، سری، رقی، ۸۱ ص

کمال الدین بخت آور :

(معاصر)

۱- بحث در ماهیت دین و قانون

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیری، ۹۲ ص

۲- تاریخ عقاید ادیان و مذاهب سامی :

جلد اول، طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وزیری،

۴۲۰ + ۶ ص

۳- جبر تاریخ از نظر بلاغت جهان .

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیری، ۴۸ ص

۴- حیات و تکامل از نظر علم و دین

طهران، ۳۳۴ ش، سری، رقی، ۱۲۰ ص

۵- بحث از نظریات و احزاب

علم ان، ۱۳۳۱ ش، سری، رقی، ۱۱۶ ش

کمال الدین بی (و شراطیاء)

تبریزی (بهشتی)

(معاصر)

۱- فروغ و قاری .

طهران، ۱۳۱۷ ش و ۱۳۱۹ ش، سری،

۲- گفتار کتب

۳- گفتار کتب

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقی، ۱۴۴ ص

۴- گفتار راه جهت کمال املات فارسی و دین

۵- گفتار کتب و کتب فارسی

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، شرکت

سهامی طبع کتاب، ۴۹ ص

کمال الدین لورگانی :

(زنده در سال ۷۵۵)

۱- شرح منصف چینی .

(تاریخ ماعت راجع ۷۵۵ و دوشهر گلستان)

محمد ر محمد چینی خوارزمی، شرح،

طهران، ۱۳۱۱ ق، سسکی، خشتی، بارسله

نمارس لارس و رساله در قلعه اهل سنت و

رساله نسبت دوائر اعظم و یکدیگر در حد

طهران، بی تاریخ، سسکی، خشتی، باهتمام

حاج ملا باقر، مطبعة کربلائی محمد دلی،

بی شماره صفحه .

شیخ کمال الدین صدیقی :

( )

اصفهان، ۱۳۴۰ ش، سری، رقتی، ۲۳۰ ص
۹- دویشتی‌های فارسی (شعر).

اهواز، ۱۳۲۳ ش، سری، حبیبی، کتابفروشی
صافی، ۳۶ ص.

اهواز، ۱۳۳۴ ش، سری، حبیبی، کتابفروشی
صافی، چاپ دوم، ۳۶ ص.
۱۰- رباعیات فارسی:

اهواز، ۱۳۲۴ ش، سری، حبیبی، کتابفروشی
بی‌دوئی، ۱۶ ص
۱۱- زن‌شناسی

جلد اول، اصفهان، بی‌نا بیج سری، دربر
۳۴۸ ص

۱۲- کمال‌القصیر:

طهران

۱۳- مکتوبات:

جلد اول، اصفهان، بی‌نا بیج، سری،
دربری، ۲۵۰ ص

۱۴- نعت ملی‌گفت:

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، حبیبی، ۸۰ ص

کمال‌الدین مهرالدین:

( )

۱- رقصات افغری

لکهنو، ۱۸۷۸ م، سنگی، وزیر، ۲۶ ص
۲- مصباح‌التهدیب

لکهنو، ۱۸۷۸ م، سنگی، وزیر، ۴۹ ص

سید کمال‌الدین نوربخش:

(- معاصر)

دیر ربان عربی مشهور دارالفنون در سال
۱۳۲۷ ش

۱- خودآموز (عربی بفارسی)

طهران، سری، رقتی، ۱۱۰ ص

۲- شریحات برای دوره اول دبیرستان:

طهران ۱۳۲۴ ش، سنگی، گراوری،
چاپ دوم، ۸۹ + ۵۲ ص
۳- شریحات اصول اخلاقی و فقه سال دوم

صهر، ۱۳۳۱ ش، سری، رقتی، ۹۹ ص
۴- فقه شریعی

طهران، کلاس چهارم، دست‌نویس، ۱۳۲۳

نگار سری، رقتی، چاپ اول، ۸۸ ص

طهران، ۱۳۲۴ ش، سنگی،
روغن، ۴۵ ص

جلد پنجم، طهران، ۱۳۲۳ ش، سری،
چاپ دوم، چاپ هشتم، ۱۳۴ ص

کدال‌الوراره (رجوع شود به) احمد، محمودی

کمالی (رجوع شود به) علی

کمالوند (رجوع شود به) حیدر علی اصفهانی

کمالی (رجوع شود به) علی [سید]

انواع اصل کمالی سبزواری مشهور بافصح

(- ۱۰۲۰ ق)

رشمیری صاحب‌وقت رحمان شاه عباس صفوی
ستاد همه محبت‌آزادشاه، در هیئت نجفگی
و خوی گفته ستاد در سنه ۱۰۲۰ ق وفات
افت (تذکره الشعراء مؤرخ آبادی
ص ۱۱۵)

سایر معاهد، ریختن لادب، ج ۳، ص ۳۸۷،
مجمع‌الشعراء، ص ۱۹۲

۱- ام الکتاب

طهران ، بی تاریخ ، سری ، وزیری ، ۱۰ ص

۲- المجلدات الاثوية فی موطن الرتبة

(جلداول ، العلوبة العليا)

جلداول ، طهران ، سری ، رقی ، ۱۶۰ ص

۳- کلام لدوسی فی عالم الاهی

(انور رقی)

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، حبیب ، ۲۸ ص

کتابخانه (رجوع شود به) احمد

کتابخانه (رجوع شود به) محمد حساس

محمد حساس

کمره (رجوع شود به) محمد باقر حساس

کمره (رجوع شود به) محمد حساس

کمره (رجوع شود به) حبیب حساس

کمره (رجوع شود به) میر آقا

کمره (رجوع شود به) ناصر

کتابخانه

۱- در استان تهران

کارپلچسما ، ترجمه طهران ، ۱۳۳۸ ش

سری ، حبیب ، ۲۲۳ ص

ابوالحسن کتبی بن زید امامی

۶۰ ق ، ۲۶ ج ، ۱۵

خطیب ، قندهار ، سرحد ، ۱۳۳۸ ش

سری ، رقی ، ۱۳۳۸ ش ، ۲۶ ج ، ۱۵

هاشمی ، رقی ، ۱۳۳۸ ش ، ۲۶ ج ، ۱۵

سید ، قندهار ، سرحد ، ۱۳۳۸ ش

فرمود ای کتبی اگر مرد ما مالی بود ترا

سید ، قندهار ، سرحد ، ۱۳۳۸ ش

که خاتم النبیین (ص) بسمان بن ثابت فرموده

لا زالت مؤبداً بروح القدس ما دامت عا اهل

لیت (تبعه الاحباب ، ۲۹۳)

سایر مآخذ

روضات الجنات ، ۵۳۵ ، الاساس ، ج ۱۵ ،

۱۱۵ و ۱۲۷

۱- کتبی بن زید شاعر نصرانی (عربی)

تألیف عبدالعزیز اصبحی ، مصر ، بی تاریخ

۲- الراشعین (شعر عربی) در مدح سید امام

لیت ، ۱۹۰۴ م ، سری ، وزیری ، شرح

و س احمد بن احمد قیس دای ترجمه

زری ، ۱۵۸ + ۱۵۹ + ۱۶۰ ص

مصر ، ۱۳۲۱ ق ، سری ، رقی ، با شرح

محمد شاکر الحباط الاساسی ، ۶۴ ص

مصر ، ۱۳۲۹ ق ، سری ، رقی ، با شرح

محمد محمود لراشد

کتوری (رجوع شود به) علامه حسن

کتوری (رجوع شود به) علامه حسن

کتابخانه

کتابخانه (رجوع شود به) محمود مجتبی

کتبی (رجوع شود به) علی (حاج ملا)

کتبی (رجوع شود به) علی [ذکر]

کویا لوی (رجوع شود به) محمد قدرت الله

کوثر (رجوع شود به) مهدی

کوثر ، پشاه (رجوع شود به) محمد رضا

محمد رضا

کوثر ، عیاش (رجوع شود به) محمد رضا اس

عیاشی

کوثری (رجوع شود به) محمد

کوچک بن حاج ابراهیم امیری بقا :

(۱۲۹۳ ش - مصر)

در پیک خانواده تجاری متولد و تحصیلات

مقدمائی در ترمیر و فیه آن در طهران تکمیل
و شغل فعلی نیز همان تجارت یمنی کسب
احدادی میباشد. ولی همواره در کتاب و
قرهنگ هم آوار میباشد (مهر خود مؤید
سال ۱۳۳۶ ش)

۱- میرنگ حسرت

ملهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رفس، مهر
کسر، ۵۳ ص

۲- نامه نگاری

برای مدارس ابتدائی و متوسطه طهران
سری، اخیر کسر

کورانی (رجوع شود به) محمد بن هدایت الله
کورش (رجوع شود به) مصطفی قلی
کورش (رجوع شود به) هادی حائری

کورکمی عواد:

( )

۱- خزان لکب القدیة فی العراق منذ القدم المصور
جلد ۱۰۰۰ للهجرة (عربی)

بغداد، ۱۳۶۷ ق = ۱۹۴۸ م، سری،
۳۴۶ ص

کورمیری (رجوع شود به) حلال الدین
سمرقندی کنتوری

کوزه کشانی (رجوع شود به) ح کوره کشی

کو و کمی (رجوع به) محمد بن عبدالله
کوش رجوع شود به احمد

کورش (پسید چو اذکاشانی) رعیم:

(۱۳۱۸ ش، مهر)

ت ۱۳۱۸ ش در کاشان مدسا

تدریس و تالیف در رشته ریاضیات
مدت بعد رخصت و اعزامی به رده دبیرستان

شده و در ششم متوسطه در قسمت ریاضی
ن. س. در دوره کمون (سال تحصیلی ۱۳۳۶)
و بعد از آن در مدرسه خود در ادامه مشغول میباشد
بعد از خدمت مؤید

۱- برجه خوبین و محکوم فراری

و شل خدمت (و) آلان وان الستون، ترجمه
مهران، ۱۳۳۴ ش، سری، جیبی، ناشر
میرانی، ۸۰ ص

۲- اندرستی و ریاضی

خرالدین بویات ترجمه و طهران،
۳۳۳ ص، سری، جیبی، کتاب فروش آند،
۹۶ ص، د مآخذ دیگر از افسان فرشته

۳- جوجه ها پرواز در می آیند

مهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رفس، ۱۰۸ ص.

۴- کنتين دوروارد

سروالتراسکات ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵

ش ، سري ، رقص ، پاييده ۱۴۴ ص

هـ- گردباد :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سري ، رقص ، ۱۲۴ ص

۶- مردان بزرگ بخت

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سري ، رقص ، ۱۶۵ ص

۷- قلعه پراپ ، عجیوة همت دامغان ،

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سري ، رقص ، ۸۴ ص

کوشا . م . ز :

(- معاصر)

۱- ديپلماسي امپريالستي ودیوانهاسي شوروي

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سري ، رقص ، ۱۱۰ ص

کوشا (رجوع شود به) اسمعیل [دکتر

ابوالحسن کوشیار بن لیلان ناشهري کيلي :

(- ۱۹۲۰ ق)

درين سنديه صاحبقران جهان بود کسي

چند که تصيف کرده است مگر شايسته

و رايحه در نجوم و مآمل در معرفت

صطرا لاف و نرف و ميان نهر او درهن

خود هر يك از آن گواهي عادلست .

(دره الاخبار و لمعة الانوار ، ص ۵۳)

۱- رسالة في الایمان والایمان (عربی)

(درهشت)

حمید آ در آن ، ۱۳۶۲ ق ، سري ، وردي

۱۹ ص ، ضمن رسائل المتفرقة ، مستند

و معاصري الميراث .

کوهي (رجوع شود به) علي بن احمد

کوهي (رجوع شود به) محمد بن هود

کوهي (رجوع شود به) محمد بن علي بن حميد

کوهي (رجوع شود به) محمد بن محمد بن الاشعث

کوهي (رجوع شود به) مهمل بن عمر

کوکب (رجوع شود به) مهدي استرآبادي

مشي

کوکب صفاري صورنگر (توانگر) :

(- معاصر)

۱- آئين مادري ، طرر قذبه و پرورش کودک .

مري نردبي کيسگه ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹ ش

سري ، رقص ، امير کبير ، ۱۹۲ ص .

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سري ، رقص ، چاپ

دوم ، امير کبير ، ۱۹۱ ص .

کوکلان (رجوع شود به) ابراهيم

کوهيتلي کرمانی (رجوع شود به) حسن

ابن عبدالله

کوهيائي (رجوع شود به) احمد بن محمد

کوهيائي (رجوع شود به) محمد

کوهکمری (رجوع شود به) حسين بن محمد

کوهکمری (رجوع شود به) محمد کاظم

کوهکمری (رجوع شود به) محمد بن علي

کوهي (رجوع شود به) ابوسهل

کوهي کرمانی (رجوع شود به) حسين

کوهي (رجوع شود به) حسن

کي استوان (رجوع شود به) حسن

کيا (رجوع شود به) امير [دکتر]

کيا (رجوع شود به) افندي [دکتر]

کيا (رجوع شود به) رهرا

کيا (رجوع شود به) صادق [دکتر]

کيا (رجوع شود به) صادق [دکتر]

کيا (رجوع شود به) علي [مراشکر]

کري نژاد (رجوع شود به) زين العابدين

کيانپور (رجوع شود به) علامه رضا

کيانر (رجوع شود به) مهدي

کيانوري (رجوع شود به) نورالدین [دکتر]

کيانوش (رجوع شود به) محمود

کیاوس (رجوع شود به) شاپور

کیخسرو واسفندیار افری:

(- معاصر)

۱- اطلاعات و ارشاد

شاه مهر دانا ، ترجمه ، بهمنی ، ۱۹۳۳ م

سری ، حبیبی ، ۸۵ ص

۲- کشف الحیل یل پاشاسانی و معرفت بدل حضرت مهر-
باب و مهر اشرف :

بهمنی ، ۱۹۲۹ م ، سنگی ، رقصی ، ۱۰۹ ص

آر باب کیخسرو شاه رخ گرمایی:

(- مقتول)

از اردشیران پارس مقیم پهران و چند دهه
نماینده مجلس شورای ملی و بیشتر رئیس
مشارکت مجلس بود در اواخر سلطنت
اعلیحضرت رضاشاه فقید در یکی از شهر
که بطرف منزل خود میرفت در خیابان
بطرز مرموری بقتل رسید و جداره اش شب
در خیابان مانده و صبح باز ماندگانش مطلع
گردیده و او را هناك سپردند .

۱- آلبین پاریس :

جمشید جی ، ترجمه از انگلیسی ، طهران ،

۱۳۲۷ ق ، سنگی ، خشتی ، ۷۱ + ۲۰۲ +

۱۳۷ ص

۳- آلبین ماردیسی :

طهران ، ۱۳۳۵ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۴۳ ص

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقصی ، چاپ

دوم ، آبادداشتی سرگرداوردنگه ، ۱۲۶ ص

بهمنی ، ۱۳۳۹ ق ، سنگی ، رقصی ، چاپ

دوم ۱۴۷ ص

۴- خروج مزدیسی

طهران ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، خشتی ، خط

مید مرتضی برغان ، ۳۱۱ ص

بهمنی ۱۳۳۸ اس سنگی رقصی ، ۳۰۴ ص

بهمنی ، ۱۹۱۹ م ، چاپ دوم ، ۳۱۴ ص

کیخسرو و ابن کیکاوس:

۱- بهمنی ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رقصی ، ۱۲۰ ص

بهمنی ، ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، رقصی

۲- شوان (رجوع شود به) احمد بن صالح

۳- شوان (رجوع شود به) مهدی بن صالح

کیکاوس مرزا ملک منصور :

(معاصر)

۱- قصص آیین اقرآن العظیم

خو دوم فرانسوی ترجمه محمد مؤدب

عدد بی بی بی ترجمه فارسی ، وسیله

مهدی بهر فخته ، ۷۱۴ ص

طهران ، ۱۳۷۵ ق ، سری ، ۱۰ ص

کیکاوس جهان‌داری:

(۱۳۰۲ - معاصر)

۱- کره ده عنوان شده بهصیلات متوسطه

خود را در مدرسه (پانزدهم بهمن) طهران

میان رسانیده و در سال ۱۳۲۸ باخذ درجه

کیو انداخت یحیالی

(- معاصر)

۱- حوا بر

شیراز، ۱۳۳۷ ش - سری، رقی، ۲۵ ص

کیوان سمیع (رجوع شود به) علامرضا .
 کیوان نهر (رجوع شود به) امیر [دکتر]

کیومرث ابوالملوک:

(- معاصر)

۱- رهبر و بدون کشتی

طهران، سری، رقی، چاپ پنجم، ۱۶۱ ص

کیومرث - پهلایچی:

(- معاصر)

۱- مهر آرسپور

(شرح دال ۱۲۰ لغت پروتویشند لاهیجانی)
 تبریز، ۱۳۴۲ ش، رقی، وزیری، ۲۱۱ ص،
 در مقدمه عکس مؤلف .

کیومرث قهرمانی:

(- معاصر)

۱- سلطنت

لکانه رودوما، ترجمه، طهران، سری،
 رقی، کتاهروشی، عرگز،

لسانس در ریاضی خارجی از دانشکده
 ادبیات طهران تا ازل آمد . چند سال در
 کتابخانه دانشکده ادبیات مکار مشغول شد .
 سپس بکتابخانه مجلس سنا انتقال داد .
 در سال ۱۳۳۹ دعوت دانشکده فرهنگ و
 آلمان شرماء در آن موسسه شد .

فارسی برداشت ۱۰ کیوان - مقدمه نیمه قهرمانی

که مقدمه معاصر - معاصر ۱ -

پیش از کتاب گرگ و میش

۱- چهار نهای گمشده

۳ - سری، معاصر، ترجمه طهران ۱۳۴۱ ش،
 سری، وزیری، این سیما و عرا انگلیس، ۲۹۳ ص.

۲- مژگان بیابان

هرمان سه، ترجمه، طهران، ۱۳۴۰ ش
 سری، رقی، بنگاه ترجمه و کتاب،
 ۱۷ + ۳۶۶ ص

کیومرث (رجوع شود به) عباس .

کیومیاگر (رجوع شود به) علی

کیومیا (رجوع شود به) مهدی [دکتر].

کیوان (رجوع شود به) عباسی

کیوانپور (رجوع شود به) محمد حسن عبدالله

<p>کیهان (رجوع شود به) محمود [دکتر] کیهان (رجوع شود به) محمود ، کیهان (رجوع شود به) حسن کیهان (رجوع شود به) نعمت الله [راکتر]</p>	<p>کیومرث وثوقی: (- عناصر) ۱- منتخبات اشعار روشن - تهران ۱۳۶۷ ش، سری دوم ۶۰ ص</p>
--	--

کتابخانه ملی و اسناد ایران

م. ل. نیکو:

(- معاصر)

۱- سرودهای جاودانی :

دایمید راناث تاگور ، ترجمه ، طهران ،
۱۳۴۰ ش. سری، رقص، نامش. ط + ۱۲۴ ص

کار دکاهی (رجوع شود به) کمال الدین
خسرو

دکتر گاسپاریان.

(- معاصر)

۱- مباحثی چند از تاریخ و علم الاجتماع

سری، ۱۳۳۹ ش. سری، رقص، زیربنا
۵۸ ص

دکتر گامیک هو الکمیانه

(۱۲۹۰ ش. معاصر)

تحصیلات دور متوسطه را در مدرستان ارامنه
و س. لوتی بانی رساییده و برای ادامه
تحصیل سلیزیک رفته و دوره پنجمه دانشکده
داروسازی و دوره مخصوص شیمی بولوی
بروکل را طی نمود بعد بلوران رهسپار
شده و مدت یکسال و نیم در آزمائشگاه
مکروشماسی و بولوی بیمارستان آسمان
مشغول بود ، پس از آن طهران مارگشته
عهددار مشعل دیل گردید معلم شیمی
تحریر در دانشکده پزشکی، رئیس آزمائشگاه
شیمی بولوی ، در ضمن پایان نامه خود را
که در ۱۳۱۹ در سوییس تهیه نموده بود از
صوب دانشکده پزشکی طهران گذراند .
در پیواب دانشنامه دکتری نائل آمد ،
در س. کرسی شیمی معدنی و بولوی در
دانشکده پزشکی ، استاد کرسی شیمی
تحریر رئیس آزمائشگاه شیمی تحریر
(راهنمای دانشگاه ج ۲ ، ص ۸۲)

۱- پیوفی آرمانیهی ادرا:

سری، ۱۳۴۱ ش. سری، زیربنا
۲۸۳ دانشگاه ۲۰ + ۳۰۵ ص .

۳- بیوشیمی (خون ، مدفوع ، مایع معده ، شکر ،
مدی)

۱۳۳۸ طهران ،
سری، زیربنا ، نشریه ۵۷۶ دانشگاه ،
ج ۲۹۲ ص .

۴- بیوشیمی لیزیکوشیمی مایعات بولوی ادرا:

طهران ، ۱۳۳۷ ش. سری ، زیربنا

۵۱۰ دانشگاه ، ۳۶۳ ص

۴- روشهای بیوشیمی عمومی :

با همکاری دکتر الکساندر م قدیانس ،

تهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، ویرجی ،

دانشگاه تهران ، ب + ۲۳۵ ص

۵- شیمی آنالیتیک توصیفی ،

تهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، ویرجی ، شریه

۷۱ دانشگاه ، ۱۹۹ ص ،

تهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، ویرجی ، شریه

۷۷۱ دانشگاه

۹- شیمی آنالیتیک ، قنادی

تهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، ویرجی ، شریه

۴۲۸ دانشگاه ، ۲۳۷ ص ،

گد کانی (رجوع شود به) حسین یوسف

گاکو کانی (رجوع شود به) محمود

گراسی :

( )

۱- دیوان شعر

لاهور ، ۱۹۳۲ م ، مسکی ، ویرجی ، ۲۱۶ ص

گرافلر (رجوع شود به) ابراهیم

گریجی (رجوع شود به) عبدالله میرزا اشتها

گریجی (رجوع شود به) عبدالحمید بن شداد

گر کانی (رجوع شود به) محمد اسمعیل ،

گر کانی (رجوع شود به) محمد حسین ربانی

گر کانی (رجوع شود به) عبدالعظیم

گر کانی (رجوع شود به) عیسی الله ،

گر کین (رجوع شود به) ابراهیم استرآبادی

گر گین کیانی :

(- معاصر)

۱- ره ورگف شامی و قیال شامی :

تهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، رقصی ، اقبال ،

۱۵۷ ص

گرم رودی (رجوع شود به) محمد رفیع ،

گرم رودی (رجوع شود به) مهدی ثار ،

گرمسیری :

(- معاصر)

۱- معاش معلوم الهی صری :

قتاس ارمظومه یوسف زلفا

تهران ، ۱۳۱۴ ش ، سری ، حشمتی ، ۳۲ ص

گروسی (رجوع شود به) حسنعلی امیرنعم

گروسی (رجوع شود به) علامرضا ،

گروسی (رجوع شود به) محمد حسن بن عبدالله

گروسی (رجوع شود به) دست

گریگور یفکین :

۱۸۸۵ - معاصر

تحصیلات و توفیق در استادی و تحصیلات

عده (در روز) انطایب پارس دساند

و به خوب اردیا و محاسن و معارف مکتوب کرده

در سال ۱۹۰۲ م در مادکونه بوده و در
مراحتت در مدرسه آرامه رشت تدریس
میکرد. در سال ۱۹۱۶ م برای شرکت در
کنگره اسب مادکونه و تفلس رفته و نائباً
طهران معاودت نمود و اکنون در طهران
مدرسه روزنامه ایران کنونی و ایران کبیر
است (تاریخ خراسان و معالجات: ج ۱، ص ۱۳۳۴)

۱- ابوشیر، ابن عادل و مردک

رشت، سری، حبیب، ۱۲۸ ص

۲- فرای و حسن،

رشت، ۱۳۰۹ ث، سری، حبیب، ۶۴ ص

۳- جنگله طری و لوب و یاروش سوم

رشت، تاریخ سری، حشمتی، ۷۶ ص

۴- علی باکیست

رشت، سری، حبیب، ۹۶ ص

۵- دلسری

رشت، سری، حبیب، ۳۰ ص

۶- دیروسیکی

پوشکیس، ترجمه، رشت، تاریخ سری، حبیب

سری، حبیب، ۱۰۰ ص

۷- سبینه

۲- حمد، رشت، ۱۳۰۹ ث، سری، حبیب

۱۲۰ ص

۸- حاجده یازده خونی

شاهین دلس، ترجمه، سری

۹- قمر

رشت، سری، حبیب، ۳۲ ص

۱۰- میدان دهشت

رشت، سری، حشمتی، ۲۱ ص

گری (رجوع شود به) عبدالکریم حری

گمالین بن تنوالیدن متخلص به ولی

( )

۱- گلزار حال، تاریخ حمد

حمد، ۱۸۰۶ م، سنگی، رقی، ۱۸۹ ص
سنتی ۱۸۶۲ م، سنگی، رقی، ۱۸۹ ص

گل احمد:

( )

۱- حمد حیدری

لاهور، ۱۹۱۵ م، سنگی، وری، ۵۶ ص

دکتر گلخان:

(- معاصر)

دبیرنامه در پرورش بهداشت کودکان از

دانشگاه پاریس

۱- آداب بهداشتی

جلد دوم، طهران، ۱۳۳۲ ث، سری،

رقی، چاپ دوم، ۱۵۰ ص

۲- بهداشت و علم پزشکی

چهارم، ۱۳۳۰ ث، سری، رقی، ۵۸ ص

گلدن بیگم دختر نابرشاه:

( )

دختر نابرشاه بهر پادشاه بحال صوری و

مصنوعی و موردی طبع و حسن پروری والا

دستگاه (صحیح گلشن، ص ۳۴۸)

۱- هبابون شاه

(شرح جاز حمدونشاه)

احمد، ۱۹۰۲ م، سری، یا ترجمه انگلیسی

آن بقلم خادم تاریخ

گلپایگانی (رجوع شود به) محمدحسین

گلپایگانی (رجوع شود به) اسدالله ایرد

گلپایگانی

گلپایگانی (رجوع شود به) ابوالفضل

گلپایگانی (رجوع شود به) ابوالقاسم

گلپایگانی (رجوع شود به) جمال الدس

احمد

تهران ، ۱۳۳۵ ق، سری، رقمی، ۸۰ ص
در مقدمه عکس شاعر

گلکار (رجوع شود به) محمد

گل گلاب (رجوع شود به) حسن و بزره

گل گلاب (رجوع شود به) حسین

گل محمد احمد پوری :

( )

۱- ذکر الاسماء :

دهلی، ۱۳۱۲ ق، مسک، وزیری، ۲۳۸ ص

گل محمد جالندری :

( )

۱- محبوب القنوب :

امریکه، ۱۸۹۱ م، مسک، وزیری، ۱۰۰ ص

گل محمد صاحب :

( )

۱- الهی نامه محبوب القنوب :

هند، ۱۳۰۸ ق، مسک، سرشتی، وزیری، ۱۰۰ ص

احمد .

علا گل محمد علی :

( )

۱- فتوی

دهلی، ۱۲۹۱ ق، مسک، وزیری، ۱۶ ص

گلوی (رجوع شود به) محمد

گلهری (رجوع شود به) محمد

گله داری (رجوع شود به) هداث .

حاج عبدالرسول گم کیان پردی :

(معاصر)

۱- اراله الطریق یا مجموعه در علم اخلاق

تهران، ۱۳۸۲ ق، سری و وزیری، نامقدمه

سیدعلیرضا ریحان ، با اهتمام محمد علی

گم بیان

گم نام (رجوع شود به) حسین تفرشی .

گم نادی (رجوع شود به) پروین

گم نادی (رجوع شود به) محمد حسن صالح -

علیش

گم نادی (رجوع شود به) سلطانعلی طیب

گم نادی (رجوع شود به) سلطانعلی اس

سلطان محمد .

گم نادی (رجوع شود به) علی [شیخ] .

گم نادی (رجوع شود به) علی نور علی

گم نادی (رجوع شود به) طیفی

گم نادی (رجوع شود به) قاسم

گم نادی (رجوع شود به) محمد حسن مر قی

گم ناری (رجوع شود به) مظفر .

گنج بخش (رجوع شود به) حسین [دکتر]

گنج بخش (رجوع شود به) علی بن عثمان

گنج شکر (رجوع شود به) فریدالدین

سید محمد

گنجوی (رجوع شود به) تور جان

گنجوی (رجوع شود به) محمد باقر بن حسن

گنجوی (رجوع شود به) محمد حسن .

گنجوی (رجوع شود به) محمد [شیخ]

گنجوی (رجوع شود به) لطیف ، وس .

گنجی ساهانی (متون) :

( )

۱- دیوان شعر

آباد، ۱۸۹۹ م، مسک، وزیری، ۷۳ ص

گنجی (رجوع شود به) محمد بن یوسف

گنگوهی (رجوع شود به) عبد لمدوس

گوپامی (رجوع شود به) محمد مظفر حسین

صا

گودرز:

(- معاصر)

۱- تاریخ روسیه :

پیراسکال ، ترجمه ، طهران سرب ، حبیب
شماره ۴۳ مجموعه چه میدانم ، امیر کبیر ،
۱۳۶ ص

گودرز یا (رجوع شود به) امیر.

گودرزی (رجوع شود به) رحیم

گودر کهوری (رجوع شود به) عبدالرحیم

گورگین:

(- معاصر)

۱- دختر دشتی :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سرب ، بعلی ، ۳۶ ص

گوشه (رجوع شود به) علی فیس درهولی

گوکالی (رجوع شود به) عبدالعلی

گوهر:

(- معاصر)

۱- دیوان شعر :

شاه آباد ، ۱۸۸۱ م ، سنگی ، وزیری ، ۹۵ ص

گوهر اسمانی (رجوع شود به) ابراهیم

جواهری

گوهر خاوری (رجوع شود به) رسا

گوهر فراچه داعی (رجوع شود به) حسن

حسن الشعراء گوهر حامد دختر موسی خان

قاجار:

(- معاصر)

در اسمهان مقیم بوده است

۱- دیوان گوهریه (شعر) :

طهران ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، رقی ، شماره

صفحه

گوهر مراد:

(- معاصر)

۱- بانها و زیر بانها :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سرب ، رقی ، ۷۸ ص

۲- کار بانها در صغر

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سرب ، رقی ، -

کتاب مرثی طهران ، ۱۱۱ ص

۲- کلاه مل :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سرب ، رقی ، ۱۲۲ ص

گوهریس (رجوع شود به) صادق

گوهریان (رجوع شود به) ابوطالب [مهندس]

گونما (رجوع شود به) علام سرور

گونیا (رجوع شود به) منصور

گپس (رجوع شود به) محمود

گنجی (رجوع شود به) دسر

گیتی ایروانیلو

(- معاصر)

۱- پشوره نکه (مجموعه اشعار) :

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سرب ، رقی ، ۸۳ ص

گیتی فلاحی رستگار :

(- معاصر)

۱- قدکتهای اشدائی و ادبیات کودکان :

مشهد ، ۱۳۴۰ ش ، سرب ، رقی ، ۵۰ ص

۷۹ ص

گیدایان:

(- معاصر)

۱- کلمه های اولیه :

ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سرب ،

رقی ، نشره شماره یک سازمان ملی

پیش آهنگی ایران ، ۶۰ ص

گیسودراز (رجوع شود به) محمد

گیلابور (رجوع شود به) کاظم

گیلاشاه (رجوع شود به) میرزا

گیلانی (رجوع شود به) علی [حک]

گیلانی (رجوع شود به) محمود خواجہ -

جهان

گیلانی (رجوع شود به) مهدی

گیلانی (رجوع شود به) مرتضی

گیلانی (رجوع شود به) مصطفی

گیلانی (رجوع شود به) قطار علی بن محسن

گیلانی (رجوع شود به) یوسف بن احمد

گیلانی (رجوع شود به) یوسف بن محمد

گنک (رجوع شود به) محمد علی

دکتر گیورگ مهرانیان :

(- معاصر)

۱- بیماریهای رهروی

رحمة اداواردمهرامیان ، ۱۳۱۶ ش

سری ، رقم ، ۴۷ ص

۲- مرض من

مهران ، ۱۳۰۹ ش ، سری ، خشتی ، ۴۰ ص

۳- وا وسهترین وسیله برای جلوگیری از آن

مهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، رقم ، ۳۵ ص

گیورگیس آفاسی :

(- معاصر)

۱- ارواح شقیل

از موسس ترجمه طهران ، سری

رقم ، جز ۵۰ ص

۲- ابقام خواهم عرف

میکی اسپیلیس ، ترجمه طهران ، رقم ،

خر ، ۱۸۴ ص

۳- تابوت نقره‌ای

ژرژ لائزلا ، ترجمه طهران ، سری ،

رقم ، خر ، ۳۲ ص

۴- به کار کو حک

کارمل چسمان ، ترجمه طهران ، ۱۳۴۲ ش

سری ، جیبی ، گلچین ، ۳۳۳ ص

۵- حمایت مرد گن

کوت مسیودماه ، ترجمه طهران ، سری ،

رقم ، خر ، ۱۸۲ ص

۶- خاتم انبیا حلقه گل پراکشا

حسین هادلی چیر ، ترجمه طهران ، سری ،

رقم ، ۲۴۰ ص

۷- داستان دفنکی خزر :

چادرلز چاندل ، ترجمه طهران ، سری ،

رقم ، خر ، ۴۰ ص

۸- سلطان کاکمدره

هادی گری ، ترجمه طهران ، سری ، رقم ،

جز ۲۲۲ -

۹- سواد گمان مرگ یا بهتر از بود چیست

حسین هادلی چیر ، ترجمه طهران ،

سری ، رقم ، ۱۳۰۷ ص

۱۰- شکار طحیسی

آلان بولس ولوسندلیچر ، ترجمه طهران ،

۱۳۴۱ ش ، سری ، جیبی ، خر ، ۱۶۵ ص

۱۱- طیارچه من سیرج است

سری ، ترجمه طهران ، سارمان

تاریخی جیبی ،

۱۲- هزار ارطوری

مایکل نارت ، ترجمه طهران ، سری ،

جیبی ، خر ، ۲۷۶ ص

۱۳- مرد قاتل

هربرت جرج ولز ، ترجمه طهران ،

۱۳۴۱ ش ، سری ، رقم ، سبده ، ۱۷۲ ص

۱۴- من عادل هستم

میکی اسپیلیس ، ترجمه طهران ، ۱۳۴۱ ش

سری ، جیبی ، گلچین ، ۱۵۹ ص

۱۵- وسوئے شیطان :

جیمز هادلی چیر ، ترجمہ ، طہران
 ۱۳۴۱ ش ، دارمان کتابو-ای حبیب ،
 ۲۴۰ ص

۱۶- یکشب خون

میکراسیپلیٹن ترجمہ ، طہران ۱۳۴۱ ش ،
 - سی - قلم حرر ۲۱۶ ص

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
 جمهوری اسلامی ایران

ل

لاهوردی (رجوع شود به) حسین بن محمد
 لاهوردی (رجوع شود به) مهدی سید
 لاهوردی (رجوع شود به) میو
 لاجینی (رجوع شود به) ابو القاسم
 لادین (رجوع شود به) پردیز

لادین اسفندیاری :

(معاصر)

۱- عمل عمومی بهران اقتصادی دنیا ،

طهران ، ۱۳۹۰ ش ، سری ، ج ۱ ، ۳۲۰

لارس (رجوع شود به) قسم

برهان الدین لاری ، محمد جعفری پدیس

۱- تفتیح الکلام ، شرح تہذیب المطلق (شرعی)

(تاریخ طبع ، ۱۰۱۵ ش ، شرح

ملا صدق افشاری ، شرح ، ۱۳۱۲ ش

سنگی

لارودی (رجوع شود به) کام

لارودی (رجوع شود به) بو ته

لاری (رجوع شود به) محمد باقر صحت

لاری (رجوع شود به) عبدالحمید بن عداشه

لاری (رجوع شود به) عبدالعزیز

لاری (رجوع شود به) مصطفی لاری محمد

لاریجانی (رجوع شود به) ابراهیم سعید العلماء

لاریجانی (رجوع شود به) علامعلی

لاریجانی (رجوع شود به) محمد علی اس

مهدی

لاریجانی (رجوع شود به) موسی
 لارار (رجوع شود به) به به
 لاجر (رجوع شود به) اسمعیل کرگانی
 لاله (رجوع شود به) دبیر برهانوردی
 لاله ن (رجوع شود به) اسحق

لاله کانی مل :

(معاصر)

۱- حبیب حسن

۲- سبک ، ۱۸۷۰ م ، سنگی ، قفس

۳- مل

(ملی) (رجوع شود به) ابو الحسن کرگانی

مولوی محمد لاو :

(معاصر)

۱- مولد الفیاض در لغت

۲- جلد ۱ گ لهور ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی وریزی

۸۶۶ ص

لاهوری ایگانی :

(معاصر)

۱- متاعه دو شاعر ،

(لاهور و بخشی خواجاری)

بخش دوم ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ،

رقمی ، ۷۸ ص

لاهوری (رجوع شود به) ابو القاسم بن محمد

لاهوری (رجوع شود به) مهدی بن مصطفی

لاهوری (رجوع شود به) ابو القاسم بن حسن

لاهوری (رجوع شود به) احمد الدین

لاهوری (رجوع شود به) محمد شفیع

لاهوری (رجوع شود به) محمد صالح

لاهوری (رجوع شود به) عبدالحمید

لاهوری (رجوع شود به) محمد عطاء

لاهوری (رجوع شود به) علی بن ابوالحسن

لاهوری (رجوع شود به) محمد بن محمد

مستقیم

لاهیجی (رجوع شود به) محمدنادر بن محمد

نقی

لاهیجی (رجوع شود به) محمد باقر بن محمد

لاهیجی (رجوع شود به) حلال

لاهیجی (رجوع شود به) حسن بن عبدالرزاق

لاهیجی (رجوع شود به) حسن نعمی

لاهیجی (رجوع شود به) عبدالحمید ابن

فتحعلی

لاهیجی (رجوع شود به) عبدالرزاق بن علی

لاهیجی (رجوع شود به) علی بن مهدی

لاهیجی (رجوع شود به) محمد بن عثمان

عبدالوهاب

لاهیجی (رجوع شود به) محمد بن محمد علی

لاهیجی (رجوع شود به) محمد نور بخش

سالارچاک ثانی لایق علیخان عمادالملک

( )

۱- سفرنامه ، وقایع مسافرت هر بختان

بیشتر ۱۳۰۵ و مسکرم : بری

باهتمام ملك الكتاب : رای ۱۵۱ ص

لیابیدی دمشقی (رجوع شود به) احمد ابن

مصطفی

لیب (رجوع شود به) علامرب

نادر لیمه هاشم :

( )

مشق محله (فتاة الشرق)

۱- التریة او کتاب فی التریة (عربی) :

مصر ، ۱۹۱۲ م

۲- صاحب لاهلاق (عربی)

مصر ، ۱۳۴۱ ق - ۱۹۲۳ م

لخود ادیب اهدی :

( )

مشق و رئیس المدرسة الوطنية در عشیت

(لبنان)

۱- بل الارب فی تاریخ العرب (عربی) :

طبعات ، ۱۹۱۴ م ، سری ، ۳۳۴ ص

ف . پ . لرمسانی :

(معاشر)

۱- ابن حوب

میرزا محمد باقر بن علی ، نازک ، ترجمه ، طهران ،

۳۳۴ ق ، سری ، رقمی ، معنوعامی

میرزا محمد باقر بن علی

لسان حضور (رجوع شود به) یوسف

لسان لعق (رجوع شود به) عبدالوهاب بحر

لسان الدوله كتابدار باشی :

( )

۱- تاریخ اتمکمولی :

فرانکس و کابستان براس ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۲۱ ق ، مسکرم ، دربري ، ۱۵۹ ص

لسان الدین (رجوع شود به) ابن الحطیب محمد

لسان الملطنه (رجوع شود به) عبدالحمید

ملك المورحین

لسان العجم (رجوع شود به) حسبآلی

لسان الملك (رجوع شود به) محمد بن محمد

علی سپهر

لسان الملك (رجوع شود به) هدایت‌اللهیه

لسان الملك ثانی (رجوع شود به) عباسی

ابن محمد تقی سهر

لسان الواعظین (رجوع شود به) احمد حوری

لسان الواعظین (رجوع شود به) عبدالکریم

لسانی (رجوع شود به) ..

محمد لطیف الرحمن

( )

۱- سلطان احمد

دهلی، ۱۳۱۹ ق، ۲۰۰ ک، ۱۰۰ ص

۲۳ ص

مولوی سید لطف شاه، وردی هروی

( )

۹- ارطغرل هندوستان در تاریخ و جغرافیه

حد آرداک ۱۳۱ و ۱۳۰

نواب لطیفی

۱- داستان سلیمان (شعر)

هند

حاج لطیفی بیک بن آقاخان آدریگدلی :

(۱۱۳۴ - ۱۱۹۵ ق)

در اسمهان بدلیا آمده و در چهارده سالگی

رمان استیلای محمود افسان بر اسمهان

با خاندان خود بقم مهاجرت کرده و چهار سال

در آنجا مقیم بود در اوائل سلطنت نادر-

شاه افشار بشیر از رفت و مدت دو سال د

آنجا بس برد، چون آقاخان پدرش در

آن وقت وفات یافت با عموی خویش حاج -

محمود بیک از راه عراق و شام بمکه رفت

و سپس قشون نادر شاه منتهی شد و در راه در ب

با قشون بآذربایجان و عراق و سلطان آباد

آمد و در اسمهان سکنی گرفت بعد از گذشته

شدن در راه ۱۰ مردی و در راه ۱۰۰۰

و بر ۱۰۰۰ شاه و سید میرزا و سید

دشمنان دیگر آن سال ملاقات و

استفاده های نموده و طبع بلندی در شعر

رشته و شعر - ری - ده و چندی در

در شده و در ۱۰۰۰ در ۱۰۰۰

۱۰۰۰ (خواهر کلام، ج ۱، ص ۲۹)

۱۰۰۰ (تجدید لغات، ص ۱۴۱، و بیانه -

لاد، ج ۱، ص ۱۸

۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶- ۷- ۸- ۹- ۱۰- ۱۱- ۱۲- ۱۳- ۱۴- ۱۵- ۱۶- ۱۷- ۱۸- ۱۹- ۲۰- ۲۱- ۲۲- ۲۳- ۲۴- ۲۵- ۲۶- ۲۷- ۲۸- ۲۹- ۳۰- ۳۱- ۳۲- ۳۳- ۳۴- ۳۵- ۳۶- ۳۷- ۳۸- ۳۹- ۴۰- ۴۱- ۴۲- ۴۳- ۴۴- ۴۵- ۴۶- ۴۷- ۴۸- ۴۹- ۵۰- ۵۱- ۵۲- ۵۳- ۵۴- ۵۵- ۵۶- ۵۷- ۵۸- ۵۹- ۶۰- ۶۱- ۶۲- ۶۳- ۶۴- ۶۵- ۶۶- ۶۷- ۶۸- ۶۹- ۷۰- ۷۱- ۷۲- ۷۳- ۷۴- ۷۵- ۷۶- ۷۷- ۷۸- ۷۹- ۸۰- ۸۱- ۸۲- ۸۳- ۸۴- ۸۵- ۸۶- ۸۷- ۸۸- ۸۹- ۹۰- ۹۱- ۹۲- ۹۳- ۹۴- ۹۵- ۹۶- ۹۷- ۹۸- ۹۹- ۱۰۰- ۱۰۱- ۱۰۲- ۱۰۳- ۱۰۴- ۱۰۵- ۱۰۶- ۱۰۷- ۱۰۸- ۱۰۹- ۱۱۰- ۱۱۱- ۱۱۲- ۱۱۳- ۱۱۴- ۱۱۵- ۱۱۶- ۱۱۷- ۱۱۸- ۱۱۹- ۱۲۰- ۱۲۱- ۱۲۲- ۱۲۳- ۱۲۴- ۱۲۵- ۱۲۶- ۱۲۷- ۱۲۸- ۱۲۹- ۱۳۰- ۱۳۱- ۱۳۲- ۱۳۳- ۱۳۴- ۱۳۵- ۱۳۶- ۱۳۷- ۱۳۸- ۱۳۹- ۱۴۰- ۱۴۱- ۱۴۲- ۱۴۳- ۱۴۴- ۱۴۵- ۱۴۶- ۱۴۷- ۱۴۸- ۱۴۹- ۱۵۰- ۱۵۱- ۱۵۲- ۱۵۳- ۱۵۴- ۱۵۵- ۱۵۶- ۱۵۷- ۱۵۸- ۱۵۹- ۱۶۰- ۱۶۱- ۱۶۲- ۱۶۳- ۱۶۴- ۱۶۵- ۱۶۶- ۱۶۷- ۱۶۸- ۱۶۹- ۱۷۰- ۱۷۱- ۱۷۲- ۱۷۳- ۱۷۴- ۱۷۵- ۱۷۶- ۱۷۷- ۱۷۸- ۱۷۹- ۱۸۰- ۱۸۱- ۱۸۲- ۱۸۳- ۱۸۴- ۱۸۵- ۱۸۶- ۱۸۷- ۱۸۸- ۱۸۹- ۱۹۰- ۱۹۱- ۱۹۲- ۱۹۳- ۱۹۴- ۱۹۵- ۱۹۶- ۱۹۷- ۱۹۸- ۱۹۹- ۲۰۰- ۲۰۱- ۲۰۲- ۲۰۳- ۲۰۴- ۲۰۵- ۲۰۶- ۲۰۷- ۲۰۸- ۲۰۹- ۲۱۰- ۲۱۱- ۲۱۲- ۲۱۳- ۲۱۴- ۲۱۵- ۲۱۶- ۲۱۷- ۲۱۸- ۲۱۹- ۲۲۰- ۲۲۱- ۲۲۲- ۲۲۳- ۲۲۴- ۲۲۵- ۲۲۶- ۲۲۷- ۲۲۸- ۲۲۹- ۲۳۰- ۲۳۱- ۲۳۲- ۲۳۳- ۲۳۴- ۲۳۵- ۲۳۶- ۲۳۷- ۲۳۸- ۲۳۹- ۲۴۰- ۲۴۱- ۲۴۲- ۲۴۳- ۲۴۴- ۲۴۵- ۲۴۶- ۲۴۷- ۲۴۸- ۲۴۹- ۲۵۰- ۲۵۱- ۲۵۲- ۲۵۳- ۲۵۴- ۲۵۵- ۲۵۶- ۲۵۷- ۲۵۸- ۲۵۹- ۲۶۰- ۲۶۱- ۲۶۲- ۲۶۳- ۲۶۴- ۲۶۵- ۲۶۶- ۲۶۷- ۲۶۸- ۲۶۹- ۲۷۰- ۲۷۱- ۲۷۲- ۲۷۳- ۲۷۴- ۲۷۵- ۲۷۶- ۲۷۷- ۲۷۸- ۲۷۹- ۲۸۰- ۲۸۱- ۲۸۲- ۲۸۳- ۲۸۴- ۲۸۵- ۲۸۶- ۲۸۷- ۲۸۸- ۲۸۹- ۲۹۰- ۲۹۱- ۲۹۲- ۲۹۳- ۲۹۴- ۲۹۵- ۲۹۶- ۲۹۷- ۲۹۸- ۲۹۹- ۳۰۰- ۳۰۱- ۳۰۲- ۳۰۳- ۳۰۴- ۳۰۵- ۳۰۶- ۳۰۷- ۳۰۸- ۳۰۹- ۳۱۰- ۳۱۱- ۳۱۲- ۳۱۳- ۳۱۴- ۳۱۵- ۳۱۶- ۳۱۷- ۳۱۸- ۳۱۹- ۳۲۰- ۳۲۱- ۳۲۲- ۳۲۳- ۳۲۴- ۳۲۵- ۳۲۶- ۳۲۷- ۳۲۸- ۳۲۹- ۳۳۰- ۳۳۱- ۳۳۲- ۳۳۳- ۳۳۴- ۳۳۵- ۳۳۶- ۳۳۷- ۳۳۸- ۳۳۹- ۳۴۰- ۳۴۱- ۳۴۲- ۳۴۳- ۳۴۴- ۳۴۵- ۳۴۶- ۳۴۷- ۳۴۸- ۳۴۹- ۳۵۰- ۳۵۱- ۳۵۲- ۳۵۳- ۳۵۴- ۳۵۵- ۳۵۶- ۳۵۷- ۳۵۸- ۳۵۹- ۳۶۰- ۳۶۱- ۳۶۲- ۳۶۳- ۳۶۴- ۳۶۵- ۳۶۶- ۳۶۷- ۳۶۸- ۳۶۹- ۳۷۰- ۳۷۱- ۳۷۲- ۳۷۳- ۳۷۴- ۳۷۵- ۳۷۶- ۳۷۷- ۳۷۸- ۳۷۹- ۳۸۰- ۳۸۱- ۳۸۲- ۳۸۳- ۳۸۴- ۳۸۵- ۳۸۶- ۳۸۷- ۳۸۸- ۳۸۹- ۳۹۰- ۳۹۱- ۳۹۲- ۳۹۳- ۳۹۴- ۳۹۵- ۳۹۶- ۳۹۷- ۳۹۸- ۳۹۹- ۴۰۰- ۴۰۱- ۴۰۲- ۴۰۳- ۴۰۴- ۴۰۵- ۴۰۶- ۴۰۷- ۴۰۸- ۴۰۹- ۴۱۰- ۴۱۱- ۴۱۲- ۴۱۳- ۴۱۴- ۴۱۵- ۴۱۶- ۴۱۷- ۴۱۸- ۴۱۹- ۴۲۰- ۴۲۱- ۴۲۲- ۴۲۳- ۴۲۴- ۴۲۵- ۴۲۶- ۴۲۷- ۴۲۸- ۴۲۹- ۴۳۰- ۴۳۱- ۴۳۲- ۴۳۳- ۴۳۴- ۴۳۵- ۴۳۶- ۴۳۷- ۴۳۸- ۴۳۹- ۴۴۰- ۴۴۱- ۴۴۲- ۴۴۳- ۴۴۴- ۴۴۵- ۴۴۶- ۴۴۷- ۴۴۸- ۴۴۹- ۴۵۰- ۴۵۱- ۴۵۲- ۴۵۳- ۴۵۴- ۴۵۵- ۴۵۶- ۴۵۷- ۴۵۸- ۴۵۹- ۴۶۰- ۴۶۱- ۴۶۲- ۴۶۳- ۴۶۴- ۴۶۵- ۴۶۶- ۴۶۷- ۴۶۸- ۴۶۹- ۴۷۰- ۴۷۱- ۴۷۲- ۴۷۳- ۴۷۴- ۴۷۵- ۴۷۶- ۴۷۷- ۴۷۸- ۴۷۹- ۴۸۰- ۴۸۱- ۴۸۲- ۴۸۳- ۴۸۴- ۴۸۵- ۴۸۶- ۴۸۷- ۴۸۸- ۴۸۹- ۴۹۰- ۴۹۱- ۴۹۲- ۴۹۳- ۴۹۴- ۴۹۵- ۴۹۶- ۴۹۷- ۴۹۸- ۴۹۹- ۵۰۰- ۵۰۱- ۵۰۲- ۵۰۳- ۵۰۴- ۵۰۵- ۵۰۶- ۵۰۷- ۵۰۸- ۵۰۹- ۵۱۰- ۵۱۱- ۵۱۲- ۵۱۳- ۵۱۴- ۵۱۵- ۵۱۶- ۵۱۷- ۵۱۸- ۵۱۹- ۵۲۰- ۵۲۱- ۵۲۲- ۵۲۳- ۵۲۴- ۵۲۵- ۵۲۶- ۵۲۷- ۵۲۸- ۵۲۹- ۵۳۰- ۵۳۱- ۵۳۲- ۵۳۳- ۵۳۴- ۵۳۵- ۵۳۶- ۵۳۷- ۵۳۸- ۵۳۹- ۵۴۰- ۵۴۱- ۵۴۲- ۵۴۳- ۵۴۴- ۵۴۵- ۵۴۶- ۵۴۷- ۵۴۸- ۵۴۹- ۵۵۰- ۵۵۱- ۵۵۲- ۵۵۳- ۵۵۴- ۵۵۵- ۵۵۶- ۵۵۷- ۵۵۸- ۵۵۹- ۵۶۰- ۵۶۱- ۵۶۲- ۵۶۳- ۵۶۴- ۵۶۵- ۵۶۶- ۵۶۷- ۵۶۸- ۵۶۹- ۵۷۰- ۵۷۱- ۵۷۲- ۵۷۳- ۵۷۴- ۵۷۵- ۵۷۶- ۵۷۷- ۵۷۸- ۵۷۹- ۵۸۰- ۵۸۱- ۵۸۲- ۵۸۳- ۵۸۴- ۵۸۵- ۵۸۶- ۵۸۷- ۵۸۸- ۵۸۹- ۵۹۰- ۵۹۱- ۵۹۲- ۵۹۳- ۵۹۴- ۵۹۵- ۵۹۶- ۵۹۷- ۵۹۸- ۵۹۹- ۶۰۰- ۶۰۱- ۶۰۲- ۶۰۳- ۶۰۴- ۶۰۵- ۶۰۶- ۶۰۷- ۶۰۸- ۶۰۹- ۶۱۰- ۶۱۱- ۶۱۲- ۶۱۳- ۶۱۴- ۶۱۵- ۶۱۶- ۶۱۷- ۶۱۸- ۶۱۹- ۶۲۰- ۶۲۱- ۶۲۲- ۶۲۳- ۶۲۴- ۶۲۵- ۶۲۶- ۶۲۷- ۶۲۸- ۶۲۹- ۶۳۰- ۶۳۱- ۶۳۲- ۶۳۳- ۶۳۴- ۶۳۵- ۶۳۶- ۶۳۷- ۶۳۸- ۶۳۹- ۶۴۰- ۶۴۱- ۶۴۲- ۶۴۳- ۶۴۴- ۶۴۵- ۶۴۶- ۶۴۷- ۶۴۸- ۶۴۹- ۶۵۰- ۶۵۱- ۶۵۲- ۶۵۳- ۶۵۴- ۶۵۵- ۶۵۶- ۶۵۷- ۶۵۸- ۶۵۹- ۶۶۰- ۶۶۱- ۶۶۲- ۶۶۳- ۶۶۴- ۶۶۵- ۶۶۶- ۶۶۷- ۶۶۸- ۶۶۹- ۶۷۰- ۶۷۱- ۶۷۲- ۶۷۳- ۶۷۴- ۶۷۵- ۶۷۶- ۶۷۷- ۶۷۸- ۶۷۹- ۶۸۰- ۶۸۱- ۶۸۲- ۶۸۳- ۶۸۴- ۶۸۵- ۶۸۶- ۶۸۷- ۶۸۸- ۶۸۹- ۶۹۰- ۶۹۱- ۶۹۲- ۶۹۳- ۶۹۴- ۶۹۵- ۶۹۶- ۶۹۷- ۶۹۸- ۶۹۹- ۷۰۰- ۷۰۱- ۷۰۲- ۷۰۳- ۷۰۴- ۷۰۵- ۷۰۶- ۷۰۷- ۷۰۸- ۷۰۹- ۷۱۰- ۷۱۱- ۷۱۲- ۷۱۳- ۷۱۴- ۷۱۵- ۷۱۶- ۷۱۷- ۷۱۸- ۷۱۹- ۷۲۰- ۷۲۱- ۷۲۲- ۷۲۳- ۷۲۴- ۷۲۵- ۷۲۶- ۷۲۷- ۷۲۸- ۷۲۹- ۷۳۰- ۷۳۱- ۷۳۲- ۷۳۳- ۷۳۴- ۷۳۵- ۷۳۶- ۷۳۷- ۷۳۸- ۷۳۹- ۷۴۰- ۷۴۱- ۷۴۲- ۷۴۳- ۷۴۴- ۷۴۵- ۷۴۶- ۷۴۷- ۷۴۸- ۷۴۹- ۷۵۰- ۷۵۱- ۷۵۲- ۷۵۳- ۷۵۴- ۷۵۵- ۷۵۶- ۷۵۷- ۷۵۸- ۷۵۹- ۷۶۰- ۷۶۱- ۷۶۲- ۷۶۳- ۷۶۴- ۷۶۵- ۷۶۶- ۷۶۷- ۷۶۸- ۷۶۹- ۷۷۰- ۷۷۱- ۷۷۲- ۷۷۳- ۷۷۴- ۷۷۵- ۷۷۶- ۷۷۷- ۷۷۸- ۷۷۹- ۷۸۰- ۷۸۱- ۷۸۲- ۷۸۳- ۷۸۴- ۷۸۵- ۷۸۶- ۷۸۷- ۷۸۸- ۷۸۹- ۷۹۰- ۷۹۱- ۷۹۲- ۷۹۳- ۷۹۴- ۷۹۵- ۷۹۶- ۷۹۷- ۷۹۸- ۷۹۹- ۸۰۰- ۸۰۱- ۸۰۲- ۸۰۳- ۸۰۴- ۸۰۵- ۸۰۶- ۸۰۷- ۸۰۸- ۸۰۹- ۸۱۰- ۸۱۱- ۸۱۲- ۸۱۳- ۸۱۴- ۸۱۵- ۸۱۶- ۸۱۷- ۸۱۸- ۸۱۹- ۸۲۰- ۸۲۱- ۸۲۲- ۸۲۳- ۸۲۴- ۸۲۵- ۸۲۶- ۸۲۷- ۸۲۸- ۸۲۹- ۸۳۰- ۸۳۱- ۸۳۲- ۸۳۳- ۸۳۴- ۸۳۵- ۸۳۶- ۸۳۷- ۸۳۸- ۸۳۹- ۸۴۰- ۸۴۱- ۸۴۲- ۸۴۳- ۸۴۴- ۸۴۵- ۸۴۶- ۸۴۷- ۸۴۸- ۸۴۹- ۸۵۰- ۸۵۱- ۸۵۲- ۸۵۳- ۸۵۴- ۸۵۵- ۸۵۶- ۸۵۷- ۸۵۸- ۸۵۹- ۸۶۰- ۸۶۱- ۸۶۲- ۸۶۳- ۸۶۴- ۸۶۵- ۸۶۶- ۸۶۷- ۸۶۸- ۸۶۹- ۸۷۰- ۸۷۱- ۸۷۲- ۸۷۳- ۸۷۴- ۸۷۵- ۸۷۶- ۸۷۷- ۸۷۸- ۸۷۹- ۸۸۰- ۸۸۱- ۸۸۲- ۸۸۳- ۸۸۴- ۸۸۵- ۸۸۶- ۸۸۷- ۸۸۸- ۸۸۹- ۸۹۰- ۸۹۱- ۸۹۲- ۸۹۳- ۸۹۴- ۸۹۵- ۸۹۶- ۸۹۷- ۸۹۸- ۸۹۹- ۹۰۰- ۹۰۱- ۹۰۲- ۹۰۳- ۹۰۴- ۹۰۵- ۹۰۶- ۹۰۷- ۹۰۸- ۹۰۹- ۹۱۰- ۹۱۱- ۹۱۲- ۹۱۳- ۹۱۴- ۹۱۵- ۹۱۶- ۹۱۷- ۹۱۸- ۹۱۹- ۹۲۰- ۹۲۱- ۹۲۲- ۹۲۳- ۹۲۴- ۹۲۵- ۹۲۶- ۹۲۷- ۹۲۸- ۹۲۹- ۹۳۰- ۹۳۱- ۹۳۲- ۹۳۳- ۹۳۴- ۹۳۵- ۹۳۶- ۹۳۷- ۹۳۸- ۹۳۹- ۹۴۰- ۹۴۱- ۹۴۲- ۹۴۳- ۹۴۴- ۹۴۵- ۹۴۶- ۹۴۷- ۹۴۸- ۹۴۹- ۹۵۰- ۹۵۱- ۹۵۲- ۹۵۳- ۹۵۴- ۹۵۵- ۹۵۶- ۹۵۷- ۹۵۸- ۹۵۹- ۹۶۰- ۹۶۱- ۹۶۲- ۹۶۳- ۹۶۴- ۹۶۵- ۹۶۶- ۹۶۷- ۹۶۸- ۹۶۹- ۹۷۰- ۹۷۱- ۹۷۲- ۹۷۳- ۹۷۴- ۹۷۵- ۹۷۶- ۹۷۷- ۹۷۸- ۹۷۹- ۹۸۰- ۹۸۱- ۹۸۲- ۹۸۳- ۹۸۴- ۹۸۵- ۹۸۶- ۹۸۷- ۹۸۸- ۹۸۹- ۹۹۰- ۹۹۱- ۹۹۲- ۹۹۳- ۹۹۴- ۹۹۵- ۹۹۶- ۹۹۷- ۹۹۸- ۹۹۹- ۱۰۰۰- ۱۰۰۱- ۱۰۰۲- ۱۰۰۳- ۱۰۰۴- ۱۰۰۵- ۱۰۰۶- ۱۰۰۷- ۱۰۰۸- ۱۰۰۹- ۱۰۱۰- ۱۰۱۱- ۱۰۱۲- ۱۰۱۳- ۱۰۱۴- ۱۰۱۵- ۱۰۱۶- ۱۰۱۷- ۱۰۱۸- ۱۰۱۹- ۱۰۲۰- ۱۰۲۱- ۱۰۲۲- ۱۰۲۳- ۱۰۲۴- ۱۰۲۵- ۱۰۲۶- ۱۰۲۷- ۱۰۲۸- ۱۰۲۹- ۱۰۳۰- ۱۰۳۱- ۱۰۳۲- ۱۰۳۳- ۱۰۳۴- ۱۰۳۵- ۱۰۳۶- ۱۰۳۷- ۱۰۳۸- ۱۰۳۹- ۱۰۴۰- ۱۰۴۱- ۱۰۴۲- ۱۰۴۳- ۱۰۴۴- ۱۰۴۵- ۱۰۴۶- ۱۰۴۷- ۱۰۴۸- ۱۰۴۹- ۱۰۵۰- ۱۰۵۱- ۱۰۵۲- ۱۰۵۳- ۱۰۵۴- ۱۰۵۵- ۱۰۵۶- ۱۰۵۷- ۱۰۵۸- ۱۰۵۹- ۱۰۶۰- ۱۰۶۱- ۱۰۶۲- ۱۰۶۳- ۱۰۶۴- ۱۰۶۵- ۱۰۶۶- ۱۰۶۷- ۱۰۶۸- ۱۰۶۹- ۱۰۷۰- ۱۰۷۱- ۱۰۷۲- ۱۰۷۳- ۱۰۷۴- ۱۰۷۵- ۱۰۷۶- ۱۰۷۷- ۱۰۷۸- ۱۰۷۹- ۱۰۸۰- ۱۰۸۱- ۱۰۸۲- ۱۰۸۳- ۱۰۸۴- ۱۰۸۵- ۱۰۸۶- ۱۰۸۷- ۱۰۸۸- ۱۰۸۹- ۱۰۹۰- ۱۰۹۱- ۱۰۹۲- ۱۰۹۳- ۱۰۹۴- ۱۰۹۵- ۱۰۹۶- ۱۰۹۷- ۱۰۹۸- ۱۰۹۹- ۱۱۰۰- ۱۱۰۱- ۱۱۰۲- ۱۱۰۳- ۱۱۰۴- ۱۱۰۵- ۱۱۰۶- ۱۱۰۷- ۱۱۰۸- ۱۱۰۹- ۱۱۱۰- ۱۱۱۱- ۱۱۱۲- ۱۱۱۳- ۱۱۱۴- ۱۱۱۵- ۱۱۱۶- ۱۱۱۷- ۱۱۱۸- ۱۱۱۹- ۱۱۲۰- ۱۱۲۱- ۱۱۲۲- ۱۱۲۳- ۱۱۲۴- ۱۱۲۵- ۱۱۲۶- ۱۱۲۷- ۱۱۲۸- ۱۱۲۹- ۱۱۳۰- ۱۱۳۱- ۱۱۳۲- ۱۱۳۳- ۱۱۳۴- ۱۱۳۵- ۱۱۳۶- ۱۱۳۷- ۱۱۳۸- ۱۱۳۹- ۱۱۴۰- ۱۱۴۱- ۱۱۴۲- ۱۱۴۳- ۱۱۴۴- ۱۱۴۵- ۱۱۴۶- ۱۱۴۷- ۱۱۴۸- ۱۱۴۹- ۱۱۵۰- ۱۱۵۱- ۱۱۵۲- ۱۱۵۳- ۱۱۵۴- ۱۱۵۵- ۱۱۵۶- ۱۱۵۷- ۱۱۵۸- ۱۱۵۹- ۱۱۶۰- ۱۱۶۱- ۱۱۶۲- ۱۱۶۳- ۱۱۶۴- ۱۱۶۵- ۱۱۶۶- ۱۱۶۷- ۱۱۶۸- ۱۱۶۹- ۱۱۷۰- ۱۱۷۱- ۱۱۷۲- ۱۱۷۳- ۱۱۷۴- ۱۱۷۵- ۱۱۷۶- ۱۱۷۷- ۱۱۷۸- ۱۱۷۹- ۱۱۸۰- ۱۱۸۱- ۱۱۸۲- ۱۱۸۳- ۱۱۸۴- ۱۱۸۵- ۱۱۸۶- ۱۱۸۷- ۱۱۸۸- ۱۱۸۹- ۱۱۹۰- ۱۱۹۱- ۱۱۹۲- ۱۱۹۳- ۱۱۹۴- ۱۱۹۵- ۱۱۹۶- ۱۱۹۷- ۱۱۹۸- ۱۱۹۹- ۱۲۰۰- ۱۲۰۱- ۱۲۰۲- ۱۲۰۳- ۱۲۰۴- ۱۲۰۵- ۱۲۰۶- ۱۲۰۷- ۱۲۰۸- ۱۲۰۹- ۱۲۱۰- ۱۲۱۱- ۱۲۱۲- ۱۲۱۳- ۱۲۱۴- ۱۲۱۵- ۱۲۱۶- ۱۲۱۷- ۱۲۱۸- ۱۲۱۹- ۱۲۲۰- ۱۲۲۱- ۱۲۲۲- ۱۲۲۳- ۱۲۲۴- ۱۲۲۵- ۱۲۲۶- ۱۲۲۷- ۱۲۲۸- ۱۲۲۹- ۱۲۳۰- ۱۲۳۱- ۱۲۳۲- ۱۲۳۳- ۱۲۳۴- ۱۲۳۵- ۱۲۳۶- ۱۲۳۷- ۱۲۳۸- ۱۲۳۹- ۱۲۴۰

بوده و از عمل دیوان اعتزال حسته مشغول تحصیل گردید و در کربلا با اولاد ارشدش میرزا لطیفعلی التمد نمود تا بدرجهٔ اجتهاد رسید و به تدریس در گشت و در عصر خود روحانی پررنگش از وی در تدریس بود.

میرزا لطیفعلی که از پدر خود وسعت علمی صاحب ریاض اخذ نموده و به تدریس آمد از جانب پدرش امانت خیمه و نفوس گردید و فقه بی نظیر و ادیب بصیر بود و بر زبان عربی شعر می‌رود و در مسند منسوب به خود درس می‌گفت. سال ۱۲۶۲ ق در ویای عام در تدریس وفات یافت (ریحانة الادب، ج ۱ ص ۲۰۴)

سایر مآخذ: رجال آذربایجان در عصر مشروطیت، ص ۳۲، کتاب‌های معاصر، ص ۳۳۳، تاریخ جغرافیائی تبریز، ص ۵۳، شهداء، لقمه، ص ۳۸۶، درجه ج ۷، ص ۱۰۰

۱- رساله در خط

تبریز

۲- شرح قصه با کف بن رهبر (عربی)

تهران، ۱۲۷۴ ق سگی خوش سخن
السامی فی الاسامی

دکتر لطیفعلی پیرمانی:

(مصدر)

رئیس درمانگاه ساری با حفظ سمت خود

بریاست بخش عمومی بیمارستان پهلوی که در محل اعتبار صدی ده شهرداری ساختمان شده و کاملاً محرم مدامد منصوب گردید

(درمۀ حلاوت)

۱- سور ملاک شاعری

تهران، ۱۳۲۴ ش، سربس، ویرسی،
۹۵ ص

دکتر لطیفعلی (پیر) آقاخان نقاش شیرازی

صورنگر:

(۱۲۷۹ - معاصر)

در شهر متولد شده و علوم ادبی و نقاشی را در مصر استاید فرا گرفت و سفری برای دامنهٔ تحصیلات هندوستان کرد پس از مراجعت بشیراز مجلهٔ صبیحه دم را انتشار داد و در سال ۱۳۰۶ ش از طرف دولت به حیوان بلندن روانه شد و از دانشگاه آنتوا باحد لیسانس در رشتهٔ زبان و ادبیات انگلیسی عائل آمد و در آغاز گشت تهران در دانشگاه بتدریس ادبیات انگلیسی و فارسی مشغول شد در سال ۱۳۱۶ ش دو باره بلندن رفته و بدرجهٔ دکتری در ادبیات

انگلیسی از دانشگاه لندن نائل آمد و در
سنة ۱۳۱۸ ش بایران مراجعت کرد و در
دانشگاه ادبیات به استادیات نگلیسی
وفارسی مشغول شد.
(شیراز امروز، ص ۱۰۵)

سایر مآخذ : ادبیات معاصر رشید ، ص ۱۰۵
۶۷، سخنوران نامی معاصر، ج ۱، ص ۱۵
افقنامه، ص ۲۵، مجله ارمان، سال ۴، شماره
۴۳، ص ۱۵۰، تاریخ جراید و مجلات، ج ۳
ص ۳۰ -

۱ - برکتهای پراکنده (شعر)

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ، امیر
کبیر ، ۲۰۰ ص .

۲ - تاریخ ادبیات انگلیس :

۲ جلد ، طهران ۳۱۵ - ۱۳۱۶ ش ، سری
وزیری ، ۲۷۴ + ۲۷۰ ص

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ،
۲۷۰ + ۲۷۰ ص

۲ جلد ، طهران ۱۳۳۷ ش ، سری ،
وزیری ، امیر کبیر ، ۲۷۱ + ۲۷۰ ص
۳ - دکتر لانتوس

کریستوفر مارلو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۰
ش ، سری ، رقمی ، سکه ترجمه دفتر کتاب ،
۸۸ ص .

۴ - بهایی چند از نویسندگان باختر .

فرانسیس پیکن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۹
ش ، سری ، رقمی ، ۱۶۴ ص

۵ - سخن سنجی :

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، رقمی ، ۱۶۳ ص .
طهران ۱۳۲۶ ش ، رقمی ، چاپ دوم ، ۲۰۵ ص .
طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقمی ، ابن
سینا ، چاپ سوم ، ۲۰۱ ص

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، وزیری ،

شریة ۲۳۴ دانشگاه ، ۱۵۷ + ۵ ص
۶ - معلول چاقون :

سررود دیولارد ، ترجمه ، سخنرانی ، طهران ،
۱۹۴۳ م ، سری ، رقمی ، ۴۴ + ۳۴ ص .
۷ - عشاق فایز .

الکساندر دوما ، ترجمه ، شیراز ، ۱۳۰۴
ش ، سگی ، رقمی ، ۴۳۲ ص .
شیراز ، ۱۳۰۶ ش ، رقمی ، ۴۴۰ ص .
۸ - علم المختار :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، رقمی ، ۱۳۲ ص .
شیراز ، ۱۳۴۲ ش ، سری ، رقمی ، محمدی ،
چاپ دوم ۱۳۱۹ ص .
۹ - (مجموعه اشعار) :

(جوانه ، برگهای سر ، برگهای زرد)
طهران ، سری

۱۰ - نقود ایران در تمدن اروپا در قرون وسطی :
استیون رانس مان ، ترجمه ، ۱۳۲۳ ش ،
سری ، رقمی ، ۱۵ + ۱۳ ص .

صدرالافاضل میرزا لطیفی بن امین الشعراء
محمد کاظم قیریزی دانش شیرازی :
(۱۲۶۸ - ۱۳۵۰)

در نود و نهم رمان ۱۲۶۸ ق پشیراز متولد

در پنج سالگی با پدر طهران آمده بتعلیم
مختلوط عربیت افتاد و لیاقت بحسب باقیم
چون گاهی طبع «اشاء منشور و منظوم» میازمودم
ملفوظات خاطر در محافل مدکور میشد
خوشخوش مادیب معرووف و شمر در قیون
فصائل و تقدم در ضروب آداب مشهور شدم
بعد از طی مراحل ادبیات با سول و فقه و حدیث
و تفسیر و کلام و فنون عقلیه پرداختم. علم و
عمل خط و نگارش بشمار اقسام بشبوه های
مختلف هر چه کاملتر حاصل گردید. معلوم
نمود که این فقیر کثرت تألیف و کثامت را چون
مثنای با تحصیل می‌دید کمتر بدان التفات
مینمود . . . انتهى

در ششم شعبان ۱۳۵۰ ق وفات یافت و در
این بابویه قرب شهری مدفون گردید
(مقدمه خلافت و ولایت در اسلام به اختصار)
۱- خلافت و ولایت در اسلام :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سنگی، وری، ۱۳۶ ص
۲- رساله ادبیه، تصحیح الادب :

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، رقص، ۲۰۰ ص
۷۹ ص

۳- قصیده انصافیه در ولایت (قمر) :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، فاش
دکتر نصیری، ۱۳۶ ص
۱- الکلم و العزم :

طهران، ۱۳۲۷ ق، سری، وری، با اهتمام
فخرالدین نصیری امینی، ۶۳ ص

لطف‌الله :

( )

۱- اشای مادهورام :

کاپور، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وری، ۱۱۶ ص

مولوی محمد لطف‌الله :

( )

۱- نثره انظار :

هند، ۱۳۱۰ ق، سنگی، وری، ۱۹۵ ص

لطف‌الله احمد :

( )

۱- حیات فخر کایات

۳ جلد، لاهور، ۱۳۴۵ ق، رقص، ۵۱۴

۳۱۵ + ۵۸۲ ص

لطف‌الله بن (حسن مستوفی) عزون اسدآبادی :

(۱۲۷۳ ق - ۱۳۴۰ ق)

همشیره راد، سید جمال الدین اسدآبادی

(مجله یادگار، سال ۴، شماره ۱ و ۲، ص ۱۲)

۱- دیوان شعر

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وری، خاور،

با اهتمام صافی‌الله اسدآبادی، ۲۷۴ ص

۲- شرح حال سید جمال الدین اسدآبادی :

تهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقص، مطبوعاتی

درویش، ۱۵۸ ص

لطف‌الله ترقی :

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

سال ۱۲۹۷ ش درس پانزده سالگی از

قم بطهران آمده بعدها میسرور در مذهب هفتگی
توقیر را گرفت و بعدو کین در دگستری شد و
تو کالت مجلس هم رسید اکمونی که می
آراد اشتغال در

(رحال بدون مالک ایران)

۱- جن در حمام سنگنج

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، رقمی، ۲۷ ص

۲- خادم هندی :

طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، جیبی، خاور،

۱۵۶ ص

۳- خود آموز فرانسه :

طهران، سری، جیبی، ۳۲ ص.

۴- شمای خندان :

۲ جلد، طهران، سری، رقمی، کونسترا کلاسیک

۴۹۶ ص.

لطف الله بن فتح الله لنگی :

(۱۲۹۳ ش - مدرس کلاسیک)

و در عهد میر علی سرور شد و پس پردخته پس
از آن عهده دار مشعل دال گردیده است
در پس و زو شهر داری، آموزگار در فرهنگ
آذربایجان، مدیر دبستان معتمد نظامی،
معاونت آموزشگاه تخصصی زبان آذربایجان،
مأمور و حیثیت آذربایجان طهران، مدیر دبستان
(اخر) سرور در سال ۱۳۲۹ ش به توفیق
دوره کلاس مرست معتمد، با معدل ۱۵،۵۰
گزارش داده به سر آموزگاری، اداره فرهنگ
سرور به کار و رفته و در سال ۱۳۳۱ مدرک
کتابخانه شهر داری سرور، اکمونی سال
۱۳۳۶ در مدارس قبول مشمول تدریس است
(نقل رخط مؤلف)

۱- خود آموزان

۲ جلد، تبریز، ۱۳۳۶ ش، سری، وری،

۳ + ۵۲ + ۱۳ + ۷۲ ص

۲- دستور زبان

تبریز، ۱۳۳۶ ش، سری، وری، ۳ + ۷۶ ص

۳- راهنمای نویسندگی

تبریز، ۱۳۳۴ ش، سری، وری، ۶ + ۷۴ ص

شیخ لطف الله سروقدی :

(- معاصر)

دریث خانواده کلاسیک و در تبریز متولد
شده و در ۱۳۰۶ دوره دبستان را طی نموده و
تا سال ۱۳۱۰ تحصیلات خود ادامه داده پس
از آن به حاجی را ادامه تحصیلات پارماد

در مشهد مقدس مقیم است .

۱- تصانیع المؤمنین مسمی بوظائف المتکلمین

مشهد، بی تا، پنج، سری، رقع، ۶۵ ص

شیخ لطف‌الله بن ملا محمد جواد صفای
کلیا بگانی :

(- معاصر)

در قم اقامت دارد

۱- راه اصلاح :

قم ، ۱۳۶۹ ق، سری، ملی، ۱۲۳ ص

۲- منتخب الآثار فی الامام الثانی عشر (عربی)

تهران، ۱۳۷۳ ق، سری، وریری، ۵۲۵ ص

لطف‌الله کیدانی :

(-)

۱- خلاصه کیدانی :

دهلی، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وریری، ۲۵ ص

دهلی، ۱۸۷۵ م، سنگی، وریری، ۸ ص
۱۰۴ ص

دهلی، ۱۳۱۳ ق، سنگی، وریری، ۸ ص

لاهور، ۱۲۸۷ ق، سنگی، وریری، ۲۰ ص

لاهور، ۱۸۷۲ م، سنگی، وریری، ۲۴ ص

لاهور، ۱۳۱۵ ق، سنگی، وریری، ۳۸ ص

لطف‌الله میثری :

(- معاصر)

۱- آهنگ‌های علمی، مطلق جنوب ایران :

دفتر اول، تهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وریری

بزرگه، اداره کل هنرهای زیبای کشور، ۸ ص

۲- آهنگ‌های محلی گیلان :

تهران، ۱۳۳۸ ش، سری، وریری، حد حاشی

ملی، (هنرهای زیبای کشور) ۳۸ ص -

دکتر لطف‌الله معتمد پایان :

(- معاصر)

۱- فرهنگ آبادیهای ایران

تهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وریری، بزرگه،

امیر کبیر، ۵۱۲ ص .

لطف‌الله بن غلامحسین هنرفر :

(۱۲۹۸ ش - معاصر)

تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در اصفهان

فرا گرفته و سپس در دانشسرای عالی در رشته

تاریخ و جغرافیا تاسیس شده است . مدتها

در اصفهان تدریس و نظامات دبیرستان سعدی

مشمول بوده از سال ۱۳۳۳ ش به مدت ریاست

دائرة باستانشناسی اصفهان منتقل گردیده

ست

(فلم کمال‌الدین مرعوبیان)

۱- راههای اسب تاریخی اصفهان :

تهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وریری، ۸۷ ص

لطفی (رجوع شود به) زمان ابراهیم

لطفی (رجوع شود به) باقر

لطفی (رجوع شود به) حسن احمد

لطفی (رجوع شود به) محمد حسین

پروفسور لطفی لولیان :

(- معاصر)

در تهران مقیم است

۱- آثار و منشأ طاهب :

تهران، سری، مروخیم، ۱۶ ص

۲- ایمن خدا چیست

تهران، سری، رقع، ۲۲ ص .

۳- تاریخ چیست :

تهران، ۱۳۲۸ ش، سری، ۲۴ ص .

۴- خدا کیست

تهران، ۱۳۱۲ ش، سری، نشریه شورای

کلتانی ایران، ۲۵ ص

۵- خودداری.

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، چاپ سوم، ۲۰ ص.

۶- خبر اصلی چیست :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، ۲۳ ص.

۷- راستی چیست :

طهران، ۱۳۲۰ ش، نشریه شورای کلبائی،

۲۳ ص.

۸- علوم دینی :

طهران، ۱۹۳۱ م، سری، بروخیم

۹- مذهب چیست :

ترجمه آرتزکی، طهران، ۱۹۲۹ م، سری.

۱۰- معنای چیست :

طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، رقص، نشریه

کلبائی، ۱۸ ص.

۱۱- مذهب برای چیست :

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رقص، نشریه

شورای کلبائی، ۱۸ ص.

طهران، بی تاریخ، سری، رقص،

کلبائی، ۱۷ ص.

۱۲- مذهب چیست :

طهران، ۱۹۳۱ م، سری، رقص، چاپ سوم،

۲۵۲ ص.

۱۳- مذهب و اخلاق :

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، رقص، نشریه

کلبائی، ۱۸ ص.

۱۴- مذهب و دعا :

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، رقص، انجمن

کلبائی، ۱۲ ص.

۱۵- مذهب و صلح :

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، رقص، انجمن

کلبائی، ۱۵ ص.

۱۶- مذهب و تجدید :

ترجمه آرتزکی، طهران، ۱۹۳۰ م، سری،

رقص، ۱۶۴ ص.

۱۷- مذهب و مسائل اجتماعی :

طهران، ۱۹۳۰ م، سری، رقص، بروخیم،

۲۰ ص.

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقص، چاپ

سوم، ۲۰ ص.

۱۸- مسائل دینی :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقص، انجمن

کلبائی، ۲۰ ص.

۱۹- معنای چیست :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقص، انجمن

کلبائی، ۱۹ ص.

۲۰- مقام نظر دینی :

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقص، انجمن

کلبائی، ۱۶ ص.

۲۱- مذهب و مسائل اجتماعی :

طهران، ۱۳۰۷ ش، سری، رقص، انجمن

کلبائی، ۲۰ ص.

۲۲- مذهب و مسائل اجتماعی :

طهران، ۱۹۲۹ م، سری، رقص، بروخیم،

۲۱ ص.

محمد لطیف ابوالمہدی :

( )

۱- ریاض لطیف :

کلکته، ۱۹۰۴ م، سنگی، بخشی، ۶۴ ص.

حاج سید محمد لطیف بن حاج - سید محمد ابن

علیه السلام سجادی آل علی (جزالری شوشتری) :

(۱۳۲۶ ق - معاصر)

در ۱۲ رجب ۱۳۲۶ ق در شوش متولد

شده. تحصیلات ابتدائی را در مدرسه احمدیه

ایرانیان کربلا و متوسطه و سطوح را در شوش

و در عول و عالیه را در نجف خوانده و بدرجه

اجاره (ازهر نوع) فاضل شده. بعد از جلسات

استحایه طلاب علوم دینیّه اهورا که از سال ۱۳۰۸ تا ۱۳۱۳ تشکیل میشد همه ساله شرکت کرده و بدریافت گواهی نامه سالیکم مالی موفق شده است و اکنون در طهران مقیم است .

(مقدمه کتاب)

۱- ارفغان رمضان

طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، جیبی، ۳۲۱ ص.

۲- پاسداران دین:

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، دربر، مطبوعی

مطالعه، ۱۸۱ ص در مقدمه عکس مؤلف .

محمد نظرف حسین فالنسی:

( )

۱- سندس فالنسی:

امیرکجه، ۱۳۹۱ م سگی، دربر، ۷۵۰ ص

نعت شهبازی دختر ظهیر السلطان:

(۱۳۱۱ ش - معاصر)

تحصیلات خود را تا دوره عالی به پایان رسانیده

رسانیده زبان فرانسه را به خوبی میداند طبع

شعر نیز دارد و اشعاری هم سروده است .

(تذکره شعرای معاصر ایران جلد ۲ ص ۳۰۸)

۱- رقص پادها (شعر):

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقص، ۱۳۱ ص

۲- گشته (شعر) .

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقص، زوار،

۱۱۱ ص .

نعت والا:

(- معاصر)

۱- کافوریکه خروس میخواند:

طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، رقص، زوار،

۱۴۶ ص

نعلی (رجوع شوده) حسنی

نعلی (رجوع شود به) علی بن میرزا آقا

ایروانی

لقمان حکیم:

( )

او مردی بود سیاه چهره و اراهای حبشه.

در زمان طمویت بقیه اسارت گرفتار

گردید و مولای او شخصی بود از طایفه نسی .

اسرائیل و معروف بسوء اخلاق. لقمان مکرر

خدمت حضرت داد ع میرسد و کسب عیب

میشود او صاحب مواضع حبشه و اندر رهای

حکیمانه است در غالب موارد مخاطب او

پرسش میباشد . مقداری از این قصاید در

قرآن مجید مذکور است و در کتب اخبار و

تفسیر بطور ابراهیم ادهم مسکوند در لقمان

مقاله جبهه درمه و بارار را روده است .

(کثر الحکمه، ج ۲، ص ۲۲۱)

۱- محمد نظرف حسین فالنسی

برجعه لکهنو، ۱۹۲۵ م، سگی، ۱۲ ص .

لقمان زاده (رجوع شوده) تهر پزشکی

نعمان السلطان (رجوع شوده) دکتر پزشکان

لکهنوی (رجوع شوده) ابوالحسن بن بندم

حسین

لکهنوی (رجوع شوده) ابوالحسن بن مهدی

لکهنوی (رجوع شوده) احمد بن محمد

ابراهیم

لکهنوی (رجوع شوده) احمد علی

لکهنوی (رجوع شود به) محمد حسین ابن

بندم حسین

لکهنوی (رجوع شوده) محمد صالح

لکهنوی (رجوع شوده) محمد عباس شوشتری

لکھنوی (رجوع شونده) عبد الحسن بن محمد

لکھنوی (رجوع شونده) علی

لکھنوی (رجوع شونده) علی بن دلداد علی

لکھنوی (رجوع شونده) محمد علی بن محمد

عباس شوشتری

لکھنوی (رجوع شونده) علامه حسین [سید]

لکھنوی (رجوع شونده) علامه حسین سلیم

لکھنوی (رجوع شونده) محمد عباس

لکھنوی (رجوع شونده) محمد بن محمد عباس

لکھنوی (رجوع شونده) ناصر حسین

لکھنوی (رجوع شونده) محمد دی

لمعه صهای (رجوع شونده) دین

لنکرانی (رجوع شونده) محمد صادق بن محمد

لنکرودی (رجوع شونده) ابو، لعلی حمیری

لؤلیان (رجوع شونده) لطفی [پرسور]

لواء مختاری (رجوع شونده) پاشا

لوائی (رجوع شونده) محمد علی میرزا سلطان

لواسانی (رجوع شونده) ابوالقاسم

لواسانی (رجوع شونده) حسن بن محمد

لواسانی (رجوع شونده) عیسی بن شکرافه

لواسانی (رجوع شونده) محمد [سید]

لودی (رجوع شونده) شیر علی خان

ابو محمد لوط بن یحیی بن سعید از دی غامدی:

(۱۰۵۷ ق -)

شیخ اصحاب کوفه و وجهه اشاعت و روایت

او سکون و اعتماد می باشد. بعضی از علماء می دانند

شیخ کشی و غیره او را از اصحاب امیر المؤمنین

و حنین ع دانسته اند و برخی گفته اند که

این درست نباشد بلکه او را صاحب صادق (ع)

است و پدرش را اصحاب امیر المؤمنین بوده

بهر جهت کسی نصیب کرده. رحمة مقتل

امیر المؤمنین ع و مقتل امام حسن ع و مقتل

حجر بن ادی و مقتل محمد بن ابی بکر و غیره

و با لحاظ این همدان ابو محمد صاحب مقتل

مردود و خود از بررگان محدثین و معتقد

ارباب سیر و تاریخ است و اصل مقتل او در نهایت

اعتبار بوده چنانچه از ائمه اعظم علمای قدیم

از آراء سایر مؤلفاتش معلوم میگردد لکن

اصول و آراء که اصل مقتل بنی عباس و دست

بست داین مقتل موجود مسووب باو مشتعل

است بن بعضی مطالب مسکوه که شاید از دین

محدثین بوده باشد باین جهت زدرجه اعتقاد

ساقط است و بر مردات او هیچ وثوق نیست.

(هذیة الاحیاء، ص ۲۹۹)

سائر: آخذ ثامنه دانشوران، ج ۱، ص ۳۳،

نوات الویات

۱- رسالة الخدائار فی احوال المختار (عربی)

طهران، سنگی، رحلی، مصر مجلد دهم بهار -

الانوار

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، نالهی دریکه -

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، نالهی دریکه -

۲- مقتل محمد مقتل کلی و حدائلی و امثال

آنها شماری آدم معمود شده و بدست او رسیده

۳- مقتل که در آخر حمله دهم بحار الانوار

چاپ شده. بنی محمد بدچاره نسبت میدهد

معلوم است از کتاب ابو حمیر طبری در

تاریخ خود در باب مقتل امام حسین ع از قتل

ابو محمد بسیار نقل کرده و من بسیاری از

آنها در (فصل المهدوم) آورده ام.

(هذیة الاحیاء، ص)

نیش، ۱۳۲۶ ق، سنگی، رفی، ۷۹ + ۸۷

+ ۵۶، نالهی و نشر لاجران.

نشر سنگی، در هامش آن حزن المؤمنین

فی مرانی آل ختم المرسلین

طهران ۱۲۷۵ ق، سنگی، خط محمد رضا

خواهشاری، نام‌لغوی و مهیج الاحرار -

طهران، ۱۳۸۷ ق، سنگی.

بیض، ۱۳۷۳ ق، سری، رقی، ۱۴۴ ص.

بیض، ۱۳۶۹ ق، سنگی، رقی، ۱۴۴ ص.

لوی (رجوع‌شوده) حبیب [دکتر]

لوی (رجوع‌شوده) محمدعباسی

لهراسبی (رجوع‌شوده) منوچهر

لیاقت علی نادان :

یار ( )

۱- کتب خطی قدیم

بدوان، ۱۳۳۶ ق، سنگی، رقی، ۸ ص.

لیاقتی (رجوع‌شوده) علامعلی

لیث واسطی (رجوع‌شوده) علی بن محمد

لیعوانی (رجوع‌شوده) عیسی

لیقوانی (رجوع‌شوده) مصطفی

لیلی یمن (آهی)

(- معاصر)

۱- تریست اظهار دشوار

زیست‌ن‌راس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش

سری، رقی، شماره ۵۶ مجموعه چاه‌میدانیم

۱۱۸ ص

۲- هرکس و عروست موعظان.

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، خشتی، دستگاه

ترجمه و نشر کتاب، ۲۸ ص

۳- هرکس خانه دارد

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقی، دستگاه

ترجمه و نشر کتاب، ۱۶ ص

۴- هر که پیدا کرد مال خودش :

دب‌و‌شکلا، ترجمه، طهران، ۱۳۴۰ ش.

سنگی، ترجمه و نشر کتاب

۲۷ ص

در تشریح و تفسیر

م. آتش:

(- معاصر)

۱- مؤلفه‌های علوم :

عبدالرحیم‌وفی ترجمه، طهران، ۱۳۳۲ش
سری، رقمی، ۴۶ص

م. آشا :

(- معاصر)

۱- آسمان پرستاره عجیب طبیعت و احراران

و ب. هوایت (و) ژو و لی مسک ترجمه،
طهران، ۱۳۳۶ش سری، رقمی، ۷۳ص

۲- آموزش جغرافیا

ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ش، تقریباً ۱۴۵
نشریه ۱۳ یوسکو، ۲۳ص

نابو . م . آملی :

(- معاصر)

۱- مباح سعادت در اصول و فروع دین

طهران، ۱۳۳۴ش، سری، وری، ۴۱۶ص

م . الف . به آذین (اعتمادزاده) :

(۱۲۹۳ش - معاصر)

دورشت تولد باعث . پس از پایان تحصیلات
متوسطه در سال ۱۳۱۶ برای تحصیل در رشته
مهندسی از طرف وزارت فرهنگ به فرانسه
عازم شد اما در آنجا خدمت نیروی دریائی
ایران درآمد و پس از اتمام دوره دانشکده
مهندسی دریائی (پرست) و دانشکده ساختمان

دریائی به ایران مراجعت کرد در سال ۱۳۲۳
از نیروی دریائی مخدمت وزارت فرهنگ
بها رفت

۱- الف

سلسله ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ش، سری،
رقمی، نگاه نشر ادبیه، ۱۷۱ص
طهران، ۱۳۴۰ش، سری، رقمی، اندیشه،
چاپ دوم، ۱۷۱ص

۲- نابو و نابو

ناظر از ترجمه طهران، ۱۳۳۴ش، سری،
رقمی، زین، ۲۷۱ص
طهران، ۱۳۳۷ش، سری، رقمی، لیل، چاپ
دوم، ۲۸۰ص

طهران، ۱۳۴۱ش، سری، حبی لیل، چاپ
چهارم، ۳۲۹ص

۳- بوی مردم

طهران، ۱۳۲۷ش، سری، رقمی، ۱۱۶ص
۴- پراکنده

(در مجله سخن، سال ۲، شماره ۳، راجع

آکمل نوشته، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،
سری، رقی، اندیشه، ۴۱۰ ص.
۱۵- جشن پرند.

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، نیل،
۸۸ ص.

م . ادیب صابری :

(- معاصر)

۱- نرگس :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، ۱۸۸ ص.

م . ارغوان :

(- معاصر)

۱- محمده :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، ۵۴ ص.

م . امید :

۱- رمضان (کهر)

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی، ۱۱۶ ص.

شیر، گیتی (تألیف) (تألیف) ایرج

م . پ . آدین فر :

(- معاصر)

۱- نامه‌های عاشقانه :

طهران، سری، رقی

م . پ . شایان :

(- معاصر)

۱- آتش خویش

طهران، سری، حبیب، ۶۴ ص

م . نایک :

(- معاصر)

۱- انقلاب و ضد انقلاب :

میشل سدیروس (و) آلبرت کان، ترجمه،

باین کتاب شرحی نوشته شده است

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقی، ۸۶ ص

۵- چرم ساخری :

بالرک، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری،

رقی، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۴۲۲ ص

۶- دختر ویت :

بالرک، ترجمه، طهران، سری

۷- دختر عمویت :

بالرک، ترجمه، طهران، ۱۳۴۰ ش، سری،

رقی، اندیشه، ۴۸۶ ص

۸- راههای ایشام و ملاقات

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، رقی، - ائی

۲۰۷ ص

۹- راههای ایشام و ملاقات انگلیسی

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، حبیب، سنائی،

۱۷۹ ص

۱۰- راههای ایشام و ناله نگاری :

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقی، ۳۱۲ ص.

۱۱- زلیخا دره :

اونوره دوبالرک، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶

ش، سری، رقی، اندیشه، ۲۱۰ ص.

طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، سازمان کتابهای

حبیب، ۳۷۱ ص.

۱۲- زبان کریم :

رومن رولان، ترجمه، جلد اول، طهران،

۱۳۳۶ ش، سری، رقی، نیل، ۴۱۵ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی،

۴۶۳ ص.

جلد چهارم، طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی،

۳۷۸ ص

۱۳- شاهکارها :

ویلیام شکسپیر، ترجمه، طهران، ۱۳۴۰

ش، سری، رقی، ۳۱۲ ص.

۱۴- نامه سان مکتبه :

طهران ، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، دورنامه
مردم ، ۱۰۰ ص .
۲- تاریخ از آمارونی -

ایلیا ارنسورک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰
ش ، سری ، رقی ، دورنامه مردم ، ۸۸ ص
۳- تاریخ اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
ژان پرودا ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰ ش،
سری ، رقی ، ۱۲۳ ص

۴- دیمکراسی نو
مائلو تولاک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰
ش ، سری ، رقی ، ۱۰۹ ص

م . باقری :

(- معاصر)

۱- کنتهای جوجوگو پارمز دفاع ارغود
مردریک پل لودل ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹
ش ، سری ، رقی ، ۱۰۸ ص

م . نصاعتی :

(- معاصر)

۱- مول (مجموعه داستان)

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقی ،
۸۱ ص

م . بهیار :

(- معاصر)

۱- ۲۶ ص

سوفوگل ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،
سری ، رقی ، ۱۶۲ ص
۲- ادیب شهریار :

سوفوگل ، ترجمه ، طهران ، سری ، رقی ،
اندیشه ، ۹۴ ص
۳- اشیل پرومته در بنجر
ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۲ ش ، سری ،

رقی ، ۹۲ ص
۴- خوشه های خشم

جون اشتاربت ، ترجمه بمشارکت امید ،
طهران ، مطبوعاتی سپهر ، سری ، رقی ،
۷۶۲ ص ، طهران ، ترجمه چاپ دوم
بمشارکت عبدالرحیم احمدی ، ۱۳۴۱ ش ،
سری ، رقی ، امیر کبیر ، ۶۲۲ ص

م . پ . هریر :

(- معاصر)

۱- درباره امین

مکو ، سری ، حبیب ، ۷۰ ص

م . پاشا زاده :

( )

۱- زمان پرشامت

ترجمه از روسی بمشارکت ف . پانیوی ،
باکو ، ۱۹۱۵ م ، سری ، رقی ، ۹۶ ص

دکتر . م . پرهامی :

(معاصر)

دندان پر شک و خطش منمرو

۱- روابط خط و روانشناسی

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، وژیروی ، ۱۲۵ ص

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقمی، ۲۰۳ ص.

م. رادپور (بهمن) :

(- معاصر)

۱ - افشای جیبی و کرکسی :

طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، کوکس گه
۱۰۰ ص

۳ - افشای لایم مل :

ترجمه مشارکت ق. سیمولیان، طهران،
۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، کوکس گه،
۱۳۳ ص

م. داوودی (رجوع شود به) مرعی

م. رندوکیلی :

(- معاصر)

۱ - آسمان عشق (دعای) :

کرمان، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، ۱۲۰ ص.

مهندس م. ژام :

(- معاصر)

دیپردیرستان فردوسی تبریز -

۱ - همی آ، لیلیه :

تبریز، ۱۳۲۷ ش، سری، وژیوی، ۱۲۴ ص.

انتشارات علی، ۷۴ ص

۲ - مرد پرودرا

ادست همیشگویی، ترجمه، ۱۳۴۰ ش، سری

رقمی، معرفت، ۱۲۸ ص.

۳ - وسوسه

طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، هودج،

۱۲۳ ص.

م. خطیب لو :

(- معاصر)

۱ - اسرار محبت

ترجمه از انگلیسی، طهران، سری

۲ - عناق صید :

طهران، سری

م. ر. :

(- معاصر)

۱ - صلاح الدین ایوبی و بنگیان

چرچی زندان، ترجمه، ۲ جلد، طهران،

۱۳۰۴ ش، سری، رقمی، ۲۳۲ + ۱۹۶ ص

م. ر. ر. :

(- معاصر)

۱ - جهانکاران هفتون

میکراسپیلین، ترجمه مشارکت م. م.

م. میلانی :

(- معاصر)

۱ - رتبه‌های و نظریات داروین

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ،

م. مشوده (رجوع‌شوده) متوجه

م. ش. رامین :

(- معاصر)

۱ - دربارهٔ عمل :

مائوسه لوناک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱

ش ، سری ، جیب ، ۲۴ ص .

م. شجاع‌نیا (رجوع‌شوده) شجاع‌نیا

م. شریعت‌مداری :

(- معاصر)

۱ - عروستهای ماهره :

۱ - مریت ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ،

سری ، رقم ، کانون معرفت ، ۱۴۲ ص .

م. ص. هورنل :

(- معاصر)

۱ - شمنه‌های جاویدان :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقم ، ۸۰ ص .

۲ - نامه نگاری

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقم ، جیب ،

۱۱۹ ص .

م. صالح‌زاده :

(- معاصر)

۱ - پیغمبر :

جیران خلیل جیران ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۴۰ ش ، سری ، رقم ، معرفت ، ۵۰ ص .

م. صبحخلم :

(- معاصر)

۱ - پاشنه آهین :

حک‌لندن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰ ش ،

سری ، رقم ، ۳۲۴ ص

۲ - دغمه شبان :

محمّدیل سادروء آنو ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۲ ش ، سری ، رقم ، مؤسسه هنرپیشرو

۱۰۰ ص

م. طهرانی :

(- معاصر)

۱ - احباء زمین

دیلیام ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ،

رقم ، ۱۰۹ ص

م. ع. سیانلو :

(- معاصر)

۱ - آینه‌های

م. صدیق :

(- معاصر)

۱ - راه دودی علوم تقریبی ؟ نورموت :

طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، جیب ، اقبال ،

۷۱ ص .

م. ع. منشورگرگانی :

(- معاصر)

۱ - سیاحت انگلیس در خلیج فارس جزایر فارس و

بحرین تحت و مروراید :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقم ، ۱۸۹ ص

۲ - سیاحت در روی در ایران از ۱۲۹۶ تا ۱۳۰۶ :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ،

رقم ، ۲۸۰ ص .

م. ع. مهرآیین (کلماتی) :

(- معاصر)

۱ - گرامر انگلیسی -

کتاب دوم ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ،
رقعی ، ۳۳۱ ص

م. غبار :

(- معاصر)

۱ - احمد شاه باغی افغان

کابل ، ۱۳۱۷ ش ، سری

۲ - تاریخ افغانستان -

(جلد اول و دوم تألیف احمد های کهراد و
علی احمد صبحی)

جلد سوم ، کابل ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، ۱۵۰ ص

م. فصلی :

(- معاصر)

۱ - (ای) سودای کانریل پری

لوئی آراگون ، ترجمه

۲ - یادداشت‌های زندان -

آدنیو کوروپس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹ ش

سری ، جیبی ، ۵۵ ص

۳ - نامه‌های تیر دران شدگان

طهران ، ۱۳۳۰ ش - سری ، رقی ، ۲۰۸ ص

م. گاشب :

(- معاصر)

۱ - ماهنامه گلچین اسلامی :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقی ، ۳۰۲ ص

م. ل :

(- معاصر)

۱ - راههای اعمال حج از خطرات راه مکه

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، رقی ، ۹۴ ص

م. ماهر :

(- معاصر)

۱ - ابرار زندگی داستیهای ضروری مردان و زنان :

دکتر زی ، آل - گابرد ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۴ ش ، سری ، رقی ، گولمبرگه ،

۱۱۰ ص

۲ - اوریک باغی را آوردن کودکان رپ

دکتر زی ، آل - گابرد ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۴ ش ، سری ، رقی ، اقبال ، ۱۱۰ ص

۳ - خودآموزها و بخت غریق :

لئون سوم ، ترجمه ، طهران ، گولمبرگه ،

سری

م. مجیدی :

(- معاصر)

۱ - بیچارگان :

اودور داستایوسکی ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۷ ش ، سری ، رقی ، مطوعاتی سفلی علیشا -

۱۶۳ ص

م. منصور :

(- معاصر)

۱ - آینه بشر :

برتراند راسل ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۲

ش. سری، رقی، ۱۲۴ ص

م. مهربان :

(معاصر)

۱ - میخائیل سگ و تگره :

جنگ لندن، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش

سری، رقی، مطبوعات صنیع‌الشاہ،

۲۵۳ ص

م. ن. طهرانی.

(معاصر)

۱ - در سنگاری و هنکاری :

مورولیف، ترجمه، طهران، بی‌تاریخ.

سری، ویری، ۹۴ ص

۲ - فیلوفنجان از ستاره لاله

هرمان، د. ایما میسر، ترجمه، طهران،

بی‌تاریخ، سری، ویری، نشریه روابط

ایران و آمریکا

م. ن. کاره :

(معاصر)

۱ - بی‌ازسکوت (مجموعه شعر)

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، جیبی بنگه.

گلستان، ۴۸ ص

م. نامی :

(معاصر)

۱ - شوقای هرات و تاریخ سوغات

اصفهان، ۱۳۳۴ ش، سری، ۳۱ ص

م. نصیری :

(معاصر)

۱ - باغی سیل :

ترجمه واقف‌نص، طهران، ۱۳۳۶ ش، سری،

رقی، ۶۱ ص

نانو. م. - نفیسی جزایری :

(معاصر)

۱ - اصطلاحات و ضرب‌المثل‌های عمده زبان گرامی

به ترجمه فارسی :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقی، ۱۰۴ ص.

م. ش. ت. :

(معاصر)

۱ - کودک ادلی نایک داستان مہج کاری :

اصفهان، ۱۳۲۹ ش، سری، رقی، مطبوعات

مطهر، ۱۶ ص

طهران، بی‌تاریخ، سری، رقی، کتاب‌روشی

حداد، ۲۹ ص

م. شعیبها (محمد هادی) :

(معاصر)

در سال تحصیل ۲۱-۱۳۲۲ ش در رشته

علوم اصلی‌ارداشکده علوم و دانشسرای عالی

طهران موفق ناخذ دانشنامه شده است. در

سال ۱۳۲۴ در فرهنگ خورستان دبیر

ریاضی بود

۱ - آینه و علق مخمیں .

تورک‌کیف، ترجمه، طهران، ۱۳۳۱ ش.

سری، جیبی، رزاق، ۱۶۹ ص.

۳ - طهران و قزوین

سرگیوچ تورگنیف ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۴ ش، سری، رقی، لیل، ۲۷۶ ص

طهران ، ۱۳۴۰ ش، سری، کندیای حبیب،

۲۷۲ ص

۴ - در آستانه فردا :

تورگنیف ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ،

سری، رقی، ۱۷۶ ص.

م . همیار :

(معاصر)

۱ - سر نوشت اسفند زبان فارسی .

(انتقاد بر هکله لغات و تصورات مشوی)

طهران ، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، ۲۹ ص.

مؤید (رجوع شود به) ت مؤید

مؤید (رجوع شود به) عبدالعلی صبیحی

مؤید رستم شهر زادی :

(معاصر)

۱ - دین و دانی :

طهران ، بی تاریخ ، سری، رقی، ۵۸ ص

دکتر مؤید سهراب خدا بخشی :

(معاصر)

۱ - گلهای افکار ایران رساله کبیر و زردشتیان :

طهران ، ۱۳۳۶ ش، سری، رقی، ۱۱۲ ص

مؤمن (رجوع شود به) ریس الماندین

مؤمن دیوان (رجوع شود به) علینقی

مؤمن الملك (رجوع شود به) حبیب پیریا

مؤید الدوله (رجوع شود به) حبیب الله

مؤید براده (رجوع شود به) منوچهر

مؤید السلطان (رجوع شود به) عبدالمحمد

ایرانی

مؤید الملك (رجوع شود به) ریشاخان یوسف

مؤید نفیسی (رجوع شود به) عباس

مؤید (رجوع شود به) عباسعلی احمدی

مؤید (رجوع شود به) محمد علی سیرداری

مؤید الدوله (رجوع شود به) عبدالعصیب

مؤمن [ملا] (رجوع شود به) محمد بن حسن

تبریزی

مؤمن [حکیم] (رجوع شود به) محمد مؤمن

مؤمن (رجوع شود به) محمد موسوی

شیخ مؤمن :

( )

۱ - نور الانوار :

ران ، ۱۲۹۸ ق، سگی در ی

محمد مؤمن :

( )

۱ - منتخب الاشعار

مؤید (رجوع شود به) مؤید

حاج ملا محمد مؤمن بن ملا ابومحمد

خراسانی شیخ الاسلام :

(۱۳۰۶ ق)

ساکس مب می ارعای خراسان بود و در

معقول و معقول مقامی سامی داشت، در پانزدهم

معمر ۱۳۰۶ ق به قصه عامی در گذشت

(المآثر و الآثار، ص ۱۷۱)

۱ - مفتاح النجاح و دریهة الفلاح (عری) .

(در مساحک حج مطابق فتاوی سید حبیب راء)

طهران ، ۱۲۹۱ ق ، سگی .

۲ - مساحک حج :

طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سگی ، رقی ، خط

محمد تقی ، ۲۳۰ ص

حکیم محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی

کتابی :

(۹۲۳ ق)

از اطباء حادق زمان شاه سلیمان صفوی و
با ملا میرزای شروانی معاصر بوده . سال
۹۲۳ وفات یافت و در اصفهان در محله
دالیتی جنب احمد آباد که در زمان قدیم
میدان سپهری فروشها بوده و به دارالطبخ
(یا) دالیتی شهرت داشته مدفونست (معجم -
القنور ، چاپ دوم ، ص ۳)
۱- لفظ حکیم مؤمن (لفظ المؤمنین)

تهران ، بی تاریخ ، سنگی ، رقمی ، خط
محمد باقر بن ملا محمد حسن خوانساری ،
پر شماره صفحه .

تهران ، ۱۲۷۷ ق ، سنگی ، رحلی ،
پر شماره صفحه .

تهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رقمی ، ۳۷۱ ص .
تهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ، رقمی ، چاپ
افت ، کتاب فروش مصطفوی ، با مقدمه کتبی
محمود نجم آبادی ، ۳۷۶ ص .

تهران ، سنگی ، رقمی ، کراوردی ، اسلامی ،
۱۹ + ۶ + ۳۷۶ ص

ایران ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، رقمی ، اصله
۳۶۲ شماره گذاری شده است

اصفهان ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رحلی ،
با اهتمام ملاطی وسید حسین اصفهانی ، ص -
شماره صفحه

دهلی ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی ، رحلی ، در هاشم
مطهر الادویه .

هند ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی ، وریری ،
۶۶۸ ص .

هند ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی .

کابلور ، ۱۸۹۱ م ، سنگی ، رحلی .

۷۶۸ ص

لاهور ، ۱۹۰۵ م ، سنگی ، وریری ،
۴۸۰ ص

هارکی ، ۱۷۸۴ م ، رحلی

مؤید الاسلام (رجوع شود به) جلال الدین
حسینی

مؤید الاسلام (رجوع شود به) حسن حدیری
انصاری

مؤید الاسلام (رجوع شود به) ابراهیم

مؤید امینی (رجوع شود به) داود

مؤید ثانی (رجوع شود به) علی

مؤید دفتر (رجوع شود به) عبدالله

مؤید الدوله (رجوع شود به) علی بن احمد

الکتاب

مؤید الحسن (رجوع شود به) حسن بن علی

خط المخطوط

مؤید الشعراف :

(۱۳۳۰ ق)

۱- درج الثانی . ترجمه الف کلمات قصار امیر المؤمنین

هند ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی .

مانری (رجوع شود به) ابوبصیر

شیخ ماحدین علاج شیبانی :

( )

عالم ، فقه ، فاضل ، کامل ، با مقدس اردبیلی

معاصر خود ، مؤلف رساله حل الحراج رد

بر مقدس اردبیلی و شیخ ابراهیم قطیفی و

تأیید رساله محقق کرکی میباشد

(عنوان الرصوبه ص ۳۶۹)

۱- حل الحراج (هری) :

تهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وریری ،

۲۰۴ ص ، صین کلمات المحققین .

تهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، وریری ،
ضمن کلمات الرعایات و الخراجیات ،
۱۴۶ + ۱۹۰ م .

سید ماجدین محمد حسینی بهرانی :

(۱۰۹۷ ق)

سید ، عالم ، فاضل ، جلیل القدر ، شاعر
آرپ ، مشی ، قلمی شیراز و بعداً قلمی
اصفهان بوده (فوت الدرسونه سن ۳۶۹)
سید ماجد خلف مرحمت پناه سید محمد
بهریس که سید و ستوده صفایت و از
اکثر علوم بهره مند و مشتمع بود در شعر عربی
و فارسی دبط داشت و در سال ۱۰۸۳ فوت
شد . مجتلا خلف مشارالیه به مقتضای الهام
سراییه تحصیل اکثر علوم خصوصاً فقه و
حدیث نمود کمال صلاح و تقوی داشت بعد
از استعنائی والد مدتی شیخ الاسلام و فاضل
شیراز بود ، نواب میرزا ابوصالح حبیبی را که
به تکلیف سیار مشارالیه را طلب داشت به پایتخت
الصدر بود . بعضی از امور که خلاص طبع
لایک ایشانست رنجه ترک آن کرد ،
نواب اشرف بتکلیف تمام قضای اصفهان را
برای و اراده او مفوض داشته ، الحال یکمال
است در آن امر حقانیت در راستی بصل میآورد
و تتبع شعر عربی و فارسی بسیار کرده
(تذکره سرآبادی ، ص ۱۶۲)

سایر مآخذ . فهرست مدرسه سپهسالار ، ج ۱
ص ۴۵ ، ج ۲ ، ص ۱۴۰

۱- نسخه ساینه ، شرح عهدنامه مالک اشتر :

تهران ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، حبیبی ، خط
میرزا آقا کمره ۳۰۴ م ، با رساله حسن
خواجسته نصیر ، ترجمه سید فرج الله

مارندران (رجوع شود به) محمد حسن ابن
صلوات

مارندران (رجوع شود به) محمد زکی

مارندران (رجوع شود به) زین المابدین
[شیخ]

مارندران (رجوع شود به) محمد صالح ابن
احمد [ملا]

مارندران (رجوع شود به) محمد صالح ابن
صلوات [شیخ]

مارندران (رجوع شود به) عبدالرسول

مارندران (رجوع شود به) عبدالله بن رن -
المابدین

مارندران (رجوع شود به) عبدالله بن محمد

مارندران (رجوع شود به) عبدالله بن محمد
صیر

مارندران (رجوع شود به) م . ع

مارندران (رجوع شود به) علی بن رن
مکمل اندس

مارندران (رجوع شود به) محمد علی -
شمس آمادی

مارندران (رجوع شود به) محمد بن زین -
المابدین

مارندران (رجوع شود به) محمود بن محمد -
کاطم

مارندران (رجوع شود به) موسی [سید]

مارندران (رجوع شود به) مهدی بن عبد
الهادی

مارندران (رجوع شود به) هادی بن ملامحمد -
صالح [آق]

ماشاء الله بیکمراد :

(- معاصر)

۱- رهبر اجتماع .

طهران ، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۱۲۶ ص
در مقدمه مکرر مؤلف

ماطاوس ملکپاس :

(- معاصر)

۱- دیار اشکبار :

۱. هارولیان ، طهران ، ۱۳۲۹ ق، سنگی، ۸۸ ص.

۲- هارمو (فراسه فارسی) :

طهران ، سری ، خشتی ، مطبعة داروس ، ۲۰۴ ص

۳- ملکشمسوطائع بادولت دین

طهران ، ۱۳۲۲ ق، سری، ۱۴۳ ص.

۴- نکست نامه .

۲ جلد، طهران .

ما فروغی (رجوع شونده) مقصد

ماهی (رجوع شونده) محمدحسن [دکتر]

ماهی (رجوع شونده) سیدالمنک

ما کوئی (رجوع شونده) علی

مالک (رجوع شونده) ناصر [دکتر]

مالک (رجوع شونده) ی . مالک [بانو]

ماددا (رجوع شونده) محمد علی اسلامی

[دکتر]

ماهی :

(- معاصر)

۱- جغرافیای اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

میخائیلوی، ترجمه، طهران، سری، رقمی، ۱۱۹ ص.

۲- درباره معاکات سیاسی .

طهران، سری.

ماهرخ پورزینال :

(۱۳۰۹ ش - معاصر)

در سده پهلوی تولدیات . تحصیلات ابتدائی
و متوسطه خود را در کائنات و طهران پایان
رساید و در رشته ادبی دوره متوسطه فارغ -
تحصیل کردند .

(مخوران نامی معاصر، ج ۳، ص ۲۵۲)

۱- حشم خاگر .

طهران ، ۱۳۴۰ ش، سری، رقمی، با مقدمه

دبج الله صفا ، ۱۴۹ ص

۲- دلها خسته (شعر)

طهران ، ۱۳۳۳ ش، سری

۳- گل مراد

طهران ، ۱۳۳۵ ش، سری ، رقمی ، محمد -

علی قلی ، ۱۵۰ ص .

ماه سیما :

(- معاصر)

۱- زنجیرهای قدیر

طهران ، ۱۳۳۹ ش، سری، ویری ، این -

نکست نامه (مخوران نامی معاصر، ج ۳، ص ۲۵۲)

ماه شرف (رجوع شونده) مشوره کرمانشاهی

ماه طلعت پسیان :

(- معاصر)

۱- جور باز

طهران ، ۱۳۲۰ ش، سری

۲- زنجیرهای قدیر

طهران، سری، ویری ، ۱۹ ص .

۳- زنجیرهای قدیر

طهران، سری، جیبی، ۴۰ ص .

ماهلقاء برهان :

(- معاصر)

۱- دستور خیاطی :

طهران ، ۱۳۰۹ ش، سری، ۱۳۰ ص .

ماه ملك بهار:

(- معاصر)

۱- سرگذشت سوزارت

هانی کافمن، ترجمه، طهران، ۱۳۴۱ ش.

سری، رقص، فرانکلین، معرفت، ۱۶۶ س.

ماه منظر سواد کوهی:

(- معاصر)

۱- پرواز خیال (شعر)

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقص، ۸۲ س.

{ ماه عبور تشو بلی :
(- معاصر) }

۱- ۳ تبار :

طهران، سری، حبیبی، ۹۶ س

ماهویان (رجوع شونده) ناصر

ماهیار توای (رجوع شونده) حبیبی [دکتر]

مایل (رجوع شود به) بدایه

مایل:

( )

۱- دیوان شعر :

الله آباد، ۱۸۸۹ م، سنگی، رقص، ۲۵ +

۲۱۳ س.

مایلی (رجوع شونده) محمد تقی

مبارک (رجوع شونده) عبدالحمین [شیخ]

فخرالدین مبارکشاه بن حسین مروری خوارزمی:

(- ۶۰۲ ق)

ارغویستندگان و شعری قرن ششم بوده و

وزارت سلطان علاءالدین و پسرش سیفالدین

وسلطان عیاضالدین و شهابالدین رسیده و

بیشتر عمر خود را در دربار سیفالدین ملک -

الجبیل گذرانده و در شوال ۶۰۲ رحلت کرده

وی را کتابیست که به بشر بسید فصیح در

تاریخ هندوستان نوشته و باسم تاریخ نصرالدین

مبارک معروف است و منظومه در تاریخ سلاطین

عور به بحر متقارب سروده و از اشعار دیگر

دی ابائی چند بما رسیده است

(سالنامه پارس، بهار سمیع نفیس)

سایر ماخذ: مجمع الفصحاء، ج ۱، ص ۳۷۴

۱- تاریخ فخرالدین مبارکشاه

لندن، ۱۹۲۷ م، سری، رقص، تصحیح

ادوارد روتسون، ۸۴ + ۲۰ س

سید محمد مبارک بن محمد بن محمود علوی

گرمایی مدعونه مهر خواند :

( )

جامع کتاب سیر الاولیاء در احوال مشایخ

چشتیه، وی بصره سن بشارت بیعت شیخ -

نظام الدین اولیاء رسید و بعد از او بخدمت

خلعای او بوده از شیخ نصیرالدین محمود که

خلعای خلای شیخ موسوف بود تربیت یافته.

(تذکره علمای هند، ص ۸۲)

۱- سیرة الاولیاء، تذکره عرفاء

هند، ۱۳۰۲ ق، سنگی.

مجد الدین مبارک بن ابی اکرم محمد ابن

محمد جزوی ابن آلیر :

(۵۴۱ - ۶۰۶ ق)

ابن آلیر گشت سه برادر ار دانشمندان

ادبی و تاریخ و حدیث و جزء آن، اول برادر

محب، مجدالدین مبارک از مردم جزیره ابن

عمر. مولد ۵۴۴ در جزیره مزبور، وفات

۶۰۶ موصول. چندی کاتب سلاطین بوده و بعد

در اثر بیماری دست و پای او از حرکت بازماند

و مشکف خانه گشت و بکار تصنیف پرداخت.

اکابر و علماء پیوسته به رسیدار او میشدند.

اورپایانی در یکی از فرای موصل ساحت و
املاک خویش بر آن وقف کرد و جرری معمر که
است است بهریرة ابن عمر
(لفت نامه دهخدا، ص ۲۹۰)

۱- النهاية فی غریب الحدیث والثر (نهاية اللغة) (عربی)،
طهران، ۱۳۶۹ ق، سنگی، رحلی، خط محمد-
رضا بن ابوالحسن طباطبائی اردستانی، بی شماره
صفحه.

مبارکه (رجوع شونده) حسن بن علی د. م
مبارکه

مبارکه (رجوع شونده) محمد علی [سد]

مرد (رجوع شونده) ابوالعباس محمد

میرهن (رجوع شونده) حسن [مید]

مشر (رجوع شونده) ناصر

مشره یون (رجوع شونده) اسدالله

مشری (رجوع شونده) لطف الله

سنگی :

( )

۱- دیوان خزان اشعار مکی

طهران، ۱۳۲۶ ش، سنگی، دقم، با اهتمام
سید محمد میر کمالی خوانساری، ۱۲۸ ص.
۲- مجمع البکاء (مصر) :

طهران، ۱۳۳۱ ق، سنگی، دقم، مطبعة
سید مرتضی، ۱۹۹ ص

متین (رجوع شونده) صادق

مولوی محمد مبین بن محمد الدین احمد
عبدالحق بن محمد سعید پسر دوم ملاقطب الدین
سهاوی لکھوی :

( ) (۱۲۲۵ ق)

شاگرد ملاحسن شارح سلم العلوم. عالم

علوم عقلی و نقای، واقف رموز خفی و جلی،
درجودت ذهن و ذکاء و طلافت معروض بود.
در دوم ربیع الثانی ۱۲۲۵ درگذشت و در
مع ملا احمد انوارالحق واقع در لکھو
مدون گردید.

(تذکره علمی هند، ص ۲۱۱)

۱- مرآت الفروع شرح سلم العلوم در منطق

فاسی محب الله بهاری، شرح، کانیپور، سنگی.
۲- وصیة النجدة

لکھو ۱۸۹۵ م، سنگی، وزیر، ۴۷۴ ص.

متین الشریعة (رجوع شونده) علی

متدین گرهانی :

( ) (مصدر)

۳- دانشنامه شیخ مدد با (مصر)

کرمان، سرری، حبیبی، کتابفروشی همت،

تغییر کتب و اسناد

مترجم (رجوع شونده) هادی مارندران [آقا]

مترجم (رجوع شونده) محمود خان

مترجم السلطه (رجوع شونده) محمد حسین

مترجم السلطه (رجوع شونده) علی رضا

مترجم الممالک (رجوع شونده) علی

مترجم همایون (رجوع شونده) علیمحمد

مترجمی (رجوع شونده) همایون

متنقی (رجوع شونده) محمد رضا [مید]

متنی (رجوع شونده) تقی

متنی (رجوع شونده) رحیم

متنبنی (رجوع شونده) احمد

متین (رجوع شونده) کتبی ماهالی

متین (رجوع شونده) محمد محسن

متین دفتری (رجوع شونده) احمد

متنی (رجوع شونده) جلال [دکتر]

متنی بن الولید الحنط :

( )

حنط، ست، مولی کوم، روی عن ابی-
عبدالله ع، له کتاب، عنه جماعة، منهم
الحسن بن علی بن یوسف بن یقاج، حنط،
الحسن بن علی الخزان، عنه، ست، وحی کثر
ما تقدم فی حقه بن عبد السلام
(تلخیص الاقوال، نسخة خطی)
۱- کتاب متنی بن الولید الحنط (عربی)

طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، باهتمام حسن
مستطوی، ۱۷۴ ص، من اصول الستة عشر.

مجاپ :

(- معاصر)

۱- قرائها :

(بحث در پیرامون مناخر لبعه و شرح لبعه)

طهران، سری، رقمی

مجتبی تهرانی :

(- معاصر)

۱- الکتاب العریة (عربی) :

خارج آق روح الله خمینی، دیل، ۲ جلد، قم،
۱۳۷۶ ق سری، وریری، ۳۲۹ + ۳۰۰ ص.

مجتبی الحسینی :

(- معاصر)

۱- اجتماعات الاسلام (عربی)

نصف، ۱۳۸۰ ق، سری، رقمی، ۸۶ ص.
۲- هذ رسول الله (عربی).

نصف، ۱۳۸۳ ق، سری، رقمی، ۸۷ ص.

دکتر مجتبی سجادی :

(- معاصر)

خط داخلی و بهارهای آن :

تولستوی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقمی، ۲۴۱ ص.
رقم، کتاب فروش ایران، ۲۴۶ ص.

دکتر مجتبی (بن هاشم اصفهانی) ریاضی :

(۱۲۸۷ ق - معاصر)

در اصفهان متولد شده تحصیلات ابتدائی
و متوسطه را در اصفهان و طهران انجام داده

مجاهد [سید] (رجوع شونده) محمد بن علی
مجاهد (رجوع شونده) محمد بن علی کبر
کبری

مجاهد (رجوع شونده) میرزا آقا اصفهانی
مجاهد السلطان (رجوع شونده) نورالله [دکتر]
مجاهدی (رجوع شونده) اسمعیل [دکتر]
مجتبائی (رجوع شونده) ابوالفتح
مجتبائی (رجوع شونده) فتح الله
مجتبائی (رجوع شونده) محمود [دکتر]
مجتبائی (رجوع شونده) نصرت الله

سید مجتبی اردوبادی :

(- معاصر)

۱- حقوق تجارت اسلامی.

حاج آقامجتبی بن حاج آقا محمد عراقی

گروه رودی مهدی:

(۱۳۲۳ ق - معاصر)

در فرزند گروه رودی عراقی متولد شده تحصیلات
و بعد از آن در مدرسه علمیه در سطوح را بر روی خود
نموده و سپس در مدرسه علمیه و بعد از آن
در سطوح ادامه داده در سال ۱۳۵۳ ق بم

مهاجرت کرده و سکونت در محلات
در سال ۱۳۵۸ ق به کنگاور مهاجرت کرده

و مدت هفت سال در آنجا اقامت داشته
در سال ۱۳۷۰ ق مجدداً به قم آمده و مجدداً

مدرسه علمیه را در سطوح اشغال کرده
(در حقه ج ۲، ص ۱۰۶)

کتابها (۱۳۴۲) پس کتابخانه مدینه
فیضیه و مؤسسه طبعه طالاب حوزه علمیه

قم را بهیچ وجه ندارد

۱ - فهرست کتابخانه مدرسه فیضیه قم

۲ - حقه ج ۲، ص ۱۳۷۸ ق سری، و سری ۴۷۵

+ ۴۹۵ ص

مجتبی فاطمی

معاصر

در سال ۱۳۱۱ هجری دولت برای تحصیل

در آلمان روانه شد و در اواخر سال ۱۳۱۲ پس از

کسب ائذنه تخصصی در ریاضیات و فیزیک

بایران مراجعت نموده و از آنسال تاکنون

متمنوی کرسی مکانیک عمومی دانشکده فنی

دانشگاه طهران میباشد.

(نقل از حقه ج ۲، ص ۱۳۳۶)

۱ - مکانیک عمومی :

جلد اول، بردارها جنبش شناسی طهران

۱۳۳۱ ش، سری، و سری، نشریه ۱۴۳

دانشگاه، ۳۸۵ ص

جلد اول، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، و سری،

نشریه ۴۸۸ دانشگاه، چاپ دوم، ۳۷۶ ص

جلد دوم، مرکز نقل، کار، یکم، نادر،

مالش، دانشگاه

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، و سری، نشریه

۴۲۱ دانشگاه، ۵۴۰ ص

جلد دوم، ۱۳۴۰ ش، سری، و سری، نشریه

۷۰۸ دانشگاه، چاپ دوم، ۵۵۳ ص

سید مجتبی بن عبدالوهاب حسینی قزوینی

طهرانی :

( )

۱ - قوت لایحه، مختصر حقیقه الفقهیه لایحه لایحه

سید ابوالقاسم بن محمد رضا بن ابوالقاسم بن

شیخ الاسلام علی اصغر بن محمد تقی فاضلی

طباطبائی تبریزی متوفی ۱۳۶۱ ق، مختصر،

طهران، ۱۳۳۱ ق.

۲ - لایحه لایحه هدیهم ریح الفی ۱۳۳۲ ق در تصوف

طهران، ۱۳۳۲ ق، سری، حسینی، ۵۸ ص،

لایحه مضمون فقه شیخ عبداللہ بن علی بن

مارندری حائری.

پشاور سے سال دورہ مأموریت او بطول
 پانجامید و ایران برگشت . وی در اوائل
 ۱۳۱۵ بلخ رفتہ و تا اواسط سال ۱۳۲۹
 در آنجا بود و تحقیقات ادبی و تاریخی ادامه
 داد . اکتوبر ۱۳۲۹ استادی دانشکده ادبیات
 طهران را عہدہ دارد .

(شرقاوسی معاصر، ص ۲۱۵)

هیونئی مسلماً از ادبیات درجہ اول ابراست
 و دیوان ادبی مطالعه پنج نفر دیگر د
 فصلای ایران ندارد .

(مجله یغما ، سال اول، شماره ۱، ص ۲۱۲)

نظم سیدحسن تقی زاده

اکنون سال ۱۳۴۲ در طهران رئیس مؤسسه
 لغت فارسی است

۱ - بحث در افکار اقبال لاهوری شاعر پارسیگوی
 پاکستان

طهران ، ۱۳۰۷ ش، سری، دریری ، مجله
 یغما ، ۷۵ ص .

۲ - ۴ غزده ۳۴۴ در بارہ چندین رجل ادب اروپا :
 (از امیردین میرزا دشتی)

طهران ، ۱۳۳۳ ش، سری، دریری، نشریه

۱ - طالع :

طهران ، ۱۳۱۹ ش، سری، زامی ، نشر

۳۴۴ ص

شیخ هیجینی قزوینی حراسانی :

(- معاصر)

۱ - بیان الفرقان :

جلد اول بیان الفرقان فی توحیدالغیران ، مشهد ،

۱۳۷۰ ق سری، خشتی ، ۲۱۶ ص

جلد دوم ، بیان الفرقان فی نبوة القرآن ،

طهران ، ۱۳۷۱ ق، سری، رقمی ، ۲۸۸ ص

جلد سوم ، بیان الفرقان فی معاد القرآن ،

طهران ، ۱۳۷۳ ق سری، دریری ، ۱۲۳ ص

جلد چهارم ، بیان الفرقان فی میزان القرآن ،

طهران ، ۱۳۷۵ ق سری، رقمی ، ۲۸۸ ص

استاد اسکندری ۱۶۷ ص

مهندس هیجینی ملکولیر

(- معاصر)

۱ - راه آهن ایران

طهران ، ۱۳۲۲ ش، سری، وزیر ، مجله

حوادثیها ، ۵۰۸ ص

مجتبی هیونئی :

۱۳۲۰ ق معاصر ،

در طهران متولد شدہ . پس از اتمام تحصیلات

ابتدائی و متوسطہ در دارالمعلمین عالی

را ابر ما اتمام رسانیدہ و سپس بتدریس در

مدارس طهران اشتغال یافت . در سال ۱۳۰۸

بسمت معاونت اداره سرپرستی تحصیلی

ایرانی درباریس معین گشت و بدان صوب

عزیمت کردہ و پس از آن مدتی هم بسمت

سرپرستی محصلین ایرانی در لندن ما او بود .

۲۴۲ دانشگاه ، ۴۴۸ س.

۳. تاریخ خط عربی و فارسی (انگلیسی) :

اکسفورد، سری :

۴. داستانهای هزارستان :

ترجمه از انگلیسی، طهران، بی تاریخ، سری

رقعی، مطبعة تابان، ۳۱ ص.

۵. دیوان ناصر خسرو :

طهران، ۱۳۰۴ ش، تصحیح و مقدمه مینوئی

۶. راپرت در حالت گوی اطلال شهر پارسه (پرس، پارس)
معروف به تخت جمشید

هرنگلد، ترجمه، برلی، ۱۳۰۷ ش

۱۹۲۶ م ۲۴ + ۲۶ ص + ۳۰ تصاویر

۷. رساله خواجہ میرالدین طوسی در باب مالیات و
مملکتداری.

لندن، ۱۹۱۵ م، سری، توسط مینوودسکی،

باهتمام مینوئی

۸. شاهنامه فردوسی (شعر) :

جلداول، طهران، بردخیم، باهتمام مینوئی

اقبال آشنایی و مینوئی

۹. شیر خورشید :

(مشرع در یادبود نامه دینشاه ایرانی)

بمش، ۱۹۴۳ م.

۱۰. صلاح الدین ایوبی و بنگهان :

چرخ ریندان، ترجمه، ۲ جلد، طهران،

۱۳۰۴ ش، سری، رقی، ناشر محمد رحمانی،

۲۲۸ + ۱۹۲ ص.

۱۱. کشف ولوح تاریخی در همدان

پرفسور هرنگلد، ترجمه، طهران، ۱۳۰۵

ش، سری، حبیبی، نشریه شماره ۱۴ انجمن

آثار ملی، ۲۲ ص

۱۲. مازیار :

مشارکت صادق هدایت، طهران، ۱۳۱۲ ش،

سری، وزیری، ۱۳۸ ص

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیری، امیر

کسر چاپ دوم، ۱۴۰ ص

۱۳. پناحت صوفی و جوی

جلداول، طهران، ۱۳۲۹ م، سری، وزیری،

مجله یسار، ۳۰ ص

۱۴. نامه تسریکشی

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، وزیری، تصحیح

مینوئی، ۸۱ ص.

۱۵. نوروزنامه عمر خیام :

طهران، ۱۳۱۲ ش، تصحیح مینوئی

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقی، ۱۴۸ ص.

۱۶. وصعیت و دولت و دربار شاهنشاهی ساسانیان.

گریستین سن، ترجمه، طهران، ۱۳۱۷ ش

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، وزیری، ۲۰۷ ص

۱۷. وزیر و امین

جلداول، طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، وزیری،

روحیه تصحیح مینوئی ۵۲۸ ص

سید محمد مجتبی بن محمد رضا نوربخش دروچردی

نقش.

(- معاصر)

۱۸. آفتاب حکایت و آثار شریعت

منتهی، ۱۳۷۸ ق، سری، رقی، ۱۷۸ ص.

مجتهد (رجوع شونده) سید محمد حسام
محمد تقی اسمعانی

مجتهدزاده (رجوع شونده) علی رضا

مجتهدزاده (رجوع شونده) محمد حسن میرزا -
صدر قریه‌ماهی

مجتهدزاده (رجوع شونده) محمد باقر بن حسن
کنجی

مجتهدزاده (رجوع شونده) مرتضی میرجندی

مجتهد، اشعراء (رجوع شونده) حساب آبی

مجتهد، اشعراء (رجوع شونده) حبیب محمد

مجتهدی (رجوع شونده) احمد مدرس [شج]

مجتهدی (رجوع شونده) محمد علی [دکتر]

مجتهدی (رجوع شونده) علی اصغر

مجتهدی (رجوع شونده) مهدی

مجتهدی (رجوع شونده) ناصر

مجد (رجوع شونده) ناصر

مجدالادب (رجوع شونده) اسماعیل

مجدالادب (رجوع شونده) حکیم علی محمد

مجد الاسلام شیخ احمد کرمانی :

(- ۱۳۰۲ ش)

ادیبی فاضل و نویسنده مشهور و شاعری
حالی مقام بود. در آغاز مشروطیت چند روزنامه
شام (ندای وطن، ادب) منتشر نمود و شعر
را با کمال روانی میسرود. در اواخر عمر در
کرمان میریست سال ۱۳۰۲ ش در آنجا وفات
یافت. شرح حال او در مجله خواندنیها، شماره
۲۶۵ به تفصیل چاپ شده. کسروی در تاریخ
مشروطه ایران ص ۱۲۳ می‌نویسد: در زمان
صدارت عین الدوله، مجد الاسلام با اتفاق میرزا
حسن رشیدیه و میرزا آقای اسمعانی دستگیر
شده از طهران به کلات تبعید شدند تا آنکه
مجد الاسلام یکی از کارکنان عین الدوله و

با اصطلاح آن زمان را یورتچی او بود ولی چون
کار مجیدین را در پیشرفت میدیدند، بیدگولی
از عین الدوله زبان میگشاد این سه نفر در طول
مدت صدارت عین الدوله در کلات محبوس
بودند تا در آغاز تأسیس مجلس شورای ملی
در صدارت مشیرالدوله از حبس نجات یافتند
و بطهران ورود نمودند. احمد کسروی با
مجد الاسلام نظرحوبی داشته در تاریخ مشروطه
ایران ص ۲۷۲ می‌گوید: این مرد بدنام بود
و سپس به نام ترگردینواز روزنامه‌اش یا هفت
آراستگی می‌رون آن پیداست که حر برای
بان خوردن نوشته نمیشد

(تاریخ حرایق و مجلات، ج ۴، ص ۲۹۰)

۹- شهرک موشان یا اوصاف عدلیه سابق (شعر) :

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، رقمی، ۹۰ ص.

مجدالاشراف (رجوع شونده) محمد ابن

ابوانه سم دهی

مجدالاشراف (رجوع شونده) محمد رضا

مجدد الب تالی (رجوع شونده) احمد ابن

صدا احمد سهریدی

مجدد شیرازی (رجوع شونده) محمد حسن

حناب میرزا

مجدالدوله (رجوع شونده) غلام سی‌الله

مجدالدین (رجوع شونده) احمد بن محمد

عزالی طوسی

مجدالدین (رجوع شونده) عبدالعزیز ابن

کریم ملک الکلام

مجدالدین (رجوع شونده) مبارک بن محمد،

ابن اثیر

مجدالدین (رجوع شونده) مجدود بن آدم

سنائی عربی

مجدالدین (رجوع شونده) محمد بن ابیطالب

مجدی

مجدالدین (رجوع خودیه) مجید بن یعقوب
فیروزآبادی

مجدالدین:

(- معاصر)

۱ - تاریخ شاهنامه تا ظهور اسلام

تهران، ۱۳۳۶ ق، سنگی، رقمی، چاپ دوم،
۲۴ ص

مجدالدین پزشکان:

(- معاصر)

۱ - دانشهای پزشکی برای خانواده‌ها

تهران، ۱۳۳۷ ق، سری، جیبی، ۱۷۵ ص.

۲ - راهنمای پزشکی شامل موارد و تکرک انواع لرزگان
تهران، سری

ملا مجدالدین خوافی:

( )

۱ - خارستان.

کالمود، ۱۸۶۸ م، سنگی، در ری، ۲۱۱ ص

ک پود، ۱۳۲۹ و ۱۹۱۱ م، سنگی، در ری

۲۱۲ ص

لکهنود، ۱۸۶۸ م، سنگی، در ری، ۲۱۱ م

سید مجدالدین بن جمال مصاحی:

(- معاصر)

بر در ده و داماد سیدحواد مصاحی واعظ
مت. با آنکه بیست و سه سال بیشتر ندارد
بیانی سخاوت و دست منبری نافذ دارد و شب در
بقعه پندرو لطف شرار اقامه جماعت میکند.
وی بحیرات معدمانی در دستر حافظ
شر روضه و صول در شیراز و اصفهان
کتاب قصص موده

(تبر - مرور، ص ۱۶۸)

مجدالدین مصاحی از طرف سلسله گنجی
خارج دادن آن کار را وارد دارد.

(سالنامه کشور ایران، سال چهاردهم)

۱ - دهرمل در آداب اصول اسلام.

تهران، سری، درج - بی رقمی، کتابفروشی

مجددی ۱۰۴ م

دکتر محمدالدین میرحجراتی گنجین گیلانی:

مدرس

وی معتمد گیلانی در گیلان شریعت
که گیلانی بر حاشیه است. شعر کلامی
دست مبارق در حواص و عبارات ادبی
نشر می‌یابد. نخستین بار در سال ۱۳۰۷
فصله روی در سال نهم مجله ارمغان منتشر

دست دفتر دیوانی امیر اشتغال ورزیده

(تاریخ جراید و مجلات، ج ۱، ص ۲۶)

۱ - پند مادر دختر

طهران ۱۳۰۶ ش، سری

۲ - طریقه ترجمه

طهران ۱۳۱۳ ش، سری، دفعه ۱۴۳ ص

طهران ۱۳۱۶ ش، سری

مجدالدین (رجوع شود به) محدسینکی

مجدالدین ابوالمجد محدود من آدم حکیم -

سائی عربی

(۴۶۴ - ۵۷۵ ق)

سال ۴۳۷ در عرین ولادت یافته و در زمان

ابراهیم بن محمود و بهرامشاه بن محمود در

عرین مستقر و تحت شاهر دربار ایشان

بوده و سپس روی از جهان برافشته و گوشه

شن و عارف شده و باز مانند عمر خود را

بگفتی اشعاری در زهد و تصوف پسریده و

عاقبت در سال ۵۷۵ در همان شهر عرین

رحلت کرده . سالی یکی از بزرگترین

شعرا ایران و معروفترین شاعر متوفست.

گذشته از دیوان اشعارش که شامل ده هزار

بیت قصیده و غزل و قطعه و رباعیست . هشت

منوی اراده ۱ حدیقه الحقیقه ۲

سیر النساء الی المعاد ۳ - کارنامه بلیغ ۴ -

شد در آن هنگام شاعر در دبیرستان دارالعلوم
طهران تحصیل میکرد و مدیر آن محله و حید
دستگیری دبیر ادبیات شاعر بود و از آنسال
بعد مرتباً اشعار شاعر را در محله خود چاپ
میکرد . رفته رفته گلچین مایه گرفت و در
سمن سرائی سیبک و شیوه خاصی را برای خود
اختراع کرد . قسمت اعظم آثار وی در مجله
روزگار نو چاپ لندن درج شده و اخیراً اثر
فلسفی گرانیهالی بنام (نهفته) از او در لندن
انتشار یافته است .

(شعراي معاصر ایران، ص ۱۱۱)

سایر آخذ : تذکره سخنوران نامی معاصر

ج ۲، ص ۲۲۵ .

۱ - نهفته (شعر)

لندن ۱۹۴۸ م، سری ۲۲ ص

۲ - منظومه مهر و کین (شعر) :

محدوده صفا (رجوع شود به) جوانی

محدوده کرمانی (رجوع شود به) محمدابن

احمد

مجدالدین (رجوع شود به) ملا علی اصغر اس

رجعنی

مجدالدین بن شیخ حسن بن عبدالحسین درودی

خراسانی بوستان

(۱۳۱۷ ق - معاصر)

درودی المقتد ۱۳۱۷ در مشهد مقدس بدین

آمده . پس از تحصیل فارسی و مقدمات عربی

و مرا گرفتن علوم ادبی مشغول شد و سپس

بظهران آمده بقتضیل علم حکمت پرداخت .

در سنه ۱۳۰۶ بخدمت وزیر معارف داخل و

بمشغل مختلفه از جمله مدعی العموم ملایر،

ریاست عدلیه قمستان، مستشار امینیه و مرکز

لکهنو، ۱۸۸۷م، سنگی، وزیری، ۸۵۹ص
 با شرح

لکهنو ۱۲۹۵ ق، سنگی، رقی، ۲۴۹ص
 هند، ۱۳۰۲ق = ۱۸۸۴م

۲ - دیوان (شعر)

طهران، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رحل، تا صفحه
 ۹۹۲ شماره گذاری شده

طهران، ۱۳۳۰ش، سری، رقی، شرکت
 طبع کتاب، تصحیح مدرس رسوی، ۹۳۰ص.
 طهران، ۱۳۳۶ش، سری، وزیری، امیر کبیر،
 باهتمام مطهر محمد، ۲۳۰ + ۸۸۰ص.

طهران، ۱۳۴۱ش، سری، وزیری، ابن سینا،
 باهتمام مدرس رسوی، چاپ دوم، قر +

پیش ۱۳۲۸ ق، سنگی، وزیری، باهتمام
 بیست و یک هزار، ۱۰۴ + ۱۳۸ص

طهران، ۱۳۲۹ش، سری، وزیری، تصحیح
 مدرس رسوی، ۷۶۰ص.
 طهران ۱۳۴۱ش، سری، وزیری، چاپ دوم،
 ابن سینا، تصحیح مدرس رسوی، قر + ۱۲۳۲ص

نسخ ۱۲۷۵ ق = ۱۸۵۹م، سنگی، وزیری،
 باشر محمد رضا، ۴۹۶ص.

کلکتہ ۱۹۱۰م، مازور استندسون اسکیمی
 باب اول حدیقه را ترجمه نموده و با مقدمه
 و حواشی بطبع رسانیده، ۱۰۰ + ۱۹۷ص.

لاهور (هند) بی تاریخ، سنگی، وزیری،
 خط نجم الدین پشجانی، ۱۸۸ + ۱۵ +
 ۳۱ص «شرح مولوی محمد و کمال الدین
 قادری حصار و نواب علاء الدین احمد
 متخلص به علائی بنام (طریقه برجده)».

لاهور، ۱۸۹۸م، سنگی، وزیری، ۲۴۹ص
 لکهنو، ۱۸۷۸م، سنگی، وزیری، ۲۴۹ص.

طهران، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رقی، ۱۴۴ص.
 ۷ - کارنامه (خ شعر)

ش ۸۱۳ص مطبوعه چهارم، ۶۲ص
 طبعه العرفان، الهی نامه (شعر).
 (سائنس مدرخواست جمعی از حدیقه الحقیقه
 اقتضائی نموده و پس از آن نیز از ابن

طریق التحقیق، این چهار منظومه بیشتر است
 ۵ - عشق نامه ۶ - عقل نامه ۷ - زاد السالکین
 ۸ - بهرام و بهروز، این چهار منظومه را
 جر و آناروی می شمارند و نسخه آنها متداول
 نیست

(عالمنامه پاریس، بقلم میرد بهیمی)
 بگفته صاحب الدریه، ج ۶ ص ۳۸۲ مطابق
 نسخه قدیمی مصحح در عصر شاعر بر خلاف
 مشهور ابوالحسن علی بن آدم ملقب سانی
 معرفی شده است

سامرماخذ، مجمع الفصحاء، ج ۱، ص ۳۵۴
 مجالس المؤمنین، ص ۲۸۹، تذکره دولتشاه
 چاپ هند، ص ۵۸، فهرست معارف، ص ۱۵۰،
 فهرست مدرسه مهسلا، ج ۲، ص ۴۹۳،
 فهرست کتابخانه مجلس، ج ۳، ص ۱۴۴

۱ - حدیقه الحقیقه و شرحه الطریقه (ج ۵) (شعر)

طهران، ۱۳۲۹ش، سری، وزیری، تصحیح
 مدرس رسوی، ۷۶۰ص.

طهران ۱۳۴۱ش، سری، وزیری، چاپ دوم،
 ابن سینا، تصحیح مدرس رسوی، قر + ۱۲۳۲ص
 نسخ ۱۲۷۵ ق = ۱۸۵۹م، سنگی، وزیری،
 باشر محمد رضا، ۴۹۶ص.

کلکتہ ۱۹۱۰م، مازور استندسون اسکیمی
 باب اول حدیقه را ترجمه نموده و با مقدمه
 و حواشی بطبع رسانیده، ۱۰۰ + ۱۹۷ص.

لاهور (هند) بی تاریخ، سنگی، وزیری،
 خط نجم الدین پشجانی، ۱۸۸ + ۱۵ +
 ۳۱ص «شرح مولوی محمد و کمال الدین
 قادری حصار و نواب علاء الدین احمد
 متخلص به علائی بنام (طریقه برجده)».

لاهور، ۱۸۹۸م، سنگی، وزیری، ۲۴۹ص
 لکهنو، ۱۸۷۸م، سنگی، وزیری، ۲۴۹ص.

اشعاب ایانی مرگریده مستحب دود
تایقی مؤمن دیوان بام طبیعه خرووی به مقدمه
در سال ۱۳۱۶ ق بطبع رسانیده .

طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، ۷۷ ص

طهران، ۱۳۳۷ ق، سنگی، جسی، ۷۷ ص

اصفهان، بر تاج، سرور، رقی، کتا مردنی
تأیید، ۷۴ ص .

۹ - هزار و یک بیت سالی

مشی سنگی

مجدی (رجوع ود به) محمد بن ابیطالب
مجدی (رجوع شوده) عبدالمجید ملثا الکلام
کردستانی

مجدی (رجوع شود به) م . مجدی

محدوب (رجوع شود به) حسن

محدوب میشه (رجوع شود به) عبدالحق

کود آهنگی

محدوب ولسلر (رجوع شود به) سلام الله

مر عه (مر) ...

مجرد (رجوع شود به) جسی

مجرم اصفهانی (رجوع شود به) هادی

مجرم قودی (رجوع شود به) هادی

مجرم مر عه (رجوع شود به) سلام الله [میر]

مجلسی (رجوع شود به) ...

من مقصود علی

مجدسی (رجوع شود به) مجد ...

مجددی تقی

مجدسیر (رجوع شود به) محمد

مجلسی (رجوع شوده) محمود کنگش

مجرم اصفهانی (رجوع شود به) حیدر سید

مجنون اصفهانی (رجوع شوده) عباس

مجنون شاه ستانی (رجوع شوده) ابو القاسم

ابن محرم

مجنون عامری (رجوع شود به) قیس

محمود ملیشاه (رجوع شوده) رضاقلی

مجنون مراغه (رجوع شود به) رضاقلی

مجنون خرووی (رجوع شود به) علی اسن

محمود [خواجه میر]

محمود مجید الله معروفی به عبد الرحمن حافظ

( )

۱ - رفات حافظ

کاپور، ۱۲۹۵ ق، سنگی، دربر، ۲۴ ص

۲ - کماله ریح :

هند، ۱۳۲۶ ق، سنگی

مجیدی (رجوع شوده) ابو الحسن

مجید ندیمی :

دیور دیورستان اصفهان .

۱ - رنگ آت

اصفهان، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، ۱۸۳ ص

مجتهد مجید بن (مجدد باقر آیه الله زاده

مارندران) حالری :

(۱۲۹۵ ش - عباس)

تحصیلاتم در دبیرستانهای طهران، ایران

ایران شهر، دارالفنون قسمت و بعد دانشکده حقوق، در همان موقع معلومات و علوم قدیمه را در فقه و اصول نزد والد خود تکمیل نموده است. در سال ۱۳۲۰ وارد خدمت دادگستری شده و مشاغل مختلفه را عهده دار گردید؛ قاضی دادگاههای رنجان، بارس شعبه اول همان شهر، بازپرس قم، بازپرس طهران، معاون دادستان دیوان کبیر، معاون دادستان طهران. در سال ۱۳۲۷ با دوپا رفته و فریب سه سال در دانشکده حقوق پاریس دوره دکتری را میگذراند. در سال ۱۳۳۰ ایران بازگشته و عهده دار مشاغل دپل شده است؛ بازرس عالی، دادستان کرمانشاه. در سال ۱۳۳۲ از شغل قضائی مستعفی و پیشل وکالت و به يك دادگستری اشتغال ورزیده است.

(نقل از خط مؤلف، سال ۱۳۳۶)

۱- مایون، لنگر:

آیه ورود، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ ق. ۲۰۳ ص.

مجید بن حمید الثامر:
(۱۳۶۲ ق. - معاصر)

سال ۱۳۶۲ در صره تولد یافت

۱- الاسلام فی صراعه مع الکفر (عربی):

لیف، ۱۳۸۲ ق.، سری، ۶۳ ص در مقدمه عکس مؤلف.

دکتر مجید خدایوی:

(- معاصر)

۱- الصلات الدلیلو با طبیعه بین هارون الرشید و خاتمیان (عربی)

بغداد، ۱۹۳۹ م

دکتر مجید خرمسند:

(- معاصر)

۱- نقش علمی و اجتماعی داروسازان

سفرنامه پروفسور رنه فابره، ترجمه، طهران،

۱۳۳۵ ش.، سری، ۷۰ ص

مجید درامی:

(- معاصر)

سردار داخلی روزنامه اطلاعات که برای

مطالعه امور سیاسی از طرف روزنامه در

۱۳۳۵ تا ۱۳۳۶ با امریکامافرت نموده است.

۱- طوطی و محو از تاریخ جذاب هیجان انگیز دوره نادر شاه افشار.

۲- جلد، طهران، ۱۳۳۵ ش.، سری، ۲۷۲ + ۳۵۶ ص

مجید رضی:

(- معاصر)

۱- سیر تکاملی لندن:

لوئیس پاول ناد ، ترجمه مشارکت هاشم
دسی، طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، وزیر،
آسیا، ۶۵۱ ص

مجمیع روشنگر:
(- معاصر)

۱- اروپا باران و برف:

برنامور پس پارکر، ترجمه طهران، ۱۳۴۱
ش، سری، وزیر، اس سیمادور اسکیر، ۳۶ ص

مجمیع طهران آفتاب:
(- معاصر)

۱- آده کتها:

ارست هینگوی، ترجمه طهران، سری.

مجمیع کشاورز:

(- معاصر)

۱- سرب چکه پوهی و چند داستان دیگر
مشارکت درشت کشاورز، طهران، ۱۳۳۸ ش،
سری، رقی، سگا، ترجمه و نشر کتاب، ۸۸ ص

مجمیع مسعودی قزوینی:
(- معاصر)

۱- استکاراموش:

دافل مایاشی، ترجمه طهران، ۱۳۳۵
ش، سری، رقی، گوتمبرگ، ۲۶۷ ص

۲- اقلیم کشته:

جیمس هیلتون، ترجمه طهران، ۱۳۳۳ ش،
سری، رقی، نشریه دنیا و هنر، ۱۳۵ ص

۳- تاریخ انگلستان:

الدو موروا، ترجمه طهران، ۱۳۳۷ ش،
سری، وزیر، اس سینا، ما مقدمه جعفری
۵۵۳ ص

۴- سانهی کودکی (سبز قبا):

۱- ج. کرین، ترجمه طهران، بر تاریخ،
سری، رقی، کانون دنیا و هنر، ۲۹۵ ص
۵- عمارت کلاه فرنگی:

رابرت لوئیس استیونسن، ترجمه طهران،
۱۳۳۳ ش، سری، رقی، ۱۸۹ ص

۶- سیر:

کاتلین ویسور امریکائی، ترجمه طهران،
۱۳۲۸ ش، سری، رقی، ۳۰۰ ص

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی، چاپ دوم،
معرفت ۴۳۲ ص

۷- کشف هویت جمعیت سرخ دیوان:

کانون دوپل، ترجمه طهران، ۱۳۳۳ ش،
سری، وزیر، ۵۰ ص

۸- ماجرای شولوک هلمر کار ۱۳۱ نامی جهان:

کانون دوپل، ترجمه ۶ جلد، طهران،
۱۳۳۶ ش، سری، رقی، گوتمبرگ،

۵۶۴ ص

۹- دای وجدان:

استعان روابث، ترجمه طهران، ۱۳۳۳
ش، سری، رقی، کانون معرفت، ۲۴۴ ص

مجمیع منصور:

(- معاصر)

۱- قلب عاشق:

مشهد، ینگاه رحمانیان، سری، رقی،
مطبعة شرق.

مجمیع یعقوبزاده:

(- معاصر)

۱- لهای سارمان:

آن نری وایت، ترجمه طهران، ۱۳۴۰ ش،
سری، خشتی، شماره ۱۸، دانستیهای جهان
علم، نیل و امین کیبیر و فرانکلین، ۱۵۵ ص
۲- گریختن کتب:

آرمسترانگ امیری، ترجمه طهران،
۱۳۴۰ ش، سری، رقی، شماره ۴۱، گردونه
تاریخ، ۱۲۹ ص

«مجید بن عبدالکریم اوجندی متخلص به
یکتا اصفهانی (سابقاً فردی)
(۱۲۹۰ ش - معاصر)

یکی از اعمامشرا والقدسم ذوقی و عم دیگرش
محمد کاظم عسکری است . در سنه ۱۲۹۰
در اصفهان متولد شده . از سال ۱۳۱۰ تا
۱۳۱۳ به عضویت انجمن ادبی اصفهان برقرار
بود . در ادبایل (فردی) تخلص میکرد و اینست
یکتا تخلص میکند . (زبان انگلیسی را بخوبی
میداند از فرانسه هم بهره دارد ، اشعارش
به ده هزار بیت میرسد (مقدمه دیوان)
سایر مآخذ ، تذکره شعرائی معاصر اصفهانی ص
۵۴۶

۱- دیوان قصائد :

اصفهان ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، خشتی ، چاپ
دوم ، کتب فردوسی بهار ، ۱۶۲ ص .

مجید یکتائی فرزند حاج یکتائی ؛
(۱۲۹۳ ش - معاصر)

در طهران متولد شده . تحصیلات متوسطه را
در مدرسه علمیه بیابان رسانیده و تحصیلات
عالیه را در دانشکده علوم در رشته طبیبیت
و از حوائی علم بیان و بدیع و مقدمات متعلق
و فلسفه را نزد مرحوم میرزا یحیی بنظر ایاك
اراسانید مدرسه مهسلا را تمییز نموده است ،
در سال ۱۳۲۳ امتیاز روبرنامه رستاقیز را

مدست آورده و چند سال بطور دورانه و بعد
بطور همگی و ورزشی اشتهار یافت . امتیاز
این روبرنامه اول از پورداود بود بعد امتیاز ایه
بامیثار آرا بصاحب ترجمه واگذار نمود .

(نقل از خطه ، ذلف)

۱- اسرار دست

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رقمی ، طراکب
بناشیر طرکب ، ۳۳۳ ص .

۲- تاریخ دارائی ایران :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ، ۲۳۲ ص .
طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، ویری چاپ دوم ،
۴۳۰ ص

۳- ترنایا :

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، رقمی ، ۱۲۶ ص .
(عویند داری با ملک بنس

هیکتور دوریل ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۶
ش ، سری ، ویری ، ۱۳۱ ص

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقمی ، چاپ
سوم ، ۱۳۱ ص

۵- دوست و دوستی

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقمی ، مروج ،
۱۸۵ ص

۶- دیوان حافظه (شعر)

طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، وزیر، تصحیح
 مجید یکتائی و پرویز رحیم زاد، صوفی،
 ویرمان بخاری، ۶۹۰ ص.
 ۶- راه موفقت یا تربیت نفس :
 مازام لیلی آلن قرائی، ترجمه، جلد اول،
 طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقی، ۹۱ ص.
 طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی، چاپ سوم،
 امیر کبیر، ۸۶ ص.
 به شناسائی راه روش علم و فلسفه .
 طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی، محمد
 علی علمی، ۷۵ ص
 در طبیب خود پاشی (لداری نفس) :
 پرتیس مولود، ترجمه، طهران، ۱۳۱۶
 ش، سری، رقی، ۱۰۷ ص.
 طهران، سری، رقی، چاپ ششم، امیر
 کبیر، ۱۲۰ ص.
 ۱۰- علم طباطبائی و تاریخچه آن :
 ترجمه، طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقی،
 شرکت مطبوعات، ۷۹ ص.
 طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقی، چاپ
 سوم، علی اکبر علمی، ۱۱۲ ص.
 ۱۱- فرهنگ یکتائی (فراشه فارسی) :
 طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، جسی، ۱۳۸۰ ص.
 طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقی، امیر
 کبیر، ۸۰۰ ص.
 ۱۲- کارور فداشی :
 طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، رقی
 طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقی، ۳۸۰ ص.
 طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی، چاپ
 سوم، گوینر گس، ۳۰۰ ص.
 ۱۳- موش تریه رنگین
 طهران، ۱۳۲۵ ش، سنگی، رقی، خط
 میرخانی، یا مقدمه یکتائی، چاپ دوم.

طهران، ابن سینا، سنگی، رقی، چاپ ششم.
 ۱۴- مهن و مهن پرستی :
 پل میکلا مرانوی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۵
 ش، سری، رقی، ۵۷ ص
 ۱۵- ناطق ادب شاعر صرمالین :
 طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقی، کتاب فروش
 علمی، ۱۴۸ ص.
 ۱۶- بردهای من، شرح جنگهای هوایی آلمان و فرانسه :
 کاپیتان فونک مرانوی، ترجمه، طهران،
 ۱۳۱۹ ش، سری، رقی، ۱۷۸ ص

خ - مجیدی :

(- مناسب)

۱- پیراهن خرمین :

مشهد، سری، جیبی، نشر رحمتیان،
 ۴۴۰ ص

۲- عصر جاویدان :

مشهد، سری، جیبی، ۳۲ ص.

۳- میرالدوله (رجوع شونده) هلی محمد

مخیرشیمانی (رجوع شود به) نظام الدین
 [دکتر]

معاسب الدوله (رجوع شونده) میرزا آقاخان
 مصفا

معاسب الملک (رجوع شونده) میرزا آقاخان
 مهدس

المعاسب الفدادی (رجوع شونده) ابو عبدالله
 الحارث

مصباح احمد :

( )

۱- هدیه احمدیه و مستندات جدید :

آگره، ۱۸۷۰ م، سنگی، رقی، ۲ +
 ۳۲ ص.

معجب الاسلام (رجوع شونده) علی اکبر [سید]
معجب الدین (رجوع شونده) ابوالنفه عکبری
عبدالله

دکتر معجب الله آزموده :

(- معاصر)

۱- جدیدترین روش تشخیص بیماری سل
گرا تولودیا کومشیک ، ترجمه ، طهران ،
۱۳۲۶ ش، سری، رقی، ۴۰ ص .

شیخ معجب الله الله آبادی :

(- ۱۰۵۸ ق)

سال ۱۰۵۸ ق در گذشته .
(فهرست آملیه دکن ، ص ۱۹۹)
۱- شرح لوه :

متن عربی و شرح فارسی هر دو از مؤلف :
هند ، بی تاریخ ، سنگی ، دربري ، مطبعة کثر -
العلوم ، ۳۲ ص .

قاضی معجب الله بن عبدالغفور بهاری :

(- ۱۱۱۹ ق)

بحری بود از بهار علوی و بسدی بود
بین النجوم ، در اوایل کتب درسیه برد علماء
عصر خوانده ، پس از فراغت از تحصیل بدکن
رفته بملازمه عالمگیر پادشاه بقضاوت لکهنو
و بعد بهمان سمت بهیدرآباد در خدمت شمس معلمی
سیر پادشاه محمد منظم مقلب بشاه عالم
مأمور شد . در عهد منظم شاه بنقام حداثت
ممالک هند و لقب فاضل ممتاز گردید در
سنه ۱۱۱۹ ق در گذشت و در داخل صحنه
مزار شاه فرید الدین طویله بخشی در محله
چاند پوره در شهر بهار مدفون شد . چهار یکس
پاه موحده شهرست در مملکت شرقی هند .

در زمان تیموریه تمام سوید بهار مشهور بود
کرا پنج کاف عربی نام هریه است از توابع
معجبلی پور علاقه بهار که صاحب در آنج
متولد شده .

(تذکره علمای هند ، ص ۱۷۶)

سایر مأخذ : سحبه المرحان ، ص ۲۹ .
۱- النظر الاسلام .

سارس ، ۱۹۱۲ م ، سنگی ، وزیري ، ۱۲۷ ص .
۲- نظم النجوم فی السطک (هری) :
هند ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، ۱۱ ص .

معجب بعلی رامپوری :

( )

۱- معجب الناس و رفت (هری ، فارسی ، اردو) :

هند ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی .

۲- ... ۱۲۸۶ ق ، سنگی .

راجا محمد هاری پادشاه معجب نوازوت

پنجه راجه باقی :

(- ۱۳۱۴ ق)

۱- بالغ رزاقی در طب .

هند ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی

۲- درد باقی و در مساقی .

حیدرآباد دکن ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رقی .

۱۴۸ ص .

۳- مجموعه مثنویات

(پرس نامه ، بهار عام ، تنبیهات باقی ، رباعیات

بابرکات ، حدیث و مذایح)

هند ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی

معجوبی (رجوع شونده) پروانه

معصی (رجوع شونده) جواد معینی

محتاج حلیه (رجوع شونده) محمد حسین

غفاری

معتمد (رجوع شونده) علامه حسین	معزود (رجوع شونده) لطیف الله اسدآزادی
معتمد السلطنه (رجوع شونده) حسن اسعدیاری	معص [ملا] (رجوع شونده) محمد بن مرعسی
معتمد کاشانی (رجوع شونده) علی بن خواجہ	سید محسن خان :
میر احمد	( )
معتمد لوری (رجوع شونده) عباس	۱- تاریخ یونان :
محبوب (رجوع شونده) جعفر	ترجمہ، طهران .
محبوب (رجوع شونده) محمد	مولوی محمد معین :
محبوبی (رجوع شونده) سوچہر	( )
ع . ۱۰ . محبوب بیان .	۱- دیوان کلیات ص ۱
(- معاصر)	کابلور، ۱۹۰۸ م، وزیری، ۲۵۶ ص
۱- طرح و توضیح برنامه سوسال دعوگران	محسن ابراہیمی :
لنبن، ترجمہ، طهران، سری، ج ۱، ۴۲ ص	(معاصر)
محدث ارموی (رجوع شونده) سید حلال الدین	۱- سوانح ادبیات فارسی منتخب ظہیر نگر :
محدث خراسانی (رجوع شونده) محمد ابن	باکو، ۱۹۲۲ م
حسن	نواب محمد محسن بن احمد رضوی لکهنوی :
محدث دہلوی (رجوع شونده) عبدالعزیز	( )
محدث دہلوی (رجوع شونده) محمد رفیع	۱- البیان الرحمة (عربی) :
الدین	شیخ محمد رضا طوسی، ترجمہ از فارسی، سری،
محرابی (رجوع شونده) سعید کرمانی	بجانب، ۱۳۵۵ ق، سری،
محرر (رجوع شونده) محمد علی	محسن اسکندری :
محرر پردی (رجوع شونده) عبدالوہاب .	( )
محرر علی لاہوری :	۱- تاریخ اروپا
( )	ترجمہ المدینۃ الادبیۃ از عربی، بفارسی،
۱- ارمغان چغتائی :	طهران، سری، وزیری، ۳۴۰ ص .
سیالکوٹ، ۱۸۹۹ م، سنگی، وزیری،	۲- رموز مثل :
۲۹ ص .	اژدہ، ترجمہ، جلد اول، طهران، تاریخ،
محرر زولندی (رجوع شونده) محمود ابن	سری، رقمی، ۱۳۰ ص .
جعفر	محسن اسماعیلی :
معزود (رجوع شونده) عبدالحمود	(- معاصر)

۱- پیرمرد :

عبدکیم گوردکی، ترجمہ، طهران، سری،
رقعی، امروزہ ۹۵ ص.

محسن امام وردی :

(- معاصر)

در سال ۱۳۱۲ از دانشرای عالی طهران

موفق با خدایاس شده . پس از آن بهاروس
مزیت نموده و از دانشگاه یزانسون پیاده
در تشامہ ریاسیات عمومی و دانشنامہ حیات
جامعہ و فاضلہ موفق گردیده است . در مراجعت
داخل وزارت فرهنگ شد و مہمدار مشاغل
مختلفہ گردیده است . دبیر طهران و کرمانشاہ
نظامات دبیرستان فردوسی مشهد و علمبہ
طهران ، سرپرستی دبیرستان ادیب

(سالنامہ دبیرستان ادیب ، تحصیلی ۳۶ -

۱۳۳۷)

۱- با خدمتہ ہندہ با جواب آجا

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری.

۲- حل المسائل فیریک

(ج ۱ و ۲ در حرارت و صوت الکتریستہ و
نور و نقل)

طهران، ۱۳۰۹ ش سری، رقی، ۱۰۸ +

۱۸۸ ص.

۳- حل المسائل ششویشتہ حساب و ہندسہ :

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، رقی، شرکت
طبع کتاب، ۱۹۵ ص.

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقی، ۲۵۰ ص

حاج سید محسن بن عبد الکرم امین عاملی

شامی :

(۱۲۸۲ ق - اسفند ۱۳۲۷ ش)

پیرمردی و (اشترا) از مجال جبر عامل مشہود
شدہ و عبادی صرف و نحو را در همان قریہ
تحصیل و مقدمات عربی را نزد علمای جبل
عامل تکمیل و در سنہ ۱۳۰۸ ق برای ادامہ
تصیلات منطق و حساب و پس از تکمیل
تصیلات خود سال ۱۳۱۹ ق بدمشق رفتہ
و در آنجا مقیم شد .

(کتاب علمای معاصرین ، ص ۲۳۵)

سایر مآخذ : فهرست رسونہ، ج ۴، ص ۲۸۵.

مجلہ یمنی ، سال ۲، شمارہ ۳۲، ص ۱۲۲.

۱- (الف) اصدق الاخبار فی قصۃ الاخلاص للار (عربی)

۲- (ب) نواجح الاشجان فی مقتل الحسین (عربی) :

۳- (ج) الفرائد فی مرآی البطلان للہد (عربی) :

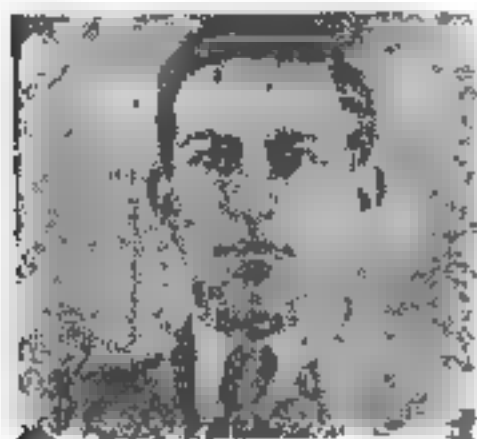
نصف ۱۳۲۳ ق، سری، رقی، ۲۰۴ +

۲۶ ص.

- ١- صيدا ، ١٣٤٧ ق، سري .
 ٢- جناح الباهض الى تعليم العراقي (فهر عربي)
 ٣- مصر ، ١٣٢٣ ق، ٧٩ ص .
 ٤- حاشية بصرة المتكلمين (عربي) :
 دمشق ، ١٣٦٦ ق، سري .
 ٥- حصود الميعة في رد ما اورده صاحب المنار في حق
 التوبة (عربي) :
 دمشق ، ١٣٢٧ ق، سري ، جيب ، ١٢٠ ص .
 ٦- حق اليقين في لزوم التوافق بين المسلمين (عربي) :
 صيدا ، ١٣٣١ ق، سري .
 ٧- حيات ابي فراس الحمداني (عربي) :
 (حارث بن ابي المعالي سعيد بن الحمدان
 المقتول سنة ٣٥٧ ق)
 دمشق ، ١٣٦٠ ق، سري ، رقم ، ١٩٠ ص .
 ٨- حيات ابي نواس (عربي) :
 (حسب من هاشم الاخواني)
 دمشق ، ١٣٦٦ ق، سري ، ٢٤٨ ص .
 ٩- درالتمين في اهم ما يجب معرفته على المسلمين
 (عربي)
 ٢ جلد ، صيدا ، ٤٠-١٣٤١ ق، سري .
 دمشق ، ١٣٤٩ ق، سري ، وري ، ٥٧٢ ص .
 ١٠- القراءات (عربي)
 صيدا ، ١٣٤٢ ق، سري
 ١١- البروس الدينية الاعتقادية والعملية (عربي) :
 دمشق ، سري ، رقم ، ١٤٦ ص .
 ١٢- الفهر البهية في تطبيق القوانين الشرعية (عربي) :
 دمشق ، ١٣٣٢ ق، سري ، رقم ، ٤٨ ص .
 ١٣- دليل الخوالي (عربي)
 دمشق ، ١٣٦٨ ق، سري ، رقم ، ١٠٧ ص .
 ١٤- الرقيق المملوك في المنور والمظلوم (عربي)
 ٢ جزء ، صيدا ، ١٣٣٢ ق، سري ، وري ،
 ٥٩٧ ص .
 دمشق ، قسم الثاني ، ١٣٤٨ ق، سري ، رقم ،
 ١٧١ ص .

- تحف ، ١٣٨١ ق، سري ، رقم ، ٣٠٤ ص
 تحف ، ١٣٨٣ ق ، سري ، رقم ، مكتبة -
 الوراق ، ٣٠٤ ص
 صيدا ، ١٣٥٣ ق، سري ، رقم ، ٢٦٠ +
 ١٠٨ ص
 صيدا ، ١٣٣١ ق، و ١٣٤٦ ق
 بمبش ، ١٣٣٨ ق، سكي ، رقم ، ٢٦٤ +
 ٩٣ + ٢٢١ + ١١٢ ص ، با كتاب النمر قاليب
 شيخ محمد نزار العراقي .
 ١٥- اعيان الشيعة (عربي) :
 ٤٥ جلد ، دمشق و بيروت ، ١٣٥٤ ق -
 ١٣٧٨ ق، سري ، وري ، ٦٠٤ + ٥٣٩
 ٦٩٠ + ٦٨٩ + ٥٧٢ + ٨٠٢ + ٥١٢ +
 ٥١٩ + ٥٣٢ + ٥٤٣ + ٥٣٢ + ٥١٩ +
 ٥١٢ + ٥١٢ + ٦٦٣ + ٥٠٤ + ٥٠٤ +
 ٤٩٣ + ٤٨٨ + ٦٠٨ + ٥١٠ + ٠٠٠ +
 ٤٧٨ + ٣٩٢ + ٣٧٢ + ٣٩٨ + ٥٠٦ +
 ٤٤٩ + ٢٨٩ + ٢٥٠ + ٢٨٩ + ٢٤٣ +
 ٤٥٤ + ٢٥٦ + ٤٣٩ + ٣٦٠ +
 ٣٦٨ + ٣١٢ + ٢٢٢ + ١٣٩ + ٦٠٦
 ٣٧٠ + ٣٧٤ + ٣٧٥ + ٣٥٧ ص
 جلد ٥٦ ، بيروت ، ١٣٨٢ ق ، سري ،
 وري ، ١١١ ص .
 ١٦- القناع اللام على اقامة العالم (عربي) :
 (دليل جلد چهارم معالج السفيه)
 صيدا ، ١٣٤٣ ق، سري .
 ١٧- البرهان على وجه صاحب الزمان (فهر عربي) :
 (جواب قصيدة بغداديه در انكار وجود امام
 زمان)
 دمشق ، ١٣٣٣ ق، سري .
 ١٨- محلة الاحباب في آداب الطعام والشراب (عربي) :
 مصر ، ١٣٢٣ ق، ٩٦ ص .
 ١٩- التوبة لاصحال السفيه (عربي)

۲- النحو الجامع ، با امثلة وشواهد (عربی):

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، ویرزی، ۲۶۳ ص.

معین تاجبخش :

(- معاصر)

۱- اکتلوجا کونها

طهران، سری.

تاج السلطان تاج الواعظین معین نیشابوری:

( )

۱- درة التاج و مرآة المعراج :

تعلیس، ۱۳۲۴ ق، سری.

پاکو، ۱۳۲۱ ق، سری

۲- رهبر معین :

قسمت دوم، سال سوم، یاد کوبه، ۱۳۲۲ ق.

سری، جیبی، ۱۱۷ ص.

معین جاویدان :

(- معاصر)

۱- الیور روروت

لوردا هیکک، ترجمه، طهران، ۱۳۴۱ ش.

سری، رقی، نیل و فرانکلن، ۱۹۴ ص.

۲- تاریخ اختراعات

تهران، ۱۳۴۲ ش، سری، ویرزی اقبال،

۳۶۲ ص

معین میرزا بن امجد السلطنة محمد تقی -

میرزا جهانموز :

(۱۲۹۳ ق - ۱۳۱۸ ش)

در سال ۱۳۱۷ شمسی جزو اصران و طبعه

بخدمت آرتش مشغول و مأموریت کرمانشاهان

را داشت در نتیجه گزارش که بر علیه او

شهرانی داده شد توقف و طهران روانه و

در سال ۱۳۱۸ شمسی محکوم باعدام شد.

(تذکره مختصر شعرای کرمانشاه، ص ۲۹)

۱- جوان بنامید :

دکتر ویکتور پوشه، ترجمه، طهران،

۱۳۱۶ ش، سری، رقی، ۲۴۴ ص.

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی، چاپ دوم،

۲۳۶ ص

۲- خاطرات هینر

تبریز، طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقی،

۱۸۵ ص

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقی، شرکت

و معانی علمی، ۲۰۵ ص.

۳- خوشین باغید :

دکتر ویکتور پوشه، ترجمه، طهران،

۱۳۱۵ ش، سری، رقی، اقبال،

۹۰ ص

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی، ۱۳۴ ص.

۴- راه خوشبختی :

دکتر پوشه، ترجمه، طهران، سری، رقی،

کتابفروشی مرکزی، چاپ دوم، ۲۶۶ ص.

۵- زن در عصر :

آلبرت براینر آلمانی، ترجمه، طهران،

۱۳۰۹ ش، سری، جیبی، محمد مصطفی،

۱۸۰ ص

۶- مهدی از صدر اسلام تا قرن سیزدهم هجری :

(در احوال کسانی که مدعی مهدویت شده اند)

دارمستر، ترجمه، طهران، ۱۳۱۷ ش، سری،

رقم: ۲۱۲ ص.

عمادالفرام حاج میرزا معین بن ملا حسنعلی
خوشنویس مدرس عماد اردبیلی متخلص
به حالی :

(حدود ۱۲۸۵ ق - ۱۳۳۳ ش)

در اردبیل متولد شده و از عرفای طایفه وهابیه
مقیم اردبیل بوده است. در دیماه ۱۳۳۳ ش
در مقبات درگذشت

(فهرست مصوبه ج ۴ ص ۳۷ و ص ۳۹۲)

فهرست مدرسه سپهسالار، ج ۲، ص ۷۷

۱- آیات پنهان، شرح کلمات عربی نصاری با ظاهر

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقم: ۱۶۱ +

۲۸ + ۴۴ ص، ضمن کتبچه نوید.

۲- آیات الترجمة، در اثبات رجعت شخصیت آل محمد:

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقم: کتابفروشی

مرکزی، ۳۷ ص.

۳- اشارات ولوی در شرح مفنوی

طهران، ۱۳۵۷ ق، سری، رقم: باهتنام

میرزا احمد مدرس خوشنویس، ۱۴۴ ص،

در خانه عکس شارح.

۴- الامة روحیه (رساله) :

قطب‌الدین محمد حسین شیرازی متوفی

۱۱۷۳ ق، ترجمه، شیراز، ۱۳۳۶ ق، سری

۵- تذکرة السالکین (مثنوی) :

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقم: ابن سینا،

۷۶ ص.

۶- کشف‌الغریب:

تبریز، سری

۷- دیوان (شعر عربی و فارسی) :

جلد اول، طهران، ۱۳۷۱ ق، سری، رقم:

باهتنام صبا مراغه، ۵۰ + ۶۴ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقم:

شرکت سهامی چاپ، ۱۱۴ + ۷۹ + ۷۹

ص، با افاسه روحیه در یکجلد.

۸- رساله در تصوف :

تبریز، ۱۳۳۳ ق، سگی.

۹- رساله مقام :

شیراز، ۱۳۵۱ ق، ضمن رسائل خواجہ صدالله

انصاری.

۱۰- معانی حضرت رضا ع :

(ترجمه قصیده حائیه بشر)

طهران، ۱۳۶۷ ق، سری، رقم: ۱۸۱ ص.

ضمن کتاب شخصیت حضرت علی بن موسی -

الرضا ع

۱۱- شرح صیغ لغتود، باب تکاح :

آبخوان ملا علی قزوینی، شرح، اردبیل،

۱۳۳۳ ش، سگی، مطبعه سید احمد

۱۲- تقریر الحکم و دررالکلم (شعر) :

شیراز، ۴۳ - ۱۳۴۶ ق، سگی و سری،

۱۳- قصیده عطیه (شعر عربی) -

۱۴- مجموعه مرآتی و سینه زنیها یا دیوان حالی :

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقم: مصطفوی،

۱۴۴ ص.

۱۵- مدح المصنوع :

۱۶- مشرق الحقیقه :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقم: چاپ دوم،

۷۰ + ۴۰ ص.

۱۷- منظومه فصل الخطاب (ترجمه عربی) :

سید معین بن محمد حجت کوهکمری :

(حدود ۱۳۳۸ ق - معاصر)

ابوالفضل سید محسن بن حسن بن مرتضی
ابن شرف الدین اهرجی بغدادی کاشانی
(حدود ۱۱۲۷-۱۲۴۰ ق)

سید، سند، عالم، محقق، دقیق، فقیه، لایه،
نافه زاهد، این سید نیکوکار از مروجین
علم و از نواد ناسکین بود. شیخ ابوعلی در
منهج المقال گفته که من ذکر کردم در این
کتاب آنچه را که مولای من مقدس امین
کاظمینی در مشتمات خود ذکر کرده و
امثال کردم امر سید سند و رکن معتد
محقق متقی سید محسن بغدادی نجفی کاظمی
را و اوست مراد در این کتاب بعضی احادیث
المصر، الشیخ، در سنة ۱۲۴۰ ق با آخرت
رحلت نمود و قبرش در کاشان در کوچه
قریب صحن مطهر در طرف شمالی آن مزار
مشهور است.

(فوائد الرسوبه، ص ۳۷۴)

۱- سایر مآخذ، احسن الودعه، ج ۲، ص ۲۴۶،
فهرست رسوبه، ج ۵، ص ۶۳۷.

۲- در البیة فی الله الامامیه، القهقهة المصطفیة
(شعر عربی)

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، با فوائدهای العلوم،
۳- (الف) وسائل النیة الی احکام الفریة (عربی)،
۴- (ب) رسالة قدیمة المصنوع (عربی)؛

(شرح حال سید محسن اهرجی، تألیف سعید
حسن بن هادی صدر متوفی ۱۳۵۴ ق)

تبریز، ۱۳۲۱ ق، مدگی، رحلی، خط سید
احمد خیابانی، ۲۳۰ + ۹۱ + ۸ ص.

شیخ محسن الشیخ حسن آل کریم البزونی
(معاصر)

۱- التقالید (عربی)؛

شرح شفقیه العلویة ابن امیر الحیدر، ج ۲

در بیعت متولد شده و با والدش به تبریز
مهاجرت کرده و از آنجا بقم انتقال یافته
در سنة ۱۳۶۵ ق، برای ادامه تحصیل
سجده رهپار شد، اکنون در قم اقامت دارد
(آثار المعصیه، ج ۲، ص ۳۶۹)
۱- نهج الدلائل فی حاشیة المکتب (عربی)
جلد اول، نجف، ۱۳۷۲ ق، ۱۳۰ ص، درجی،
۲۵۱ ص.

سید محسن بن عباس حریر جهان (ساعی)
(۱۲۹۲ ش - معاصر)

در ایران متولد شده و تحصیل سبک دوم
متوسطه مشغول است، وی طبع شعر دارد و
اشعارش در جراید منتشر شده است
(دورنامه کاندن شمراء، سال اول، شماره ۳)
۱- آقاخان محلاتی و فرقه اسمعیلیه.

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رقی، ۱۵۲ ص
۳- پیام ماکسیم مورمی؛

طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، رقی، ۲۴۱ ص
۴- کتو اساعی (شعر)؛
طهران.

۵- مسجد مسلمین در پاریس

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، رقی، ۳۲ ص

اول ، نجف ، ۱۳۸۲ ق ، عربی ، رقمی ،
۳۲۴ ص.

سید معین بن مهدی طباطبائی نجفی حکیم:
(۱۳۰۶ ق - معاصر)

در روز عید فطر در نجف اشرف مولد یافت .
درش سالکی پدرش در گذشت و تربیت او
و ابرار او بر رکش مهده گرفت . مقدمات را
تأقواً بین نزد مراد بزرگ خود و بقعه کتب
و از در فضلاء دیگر تلمذ نمود سال ۱۳۲۶ ق
از درس سطح فراغت یافت . بعداً بدروس
عالیه جماعتی از کبار علماء از جمله آخوند
ملا محمد کاظم خراسانی حاضر تا از تحصیل
فراغت یافت . از سنه ۱۳۳۷ ق تا کنون
مدت چهل و شش سال متوالیست بشدرس
خارج فقه و اصول اشتغال دارد از سال
۱۳۴۶ ق در مسجد هندی بجای شیخ علی
قمی و از سال ۱۳۵۵ ق در معین نجف بجای
مرحوم لائینی متوالیاً با امامه جماعت مشغول
شده است . از تاریخ اخیر مرجع تقلید حمله از
اهالی نجف و بغداد قرار گرفت . بعد از

وفات مرحوم حاج آقا حسین بروجرودی در
قم مرجعیت قائم پیدا نمود اکنون (سال
۱۳۴۳) در نجف معین و یو ظایف شرعیه
مشغولست (هدایة المرید الی علم التجوید ،
حاشیه لنجف فی عصره الحاضر)
۱- توضیح المسائل (عربی)

تهران ، ۱۳۴۱ ق ، سری ، وریری ، ۴۸۰ ص .
حسن علم ، چاپ شده ، ۴۸۰ ص .
۲- حاشیه علی الفروع الوکفی (عربی)

نجف ، ۱۳۷۳ ق ، سری ، وریری ، ۱۶۳ ص .
نجف ، ۱۳۸۱ ق ، سری ، وریری ، ۱۶۳ ص .
۳- حاشیه علی الاصول فی کتبه الاصول (عربی)

۲ جلد ، نجف ، ۱۳۷۲ ق ، سری ، وریری ،
۵۷۶ + ۶۰۴ ص

۱- توضیح المسائل (عربی)

شیخ مرتضی انصاری ، حاشیه نجف ، ۱۳۷۷
ق ، سری ، وریری ، ۲۷۵ ص .

۲- راهنمای مسکن حج

تهران ، ۱۳۴۴ ق ، سری ، خویی ، ۸۳ ص .
۳- التمسک بالمرءة الوکفی (عربی) :

جزء اول در طهارة ، نجف ، ۱۳۶۸ ق ، سری ،
وریری ، ۵۰۷ ص

جزء دوم ، در طهارة ، نجف ، ۱۳۹۷ ق ، سری ،
وریری ، ۴۹۱ ص

جزء سوم در طهارة ، نجف ، ۱۳۷۶ ق ، سری ،
وریری ، چاپ دوم ، ۴۹۹ ص .

سبعه ملحق جلد دوم در طهارة ، ۱۳۷۱ ق ،
سری ، وریری ، ۱۴۱ ص .

جزء سوم در صلوة ، نجف ، ۱۳۷۰ ق ، سری ،
وریری ، ۳۴۰ ص

جزء چهارم در صلوة ، نجف ، ۱۳۶۹ ق ،
سری ، وریری ، ۴۶۸ ص .

جزء پنجم در صلوة ، نجف ، ۱۳۶۹ ق ، سری ،

وزیری، ۵۷۲ ص.

جزء ششم در رسوم و خصلت، نجف، ۱۳۶۹ ق

سری، وزیری، ۶۷۲ ص.

جزء ششم، در رسوم و خصلت، نجف، ۱۳۷۸

ق، سری، وزیری، ۵۴۴ ص

جزء هفتم در حج، نجف، ۱۳۷۴ ق، سری،

وزیری، ۵۵۹ ص

جزء هشتم در اجاره مضاربه، نجف، ۱۳۷۲

ق، سری، وزیری، ۲۵۲ ص

۱۲ جلد، نجف، ۷۶-۱۳۷۸ ق، سری،

وزیری، چاپ دوم، ۵۲۰+۴۹۹+۴۷۶

+۳۸۰+۵۰۶ ص

۷- المسائل الدینیة (عربی):

نجف، ۱۳۸۱ ق، سری، جیبی، ۶۴ ص

۸- منتخب الرسائل:

جلد اول، نجف، ۱۳۶۶ ق، سری

نجف، ۱۳۶۹ ق، سری، رقعی، چاپ هفتم

۱۶۸ ص

نجف، ۱۳۷۴ ق، سری، رقعی، چاپ هفتم،

۱۴۰ ص

نجف، ۱۳۸۱ ق، سری، رقعی، چاپ دوازدهم،

۱۴۴ ص

۹- منهاج السالکین (رساله)

نجف، ۱۳۷۱ ق، سری، جیبی، ۷۵ ص

۱۰- منهاج الصالحین رسالة عملیه (عربی):

جزء دوم، نجف، ۱۳۷۲ ق، سری، رقعی،

چاپ چهارم، ۳۱۶ ص

نجف (مختصر) ۱۳۸۱ ق، سری، رقعی،

۹۴ ص

نجف (مختصر) ۱۳۸۲ ق، سری، رقعی،

۱۰۸ ص

۲ جلد، نجف، ۱۳۸۲ ق، سری، وزیری

۲۴۰+۲۳۸ ص

۱۱- منهاج السالکین (عربی):

نجف، ۱۳۸۱ ق، سری، رقعی، چاپ پنجم،

۱۴۰ ص

۱۲- معجزة القاه، تعلیق علی کتاب الجمع من مکاسب

الاصاری (عربی):

جزء اول، نجف، ۱۳۷۱ ق، سری، وزیری،

۴۵۹ ص

معین میرزا خاقانی:

(معاصر)

۱- احادیث لروث:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقعی، ۶۷ ص

سید معین خلیق رضوی کاشانی:

(۱۳۰۹ ق - معاصر)

دیپلم عربی و علوم دینی در دانشسرای پسران

طهران - مدتهاست در دبیرستان پیروز پورام

طهران تدریس میکند و سالها نیز رئیس

دبستان ابن سینا بوده است.

(سائنامة انوشیروان دادگستر، تحصیل

۲۸-۱۳۲۹، ص ۱۶۸)

سایر مآخذ: نخستین سائنامة فرهنگدین،

ص ۳۸

۱- برگ میر، شاعر:

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، وزیری، ۱۶۲ ص.
۲- دانش‌افزا، دستور زبان :

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیری، ۱۳۶ ص.
۳- دستور املاء، دوره ابتدایی و متوسطه .

طهران، سری، جیبی، کتابفروشی مرکزی،
۸۸ ص.

طهران، سری، دقعی، کتابفروشی مرکزی،
۱۳۰ ص.

۴- دفتر داری دولت بدون معلم :

طهران، سری، دقعی، کتابفروشی مرکزی،
۱۳۰ ص.

۵- راهنمای دانش آموز :

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری

۶- صرف و نحو و قرأت عربی برای سال دوم .

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، دقعی، محمد
علی علمی.

محسن حواجه نوری :

(۱۲۹۵ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت . پس از طی تحصیلات
ابتدائی بفراشه عربست کرد و تحصیلات
متوسطه و عالی را در آنجا بمیان رسانید و
در رشته علوم عالی تجارت و حقوق از دانشگاه
لوزان سویس فارغ التحصیل شد . او از

دانشکده حقوق طهران نیز در رشته قضائی
موفق باخذ درجه لیسانس گردیده است .
در سال ۱۳۲۰ بمعاون مشاور قتی مالی در
وزارت دارائی مشغول گاو شد و سپس در وزارت
کار با سمت مشاور حقوقی و شرکت در تنظیم
و تدوین طرحهای قانون کار و آئین نامه های
مربوط بصحوت هیئت عالی مشاوره انتخاب
شد و مدتی هم ریاست ادارات مختلف وزارت
کار را عهده دار بود . با نضت وزیر شدن
حجتعلی منصور دبیر کل ایران نو پس که
دبیری فراکسیون پارلمانی حزب ایران
نویس را در مجلس شورای ملی عهده داشت ،
رهبری فراکسیون اکثریت در مجلس
بر عهده حواجه نوری را گذار گردیده است

(دوره نامه اطلاعات ۱۸ و ۱۷ و ۱۶)

۲- احرام قانون با حواجه هاشمپور :

طهران، ۱۳۳۳

۳- لغت عربی، دقعی، ابن سینا، ۷۶ ص.

۴- لغت فارسی، دقعی، ابن سینا، ۷۶ ص.

آندره ژید، ترجمه، طهران، بی تاریخ،

سری، دقعی، شرکت سهامی چاپ ۸۶ ص.

محسن دبیر، نویسد :

( )

۱- شرح قرآن

طهران، ۱۳۳۳ ق، سنگی جیبی، خط

منک الخطاطین، ۳۱ ص

سید محسن دست غیب شیرازی :

(- ۱۳۲۹ ق)

در سید عباس مقیم بوده است

(الدبیره، ج ۲، ص ۱۹۲)

۱- اصول دین :

محسن دستگردی اصفهانی :

(- ۱۳۳۵ ش)

از بهران روشنفکر و شعرائی خوب بخوفی
مشرافه‌ها بود و در دستگردی بهرست
دستریج رراحت خود زندگی طیکرد. بیک
۱۳۳۵ ش در دستگردی وفات یافت.

(محله ارمغان، دوره ۲۷، شماره ۱، ص ۲۸)
سایر مآخذ : قدکرة شعرائی معاصر اصفهان
ص ۴۸۹.

۱- تصدیع بفر (شعر)

اصفهان، ۱۳۳۰ ش.

حاج میرزا محسن دوردوزانی :

(- معاصر)

۱- اجداد الفروج فی شرح معانیها تدوین فی الاصول (عربی)

قم، ۱۳۷۶ ق، سری، رقی، ۲۰۴ ص.

محسن دها :

(- معاصر)

۱- جای پا (مجموعه شعر) .

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، جیبی، ۸۰ ص.

۲- عوطف تلخ (شعر)

طهران، سری، رقی، ۱۴۷ ص.

۳- یاد یاد (شعر)

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، جیبی، ۱۳۵ ص.

سید محسن بن غفار حسینی دهخوارقانی :

(- معاصر)

۱- تدریسی یا نامه نیک بختی :

تبریز، ۱۳۳۱ ش، سری، جیبی، ۱۴۷ ص.

۲- علل القیة (عربی) :

طهران، ۱۳۵۵ ق، سری، رقی، ۶۰ ص.

۳- مجالس الهی لاریباب النقی :

قم، ۱۳۷۱ ق، سگی، وزیری، ۱۸۱ ص.

۴- طبس آداب المعلمین و میزان اخلاق المصلین :

تبریز، ۱۳۶۳ ق، سری، رقی، ۱۲۱ ص.

محسن مصالی :

(- معاصر)

۱- الف و های محسن

طهران.

۲- خانه نوریده :

طهران.

۳- مکانیک تصور اتمیول برای همه :

فیلسوف لادیمان، ترجمه، طهران، ۱۳۴۲

ش، سری، ۸۲ ص.

۴- نامه های طافا :

(زبان رنگها، گلها، تدبیرها)

طهران، سری، جیبی، ۱۵۶ ص.

دکتر محسن رهنما :

(- معاصر)

۱- آمریکا چگونه آمریکا شد :

آلان توییز، هنری استیل کاماجر، طهران،

۱۳۳۸ ش، سری، رقی، ۲۵۶ ص.

محسن میرزا مافائی :

(- معاصر)

۱- وزه عیار و داروغه باهوش

طهران

۲- مفاات

طهران ۱۳۲۸ ق. ، سنگی ، رقص ، چاپ شیخ -

احمد شیرازی ، ۱۱۶ ص .

دکتر محسن بن حاج میرزا محمد علی سیاح

(۱۲۷۸ ش - معاصر)

در طهران متولد شده . سال ۱۳۲۸ ق به سوی

رقه و نامنت له سال در مدرسه ابتدائی و

متوسطه کوزان مشغول تحصیل بوده .

تحصیلات عالی را در دانشکده پزشکی پاریس
و مراکز معروف به پان رسایده و پان نامه
خود را در باب کانیهای عفونی دو رشته از
تصویب گذرانیده و سال ۱۳۳۷ ق به پیران
مراجعت نموده و عهده دار مسئولیت دبل گردید .
استاد مدرسه عالی دندانسازی ، حراج
دندانسازی بیمارستانها ، رئیس دندانسازی
بیمارستانهای دولتی ، استاد کرسی بیماریهای
دندان (راهنمای دانشگاه ، ج ۲ ، ص ۲۹)

۱ - امراض دهان و دندان :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ،

جشتی ، ۱۹۲ ص .

۲ - بیماریهای دندان

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ،

جشتی ، ۳۴۲ ص

۳ - بیماریهای دهان

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وری ،

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وری ،

۴ - امراض دهان و دندان :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، رقص ،

کتاب فروش مرکزی ، ۸۳ ص .

۵ - لکچر دندان :

طهران ،

۶ - دندان رده :

هوب آدونی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سری ، رقص ، ۲۰۶ ص

۷ - زورق نود

مستعار روایک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۴

ش ، سری ، رقص ، کتاب فروش مفرط ،

۲۲۱ ص

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقص ،

چاپ دوم ، ۲۶۸ ص

محمد محسن شیباب :

( )

۱ - ...

تبیاله ۱۹۱۱ م، سنگی، دربري ۳۸۴ ص.

شیخ محسن بن شیخ شریف آل صاحب -
حواضر:

(- ۱۳۵۵ ق)

۱ - شرح علی الارجمرة فی الامامة (عربی)

سید محمد باقر حجت طباطبائی، شرح ، ص ۳۸

سری

دکتر محسن شیبائی.

( )

۱ - از هر صنفی علمی (شعر) :

طهران ۱۳۴۴ ش ، سری ، حبیبی ، چاپ

دوم ، مصطفوی ، ۳۱ ص

۲ - حطام ، یعنی در باره ملکوت

طهران ۱۳۴۳ ش ، سری ، دهبی ، مصطفوی

۶۷ ص

۳ - خصال شیبائی :

جلد اول ، طهران ۱۳۲۳ ش ، سری ،

خشتی ، ۱۶۸ ص

جلد دوم ، اسفهان ۱۳۲۹ ش ، سری ،

رقمی ، ۲۴۷ ص

جلد سوم (کفّة مسئولیت) طهران ، سری ،

دربري ۱۴۰ ص

جلد چهارم (خانواده و اسرار خودمختی آر)

طهران ۱۳۴۲ ش ، سری ، دربري ، ۵

+ ۳۵۶ ص

۴ - صبح و عصر (شعر)

طهران ۱۳۳۳ ش ، سری ، حبیبی ، ۲۷ ص

۵ - معده آثار حنفی و اجتماعی آن :

طهران ۱۳۴۱ ش ، سری ، خشتی ، چاپ

دوم ، ۳۵۱ + ۵ ص

۶ - مجموعه قواعد فقه

طهران ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ، این

مید ، ۱۸۰ ص

۷ - ملاک اصول استنباط در مباحث الفقه :

جلد اول ، اسفهان ۱۳۳۳ ش ، سری ،

رقمی ، ۱۳۹ ص

۸ - ملاک در ادلة عقلیة اصول استنباط :

جلد دوم و سوم ، طهران ۱۳۳۴ ش ،

سری ، رقمی ، مصطفوی ، ۱۷۲ + ۱۳۱ ص

۹ - بروی اراده

طهران ۱۳۳۰ ش ، سری ،

ملك آرا محسن میرزا ابن شمس الشعراء ابن

ملك آرا ابن فتحعلی شاه ، شمس

(- ۱۳۱۵ ش)

برادر شیباب ، لدوله شمس ملك آرا دو مهرماه

۱۳۱۵ شمسی در گذشت (روزنامه کانون

شعراء ، سال ۳ ، شماره ۲۴)

۱ - دیوان شمس ملك آرا (شعر) :

جلد اول ، طهران ۱۳۱۲ ش ، سری ،

خشتی، محمد رحمانی، ۹۷ ص

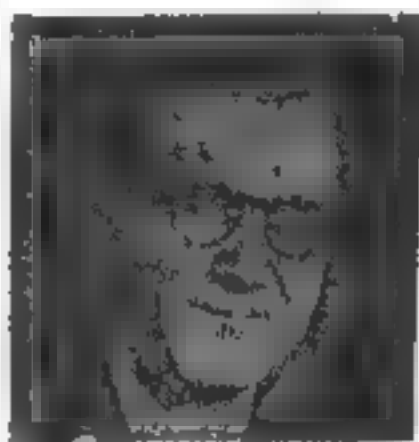
۳ - معینه غزلیات معین :

طهران، ۱۳۱۲ ق، مسک، رفعی، مطبوعه

عبدالله میرزا، ۱۰۸ ص

دکتر معین صبا :

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

در طهران متولد شده. از خاندان ملک الشعراء فتاحی خان صباست. تحصیلات خود را تا اخذ درجه لیسانس از مدرسه علوم سیاسی دانشگاه حقوق طهران به پایان رسانید سپس به پاریس رفت و پس از گذراندن دوره دوم متوسطه و علوم سیاسی و دوره اقتصاد دانشگاه حقوق و اخذ درجه دکتری از دانشگاه ادبیت بگرفتگی دیپلم تخصصی بایگانی و کتابداری از مدرسه (شارل) پاریس و پس از تألیفات دکتر صبا فهرست کتابهای فرانسه را جمع بایران (۱۳۱۴) فرانسه ایران در ادبیات فرانسه (۱۳۱۴) فرانسه دکتر صبا در چهره‌ای چون شفق سرخ و نوهار و صبر اقتصاد و کیهان مقالات متعدد نوشته و مدت ده سال سردبیر مجله بانک ملی ایران بوده است و مؤسس انجمن دوستداران کتابست و تاکنون عدد از آثار

پیشپا را بسبکی رب و دلپسند انتشار داده است. اکنون استاد کرسی آمار در دانشگاه حقوق و اسناد بایگانی و روش تحقیق در دانشگاه دبیات است (مقدمه کتاب)

۱ - آرمین

آلونس دوده، ترجمه، طهران

۲ - اصول آمار و کلیات آمار اقتصاد

طهران، ۱۳۳۴ ش سری، وزیر، نشریه

۲۷۲ دانشگاه، ۱۹۲ ص

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر، نشریه

۴۷۷ دانشگاه، چاپ دوم، ۱۹۴ ص

۳ - اصول بایگانی

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر، نشریه

۵۲۲ دانشگاه، ۴ + ۲۵۴ ص

۴ - اصول بایگانی و نظایر کتابهای عمومی و خصوصی

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، نشریه

۵ - اقتصاد و بایگانی

۵ - اقتصاد و بایگانی

هاری هایشه ترجمه، طهران

۶ - لیسن

آلونس دوده، ترجمه، طهران

۷ - لیسن

هاری گری، ترجمه، طهران

۸ - لیسن

آلونس دوده، ترجمه، طهران

۹ - صدای انسانی

ژان ککتو، ترجمه، طهران

۱۰ - فردوسی

هاری هایشه، ترجمه، طهران

۱۱ - فردوسی

هوپامان، ترجمه، طهران

۱۲ - مسافرت با ایران

الکمیس سولتیکتف ، ترجمه ، طهران ،
۱۳۳۶ ش ، سری ، وزیری ، بنگاه ترجمه
و نشر کتاب ، ۱۲۶ ص .

۱۳ - یکی بود یکی نبود

فرانسیس دو کرواسه ، ترجمه ، طهران
۱۳۳۸ ش ، سری ، وزیری ، انجمن
دوستان ایران کتاب ، ۱۵۸ ص .

سید محسن بن حسین صدر الاشراف:

(- مصدر)

۱ - رساله در صبر :

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، رقی ،
ماهی نام محمد رضا کوثر همدانی ، ۴۵ ص

محسن صدر صوابی:

)

۱ - آلبین رنگاری

مشهد ، سری

۲ - میزان خرد ،

مشهد ، سری

۳ - میزان دانش :

مشهد ، سری

۴ - میزان فلسفه

مشهد ، سری

۵ - وصیت نامه ،

مشهد ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، رقی ، مطبوعاتی
طوس ، چاپ دوم ، ۱۲ ص

ملا محسن بن محمد طاهر آقاب طالقانی قزوینی

معروف به نحوی :

(- زاده در سال ۱۱۲۸ ق)

عالم ، فاضل ، ادیب ، امام در علوم عربیه
ارامه اصل تلامذه سید قوام الدین محمد قزوینی
معاصر مجلس (فوت در ضویه ، ۳۷۶)
۱ - عوامل در بحر (عربی)

مجموع المقدمات مکرر مطبع رحیمه داست

سید محسن بن حاج میرزا علی اکبر طالقانی
شیرازی :

( )

۱ - حصر محسن بن علی خ (نشر) ،
طهران ، ۱۳۶۵ ق ، سنگی ، رقی ، ۱۹۲ ص .

حاج شیخ محمد محسن معروف به حاج شیخ
آغا بزرگ طهرانی :
(۱۲۹۳ ق - معاصر)

در دهم ربیع الاول ۱۲۹۳ ق در طهران
کوی (پامنار) تولد یافت تحصیلات مقدماتی
را در طهران فرا گرفته پسال ۱۳۱۳ برای
تکمیل تحصیلات معرفی رفت و تا سال ۱۳۲۹
در نجف بود و تا سال ۱۳۵۴ از محصلین
طهائ آنجا استعداده نمود . مخصوصاً تقریرات
درس اخوند خراسانی را مینوشت و از
شاگردان میرزا او محسوب میشد . پس از

وفات آخوند خراسانی در سال ۱۳۲۹
مکاتیبین رهسپار گردید و در آنجا بتفویق
و کمش استاد اخبر خود سید حسن صدرتألیف
(الدریعه شروع نمود و شهر سامراء را برای
سکونت خود اختیار نمود و فاکنون (۱۳۸۰
ق) پنجاه و یکسالست تألیف (الدریعه)
اشتغال دارد و در این مدت کتابخانه های
عمومی و خصوصی عراق عرب و اغلب کتابخانه
های مهم ایران را دیده و سفری هم سوریه و
مصر و فلسطین و حجاز کرده و اغلب
مهرستهای کتابخانه های ترکیه و هند و برخی
از مهرستهای اروپائی را از نظر گذرانیده .
در سال ۱۳۵۴ ق اثر نفیسی خود را در خور
طبع دید و بدین منظور مجل سکونت خود
را از سامراء بنجفت تغییر داد .

(راهنمای کتاب ، سال ۴ ، شماره ۵ و ۶
ص ۵۲۹) .

اکنون سال ۱۳۴۳ ش در نجف اقامت دارد
۱ - الاسد النعمی الی الی النعمی (عربی)

(شرح حال مشایخ صاحب ترجمه)

نصف ، ۱۳۵۶ ق ، سری ، رقمی ، ۱۰۰ ص

۲ - حیات الفیخ الطوسی (عربی) :

نصف ، ۱۳۲۶ ق ، سری ، وزیری ، ابق ص

۳ - الدریعه الی صاحب النعمی (عربی)

جلد اول (الف - اوه) نصف ، ۱۳۵۵ ق ،

سری ، وزیری ، ۵۳۶ ص ، در مقدمه شرح

حال مؤلف و تقاربط علماء

جلد دوم (اوس - ایوه) نصف ، ۱۳۵۶ ق

سری ، وزیری ، ۵۱۹ ص

جلد سوم (ب - ثعیه) نصف ، ۱۳۵۷ ق ،

وزیری ، ۴۹۶ ص

جلد چهارم (ثعا - ت ی م) طهران ،

۱۳۶۰ ق ، سری ، وزیری ، ۵۱۸ ص .

جلد پنجم (ث - چین) طهران ، ۱۳۶۳ ق ،

سری ، وزیری ، ۳۲۰ ص .

جلد ششم (ج - حرن) طهران ، ۱۳۶۶ ق ،

سری ، وزیری ، ۴۱۲ ص .

جلد هفتم (حساب - خیمه) طهران ، ۱۳۶۷ ق ،

سری ، وزیری ، ۳۰۲ ص .

جلد هشتم (دا - دیو) طهران ، ۱۳۳۰ ش ،

سری ، وزیری ، ۳۰۳ ص

جزء دوم از جلد نهم (طهران

۱۳۷۸ ق ، سری ، وزیری ، ۶۸۸ ص .

جلد نهم (دیوان آئینه - دیوان دیهیم)

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، وزیری ،

۳۳۶ ص

جلد دهم (دقائقه - الرسائل) ۱۳۳۵ ش ،

سری ، وزیری ، ۲۷۲ ص

جلد یازدهم (رساله - ربکستان) طهران ،

۱۳۴۳ ش ، سری ، وزیری ، ۳۴۶ ص .

جلد دوازدهم (رائزیه - سیه کاران) طهران ،

۱۳۴۰ ش ، سری ، وزیری ، یکوش

ع متروی ، ۲۹۴ ص

جلد سیزدهم (ش - شوح) : نصف

۱۹۵۹ م ، سری ، وزیری ، ۴۰۰ ص .

قسم سوم از جزء نهم (دیوان عبد الصمد -

دیوان مینوی همدانی) . طهران ، ۱۳۴۰

ش . سری ، وزیری ، ۶۸۹ ص تا ص

۱۱۴۴ .

۴ - طبقات اعلام القیة (عربی) :

(تقیاء البشر فی القرن الرابع عشر) .

حداد ، نصف ، ۱۳۷۳ ق ، سری ، وزیری ،

۴۹۰ ص .

۵ - طبقات اعلام الشیخ (عربی) :

(کرام المبردة فی القرن الثالث بعد العشرة) .

در نجف اشرف مقیم است .

۱ - القرآن والاحوال الصاحبة دراسة قرآنية کلیتو -
لوجية (عربی)

نجف ، من تاریخ ، سری ، دق ، ۱۷۶ ص

دکتر معصن بن محمود عزیزی :

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در طهران متولد شده ، تحصیلات متوسطه را
در مدرسه دارالفنون طهران گذرانیده
در سال ۱۹۲۹ م برای تکمیل تحصیلات
باروبا رفته و مدت ده سال در فرانسه در
رشته های مختلف تحصیل نموده ، با آنکه
دیپلم دوره متوسطه را در دارالفنون طهران
گذرانیده بود معذلك مجدداً دیپلم متوسطه
را در فرانسه گرفته و بعد برای اخذ لیسانس
وارد دانشگاه پاریس گردید . پس از اتمام
کلاس دوره های دانشکده ادبیات پاریس و
مدرسه حضراتی آنجا را گذرانده و رساله
خود را نیز در این اوصاف اجتماعی ایران
در زمان اسلام نوشته است . در سال ۱۹۳۹ م
پس از اخذ تحصیلات بایران مراجعت کرده
و در رشته تدریس در دانشگاه استخدام
و مشغول تدریس گردید و از آن سال تا حال

جلد دوم ، نجف ، ۱۳۳۷ ق ، سری ،
وزیری ، ۴۸۹ ص

قسم ثانی از جزء ثانی ، نجف ، ۱۳۲۷ ق ،
سری ، وزیری ، ۸۵۲ ص

۶ - مصنفی المقال فی مصنفی علم الرجال (عربی) :

طهران ۱۳۷۸ ق سر بر ، وزیری ۶۲۶ ص

معصن میرزا طائی :

(معاصر)

۱ - دستور گاهت و عمل آوردن توتون

کرمانشاه ، ۱۳۰۷ ش ، سری ، دق

روبرنامه کرمانشاه ، ۱۳۳ ص

۲ - مایه عیس

آملیندر بر حبه ، طهران ، ۱۳۱۲ ش ،

سری ، خشتی ، ۱۰۴ ص .

۳ - نامه بردگری

(اصول زراعت ، سبزیکاری ، دوشنگاری ،

تربیت حیوانات اهلی) .

بر حبه واقتباس ، طهران ۱۳۱۹ ش ، سری ،

دق ، ۲۳۶ ص .

طهران ، سری ، وزیری ، این سال

معصن عبدالصاحب المظفر :

(۱۹۳۸ م - معاصر)

مشغول تدریس میباشد ، موضوع درس وی
دردانشگاه : تاریخ عقاید سیاسی و جغرافیای
اقتصادی و تاریخ دیپلماسی عمومی است
(مجله روشنگر ، شماره ۱۵) .

۱ - تاریخ دیپلماسی عمومی

۴ جلد ، طهران ، ۳۶ - ۱۳۳۷ ش ، سری ،
وریدی ، نشریه ۳۷۶ و ۴۲۴ دانشگاه ،

۲۷۴ + . س .

۲ - تاریخ عقاید سیاسی

(از افلاطون تا مکیاویلی)

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، وریدی ، نشریه
۱۰۲ دانشگاه ، ۴۲۵ س

۳ - جغرافیای اقتصادی .

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۰ ش ، نشریه
۱۰۶ دانشگاه ، ۴۲۵ س .

جلد دوم (بریتانیا و امریکای شمالی)
طهران ، ۱۳۳۵ ش ، وریدی ، نشریه ۱۹
دانشگاه ، ۵۴۹ س .

محسن بن علی العماری الدمشقی :

(- مصادر)

۱ - علی الاسراء ، کتب الطابع فی حل جبرالجامع
(عربی) .

بیش

ابوعلی محسن بن علی التمشخی :

(۳۲۷ - ۳۸۴ ق)

ادیب ، شاعر ، منشی ، اخباری ، در جبهه
تولد یافت و در آنجا استماع حدیث نمود بعد
به بغداد رفت و در آنجا مقیم شد و مشغول قصاید
منسوب گشت و آنجا در گذشت

(معجم المؤلفین ، ج ۸ ، ص ۱۸۵)

۱ - المعجمه من فحلات الاجواد (عربی)

دمشق ، ۱۳۶۵ ق ، سری

محسن فروزی تبتی :

(- مصادر)

۱ - من الحياة درسیة النجاة :

مطابق فتاوی شیخ احمد آل کاشف الغطاء
باخوانشی شیخ محمد حسین آل کاشف الغطاء ،
ترجمه بدرسی ، ۲ جلد ، بیش ، ۱۳۴۵ ق ،
سگی ، رقی ، ۴۴۲ + ۵۲۹ س

محسن فارسی :

(- مصادر)

مترجم عربی و نویسنده داستانهای کودکان
مجله اطلاعات هفتگی
دارغ التحصیل دانشرای پسران طهران ،
سال تحصیلی ۲۱ - ۱۳۲۲ ش

۱ - البو :

امل لودویک ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ،
وریدی ، کوتمبرک ، ۲۸۰ س .

۲ - افسانه های کودکان .

طهران ، سری ، رقی ، با مقدمه دکتر
هوشیار ، ۱۶۳ س .

۳ - بر رنگوله پاوچند داستان دیگر :

طهران ، سری ، رقی ، سیروس ، ۴۸ س .
۴ - خواب آفته :

ایوان تور کتیف ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹

ش، سری، رقی، ۱۷۰ ص

۵ - داستان کودکان :

اقتباس از آثار، هانس کریستین سن، هادی

دومرگان، برادران کریم و غیره، طهران،

سری، رقی، ۱۷۸ ص

۶ - دختر دریا و چند داستان دیگر :

طهران، سری، رقی، سیروس، ۴۶ ص

۷ - سرگشت نزه :

اندروژید، ترجمه، طهران ۱۳۳۳ ش،

سری، رقی، علی اکبر علمی، ۶۳ ص،

۸ - صحنه های مهیج عشق

اسکندر رباعی، ترجمه، طهران، سری،

رقی، ۱۱۲ ص،

۹ - داستانها :

سامرست موآم، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش،

ش، سری، رقی، ۱۲۶ ص،

۱۰ - ماکولین یا زبانه درخت زبرگون :

آلموسی کار، ترجمه، طهران، سری،

حیی، چاپ سوم، سیروس، ۱۳۳۷ ش،

شیخ محسن فانی گنجهوی :

(۱۰۸۱ - ۱۱۰۸)

فاضل، مشعر، صاحب جاه، پاکبره

روزگار، خوشگو و خوش صحبت بود

و حکام کشمیر مدعاه اش میرفتند چندروز

در سوبه الله آباد خدمت صدارت داشت و

مرجع خاص و عام آن دیار بود، صاحبقران

نمی توجه تمام محال مرعی میداشت، اما

چون فتح بلخ بدست سلطانمراد بخش اتفاق

افتاد و محمد خان بگریخت و اموال وی

سیط شد در کتابخانه اش دیوان شیخ محسن

مشمول برمدح خان مدکور یافتند از آنروز

از نظر افتاد و بی منصب شد و از خدمت

صدارت معزول گردید، اما حالایه قراخود

حالش مقرر گشت بعد از آن تا آخر عمر از

کشمیر برنیامد، همواره مدوس و افاده

اشتغال داشت، سال ۱۰۸۱ درگذشت

(تذکره مرآت الخیال، ص ۱۶۶)

سبک شناسی بهار، ج ۱، ص ۲۹۲

سایر مآخذ: تذکره سیر نفوس، ص ۸۵، تذکره

سیر آبادی، ص ۴۴۷،

۱ - داستان العداوب

ش، و، نوروز، این کتاب وادرسال ۱۸۴۳ م

برین انگیزی ترجمه نموده است

طهران، ۱۲۶۰ ق، سنگی،

۲ جلد، بهشت، ۱۲۶۷ ق، سنگی، رحلی،

بر شماره صفحه

بهشت، ۱۲۶۲ ق، سنگی، وریری، ۳۳۴

ص

بهشت، ۱۲۷۷ ق، سنگی، وریری، ۳۲۷ ص

بهشت، ۱۲۹۲ ق، سنگی،

وریری، ۴۲۷ ص،

بهشت، ۱۲۹۶ ق، سنگی، وریری، ۲۰۵ ص

لکهنو، ۱۲۹۸ ق، سنگی، رقی،

۳۹۶ ص

لکهنو، ۱۸۸۱ م، سنگی، وریری

لکهنو، ۱۹۰۴ م، سنگی، وریری، ۳۹۶ ص

لکهنو، ۱۹۱۴ م، سنگی، وریری،

۳۹۶ ص،

کلکته، ۱۸۰۹ م، سنگی، رحلی، ۵۴۵ ص

کلکته، ۱۲۴۴ ق،

هند، ۱۸۶۳ م، سنگی،

هند، ۱۳۲۱ ق، سنگی، وریری، ۳۹۶ ص،

میرمعین بن محمد بن علی حسینی قزوینی
تبریزی گلستان مشهور به قعاش متخلص به
اختر :

(- ۱۳۳۰ ق)

از مشاهیر نقاشان قرن چهاردهم هجری بوده،
آقا میر مصور وارزنگه و رسام حرمه نقر
برادر زاده های او میباشند (دانشمندان

آذربایجان، ص ۱۲)

۱ - (الف) مرآت البکاء (شعر) .

۲ - (ب) مرآلی (شعر) :

تبریز ، ۱۳۱۲ ق ، جیبی ، مطبعة مشهدی
اسدآقا ، بر شماره صفحه .

محمد معین متین :

( )

۱ - قطعة تاریخات فرخی آفات

لاهور ، ۱۸۸۹ م ، سنگی ، وزیری ۹۰ م .

حاج میرزا معین بن میرزا مجتهد تبریزی :

(۱۲۶۷ - ۱۳۵۲ ق)

پس از تحصیل علوم مقدماتی در سال ۱۲۸۸
از تبریز به نجف اشرف مهاجرت نموده
پس از سه سال تحصیل با اخذ اجازة اجتهاد
به تبریز بازگشته است و متجاوز از چهل سال

در آنجا بوظائف امور شرعیه قیام نمود .
سال ۱۳۵۲ ق در تبریز وفات یافت و پس
از مدتی جثه اش به وادی السلام نقل و در
مقبره والانش مدفون گردید . وی برادر
کهنه میرزا صادق آقا تبریزی است . (کتاب
علمای معاصرین ص ۱۶۰ ، آثار الحجة ،
ج ۲ ، ص ۲۲۹)

۱ - احادیث غصه فی مسائل الاله (عربی ، ترجمه فارسی)

تبریز ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، جیبی ، بر شماره

صفحه

۲ - تبیین الحجة الی تبیین الحجة (عربی) .

تبریز ، ۱۳۴۶ ق ، سنگی ، حشمتی ، ۴۱۸ م

شیخ معین بن محمد بن موسی بن عیسی ابن
حسین بن شیخ نصر الجباجی الحصری :

(۱۲۳۵ ق - ۱۳۰۲ ق)

در حدود ۱۲۴۵ ق و نفولی در ۱۲۳۵ ق
تولد یافت . علم ثنث و کلام و اصول فقه را

بر د شیخ مرتضی انصاری و حجاب میرزای

شیرازی تحصیل نمود و علم فقه را نزد شیخ مهدی

کاشف المطاء و شیخ راسی و شیخ محمد

مراگرت از رجال کلام و فقه بود ولیکن

معلومات ادبی او بر آن دو علمه داشت

در محرم ۱۳۰۲ ق در گذشت (نهایة العراق .

الادب ، ص ۱۸۴)

سایر مآخذ : شعراء الحلة ، ج ۵ ، ص ۲۵۰ .

۱ - دیوان (شعر عربی)

نجف ، ۱۳۶۶ ق ، به اهتمام شیخ عبد الفتی

الخصری ، ۱۹۶ م

معین معالی پور :

(- معاصر)

یوحسین راسکید ، ترجمه ، طهران ، سری ،
رقص ، طرعه ، ۹۴ ص .

محسن الشیخ مهدی مال الله :
(۱۳۵۲ ق - معاصر)

در (القورنة) بسمه تولد یافت و بسیاری
علوم را در موطن خود فرا گرفت و برای
ادامه تحصیل بنجف و سامرا رهسپار شد .
او در نظم اشعار مولف و دارای دیوان شعر
است که هنوز بطبع نرسیده است (مقدسه کتاب)
۱ - شعرات من الاسلام (عربی)

نجف ، ۱۳۸۱ ق ، سری ، رقص ، نشریه
۱۸ مایع الثقافة الاسلامیة کربلاء المقدسة ،

۱ - خودآورد (آلمانی فارسی) :

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، حبیب ، مروج ،
۳۳۱ ص

۲ - خودآورد جامع (آلمانی فارسی)

طهران ، سری ، حبیب ، مروج ، چاپ سوم ،
۲۲۸ ص .

طهران ، سری ، حبیب ، مروج ، ۱۹۸ ص .

۳ - مکالمات انگلیسی فارسی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقص ، مروج ،
۱۶۲ ص

۴ - مکالمات روزمره محیط (آلمانی - فارسی) :

(با دستور زبان آلمانی)

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، قی ، ۱۲۱ ص

محسن معمارزاده :

(۱۳۴۵ ق - معاصر)

در ۲۹ محرم ۱۳۴۵ ق در مشهد متولد شد

و اکنون در قم ساکن است .

۱ - میزان غرد (للحبیب تحت تنقیات و تخریر)

۳ جلد قم ، ۳۸ - ۱۳۳۹ ش ، سری ،

ورسری ، ۴۷ + ۷۰ + ۷۱ ص .

مقدمه عکس مؤلف

۲ - میزان دایمی :

(اقتباس از چند منطق)

اصاطیه ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، وریری ،

۱۲۲ ص .

محسن مهدوی فرزند حاج امین الحسین :

(معاصر)

۱ - طرح پیشنهادی برای تأسیس شرکتی تمام تحتشمال

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقص ، مطبعة

بوسفور ، ۱۴ ص .

۲ - گفتگو درباره معماری

۵۵ ص ، در مقدمه عکس مؤلف .

محسن میوه چیان .

(معاصر)

۱ - لایحه‌ای سرخ :

بشارکت بهر آب خوش بین ، طهران ،

۱۳۴۰ ش ، سری ، رقی ۴۰ ص

سید محسن ظوی :

(معاصر)

۱ - قواعد هری و هند لجزه و ترکیب :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقی ۱۲ ص

قاضی سید محمد محسن وفاسوتا پوری هندی :

( )

۱ - الامالیه ، مناقب و مصائب حضرت فاطمه زهرا

(ع) .

هند ، ۱۳۲۹ ق .

دکتر محسن بن اسمعیل هشتروندی :

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

در بریر متولد شده . پس از تحصیلات ابتدائی و متوسطه بدانشسرایعالی وارد و موفق باخذ لیسانس شده و دارای دوجه لیسانس در علوم ریاضی از دانشگاه پدرس میباشد . در سال ۱۳۱۵ در دانشسرایعالی و دانشکده علوم

بخدمت اشتغال یافته و عهده دار مشاغل مختلفه

شده : رئیس فرهنگستان ، رئیس دانشگاه

طهران ، رئیس دانشکده علوم (تاریخ

برگزیدگان ، ص ۴۰۴)

۱ - انصافی ناصبار :

طهران ، سری ، وزیر ، نشریه ۴۳ دانشگاه

۲۲۰ ص

۲ - دانش و هنر :

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، رقی ،

دعوت ، ۲۵۶ ص .

۳ - سایه ها (شعر)

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سری ، رقی ، مطبوعات

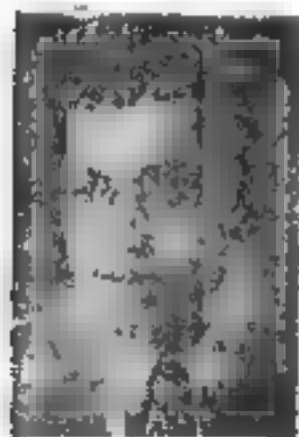
سری علیشاه ، ۶۹ ص

۴ - زمینه ملت .

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سری ، رقی ، ۶۷ ص .

محسن هیر بخش :

(استواروردین ۱۳۳۹ ش)

معلم ریاضی در دبیرستان دارالفنون

۱ - جبر و هند .

بشارکت محمد دیلمی و تقی ناصبی .

طهران ، سال سوم دبیرستان ، ۱۳۱۹ ش

سری ، رقی ، ۲۴۳ ص .

طهران سال دوم دبیرستان ، ۱۳۱۷ ش .

شرکت طبع کتاب ، ۸۷ ص

تهران ، سال چهارم دبیرستان ، بمشارکت
فرهودی ، ۱۳۱۸ ش .

تهران ، سال پنجم و ششم دبیرستان بمشارکت
فرود ، ۱۳۱۲ ش .

۲ - حل المسائل فیزیک و شیمی :

۴ جلد ، تهران ، سال سوم دبیرستان ،

۳ - مثلثات

بمشارکت محمود مهران ، تهران ، ۱۳۱۳ ش

سری ، رقی ، سال دوم دبیرستان ، ۲۲۷ ص

تهران ، سال دوم دبیرستان ، ۱۳۱۵ ش ،

سری ، رقی ، ۳۲۰ ص

معنی (رجوع شونده) عربی

معنی (رجوع شونده) علی اکبر خدو

معنی

معنی (رجوع شونده) ناصر

معنی م :

(- معاصر)

۱ - ناول های گذشته :

بمشارکت قی . دریندی ، تهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سری ، رقی ، ۴۰ ص .

محمیان (رجوع شونده) محمد جواد

محموط (رجوع شونده) حسینعلی

محقق اصطهباناتی (رجوع شونده) ا. ا. الحسن

محقق اول (رجوع شونده) حمفر [شیخ]

محقق بهبهانی (رجوع شونده) محمد باقر اس

محمد اکمل

محقق ثانی (رجوع شونده) علی بن حسین

محقق حلی (رجوع شونده) حمفر [شیخ]

محقق خوانساری (رجوع شونده) حسین

محقق سیرداری (رجوع شونده) محمد باقر

ابن محمد مؤمن

محقق طوسی (رجوع شونده) خواجہ

نورالدین محمد بن محمد بن احمد بن

محقق کرکی (رجوع شونده) علی بن حسین

محقق ندوی (رجوع شونده) عزیز الله

محقق (رجوع شونده) امیر پاش

محلانی (رجوع شونده) آقاخان

محلانی (رجوع شونده) ابراهیم بی احمد

صدیق خلوت

محلانی (رجوع شونده) ابراهیم بن محمد علی

محلانی (رجوع شونده) اسمعیل بن محمد علی

[ملا]

محلانی (رجوع شونده) بهاء الدین [شیخ]

محلانی (رجوع شونده) حمفر

محلانی (رجوع شونده) حسن حورا

محلانی (رجوع شونده) ذبیح الله [شیخ]

محلانی (رجوع شونده) سیف الدین

محلانی (رجوع شونده) صدر الدین

محلانی (رجوع شونده) محمد علی ا. ب.

ربیع العابدین

محلانی (رجوع شونده) کاظم [دکتر]

محلانی (رجوع شونده) محمد بن اسمعیل

محلانی (رجوع شونده) محمود بن کاظم

[دکتر]

محلانی (رجوع شونده) نصیرالاطباء

محمد :

(- معاصر)

۱ - پروانه و شعاع (شعر) :

تهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، جیبی ، ۳۷ ص

محمد :

( )

۲ - شیل

- ۱ - کوکول رحمة ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ،
- روی رقصی ج ۳ - سوم ، ۲۸ ص
۲ - شهزاده و دیوا
مارگ وان ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۵ ش ،
- سری ، روی ۱۸۹ ص

محمد آقا زاده :

(- معاصر)

- ۱ - آدمکهای پلاستیکی ، کلاک ،
طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، جیبی ،
و کتاب ، ۳۶ ص

سرهنگ محمد آیرماو :

(- معاصر)

- ۱ - من در عرمانده
حولییر ، ترجمه ، طهران ، - روی ،
۳۸ ص
۲ - قلعه خوانی و قلعه برداری
موان ، ۱۳۲۸ ش ، سری ،
۲۳۷ ص
طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ،
۳۷۶ ص

۱ - نیز تاریخ آلمان از روزگار فاستان تا هنگام جنگ
فرنگستان :

سره ، ۱۳۳۸ ق ، سری ،
الحکومه ، ۱۰۳ ص

سید محمد :

( )

۱ - شریک القاطع بنهاد افشکن :

هند ، سنگی

۲ - بهین الاسلام در قلعه جنگی

هند ، ۱۳۰۷ ق ، سنگی

حکیم محمد جان :

( )

۱ - الله یبره :

فتحکده ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی ،
۸ ص
۲ - رقابت بی طبر

فتحکده ، ۱۸۷۶ م ، سنگی ،

مولوی سید محمد :

( )

۱ - مللوی مللور فداور (فهر)

لکھو ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ،
دریری ،
۴۳۳ ص

محمد آتار :

(- معاصر)

۱ - اولین خون :

جک شیم ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش
سری ، جیبی ،
۲۸۰ ص

محمد آسیم :

(- معاصر)

۱ - پست و یک داستان :

آنتوان با ولویج حیوق ، ترجمه ، طهران ،
۱۳۲۴ ش ، سری ،
۱۲۵ ص

ابو حامد محمد بن ابراهیم :

( )

۱ - تاریخ آل سلجوق :

(سلجوقیان کرمان) .

لیدن ، ۱۸۸۶ م ، سری ، رقی ، ۳۶ +

۲۱۱ ص .

۲ - ذیل سلجوقنامه :

طهرالدین نیشابوری ، ذیل ، طهران ،

۱۳۳۲ م ، دربري ، ۱۰۰ ص . سلجوقنامه

در یک جلد .

ابو حامد شیخ فریدالدین محمد بن ابی نکر

ابراهیم عطار نیشابوری :

(- منور ۶۲۷ ق)

از بزرگان عرفای ایران بود .

نامودن ناماری مرشد و بعد از سهمی د ۶

شمار ۵۱۳ در قره کدکری به توابع نیشابور

متولد شده و در عمر خود را به نیشابور

گذرانیده و عطاری و دوا فروشی و طبابت

مشغول بوده است

در اوایل عمر چندی در شهر مشهد زندگی

کرده و سپس مرقند هر دو آمده اصنام را

زیارت کرده و مدتی در مکه معتمک بوده

و کوفه و ری و خراسان و سواحل جیپور

و سیحون را سیاحت کرده و از راه چین و

خطا بترکستان و هندوستان رفته و عاقبت

به نیشابور بازگشته و تا آخر عمر در آنجا

مقیم بوده است و در اواخر عمر منزوی بوده

و اوقات را به جمع آثار عرفی و تألیف و نظم

اشعار میگذرانده است در باب رحلت وی

اختلاف بسیار است و یارده قول مختلف در

کتابها میتوان یافت . بر کتبه ای که در

این زمان بر سر قبر وی در نیشابور یافتست .

و در زمان سلطان حسین بایقرا فرمان

آه ابر علشیر ساخته شده در پیچ رحلت وی

را ۵۸۶ نوشته اند و ظاهراً این قول معتبر .

تربس اقوالست . عطار را مرغان فارسی آثار

بسیار است و بعضی آثار ایر بدم وی شهرت

دارد که مرید است از او باشد (سالتنامه

پارس ، بقلم سعید نفیسی)

سایر مآخذ . معجمات الانس ، ص ۳۹۱ ،

هدیه لاحباب ، ص ۱۹۹ ، مجالس المؤمنین ،

ص ۲۹۶ ، تذکرة دولتشاه ، ص ۱۲۰

۱ - ارصاد لسان (شعر)

طهران ، ۱۳۵۵ ق ، سنگی ، رقی ،

اسلامیه ، تصحیح حاج حسینی اصفهانی ،

۹۴ ص .

۲ - اسرار النور :

هند ، ۱۸۹۴ م ، سنگی .

۳ - انوار نامه (شعر)

طهران ، ۱۲۹۸ ق ، سنگی ، رقی ، با اهتمام

صدائقدار تیم الدوله ، ۲۴۰ + ۷۶ ص .

با پند نامه در یک جلد

طهران ، ۱۳۱۶ م ، سنگی ، رقی ، علمیه

اسلامیه ، تصحیح حاج شیخ حسینی اصفهانی

چاپ سوم ، ۲۲۴ ص

۴ - انشراحه :

طهران ، ۱۳۴۰ م ، سری ، دربري ،

نشریه ۳۷ انجمن آثار ملی ، بکوشش دکتر

مهدی محقق ، ۲۳ + ۲۲۷ ص .

۵ - الهی نامه (شعر) :

استنبول ، ۱۹۴۰ م ، چاپخانه معارف ،

سری ، ۴۵۴ ص .

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، وزیر ،
اسلامیه ، باهتمام سید محمد میر کمالی
خوانساری ، ۴۱۸ ص .

کانهور ، ضمن مجموعه مشونات .

طهران ، ۱۳۴۵ ش ، سری ، وزیر ،
بشمایح مؤاد روحانی ، ۳۷۰ ص .

۶ - پندنامه (شعر) :

طهران ، ۱۳۵۲ ، سری ، رفیق ، باهتمام
میر کمالی خوانساری ، ۶۵ + ۵۶ ص .
لکهنو ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وزیر ، ۴۹ ص .

ضمن گنجینه عرفان

کانهور ، ضمن مجموعه مشونات

۷ - پندنامه (شعر) :

استانول ، ۱۲۸۰ ق ، با رحنه ترکی .
طهران ، ۱۲۹۸ ق ، سنگی ، رفیق ، باهتمام
عبدالمعارف نجم الدوله ، ۶۴ + ۶۶ ص ، با
اسرارنامه .

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سری ، رفیق ، اخوانیه
کتابچی ، باهتمام رفیق حاتم ، ۶۰ ص
پاریس ، ۱۳۲۴ ق ،

کانهور ، سنگی ، ضمن مشونات
لکهنو ، سنگی

قندهار ، ۱۲۴۳ ق ، سنگی ، باهتمام
محمد علی پاشا .

پاریس ، ۱۳۳۳ ش ، سنگی ، رفیق ،
محمود امه ، نام حق ، کریم ، رساله قاصی
قطب ، ۶۰ ص .

لاهور ، اشرح محمدیه ، شارح محمد
گلبری هند .

۸ - تذکره اولیاء

لیدن ، ۱۹۰۷-۹۰۵ م = ۱۳۲۵-۲۲ ق ،
سری ، وزیر ، بشریه اوفای کیپ ، باهتمام

رنولد آلن لیکلس ، باخواشی میرزا محمد
خان قزوینی ، ۳۵۷ + ۶۶ + ۳۶۶ +
۱۱۹ ص

دهلی ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، رفیق ، ۴۲۴ ص .
پاریس ، ۱۲۹۴ ، سنگی ، رفیق ، ۴۹۶ ص
پاریس ، ۱۳۰۵ ق ، سنگی ، وزیر ،
۴۳۲ ص

هند ، ۱۲۸۳ ق

لاهور ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، وزیر ،
۴۳۲ ص .

لاهور ، ۱۳۰۸ ، سنگی ، وزیر ، ۴۳۲ ص
لاهور ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، وزیر ،

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ،
وزیر ، کنعردوشی مرکز ، اردوی

چاپلاری ، چاپ سوم ۲۹۹ + ۳۰۱ ص ،
۳ جلد ، طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سری ، وزیر ،
کانهور ، سری مرکز ، ردی چاپ لندن ،

۹ - جوهر نامه (منظوم)

۱۰ - جوهر الدات (منظوم)

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۵۵ ق ، سنگی ،
۱۱ - اسلامیه ، باهتمام سید محمد میر

کمالی ، ۵۸۰ ص

کانهور ، ضمن مشونات .

۱۱ - خسرو نامه (منظوم)

لکهنو ، ۹۵ - ۱۲۹۶ ق ، سنگی ، وزیر ،
۶۰۴ ص

لکهنو ، ۱۸۷۰ م و ۱۸۷۶ م و ۱۹۱۵ م ،
سنگی ، وزیر ، ۶۰۴ ص .

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وزیر ،
بشریه شماره ۴۲ اتحاف آثار ملی ، باهتمام

احمد سبیلی خوانساری ، ۶۶ + ۱۳۴ ص .

۱۳ - دیوان شعر :

لکنهو ، ۱۲۸۹ ق .

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سرری ، وزیر ،

کتاب فروش اقبال ، باهتمام سعید نفیسی ،

۴۷۶ ص

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سرری ، وزیر ،

کتاب فروش سنائی ، باهتمام سعید نفیسی

۳۷۴ ص

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سرری ، وزیر ،

کتاب فروش عطائی ، چاپ سوم ، ۵۵۸ ص

طهران (دیوان قصائد و غزلیات) ۱۳۴۱ ش ،

سرری ، وزیر ، نشریه ۴۴ انجمن آثار

ملی ، باهتمام دکتر نفیسی ، ۵۲ + ۸۸۶ ص

۱۴ - سر فصل (شعر) :

طهران ، ۱۳۱۴ ش ، سنگی ، قدیمی

کتاب فروش مرکزی ، گراودی ، باهتمام

نصر حائمی ، ۷۵ ص

۱۵ - شمع صمدان

(استخراج از منطق الطیر)

مشق ، ۱۳۴۶ ق ، سنگی - جیبی ، ۲۴ ص

۱۵ - قصائد :

هر دو ، ۱۳۴۷ ق ، سنگی ، وزیر ، ۹ ص

لکنهو ، ۱۹۳۵ م ، سنگی ، رفیعی ، ۴۳ ص

۱۶ - کلیات شعر :

لکنهو ، ۱۸۷۲ م ، سنگی ، وزیر ،

۱۲۶ ص

۱۷ - مثنوی :

لکنهو ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وزیر ،

۴۹ ص ، ضمن کتبیه عربی

۱۸ - مجموعه مثنویات :

(۱ - جوهر الدات ۲ - حیلان نامه ۳ -

الهی نامه ۴ - مختار نامه ۵ - منطق الطیر

۶ - بلبل نامه ۷ - نزهة الاحیاء ۸ - مفتاح

الفتوح ۹ - بر سر نامه ۱۰ - پند نامه)

طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، رفیعی ، باهتمام

محمد حسین فروغی ، کافا الملک ، ۳۵۲ ص

۱۹ - مختار نامه (شعر)

طهران ، ۱۳۵۳ ق ، سرری ، رفیعی ، باهتمام

سید محمد میر کمالی خواجاساری ، ۲۷۵ ص

طهران بی تاریخ ، سرری ، وزیر ، شرکت

کانون کتاب ، ۲۸۸ ص

۲۰ - مصیبت نامه (شعر)

مشهد ، بی تاریخ ، سرری ، جیبی ، چهارمائه

خورشید ، ۲۱۰ ص

طهران ، ۱۳۵۴ ق ، سنگی ، وزیر ،

گراودی ، کتاب فروش مرکزی ، ۴۶۵ ص

۲۱ - سر فصل (شعر)

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، رفیعی ، ۱۵

مقدمه فتح الله شیبانی ، ۳۳۹ ص

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سنگی ، رفیعی

اسلامیه ، باهتمام نفی حائمی ، ۳۰۴ ص

۲۲ - منتخبی از غزلیات :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سنگی ، جیبی

آرمان ، ۹۶ ص

۲۳ - منطق الطیر (شعر) :

پاریس ، ۱۲۷۳ ق = ۱۸۵۷ م ، سرری

باهتمام گادس و طاس ، ۱۸۴ ص

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، باهتمام

عبدالمبار نعم الدوله

طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، رفیعی ، باهتمام

محمد حسین فروغی ، کافا الملک ، ۳۵۲ ص

الفتاوی العادل و المعقول (عربی)

۲- اجوبة مسائل الصبر (عربی)

(جواب به سؤالات حواحه صبر الدین طوسی)
از حضرت العبد العبد بن عیسی خسرو -
شاه متوفی ۶۵۲ ق که از جواب در مانده
بوده است)

طهران، ۱۳۱۳ ق، سنگی، وزیری، خط
عبدالکریم شیرازی، ۳۹۷ ص. در هاشم
شرح هدایه لعنکة ارس ۳۸۳ تا ۳۹۳
طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، وزیری، اهتمام
حاج ابراهیم طباطبائی، ۴۷۲ ص، در هاشم
مقدمه و مقدم ملاصدرا.

۳- احوال آباء و اجداد الیهان (عربی).

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنگی، رحلی، خط
عبدالکریم شیرازی، در هاشم شرح هدایه
لعنکة، ۳۹۷ ص، ارس ۳۸۳ ص، ۳۹۷.
طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی، رحلی، چاپ
شیخ احمد شیرازی، ۱۲۰ ص.

طهران، ۱۳۲۹ ق.

طهران، ۱۳۱۹ ق، ۳۳۳ ص.

طهران، ۱۳۳۷ ق، سری، وزیری، اهتمام
محمد جواد مشکور، ۲۸ + ۲۵۸ ص

اصفهان، ۱۳۳۸ ق، سری، رقی، اردوی
چاپ محمد حسین فردوسی، ۲۵۲ ص.

اصفهان، ۱۳۳۴ ق، سری، رقی، ۲۵۲ ص

تبریز، ۱۳۴۱ ق، سری، وزیری، چاپ
دوم، اهتمام محمد جواد مشکور، ۳۵ +
۳۷۰ ص

مشق، ۱۳۱۳ ق، سنگی، رقی، ۱۴۳ ص.

لکهنو، ۱۳۶۸ ق، سنگی، رقی

لکهنو، ۱۹۱۳ م، سنگی، رقی، ۱۱۲ ص

کابل، ۱۹۱۳ م، سنگی، وزیری، ۱۱۲ ص
۲- هیلاج غلط (عربی).

طهران، ۱۳۵۴ ق، سری، وزیری، تصحیح
سید محمد میر کمالی، ۴۶۴ ص.

کابل، صدر مجموعه مشهور

صدر المتألهین محمد بن ابراهیم ملاصدرا
قوامی شیرازی :

(۱۰۵۰ ق)

حکیم، متأخر، فاضل، فلسفی، وی علت
بسی گرفتاری، ارمقام خود بدارایمان قم
مهاجرت کرد و در قریه (کهاک) واقع در چهار
فرسخی قم اقامت نموده هفت مرتبه پیده
بدکه مشرف شد و در مرتبه هفتم که بجانب
مکه میرفت در بصره وفات یافت و بعد
۱۰۵۰ ق در آنجا مدفون شد

(تواند الرضویه، ص ۳۷۹)

سایر مأخذ : هدیه الاحیاء، ص ۱۸۵، تنه -
المشتمل ص ۵۸۴، تاریخ ادبی ایران ترجمه
رشید یاسمی، ص ۲۸۰.

٤- الاطوار الاربع (عربي).

(الحكمة المتعالية في المسائل الربوبية)
٤ جلد، طهران، ١٣٨٢ ق، سنكي، رحلي،
جلد اول تا ص ٥١٠، جلد دوم تا ص ٨٩٩
٤ جلد، طهران، ١٣٢٢ ق، سنكي، رحلي
طهران، ١٣٠٣ ق، سنكي، جلد دوم در
الهيئات مستقلا بطبع و سيده است
جزء اول از سفر اول، طهران، ١٣٣٧ ق
سري، وزيرى، ٤٥٦+ ص
جزء الاول من السفر الرابع، قم، ١٣٧٨ ق،
سري، وزيرى، ٤١١ ص
الجزء الثانى من السفر الاول، قم، سري
وزيرى، شركة دائرة المعارف الاسلامية،
٤٠٩ ص.

الجزء الاول، ٤٥٥ ص

جزء الثانى من السفر الرابع ١٣٧٩ ق ٣٩٦ ص
تفسيرية نور (عربي).

٦- تفسير سورة الواقعة (عربي) : ترجمه شهاب الدين
طهران، ١٣١٣ ق، سنكي، جزء ١، ١٣١٠
١٧٤ ص

٧- تفسير آية وسور فرائد (عربي).

(١- فائده الكتاب ٢- سورة بقره ٣- آية
قليلهم كثر بواقعة خ شش ٣- آية بكرى
٤- آية نور ٥- الم سجدة ٦- يس ٧-
الواقعة ٨- الحديد ٩- الجمعة ١٠- الطارق
١١- الصبح ١٢- الاستعاذه ١٣- الاعلى ١٤-
الزال ١٥- آية ولى الجبال مصباحه)
طهران، ٣٢٠-١٣٢٢ ق، سنكي، رحلي،
چاپ شيخ احمد شيرازى ٦١٦ ص
شيراز، ١٣٤٤ ق، سنكي، رحلي، ٥١٩ ص
تفسير سورة اعلى (عربي) :
طهران، ١٣٠٥ ق و ١٣١٢ ق، ضمن كشف
العوائد في شرح العقائد علامه حلي.

٩- حاشية شرح حكمة الاشراف (عربي).

شهاب الدين مهورردى، شرح علامه شيرازى،
حاشيه، طهران، ١٣١٢-١٣١٥ ق، ص
شرح وحاشيه دريك مجلد.
١٠- حاشية على الفناء (عربي) :

ابوعلی سنا، حاشيه ٥ بر قسمت الهيئات،
طهران، ١٣٠٣ ق، سنكي، خط كيريم ابن
محمد شريف شيرازى، ٢٦٤ ص، ضمن جلد
جلد دوم شعاع كه تا ص ٥٥٤ شماره گذارى
شده و قه صفحات شماره ندارد
طهران، ١٣٠٥ ق، سنكي، ضمن جلد دوم شعاع
طهران، ١٣٣٢ ق، سنكي، ضمن جلد دوم شعاع
١١- حكمة العرشية (عربي) :

طهران ١٣١٥ ق، سنكي حشنى ١٠٩ ص،
در هاشم مشاعر
طهران، ١٣٦٩ ق، سنكي
رسائل ملاصدرا (عربي).

١- رساله في المحدث العالم ٢ رساله في
الاصناف السابعة بالوجود ٣ رساله في التشخيص
٤ رساله في سريان الوجود ٥ رساله في
الف والقدر ٦ رساله في الواردات القليه
٧ اكسير الدرر في معرفة طريق الحق
واليقين ٨ رساله في العشر الاشر ٩
رساله في خلق الاعمال

طهران ١٣٠٢ ق، سنكي، وزيرى ٣٧٧ ص
١٢- رساله جبر و تكوير (عربي) :

(خلق الاعمال)

اصهان، ١٣٤٠ ق، سري، حشنى، هاشم
سيد محمد علي دوساني، ١٤ ص
١٤- رساله به اصل (فارسي) :

طهران ١٣٤٠ ق، سري، وزيرى، تصحيح
دکتر سيد حسين نصر، دانشکده عقول و
منقول، ٣٨+١٦٤+٤ ص.

٥١٦ رسالة في التصور والتعديل (عربي).

طهران، ۱۳۹۱ق، سنگبر، ۳۰ ص، دردمش

جوهر المنبسط في شرح التجريد علامة على

١٦- رسالة في جنس الاشياء ومعاد كل شئ (او) رسالة

حشر الموم في معدن الاشياء و حشرها (او) طرح.

اگر کو بین و در بعضی اوقات (عربی):

طهران، ۱۳۰۵ ق و ۱۳۱۲ ق، سنگترا

صبر كشاف الفوائد هلامه حلي

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، دوربری، ۴۷۲

مرکز شهر، میدان و معاد خلاصه را،

٩٧- رسالة في تحليل الأعمال (عربي)

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی.

طهران، بی تاریخ، سنگی، رقمی، چاپی، شیخ
احمد شیرازی، ۳۱۰ ص.

طهران، بی تاریخ، سنگی، رقمی، خط علی -
اکبر طالقانی، تصحیح شیخ محمد باقر
قوچانی، ۲۱۰ ص.

۲۴ - المعاهر الالهية (عربی)

مشهد، ۱۳۴۰ ش، عربی، ورسوی،
نشریه دانشگاه، بتحقیق سید جلال الدین
آشتیانی، نامقدمه علی اکبر قیاس، ۱۶۰ +
۱۲۸ ص

۲۵ - معارج العقب (عربی) مقدمه تصنیف

طهران، بی تاریخ، سنگی، رحلی، ضمن
شرح اصول کافی ملاصدرا، ۸۸ ص
طهران، ۱۲۸۲ ق، سنگی، رحلی، ضمن
شماره مجله، ضمن شرح اصول کافی

۲۶ - یادنامه ملاصدرا صاحب چهارصد و پنجاه سال
تولد:

طهران، ۱۳۴۰ ش، عربی، ورسوی،
دانشکده معقول و منقول، ی + ۱۲۰ +
۳۴ ص.

محمد بن ابراهیم حائری یزدی:

(- رفته در سال ۱۳۰۴ ق)

اراحمد ملا صدق اردستانی

۱ - نواف المعتمد فی مسائل علی ح (عربی).

(تاریخ فراغت از تألیف، ۱۳۰۴ ق)

مبش، ۱۳۰۵ ق، سنگی.

ابو عبدالله محمد بن ابراهیم بن جعفر کاتب

نعمانی معروف به ابن ابی رینب:

( )

ارمشیخ اصحاب، عظیم القدر، شریفه
المرتلة، کثیر الحديث، جدامی وزیر

ابوالقاسم حسین بن علیر حسین بن محمد
مغری است مشهور به (نعمانی) هابیس
واسط بغداد یا قریه مصر، او بغداد وارد
شد و از آنجا شام رفت و در شام وفات یافت.
صاحب روایات الضحاک در ترجمه کاتب المعانی
کتاب جامع الاخبار را باین شیخ نسبت داده
و این سهو واضح است (فوائد الرصیبه
ص ۳۷۷)

۱ - قصیر النعمانی (عربی):

طهران، ضمن مجلد او دهم بهار الانوار
مجلسی

۲ - کتاب الغیبه (عربی)

طهران، ۱۳۱۸ ق، سنگی، ورسوی،
نشر میرزا محمد رضا مستوفی، ۲۱۳ ص،
با اربعین شهید اول، در یک مجلد
سری، ۱۳۸۳ ق، سنگی، خوشی، است،
کتاب فروشی صابری، ۱۸۱ ص

شمس الدین ابو عبدالله محمد بن ابراهیم ابن

ساعد انصاری سجاری ابن الاکمالی:

(- ۷۴۹ ق)

حبیبی، یاضی، حکیم، لایم، در سباجار
تولد دمشق و اما یافت و در قاهره سکونت
اختیار و صناعت طب را دنبال نمود. سال
۷۴۹ مآب در گذشت

(مجمع المؤلفین، ج ۸، ص ۲۰۰)

۱ - فیه الدخائل فی احوال الجواهر (عربی):

مصر، ۱۹۳۹ م، سری، ورسوی، ۲۵۱ ص

بدر الدین ابو عبدالله محمد بن ابراهیم ابن

سعد الله بن جماعه کنانی نحوی شافعی ابن جماعه:

(۶۳۹ - ۷۲۲ ق)

چندین از دانشمندان عرب از يك خاندان

التبیان فی اعراب القرآن

علاءالدین محمد بن امیر شاه ابوتراب حسینی
گلستانه :

(- ۱۱۰۰ ق)

ارسادات معروف گلستانه، سید، جلیل
القدر، عظیم الشان، زاهد، عابد، جامع جمیع
حصال حسنه، عالم علوم عقلیه و تدبیه،
برادرزن علامه مجلسی ره ما ذاتی روحه
اوست. و از رعد او نقل شده که در دمه
خواستند منصب صدارت را باو فو بس نمایند
قبول ننمود. در همدوم شوال ۱۱۰۰ ق
وفاات یافت

(فوائد الرسویه، ص ۳۸۲)

حاج سید محمد علی مبارکه در رساله نور
القدس فی قبر گلستانه را با تردید در بقعه
مجلسی میداند و ابن مطب خالی از اشار
است زیرا سید محمد خان مورخ الاسلام
باعت قبر گلستانه را در مقبره مقابل مسجد
مصری میدانست.

(تذکره القصور، چاپ دوم، ص ۱۳۲)

سید مآخذ هدیه الاحباب ص ۲۰۱، ریحانه
الادب، ج ۳ ص ۱۰۴، فهرست رسویه، ج ۱،
ص ۳۵.

۱- مسیح الثقی (شرح رساله امام جعفر صادق ع) :

(این رساله را حضرت صادق (ع) برای
اصحاب خود نگاشته و تدریس و تظن و عمل
بآن امر فرموده که اصحاب او آنرا در مسجد
نزدیک خانه خود بگذارند و بعد از اعراف از
سار بآن نظر نمایند عین الحداث مجلسی
نظیر این رساله است و متن عربی آن ضمن
مجلد همدوم بحر الانوار و مجلد روسه کافی

امیر محمد، ۱۳۱۴ ق، ۱۴۴ ص.
۲- اعلام الموقعین عن رب العالمین (عربی) :

۴- جلد، مصر، ۱۳۷۴ ق، سری، وژی،

تصحیح محمد، حسین الدین عبدالحمید،

۴۰۶ + ۴۲۲ ص

۳- الخصال الثماني من مصابدا للقطان (عربی)

جلد اول، مصر، ۱۳۵۷ ق - ۱۹۳۹ م،

سری، وژی، ۳۹۱ ص

۴- التبیان فی اقسام القرآن (عربی) :

قهره، ۱۳۵۲ ق، سری، وژی، تصحیح

محمد حامد القنی، ۴۳۱ ص

۵- طب النبوی (عربی)

مصر، ۱۳۴۶ ق، سری، وژی، ۲۷۹ ص

۶- الطرق الحکمیة فی المصاحبة الترویجیة (عربی)

قاهره، ۱۳۸۰ ق، سری، وژی، ۳۸۱ ص

۷- عددا الصابرين وذخائر التکریم (عربی)

مصر، ۱۳۴۰ ق، سری، وژی، ناشر

محمد بن علی رشودی السجدي، ۳۱۹ ص

۸- الترویجیة (عربی) :

مصر، ۱۳۶۱ ق

۹- کتاب الروح (عربی)

حیدرآباد دکن، ۱۳۵۷ ق، سری، رقی،

چاپ سوم، ۳۲۷ + ۱۴ ص

دین الدین ابو عبدالله محمد بن ابی بکر ابن

عبدالقادر الراری :

( )

لقوی، فقه، صوفی، مفسر، ادیب، اصولی

ازری بوده و بمشروحات مسافرت کرده و در

قویة اقامت گزیده است

(معجم المؤلفین، ج ۹، ص ۱۱۲)

۱- انموذج جلیل فی اسئلة و اجوبة عن غرائب آی ..

(عربی) :

مصر، ۱۳۰۶ ق، سری، وژی، در هاشم

مطبع رسیده است)

بمبئی، ۱۳۰۲ ق، سنگی، وزیرى، باهتمام
میرزا شاکر طهرانی و سفارش میرزا محمد
ملك الكتاب شیرازی، ۲۶۶ ص
بمبئی، ۱۳۰۳ ق، سنگی، وزیرى، باهتمام
میرزا شاکر طهرانی، ۲۶۸ ص

جلال الدین شیخ محمد بن ابی رأب بن محمد بن
حاجی محمد تقی مرودشتی شیرازی:
(زاده در سال ۱۳۳۱ ق)

امام احمد منصب قبولت و اجرای احکام
شرع در این ملک با این سلسله بوده و هست.
و قصبه مرودشت در این زمان قریه فتح آباد
است و در نه فرسخی شیراز واقع شده
(فارسی نامه ناصری، ج ۵، ص ۳۰۰)
ارافصل اهل منبر و جدی در مشهد مقدس
مقیم بود.

(فهرست رسومه، ج ۵، ص ۳۹۵)

۱- التدریس البهیة (شعر عربی) در منطق:
(تاریخ مراعات النظم ۱۳۳۱ ق)
طهران، ۱۳۳۳ ق، سنگی

محمد بن ابوالجلیلی الدنسی انصاری عروسی:
(۵۴۹ ق)

سال ۵۴۹ ق وفات یافت
(معجم المؤلفین، ج ۹، ص ۱۷۶)
۱- عروس الاندلسی (عربی):

قسنطنطیه، ۱۲۶۱ ق، سنگی، وزیرى،
۱۴ + ۴۵ ص.

محمد ابوالحسن صدیقی سابق معتمد

مجلس سرکار عالی:

( )

۱- عطر دیوان حافظ شیرازی (شعر):

هند، ۱۳۳۹ ق، سنگی

ابوزید محمد بن ابی الخطاب قرشی:

(حدود ۱۷۰ ق)

ارادیا بوده است.

(معجم المؤلفین، ج ۹، ص ۲۸۱)

۱- جعبه اشعار العرب (عربی):

مصر، ۱۳۴۵ ق، سری، وزیرى، ۳۸۸ ص.

بیروت، ۱۳۸۳ ق، سری، وزیرى، ۳۶۵ ص.

محمد ابوزهره:

( )

۱- ابن حنبل، حده عصره و آراءه و فقهه (عربی)

مصر، ۱۳۶۷ ق، سری، وزیرى، ۴۱۶ ص.

۲- ابوحنبل حده عصره و آراءه و فقهه (عربی)

مصر، ۱۹۶۰ م، چاپ سوم، سری، وزیرى،

۴۷۹ ص

۳- اشعار الفقه (عربی)

مصر

۴- التدریس البهیة (شعر عربی)

مصر، ۱۳۳۶ ق، سری، وزیرى، ۵۳۶ ص

۵- الامام قتاد بن دینار عصره و آراءه و فقهه (عربی)

مصر، ۱۳۳۶ ق، سری، وزیرى، ۵۶۷ ص

۶- معاصران فی عقد الزواج و آثاره (عربی):

مصر، ۱۳۱۸ ق، سری، وزیرى، ۳۱۴ ص

۷- معاصران فی الوقت (عربی):

داهره، ۱۹۵۹ م، سری، وزیرى، ۴۴۶ ص.

محمد ابوزید:

(۱۳۳۳ ق)

در ۲۵ شوال ۱۳۳۳ ق در گذشت و در قراغه

باب الوزیر مدفون گردید. او از صاحبان
مطایع بود

(معجم المؤلفین، ج ۸، ص ۲۲۴)

۱- الزواج و الملاقاة عندی القرآن (عربی):

مصر، ۱۳۴۶ ق

ابو عبدالله محمد بن ابی سعید بن احمد بن

شرف القیروانی .

(۳۹۰-۴۶۰ ق)

ادیب، شاعر، مشی در قیروان تولد یافت.
بعد از تحصیل علوم نحو و ادب با نهال معزین،
نادر بن امین افریقا پیوست و ملایم خدمت
وی و پسرش گردید . بعداً به صقلیه و اندلس
رهسپار شده و در (المریة) ساکن گردید و به
اشبیلیه در گذشت.

(مجموع المؤلفین، ج ۱۰، ص ۲۵)

۱- اعلام الکلام، رسالة فی الفراء و مراتبهم فی الشعر
(عربی)

مصر، ۱۳۴۴ ق - ۱۹۲۶ م . سرری،
دربری، نامقدمه عبدالعزیز افسدی جاسی

میرسد محمد بن ابی سعید بن بهاء الدین ابن
عماد الدین حسینی کرمذی سدا نوی کابلوزی:

(۱۰۰۶-۱۰۷۱ ق)

در کالهن تولد یافت. در خدمت سالکی شروع
بتحصیل نمود . بعد از تحصیل مقدمات به
جاسن و کوره رهسپار شد و تحصیلات خود
ادامه داد . پس از آن بموطن خود بازگشته
تدریس پرداخت. بعد از زمانی ترک بحث و
تدریس نموده الزوا اختیار نمود و در میر از
ایام معروفه مرتب روزه میگرفت شعبان
۱۰۷۱ در کالهن وفات یافت

(لذعة الخواطر، ج ۵، ص ۳۲۷)

سایر مأخذ: بحرینة الاسماء، ج ۱، ص ۴۵۹

۱- شرح برهان المصنفین :

سید محمد کیسودراز چشتی، شرح، حیدره
آباد دکن، ۱۳۶۰ ق، سنگی، وزیر،
۱۶ ص، ضمن مجموعه یارده رسائل

شمس الدین ابو عبدالله محمد بن ابیطالب

انصاری محقق صوفی شیخ الربوة:

(۶۵۴-۷۲۸ ق)

سال ۶۵۴ تولد یافت و در صفد از توابع
طالین سال ۷۲۸ در گذشت .

(اكتفاء القنوع، ص ۱۵۳)

۱- نخبه البحر فی عجائب البیر والبحر (عربی) :

لیپریک، ۱۹۲۳ م، سرری.

حداد، ۱۸۶۵ م، سرری و دربری، بردک،

از روی چاپ پطرومورج، مکتبه لشمس،

۲۸۵ ص

سید مجد الدین محمد بن ابیطالب حسینی

حائری متخلص به مجدی :

(از عصری اوائل قرن یازدهم هجری)

عالم، فاضل، بکفته صاحب رجال نشابوری
از جمله مشایخ و صاحب تسلط المجالس و
زینة المجالس که هر دو مقتل الحسین است
نویسده . تسلط المجالس کتاب مفصل و مجلسی

در مجلد دهم معارف الانوار از آن نقل میگردد

(توالت لرسویه، ص ۳۸۴)

سایر مأخذ: روایات البیئات، ص ۶۲۶ .

هدیه الاحباب، ص ۲۳۰، ریحانة الادب، ج ۳،

ص ۱۰۴

۱- زینة المجالس در مقتل :

(تاریخ فراغت ارقالیف ۱۰۰۴ ق)

طهران، ۱۲۶۲ ق، سنگی، رحلی، خط

حسب الله اشارتزدینی، بی شماره ضمیمه.

طهران، ۱۲۶۶ ق و ۱۲۷۰ ق ۱۲۹۶ و،

سنگی، رحلی.

طهران، ۱۲۷۶ ق، سنگی، رحلی، خط محسن

ابن حبیب حرقادقی، بی شماره ضمیمه

طهران، ۱۳۰۹ ق، سنگی، رحلی، ۴۸۹ ص.

طهران، ۱۳۵۹ ق، سنکی، رحلی، احوان
کتبچی اسلامیه، ۵۰۵ س.

طهران، ۱۳۶۹ ق، سنکی، رحلی، بی شماره
صفحه

شیخ محمد ابو عزیز الخطی (رجوع شود به)
محمد بن عبدالله.

حاج محمد بن ابوالفتح خطیبی تبریزی:
(- معاصر)

۱- تورات الاوار فی نقل الاخبار والآثار :

جلد اول، تبریز، ۱۳۷۹ ق، سرین، وریزی،
۴۶۴ س.

حاج میرزا محمد بن حاج میرزا ابوالفضل
(ابن میرزا ابوالقاسم کلانتر) نقی طهرانی:
(۱۳۱۲ ق - معاصر)

در طهران متولد شده پدر و جدش از علماء
معروف طهران بوده اند. مقدمات و سطوح
فقه و اصول را در طهران فرا گرفته. در سنه
۱۳۴۱ ق به مهاجرت نموده و قریب هفت
سال در آنجا تحصیل اشتغال داشته و باخذ
تدریس درجه احتیاد و اجازة عامه موفق
گردیده است. اکنون در طهران در محله
پانزارمقیم و بوظایف شرحیه اشتغال دارد

(آثارالصحة، ج ۲، ص ۲۶۵)

۱- تورات الاوار فی نقل الاخبار والآثار :

طهران، ۱۳۷۰ ق، سرین، وریزی، کت
سهامی چاپ، ۶۰۲ س.

جلد دوم، طهران، بی تاریخ، سرین، وریزی،
۶۴۱ س.

محمد ابوالفیض:

( )

۱- معنی ماخریوم آشوب (شعر) .

هند، ۱۹۰۲ م، سنکی، وریزی، ۱۶ ص.

فصیح الزمان سلطان الواعظین میرزا
محمد بن ابوالقاسم رضوانی :
(۱۲۴۰ ش ۱۳۲۴ ش)

در بلوک های شیراز متولد شده و در اول
مارق به قزوین رفته و در آنجا مدت دو سال
بکسب دانش پرداخت و اراستهان رقم رفته
و مدت ده سال در آن شهر بتکمیل علوم
عقلیه و نقلیه پرداخت. درسی سالکی بطهران
آمده در ملک و عطا قرار گرفت و چون
مردی ادیب بود در زمان ناصرالدین شاه
بلقب فصیح الزمان ملقب گشت بعد از قتل
ناصرالدین شاه به تبریز رفته و دو سال
بطهران آمده ملقب بسلطان الواعظین شد.
در سنه ۱۳۲۴ ش در طهران وفات یافت و در
آن بناوه مدفون گردید

(مختصر آن نام معاصر، ج ۲، ص ۱۳۵)

۱- گلایه فصیح الزمان رضوانی (شعر) :

شیراز، ۱۳۶۲ ق، به اهتمام بهیم الدین
فرستی.

مجد الاشراق جلال الدین محمد بن ابوالقاسم

رازمشهور بمیرزا بابا بن عبداللہ شریعی
حسینی ذهبی شیرازی

(۱۲۴۹ ق. تا ۱۳۳۱ ق.)

بسال ۱۳۳۱ ق وفات یافت

سایر مآخذ: رجستان الادب، ص ۲۵۰.

۱- باورخ الاجتهاد فی صفا الارواح؛

ترجمه دکتر نسیم پنا آقادی از فرانسه به ترکی،

ترجمه دکتر اکبر میک لاهوری از ترکی

بهندی، ترجمه آرهندی بخاری، استانبول،

قبل ارسال ۱۳۴۶ ق، سری، رقی،

۲۲۹ ص

۲- تاریخ حیات قطب الدین شیرازی؛

تبریز، ۱۳۳۳ ش، سری، ویرسی،

۵۳۱ ص، ضمن تذکرة الاولیاء.

۳- قام الحکمة؛

(بمترلة دیباچه حوالم الانوار و طوالم-

الاسرار ابوالقاسم دهی)

تبریز، ۱۳۰۱ ق، سنگی، ویرسی،

۴۸۲ ص

۴- (الف) نسخة الوحد

(ب) قنویه (فارسی و عربی).

سلمان، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقی، ۸۲،

۱۳۸۰ ص، یا ده نقد عرثیه رائف الدین

ریحانی.

اجا قنویه ضمن اسرار الولاية بطبع رسیده

است

۶- تلمیحه بر رسالة بطلان کتاهی ابناء؛

طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رقی، ۱۵۲،

ص، یا تندی ابناء در یکجمله.

۷- خلاصة الذهب؛

(تعریف سلسلة ذهبیه رسویه)

شیراز، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقی، به

مباشرت صدیق الاسلام سلمان ذهبی، ۸۸

ص، یا روحیه القدسیه قطب الدین سید محمد

دهی.

۸- رسالة جلالیه (عربی)؛

متوان آستة سید میراحمد شمس الدین

چراغ، در سال ۱۲۱۹ متولد شده و در کتب

اریت والدش تحصیل علم حدیث و تفسیر

نموده و در خدمت علماء مشرقه علم فقه و

اصول را بیاموخت و قبری لایق از مسائل

علوم ریاضی را آموخت پس در طریقت

سلسلة ذهبیه سیر و سلوک کرده مدتی در مشهد

مقدس مشغول ریاضات شرعی و تهذیب اخلاق

گردید پس بلفظ مجد الاشراق شادمان گفته

بر حسب وصیت والدش مقتدای سلسلة ذهبیه

شد و بساط ارشاد را گسترده جماعتی از مفسر

افادانش بهره بردارند. وی همه خط را

خصوصاً تعلیق و احوش مینوشت (فارسی نامه

ناصری، ج ۲، ص ۴۱)

بگفته صاحب الدرر، ج ۲، ص ۳۰۰

(اشعار فقراي دهيه درمديج مجد الاشراف)

جلد اول، تبریز، ۱۳۲۰ ق، جنگی، خشتی،
۲۱۰ ص .

۹ - مجل الانوار یا مکتوب طلمة الذهب:

مصائیه، ۱۳۳۶ ش، سری، خشتی، ناشر

شمس الدین پرویزی، ۳۸۷ ص

۱۰ - مرآت الکاملین

مجل طبع نامعلوم، بی تاریخ، سری،

رقعی، ۳۵ ص

۱۱ - وصیت نامه :

تبریز، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی، ناشر شمس-

الدین پرویزی، ۳۸۴ ص، متن مجموعه

رسائل دوازده گانه رئیس الدین ریحانی

تبریز، ۱۳۳۶ ش، سری، پرویزی، ۴۶۸

+ ۳۵ ص، متن شرح گذشتار رئیس الدین

ریحانی .

میرزا محمد بن ابوالقاسم بن سید محمد قاسم
کلاتر :

(۱۱۳۲ ق - ۱۲۰۰ ق)

بگیر ارتعصیل مقدمات چندان در فرا-

گرفتن علوم و ادبیات رقی، برده و ارعصا

اوان زندگی در سلک نویسندگان دفتر و

متوهمان درآمد و باسطلاع از ملائی حرفة

آباء و اجدادی خود بمیررائی و مباشرت

املاک و سپس بکلاتر فارس افتاده است

در سال ۱۱۴۹ هجری اموری املاک خاصه

مبمند شد و مدت ده سال در این شغل باقی

بود . در سال ۱۱۵۹ به سمت کلاتر فارس

منتوب و در سال ۱۱۶۵ از کار بر کنار شد.

در سنه ۱۱۷۰ از طرف کریمخان زند مجدداً

مکلاتری فارس منتوب و از این تاریخ به

میرزا محمد کلاتر معروف گردید . در سال

۱۱۹۶ از شیراز بطهران و بعد باصفهان رفت.

ممدار استیلای آقا محمد خان قاجار باصفهان

ناوی طهران آمد و در طهران سال

۱۲۰۰ ق روزنامه خود را تألیف نمود . در

همان سال باصفهان برگشته و در اواخر

سال مربوط در آنجا وفات یافت حناؤه اش

را بحسب اشراف نقل نمودند .

(مقدمه روزنامه میرزا محمد کلاتر)

۱ - روزنامه میرزا محمد کلاتر

(در وقایع قسطنطینای جنوب ایران از سال

۱۱۴۲ بعد)

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقی، به

اهتمام عباس اقبال آشتیانی، شرکت سهامی

چاپ، ۱۲۷ ص

حاج ملا محمد بن احمد آملی:

(زاده در سال ۱۲۹۷ ق)

(تاریخچه و سیرت کرامت ابرار (عربی) :

(تاریخ مرآت ارباب ۱۲۹۷ و)

طهران، ۱۳۰۱ ق، رقی، ۹۵ ص

میرزا محمد خان بهادر بن ملا احمد منشی

بوشهری متخلص به احمد:

(۱۳۱۰ ق - معاصر)

در حدود سال ۱۳۱۰ ق در بوشهر متولد

شده . تحصیلات مقدماتی را در آنجا به پایان

رسانیده و برای ادامه تحصیل به هندوستان

رفته و زبان انگلیسی و عربی را در آنجا

آموخته . در سال ۱۳۳۸ ق که عراق عرب

در تصرف انگلیسها بود، وی از طرف آن

دولت حاکم کربلا بود و چندینست تبعه

دولت عراق شده است (دانشمندان و سخن-

سرایان فارس، ج ۱، ص ۲۰۹

۱- آبراهام لیکن

برلن ۱۳۰۳ ش، سری، رقی، ۹۶ ص

۲- احوال کریستف کلمب

ممبئی، ۱۳۲۸ ق

کلکته، ۱۹۱۰ م، سری، رقی، ۹۲ ص

۳- ارمغان ایران :

۰۰۰

۴- انشاء علی

هند، ۱۳۱۳ ق، سنگی.

ممبئی، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رقی، ۲۲۲ ص

۰۰۰، ۱۳۳۱ ق.

طهران، ۱۳۳۹ ق، سنگی، رقی، چاپ دوم.

۲۲۲ ص.

۵- اتفاق جدید :

۰۰۰

۶- تاریخ رحمت ملت برای تحصیل معروفیت

ادوارد بیرون، ترجمه، موشی، ۱۳۲۲ ق.

سری، وریری، ۸۳ ص.

طهران، بی تاریخ، سری، وریری، ۵۴ ص.

۷- دوستداران بشر :

(شرح حال ران)

طهران، ۱۳۳۰ ق، سری، رقی، ۱۰۹ ص

جلد اول، ممبئی، ۱۳۳۱ ق، سنگی، رقی،

۱۳۸ ص.

جلد اول، ۱۳۴۳ ق = ۱۳۰۳ ش، سری،

رقی، ۱۰۹ ص.

۸- طلوع تمدن و اختراعات عظیم :

ترجمه از انگلیسی، ممبئی، ۱۳۲۸ ق، سنگی

وریری، ۱۲۱ ص.

۹- فیه خاتمه سورات :

تولشوی، برلن، ۱۳۰۳ ش، سری، رقی.

۱۶۲ ص، باجنگ هفتاد و دو ملت

۱۰- مختصر دیرخ :

بشارکت محمد آخوندی، برلن، ۱۳۰۳

ش، سری، رقی، ۴۸ ص

انوار الیقین محمد بن احمد بیرونی خوارزمی :

(۳۶۲ - ۴۴۰ ق)

در انواع صناعات و فنون ریاضی و احسانی

علوم بمقامی جای گیرید که افاضل عالم

مرا این قصیده را مسلم داشته اند که در مطلب

نجومیه مانند آفتاب منحصر در فرد است

اصلش از بیرون از توابع (سند) از آن مله

نقصد تحصیل بخوارزم رفت و در آنجا بعضی

علوم و کسب مهارت یافت گزید و در کتاب

کمالات چنان مواظبت جست که آسایش از

تعب اشباح و بیماری کمالات بعدی ارتقا

جست که هر علم و کمال را مستفاد نهاد در

علم تاریخ و سیر چندان مسلم شد که بیهمی در

زدهای صدی خود با خیارد روایات بوریحان

معاصرت جویند و در حدود دهن و حسن فر محبت

بیاپه بود که خود در صناعت نقشه کشی و

آثار جغرافیائی ابتکار جست و مبتدع قواعدی

چند شد و با آن احوال آن فصل یگانه

هرگز مطالعت را بر مشاهدت و بیان را بر

عیان اختیار نمیکرد و با آنکه در رسائل

نجومیه با علی مدارج ترفیات صعود نمود

خاطرش بدانش قناعت نکرده و همواره در

پی پیش بود و از آردی در عرنه و بلخ و

جورجان رصد خانه بنیاد کرد و در هر یک

قسمتی از علم پایان برد تا بر تمام اوضاع

ملک به آگاه گشت، بعضی تکمیل مدایع و

تحصیل بدایع همواره در سفر بود و چنانچه

چهل سال در هندوستان بسر برد و در حضرت

شمس المعالی قابوس بن وشمگیر یا توحیدت
مخصوصه در دست نزدیک و خاصان مقام داشت
و هم یک چند در میا حترری بحر تکمیل و سیاحت
مقام گرفت و معینداً بخد مت شمس المعالی
مه اودت کرد و نزدی مکاتی عظیم هم رساید
داورا بوزارت دعوت نمود و آن شد امتناع
نمود و آریجا بجایب خوارزم مسافرت نمود
و در گاری در اردر آستان مأمون خوارزمشاه
که محط رحال حکماء و علماء بود بنگر اید و
در نزدی جهان محرم شد که در هر نفس همد
بود چون مأمون شاه مقتول شد مصیبت وقت
در آن دید که در کعبه عزلت به نشر علوم و تألیف
کتب بهر دارد چنانکه برخی گویند لا شصت
سال در آن مشاعر شریعه همی اوقات گذر اید
چون ابوسعید سلطان محمود بجای پدر بر
اورنگ سلطنت نشست ابوریحان اقامت عزیزی
اختیار کرد و از مراجع سلطان محمود خطی
و ابرامات ارا ابوریحان مناظرات و مباحثاتی
است که در هیجده مسئله طبعه با شیخ
الرئیس ابوعلی سینا در میان داشته است و در
آن مناظرات ادب اردست بغداد و در هر ج شیخ
الرئیس را الفی الفاصل یاد کرد آن شخص
بر طبع شیخ گران آمد و بشاگرد خویش ابو
عبدالله معصومی احوته اورا حوالث نمود و
معصومی بوی گفت که هر گاه برای مضامنه
حکیم الفاظی خوب و کلماتی و ایست اختیار
مینمودی با طریقه حکمت نزدیکتر بود
او بمال چهارصد و سی و اند در گذشت
(نامه دانشوران، ج ۱، ص ۴۳)
سپهر ماخذ: مجله یادگار، سال اول، شماره
۳، ص ۵۷، مجله پیام نو، سال ۴، شماره ۹، ص
۵۲، مجله ایران و هند، شماره اول.

- ۱- آثار الباقریه عن القرون النخالية (عربی)
(در تاریخ آشور، بابل، کلد، قس، یوان
(روم)
آمریک، ۱۹۲۳ م، سری، وری، ناشر
اتواسوینر، مامقده آل مالی بقلم سنجو، ۳۶۲
+ ۷۳ ص
بغداد، سری، وری، اردوی چاپ لپهریک،
۳۶۲ + ۳۰ ص.
- ۲- تحقیق ما لیه من طوقه (عربی)
(در عقائد مذهبی و علمی اهالی هند)
بهریک، ۱۹۲۵ م، سری، وری، ۳۶۵
+ ۳۱ ص
- ۳- الظهیر لاول صناعة الفجیم
طهران، ۱۶-۱۳۱۸ ق، سری، وری،
مأمقده حواشی جلال عدالی، ۶۷۷ ص.
۴- انشاه فی تحقیق معرفة الجواهر (عربی)
حیدرآباد دکن، ۱۳۵۵ ق، سری، وری،
۴۷۵-۴۸۵ + ۱۱ ص
حیدرآباد دکن، ۱۳۵۲ ق، سری، وری،
۳۲۰ ص
- ۵- الرسائل (عربی)
(۱- استخراج الاوقاف الدائرة ۲- افراد
المتعال فی امر الظلال ۳- تهید المستعز
لتحقیق معی العمر ۴- فی راسبکات الهند)
حیدرآباد دکن، ۱۳۶۲ ق، سری، وری،
۲۷۶ + ۱۲۶ + ۱۰۸ + ۳۰ ص
- ۶- الرسالة للبیرونی فی فهرست کتب معبد بزرگربا
الرازی (عربی)
پاریس، ۱۹۳۶ م، سری، وری، باهتمام
پاول گراوس مشرق فرانسوی، ۵۱ ص
- ۷- انقود المسعودی فی الهيئة والنجوم (عربی)
۳ جلد، حیدرآباد دکن، ۷۵-۱۳۷۳ ق،

سری، وزیر، ۱۴۸۷ + ۵۹ ص

محمد بن احمد تیمور:

(۱۳۱۰ - ۱۳۳۹ ق)

سال ۱۳۳۹ ق درگذشت.

(مجموع المؤلفین، ج ۸، ص ۲۳۳)

۱- حیات التملیة (عربی):

مصر، ۱۳۴۰ ق، مطبعة الانشاد، سری

محمد احمد جاد المولی بك:

(۱۳۰۰ - ۱۳۶۳ ق)

عالم، ادیب، مدرس وی اصلامری و در

اشدای زندگی مدرس بود و در مدرسه

اکهورد عربی تدریس میکرد، درمراجعت

سفر در وزارت معارف سمت استخدام رفت

و در جمع الارضی درس اخلاق میگفت.

۱۳۶۳ ق درگذشت

(مجموع المؤلفین، ج ۸، ص ۲۴۴)

۱- قصص العرب (عربی)

شارکت دوله، ۴ جلد، مصر، ۱۳۵۸ ق،

سری

ابو منصور محمد بن احمد برخی بلخی مروی

سمرقندی دقیقی:

(- مفاول ۳۱۴ ق)

معاصر و مداح آل سامانی خوانش، در

اواخر دولت سامانیان ظهور نموده و امرای

جفایان او را نواخته و تربیت کرده و دقیقی

بیر این طایفه را مدحت میسروده. پس از

آن طایفه به خدمت امیر مصر بن ناصر الدین

سیکتنی رفته او را مداحی میکرده پس از

آن به خدمت محمود معروف شده بنص حواری

ملوک صبح مأمور آمد به سی مرتبه حکایت

سلطنت گشتا سبدا موزون نموده هزار بیت

را و در شاهنامه حکیم فردوسی مطور است

و آن گرشاسب نامه است که قبل از فردوسی

مطور کرده. درسه ۳۴۱ صبی در دست

علامی ترك که محبوب و مملوك وی بوده

گشته شد.

(مجموع القصائد، ج ۱، ص ۲۱۴)

۱- گرشاسب نامه (عربی):

قسمتی از آن حسن شاهنامه فردوسی به طبع

رسیده است

ابوالقاسم محمد بن احمد الراقي السماوي:

(- ۵۸۰ ق)

اواخر علمی شیمی بود در حدود سنة ۵۸۰ ق

درگذشت.

(مجموع المؤلفین، ج ۱۸، ص ۲۶۲)

۱- العلم المكتوب في زراعة الذهب (عربی)

پاریس، ۱۹۲۳ م.

ابو سعد محمد بن احمد عمیدی:

(- ۴۳۳ ق)

ادیب، نحوی، لغوی، فقیه و سر

(مجموع المؤلفین، ج ۹، ص ۱۳)

۱- الايات في حركات القسبي (عربی):

مصر، ۱۹۶۱ م، سری، وزیر، بندهرق

ابراهيم النسوقي البساطی، ۲۸۴ ص

بهاء الدین ابوالفتح محمد بن احمد محلی

انقیه شافعی:

(۷۹۰ - ۸۴۰ ق)

از مردم اشیة فیوم مصر ادیب، فقیه، واعظ،

خطیب اشیة

(لغت نامه دهخدا، ص ۲۷۴)

۱- المستطرف في كل فن مستظرف (عربی):

بولا، ۱۲۹۲ ق، سری، وزیر، درهانش

آن ثمرات الاوراق ابن حبه حموی

مولا، ۱۳۲۵ ق، سری، وزیر، دره‌امش

آن ثمرات الاوراق .

مصر، بن تاریخ، سری، وزیر، ۲۵۰ +

۳۰۶ ص - دره‌امش آن ثمرات الاوراق

اجیرالدین محمد بن ظهیرالدین احمد مدحت:

( )

۱- ریاض المور

کاپور، ۱۲۹۹ ق، سگی، وزیر، ۴۷ ص

۲- مذهب عقائد :

لکهنو، ۱۲۹۵ ق، سگی، وزیر، ۱۶ ص

آگر، ۱۲۹۵ ق، سگی، رقم، ۱۵ ص

ابوالخیر محمد بن احمد مراد آبادی نقشبندی:

( )

۱- کلمات طیبات مکتوبات پیران پیر

(مکتوبات عوث الثقلین، میرزا ظهیر جان)

حاجان، قاضی ثناء الله پانی پتی)

هند، ۱۸۹۴ م، سگی.

۲- مجموعه مکتوبات شاه ولی الله دهلوی :

۳- ترجمة امراء العارفين وسير الطالين شهاب الدین

سهروردی موسوم بکلمات طیبات

هند، ۱۳۰۸ ق، سگی، رقم، ۷۲ ص

شمس الدین ابو عبد الله محمد بن احمد بن

ابی بکر البنا مقدسی البشاری :

(۳۳۶ - ۳۷۵ ق)

مورخ جغرافیا دان، بشکل تجارت اشتغال

داشتد برای هیادله جسمی مسافرت می نمود

(معجم المؤلفین، ج ۸، ص ۲۳۸)

۱- احسن التقاسیم فی معرفة الاقالیم (عربی) :

لیدن، ۱۹۰۶ م، سری.

قنداد، از روی چاپ لیدن، افست، سری.

وزیری، مکتبه المثنی، ۴۹۸ ص

سید محمد بن احمد موسوی کناری قراچه دانسی:

(۱۳۰۹ - ۱۳۵۷ ق)

د قریه کنار واقع در دوا دره سرحدی بر سر

تولد یافته و چندی در سرور وارد و باد از بلاد

روسته تلمذ نموده، پس از آن برای ادامه

تحصیل بنجمنها حرت کرده سال ۱۳۴۸

ق بقم رهسوار و مدرس حاج شیخ عبدالکریم

حائری حاضر شده است

(آئینه دانشوران، ج ۱، ص ۶۷)

سال ۱۳۵۷ ق در دم وفات یافت و در قریه

شیخ عبدالکریم مدفون گردید.

(آئینه دانشوران، ج ۱، ص ۶۷)

حاشیه علی (ارغری)

شیخ منیر اصاری، حاشیه، سری، ۱۳۴۷

ق سگی، حشر، ۱۵۷ ص

شمس الائمة محمد بن احمد بن ابی سهل

ابوبکر سرخسی حموی :

(۴۸۳ ق)

مشار علمای حنفیه، فقه، اصول،

متکلم، جدلی بود عاقبت بجهت یت کلمه که

در پند حاذق برسان آورد در (درحمد) محبوس

گردید و بعد از استخلاص از زان شهر

(مرغانه) رفته و همت نشر علوم و مدارف

گماشت. سال ۴۹۰ یا ۸۳ یا ۸۴۰ ه در گذشت

(ریحانه الادب، ج ۲، ص ۱۸۴)

۱- شرح التبر الکبیر در فقه (عربی) :

محمد بن حمد شیبانی، شرح، ۴ حر، حریر.

آباد دکن، ۱۳۳۶ ق، سری، وزیر،

۳۸۶ + ۳۲۶ + ۳۴۸ + ۵۱۲ ص

شمس الدین ابو عبد الله محمد بن احمد بن ابی -
نکرین فرج انصاری حزر جی اندلسی قرطبی:
(- ۶۷۱ ق)

در عمیه بی نصیب مصر مشوال ۶۷۱
در گذشت (معجم المؤلفین، ج ۸، ۲۳۹) .
۲ جلد، هند .

۱- الجامع لاحکام القرآن والعین لما قصه من لمة
وای القرآن (عربی)
۲ جلد، هند

ابو عبد الله محمد بن احمد بن محمد بن
احمد بن ادريس الحلي:
(۵۴۳ - ۵۹۸ ق)

ولادت او در حدود ۵۴۴ و فوت ۵۷۸ یا
۵۹۸ هجری قمری در مدینه منوره به شیخ بوجه
طوسی می پیوندد تواند در حلقه توحیدی
شاگردانی باشد از حد غیره دانست
است و ادراک می است در راه موسسه به سرانجام
که من فقهی شده معروف و بطبع رسیده
است از ادريس به حرد و حد عند شکر
مگر بایقین صدور از معصوم (لغت نامه دهخدا،
ص ۲۹۰) .

سایر مآخذ : نامه دانشوران، ج ۱، ص ۲۳۹،
۱- السرائر الحاوی لتحریر الفتوی (عربی)
(یک دوره کامل فقه، تاریخ فراغت ارباب
۵۸۸ ق)

طهران، ۱۲۴۷ ق، سنگی، رحلی .
تهران، ۱۲۲۰ ق، رحلی، تصحیح سید
حسن بن احمد موسوی و حاج میرزا ابوالحسن
ابن مسیح، بر شماره صفحه

ابوالبركات محمد بن احمد بن ایاس، ابن ایاس:
(۸۵۲ - ۹۳۰ ق)

خانواده او اصلاً چرکس و ایاس مخری جد
پدر او ملوک بود و بر فوق یکی از سلاطین

ملوک مصر فروخته شد . ابن ایاس در دیار
مدالیک با بسیاری از ارباب مناصب و
دربارین خود شادندی یا خلطه داشت و از
ایرو انقراض حکومت مدالیک بتفصیل و
دقت نوشته است (لغت نامه دهخدا، ص ۲۹۲)
سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا، ج ۱،
ص ۲۶۸

۱- بدایع الظهور فی وقایع الدهور (عربی)
(تاریخ مصر از سال ۹۰۶ تا ۹۳۱)
جلد چهارم، استانبول، ۱۹۳۱ م، سری .
جلد سوم و چهارم و پنجم، بتحقیق محمد
مصطفی، بغداد، مکتبه المثنی .

ابوبکر محمد بن احمد بن احمد بن سعد
انصاری دولابی رازی:
(۲۲۴ - ۳۲۰)

یکی از محدثین مشهور - اوار مردم دولاب
محلّی نطهران بود و در طلب حدیث عراق و
شام و حجاز را می گشت و در عرج میان مکه
و مدینه بسال ۳۲۰ ق در گذشت (لغت نامه
دهخدا، ص ۳۷۵) .

سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا، ج ۱،
ص ۹۱۱

۱- التکنی والاسماء من رجال الحديث (عربی) .
۲ جلد، هند آباد دکن، ۱۳۲۲ ق،
سری، رحلی، ۳۰۲ + ۳۶۵ ص .

دکتر محمد احمد حنبل راشد افندی:
( )

مدرس شیمی و طبیعی مدرسه متوسطه اسکندریه
۱- فن التنبیل (عربی) .
اسکندریه، ۱۳۴۴ ق - ۱۹۲۵ م، سری .

محمد احمد العمر:
(- معاصر)

۱ - الطبیقات الشریعة والصکوک (عربی) :

بداد، بی تاریخ، سری، وزیر، ۵۹۷ ص

۲ - التعرف الى الصکوک الجزایة (عربی) :

۲ جلد، بداد، ۱۹۵۰، سری، وزیر،
۳۰۴ + ۲۰۶ ص .

ابوالولید محمد بن احمد بن محمد بن احمد :

بن الرشید الاندلسی، ابن الرشید :

(۵۶۰ - ۵۹۵ ق)

از حکمای سزرگه اسلام بود . در حدود
سنه ۵۶۰ در شهر قرطبه اربلاد اسپانیا متولد
شده . خانواده این رشد در اندلس اعتبار و منصب
قضا داشته و قرطبه مولد ابوالید در زمان
خلفای اموی اسپانیا و پشت و از اصحاب
عظمت و مدتی مدید دارالمعلم بوده و علوم و
صنایع یونان از آن شهر سایر ممالک فرنگ
رفته و مسجد بزرگ آن بلد که حالا کلیسا
میباشد معروف . ابن رشد بنابر شرافت
خانواده تربیتی عالی یافت و با دانشمندان
آسمکان و زمان مشهور گشت و فقه و طب و
فلسفه آموخت . و چون پدرش قاضی رشد
در گذشت شغل قضا باو تعلق گرفت، محمد
این رشد در آنوقت تقریباً جوانی سی ساله بود
چون کار حکیم بالا گرفت آنها که خود
را همسر او میپنداشتند او را کافر و فاسد
العتیده خواندند . سلطان مجبور شد او را
از خود دور کند و او در قسبه نزدیک قرطبه
منزوی شد . اما محرم کین در اول اردار و
تخفیف و توهین او دست نکشیدند و لاجرم
به قاضی از ملاد مراکتس گریخت و در آنجا
او را تسخه گرفتند و حبس کردند . در
اینوقت سلطان را دل پحال دانشمند سوخته
گفت بیا و در جلو مسجد قاضی از آنچه بشو
نسبت داده اند توبه و استغفار کن تا اقلاً از

زندان خلاص شوی . وی باخت هر چه تمامتر
آن کار بجای آورد و در قرطبه بقی و فاقه
میگذرانید . چون صامه اردست تندی خاصه
میشود آمدند قدر این رشد را داشته از سلطان
درخواست کردند که بار منصب قضا را بحکیم
معول کند سلطان دوباره ابن رشد را بر سر
کار آورد . در همان اوقات پسی در حدود
سال شصت هجری بدروود زند کی گفت .

فرضی ابوالولید در فلسفه پیشتر نظر داشته در
طب و غیره و عمده کار او بیان مطالب ارسطو
بوده و تعلیقات و شروح مشکلات گذار آن
حکیم را آسان میشود . هنرش در حکمت
مشرقی مثالی و در شعر و ادبیت نیز ماهر و
زیور دست بود

این رشد در بیسیر میکرد اما مسلمین اترس
نکند کمتر مجلس درس او حاضر میشدند
و نامند وی بیشتر هیسوی و موسوی بودند
و در شهرهای مشرقی شهرت او در مشرق نیز
همان اهمیتها باشد ، ولی در مغرب از اجله
حکمای عرب و دانشمندان اسلام شمرده شده
و در مغرب همان حال دارد که ابن سینا در
مشرق (روزنامه تربیت، شماره ۶۲، ربیع -
الاول ۱۳۲۰ ق)

سیر مآخذ : دائرة المعارف آریانا، ج ۱،
ص ۸۰۱

۱ - بداية المجتهد و نهاية المقتصد (عربی) :

۲ جلد، مصر، ۱۳۲۹ ق، سری، پتصحیح
شیخ محمد شاگرد .

قاهره بی تاریخ، سری، وزیر، ۴۸۶ ص
۴۸۰ ص .

۲ جلد، مصر، ۱۳۵۳ ق، سری، ۴۴۸ +
۰۰۰ ص

۲ - تلخیص المقالات الأولى من كتاب الفلسفة لأرسطو -

طاليس في الشعر (عربی) :

بیروت ، ۱۹۳۳ م ، سری ، باعتماد مورس

بویج ، ص ۱۸۴ + ۳۶ ص

۳ - نهات افلاسة (عربی)

بیروت ، ۱۹۳۰ م ، سری ، باعتماد مورس

بویج ، ص ۶۲۹ + ۳۶ ص

۴ - رسائل ابن الرشید (عربی)

(السماع الطیبی ۲ - السماء والعالم ۳ -

الکون والفساد ۴ - آثار الملویة ۵ - کتاب

النفس ۶ - مابعد الطبیعة)

حیدر آباد دکن ، ۱۳۶۶ ق ، سری ،

وزیری ، ۱۲۶ + ۷۹ + ۳۴ + ۱۰۳ +

۹۳ + ۱۸۲ ص

۵ - التکلیات فی الطب (عربی) :

۱ - تشریح الاعضاء ۲ - الصحة ۳ - المرض

۴ - الاملاط ۵ - الادویة والاعذیة ۶ -

حفظ الصحة ۷ - شفاء الامراض

مراکش ، چاپ گراوری اردوی نسخة ۱۳۰۰ م

۱۹۳۹ م ، وزیری ، ۳۰ + ۲۴۰ + ۶۲

۴۱ + ص

طنجه ، گراوری اردوی چاپ ۱۹۳۹ م

وزیری ، ۳۰ + ۲۴۰ + ۶۲ ص

۶ - مابعد الطبیعة (عربی)

(قسم چهارم از تلخیص مقالات ارسطو)

مصر ، بی تاریخ ، سری ، وزیری ، تصحیح

مصطفی القبالی الدمشقی

بیروت ، ۱۹۳۸ م ، سری ، وزیری ، ۴۷۲ +

۳۲ ص

ابو نصر محمد بن احمد بن طرخان الفارابی

(۲۶۰ - ۳۳۹ ق)

ابن اسیمه در میون الایاه گویند : محمد بن

محمد بن ادرع بن طرخان ، از شهر فاراب است و آن شهر است از بلاد ترک در زمین خراسان و پدر او در خدمت ساسانیان فائد جیش بوده و (فارسی المتکسب است) و مدتی در بغداد میریست سپس شام شد تا گاه وفات بدانجا بود و او فیلسوفی کامل و امامی فلسفت و در علوم حکمییه متعن و در علوم ریاضیه یارح و ترکی النفس و قوی الدکاء و متکسب اردنیا و قانع بکفاف بود و سیرت فلاسفة متقدمین میرفت و او را فرقی در صاحت طبع علم نامور کتب در آن علم بود و لکن بعمل میریست و میریست آن نظر بد شد فارابی در اول بهایی بود بدمشق و در همان وقت دائم اشغال بحکمت و نظر در آن و مطالعه آراء متقدمین و شرح معانی آن آراء داشت و حکمت و صدف الحال میریست چنانکه شب برای مطالعه و تصحیف باقدس پاسبان آسمانه میکرد و مدتی درین حال بود و سپس کرد او بالا گرفت و عمل او ظاهر شد و تصحیف او شهرت یافت و ش گردان وی بسیار شدند و یکنه رمان و علامه وقت خویش گشت . . در سال ۳۳۸ هجری همدمشق بار گشت و در رجب سال ۳۳۹ بدانجا در گذشت و سید الدوله با یارده تن از خواص خویش بدو نماز کرد و ششم از گفته شده است که او از سید الدوله جزروری چهار درهم نقره لغی ستد و آنرا در سروریات زندگانی بکار میبرد و نو جهر لیس و سرول و مکسب نداشت و گویند جر آب دل برده مشروط با خمر ریحانی چیزی نمیخورد و بار گفته اند که در اول امر قاصی بود و آنگاه که معماری و حکم آشد شد منصب قف ترک گشت و تمام وقت خویش بتعلم حصر

کرد و بی شک هیچ امری از امور دنیا
متوجه نبود در علم صناعت موسیقی و عمل آن
بغایت اتمام رسید که بر آن مزیدی نبود
و فاضل مساعد الدلس گوید که فارابی صناعت
منطق را از یوحنا بن حیلان فراگرفت و از
همه مسلمانان برتری دیگر کسی در تحقیق
بابین علم و شرح غوامض و کشف اسرار آن
تفوق یافت و معلومات خویش را در کتب
صحيحة العبارة و لطيفة الاشارة سوش و
بدایه کندی و غیره از صناعت تحلیل و
انحاء تعالیم اغفال کرده بود که تنبیه کرد و
در آن کتب مواد صنعت غمی مطلق را
توضیح کرد و طرر افاده آن و طریق استعمل
و تصرف صورت قیاس را در هر ماده بیا موحث
و ازایش و کتب او در این علوم بغایت کفایت
و نهایت فصل رسید و هم او را است کتاب شریعی
در احصاء علوم و تعریف اعراض آنها که
هیچکس بر او سبقت نبسته است و بر طریقی
او تا آن روز کسی نرفته بود و طلاب علوم از
اهتداء بدان و تقدیم نظر در آن ناگزیرند
و نیز او را کتابیست در اغراض فلسفه یونان
و ارسطو طالیس که آن کتاب بر براعت او
در صناعت فلسفه و تحقیق مشون حکمت
گواهیست و این کتاب بزرگترین وسیله بر
تعلم طریق نظر و تصرف وجه طلب است در
آنها بر اساس ادلوه و شایع آن یکتا آگاهی
داده و طریقی تدریج از حق علوم بیعی دیگر
جزء بیس کرده است. سپس به فلسفه افلاطون
آغاز کرده و اغراض آنرا تعریف و تألیفات
افلاطون را نام برده و آنکه به فلسفه ارسطو
پرداخته و مقدمه جلیل بر آن نوشته ... و
نیز این اصیحه گوید که در تاریخ است که

فارابی با امی نکرین سراج معاشرت داشت و
تزد وی صناعت نجومی آموخت و ابر سراج
از او صناعت منطق را فرا میگرفت و در این
شعر نیز میگوید و گویند که اردی پرسیدند
تو حکمت دانا تری یا ارسطو گفت اگر
من زمان او درک کرده بودم بزرگترین
شاگردان وی بودم و باز از او آوردم که
گفت کتاب (سماع طبیعی) ارسطو را چهل
بار خواندم و چنان بینم که باز نقرات آن
محتاجم ...

صاحب تاریخ الحکماء مالمصراحه ایرانی بودن
ابونصر را متذکر شده و گویند پندوی سردار
شکر بود و او از حرفه پدر اعراض کرد و
ابرا (معلم نانی) لقب دادند ...

و نیز در کتاب او دو قولست، یکی گویند که
او در پایان عمر با اصحاب از شام به
صفلان مسافرت میکرد جماعتی ارفطاع
تأثیرات را از آنجا میبردند و کار به عدال
انجامد و ابونصر و یارانش قتل رسیدند.
مولد او سال ۲۶۰ در قریه وسیع قرب فاراب
و وفات وی بدمشق سال ۳۳۹ بهشتاد سالگی
بوده است (تفت نامه دهخدا، ص ۸۹۸)

۱ - احصاء العلوم (عربی) :

مصر، ۱۹۴۹ م، عربی، رقی، چاپ دوم
ص ۱۴۲

۲ - الرمال (عربی)

(۱ - اثبات المقدرات ۲ - اغراض مابعد

الطبیة ۳ - تحصیل الماده ۴ - التعلیقات

۵ - التنبیه علی سبیل السعادة ۶ - التصدی

القلیة ۷ - رسالة رنسون الكبير ۸ -

السیاسات المدیة ۹ - الفصول ۱۰ - هیلة

العلوم والصاعات ۱۱ - المسائل المتفرقة .

حيدرآباد دکن، ٣٤٤-١٣٤٩ ق، سری،

وزیری، ٨+٨+٤٧+٢٦+٢٩+١١

+١٠+٧٦+٢٢+١٧+٢٤ ص

٢- الرسائل المختلطة (عربی) :

١- الدعاوى القلبية ٢- رسالة زيتون -

الكبير ٣- المنتخب من كتاب المدخل

٤- شرح رسالة النفس لأرسطو طائيس ٤-

التعليقات ٥- المقالة في اغراس ما بعد الطبيعة

٦- التمهيد لأهل التنجيم ٧- رسالة في معرفة

الاسطرلاب .

حيدرآباد دکن، سری، وزیر، ١٣٤٩ ق،

٤- الرسالة جمع بين رأي الحكمين (عربی)

(دفع توهم مخالف برخی از آراء افلاطون

وارسطو) .

طهران، ١٣١٥ ق، سنگی، زلفی،

اهتمام ابراهيم لاریجانی، ٩٣ ق، ٢ بار سانه

در ثبات خلافت کبری و رساله در موضوع

علم هردو از هردو، محمد رضا فاضل

طهران، ١٣١٥ ق، سنگی، زلفی، ٩٢

ص، با شرح حکمة الاشراق علامه شیرازی

٥- رسالة في الظل (عربی) :

بيروت، ١٩٣٨ م، سری، زلفی، ٤٨ ص

٦- عيون المسائل (عربی) .

دهلی، ١٣١٢ ق، سنگی، ضمن تصدیق

المصرعة في المنطق لاسميناء .

طهران، ١٣٢٥ ق، سنگی.

٧- مجموعة (عربی) -

١- مبادئ الفلسفة القديمة ٢- مائمتی

ان يقدم قبل تعلم فلسفة ارسطو ٣- عيون

المسائل (

قاهره، ١٣٢٨ ق، سری، وزیر، یو

+١٧+١٦ ص .

٨- مجموعة فلسفة ابن نصر (عربی) :

١- ترجمة ابو نصر فارابی، مأخوذ ارمؤلفات

اسلامی ٢- ترجمة افلاطون مأخوذ ارمؤلفات

اروپائی ٣- ترجمة ارسطو مأخوذ ارمؤلفات

اروپائی ٤- الجمع بين الرأي الحكمين

افلاطون و ارسطو ٥- الابانة عن فرض

ارسطو طائيس ٦- مقالة في معاني العقل

٧- الرسالة فيما ينبغي ان يقدم قبل تعلم-

الفلسفة ٨- عيون المسائل ٩- المكتبة-

بصح و مالا يصح من احكام النجوم ١٠-

المسائل الفلسفة والاخوة بها ١١- قصص-

الحكم، القصص في لحكمة ١٢- قصص-

الكلم في شرح قصص الحكم، شارح سيد-

محمد بدر الدين العلوی .

مصر، ١٣٢٥ ق، سری، زلفی، ١٧٦ ص.

ابوالحسن محمد بن احمد بن عبدالرحمن

المطلي الشافعی :

(٣٧٧ ق)

مقری، متکلم، مفید عقلان، سال ٣٧٧

در آسمان وفات یافت (مجموع المؤلفات، ج ٨،

ص ٢٧٥)

١- النسبة والروا على اهل الاهواء والبدع (عربی) :

بغداد، ١٣٦٨ ق، - ١٩٤٩ م، سری،

وزیری، تصحيح سيد محمد الدين دطار الحسيني،

٢١٣ ص .

دمشق، ١٣٦٩ ق، سری .

قاهره، ١٩٤٩ م.

محمد بن احمد عبدالوهاب :

(- زنده در سال ١١٢٥ ق)

١- حکایات عربیة متخيلة (عربی) :

پاریس، ١٨٣٨ م .

شمس الدين ابو عبدالله محمد بن احمد بن
عثمان بن قايماز كمالى ذهبى ، ابن قايمازا
(٦٧٣ - ٧٤٨ ق)

از مشاهير محدثين و مورخين ملقب بصاعد
ذهبي و او را در فن تاريخ و تراجم رجال
كتب بسيار است . مولد او سال ٦٧٣ و در بعلبك
و شام و مصر از علماء حديث شمرده است
و وفات او سال ٧٤٨ بوده است (لفت لامة
دهخدا ، ص ٣٣٨) .

سایر مآخذ : معجم المؤلفين ، ج ٨ ، ص
٢٨٨ ، شذرات الذهب ، ج ٦ ، ص ١٥٣ ،
دائرة المعارف آرمنا ، ج ١ ، ص ٨٦٦ .

١ - بيان ذل العلم والطلب (عربى) .

قاهره ، سرى ، مكتبة القدسي .

٢ - تاريخ الاسلام و طبقات المشاهير و الاعلام (عربى) .

٦ جلد ، قاهره ، ٦٧ - ١٣٦٩ ق ، سرى ،
وزبرى ، ٣٩٩ + ٣٨٣ + ٣٢٠ +
٣٥١ + ٣٤٤ ص .

٣ - فهرست اسماء الصحابة ، تلخيص ابي عبد الله (عربى)

٤ جزء ، حيدرآباد دكن ، ٣٤ - ١٣٤٢ ق ، سرى ،
وزبرى ، ٩٥٧ + ٦٤٩ + ٦٧٥ + ٦٣٨ ص

٤ - بالمستدرك الحاكم النيسابورى در يك جلد

٥ - لذكره الحفاظ (او) لذكره حفاظ الحديث (عربى) :

٤ جلد ، حيدرآباد دكن ، ٣٣ - ١٣٣٤ ق ،
سرى ، وزبرى ، ٣٧٢ + ٣٠٩ + ٣٦٨ +
٢٩١ + ١٤٨ ص

٥ - تلخيص المستدرك (عربى) :

محمد بن عبدالله الحاكم نيشابورى ، تلخيص ،
حيدرآباد دكن ، ٣٤ - ١٣٤٢ ق ، سرى ،
رجلى ، ٥٧٥ + ٦٢٨ + ٦٤٤ + ٦١٥ ص

در ديل صفحات المستدرك على الصحيحين

٦ - دول الاسلام فى التاريخ (عربى) :

(مختصر ترتيب سنوات احوال ٧١٥ با ذيل

آن تاسنه ٧٤٤ ق)

٢ جلد ، حيدرآباد دكن ، ٦٤ - ١٣٦٥ ق ، سرى ،

وزبرى ، ٢٠٣ + ٩١ + ١٩٣ + ٦٥ ص

٧ - ذيل لذكره الحفاظ (عربى) :

حسينى ، ابن هند ، سيوطى ، طهطاوى ،

قاهره ، سرى ، مكتبة القدسي .

٨ - سير النبلاء (عربى)

(تراجم ترتيب سالوفات)

دمشق ، ١٣٦٠ ق ، سرى .

٩ - السير فى خبر من غير (عربى) :

كوت ، ٦٣ - ١٩٦٥ ، سرى ، وزبرى ،

تحقيق دكتور صلاح الدين المنجد ، ٥٨١

+ ٥٢٤ + ٥٠٠ + ٤٢٦ ص .

١٠ - الصواعق المبرقة فى صحيح الاخبار و طبقاتها (عربى) :

مهر ، ١٣٥٧ ق .

١١ - التكملة (عربى)

٩٨ ص ، ١٣٥٨ ق ، سرى

١٢ - مختصر المحتاج اليه من تاريخ الحفاظ ابي عبدالله

(محمد بن احمد)

(ابن عبدالله محمد محمد بن محمد ، ابن

القدسى) .

انتقاء الذهبى ، تحقيق و تحشيه دكتور مصطفى -

حواد ، جلد اول ، بغداد ، ١٣٧١ ق ، ٢٨٦٠

+ ٤٦ ص .

١٣ - الطبعة فى الرجال (عربى) :

(اسمائهم و اسماهم)

تحقيق على محمد البجاري ، جلد اول ،

مصر ، ١٩٦٢ م ، سرى ، وزبرى ، ٢٥٥ ص .

١٤ - الصنفى من منهاج الاعتدال فى نفس كلام اهل

الفرس و الاعتزال (عربى)

(مختصر منهاج السنة تلى الدين احمد ابن

يحيى) .

احتصار القدسي ، قاهره ، ١٣٧٤ ق ، سرى ،

وزبرى ، ٥٩٢ ص

۱۵ - میزان الاعتدال فی قضا الرجال (عربی)

۳ جلد، مصر، ۱۳۸۲ ق، سری، دربر،

۶۷۲ + ۶۸۸

محمد بن احمد بن علی بیعی:

( )

مؤلف این داستان شریفین و دلچسپ یکی از داستان‌گزاران قرن هشتم یا نهم است. نام وی چند بار در متنی کتاب آمده است و از مجموع آن موارد معلوم میشود که نام و نسب وی چنین بود: مولانا شیخ حاجی محمد بن شیخ احمد بن مولانا علی بن حاجی محمد طاهری (یا طاهری)، المشهور به (بیعی) از رندگانی و احوال این گزارنده و مؤلف اطلاع درستی در دست نیست و تنها از روی قرائنی که در کتاب بدست آمده است میتوان ادوا از قضا گوینان قرن هشتم و نهم دانست. وی داستان دارا پناه را در دو جلد داشت و آنرا در حضور گروهی می‌گفت. با املا میکرد و معرر و کسی نام (محمود میرزا) آنرا می‌نویسد و یادداشت میکرد و بعد در حضور جمع میخواند (مقدمه دارا پناه).

۱ - دارا پناه :

دو جلد، طهران، ۴۱ - ۱۳۳۹ ق، سری، رقعی، نگاه ترجمه و نشر کتاب، تصحیح دکتر دبیر الله صفا، ۱۶ + ۹۱۸ + ۸۷۴ ص.

شیخ ابوالقاسم محمد بن احمد بن علی ابن

(حسین خ) حسن بن شاذان قوفی قبی، ابن شاذان:

(زاده در سال ۴۱۲ ق)

محدث شیعی در مائله چهارم، از ابن بابویه

و دیگران روایت کرده و ابن قولویه خال او بوده. تاریخ وفات او بدست نیامد ولیکن در سال ۴۰۲ بمکه بوده و کراچکی در این سال از او حدیث شنیده است. وی هشت سال قبل از آن در سال ۳۷۴ در کوفه میریسته و بتحصیل علم حدیث اشتغال داشته است. و اوراست کتابی در مناقب امیرالمؤمنین علی علیه السلام، پدر او احمد بن علی نیز از ارمحدثین و علماء شیعه است و اوراست کتاب راد المسامی و امالی (لغت نامه دهخدا، ص ۳۲۲ |

قمیه، بیه، فصل جلیل، خواهرزاده شیخ ابوالقاسم جعفر قولویه قبی است یا آنکه ابن قولویه دانی پدرش بوده. از تألیفات صاحب ترجمه کتاب الثبیان است که شیخ ابوجعفر محمد بن علی طوسی در مناقب مناقب نقل کرده و مسائل در بیان صد عقبت از امیرالمؤمنین از طرق عامه و تمام باسند بوده و در بعضی از روی لداستکی اسابیش را سقط کرده اند و این صد منقبت بعینه همان ابصاح دهان النواصب است چنانکه شاگرد او شیخ علامه کراچکی تصریح نموده و کراچکی در مسجد الحرام در سنة ۴۱۲ براو قرائت کرده است (فوائد الرسویه، ص ۳۹۰). سایر مآخذ: دائرة المعارف جواهر الکلام، ج ۱، ص ۱۵۰

۱ - فضائل ابن شاذان (عربی):

(در صد منقبت، ابصاح دفاتر النواصب)، طهران، ۱۳۰۴ ق، سنگی، خشتی، تصحیح و حواشی سید کاظم رشتی، ۲۲۷ ص، با رساله لایح الشیعة.

نیف ، مطبعة الزهراء ، ۱۸۶ ص

نیف ، ۱۳۳۹ ق .

نقداد ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، مطبعة .

الزهراء ، ۱۷۵ ص .

نور الدین محمد بن احمد بن علی بن محمد السوی :

(- زاده در سال ۶۳۹ ق)

کاتب و وزیر سلطان جلال الدین حبیب بیرونی خوارزمشاه (۶۱۷ - ۶۲۸) سوی سال ۶۲۱ ق از شهر سا از نزد والی آنجا که در خدمت وی بخراسان رفت و مأمور بود که حراشه و مالی بدربار سلطان غیاث الدین در شهر ری برساند و چون در بیوقت سلطان جلال الدین خوارزمشاه بر عیالت الدین برادرش عالی آمد نمود آن مالی را سلطان رسانید و خود نیز در زمره خدمتگذاران وی درآمد . در سنه ۶۲۲ بمصوب کاتب انشاء برگزیده شد و تا سال ۶۲۸ یعنی سالی که جلال الدین در شبیخون مغول بار اول بگریخت در خدمت او بود و در اواخر صحت و رارت یافت و در مشاغل درباری و دولتی متعبد بود و در آن سال از او دور ماند و مرسالت شام مأمور شد . بعد از آنکه جلال الدین دور شد سوی دچهر بدیختی های عظیم گردید و عاقبت در سنه ۶۲۹ بمیافارقین رفت و در پناه صاحب آنجا الملك المظفر اقامت گزید و در آنجا خبر ناچیر شدن سلطان را که کبوتر بنامه آورده بود بشنید . محمد سوی تا سال ۶۳۹ زنده بوده است (میکشنامی : ج ۳ ، ص ۸) . سایر مآخذ : مجمع الصحباء ، ج ۱ ، ص ۶۵۵ ، سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی ، اکتفاء .

انصوح ، ص ۳۷۳ ، شدالارار ، ص ۲۵۵ .
۱ - صیرة جلال الدین متکبر بنی (عربی) :

(تاریخ فراغت از تألیف ۶۳۹ ق ، این کتاب را محمد علی صاحب مدرسه ترجمه و مطبع رسالیده است)

۲ جلد ، پاریس ، ۹۱ - ۱۸۹۵ م ، باهتمام هوداس مششرق با ترجمه فرانسوی آن ، ۶۶۳ + ۴۸۴ + ۱۰ ص .

مصر ، ۱۹۵۳ م ، سری ، وری ، ۴۳۶ ص .
۳ - فقه تصدور

(میرزا محمدحاج قزوینی رساله سام مقاله دریمی و انتقادی راجع سفته المصدور تألیف نموده که باهتمام عباس اقبال آشتیانی در ۱۳۰۸ ش در طهران بطبع رسیده است)
طهران ۱۳۰۷ ش ، سنگی ، رقمی ، باهتمام ۹۸ رساله های هدایت ، ۱۰۵ ص

طهران ۱۳۴۱ ش ، سری ، رقمی ، شرکت نشر مطبوعات ۱۹۹ ص

جلال الدین ابو عبدالله محمد بن احمد بن محمد المحلی النافعی :

(۷۹۱ - ۸۶۴ ق)

مصر ، فقه ، متکلم ، اصولی ، لغوی ، منطقی ، بقاهره متولد شده و در آنجا نشو و نما یافته سال ۸۶۴ در گذشت (معجم - مؤلفین ، ج ۸ ، ص ۳۱۲)
۱ - تفسیر الجلالین (عربی) .

بشارکت جلال الدین سیوطی ، طهران ، ۱۲۷۶ ق ، ۲۲۵ ص

کابلور ، ۱۸۸۹ م ، سنگی ، ۵۱۶ ص ،
دعوی ، ۱۳۴۲ ق ، سنگی

ابو القاسم، محمد بن احمد بن محمد بن عبد الله

الکلی العرنائی ابن جریر :

(۶۹۳ - ۷۴۱ ق)

از جمله اعیان و علمای بزرگه غرناطه اندلس

بود . در سنه ۶۹۳ متولد و در سنه ۷۴۱

وفات یافت . راجع به فقه و تفسیر و حدیث

چندین کتاب نوشته و طبع شهره داشته است

(دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ، ص ۷۸۰)

سایر مآخذ : معجم المؤلفین ، ج ۹ ، ص ۱۱ ،

ایضاح المکنون ، ج ۱ ، ص ۲۸۸

۱ - التمهید لعلوم التزیل (عربی)

۴ جلد ، مصر ، ۱۳۵۵ ق

ابوبکر محمد بن احمد بن محمد بن عبد الله

ابن اسمعیل ابن ابی الثلج :

(۳۲۵ - ق)

متعارف به تشیع و صاحب روایت معتبر از امام

از مردی دین و ذریع و عامل بود و او را

اصحاب محمد بن جریر طبری و دیگران

مذهب او در فقه بوده است (اختصاره و هجده ،

ص ۲۸۶)

سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ، ص

۷۵۷

۱ - تاریخ الائمة ع (عربی) :

(در موالید و وفيات)

قم ، ۱۳۶۸ ق ، سری ، رفس ، مصطفوی ،

۲۳ ص .

تقی الدین محمد بن احمد بن علی بن ابی عبد الله

محمد الحسنی القاسی المکی المالکی معروف

به تقی القاسی :

(۷۷۵ - ۸۳۲ ق)

در ربیع الاول سال ۷۷۵ بمکه تولد شد و

در آنجا و در مدینه نشو و نما یافت بمکه

بفاصله و دعوات متعدد بدخشق و بمن مسافرت

نمود ، مشایخ حدیث و اجاره وی به پناه

نهر میر شدند ، وی در حدیث و تاریخ و سیر

بندطولی داشته ، بسال ۸۰۷ ق در مکه منصب

نصه مالکیه باو محول شد و مکرر عهده دار

این سمت گردید در شوال ۸۳۲ بمکه

در گذشت .

(شوالیامع ، ج ۷ ، ص ۱۸) .

۱ - شفاء القرام باخبار ابلد القرام (عربی) :

(تاریخ مکه) و شمل مدینه و تاریخ

سام : (المتقی فی الاخبار ارام القری) تألیف

نموده و آن منتخبی از تاریخ مکه و مکه

و شفاء القرام قاسی و جامع اللطیف ابن طهیر

(است)

لیبریک ، ۱۸۵۹ ، سری ، وژی ،

۳۴۴ ص .

۲ - التفتح من اخبار الملوك والوفاء و ولاء مکه -

الفره (عربی) :

قازان ، قم اول تا آخر خلفاء عباسیین ،

۱۸۶۷ ، سری ، باهتمام فرانسیس اردمن ،

۶۸ ص

۳ - منتخب المختار ، تاریخ علماء بغداد (عربی) :

ابوالمعالی محمد بن رافع السلامی ، ذیل

تاریخ بغداد خطیبیه منتخبه ، بغداد ، ۱۳۵۷ ق

۱۹۳۸ ، سری ، وژی ، ۲۸۶ ص .

ابو عبد الله محمد بن احمد بن مطرف الکنانی

القرطبی ، ابن مطرف

(۳۸۲ - ۴۵۴ ق)

۱ - التذکار فی اصل الاذکار القرآن الحکم (عربی) :

مصر ، ۱۳۵۵ ق .

۲ - القرطبی لابن مطرف الکنانی (از) مشکل القرآن و

خریه لابن قلیبة (عربی) :

۳- جلد ، مصر ۱۳۵۵ ق ، سری ، وزیري ،
۲۷۱ + ۲۶۴ ص .

عبدالصاحب حاج ملا محمد بن احمد بن
مهدي نراقی :

(۱۲۰۵ - ۱۲۹۷ ق)

عالم ، جليل ، فاضل ، ليل ، صاحب تصانيف
سال ۱۲۹۷ ق درگشان وقت يافت .
(فوائد الرصوبه ، ص ۴۱)
ساير مآخذ : احسن الوديعه ، ج ۱ ص ۱۸۲
مرآت البلدان ، ج ۴ ، ص ۳۶۲ ، المآثر -
والآثار ، ص ۴۴ ، فهرست رصوبه ، ج ۵ ،
ص ۶۱۴ .

۱ - انوار التوحيد (عربي) :

۲ - شرح حديث براس الجاثوت (عربي) .

امام رضا ع ، شرح ، ايران ، ۱۲۸۴ ق ،
سنگي ، رقمي ، بی شماره صفحه .

۳ - تصريف العلومين ، رساله علميه :

طهران ، ۱۲۸۱ ق ، سنگي .

۴ - مثنوی صاحب :

طهران ، ۱۳۴۹ ق ، سری ، رقمي ،

کتابفروشی مرکزی ، يا مقدمه محمدالدین

نراقی ، ۱۳۲ ص .

۵ - مفارق الاحکام در فقه :

طهران ، ۱۲۹۴ ق ، سنگي ، وزیري ،

خط محمدحسین محمد علی گلها بگاس ،

۳۶۹ ص .

محمد احمد يوسف افندي :

( )

۱ - خطرات مصدور فی مواضع شتى (عربي) .

مصر ، ۱۳۴۵ ق ، سری

۲ - البشر الكامل (عربي) :

مصر ، ۱۳۵۱ ق ، سری .

ابو عبدالله محمد بن احمد بن يوسف

خوارزمي :

(۳۸۷ ق)

عالم ، مشارک در علوم (معجم المؤلفين ،

ج ۹ ، ص ۲۹)

۱ - مدائح النجوم (عربي) :

مصر ، ۱۳۴۲ ق ، سری

قاهره ، ۱۳۴۴ ق ، سری

لیدن ، ۱۳۴۹ ، سری ، رقمي ، ۱۵۵ ص .

محمد بن احمد حسين :

( )

۱ - انوار التوحيد (عربي)

مصر ، ۱۹۴۹ ق ، سری .

ابو عبدالله محمد بن ادریس بن عباس بن عثمان

ابن شافع الشافعی :

(۱۵۰ - ۲۰۴ ق)

يكنى ارامه ارمه است و شافعيه مسوب

بوي هسند ، در شهر عرة فلسطين متولد شده و

در دوسالگی او را يسکه برده اند و در آنجا

نشو و نما کرده ، دو مرتبه بيلداد رفته و

حديث شنوده ، بعداً بمصر رهسار و تا آخر

عمر در آنجا بوده (معجم المؤلفين ، ج ۹ ،

ص ۳۲) .

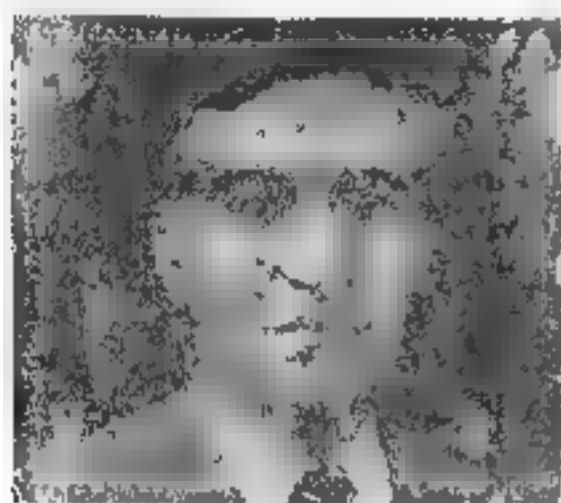
۱ - احکام القرآن (عربي) :

۲ جلد ، مصر ۱۳۷۱ ق ، سری ، وزیري ،

۲۴۵ ص

۲ - الام (عربي) :

قاهره ، ۱۳۸۱ ، سری ، وزیري بردگانه

در کرمان متولد شده . پدرش از علماء و روحانیون بوده . تحصیلات خود را در رشته علوم قدیمه و علوم ادبی ادامه داده است ، در کرمان روزنامهٔ بیداری را تأسیس نمود در طهران در روزنامهٔ اتحاد ملی را منتشر ساخت . در دورهٔ دوازدهم نمایندهٔ کمی مجلس شورای ملی از کرمان انتخاب گردید اکنون در طهران رئیس ادارهٔ روزنامهٔ رسمی کشور است .

۱ - سالنامهٔ کشور ، سال ۳ ، ص ۱۴۳ .

مدیر کل وزارت هست و فلکرای
۱ - راهبندی اداری :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقمی ، ۸۶ ص

محمد استقامتی :

(معاصر)

لیسانس ادبیات .

۱ - فردوسی طوسی .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقمی ،

مطبوعات گلستان ، ۱۳۴ ص .

محمد استقامتی :

(معاصر)

۱ - انقلاب :

طهران

۲۹۶ + ۲۶۴ + ۲۶۳ + ۲۹۹ + ۳۰۴

۲۶۳ + ۳۷۵ + ۸۵ + ۵۸۳ ص ، مجدد

آخر ، محترم البری ، ابراهیم اسمعیل بن

یحیی البری .

۳ - الاستاذ الامام الشافعی (عربی) .

آکره ، ۱۸۸۹ م ، سگی ، وری ، ۴ +

۲۲۰ ص .

سلطان العلماء شیخ محمد بن محمد علی اراکی

سلطان آبادی :

(۱۲۹۶ ق - رمضان ۱۳۸۲ ق)

سال ۱۲۹۶ ق در اراک متولد شده . پس

از تحصیلات مقدساتی ناسهان رهبر محمد

ارتکمه سطح از آنجا چندیات مشرف شده

و نزد میرزا محمد تقی شراری و آخوند

ملا محمد کاظم خراسانی تلمذ نموده پس

از آن موطن خود اراک در حقیقت توفیق

سدرس و ادارهٔ حو : علمهٔ آنجا پرداخته

اکنون سال ۱۳۳۶ ش در اراک مقیم است .

(تقریر مؤلف بخط محمد حسن فخرزاده)

در بیست و یکم رمضان سال ۱۳۸۲ ق

وفا یافت

۱ - الحاشیه علی کتابهٔ الاصول (عربی)

آخوند ملا محمد کاظم خراسانی ، حاشیه ،

جلد ۶ ، اراک ، ۲۰ - ۱۳۲۶ ق ، سری ،

خشتی ، ۳۱۰ + ۳۵۴ + ۳۱۰ + ۱۵۰ +

۵۵۰ + ۷۲ + ۴۸۴ + ۹۶ + ۳۳۰ ص

سید محمد بن (حاج سید باقر کبریزی) ارجمند

هاشمی کرمانی :

(۱۳۱۸ ق - معاصر)

۲ - قبه عتاق :

تهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، ج ۱ ، مطبوعاتی
گیو ، ۸۰ ص .

محمد اسحق الفیاض :

(- معاصر)

در بطن مقیم است .

۱ - محاضرات فی اصول الفقه (عربی)

تقریب سید ابوالقاسم حوئی ، تحریر ، جزء
اول ، نصف ، ۱۳۸۶ ق ، سری ، وزیری ،
۳۰۰ ص .

ابوالعالی صدرالدین محمد بن اسحق

قویسی :

(۶۰۵ - ۶۷۳ ق)

از مشاهیر مرفای قرن هفتم ، وی از خواص
مريدان شيخ محبی الدین عربی عارف مشهور
و پسر زوجه این اخبر بوده . مابین محبی
شيخ محبی الدین عربی پس از مهاجرت از
بلاد مغرب پرور و ورود بقومیه مادر شیخ
صدرالدین قویسی را پس از وفات پدرش
در حباله نکاح خود درآورد و لهذا صاحب

ترجمه در خدمت و صحبت او تربیت یافت .
صاحب ترجمه را تألیفات هدیده است که
بعضی از آنها در ایران و برخی دیگر در
هندوستان بطبع رسیده است . از برای ترجمه
احوال وی رجوع شود : سبک رج ۵ ، ص ۱۹
نصحات ، ص ۶۴۵ ، حبیب السیر ، جزء اول
ارخاء ۳ ص ۶۶ ، شعرائی ، ج ۱ ، ص ۱۷۷ ،
مفتاح الموده ج ۱ ، ص ۴۵۱ و ج ۲ ، ص ۲۱۱
معالم المؤمنین ، ص ۲۷۱ ، سفینه الاولیاء
ص ۶۸ ، کشف الظنون در عنوان مکتوب و
نصوص ، طریق الحقایق ، ج ۲ ، ص ۱۵۹ ،
معجم المطبوعات العربیه ، ص ۱۵۳۲ (حاشیه
شوالارار بقلم میرزا محمد خان قزوینی

(۱۸۴۱)

صاحب ترجمه : مسامرة الاحیاء ، ص ۱۱۹ ،
خریفة لاصه ، ج ۱ ، ص ۱۱۲ ، نصحات الاسر ،

ص ۳۶۳ ، معجم المؤمنین ، ص ۲۸۵ ، تاریخ
فرستة ، ص ۴۰۹ ، معجمه یادگار ، سال ۳ ،

شماره اول ، ص ۷۸

۱ - اعتبار المؤمن فی تأریخ القرآن ای سورة الفاتحة
(عربی) :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۱۰ ق ، سری ،
وزیری ، ۳۵۸ ص .

حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۸ ق = ۱۹۴۹ م ،

سری ، وزیری ، چاپ دوم ، ۴۰۸ ص

۲ - المکتوب فی مستندات حکم النصوص (عربی)

۳ - النصوص فی تطبیق النور المنصوص (عربی) :

تهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، ناشر ایراهیم

لاریجانی ، ۳۰۰ ص ناشر معارف السالین

و اصطلاحات الصوفیه ملا عبدالرزاق کاشی

در یکجمله

تهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، رقص ، خط

- علی اکبر طالقانی ، با اهتمام شیخ احمد شیرازی ، ۳۳۴ ص ، ضمن مجموعه .
- ۴ - کاشف الاسرار (عربی) .
طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، جیبی ، ۳۰۸ ص .
- ۵ - مللحاح الانس فی شرح مصباح الانس (عربی) :
طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی .
- ۶ - قطعات الانبیه (عربی) :
طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، جیبی ، چاپ
شیخ احمد شیرازی ، ۳۰۸ ص

تاج الاسلام ابونکر محمد بن اسحق بخاری کتابخانه

(۳۸۰ - ۳۸۰ ق)

- محدث ، مشارک در بعض علوم (معجم المؤلفین)
ج ۸ ص ۲۱۲ - ۲۲۲
- ۱ - التعریف لمذهب اهل تصوف (عربی) :
قاهره ، ۱۳۸۰ ق ، سری ، وزیري ، مطبوع
دکتر عبد الحليم محمود و طه عبد الباقي
سرود ، ۱۶۸ ص .

ابوالفرج محمد بن اسحق بن ابی یحیی الندیم الوراق ، ابن الندیم البغدادی :

(حدود ۳۲۸ ق)

مولد او بگفته ابن اصبغه در طبقات الاطباء بغداد است و وفاتش بقول ابن خباز در ذیل تاریخ بغداد چهارشنبه بیستم شعبان ۳۸۵ باشد. ارسوه خط ارجحیات او چیزی در دست نیست . دافوت در معجم الادباء گوید معبد نیست که آن الندیم نیز مافندسی بر دکن عهد خویش وراق و کتاب فروش

بوده است و نیز گوید او مذهب شیعی معتزلی داشت انتهى . از چند جای فهرست منجمه در ترجمه مرزبانى بر مى آید که فهرست را در ۳۷۷ به پایان رسانیده است و لکن معتدل است که مدتی پس از این تاریخ بر این الندیم حیات داشته و مستقل های کتاب را بررور دفع میکرده است . چه در ترجمه این جنی تاریخ ۳۹۲ و در ترجمه مرزبانى تاریخ ۳۸۸ و در ترجمه ابن لنگه قمی تاریخ ۴۰۰ دیده میشود لیکن هیچ يك از اینها زنده بودن او را در این سنوات اثبات نمیکند چه خود او در کتاب خویش از اهل خیر تنها میکند و احاره میدهد که نقیصه های کتاب او را مرتفع کند ... و از تاریخ ولادت او نیز در هیچ جا جر طبقات الاطباء سدی بدست نیست . فقط در فهرست در ترجمه صفوانی گوید در ۳۴۶ او را دیدم و در ترجمه بردی میآورد که در ۳۴۰ بصحبت او رسیدم و با او مؤالفت داشتم . (لغت نامه دهخدا ، ص ۳۵۷) .

سایر مأخذ اکتفاء القنوع بما هو مطبوع ، ص ۶ . دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ، ص ۸۹۴ .

۱ - فهرست (عربی) :

۳ جلد ، لایپسیک ، ۷۱ - ۱۸۷۲ م باهتمام فلورن ، ورودیجر ، ومولر .
مصر ، ۱۳۴۸ ق ، سری ، وزیري ، ۵۳۸ + ۸ ص

محمد اسد شهاب :

(۱۳۲۹ ق - معاصر)

اشتمال داشت و بالآخره بشیرار شافیه همت
بر کسب کمال گماشت و بواسطه قابلیت حاصلی
هنوز در شباب بود که مسائل و کمالاتی
بدرجه بالا رسید. وی در ایام شباب چند
گاه بصدارت امیرزاده یوسف بن میرزا -
جهان شاه مشغول بود و بعد از استعفاء از آن
مهم در مدرسه بیگم که آنرا دارالاشام گویند
بلوازم درس و اعاده قیام نمود. در زمان
سلاطین آق قویونلو منصب قضای مدائن فارس
من حیث الاستقلال سپید او بر گزار بود
و در مواقع فراغت بر فیصل قضای شرعی
همت میگذشت. وفات او بعد از قتل رستم
پادشاه باندک زمانی روی نمود. حدیث خویش
زیاده بر هشتاد سال بود. (رجال حبیب نسبی
ص ۲۴۴)

زیاده بر هشتاد سال عمر کرد و در سنین
در اردوی سلطان ابوالفتح بایسنقری در کوشک
و چون آنموضع بقریه دوان نزدیک بود پیش
او را بآبشار نقل کرده دفن نمودند. در تاریخ
حسن و مولوات که دوانی هشتاد و هفت سال
عمر کرد و در ماه رجب ۹۰۸ بموضع اسهال
وفات یافت (حاشیه رجال حبیب السیر
ص ۲۴۴)

سایر مآخذ : تلمذ المصنف ص ۵۳ ، هدیه -
الاحباب ص ۱۳۶ ، فارسنامه ، ج ۲ ، ص ۲۵۰ ،
ریاض العارفین ، ص ۳۲۸ تذکره هفت -
اقلیم ، ص ۲۰۹ ، از سعدی باجلی ، ص ۵۰۲
۱ - اخلاق جلالی ، قواعد الاغراق فی علم الاخلاق
مثنی ، سنگی ، مثنی .

کلکته ، ۱۸۱۰ م ، سنگی

لکهنو ، ۱۲۸۳ ق ، سنگی ، وزیر ی

۳۴۸ ص .

لکهنو ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، وزیر ی

۳۵۰ ص .

لکهنو ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، وزیر ی

۳۵۰ ص .

لکهنو ، ۱۳۳۴ ق ، سنگی ، وزیر ی

۳۵۰ ص .

لکهنو ، ۱۳۳۷ ق ، سنگی ، وزیر ی

لاهور ، ۱۹۲۳ م ، سنگی ، رقی ، ۳۲۰ ص .

..... ، ۱۲۹۰ ق ، مطبعة رئیس المطابع ،

۱۶۰ ص .

لندن ، ۱۸۳۹ م ، باهتمام متر حاضن با

ترجمة انکلسی .

۲ - حاشیه علی حاشیه میرسد هریف علی شرح التلمذ

(عربی)

آستانه .

۲ - حاشیه الانسان و روح الحوال فی العالم (عربی)

..... ، ۱۹۴۷ م ، ۱۹۰ ص .

۴ - رساله خلیل الاعمال ، المجلد الثانی (عربی)

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وزیر ی

کلمات المحققین .

۵ - رساله در عدالت :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، حبیب ، حسن

سأنامه فارس .

طهران ، باهتمام دکتر سید محمد مشکوة

بر جندی .

۶ شرح عقاید عسکریه (عربی)

لکهنو ، ۱۳۲۸ ق - ۱۹۱۰ م ، سنگی ،

وزیر ی ، ۴۰۸ + ۱۱۸ ص .

۷ - عرض سپاه اورون حسن :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیر ی ، باهتمام

ایرج افشار ، ۵۰ ص .

۸ - نور الهدایة فی الامامة :

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، وزیری ،
 ۱۹۷ ص ، با خصائص این طریق .
 قم ، ۱۳۷۵ ق ، سری ، رقی ، ۱۹۶ +
 ۱۸ ص ، با شرح حال دوانی .

محمد بن اسعد الدین حیدر :

( )

۱ - دیوان شعر :

مطایع آباد ، ۱۳۰۷ ق ، سنگی ، وزیری ،
 ۲۰۷ ص

مهندس محمد اسفرائینی :

(- مباحث)

۱ - صنعت قند ، راههای عملی قند سازی .

بهمنگاری امیرالشهیدی ، طهران ، ۱۳۳۸
 ش ، سری ، رقی ، ۳۹۰ ص

محمد بن اسمعیل :

( )

۱ - صراط المستقیم در تصوف :

آغاز : حدیقه شایان شان پارکاه بی نیار ،
 هند ، در یک جلد بزرگه .

محمد بن اسمعیل خوانساری :

( )

۱ - جام جمعی لغا در لغوات رسول ص (ص) :

طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی

صدرالواعظین حاج شیخ محمد بن اسمعیل

واعظ پردی حاکمی :

(- ۱۳۳۷ ق)

۱ - پس از آنکه مدتی در سیاحت و تحصیل بود
 اخیراً در طهران اقامت نموده و در اندک
 زمانی سرآمد اهل عصر شد . در اوایل سنه
 ۱۳۱۲ بکربلا مهاجرت کرد و پس از دو

سال بوسیله حجج اسلام صدرالواعظین ملقب
 گردید . در شمس ۲۶ رجب ۱۳۳۷ ق
 در گذشت (مقدمه روحه الانوار)

در الدرعه ج ۳ ، ص ۳۱۰ تاریخ وفات وی
 حدود ۱۳۳۳ ق ضبط شده است

۱ - تبایر المحرورین در احوال امام زمان ع .

کربلا

۲ - روحه الانوار فی کنه اسرار من اعبار الاله الاطهار .

بمشق ، ۱۳۶۹ ق ، سنگی ، وزیری ،
 ۳۵۶ ص

ابو عبدالله محمد بن ابی الحسن اسمعیل ابن

ابراهیم پرد اذبه بخاری جمعی :

(۱۹۴ - ۲۵۶ ق)

چهارت حافظ فقهه مودخ در ۱۳ سوال

۱۹۴۱ دولت یافت . برای تحصیل علوم به

شهر اسلام و حجاز و تمام بلاد عراق و حجاز و

تمام مصر سفر کرد . در شب عید فطر سال

۱۹۴۱ در شهر کربلا در گذشت و در خرنشک واقع در دو

فرسخی سمرقند مدفون گردید (معجم المؤلفین ،

ج ۹ ، ص ۵۷)

سایر مآخذ : ریحانة الادب ، ج ۱ ، ص ۱۴۹ .

کتاب سمریه ص ۴۷ .

۱ - تاریخ الکبری فی رجال الحديث (عربی)

۹ جلد ، حیدرآباد دکن ، ۶۱ - ۱۳۶۴ ق .

سری ، وزیری ، ۴۷۲ + ۳۹۸ + ۴۹۲ +

۳۸۱ + ۴۴۴ + ۴۵۵ ص

۲ - تاریخ النبی جزء من تاریخ الکبری (عربی)

حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۰ ق .

۳ - فیه الثاری (عربی) :

لورده ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی ، وزیری .

۲۳۵ ص

۴ - صحیح البخاری (عربی) :

ایران ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی ، ۹۴ + ۹۸

+ ۱۲۰ + ۱۱۰ + ۹۰ + ۱۰۷ + ۹۱ +

۸۸ م

۵- الکلی فی رجال الحديث (عربی) .

حیدر آباد دکن ، ۱۳۶۰ ق ، سری .

۹۸ م

سید محمد بن اسماعیل بن صلاح یعانی:

(۱۰۹۹ - ۱۱۸۲ ق)

محدث ، فقیه ، اصولی ، مجتهد ، متکلم ،

ارائعه یمن . دریمه جمادی الآخره : ۱۰۹۹

ق متولد . مصفا منتقد و اعلیاء کمال احد

علم نمود . در سوم شعبان ۱۱۸۲ در گذشت

(معجم المؤلفین ، ج ۹ ، ص ۵۶) .

۱- روضة البیة فی خرج النحلة الصویة (عربی)

حد .

ابو علی محمد بن اسماعیل بن عبد الجبار

مازندرانی حاکم:

(۱۱۵۹ - ۱۲۱۵ ق)

عالم ، فاضل ، معروف بای علی نش

منتهی میشود . شیخ رئیس ابوعلی سنا

اصلش از طبرستان و میلادش در دی الحجه

سنه ۱۱۵۹ در کربلا واقع شده و در سنه

۱۲۱۵ وفات یافت و در آنعام دفون گردید .

در منتهی المقال اکثر مجاہل را سقط کرده

و ارایس جهت انسانی در کتابش پدید آمده

لکن تعلیقه استاد و مشترکات ملا محمد امین

کاطمین را در آن درج کرده و از این جهت

آن کتاب پر فایده شده است . حاج میرزا

حسن نوری تعلیقه پر مشتی المعال نوشته

ولی نا تمام مانده . در خاتمه مستدرک الوسیل

است که قسمی الرواض ابوعلی در نهایت جودت

است . (فوائد الرصیفة ، ص ۳۹۴)

سایر مآخذ : ریاس البیة زبوزی نسخه

کتب خدیه وزارت خارجه و کتابخانه علی ملک

هدیه الاحباب ، ص ۳۰ ، تنقه ، المنتهی ، ص ۶۰ .

الکلی واللقاب قسمی ، ج ۱ ، ص ۱۱۹ .

۱- منتهی العدل ، رجال ابوعلی (عربی) .

طهران ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، رحلی ، در

خاتمه آن امل الآل ، درایه ، توصیح -

المقال .

طهران ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۷۶ +

۷۷ + ۶۶ م . با درایه ، امل الآمل ،

توصیح الممار

سلطان المتکلمین حاج شیخ محمد بن ملا اسماعیل

ابن عبدالعظیم بن ملا محمد باقر کجوری

مازندرانی ، واعظ طهرانی :

(۱۲۷۱ - ۱۳۵۳ ق)

جدری ملا عبدالعظیم کجوری طهرانی مهاجرت

نموده و در محله ارك كه سابقاً مسكن اهل

مازندران بود سكنی گرفت و بعد از وفات

در ایوان مسكن كربلا مدفون گردید . گویا

دی شخص حاصل فرزندان در علوم دینیہ راغب

نمود ارایس جهت دو فرزند دیگر شریعت

بدیعه منحصر شدك اماملا اسماعیل (۱۲۳۳ -

۱۲۷۸) از تحصیل علم صحت گریزان

بود و از خود چهار فرزند بجا گذاشت :

(۱- حاج ملا باقر صاحب جنة النعمیم ۲ -

سلطان المشکلمین حاج شیخ محمد ۳. میرزا.

جعفر که در عنوان حواصی سال ۱۲۹۵ در گذشت ۴ - از جهة النعم و سایر مدارک موجود در دست و مشخصات در زمان چهارم بدست نیامد

صاحب ترجمه اروپا و متنبین عصر حاضر بشمار میرفته و مدتها در طهران و مشهد مقدس بمنبر میرفته و وعظ می پرداخته است (حقه النعم ص ۵۲۱، کتاب علمای معاصرین، ص ۳۶۷).

۱ - زبدة الآثار فی ترجمة الحاج الملا فخر : (شرح حال برادر خود صاحب حق النعم) طهران، ۱۳۱۸ ق، سنگی، با خطاطی الفاطمیه در یک جلد.

محمد اسمعیل عبدالله الاصدار :

( )

۱ - شرح دیوان امرؤ القیس (عربی)

مصر، ۱۳۵۳ ق، سری.

محمد بن اسمعیل بن محمد علی :

مجلاتی جلی :

(۱۲۹۵ ق - ۱۳۳۷ ق)

۱ - گفتار خوش بارقلی، ردیه ای

مشهد، ۱۳۴۳ ق، سری، عطفه خراسان.

۲ - جلد، طهران ۳۰۵-۱۳۰۶ ش، سری.

رقعی، چاپ چهارم، ۱۲۰ + ۱۲۸ ص.

۲ - جلد طهران، ۱۳۷۸ ق، سری، رقی.

خاور، ۱۱۳ + ۱۲۳ ص.

۲ - چاد، طهران، سری، رقی، چاپ

ش نهم، خاور، ۲۳۸ ص

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، وریری، چاپ

سوم، دارالکتب الاسلامیه، ۱۸۸ ص.

قم، بی تاریخ، سری، وریری، چاپ سوم.

۱۸۶ ص.

جلد دوم، نجف، ۱۳۴۵ ق، سری، رقی.

۱۳۰ ص

جلد دوم، نجف، ۱۳۴۵ ق، سری، رقی.

۱۱۹ ص

۲ - مدارکات میرزا و موهبت :

قم، ۱۳۲۹ ش، سری، رقی، نا تمام

اصلاً مهدی زاده محلاتی، ۶۵ ص.

محمد اشرفی چهل عاملی :

(۱۱۳۵ ق)

سال ۱۱۳۵ ق در گذشت (معجم المؤلفین،

ج ۹، ص ۶۴)

۱ - شرح العین، شرح ۱۲ الکری :

اصهان، ۱۳۶۸ ق، سری، رقی، مطبوعاتی

جلد ۱، ۸۴۱ ص.

شیخ محمد اشکوری :

( )

۱ - مصباح المجلد حاشیه علی کفایه الاصول (عربی).

جزء اول از مجلدات، حاشیه القطع

نجف، ۱۳۵۳ ق، سری، وریری، ۱۳۲ ص.

شیخ محمد اسمعالی :

( )

۱ - تاریخ مرجان ملک :

(ترجمه از انگلیسی از روی نسخه ترجمه

اسمعیل حیرت با دقت بیشتری)

۲ - جلد، بمبئی، ۱۳۲۳ ق، سنگی.

وریری بردگ، خط صیاء الادب و بن میرزا.

بوالحسن شیرازی، ۳۰۷ + ۳۲۴ ص.

در مقدمه عکس اسمعیل حیرت و عکس

سرحان ملک.

محمد اعتمادیه :

(- معاصر)

۱ - دفتر داری ساه و هوئل :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقی ، ۷۴ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وری ،

چاپ دوم ، ۸۴ ص

محمد افرا فرزند هکی :

(۱۲۹۸ ش - معاصر)

در خرمشهر متولد شده . تحصلات خود را

تا سیکل اول متوسطه در آنجا ادامه داده

سپس با هوار رفته و در دانشرای مقننه

آنجا تحصیل پرداخته پس از آن به کنگره

دبیرستانهای اهواز به است آموزگاری و تدریس

عربی و انگلیسی پرداخته بعد از اتمام

پنج ساله آموزگاری بطهران فرستاده شد

آنجا با خدگواهی نامه ششم ادبی لائل پس

از پایان دوره تحصلات عالی بهایه دبیری

افتاد یافته ، اکنون در اراک تدریس زبان

انگلیسی مشغول است (گلرگها)

۱ - میل سرگوده

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقی ، ۸۴ ص

حاج میرزا محمد افشار :

( )

تاجر و مبلغ فرقه بهائیه بوده است (فهرست

رحومه ، ج ۴ ، ص ۲۸۵) .

۱ - بحر العرفان در مراسم بهائیه

(در محاکمه و بررسی عقاید باب و بهاء

به شیخ محمد کرمانی نسبت داده شده) .

محل طبع و سال چاپ نامعلوم ، چاپ سنگی ،

۲۷۷ ص .

دکتر شیخ محمد اقبال لاهوری :

(۱۳۲۷ ق)

یکی از شاگردان سابق دکتر مک نما گرت

بوده که در دارالعلوم کمبریج تحصیل اشتغال

داشته و امروز خود یکی از متفکرین معشر

و متکر هندوستان شمار میرود (تاریخ

ادبی ایران ترجمه رشید یاسمی ، ص ۲۸۲)

علاوه بر محمد اقبال شاعر شهیر ، دکتر محمد

اقبال استاد زبان فارسی در دانشگاه پنجاب

که راجع الصدور و اخبار الدولة السوفیه

را تصحیح کرده و طبع رسانیده در کشور

ما نیز معروف میباشد ، او در سنه ۱۳۱۴

شمسی سفری بطهران کرد و سالهای اخیر

کتابخانه است دانشکده (او یثقال) را در لاهور

بهمه داشت ، سال ۱۳۲۷ در گذشت (معارف

دانش ، سال اول ، شماره ۲) .

۱ - راجع الصدور و آیه مرور :

نعم الدین اوکر محمد بن علی سلیمان

راوندی ، لندن ، ۱۸۹۱ - ۱۹۲۱ م ،

سری ، وری ، نشریه جدید اوقاف گیب

با اهتمام دکتر اقبال ، ۵۲۰ + ۴۲ ص

۲ - اخبار الدولة السوفیه (عربی) :

صدر الدین ابوالحسن علی بن امی الفوارس

ناصر بن علی حسینی ، لاهور ، ۱۹۳۳ م ،

سری ، وری ، با اهتمام دکتر اقبال ،

۲۲۸ + ۱۰ ص .

محمد اقبال لاهوری :

(۱۸۷۳ - ۱۹۳۸ م)

اصلاح اشعار اردو، اسٹاک الشعراء داغ دہلوی
استفادہ کرد ودر دانشکدہ لاهور تحصیلات
واسعہ را بہانہ رسانید وبحث علمی علوم
فلسفہ در آن مدرسہ برقرار شد برای تحقیقات
علمی باوجود اشکالات مالی و خانوادگی در
سنہ ۱۹۰۵ م عازم اروپا شد و مدت سه سال در
آنجا بود این مسافرت بوی فرصت داد کہ
نظریات و افکار خود را تجدید و علمہ اسلامی
را با پیشرفتہای فکری و نظری مطالعه کند.
وی بعد از مراجعت از اروپا و کثرت داد گشتی
راہد بہرمت در چہار سال آخر عمر خود بہرمت
حنجرہ دچار و در اواخر مدرس ۱۹۳۸ م، دم
فروست .

(مجموعہ دانش سمرہ ۱۱ و ۱۰ ص ۵۸۶)

- بر محمد تاریخ ادبی ایران، ترجمہ رشید

یاسین، ص ۲۸۹

۱- ارطمان حیدر (شعر)

سنگی، ص ۲۸۰، م ۱۹۴۸

حیدر آباد کی، ۱۹۵۰ م، سنگی، جیبی،

ص ۲۸۸

۱- ہر چاپ اول ۱۹۳۸ م چاپ دوم، ۱۹۴۴ م

چاپ سوم، ۱۹۴۶ م، چاپ چہارم ۱۹۴۸ م،

چاپ پنجم ۱۹۵۱ م، چاپ ششم، ۱۹۵۵ م،

سنگی، ص ۲۸۰

۲- اسرار خودی (شعر)

لاہور، مطبعہ دارالعلوم

لہور، ۱۹۲۰ م، سریس، ترجمہ ر ۱

نیکلسون، برین انگلیسی

۳- اسرار و رموز (شعر) :

لاہور، ۱۹۴۰ م، سنگی، چاپ دوم ۱۹۹۹ م

لاہور، ۱۹۴۸ م، سنگی، چاپ سوم، ۱۹۹۰ م

لاہور، ۱۹۵۴ م، سنگی، خشتی، چاپ چہارم،

موجودہ اساتذہ پاکستان و پیشوای اسلامیان معین
ہند، در ۲۲ فورہ ۱۸۷۳ م در شہر سیالکوٹ
واقع در ایالت پنجاب متولد شدہ . اجداد بزرگوار
برہمن کشمیری بودند و قبل از ورود
بہندک پنجاب بدین اسلام مشرف شدند و از
فرمان برہمائی کہ آنہر صوفیان و عری
اسلام در خانوادہ اقبال محبوبیت نامداشتہ
ہندوئیای، قبائل از تمدن اسلامی بہرہ ور بودند
و این محیط خانوادگی تأثیر بسزائی در
روحیہ اقبال بخشید . آنکہ اقبال در طی
تحصیلات خود تاحدی نفوذ فلاسفہ اروپا را
پذیرفت و فکر او از متفکرین و شعرائ ایران
چون مولوی و جامی سرچشمہ گرفت .

اقبال بعد از تحصیلات ابتدائی از سیالکوٹ
بلاہور مرکز ایالت پنجاب روت و بدانشگاہ
دولتی وارد شد . در رشتہ تحصیلات ریاضی
فارسی و عربی و علم اخلاق و کلام و تصوف اسلام
از محض شمس العلماء سید میر حسن و برای

ہمش، ۱۹۴۸ م، سنگی، خشتی، ۲۶۴ ص.
۱۳ - جاوید نامہ (شعر) :

لاہور، ۱۹۳۲ م، سنگی، چاپ اور
لاہور، ۱۹۳۷ م، سنگی، خشتی، چاپ
دوم،

لاہور، ۱۹۴۶، سنگی، خشتی، چاپ سوم،
۲۴۶ ص،

لاہور، ۱۹۴۷ م، سنگی، خشتی، ۲۴۶ ص.
۱۴ دیوان اشعار اقبال درخش جلد

جلد اول : ۱ - اسرار خودی ۲ - رموز بیخودی
جلد دوم : ۱ - ربور صبح ۲ - مثنوی گلشن راز
۳ - مثنوی بندگی،

جلد سوم، پیام مشرق : ۱ - لالہ طور ۲ -
افکار ۳ - می باقی ۴ - نقش قرینک

جلد چہارم جاوید نامہ
جلد پنجم : ۱ مثنوی صبا ۲ - پس چہ
نشد کرد ای اہوام شرق

جلد ششم ارمغان حیدر،
(مجلہ حلال، ج ۴، شماره ۲)

۱۵ - رومی عصر

خواجہ عبدالحمید عرفانی، طہران، سری،
رفعی، نامتقدہ سعید، ۲۸۸ ص،

۱۶ - ربور صبح (شعر)

لاہور، چاپ اول، ۱۹۲۷ م، چاپ دوم و سوم
۱۹۴۴ م، سنگی، خشتی، ۲۶۴ ص

لاہور، ۱۹۴۸ م، سنگی، خشتی، ۲۶۳ ص
۱۷ - سیرت قبیل

محمد طہر فاروقی، لاہور، ۱۹۵۲ م،
۵۰۰ ص

۱۸ - صرب کلیم (شعر)

لاہور ۱۹۳۰ م، ۱۹۴۱ م، ۱۹۴۴ م، ۱۹۴۴ م،
۱۹۴۴ م، ۱۹۴۵ م، ۱۹۴۶ م،

۱۹۹ ص،

۴ - اقبال لاہوری شاعر پارسی نوی پاکستان

بقلم مجتبیٰ مینوی، طہران، ۱۳۲۷ ش،

سری، وزیری، مجلہ یمناء، ۷۵ ص

۵ - اقبال فیض و خاں فہر اسلام

دکتر مشایخ عربی، پاکستان، نشریہ بحر

فارسی، پاکستان، ۳۱ ص،

۶ - اقبال نامہ :

بقلم چند نیر نویسندہ و گویندہ معاصر، میاد

اقبال، طہران، ۱۳۳۱ ش، سری، رفعی، صمن

مجلہ دانش، ۸۳ ص،

۷ - اقبال و شعر پارسی

محمد علی دہری الاسلام، حیدر آباد دکن،

۱۳۴۶ ق، سری، ۴۸ ص

۸ - بال جبریل (شعر)

لاہور، ۱۹۴۷ م، ۲۲۳ ص

۹ - بانک درا (شعر)

لاہور، ۱۹۴۹ م، ۳۳۶ ص

۱۰ - (الف) پس چہ ناید کرد ای اہوام شرق و غرب

۱۱ - (ب) مثنوی مسافر :

لاہور، ۱۹۴۶ م، سنگی، چاپ سوم، ۲۱ +

۴۴ ص

لاہور، ۱۹۴۷ م، سنگی، ناشر، شیخ صابر کملی،

۲۱ + ۴۴ ص

۱۲ - پیام مشرق (شعر)

(جواب شاعر آلمانی گوتمہ)

لاہور، چاپ اول، ۱۹۲۳ م، چاپ دوم،

۱۹۲۴ م، چاپ سوم، ۱۹۲۹ م، چاپ چہارم،

۱۹۴۲ م، چاپ پنجم، ۱۹۴۴ م

لاہور، ۱۹۴۶ م، سنگی، خشتی، چاپ ششم،

۲۶۴ ص

لاہور، ۱۹۵۴ م، سنگی، خشتی، چاپ ہشتم،

۲۶۴ ص

- لاہور، ۱۹۴۷ء، سنگی، چاپِ حقیم، ۱۸۲ ص.
 ۱۹۔ غلطہ بکھر (شعر) :
 بمبئی، ۱۹۴۶ء، ۲۴۷ ص.
 ۲۰۔ مجموعۂ اشعار اقبال :

- (۱)۔ قرآن اور اقبال ۲۔ اسرار خودی ۳۔
 رموز بیخودی ۴۔ پیام مشرق ۵۔ ربور عجم
 ۶۔ جدید نامہ ۷۔ ہرچہ باید کردای اقوام
 شرق ۸۔ مثنوی ماسر ۹۔ ارمغانِ حیر
 ۱۰۔ بالِ حبرئیل (اردو) ۱۱۔ صربِ کلیم
 ۱۲۔ بانٹ در (اردو)
 ہمیشہ، ۱۳۵۹ ق، سنگی، رقمی، ۱۹۲ ص.
 ۲۱۔ منتخب اشعار اقبال :
 طہران، سری، چاپخانۂ تابان، ۱۶ ص.

محمد بن الہی بخش :

- ( )
 ۱۔ عقیاس الافکار فی سبب ساعات النہار :
 عظیم آباد، ۱۸۰۰ م، سنگی، درمی،
 ۲۷۰ ص

محمد امام الدین :

- ( )
 ۱۔ ریاض النور :
 لاہور، ۱۳۳۳ ق، سنگی، رقمی، ۲۴ ص.

محمد امامی :

- (- معاصر)
 ۱۔ راہ تکامل در اسلام
 احمد امین، ترجمہ بمشارکت ادیب لاری و
 احمد ہشی، قم ۱۳۲۳ ش، سری، رقمی،
 ۲۷۶ ص

ابوجعفر محمد بن امیر الحاج الحمینی :

- ( )
 ۱۔ شرح شایۃ ایر فراس فی مناقب آل الرسول و مناقب
 بی العباس (عربی) :

- طہر، ۱۳۱۵ ق، سنگی، درمی، ۲۸۳ ص.
 تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنگی، درمی، مطبعۂ
 مشہدی اسد آقا ۲۸۲ ص
 طہران، ۱۲۹۸ ق، سنگی، درمی، ۳۰۵
 ص - اعتقادات مجلس

محمد امین زکی :

- (۱۲۹۷ ق - ۱۳۶۷ ق)
 ۱۔ مآہیر الكرد و الكردستان فی النور الاسلام (عربی)
 بغداد، ۱۳۶۴ ق، سری.

محمد امین زین الدین :

- (۱۳۳۲ ق - معاصر)

- در لواحق صرہ مثول شدہ بعدا تحصیل مقدمات
 علوم در سۃ ۱۳۵۱ ق بہ جمع دہسہار و در
 آنجا بتحصیلات خود ادامہ داد تا بدرجۂ
 کمال رسید
 (مقدمۂ رسالات السماء)
 ماہر مآخذ : نقباء الشر، ج ۱، ص ۱۷۹
 ۱۔ الاعلانی عبدالامام "صادق ع" (عربی) :
 بغداد
 ۲۔ رسالات السماء (عربی) :
 بغداد، ۱۳۸۰ ق، سری، رقمی، منابع الثقافت
 الاسلامیہ، کربلاء المقدسہ ۷۶ ص

۳- النعاق بین السبوا لایجاب (عربی)

تصحیح سربی

۴- من احب القرآن (عربی)

تصحیح سربی

+ ۰۰ ص

دکتر محمد انیس افغان:

( )

۱- چہا نہای دہدہ و نادیدہ

ادیت در اسکین، ترجمہ، طہران، ۱۳۳۶

تر، سربی، رقمی، ص ۳۰۰

محمد ابوالنہ خان:

( )

۱- شمیم الانوار:

جدر آناد دکن، ۱۳۲۶ ق، سگی، رقمی،

۲۰ ص

محمد انور شاہ:

( )

۱- مظلومہ انور:

امریہ، ۱۲۹۳ ق، سگی، وزیری، ۲۲۰ ص

ابوالمظفر محیی الدین محمد اورنگ زیب

کیہادر پادشاہ ہند ملقب عالمگیر:

( )

۱- خطہ اورنگ زیبہ:

لاہور، ۱۳۳۱ ق، سگی، وزیری، ۱۸۸ ص

۲- رقعات عالمگیری ملقب بکلمات طہات:

کانپور، ۱۲۹۳ ق، سگی، وزیری، ۶۲ ص

کانپور، ۱۸۷۹ م، سگی، وزیری، ۵۶ ص

کانپور، ۱۸۸۹ م، سگی، وزیری، ۵۶ ص

لکھنؤ، ۱۲۶۰ ق، سگی، وزیری، ۶۸ ص

لکھنؤ، ۱۲۶۲ ق، سگی، وزیری، ۵۳ ص

لاہور، ۱۲۸۱ ق، سگی، وزیری، ۴۶ ص

لاہور، ۱۸۷۶ م، سگی، وزیری، ۹۷ ص

محمد اولیاء الناطلی الشافعی مخاطب بمحمد

حلیف اللہ خان بہادر حافظ یار جنگ:

( )

ابن ظہیرہ جمال الدین محمد بن نجم الدین

امین بن ابی بکر بن ظہیرہ قرشی مکی حنفی:

(رندہ در سار ۹۶۰ ق)

مآخذ: معجم المطبوعات، ص ۱۵۰

ریحانہ الادب، ج ۶، ص ۶۸

۱- الجامع النورانی فی مسائل مکہ و بناء البیت الثانی

(عربی)

مصر، ۱۳۴۰ ق، سربی، وزیری، ۲۱۳ ص

شیخ محمد امین بن فتح اللہ زادہ کردی اربلی:

(۱۳۳۲ ق)

در شہر اربل متولد و در آملہ شوق شاعری

در الازہر تحصیل علم نموده در ربیع الاول

۱۳۳۲ ق قاہرہ در گذشتہ

(معجم المؤلفین، ج ۹، ص ۷۷)

۱- انوار القلوب فی مدالہ علام القلوب (عربی)

مصر، ۱۳۲۲ ق، سربی، رقمی، ۵۶۰ ص

محمد امین بن فضل اللہ بن محبوب اللہ محبی

دمشقی حنفی:

(۱۰۶۱ - ۱۱۱۱ ق)

مورخ، ادیب، شاعر، لغوی، او بدمشق

متولد شدہ و در آملہ و مدت، متناہست

(معجم المؤلفین، ج ۹، ص ۷۸)

۱- جنی العینین و تہذیب حرمی العینین (عربی):

(وہو کمعجم للمثنیات العربیہ)

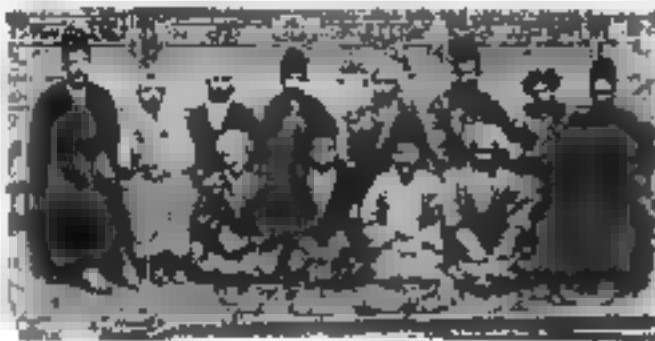
قاہرہ، مکتبۃ القدسی، سربی

۲- خلاصۃ الاثر فی اصیان اقرن العادی عشر (عربی):

۴ ج، ۱۲۸۴ ق، ۴۷۵، ۴۹۵

شیخ محمد خان بن شیخ عبداللہ بن نصر ابن
ناصر خان ایردی بوشہری :

(۱۳۲۲ ق)

(نرسوم از طرف راست) عبد غفیر مرحوم
ایردی و طرفین او اقدس و آسودہ نشسته اند
ایردی کز روی از شعرای مشہور و
معروف و از آغاخوانی تا انجام عمر اکتساب
کمال را پستہ خود ساخت پس در مصاحبت
مرکز و با اصحاب دل معاشرت ارادہ حال
پیدا شد و سر ہم بہ دوستی رفتہ و در آنجا
دوان خود را بطبع رسانید و جوہر مآلوف
مراجعت کرد و پس از سال دو، آہنگہ ری
کرد و چہار سال در آنجا بود سپس بقیہ از
مراجعت نمودہ بواسطہ ضعف و بیماری معزوی
بود تا سال ۱۳۲۲ ق وفات یافت . جسدش را
دریں ہی دختران شیراز مدفون ساختند .
(تذکرہ مدینۃ الادب ، صفحہ خطی کتابخانہ
مجلس ، ص ۲۲۵ ، نقل از تذکرہ شہ ع الملت)
۱- دیوان ایردی بوشہری .

(۱- حسن نامہ ۲- عشقنامہ ۳- قصائد ۴-
عزلیات)

نسخہ ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، وزیری ، ۸۰
+ ۶۰ + ۳۴ + ۱۰۹ ص

حاج ملا محمد بن مہندی بابا نجویی :

( )

۱- شرفنامہ ، تاریخ حلیۃ اللہ خانی :

مدیر ، ۱۹۶۱ م ، سنگی ، وزیری ، تصحیح
و تہذیب سید محمد اصل اللہ ، ۲۹۰ ص .

محمد بن یوسف بن شہاب اہلی شیرازی :
(۹۴۲ ق)

در شیراز متولد شدہ ، در حادۃ مرگ و
فقر قدم میزد . وبا اہلی ترشیری معاشر بودہ .
بسال ۹۴۲ پس متجاوز از عشتاد وفات یافت
و در جنب قبر حافظ در شیراز مدفون گردید .
(فهرست کتابخانہ مجلس ، ج ۳ ، ص ۵۳۷)
سایر مآخذ : شرفنامہ ، ج ۲ ، ص ۱۴۲ .
ریحانۃ الادب ، ج ۱ ، ص ۱۲۸ ، تذکرہ معیت
اعلیہ ، ص ۲۷۰ ، رجال حبیب الیر ، ص ۲۴۵ ،
طرائق الحقائق ، ج ۳ ، ص ۵۶ ، تذکرہ
نصرآبادی ، ص ۵۱۱ ، دانشندان و سخن -
سرایان فارس ، ج ۱ ، ص ۳۷۶ .

۱- بحر حلال مثنوی :

طہران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رقمی ، ۵۰ ص
طہران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رقمی ، ۵۱ ص
طہران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، رقمی ، تصحیح
میرزا احمد ذوالریاستین .
تبریز ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، رقمی ، با مثنوی
شاہ و درویش ہلالی و اشعار سہیلی تبریزی
لکھنؤ ، ۱۲۶۹ ق ، سنگی .
لکھنؤ ، ۱۹۲۶ م ، سنگی ، رقمی ، ۸۰ ص .
بہشتی ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، رقمی .
ہند ، ۱۳۴۱ ق ، سنگی .
استانبول ، ۱۳۰۷ ق ، سری .

مدیر ، ۱۳۶۰ ق

۲- مجمع و پرواہ (شعر) :

شیراز ، ۱۳۱۲ ق ، سری ، مطبوعہ سعادت ،
۹۱ ص .

اروغا ط اوائل قرن چهاردهم هجری و در

نخجوان مقیم بوده - سایر تألیفات او

قره‌الاجار، کشکول

(فهرست مصوبه، ج، ۵، ص ۳۲۵)

۱- معاتب الذموع :

طهران ۱۳۳۰ ق، سنگی، وزیر، عبدالرحیم

علمی، ۴۹۳ ص.

۲- مظاهر الانوار فی عقد الاخیار :

(جلد سوم معاتب الذموع، تاریخ فراغت

ارتألف، ۱۳۱۹ ق)

تبریز، بی‌تاریخ، سنگی، خشتی، ۲۶۰ ص

طهیرالدین محمدیابر :

(۸۸۷-۹۳۷ ق)

از مشاهیر خاندان نیسوری بوده هر چند

هیچوقت در ایران فرمانروائی نداشته لیکن

سلطنت جدید نیسوری را که ارامیراطوری

های بزرگ هندوستان استوی بنیاد نهاد و

این خاندان در اروپا بمنزل کبیر موسوم است.

هرچند روز امروز از قدرت و شوکت ایشان

کاسته می‌شده ولیکن رسمیت سلطنت ایشان

شورش عظیم هندوستان در سال ۱۸۵۷ م

تقی و مقرر بود، و تا اوائل قرن هجدهم

در دیار با شکوه ایشان در دهلی پیوسته

حمی کثیر از شعرای پارسی زبان و ادباء

و دانشمندان ایران را در پناه خود حفظ

میکردند که در هر زمان دهلی قدر آنها را

ارامهان بیشتر می‌شناخت و از ایشان حمایتی

اعبروتر میکرد بسوی آن دیار رهسپار

میشدند.

قسمت اول عمر بابر در راجه کوچک فرغانه

سرآمده، وی در آذربایجان متولد شده

و پس از آن بواسطه هجوم قبیله‌ی خان اوزبک

در سال ۱۵۰۴ م از آنجا سرون رانده شد.

دوره دوم عمر او از ۱۵۰۴ تا ۱۵۲۵ م در

املاستان و بدخشان حکومت داشته آخر الامر

صد لکیر هندوستان کرده است و پس از

فتح (پالپات) آگره و دهلی و شمال هندوستان

از رود سند تا بنگال شرف در آورد و

بنیاد خاندان امپراطوری مغول را در آنجا

برقرار کرد. این قسمت سوم که کوتاهترین

بخش زندگی اوست بوفات وی که در ۲۶

دسامبر ۱۵۳۰ م اتفاق افتاد خاتمه مییابد.

(ارسطی تاحمی، ص ۴۲۷)

بگفته صاحب تذکره موعود و معاد طهیر-

الدین نابرسال ۹۳۸ در کابل وفات یافت

و در آن شهر مدفون گردید.

سایر مآخذ : تذکره مرآت النخیال ص ۶۹،

مجله یادگار، سال ۲، شماره اول ص ۱۰،

تاریخ ادبی ایران، ترجمه رشید یاسمی

ص ۵۱.

۱- ۲ برنامه (ترکی جغتائی) :

عاران، ۱۸۵۷ م، باهتمام ایلمنسکی، ۵۰۶ ص.

لیدن، نشریه اوقاف کیپ، ۱۹۰۵ م، گراوری

۳۸۶ + ۱۰۷ + ۱۰ من

پاریس، ۱۸۷۱ م، ترجمه یاده دکورتی برهان
فرانسوی.

بمش، ۱۳۰۸ ق، (ترجمه فارسی شام بعد ربیع

الملوک) سنگی، وزیر، ۲۳۶ ص.

لندن، ۱۸۲۶ م، ترجمه جان لیدن (و) ویلیام
ارسکین بر زبان انگلیسی.

اکسبرد، ۱۹۲۱ م (مش با بر نامه) نامتد

ارسکین (و) لوکاس کیسگه.

ابن ماجه ابو بکر محمد بن ماجه اندلسی:

(۵۳۳ ق)

او را ابن صالح نیز نامند. حافظ، قلیوف،

طیب، ادیب، عالم ریاضی و موسیقی، مولف

سرفصله و موطی ناشبلیه. بیست سال در ادب

ابن بکر بن ابراهیم کرد و سپس بغاس رفت

و بهایت ابن زهر طیب در ۵۲۵ یا ۵۳۳

بجوالی مسموم و مقتول شد دشمن او و اثر

حمله فتح بن خاقان او را بکفر و الحاد نسبت

میکردند. غالب کتب او ناتمام مانده و آنچه

با جام رسیده است کوچکتر است که با جمله

و شتاب نوشته شده و متون آن بپرازی میانه رفته

و لب ترجمه های آن عبریه و لاطینی موجود

است. ابن اصیبه او را هم رتبة ارا بن واصلار

ابن سینا و دیگر حکمای اسلام شمرده است.

یکبار شاگردان ابن ماجه موسوم به ابو الحسن

علی قرطبی منتخباتی از مصنفات او کرده.

مقدمه بر مجموع نگاشته است ابن ماجه

اولین کسی است که فلسفه را در غرب اسپایا

شرداد

(لغت نامه اعداد، ص ۲۹۳)

۱ - کتاب النفس:

دمشق ۱۳۷۹ ق، سری، وزیر، تحقیق

دکتر محمد صفر جلی معصومی، ۱۵۳ م.

محمد بن یحیی باریک الله حافظ:

( )

۱ - زیه اسلام.

لاهور، ۸۹ - ۱۸۹۰ م، سنگی، وزیر.

بهاء الدین سید محمد بن محمد باقر مختاری

اعرجی نالونی:

(۱۱۴۰ ق)

ارمغاریف علماء او آخر صفویه بوده و در

۱۱۳۰ وادی درامغان و ت یافته و در

نصرت غولاد مدفون گردیده است. اولادش

کنون در استان درمغانه و واسکان ساکن

میباشند

(تذکره لاهور، ص ۲۰۶)

مطهر ماخذ: الکلی و الالقاب قی، ج ۲، ص

۹۴، و در ج ۱، ص ۱۸۱، فوالد

آرسویه ص ۶۰۱.

۱ - زواهر الفواهر فی نوادر الرواخر (عربی):

جلد دوم، صفهان، ۱۳۳۸ ش، سری، وزیر،

بتمیقات سید احمد روضاتی، ۱۹۵ م.

سید محمد بن علی بحر العلوم:

(۱۳۴۷ ه - معاصر)

در جمع اشرف مفید است

۱ - اصواء علی قانون الاحوال الشخصية (عربی):

جعب، ۱۳۸۲ ق، سری، جیب، ۲۷۶ ص.

۲ - صحایا الخیة (عربی):

جعب، ۱۳۸۳ ق، سری، وزیر، ۱۴۳ م.

۳ - الکلی (عربی):

جزء اول جعب، ۱۳۸۲ ق، سری، رقی،

۲۱۸ ص.

مشر ، سنگ .

محمد بن نذراالدین جاجرمی :

(زاده در سال ۱۲۴۱ ق)

محمد بن نذرا جاجرمی پس از جاجرمی شاعر معروف قرن هفتم است که در اصفهان و عراق تا اواسط قرن هشتم میر بسته وجود نیر شاعر بوده و جامع کتابت نام موسی الاحرار فی دقایق الاشعار که حاوی بهترین اشعار یکصد و کثیر از شعرای بزرگه ایران است ، و در آثار او مائة و مئتان ۲۴۱ تمام کرده است و در ضمن بعضی از اشعار خود وادریان ضبط کرده است (سالنامه پارس ، مقام سعد نفیسی)

۱ - موسی الاحرار فی دقایق الاشعار (عربی)

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۲ ش ، از روی

نسخه شکسته میورا محمد خان قزوینی ،

با اهتمام میر صالح طوسی ، ۳۹۰ ص .

محمد نذراالدین خلیل :

(- معاصر)

۱ - عراقات (عربی)

خان جاک روسو ، ترجمه ، مصر ، ۱۹۶۱ م ،

سری ، وزیر ، ۳۶۲ ص .

محمد بدوی عبده :

( )

۱ - النبوت ، (دیوان شعر عربی) :

۲ - جلد ، مصر ، ۲۴ - ۱۹۲۵ م ، سری .

مکوش بوسف توما السستانی .

محمد بدیع الشریف :

( )

۱ - البحث فی نقد الادب العربی (عربی)

مصر ، ۱۳۵۲ ق

بحر العلوم سید محمد بن هبة الله قزوینی :

(- معاصر)

۱ - رسالة شریفة ولایت :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، و در ۱۳۲۵ ش

۲ - مواهب اللسنة :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، و در ۱۳۲۴ ش

در مقدمه هکس مؤلف .

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقی .

فقیر سید نورالدین محمد بهاری :

(- زاده در سال ۱۸۴۹ م)

۱ - تاریخ کوه نور

(تاریخ قراعت از تألیف ، ۱۸۴۹ م)

لاهور ، ۱۳۳۲ ش ، سری ، وزیر ، به

اهتمام دکتر محمد باقر ، ۳۹ + ۱۲ ص

خواجہ درویش محمد بهاری نقشبندی

احرار :

( )

۱ - لبالب و رسالة انتخاب مشوی

حیدرآباد دکن ، ۱۹۱۰ م ، وزیر ، ۴۳۲

ص ، ضمن مجموعه گرامایه .

سید محمد برقی :

( )

۱ - کلمات قصار امام حسن ع :

ترجمه ، طهران ، سری .

حاج محمد برهان حقانی :

(... رفته در سال ۱۳۱۲ ق)

۱ - مرآت عثمانی منتخب بوستان (شعر) .

(تاریخ فراغت از انتخاب ، ۱۳۱۲ ق)

هند ، ۱۳۱۲ ق ، سگی .

محمد برهان الله :

( )

۱ - فهرست واجد :

کلکته ، ۱۳۱۸ ق ، سگی ، وزیر .

۱۲۸ ص .

سید محمد بن احمد برهانی :

(۱۳۰۸ ش - معاصر)

در (مبری) از قرای فارس متولد شده

از اسباط سیدهاشم بهرانی است و در آیدان

اقامت دارد .

۱ - دانش در اسلام :

۲۰۰۰ ص

محمد بصیری :

(... معاصر)

۱ - عالم پس از مرگ :

لئون دی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۴۲ ش ،

سری ، وزیر ، مطبوعات خطی ، ۲۵۴ ص .

سید محمد طندادی حسینی نجفی :

(۱۲۹۹ ق - معاصر)

در نجف تولد و عضویت یافته و در آیدان تحصیل

پرداخته و بدرجه اجتهاد نائل آمده . در

صحن مطهر اقامه نماز جماعت میکند

(مشهدالام ، ج ۲ ، ص ۹۲)

۱ - خبرالرادلیوم المصاد (عربی) :

نجف ، ۱۳۸۲ ق ، سری ، رقمی ، ۲۵۶ ص .

محمد بکیر خلیل :

(... معاصر)

۱ - فکرة التاريخ (عربی)

و . ج . کولنجوود ، ترجمه ، مصر ، ۱۹۶۱ م .

سری ، وزیر ، ۵۷۴ ص

محمد بلگرامی مارها راوی :

( )

۱ - جهان تاریخ

۱۲۹۶ ق ، سگی ، وزیر ،

۱۸۰ + ۵۶ ص

حاج محمد بن شیخ سید بهانی طالی حمیری :

(... معاصر)

مقیم قسبه معكاز توابع دیوانه عراق عرب

۱ - الظهار الربیع (عربی)

بغداد ، ۱۳۷۱ ق ، سری ، رقمی ، ۱۷۹ ص .

سرهنگ محمد بواسختی

(... معاصر)

۱ - اصول محاکمات

طهران ، سال دوم عصری و سوم شتوانی

محمد بهارلو :

( )

دبیرة الیانس و اریس و اکول ارمال ، دبیر

فرا سه در دبیرستان شهید و تحریرش

۱ - کدب اول موسیقی ایرانی

تهران، ۱۳۳۴ ش، رحلی، ۵۲ ص

حاج شیخ محمد بهاری همدانی نجفی:

۱ - تذکرة المؤلفین

۲ - دستور العمل بهاری شیخ احمد کریری

۳ - مشات بهاری بمیرداد خود

تهران، ۱۳۲۳ ق، سری، جیبی، ۲۷۲ ص

تهران، ۱۳۲۹ ق، مسکی، جیبی، ۱۰۰ ص

احمد میرت، ۲۴۰، بدون مشات

میرزا محمد بهبهانی شیخ الاسلام قزوینی

۱ - کتب ملغری

بهشتی، ۱۳۱۳ ق، مسکی

مهندس محمد بهجت قزوینی بهجة العلماء:

(۱۲۸۳ - ۱۳۳۳ ش)

پس از طی تحصیلات دوره ابتدائی و متوسطه

در مدرسه دارالفنون وارد خدمت وزارت
فوائد عامه شد و پس از چندماه از طرف آن
وزارت به جهت اتمام تحصیل اروپا مسافره
ترتیب داده شد و او به بلژیک اعزام گردید و
پس از پایان تحصیل بایران بازگشت و در
وزارت راه و مهندسی اشتغال یافت و بعداً به

اداره ساختمان راه آهن انتقال پیدا نمود
در مهرماه ۱۳۳۳ ش درگذشت.

(مجله سپید سیاه، سال ۲، شماره ۱۴)

۱ - ترسیمات جدید هندسی:

(رساله اول بر کار)

تهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقی، ۲۶ ص

محمد بهروز آهی:

(معاصر)

۱ - رسدای تحصیل علوم معاصری

مشهد، ۱۳۰۶ ش، سری، رقی، ۵۷ ص

محمد بهشتی:

(معاصر)

۱ - ادیان و مذهب و آثار و عقائد در سده مهدی ع

تهران، ۱۳۴۲ ش، سری، رقی، ۱

مطبوعات کورش کبیر، ۱۶۴ ص

۲ - لغت بهشتی

تهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقی، شرکت

مبانی چاپ، ۱۲۸ ص

دکتر محمد بنی (مرحوم سیدمهدی) بهشتی

(۱۲۹۳ ش - معاصر)

سال تولد ۱۲۹۳ شمسی، تدریس رشته

آلژی در دانشکده پزشکی و در آموزشگاه

پرستاری اشرف پهلوی بهمه اینجا میباشند

بعلاوه در محله پزشکی یکی محله دانشکده

پزشکی و دیگری آکٹ مدیکا ایرایکارا

اداره متنام و مدیر مشول و صاحب امتیاز

این دو مجله به‌اشم (نقد از خط مؤلف
سال ۱۳۳۶)

سایر مآخذ: راهنمای دانشکده پزشکی، ج
۲، ص ۱۲۷

۱- اصول تولد.

طهران، ۱۳۴۰ ش، سرپر، وزیر، نظریه
۷۰۴ دانشکده و ۴۹۰ ص.

۲- مراقبت نوزاد قبل از تولد و بهداشت مادر در دوره
حاملگی

طهران ۱۳۲۸ ش، سرپر، رقی، اداره
روابط فرهنگی آمریکا، ۹۲ ص.

دکتر محمد بهمن بیگی:

(- معاصر)

۱- هر خصوصیات در عهد پرفارس:

طهران، ۱۳۲۴ ش، سرپر، رقی، ۹۰ ص

بیان الحق شیخ محمد بن حاج محمد علی:

(- معاصر)

اصلا بروجر دیست و سالها در آسمان و
شهر اراک مقیم بوده، مدت سه سالست بقم
انتقال یافته است

(آثار الحیة، ج ۲، ص ۱۶۱)

۱- بهاد الحق:

جلداول، طهران، ۱۳۲۸ ق، سرپر، رقی،
۱۳۶ ص

جلداول، قم، ۱۳۲۴ ق، سرپر، رقی، چاپ
سویز، ۱۲۷ ص.

محمد بیگدلی قلمی:

( )

از جمله مؤلفان معتدین و از طایفه بیگدلی
سررسم هم است پس در تحصیلات مقدسائی
و مطبوع از قم منجف رفته و نزد آخوان ملا
محمد کاظم حرامانی تلمذ نموده، پس از وفات
وی، قم مراجعت کرده و مشغول تدریس است
و در مسجد امام حسن نمازجهت میگذارد

(مختارالداد، ص ۲۷۶)

۱- حاشیه ذخیره العباد، رساله فقهیه:

طهران.

دکتر محمد پارسا:

(- معاصر)

۱- نمونه لی چند از اشیاء انگلیسی:

طهران، ۱۳۴۱ ش، سرپر، رقی، ۱۰۵ ص

محمد پرستش کاشانی:

(- معاصر)

در حدود سی و هفت سال پیش در کاشان بدین
آمده و در آنجا مقدمات علوم آموخته اکنون
چند سالست که در اسفهان مقیم و مشغول قالی
رود کار می‌کنند . طبع شعر دارد اشعاری
نیز سروده است .

(تذکره شعرای معاصر اسفهان، ص ۱۰۵)

۱- کاشانی قالی

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، جیب، ۳۲ ص

سرهنگ محمد پرنگ :

(- معاصر)

۱- شاه عباس کبیر

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، وریری،

۳۶۳ ص

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وریری، دایمش

۳۶۳ ص

محمد بن (شمس‌الذکرین امیری عباس)

پروین گمانادی :

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در کاشان کتابخانه متولد شده تحصیلات
مقدماتی خود را در مدارس قدیم شهر قاین و
فردوس انجام داده . سپس در شهر مشهد نزد
ادیب‌نیشابوری و دیگر استادان دانش و ادب
کسب نموده در سال ۱۳۰۲ به خدمت فرهنگه
درآمد و مدت بیست سال شاعری و

تدریس فن و ریاضت دانشسرای دختران مشهد
را عهده‌دار بود . در دوره چهاردهم مجلس
از سبزووار بنحایتی برگزیده شد . پس
از آن باز به خدمت فرهنگه بازگشت و وظیفه
بررسی کتب در اداره کل نگارش و ماوریت
و تنظیم لغت نامه دهخدا را عهده گرفت .

(مقدمه ابن خلدون)

۱- ادبچه ها .

مشهد، ۱۳۱۶ ش، سری، ۳۱ ص .

۲ پرورش اراده :

مشهد، ۱۳۱۴ ش، سری، رقص، ۶۶ ص .

۳- راهمای بطلانه :

مشهد، ۱۳۱۳ ش، سری، رقص، کتاب فروشی

کاشی، ۸۲ ص .

۴- روح تربیت :

کتابخانه لونیون، ترجمه، طهران، سری .

۵- شبهه نگارش

طهران، سری .

۶- فن مناظره

طهران، سری .

۷- مقابله سی و دو حرف از سی و دو شاعر :

طهران .

۸- مقدمه ابن خلدون :

ترجمه، ۲ جلد، ۳۶ - ۱۳۳۷ ش، سری،

وریری، ۱۴۲۶ ص

۹- هفت خوان درستم

طهران، سری

محمد پیر بخشی :

( )

۱۰- حافظ ایمان از فتنه ادیان :

لاهور، ۱۹۲۵ م، سنگی، رقص، ۴۸ ص .

تاج‌الدین محمد :

( )

۱- ارمغان :

لکهنو، ۱۲۹۲ ق، سنگر، وریری، ۴۰ ص

محمد کجوری :

(- معاصر)

۳- کلهای رنگارنگ

(منتخب غزلیات: مولوی، قطار، ضره‌رانی)

شماره اول، طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقص،

ص ۹۲، طبع

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، حیر، چاپ

دوم، ص ۹۲، طبع

محمد تحصیلی :

(- معاصر)

۱- حساب اصول دینی :

طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، شرکت سهامی

چاپ، ۴۱ ص.

سید محمد بن حاج سید محمد قلی کلین :

(۱۲۶۰ ش - ۱۳۷۰ ق)

درقریه مهیلگرد از توابع میرجند قایمات

مثولد شده و در مشهد مقدس رضوی در رشته

فقه و اصول تلمذ نموده و در طهران حکمت

و عرفان آموخته و قسمت عمده عمر خود را

در خدمات دولتی صرف کرده و مکرر به مقام

وررت رسیده اکنون در طهران - قیم

است

(فهرست رسوبه، ج ۵، ص ۵۵۲)

بعد از اسلام خلاصانه دو تیریک بتومسگونم

یکی اشتغال مسند وزارت معارف، دیگری

تبدیل عمده بکلاء پهلوی (مسئله آزادی

شرق، سال ۸، شماره ۳)

سال ۱۳۷۰ ق در طهران ویت یافت

سایر مآخذ تاریخ حراید و معجلات، ج ۳،

ص ۱۲۴، چند پرده از زندگانی و جل

معروف ایران، ص ۲۷

۱- اصول خطابه و تاریخ مختصر منطق

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، خشتی، موسسه

وسط و خطابه، ۷۰ ص

۲-

(برای پیچ و شش ابتدائی)

طهران، ۱۳۰۸ ش، سنگر، رقص، چاپ

دارد، ۱۵۹ ص

چشم‌پوش و کلاه

برای شش ابتدائی، طهران، سنگی، جیبی،

۵۳ ص

۳- جامع حدیث، کسر ۵، قه :

برای پیچ و شش ابتدائی، طهران، ۱۳۳۸ ق،

سنگی، رقص، چاپ دهم، ۵۶ ص.

طهران، ۱۳۴۵ ق، سنگی، جیبی، چاپ

دارد، ۱۰۳ ص.

۴- جواهر الصوفی

طهران، ۱۳۲۸ ق

۵- ریاض الادب، منتخب نظمو شعر :

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری،

۶- شرحات سعدی :

طهران، ۱۳۰۳ ش، سنگی، جیبی، ۷۹ ص

۷- کتاب الفرائد (عربی) :

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، جیبی، ۹۵ ص
۹ - فصله الادب

سال پنجم، طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، رقی،
۱۱۰ ص

طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، رقی، چاپ دوم،
۱۱۵ ص

سال ششم، طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقی،
۱۸۲ ص

میرزا محمد بن (حاج شیخ باقر تهرانی) لرقی:
(۱۲۷۵ ش - ۱۳۳۳ ش)

در طهران مشغل کتابروشی اشتغال داشت .
اومردی وارسته و منزوی بود هر شب مرتباً در
مسجد جمعه پای منبر مرحوم میرزا سیدعلی
پیشش حاضر میشد
۱ - پنج مقاله در اخلاق :

طهران، ۱۳۰۱ ش، سنگی، باهتمام ترقی
۲ - شرح بهاریه خیرا نصیراصفہانی:

طهران، ۱۳۰۲ ش، سنگی، باهتمام ترقی.
۳ - دیوان جودی خراسانی

طهران، ۱۳۰۵ ش، سنگی، باهتمام ترقی.

دکتر محمد تعلیمی :

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

در طهران متولد شده. تحصیلات ابتدائی و
متوسطه و دانشگاهی را در رشته ریاضی
در طهران اتمام داده . در سال ۱۳۰۱ برای
ادامه تحصیل به عراق رفته و از دانشگاه
(بردد) باحد لیسانس موفق شده سپس
وارد دانشگاه (ژنو) گردیده و باحد درجه
دکتری و نیز بدریافت دو دانشنامه در قسمت
فیزیک ستارگان و در قسمت جوشناسی نائل
گردید. مدت دو سال در رساله‌های ژنو
مشغول تحقیقات علمی بود چون تعلیم و
تربیت علاقه وافری داشت بااستیتوی ژان-
ژاک روسو دانشکده ادبیات داخل شد پس
از پنج سال تحصیل بدریافت يك دانشنامه
در تعلیم و تربیت عمومی و روانشناسی و بعداً
دیپلم عالی اختصاصی در قسمت تعلیم و تربیت
تجربه نائل آمد . در سال ۱۳۲۶ پس از
هند سال تحصیل و تحقیق و تجربه در فرانسه

وسوس طهران بارگشت و داخل وزارت
فرهنگه شد و پند دار مشاعر ذیل کردند
مترجم فنی، ریاست دانشکده ادبیات تبریز
(دانشکده ادبیات تبریز، تحصیل ۳۲ -
۱۳۳۳)

- ۱- اصول تعلیم و تربیت تجربی و روانشناسی فکسیونل
تبریز، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیری، نشر ۴
شماره ۱ دانشگاه، ۱۷۰ ص
- ۲ - مبانی آموزش و پرورش نوین
طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیری، این
سینا، ۲۳۴ ص
- ۳ - مری و طرز تربیت او
تبریز، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیری، ۸۴ ص

حاج محمد آقایی شیخ حسین تبریزی توتوچی :

( )

- ۱ - الاسلام و الاخلاق
- ۲ - تفسیر سوره و انصر
- ۳ - تفسیر سوره فاحون
- تبریز، ۱۳۶۶ ق، سری، رفعی، ۸۷ ص
- ۱ - الحارات لغویة
تبریز، ۱۳۷۲ ق، سری، رفعی، ۱۰۶ ص

محمد توفیق خاکی اصفندی :

( )

- ۱ - مراجع التارام و مرجع الایام (عربی)
مصر، ۱۳۴۴ ق = ۱۹۲۶ م، سری

محمد توکلی همدانی :

(- محاصر)

- ۱ - براهین احمدیه
علام احمدقادرانی، ترجمه
طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، وزیری، ۷ +
۲۵ + ۲۵ ص

محمد تهاوی :

( )

- ۱ - ابواب احمدی
میرته، ۱۲۹۱ ق، سبکی، رفعی، ۱۳۶ ص
- ۲ - شورش عشق

میرته، ۱۳۰۷ ق، سبکی، وزیری، ۲۲ ص

حاج شیخ محمد لارالاهی (یاسینی) :

(۱۳۲۱ ق - مرحوم)

سال ۱۳۲۱ ق در یکی از قرای همدان
تولد . فت . مقدمات را در آن فرموده
در سنة ۱۳۳۹ ق عراق سلطان آباد رهبر
و دو آنجا منحصرات خود ادامه داده سال
۱۳۴۰ ق بنام مهاجرت نموده و سطوح را
تبریز علمای آنجا فراگرفته پس از آن بدرس
حاج شیخ عبد لکریم انری ۶ ص ۱ پس ا
فرد آنجا حوم به واسطه و ترویج پرداخته است
(راجع به ج ۲، ص ۱۱۱)
تبریز، ۱۳۶۶ ق، سری، وزیری، ۸۷ ص

تبریز، ۱۳۶۶ ق، سری، وزیری، ۸۷ ص

ابو عبدالله محمد بن جابر بن سنان الهرازی الثانی :

(۳۱۷ ق -)

از صحابه بوده . در شان از توابع حران
بعد از سال ۲۳۵ تولد یافت . سال ۳۱۷
بصره مصر (یا) قصر الجیس وفات یافت
(معجم المؤلفین ، ج ۹ ، ص ۱۴۴)
سایر مأخذ : تاریخ الحكماء ، ص ۲۸۰ .
۱ - النصح فی ظم الصبیح (عربی)
بیروت ، ۱۳۲۱ ق ، سری ، باهتمام علیوم
بوجه ، ۱۴۳ ص

ابوجعفر محمد بن حریر بن دستم طبری آملی:

(حدود ۴۰۰ ق)

معروف باین اسم: واه از علمای کبار میباشد.
یکی: محمد بن حریر بن یزید که
ولادتش در آمل و مکنش در بغداد و مفسر
و محدث و فقیه و مورخ و از ائمه مجتهدین
اهل سنت است و صاحب تفسیر و کتاب تاریخ
مشهور و کتاب طریق حدیث طبر مشوی و
کتاب حدیث است که در دو مجلد ضمیمه نوشته.
و بالجمله در شوال ۱۳۱۰ ق بس هشتاد
و چهار سال در بغداد وفات یافت. و دیگر
محمد بن حریر بن دستم طبری آملی است
که از بزرگان علماء دقه و بعد از احواله
اصحاب دقه و حلیان اعداست و که هرچند
طبری هم مشتمه میشود و ما سدد و جمله
از جالبه که محل اثناء اختلال شده است
در ابوبکر خوارزمی محمد بن الحسن
خواهر محمد بن حریر طبری که طبری
طبر خری میگویند بعثت نسبت بطبریه و
خوارزمی و بعضی گفته اند که خدای او طبری
سراسر است. و صاحب فاضل الفصل و بعضی دیگر
گفته اند که خال او طبری امامی است

و بالبعد له محمد بن حریر شیعی صاحب الاصحاح
المستتر و دلائل الامامة است

(هوالد الرسوبه، ص ۴۴۶)

۱ - دلائل الامامة (عربی)

نصف، ۱۳۶۹ ق، سری، رقی، ۳۲۰ ص.

نصف، ۱۳۸۳ ق، سری، رقی، چاپ
دوم، ۳۲۰ ص

۲ - المصنف فی امامة علی بن ابیطالب (عربی):

نصف، بی تاریخ، سری، رقی، ۱۷۰ ص

نصف، بی تاریخ، سری، رقی، ۲۱۲ ص

ابوجعفر محمد بن حریر بن یزید بن کثیر این

غالب الظمیری:

(۲۲۴ - ۳۱۰ ق)

معروف باین اسم: واه از علمای کبار
میشد یکی: محمد بن حریر بن برید
که ولادتش آمل طبرستان و مکنش بغداد
او مفسر محدث، فقیه، مورخ و از ائمه
مجتهدین اهل سنت و صاحب کتاب تفسیر
و تاریخ مشهور و کتاب طریق حدیث طبر
مشوی و کتاب حدیث است که در دو مجلد
ضمیمه نوشته

از ابوحامد اسفراینی نقل شده که گفته اگر
کسی میسر سفر کند در طلب تفسیر، حدیث
حریر که بزرگی نکرده، از محمد ابن
خریبه که او را امام الاثمة خوانده اند
منقولست که در حق او گفته: ما اعلم علی
ادیم الارض اعلم منه. در حقیقت السیر است
آنکه فوت کلمات ابن حریر مبرر نموده بود که در
هر روز چهل ورق تحریر مینمود، در مصنف است
که در مدت چهل سال هر روز چهل ورق
کتاب مینوشت، در اوائل شوال یا ۲۶ آن
در سنه ۳۱۰ بس هشتاد و چهار در بغداد وفات
یافت (هوالد الرسوبه، ص ۴۴۶)

۱ - اختلال النهایه (عربی)

لیدن، ۱۹۳۳ م، سری، رقی، ۲۷۴ ص

یوسف شخت بعضی احوال این کتاب را نام کتاب
لجهاد و کتاب الحریه و احکام المعازر
در لیدن بطبع رسانیده است.

۲ - تاریخ الظمیری، تاریخ الامم والملوک، اخبار -

الرسول والملوک، تاریخ کبیر (عربی):

لیدن، ۱۹۰۱ م.

خره چهارم، مصر، سری، در سری، تحقیق

محمد ابوالفضل ابراهیم، شماره ۳۰ ذخائر -
العرب .

قاهره ۱۳۵۸ ق، سری ۲، وزیر ۶۳۹ +
۶۶۴ + ۵۷۶ + ۶۰۸ + ۶۳۲ + ۵۷۴ +
۶۱۶ + ۲۵۸ + ۱۳۲ + ۱۶۷، در پایان
جاء هشتم کتاب صفة تاریخ الطبری، تألیف
عرب بن سعد قرطبی، دو خدایه المستخب
من دیل المذیل من تاریخ الصفة والتأیین،
مؤلف دیل المذیل خود طبری
۳ - کسیر الطبری، جامع البیان (عربی)

مصر، سری ۲، وزیر ۲، جلد اول ۶۲۳،
جلد دوم ۶۱۵، جلد سوم ۶۳۵،
جلد دوازدهم ۶۳۳

مصر سری ۲، وزیر ۲، ۴۲۲ + ۳۸۳ +
۲۳۱ + ۲۰۹ + ۲۰۲ + ۱۸۲ + ۱۹۵ +
۱۵۶ + ۱۵۲ + ۱۳۶ + ۱۲۰ + ۱۳۲ +
۵۴ + ۱۲۷ + ۱۷۲ + ۱۵۴ + ۳۰ +
۱۳۲ + ۱۰۳ + ۹۵ + ۹۲ + ۹۵ + ۲۲۸ +
۷۴ + ۸۷ + ۱۱۴ + ۱۲۸ + ۹۸ +
۱۳۲ + ۲۰۴

محمد جزالری:

(معاصر)

۱ - چشمان سبز و آبی یا سادک آرسن لوین .

موسس اولان، ترجمه، طهران ۱۳۳۶،
س، سری ۲، رقص، ابرید ۲۷۰

ابو عبد الله سید شریف محمد بن جعفر -

الکتاب:

(۱۲۷۴ - ۱۳۴۵ ق)

محدث، مورخ، فقیه، در فاس تولد یافت
و بجانب مشرق دمشق و در مدینه مجاور
شد سپس به بیروت و دمشق مهاجرت نمود

در فاس وفات یافت

(مجموعه المؤلفین، ج ۹، ص ۱۵۰)

۱ - الرسالة المستطرفة لبيان مشهور كتب السنة المعروفة
(عربی)

دمشق، ۱۳۸۳ ق، سری ۲، وزیر ۳۵۱، ص.

جلال الدین محمد:

( )

۱ - عهدنامه ه' لک اشتر (ترجمه بفرانسوی)

استنبول، ۱۳۰۴ ق، سری ۲

محمد جلال الدین خان:

( )

۱ - هار بی خوان (شعر)

آگره، ۱۳۲۱، سکر، د. سری ۱، ص.

بنده الدین محمد بن خواجہ جلال الدین:

(در سال ۱۲۹۱ ق)

۱ - مختصر البیان در ضروریات طهران، ص

کاپور، ۱۲۹۱ ق، سکر، ص. میران -

الطبع محمد اکبر ازرائی

جلال الدین محمد، اصفهانی:

( )

۱ - نسخة الموزع و البلاطن (چهل باب):

اران، ۱۲۸۲ ق، سکر، ۴۷۰ ص.

طهران، ۱۲۹۱ ق، سکر، رقص، ۱۱۱ ص.

بامقالات خواجہ عبدالله اساری و دیبایات

ابو سعید موانحسروء

طهران، ۱۳۱۴ ق، سری ۲، اردوی خط

میرعماد

غیاث الدین محمد بن جلال الدین رامپوری:

(زنده در سال ۱۲۴۲ ق)

ساکن مصطفی آباد معروف بہ رامپور ار
توابع شاہ آباد لکھنؤ
۱۔ چار باران شرح گنتان سہلی
لکھنؤ ۱۸۹۱ م، سنگی، وریری، ۴۸۰ ص.
۲۔ لکھنؤ، ۱۸۹۷ م، سنگی، وریری،
لکھنؤ، ۱۹۰۶ م = ۱۳۲۳ ق، سنگی،
وریری، ۴۸۱ ص.
لکھنؤ، ہر لاریخ، سنگی، وریری، ۴۸۰ ص
سیالکوٹ، ۹۱-۱۸۹۳ م، سنگی، حنفی
۲۔ ریاضین عظیم
لکھنؤ، ۱۳۰۸ ق، سنگی، وریری،
۱۴۲ ص
۳۔ شرح رطبات ابوالفضل غلامی
لکھنؤ، ۱۸۹۰ م، سنگی، وریری، ۴۰۸ ص
۴۔ شرح سکندر نامہ بری
لکھنؤ، ۱۸۹۱ م، سنگی، وریری، ۲۵۲ ص
۵۔ نجات اللغات
(تاریخ ماعت ارتائیف، ۱۲۵۲ ق)
بیش، ۱۳۷۷ ق، سنگی،
کابلور، ۱۸۷۶ م، سنگی، رحلی، ۵۱۸ ص
کابلور، ۱۸۹۹ م، سنگی، رحلی، ۵۱۸ ص
کابلور، ۱۹۰۴ م، سنگی، رحلی، ۵۱۸ ص
درہاش آن چراغ ہدایت
کابلور، ۱۸۶۸ م، سنگی، رحلی، ۴ +
۵۱۶ ص
کابلور، ۱۸۷۰ م، سنگی، رحلی، ۴ +
۵۱۸ ص
کابلور، ۱۸۷۳ م، سنگی، رحلی، ۵۱۸ ص
کابلور، ۱۹۱۲ م، سنگی، وریری، ۷۶۰ ص
کابلور، ۱۳۰۷ ق، سنگی، وریری، ۹۰۴ ص
کابلور، ۱۸۲۴ م و ۱۸۴۱ م و ۱۹۰۷ م
لکھنؤ، ۱۲۸۰، سنگی، وریری، ۶۵۸ ص

لکھنؤ، ۱۸۹۰ م = ۱۳۰۸ ق، سنگی
وزیری، حسن آذ چراغ ہدایت
لکھنؤ، ۱۹۰۳ م، سنگی، رحلی، ۶۲۶ ص
لکھنؤ، ۱۳۳۲ ق، سنگی، رحلی، ۶۲۶ ص
لکھنؤ، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رحلی، ۱۱ +
۷۶۰ ص
ہند، ۱۲۶۵ ق، سنگی، رحلی، ۵۶۹ ص.
ہند، ۱۲۷۳ ق و ۱۲۸۱ ق و ۱۲۸۲ ق و
۱۲۸۳ ق و ۱۲۹۰ ق.
۲۔ لد، طہران، ۱۳۳۷ ش، سری، وریری،
یکوش محمد دبیر سیاف، ۵ + ۶۳۳ +
۵۷۸ ص.
۹۔ کشف الاسرار
(شرح صائد چاچ)
لکھنؤ، ۱۳۰۸ ق = ۱۸۹۱ م، سنگی،
وریری، ۴۱۰ ص
لکھنؤ، ۱۳۱۶ ق = ۱۸۹۸ م، سنگی،
وزیری، ۴۱۰ ص
۷۔ معراج الخروس
طہران، ۱۳۱۷ ق، سنگی
۸۔ نصیر اللغات
لکھنؤ، ۱۸۹۰ م، سنگی، وریری، ۲۴۰ ص
دکتر محمد جلال الدین سرور:
( )
استاد تاریخ اسلامی در جامعہ الارض
۱۔ الفوائد القاطنی فی جریرة العرب (عربی):
۱۹۵۷ م، سری، وریری، ۱۱۴ ص.
محمد جمال:
(ارلدہ در سال ۱۳۴۵ ق)
مدیر کتابخانہ (الاہلیہ) در مصر
۱۔ کتاتول جمال (عربی)

وارد شدل آموزگاری در مدارس ابتدائی و متوسطه اقدسه شدم . در سال ۱۳۰۶ وارد وزارت دادگستری شده ولی شغل قضائی را نپذیرفتم مراحل خدمات اداری را در ثبت اسناد و املاک پیموده و اینک رئیس اداره ثبتیات وزارت دادگستری میباشم .

در سال ۱۲۹۹ در عنوان جوانی ارور ارت معارف و روانه انتشار صحیفه آسمان را گرفته و پس از انتشار پنج شماره باسیدشکر الله سعوی مدیر در نامه کوشش در نگارش مقالات اساسی تا سال ۱۳۱۰ صرف وقت میمود . در سال ۱۳۲۱ مجدداً صحیفه آسمان را انتشار داده و شماره (۱۷) آن مصادف با وقایع (۱۷) آذر گردید و در نتیجه الفقه اختیار تمام جرایم سرمایه مصرف شده از دست رفت . در سال ۱۳۲۲ اختیار (ندای آسمانی) را تحصیل و بطور هفتگی منتشر شد و تا بیستم آذر بیشتر دوام نیافت و در سال ۱۳۲۸ مدت پنجاه مجدداً با انتشار آن پرداخت اسك مجله ادبی و علمی (ندای آسمانی) من صادر شدم است (نقل از خط مؤلف سال ۱۳۳۹ ش) در سال ۱۳۳۶ رئیس اداره تعلیمات و انتشارات

مصر ، ۱۳۳۹ ق .

محمد جمال بن ابی الخیر الخطیب :

( )

۱- النظام الدنيا والدين (عربی) :

مصر ، ۱۳۱۱ ق ، مطبعة دار المعادة .

دکتر محمد جمال الدین سرور :

( )

۱- الظاهر بغير وجه صراحة مصر فی عصره (عربی) :

مصر ، ۱۹۳۸ م ، سری .

۲- دولة بی الاذن فی مصر (عربی)

مصر ، ۱۳۶۶ ق ، سری ، وزیر ، ۳۹۹ م .

محمد جمیل یوسف :

( )

۱- الاندمان فی العراق والفرات والحریرة (عربی)

سیدنا ، ۱۳۵۰ ق ، سری .

۲- فقه التاريخ الفقهی (عربی)

(اسباب انحطاط امپراطوریه عثمانیه و

روایا)

دو جلد ، بیروت ، ۱۳۷۳ ق ، سری ، و سری

۳۰۴ + ۱۹۷ م

محمد بن مرحوم محمد علی جناب استرآبادی :

جناب زاده :

(۱۲۷۶ ش - مدرس)

در اسمهان متولذ شده و با نقای پدرم بنا .

بدعت میرالملك برای استادی دارالفنون

که در علوم ریاضی و فیزیک و طبیعی و نجوم

حدید بهره وافق داشت بطهران آمد روانه

شدم . قسمتی از تحصیلاتم در مدارس قدیمه

وارد والد امجد گزمت . سپس در مدرسه

کمالیه و مدرسه ادب داخل شده و بعد دوره

تحصیل در دارالفنون انجام یفت . در آثار

وزارت دادگستری .

۱ - اوراق پراکنده :

(قطعات ادبی، فلسفی، اجتماعی، دینی)

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، رقی، چاپ

دو، ۱۸۶ ص

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقی، چاپ

سوم، ۲۱۶ ص

۲ - بسوی خدا، جهان بین، از نظر فلسفه علمی :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی، ۲۲ ص

۳ - علم و تربیت در نظر فلسفی

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، رقی، ۱۶۴ ص

۴ - لوحید تمدن شرق و غرب

(اندای آسمانی)

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، ناشر

کیومرث کیستی، ۸ ص

۵ - دادرسی تاریخ :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، حبیب، صحن

سالنامه کشور ایران، سال سیزدهم، او

س ۱۹۱ ی ص ۲۲۴

۶ - رهبر فکری برای جوانان و دختران

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، حبیب، نشره

سالنامه کشور ایران، ۲۴ ص

۷ - راههای دانش درس طبیعت و مفاهیم اجتماعی

همکاری خانه و مدرسه :

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، وری، ۱۶ ص

۸ - راههای دانش بررسی تازه درآموزش و پرورش

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقی،

۱۳۴ ص

۹ - زن در نظر تاریخ

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، حبیب، صحن

سالنامه کشور ایران، آرس ۱۹۳ تا ۲۳۸

۱۰ - سیر تمدن و لزوم سازش علم و ایمان

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، حبیب، ۴ ص

۱۱ - عقل و پارسان :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، حبیب، صحن

سالنامه کشور ایران آرس ۱۶۱ تا ۲۰۸

۱۲ - مفاسد ریاضی

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی، نشریه

روزنامه اراک، ۱۵ ص

ابوالحسن محمد منصور شیخ عبدالهادی ابن

شیخ جواد همدانی :

( )

۱ - منقذ الجنان فی شرح قواعد العیزان (عربی) :

(در منطق)

طهران، ۱۳۱۸ ق، سنگی، وری،

۲۲۹ ص

محمد حودی :

(معاصر)

۱ - وصف اجاری

طهران، ۱۳۰۵ ش، سری، حبیب، ۱۹۲ ص

سید دیوان محمد جوهری :

(- معاصر)

۱ - رساله سنگ و کنوخ تبدیل افکار مردوخ

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقی، ۲۹ ص

۲ - زندگانی رهبر عالم حضرت محمد :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی، ناشر

شیخانی

محمد جهان :

( )

۱ - القادة العبدی در علم صرف :

کلکته

تاج الشعراء محمد جیحون یزدی :

(۱۲۵۰ - ۱۳۰۲ ق)

در حدود ۱۲۵۰ ق در محله کاررگاه برد
متولد شده ، معلومات عصر خود را بتدریج
آموخت

در زمان حکومت فرهاد میرزا بادی شیراز
رفت و از آن پس در سیر و حرکت بود و چندی
در هندوستان و پس از آن به بادر عمان و
خلیج فارس رفته و از آنجا به صرد و عراق
هرب و رهپار شد مکرر بطهران مهاجرت
کرده و در اصطهان مذاح طر السطان بوده
و لقب تاج الشعرائی یافته است . در سالی
آخر عمر خود در مصاحبت لاجر الدوايه
فرمانفرما والی کرمان گذرانیده .

در سنه ۱۳۰۲ ق در شهر کرمان در گذشت
و در حواله خواجه نصر ممدون گردید .
(مجله یقینا ، سال ۱۰ ، شماره ۴ ، ص ۱۷۴)
سایر مآخذ : تاریخ برد تألیف آیتش ، ص
۲۸۳ ، و بحال الادب ، ج ۱ ، ص ۲۹۲ ،
تاریخ ادبی ایران ، ترجمه رشید یاسمی ، ص
۲۹۰ .

۱ - جیحون نامه (عمر) درمرازی

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رفص ، ش کت
سهامی طبع کتاب ۳۳۳ ص ، ضمن خزائن -
المصائب والاشعار هفت جلدی .

۲ - دیوان (عمر) :

بمش ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، وزر وی
۳۱۷ ص

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رفص ، ۳۸۸ ص

خواجه محمد چشتی :

( )

۱ - مجالس حبیب

(ملفوظات خواجه حسن محمد چشتی)
هند ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی

مولوی ابوالحسن سید محمد صاحب حسنی
قادری چشتی :

( )

۱ - محله السلام

(شرح حال و ملفوظات خواجه عبدالسلام
حسینی)

تکتهها ۱۹۱۵ م سنگی ، رفص ، ۱۰۴ ص

مولوی شاه محمد صاحب صدیقی چشتی
قادری :

( )

۱ - الوجوب ، در تصوف

هند ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی

سید محمد خالری :

( )

۱ - کنز الاخبار :

قم ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، رفص ، و +
۳۵۹ ص

ابوعبدالله محمد بن حارث بن اسد القسبی -

القیروانی الادللی :

(۳۶۱ ق)

در قیروان علم فقه آموخت بعداً باندلس رفته و در آنجا از فرطیب حدیث شنید و در قرطبه متوطن شده و جماعتی تلمذ وی فقه فراگرفتند. او در فقه حافظ، متقدم، نبیه، ذکی بود. بسال ۳۶۱ در گذشت (مقدمة قضاء قرطبة)

سایر مآخذ، معجم المؤلفین، ج ۹، ص ۱۶۸
۱. قضاء قرطبة و علماء افريقية (عربی).

مصر، ۱۳۷۳ ق، سری، ویرسی،
۳۶۰ ص

اروپا، ۱۹۱۴ م، سری، ویرسی، باهتمام
حولیان ریبرت اسپانیولی.

۱۹۱۴، سری، ویرسی، باهتمام
شیخ شمس تحت عنوان: علماء افريقية.

شمس الدین محمد بن کمال الدین خواجه

حافظ شیرازی

(۷۲۸ - ۷۹۱ ق)

او ظهور اسلام تا کنون شش تن از سرورگان ستمدان ایوان سرای حکمت و عرفان را به فقههای بدیع بیان جهان آراسته و از حشو روایت لاطایل پیراسته که زمان را از ساختن و پرداختن شش هفت ما آنکه ارمیکانست عبالة دچار مشکلات نموده: (فردوسی ملوسی، نظامی گنجوی، سنائی غزالی، مولوی بلخی، سعدی شیرازی، شمس الدین حافظ شیرازی) از فصیحای بازرع و عرفای معروض و مشاهیر صلاهی مائه هشتم پیرن اراغالی رودآورد تومرکان بوده. آنچه بشیرار آمده و موطن اختیار نموده خواجه در این شهر متولد شده و مستفید گشته و

چون کلام الله مجید را تماماً از حفظ داشته حافظ تحلیلی نموده و معتقدین و محققین حضرت را لسان الیقین خوانده. محققین او را جامع معقول و منقول و حاوی فروع و اصول دانسته. مجلس درس و حوزه تدریس داشته و در کشف مشکلات کثای رمضانی همت گماشته. ظاهراً شرح یا حاشیه بر آن کتاب نگاشته شاید تفسیری هم تألیف کرده باشد. و سروکار دائمی خواجه برقرآن کریم بر معلومت و خود میگوید (عشقت رسد به ریاد گر خود بلسان حافظ - قرآن در رضوانی یا چارده روایت) و نیز تتبع و تبحر مولانا در دوادین شعرای عرب و علوم ادبیه کار باشد

اما رنگدانی خواجه معین شده که ساده و مجرد از علائق بوده و بیشتر در صحبت و شایع عصر و اولیای زمان سر مشوده. ششوفی بودن بعضی هشمینه پوش خویش را باین شعر گفته

(سر مست در قیای در افشان چو بگدیری
بکوسه ندر حافظ هشمینه پوش کن)

ثابت کرده است و بقدر ضرورت کار دنیا را سلاطین آل مظفر مدح مضمضری گفته که مورد تخریم حسودان نشود. و پیر صاحبان تذکره می نویسند خواجه در تمام مدت عمر خود یک سفر نه برد نمود.

صاحب سعه المرخان می نویسد که در زمان سلطان محمود شاه دکن خواجه بهیای رفتن دکن شد اما زاد راه نداشت میرزا فصل ایسجو از شاگردان ممتاز صدر اعظم شاه دکن اس مشد ملهم در برای وی فرستاد

او وسائل تهیه کرده بجزیره هرمز رخت و در کشتی نشست و چیزی نگذشت که طوفان شده و خواجه پشیمان بیابانه از سفینه بیرون آمد و گفت :

(دمی باغم بر بردن چمن بکمر نمی‌آورد
بسی فروش دلق ما گزین خوشتر نمی‌آورد)
و عزرا تمام کرده برای میرزا صلوات
فرستاده و خود بشیراز برگشت . و بر
صاحب قدس کرامت خرافه عامه منقل از مرآت
الصفا گوید :

خواجه را پیری بود موسوم شده بهمان
بهند رخت و در راهپور وقات یافت و او را
زردبک (آسیر) بذاک سپردند و فرصت
شیرازی میگوید که سن خواجه بیچهل و
شش رسید . بهر صورت خواجه از مفاخر
مارس بلکه آبروی ایرانست و از جمله مصحای
دوران در معارف اسلامی یعنی حکمت
ادب از عیون و دیوان هر یک نشیرانی و
نخب درازی مشعون همسر ندارد

دیوان حافظ را شاکر وی محمد کلندام
بعدادر رحلت او جمع کرده و بمروور بعضی
از اشعار دیگران از قبیل سلمان ساوجی و
غیره در آن داخل شد . چنانکه مار فرصت
شیرازی در آثار المعجم گوید که در نسخه بسیار
کهنه و متدیس دیوان کمال خمیدی این
شعر دیده شد : (جانب دلی نگاهدار که
سلطان ملک بگیرد اگر سپاه ندارد)
ساری همانطور که شعر دیگران در
دیوان حافظ آمده شک نیست که
مبانی شعر او از میان رفته یا در دیوان
دیگران داخل شده باشد . این اوقات حاجی

آقا محمد علی معروی به حاجی پیرزاده یکی
دیوان از گفته های خواجه حافظ را که در
دیوان نیست بدست آورده اگر چنین باشد
گرفته در تاریخ ادبیات که تحت تألیف دارم
درج میسایم و باید بگویم بدتر از تمام این
حرف میل ها خدمت و خصوصیت دوشان
نادانست که خواسته اند خواجه تمام حروف
نهی را روی قافیه قرار داده . در هر حرف
عزل داشته باشد . لهذا ارفول خواجه (الفیات
از جور خوان الفیات و دل من در هوای روح
فرخ و بنویس دلا بهار کاهند) ساخته و
مجموعه بآن سختی را مابین ابیات سست از
حسنت انداخته اند

خواجه در بیرون شهر شیراز در مکان معروی
مسلطین خودش بذاک رخت و خذک مصلی تاریخ
ارته ل و شد و بدانم که و کی دیده و ما
مجلسه ام که محمد معینی از معارف آن
شیراز معارف شیراز ترست خواجه بنا کرد

(در نامه تربیت ، سال ۱۳۲۰ ق ، شماره ۲۵۵)

۱ - آینه معرف (شعر)

لاهور ، ۱۹۱۱ م ، سنگی ، دربرای ۸۴ ص

۲ - احوال و اشعار حافظ :

محمد حبیبی ، طهران ، ۱۳۲۱ ش ، عربی ،

حبیبی ، اقبال ، ۲۲۹ ص .

۳ - بجهان چکانه از حافظ (با ترجمه انگلیسی) .

۴ - بجهان نزل و فقه (با ترجمه انگلیسی)

لندن ، ۱۳۲۶ ق = ۱۹۴۷ م ، از مطبوعات

کمبریج (نقل از سعدی قاجاری ، ص ۳۲۸)

۵ - تحفه بی نظیر .

(خلاصه دیوان حافظ)

لاهور ، ۱۸۹۱ م ، سنگی ، خشتی ، ۸۸ ص

۶ - چند غزل از دیوان حافظ :

طهران، ۱۳۴۰ ش، افست رنگی، بنفد محمد

حسن کاتب السلطان شیرازی، مترجمه انگلیسی

گرنر و دیل، به اهتمام دکتر محسن صبا، آنجلس

دوستانداران کتاب، ۱۰۲ ص.

۷ - الحافظ لتهرازی (عربی) :

ابراهیم ابن الشوراسی، مصر، سری، مطبوعه

المعارف، ۴۳۰ ص

۸ - دیوان حافظ (فارسی)

طهران، ۱۲۶۵ ق

طهران، ۵۸ - ۱۲۵۹ ق، سنگی، وزیر،

۲۲۱ ص.

طهران، ۱۲۶۲ ق، سنگی، وزیر، ۲۲۲

دوری.

طهران، ۱۴ محرم ۱۲۶۵ ق، سنگی، حبیبی

طهران، ۱۳۰۴ ق، سنگی، رقی، ازادری

چاپ میرزا علیقلی، ۳۰۵ ص

طهران، ۱۳۰۵ س، سنگی

طهران سنگی، رقی، ازادری، چاپ میرزا

علیقلی، ۳۱۶ ص

طهران، ۱۳۰۹ ش، سنگی، رقی، ازادری

چاپ میرزا علیقلی، ۳۱۶ ص

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، وزیر، کتاب

فروشی محسن صبا، ۳۴۴ ص

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنگی، حبیبی، خط

عبدالفار حمدانی، بی شماره صفحه

طهران، ۱۳۱۵ ق، سنگی، رقی، به اهتمام

علی اکبر خواصاری، تاس ۲۲۹ شماره گذاری

شده (عربیات)

طهران، ۱۳۵۸ ق، سنگی، رقی، عبدالرحیم

علی، ۴۹۵ ص

طهران، ۱۳۵۰ ق، سنگی، رقی، خط حواد

شرقی، محمود علی، ۳۱۶ ص

طهران، ۱۳۵۴ ق، سنگی، رقی، کتاب فروشی

محمد مهدی خواصاری

طهران، ۱۳۱۹ ش، سنگی، رقی، خط حواد

شرقی، ۳۲۵ ص.

طهران، بی تاریخ، سنگی، رقی، شرکت طبع

کتاب، ۳۲۰ ص

طهران، ۱۳۲۸ ش، سنگی، وزیر، از

روی چاپ میرزا محمد خان قزوینی، گراوری

۴۰۰ ص.

طهران، ۱۳۲۸ ش، سنگی، وزیر، خط علی

شاه میری، کانون کتاب، ۳۱۹ ص

طهران، ۱۳۲۷ ش، سنگی، رقی، اسلامی،

۲۹۶ ص.

طهران، ۱۳۲۰ س، ۵۳۳ ص

طهران، ۱۳۲۵ ش، سنگی، رقی، خط

جوادشرقی، کتاب فروشی محمود علمی،

۳۰۵ ص

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، وزیر، علی اکبر

علمی، ۴۹۵ ص

طهران، ۱۳۳۴ س، سنگی، رقی، سری کبیر،

مصور، ۳۷۹ ص

طهران، ۱۳۳۵ ش، سنگی، وزیر، خاور،

۴۰۸ ص.

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیر،

انتشارات کاوه، به اهتمام هاشم رسی، ۱۳۲ +

۲۹۹ ص

طهران، ۱۳۰۶ ش، سری، وزیر، تصحیح

سید عبدالرحیم خلخالی، ازادری نسخه قدیمی

۸۲۲ ق، کتاب فروشی کاوه، ۳۵ + ۲۷۵ ص

طهران، ۱۳۴۲ ش، انتشارات جاویدن، مترجمه

بشر انگلیسی، و مبتا قوردهای رنگین از

محمد علی راویه و محمد تجویدی، ۱۶۰ ص

طهران، سری، وزیر، به اهتمام سید سید، لر حیم

خلخالی، ۳۵۶ ص

طهران، ۱۳۱۹ ش، سنگی، وزیری، شرکت
طبع کتاب، ۳۸۷ ص.

طهران، ۱۳۲۰ ش، سنگی، گراودی، وزیری
با اهتمام میرزا محمدخان قزوینی و دکتر قاسم
عیسی، ۴۳۲ ص.

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، وزیری،
نامقدمه مجید یکتائی و بهروز درجیمراده
معوی و هژمان، ۶۹۰ ص با اهتمام رساله فلسفی
محمد درسی ملوک

طهران، سری، رفی، تصحیح دکتر هوس،
۳۲۸ ص.

طهران، سری، وزیری، با اهتمام هژمان، بختیاری،
ابن سینا، ۵۵ + ۵۸۹ ص.

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، جیبی، با اهتمام
کوهی گرمایی، ۳۹۶ ص، (عربیات)

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رفی، بروخی،
«با اهتمام حسین هژمان، ۴۲۵ ص.

طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، وزیری، بروخی،
با اهتمام حسین هژمان، ۳۶۶ ص.

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، وزیری، محمد-
علی علمی، با اهتمام حسین هژمان، ۴۸۸ ص.

طهران، ۱۳۳۰ ش، سنگی، گراودی، وزیری،
از روی چاپ میرزا محمد خان قزوینی،

۴۴۳ ص.

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، جیبی، شرکت
طبع کتاب، ۳۴۴ ص، خلاصه دیوان

طهران، سری، جیبی، با اهتمام حسین کوهی،
۳۹۱ ص، خلاصه دیوان.

طهران، سنگی، جیبی، با اهتمام محمد علی
مردفی، ۲۲۷ ص.

طهران ۱۳۴۲ ش، علمی، چاپ است، جیبی،
۳۶۲ ص.

مشهد، ۱۲۶۷ ق، سنگی.

شیراز، بی تاریخ، سال انتشار ۱۳۵۹ ق،

شیراز ۱۳۳۶ ش، سنگی، رفی، کاسون

معرفت، با اهتمام علی بنی هروز، ۳۱۵ ص

تبریز، ۱۲۵۸ ق،

تبریز، ۱۳۰۰ ق، سنگی، وزیری، ۴۴۰ ص.

تبریز، ۱۳۰۴ ق، سنگی، رحلی، ۱۴۰ ورق.

اصفهان، بی تاریخ، سری، رفی، کتابفروشی

فردوسی، ۲۷۲ ص.

اصفهان، ۱۳۱۶ ش، سری، رفی، گلشمار،

۲۷۲ + ۲۴ ص.

بمش، ۱۲۶۷ ق

بمش، ۱۳۱۲ ق، سنگی، رفی، خط محدود

حکیم فرید وصال شیرازی، ۴۴۰ ص.

بمش، ۱۳۲۳ ق، سنگی، خشتی، چاپ، ۵۵

ص. محمد قلی، ۴۹۹ ص.

بمش، ۱۳۲۲ ق، مطبعه خورشید، ۴۹۶ ص.

بمش، ۱۳۱۴ ق، سنگی، رفی، چاپ، ۵۵

ص. محمد قلی، ۴۹۶ ص.

بمش، ۱۳۳۴ ق، سنگی، رفی، ۳۱۶ ص.

بمش، ۱۳۴۴ ق، سنگی، رفی، ۳۲۰ ص.

بمش، ۱۲۶۸ ق، سنگی، رفی، چاپ اولیا

سبح

بمش، ۱۳۲۶ ق، سنگی، رفی، خط طبرستان

سبأ الادباء بن ابوالحسن شیرازی، ۴۰۹ ص.

بمش، ۱۲۷۷ ق، سنگی، وزیری، ۳۴۴ ص.

بمش، ۱۲۹۴ ق، سنگی، وزیری، ۴۱۲ ص.

بمش، ۱۸۲۱ م، سنگی، وزیری، ۶۴۸ ص.

بمش، ۱۸۴۴ م، سنگی، رحلی، ۳۲ +

۵۳۴ ص.

کلکته، ۱۲۰۰-۱۲۰۶ ق، سنگی، دستور

مترجائن انگلیسی، تصحیح میرزا ابو-

طالب تهریزی از روی دوازده نسخه خطی، در

یکمهرار و دویت نسخه

کلکتا، ۱۸۸۱ م، مطبعة اردو گریس، ۲۳۲ ص

کلکتا، ۱۷۹۱ م، سنگی، رحلی، ۱۵۷ ورق،

کلکتا، ۱۸۸۱ م، سنگی، رحلی، ۱۴ +

۲۳۲ ص

لکهنو، ۱۹۰۴ م، سنگی، رقی، ۴۰۴ ص،

با اصطلاحات الصوفیه

لکهنو، ۱۹۱۲ م، سنگی، وریری، ۰ جاب

سیردهم ۴۵۶ ص

لکهنو، ۱۹۰۰ م، سنگی، وریری، ۶۲۰ ص

لکهنو، ۱۷۸۲ ق، سنگی، وریری، ۴۰۴ ص،

لکهنو، ۱۸۷۲ م، سنگی، وریری، ۳۸۴

شرح دیوان

لکهنو، ۱۸۷۲ م، سنگی، وریری، ۴۰۴ ص

لکهنو، ۱۸۹۱ م، سنگی، وریری، ۳۲ +

۳۷۶ ص

هند، طبع کشوری، معنی، ۱۸۵۰ م، سنگی، وریری، ۲۲۸ ق،

هند، سنگی، وریری، با شرح صادق علی،

۳۴۸ ص

دهلی، ۱۹۰۴ م، سنگی، وریری، ۶۱۲ ص

دهلی، ۱۹۰۷ م، سنگی، وریری، ۷۵۴ ص

کامپور، ۱۸۳۱ م، سنگی، وریری، ۳۱۰ ص

لاهور، ۱۳۰۸ ق، سنگی، وریری، ۳۹۵ ص

لاهور، ۱۳۰۸ ق، سنگی، وریری، ۸۰۰ ص

خلاصه دیوان

لاهور، ۱۳۰۸ ق، سنگی، وریری، ۹۲

ص، خلاصه دیوان

لاهور، ۱۸۶۳ م، سنگی، وریری، ۹۶ ص

خلاصه دیوان

بولاق، ۱۲۴۳ ق، سنگی، با اهتمام محمد

علی پاشا

۳ جلد، بولاق، ۱۲۵۵ ق، سری، رحلی،

بولاق، ۱۲۵۶ ق، سری، وریری، ۲۸۴ ص

بولاق، ۱۲۸۱ ق، سری، رحلی، ۲۸۴ ص

قسنطنیه، ۱۲۵۵ ق، سری، رحلی،

۲۵۹ ص

۲ جلد، قسنطنیه، ۱۲۸۹ ق، سری، رحلی،

قسنطنیه، ۱۲۹۵ ق، سری، وریری،

۲۵۹ ص

۳ جلد، لیپریک، ۵۴-۱۸۶۳ م، با شرح و

ترجمه ابیات به ترکی

لیپریک، ۵۴-۱۸۵۶ م، متن و ترجمه منظوم

بربان آلمانی بقلم می درویک شواب آلمانی

لندن، سری، جسی، ۱۰۰ ص، خلاصه

لندن، ۱۸۹۱ م، ترجمه لیونان کلا

والیور فورس کلارک بزبان انگلیسی

لندن، ۱۸۷۵ م، ترجمه منظوم انگلیسی،

لندن، ۱۸۹۷ م، ترجمه منظوم ۴۳ مرل، تمام

میس جوئردولویان بل بربان انگلیسی

لندن، ۱۸۹۸ م، ترجمه ۲۸ مرل، تمام

والترلیف ترجمه مانگلیسی

۹- رساله فنی حافظ در سهر و سلوک :

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، وریری، با مقدمه

معیند یکنائی و بهروز و رحیم راد صغوی و

پژمان ۶۹۰ ص، صبر دیوان حافظ

۱۰- فهرهای حافظ :

طهران، ۱۳۳۷ ش، با افت، خط ابراهیم

درین فلم، تصحیح دکتر پرویز خالری،

۲۴۴ ص

۱۱- نثری چند از حافظ بخط خوشنویسان مشهور

طهران، ۱۳۳۸ ش، سنگی، جسی، انجمن

دوستانداران کتاب، هشت کارت

۱۳- ۵۱ حافظ :

طهران، امیر کبیر، ۵۱، عرل، روی ۵۱، کارت

مصور رنگین در یک حصه مطر، کار تجویدی

۱۴- کوه بیش :

بمش، ۱۳۲۴ ق، سنگ، دربر، ۴۸ ص

۱۵- گلشن معرفت :

مراد آباد، ۱۹۰۳ م، سنگ، دربر

۱۶- گلچینی از دیوان حافظ :

طهران، گراوری، جیبی، محمد علی علمی،

۹۶ ص

۱۷- نظریه غیبه

طهران، ۱۳۰۴ ق، سنگ، حشمتی، ۱۲۸ ص

۱۸- هند و پنج عرل :

بمش، ۱۳۳۵ ق، سنگ، دربر، ۴۲ +

۵۴ ص

ابوحاتم محمد بن حبان بن احمد بن حبان ابن

معاذ بن معبد تمیمی بستی شافعی :

(۲۷۰ - ۳۵۴ ق)

از جمله علماء و احاطه ست و محدثین

اسلام است که در قرن چهارم هجری بین

مشاعیر عالم شهرت داشت وی از اوائل

جوانی مایل بتحصیل علوم بود و برای این

مقصود بترکستان و مرستان رفت یا قوت

حموی ریاده ارفقار نزار مشایخ و اساتید

برای اوقائل شده ، علاوه برفقه و حدیث بعلم

طبی و نجوم نیز احاطه داشته در مسرتند و

سایر بلاد چندین مرتبه بمصب فساوت رسید

در ۲۶ شوال ۳۵۴ در میستان وفات یافت و

حدش را به بست نقل دادند .

(دائرةالمعارف آریانا ، ج ۱ ، ص ۹۳۶)

سایر مآخذ : معجم المؤلفین ، ج ۹ ، ص ۱۷۳

نامه داشودان ، ج ۱ ، ص ۴۷۷

۱- روضة القلاء و روضة الصلاه (عربی)

کلکته ، ۱۳۶۸ ق ، سری

میرزا محمد حبلرودی :

(رلد در سال ۱۰۵۴ ق)

۱- جامع التمثیل :

(امام سلطان عبد الله قطشاه ، سال ۱۰۵۴ در

حیدرآباد کنی تالیف نموده)

طهران ، ۱۳۰۶ ق ، سنگ ، دربر ،

۳۰۰ ص .

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رفعی ، محمد حسن

علمی ، ۳۵۱ ص

طهران ، ۱۳۷۲ ق ، سنگ ، چاپ دوم ، اسلامی ،

۴۳۶ ص .

طهران ، ۱۳۵۲ ق ، سنگ ، دربر ، احوان

کتابچین ، ۲۹۹ ص

طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سری ، دربر ، ۱۷۸ ص .

طهران ، ۱۲۷۶ ق و ۱۳۹۰ ق و ۱۲۹۳ ق

طهران ، ۱۲۸۵ ق ، سنگ ، دربر ، ۳۱۲ ص

طهران ، ۱۳۳۳ ق ، سری ، رفعی ، محمد حسن

علمی ، ۴۳۶ ص

طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگ ، دربر ، محمد

حسن علمی ، محمد حسن فتح الله خوانساری ،

۲۱۰ ص

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگ ، دربر ، ۲۸۵ ص

طهران ، ۱۳۵۶ ق ، سنگ ، وز ، ی ، احوان

کتابچین ، ۲۹۹ ص

تبریز ، ۱۳۱۰ ق ، سنگ

بمش ، ۱۳۲۹ ق ، سنگ ، دربر ، ۲۸۳ ص .

ابوحاتم خواجه اصل الدین محمد ابن

حبیب الله ترکه اصفهانی :

(۹۹۱ - ق)

از نژاد قضاة ترکیه استهوان بود در اوائل
حل کتاب علوم عقلیه و نقلیه پرداخته
ترقی فاحش کرد و از استهوان باردوی سه دت
نشان رفت و منظور نظر شفقت شاه جنت
مکان گردید . بعضی اوقات بشرکت میر-

علاء الملک مرعشی منصب قضاء عسکره و
و در اردو بامر تدریس پرداخته و در مدرس
از جمعی از تلامذه او بمباحث و ادوات او
عیسیاب بودند . در زمان اسمعیل میرر
بر خلاف سایر علماء دستور معرر و محترم
و اکثر اوقات از رمره مجلس بود . بعد
از فوت اسمعیل میر را باصفهان رفته بامر
صاه که همیشه دوسلله ترکیه بود میامد بخت

سخت ناہمواری حکام و ابرک درین ارشیل
در چیده منصب تدریس و خادمی در سفر مویه
باعت و مدتی در مشهد بدان مقام عسکره

پرداخت در سنه ۹۹۱ که تفتیش و تحقیق
از پورش خراسان صورت نمود در مو کبجما یون
از مشهد بمراق آمده در ولایت ری در گذشت
(تاریخ عالم آراء عباس ص ۱۱۵)

سایر مآخذ . تذکره مجمع العوایس ،
ص ۳۳ ، محله یادگار ، سال ۳ ، شماره
اول ، تذکره عرفات العاشقین نسخه خطی
کتابخانه ملی ملک ، روایت الجنت ، چاپ
اول ، ص ۵۹ ، منتظم مصری ، ص ۵۰ و ۵۱
جل ۸۵۰ ق .

۱ - تفهیم الادله و التعلیل فر ترجمه کتاب التعلیل و التعلیل
(تاریخ حراعت از ترجمه ۸۴۳ در استهوان)
ابوالفتح محمد بن عبدالکریم شهرستانی ،
ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سری ،
وزیری ، تصحیح سید محمد رضا حلالی

نایب ، ۶۰۶ + ۵۷ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، وزیری ،

تصحیح جلالی نائینی ، چاپ دوم ۵۸ +

۲۱ + ۴۶۴ + ۳۰ ص

ابو جعفر محمد بن حبیب بن امیه بن عمرو -

الهاشمی البغدادی ، ابن حبیب :

(- ۲۴۵ ق)

عالم بفت و شعر و اخبار و اسباب بود . در

بغداد تولد یافت و در دی الحجه ۲۴۵

سمره در گذشت (معجم المؤلفین ، ج ۹ ،

ص ۱۷۴)

سایر مآخذ . نفیة الموعده ، ص ۲۹ ، اکتشاف

الصواع ، ص ۹۴ .

۲ - امهات النبی (عربی) :

بغداد ، ۱۳۷۲ ق ، سری ، وزیری باهتمام

چشمه ای محمود ، ۲۴ ص

۳ - رسالة فی اسماء القائل العطف به و غیر المتشابهة

(عربی) :

کوتنگ ، ۱۸۵۰ م ، سری ، وزیری ،

باهتمام و مشعل مستشرق آلمانی ، ۸ +

۵۲ ص

۴ - کتاب الحبر (عربی) .

(در اسباب)

حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۱ ق ، سری ،

وزیری ۷۵۲ ص .

۵ - کتاب من سب الی آیه من الفراء (عربی) :

عمره ۳۷۰ - ۱۳۷۱ ق ، سری ، وزیری ،

۴۴۸ ص ، حسن وادر المخطوطات ، مجموعه

الاولی .

شیخ محمد حبیب‌الله بن عبداللّه بن احمد -
الشقیطی :

(۱۲۹۵ - ۱۳۶۳ ق)

در شقیط تولد یافت و در آستانه نشر و نما
نمود . در قاهره مقیم شده و در جامع‌الازهر
بشورس پرداخت . در هشتم صدر ۱۳۶۳
قاهره درگذشت (معجم المؤلفین ، ج ۹ ،
ص ۱۷۶)

۱ - ایضاً الاعلام لوجوب الباع رسم الصحف الإمام
(عربی) :

جلد اول ، قاهره ، ۱۳۴۵ ق ، سری

مطبع الدولة سید محمد حبیبی :

(۱۲۷۹ ش - معاصر)

خدمات اداری خود را از اداره پست و تلگراف
شروع کرده . پندش در دربار قاهره
مشغولی بوده و او نیز مطیع المواله لقب
داشته . وی در زمان ریاست کارگری پست
و تلگراف ربان انگلیسی را در حین اشتغال
باین مقام ارتقا صرافیه فرا گرفته . تحصیلات
مقدمانی خود را در مدرسه سلوولی بیابان
رسالده و مدتی هم در اروپا بوده است .
در ادارات مختلفه متناوباً عهده دار معادل

مختلفه شده است : رئیس حمل و نقل س .
امانی پست ، رئیس کابینه وزارت دارائی
مدیر مجله ایران امروز ، رئیس کلاس
نامه نگاری ، عضو هیئت تحریریه تبلیغات ،
مدیر کل تبلیغات ، حسن حبیبی مدیر
کر پست و احمد حبیبی عسواداره تلگراف
برادران او میباشند . آذر ادیب او فرادان
و شعروشاعری علاقمند است (رجال بدون
ماسک ایران)

سایر مآخذ : تاریخ جراید و مجلات ، ج ۱ ،
ص ۳۳۰ . نخستین کنگره نویسندگان .

۱ - آتیه

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، خوش

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، خوش
طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، دربرای ابن سینا
چاپ پنجم ۲۴۵ ص

۲ - آتیه

طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، رقی

طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سری ، رقی ، نگاه
پرویس ، ۵۴۱ ص

طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سری ، رقی ، چاپ سوم
۵۴۱ ص

طهران ، سری ، رقی ، چاپ چهارم ۵۲۱ ص .
طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سری ، رقی ،
۵۰۸ ص .

طهران ، سری ، رقی ، تصانی علمی ،
چاپ دوم ، ۴۰۹ ص .

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، رقی ، چاپ
سیردهم ، ۵۹۷ ص .

۳ - آتیه

- طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقص،
۲۳۶ ص.
- طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، رقص، ۲۳۴ ص.
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقص، معرفت
۲۲۸ ص.
- طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقص، ۲۲۸ ص.
طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقص، چاپ چهارم
ابن سینا، ۲۵۶ ص.
- طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقص، چاپ
۲۴۹ ص
۴ - پروانه :
- طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقص، ابن سینا
۱۱۰ ص
۵ - پرچم :
- طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، رقص، ۲۳۶ ص.
طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقص، چاپ دوم
۱۱۲ ص.
- طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقص، ۱۹۶ ص.
طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، دربر، چاپ
پنجم، ۱۲۴ ص.
- ۶ - الکرامی بی سیم :
- برلن، ۱۳۰۶ ش، سری، رقص، ۴۴ ص
۷ - حجازی و محمدان جادویدان او -
طهران، کردادری حاج سید علی کمالی
درهولی، ۱۳۳۰ ش، سری، رقص، ۶۱ ص
۸ - حکمت ادیان :
- زوزی گر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،
سری، رقص، ابن سینا، ۲۳۵ ص
۹ - خلاصه تاریخ ایران با اقوال و اقواله :
طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقص، ابن سینا
۲۸۲ ص
۱۰ - رویه :
- ریگموند فرید، ترجمه، طهران، ۱۳۳۲ ش
سری، رقص، ۶۲ ص.
- طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقص، ابن سینا،
چاپ دوم، ۱۰۰ ص.
۱۱ - رشد شخصیت
- علی شاکر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش،
سری، رقص، ابن سینا، ۱۳۸ ص.
- طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقص، ابن سینا
وهران کلین، چاپ سوم
طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقص، سهراب
۱۲ - روانشناسی یا چهر و اخلاق
چهر اول، طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، رقص،
۱۵۰ ص.
۱۳ - رنیا :
- طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، حش، ۴۰۴ ص
طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، حش، چاپ دوم
۵۳۷ ص
- طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، حش، چاپ سوم،
۵۳۷ ص
- طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، حش، چاپ
چهارم، ابن سینا، ۶۲۲ ص
- طهران، بی تاریخ، سری، دربر، ۴۰۴ ص
طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، کتابهای جیبی،
۴۵۳ ص.
- ۱۴ - سحر
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقص، چاپ دوم،
۱۴۷ ص.
- ۱۵ - سرخک :
- طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقص، ۱۸۰ ص
طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقص، ابن سینا،
۱۷۶ ص.
- طهران، ۱۳۴۲ ش، کتابهای جیبی،
چاپ دوم، ۱۷۱ ص

۱۶ - سلامت روح :

هاری دیودر واوراشرت، ترجمه، طهران،

۱۳۳۶ ش، سری، حبیب، ابن سینا، ۱۳۲ ص.

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقص، چاپ دوم،

۱۲۰ ص.

طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، رقص،

چاپ سوم، فرانکلین، ۱۲۰ ص.

۱۷ - شادکامی :

خان بی کایرل، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،

سری، حبیب، ابن سینا، ۱۹۶ ص

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقص، ابن سینا

چاپ دوم، ۱۸۴ ص

طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، رقص، فرانکلین

چاپ سوم، ۱۸۴ ص

۱۸ - پیش پری ورازدوستی :

سیسرون، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری،

رقص، ابن سینا، مسکاه ترجمه و نشر کتاب،

۱۰۲ ص.

۱۹ - کمال الملک :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقص، امیر کبیر

واقبال، ۲۷۲ ص، ضمن مردان خود ساخته.

۲۰ - محمود قارا وکل کند :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری

۲۱ - مهن :

طهران ۱۳۳۸ ش، سری، دربر، ۷۶۶ ص

۲۲ - سهم :

طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، دربر، ابن سینا

۱۷۱ ص

۲۳ - نفاضة حافظ :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقص،

۲۴ - هزار سخن :

گردآورنده سید علی دزفولی، طهران سری،

حبیب، چاپ دوم، ابن سینا، ۱۶۰ ص.

۲۵ - هما :

طهران، ۱۳۰۲ ش، سری، رقص، خاور،

۲۳۰ ص.

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقص،

طهران ۱۳۲۱ ش، سری، رقص، ۲۹۶

ص، طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، دربر،

چاپ دوم، ۱۷۷ ص.

سید محمد حجت :
(- معاصر)مدیر دستان هدایت خوزستان در سال ۱۳۳۲ ش
۱ - خلاصه الفرف :

طهران، ۱۳۱۶ ش، کتاب روشی مظفری

طهران، ۱۳۴۵ ق، سنگی، حبیب، چاپ بیست

و پنجم، ۱۰۴ ص

سید محمد بن علی بن علینقی بن محمد حسینی
حجة کوهکمری :

(۱۳۷۲ - ۱۳۱۰ هـ)

پیش پید اجل محمد مصری ملقب به حبّاری

- ولاد علی الاصر من امام زین العابدین (ع)

می پیوندد و نواده برادری سید حسین

کوهکمری متوفی ۱۲۹۹ ق میباشد. وی در

شعبان سال ۱۳۱۰ در تبریز متولد شده.

بعد از تحصیل علوم مقدماتی از تبریز برای

۲۵ ص، بارماتة حجة الشهرة .

۶ - مسلك حج :

طهران، چاپ اول، سگی، مطبعة عامی.

قم، ۱۳۶۸ ق، سگی، دفتر، چاپ دوم،
۱۳۱ ص

تبریز، ۱۳۶۸ ق، سگی، حبیب، چاپ دوم.

۷ - منتخب الاحکام

طهران، ۱۳۲۵ ش، سرری، علمی،

۸۸ ص

محمد بن حمام الدین خوشی قاضی، ابن

حمام :

(۸۹۳ ق -)

در میان عرفا نام باب حمام اشتهار دارد و او را

در ظم دشر قوت بسیار بود و پیوسته در مسقط

شاه ولایت طی علیه السلام والتعبه و سایر ائمة

معصومین ع قصائد عراء نظم مینمود .

و آن آیات بلاغت آیات مشهور است و برالسنه

سید کواخواه مصان آل عبا مذکور و از جمله

مشویات ابن حمام خاور نامه است که بر وزن

شاهنامه درسلک نظم کشیده و در آن نسخه

کمال فصاحت و کراحت امیرالمؤمنین علی ع

مندرج گردایده، وفات ابن حمام در ربیع

الآخر ۸۹۳ در قسمة خوشی که از مصافات

قهقشاست بوقوع پیوست .

(رجال حبیب المبین، ص ۱۷۴)

سایر مآخذ : تذکرة صبح گلشن، ص ۹،

سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی، الذریعة،

ج ۷، ص ۱۳۷.

۱ - خاور نامه (مثنوی).

(حکایات جسکه خبیر)

طهران، ۱۳۰۵ ش، سگی، حشمتی،

۱۱۲ ص

ادامه محبیب بنجب رفته تا آنکه از حضور

در مجلس درس و حوزة اساتید وقت مستفی

گردید و از چند نفر از علمای وقت اجاره

اجتهاد معطی وار عدة اجاره روایتی دارد در

سنه ۱۳۴۹ ق، در قم اقامت کرد و در آن نظر

بمدرس اشتغال ورید

(رجال آذربایجان در عصر مشروطیت)

(ص ۱۸۶)

سایر مآخذ : مختار الملاد، ص ۲۷۵

سال ۱۳۷۲ ق در گذشت و در مدرسه حنفیه

قم مداون گردید

۱ - ارشاد المؤمنین الی احکام الدین

طهران، بی تاریخ، سرری، حبیب، ۲۶ ص.

۲ - حواشی عروة الوثقی

قم، ۱۳۶۶ ق، سرری، وزیر، چاپ دوم،

۱۲۶ ص

۳ - حواشی الوسیة

طهران، ۱۳۷۰ ق، سرری، رضی، ۷۶ ص.

۴ - خلاصة الاحکام :

ترجمة مداهة الهدایة، طهران، ۱۳۴۳ ق،

سگی، علمی، ۱۲۰ ص.

۵ - کتاب التبیح، تقریر کوهمری (عربی).

تبریز، ۱۳۷۳ ق، سرری، حشمتی، ۳۴۷ +

طهران ۱۳۲۹ ش، سری، علمی، ۱۳۵ ص
طهران بر تاریخ، سری، رقی، محمد حسن
علمی، ۹۳ ص.

ایران، ۱۳۵۴ ق، سنگی، خشتی، باهتمام
محمد مهدی قاسمی سعید، ۸۷ ص.
ایران، ۱۳۰۷ ق، سنگی، رقی، بر شماره
صفحه

تبریز، ۱۸۶۰ م، سنگی، وزیری، ۱۱۱ ص
لاهور، ۱۹۳۳ م، سنگی، وزیری، ۱۱۲ ص
ممبئی، ۱۲۰۹ ق، سنگی، وزیری، ۸۸ ص.

محمد حسان افندی :
( )

۱- التلار (عربی).

مصر، ۱۹۲۱ م، سری، مطبعة التقدم

ملا اولیا محمد بن حسن آملی طبرستانی :
(- زنده در سال ۷۶۴ ق)

مدتها در بغداد تحصیل و تکمیل کرد مرد
شهور سنوات هفتصد و کتری عراق طبرستان
دار آمده بواسطه حادثه قتل اردشیر بر حسن
حکمران مازندران که مدوح طهیر الدین
فاریابی و معدوم سلاطین عهد بود دلشکسته
گردیده از استرآباد بخوارزم روی نهاد و
در آنجا چندی متوقف شد و تاریخ سلاطین
مازندران که در کمال تقاض و سلاست است
تصنیف اوست. و سید طهیر الدین روشی از
آزمان لاحیات خود دینی بر آن نگاشته
ولی باین مرتبتین برایت است. او گاهی
نظم میسروده و رباعی بهارسی میفرمود.
(مجموع الفصحاء، ج ۱، ص ۵۰۵)

سایر ماخذ : اعیان الشیعه، ج ۱۲، ص ۹۹
۱- تاریخ رویان
(تاریخ فارغ از تألیف، ۷۶۴ ص)

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، رقی، شمس
عباس خلیلی، کتاب روشی اقبال، ۱۳۹ ص
سید محمد بن حسن حسینی هندی هروی :

(زنده در سال ۱۲۹۳ ق)
۱- بحر الصافی فی طرح الوافی فی الفروس و التوائی
(عربی)

۲- دستان التلار و الفروس
۳- رسالة الوافی فی علم التلار (عربی) :
۴- جزء، مشهد، ۱۲۹۵ ق، سنگی، حبیبی،
خط ابراهیم بن ایطالاب رسی، ۱۳۶ +
۱۲۶ ص

مشهد، ۱۳۱۷ ق، سنگی، رقی، خط حبیب
ابن قس، ۱، بر شماره صفحه .
۲- کتاب الفروس و التوائی (فارسی و عربی) .

مشهد، ۱۳۰۳ ق
مشهد، ۱۳۱۵ ق

۳- کتاب الفروس و التوائی
مشهد، ۱۳۱۶ ق، سنگی، مطبعة آستانه
مقدسه، بر شماره صفحه .

محمد بن الحسن الدیلمی الیمانی :
(زنده در سال ۷۰۷ ق)

فقه، حافظ، در صدمه حقیق بود و در مرو
وفات یافت.

(مجموع المؤلفین، ج ۹، ص ۱۹۰)
۱- قواعد الفوائد آل محمد (الباطنیة) (عربی)
(تاریخ فراغت از تألیف، ۷۰۷)
غداد، ۱۳۶۹ ق، سری، وزیری، باهتمام
سید عراق الدین عطار حبیبی، ۱۵۷ ص.

محمد الاله رسی الدین محمد بن حسن رسی
استرآبادی :
(- ۶۸۷ ق)

صداالدین شیخ محمد بن حسن شعبان کردی

واعظ قزوینی متخلص باقدس :

(۱۳۳۰ ق)

ار و عاظم مقیم طهران بوده و در این شهر

وفات یافت (فهرست رسوبه ، ج ۵ ، ص ۲۳۳)

۱ - ایس' فهد و موس' الحد (فارسی و عربی) :

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، و ۱۳۱۵ ق ، سنگی

طهران ، ۱۳۰۷ ق ، سنگی ، خشتی ، ۲۲۷ ص

طهران ، ۱۳۷۴ ق ، سنگی ، وزیر ، با اهتمام

حاج میرزا باقر حار اللهی ، مطبعة شیخ

محمود شعبی ، ۲۸۹ ص .

طهران ، سنگی ، وزیر ، علمیه اسلامیة ،

اسفهان ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، خشتی ،

با اهتمام مد سید طباطبائی ، ۳۴۴ ص

۲ - تذکرة قطرة الذاکرین در مرآة

(جلد دوم ایس' الحد)

طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ، خشتی ،

۲۲۴ ص .

۳ - ایس' الحد (فارسی و عربی) :

(در مناقب و مرانی)

طهران ، ۱۳۳۳ ق و ۱۲۵۱ ق ، سنگی ،

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۶۹ ق ، سنگی ،

رحلی ، علمیه اسلامیة ، ۳۶۴ ص .

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۷۷ ق ، سنگی ،

رحلی ، ۳۶۳ ص .

جلد اول ، بر تاریخ ، سنگی ، افست ،

۴۰۵ ص .

جلد دوم ، ۱۳۶۸ ق ، سری ، وزیر ،

اسلامیه ، ۶۶۸ ص

ابوبکر کرخی فخرالدین محمد بن حسن -

الوزیر :

(۴۱۰ - ق)

عالم ، محقق ، مدقق ، معبد . صاحب شرح

کافیة و شرح شافعی و شرح قصائد سبع اس

ابن الحدید . همانا بر اهل علم مخفی نیست

که شرح کافیة وی کتابست که در احکام

و افتان و اشتغال آن بر تحقیق و تدقیق بر

مصنعات عربیین لغوی دارد . وی در بعض

متون بود و علمای عامه و خاصه این شیخ

معظم را ستوده و کتاب شرح کافیة اش را

تثاگفته اند . سال ۶۸۶ وفات یافت

(عوائد الرسوبه ، ص ۴۶۳)

سایر مآخذ : اعیان الشیعة ، ج ۴۴ ص ۱۶

۱ - شرح الکافیة (عربی) در علم صرف

ابن صاحب ، شرح ، ۱۲۸۰ ق ، سنگی ،

وزیری ، با اهتمام محمد علی بن ملا محمد

حسین خراسانی ، بر شماره صفحه

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، وزیر ،

۲۶۹ ص

هند ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی ،

فاهره ، بر تاریخ ، سری ، وزیر ، ۲۹۴ +

۳۹۷ + ۳۳۳ ص ، با شرح شواهد

آن از عبدالقادر بغدادی صاحب حران الادب

متوفی ۱۰۹۳ ق .

۲ - شرح الکافیة (عربی) در علم نحو :

ابن صاحب ، شرح ، ایران ، بر تاریخ ،

سنگی ، رحلی ، بدون شماره صفحه .

بیربر ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۲۷ ص

طهران ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد هادی طالقانی ، بر شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۹۸ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد هاشم بن حسین ، ۳۲۲ ص

طهران ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، رحلی ،

بر شماره صفحه

در بغداد میزیسته، وزیر بهاءالدوله دیلمی
بوده، بین سنوات ۴۱۰ - ۴۲۰ در گذشت.

(مجمع المؤلفین، ج ۹، ص ۲۱۱)

سایر مآخذ: اکتفاء الفروع، ص ۲۳۸،
كشف الظنون، چاپ ترکیه، ص ۱۲۴۱
۱ - انوار الایام الفخمة فی معرفة الایام الکاملة
(عربی):

حیدرآباد دکن، ۱۳۵۹ ق، سری، رفق،
ص ۷۵

۲ - الفخری فی الجبر والاطالة (عربی):

پاریس، ۱۸۵۳ م، سری، باعثاء و وسکه
بطور خلاصه

۳ - الکافی فی الحساب (عربی):

۳ جلد، دهل، ۷۸ - ۱۸۸۰ م، باهتمام
موجهان

افضل الدين محمد بن حسن مرقی کاشانی بابا افضل:

(۱۵۶۶ ق)

صفت ترك و تجريد و معرفت و حکمت و توحید
موسوی، بعضی گفت اند، لوی خواجه نصیر -
الدین طوسی است، در هر صورت خواجه نصیر -
الدین با آن فضل و کمال و جاه و جلال که
داشته، نهایت محبت و اخلاص نسبت بابا -
افضل صریح مرعوضه، در قنقنه هلاکو خان صحبت
بابا افضل کاشانرا حفظ نمود و در مدح افضل -
الدین گفته: گهر عرش دهد، بهر اعلیٰ اصل
صلا و فضل افضل، از هر ملکی بجای تسبیح
آوار آید که اصل افضل وی را رسالات بسیار
است که مملو از نکات حکمت و معرفت
مشعشع بر لثانی دقایق و حقایق است و در شیوه
بیان فارسی بی نظیر است و حتی اغلب آثار را
دیده و داشته ام، مرقش در قریه مرق از
توابع کاشان است.

(مجمع الصغیر، ج ۱، ص ۹۸)
سایر مآخذ: سالتامه پارس بقلم سعید نفیسی
۱ - جاودان نامه یا جاوید نامه -

(در صند و عادی سلوک)

طهران، ۱۳۱۱ - ۱۳۱۲ ش، سری، رفق،
باهتمام حاج سید صرافه تقوی، ۶۹ ص
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وریسری،
۷۰ ص، ضمن مجموعه هفت رساله،
۲ - رباعیات (شعر)

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رفق، ۸۰ ص
طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رفق،
باهتمام سعید نفیسی، ۱۹۹ ص

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رفق، ۱۹۹ ص
طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، رفق، باهتمام سعید
نفیسی شرکت سهامی علمی، ۱۲۸ ص

۲ - رباعیات کلمه

رساله، طهران، ۱۳۱۱ ش، سری،

جیبی ۵۱ ص
۳ - رساله کلمه و پیرایه دهان پرمانه

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رفق، باهتمام
مصر السلطه حسین بن محمود اصعها، ۴۷ ص
۵ - رساله عن ارسطو:

ترجمه، طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رفق،
باهتمام ملک الشعراء بهار، ۶۵ - ۳۲ ص،
ضمن سالتامه معارف گیلان
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رفق، چاپ
دوم، بتصحیح بهار، ۹۱ ص

اسفهان، ۱۳۳۳ ش، سری، رفق، ۹۱ ص
۶ - مصنفات بابا افضل:

جلد اول: (۱ - مدارج الکلام ۲ - ره -
انجام نامه ۳ - سار و پیرایه شاهان پرمانه
۴ - رساله تضحیه ۵ - عرش نامه ۶ -
جاودان نامه ۷ - يسوع الحیاة)

جلد دوم : (۱ - رسالة نفس ۲ - مختصری
در حال نفس ۳ - منهاج مبین ۴ - مبادی
موجودات نفسانی ۵ - ایمنی اربطان نفس
در پناه خود)

طهران ، ۳۳۱ - ۱۳۳۷ ق ، سری ،
وزیری ، تصحیح مجتبی مینوی و دکتر یحیی
مهدوی ، نشر ۱۳۸ و ۴۷۱ دانشگاه ،
از ۲۴ + ۷۷۶ ص .

۷ - العهد المصنف :

طهران ، ۱۳۹۰ ش ، سری ، رقی ، اهتمام
حاج سید نصر الله نقوی ، ۹۳ ص

علامه محمد بن حسن کیریزی مدعو بعلامه من :

(- معاصر)

از علمای معاصر و در لطف تعلیم است :
(الدریعه ، ج ۷ ، ص ۶۳)

۱ - خلق النجیة (عربی) :

۱۳۰۰۰۰۰ ق .

۲ - هدایة المهدیین ، ترجمه عابد و عیسی مجلی

(تاریخ فراغت اربالیه ، ۱۳۰۰ ق)

لطف ، بی تاریخ ، سنگی ، رقی ، بی شماره
صفحه

محمد بن حسن شروانی اصفهانی ، ملامیرزا :

(۱۰۳۳ - ۱۰۹۸ ق)

این بردگوار در لطف ساکن بود . شامسلیمان

صدوی اورا باصفهان طلبید و در آنجا مشغول
شد ، در جلالت قدر و عظمت شأن و کثرت
حفظ و دقت نظر و اسابت رأی و علم مناظره
و جدل مشهور بود .

صاحب جامع الرواة و صاحب تنقیح المقال
ستایش و ثناء بلیغ اراو نموده اند . صاحب
ریاض العلماء اروی باستادیا العلامة تعبیر
مکنند . در ۲۹ رمضان ۱۰۹۸ در سن ۶۵
سالگی در اصفهان وفات یافت و جنازه اش
بمشهد مقدس حمل و در مدرسه میرزا جعفر
مدحون گردید (هو لدال صویه ، ص ۱۶۲)
سایر مأخذ : تذکرة القیوم ، ص ۸۶ .

۱ - حاشیة علی معالم الاصول (عربی) :

شیخ محمد حسن بن زین الدین ، حاشیه ،
طهران ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، وزیری ، خط
کلمی افشار قزوینی ، با اهتمام محمد علی
ابن ملا محمد حسین خراسانی ، بی شماره

سند خدیده

ابوالعزم شیخ محمد الحسن الازهری ابن

سید احمد بن محمد السمان الصدوی حسینی

حنفی :

(۱۲۹۴ - ۱۳۵۴ ق)

ادیب ، شاعر ، در حفاة متولد و نشو و نما نموده ،
بعداً برای تحصیل به ترکیه و مصر رهسپار
و در مراجعت به حفاة به مدیریت مدرسه -
الهدایة انتخاب گردیده . سال ۱۳۵۴ ق
در حفاة وفات یافت (معجم المؤلفین ، ج ۹ ،
ص ۱۸۲)

۱ - روح القدس فی وصف النفس (عربی) :

مصر ، ۱۳۲۵ ق ، مطبعة فرج الله زکی -
الکردی .

بهاء الدین محمد بن حسن بن اسعد دیار کاتب
آملی طبری، ابن اسعد دیار :

(زاده در سال ۶۱۳ ق)

از زندگانی او اطلاع خیلی کمی در دست است و همانست که از مقدمه او بر تاریخ مبین خود طبرستان تألیف کرده و مستند میشود که در سال ۶۰۶ پس از شنیدن خبر کشته شدن آقای خود رستم اردشیر فرماروای طبرستان از بغداد بهراق صمصام برگشته و مدت دو ماه درری با کمال اندوه در کتاخانه ها بمطالعه و جمع آوری مدارک کتاب تاریخ خود بسر برده و پس از آن مدت پنج سال در خوارزم مانده و در آنجا مدارک دیگری در دکان بعضی از کتاب فروشها بدست آورده که نامه (تشر) اردشیر بامکان خطاب به (گشتمب) فرماروای طبرستان در حین آنها بوده و تاریخ خود را باین نامه شروع کرده و پس از آن مختصر از مهمترین صفات وطن خود تعریف میکند و بعد از تاریخ طبرستان در دوره وشمگیر و آل بویه و از دوره تسلط ازبویان و سلجوقیان دو مین سلسله نومی باوردی صحبت میکند و در اینجا کتاب خود را خاتمه میدهد (دائرة المعارف خلی ص ۱۳۸)

وی از مردم شهر آمل و نخستین نویسنده تاریخ طبرستان و دوره اسلامی است و پس از تحصیلات مقدماتی در آمل بمقداد رفت و مدتها در آنجا بود. سال ۶۰۶ از بغداد بهری آمده و چند ماهی در ری بود و بعد بآمل آمد طرف خوارزم رفت (تاریخ طبرستان پیش از اسلام، ص ۱۳۷)

سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا، ج ۱، ص ۷۶۶، سالنامه پارس، بقلم سعید نفیسی ۱ - تاریخ طبرستان.

(ارشیاد طبرستان تا استیلای آل زیار، تاریخ فراغت از تألیف، ۱۹۱۳)

لندن، ۱۹۰۵ م، ترجمه ادوارد مرون بانگلیسی ضمن مجلد سوم مجموعه یادبود کیپ جلد اول، طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، وزیر، تصحیح عباس افشار آشتیانی، ۳۳۲ ص.

قسم دوم بعنوان ضمیمه، طهران، بی تاریخ، سری، وزیر، باهتمام عباس اقبال آشتیانی ۷۵ ص.

۲ - نامه تشر گشتمب

تشر بمبوی، در مشقات دوره اردشیر بامکان، ترجمه تشر مفتح، سری، ترجمه ابن اسعد دیار

طهران، ۱۳۸۰ ش، سری، رفی، باهتمام محسنی بمبوی، ۸۱ ص

الاستاذ ابو نکر محمد بن حسن بن حسین ابن
فورک اصفهانی، ابن فورک :
(۴۰۶ ق)

منصب استاد از مردم اصفهان، ادیب تعوی و متکلم، بشاگرد خواست مردم میشاوردان شهر شد و در آنجا از مدرسه و خانه کردند گذشته از افادات علمی از دینک هند کتاب در علوم مختلفه نگاشت و سفری بمجادله کرامیه فرقه رفت و در برگشت از غرنه در راه مسموم شد، قبر او به حیره از محلات قدیم بيشاوراست وفات او سال ۴۰۶ بوده است، (تذکره دهخدا، ص ۳۳۷)

سایر مآخذ : الکنی والالغاب قس، ج ۱،

ص ۳۹۸ ، دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ،

ص ۸۶۴

۱ - مشکل الحدیث (عربی) :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۲ ق ، سری ، رقمی ،

ص ۲۱۴

ابوبکر محمد بن حسن بن درید بن عتاهیه ابن
خثیم العربی البصری البصری اللعوی ابن درید :

(۲۲۳ - ۳۲۱ ق)

وی در (سکه صالح) از شهر جسر مشول و
در آن بلد نشو و نما کرده ، و بعد از تحصیل
کمال چون فتنه (ریح) در سره روی داد
با اتفاق عم خود حسن مدت دوازده سال به
(عنا) رفته و ثانیاً به جسر مشول برگشت

مجدداً بسواهی فارس مهاجرت نمود ، و پسران
محمد بن میکال حاکم فارس در پیوست و
دیوان ظمرو آجا باو سپرده شد و مسکن
قراوانی بدست او افتاد و تمامه تحصیل می نمود
سیوطی می نویسد که ابن درید در زمان

مرش از اعمال ناشایست (خوردن خمر)
پشیمان شد ، محدث عاملی درامل -
الامل به پیروی از ابن شهر آشوب ویرا از
شعرای اهل بیت (ع) نگاشته ، میر معاصر
صاحب روایات در این استنباط قدح نموده
که دلیل عام است و مدعی خاص ، و گفته
مجرد مدح اهل بیت دلیل قبیح شواهد بود

چه بسا کس از شعراء و علمائی که علی التحقیق
از اهل سنت و جماعت بوده اند آک رسول
را بشعر مدح نموده اند علاوه آنکه معاصحات
و مناقصه ابن درید با محمد بن احمد مصبح
که از متقدمین امامیه است بر نمشاید
دخالت کند چرا که عقدت شیخ بمصرت
امامی استوار نیاید .

اگر چه این سخن بر معاصر پسندیده است
ولی مهاجرات ابن درید را بر با مصبح آیت
نمستن پنداشتن اشکالی آشکارا دارد ، الا
آنکه دعوی خود را برهانی جداگانه
دریده باشد که در روایات ثبت یافته در
حال چون همراست درید به نود سال رسید
بمرض دلج دچار شد پس از مدتی بعد از
یکسال خود نمود و با این مرض مدت دو سال
زندگانی نمود و بقول از خلکان در چهارشنبه
۱۸ شعبان ۳۲۱ بعد از وفات نمود و در
مقبره عباسیه از جانب شرقی پشت سروق ،
السلاح نزدیک شارع اعظم مدفون شد

(نامه اشوران ، ج ۱ ، ص ۶۸۳)

ویرا اعلم الشعراء و اشهر العلماء می گفتند
و از غریب گفته ها در قوه حافظه اش آنست که
دیوان شعری را هزار یک مرتبه قرائت کرد
او از ابتداء تا انتها محیط نگاه میداشت ،
روز وفات او با فوت عبد السلام بن محمد
معروف بابوهاشم بجائی تصادف کرد و مردم
در وقت این دو نفر در یکروز گفتند : مات
علم اللغة و الکلام بموت ابن درید و این هاشم
(تحفة الاحباب فی نوادر الامعاب ، ص ۳۲۲)
سایر ماخذ : تذکره همت اعلی ص ۱۵۹ ،
دائرة المعارف خلیلی ، ج ۱ ، ص ۲۳۹ ،
معجم المطبوعات ، ص ۱۰۱ ، لغت نامه و هندی ،
ص ۳۰۹ ، دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ،
ص ۷۹۶ ، فوائد الرصویه ، ص ۴۵۶ ، اعیان -
الشعبه ، ج ۴۴ ص ۱۶ .

۱ - الاشفاق (عربی) :

مصر ، ۱۳۶۸ ق ، سری ، رقمی ، باحواش
محمد عبدالمنعم خلفی ، ۱۰۸ + ۳۸ -
۲۸ + ۱۱۹ + ۶۴ ص ، ضمن التلویح فی

- شرح الفصیح ، ذیل النصیح ، شواهد الکتاب
لسبویه ، فعلت وافعلت .
۲ - جمهرة اللغة (عربی) :
جلد ۱ ، حیدرآباد دکن ، ۵۴ - ۱۳۵۵ ق ،
سری ، وزیر ، تصحیح محمد بن یوسف
سورفی و سید رین العابدین موسوی ، ۳۳۵
+ ۴۲۳ + ۵۴۵ + ۵۴۶ + ۸۴۲ ص .
۳ - قصيدة فی مدح النبی اکمل (عربی) :
شهران ، سنگی ، دره امیر السامی
فی الاسامی .
۴ - المجتبی (عربی) : در حکم و قواعد
حیدرآباد دکن ، ۱۳۴۳ ق ، سری ،
وزیری ، ۱۰۰ ص .
۵ - الطهارة النورية (شعر عربی) :
لحم ، بی تاریخ ، سری ، ۱۰۴ ص .
۶ - وحف الطیر والجناب و ما بعده الحرب (عربی) :
دمشق ، ۱۳۸۲ ق ، سری ، وزیر ،
بتحقیق عزالدین التتوخی ، ۳۰ + ۱۱۲ ص .

ابوبکر محمد بن الحسن بن عیدالله بن مزاحم
ابن محمد بن عیدالله الزییدی :
(۳۷۹ ق)
از علمای لغت و نحو . شاکرد ابن علی قالی .
مستشرق خلیفه اندلس تعلیم پس خویش هشام
مؤید النبوة را بدو گذاشت و هشام از وی
تربیت یگوییافت . سپس قصای اشبیلیه بدو
دادند . وادرا اندوخته فراوان بود . اوراست
کتاب مختصر العین و طبقات النحاة و کتب
دیگری در فنون دیگر ادب . سال ۳۷۹
در گذشت (لغت نامه دهخدا ، ص ۳۷۹)
۱- طبقات النحویین و الفوین (عربی) :

مصر ، ۱۳۷۳ ق ، سری ، وزیر ، ۳۰۸ ص
ابوجعفر شیخ محمد بن الحسن بن علی طوسی ،
شیخ طوسی :
(۳۸۵ - ۴۶۰ ق)

چندیکه علامه گوید رئیس الطائفة ، حلیل -
الفرد ، عظیم المنزله ، عین ، صندوق ،
عارف باخبار و رجال و فقه و اصول و کلام
و ادب است . و جمیع مسائل بدو بارگردد
و او مصنف در همه علوم اسلام و پیرایشگر
عقاید در اصول و فروع و جامع کمالات در
علم و عمل است . مولودی سال ۳۸۵ و ار
شاگردان شیخ مفید محمد بن محمد بن عثمان
است . ابوجعفر در ۴۰۸ هجری قمری در بغداد
میریست و در محرم ۴۶۰ هجری قمری بهشت و پنج -
سالگی در نجف اشرف در گذشت .

او در اول طریقه و عیدیه داشت و عمو از کبائر را بی توبه روا نمیشد.

مهر از این عقیدت در گشت و ابرخون شده‌ها که در ۴۸ میان شیعہ و اهل سنت بغداد برخاست و در این فتنه او بیاب کرخ و کتب خانه و منبری که بر آن مجلس حکمت می‌نهند بنهاد امیر المؤمنین هجرت کرد و چنانکه صاحب‌الذیلة البحرین گوید وی ابتداء نزد شیخ مقید و پس از مرگ او پیش سید مرعسی تحصیل علوم وقت پرداخت و مشایخ دیگر نیز او را بوده است. مانند الفاضل و جز او. شیخ را در کتب مختلفه او منکهای مختلف است. چنانکه در کتاب‌های طریقه اخلاقی صرف و در مبوطه مجتهد بحث می‌نماید

فرار و معروف و مراد است و بعد از آن از او در نجف اشرف تا امروز بر جای است (لست نامۀ دهخدا، ص ۳۹۱)

سایر مآخذ: فوائد الرصیده، ص ۴۶. ۱- الاستبصار فیما اعتلک من الاخبار (عربی).

۳ جلد، لکهنو، بی‌تاریخ، سنگی، وزیر، ۲۴۵ + ۱۷۴ + ۳۶۲ ص

جعف، ۷۵، ۱۳۷۶ ق، سری، وزیر، دار. الکتاب الاسلامیه، شیخ علی آخوندی تصحیح سید حسن موسوی الخرمان، چاپ دوم جلد اول، ص ۵۰۸، جلد دوم، ص ۳۵۱، قسم اول از جلد سوم، ۳۹۲ ص، قسم دوم از جلد سوم ۳۵۱ ص

۲- امالی (عربی): (جلد دوم آن منسوب به پدر شیخ طوسی و بگفته می‌شود در جمع آوری اخبار آن با پدر خود شرکت نموده است)

۲ جلد، طهران، ۱۳۱۳ ق، سنگی، وزیر.

۶۸ + ۹۶ ص.

قم، ۱۳۷۳ ق، سری، وزیر، ۴۰۴ ص. بمش، سنگی.

۴- الاخبار فی القرائن و التواریک (عربی).

جعف، ۱۳۸۳ ق، سری، وزیر، تحقیق محمد هادی امینی، ۳۳ ص.

۵- التبیان الجامع لعلوم القرآن (عربی).

۲ جلد، طهران، ۶۴ - ۱۳۶۵ ق، سنگی، رحلی، باهتمام میرزا علی آقا شیرازی و علامه سید عبدالرسول روضی رحیمزاده

۸۶۹ + ۸۰۰ ص.

جعف، ۷۶ - ۱۳۸۳ ق، سری، وزیر،

تصحیح احمد شوقی امین و احمد حبیب فیسر.

المطبعی، مکتبة الامین ۵۳۶ + ۶۳۷ +

۴۲۹ + ۶۳۷ + ۶۱۴ + ۵۷۸ + ۵۱۹ +

۵۹۰ + ۶۰۴ + ۴۴۴ + ۱۱۴ ص

۵- تلمیذ الدائم (عربی)

کتاب سید مرعسی، خلاصه طهران، ۱۳۰۱ ق،

سنگی، رحلی، باهتمام میر ابوالقاسم ابن

محمد صادق خواصاری، ۴۷۹ ص، باشاف در

یک جلد

۲ جلد، جعف، ۱۳۸۳ ق، سری، وزیر،

«خواصی سید حسن بحر العلوم، ۲۸۹ +

۲۹۶ ص.

۶- تہذیب الاحکام (عربی):

(شرح مقنعة شیخ سعید، جزء اول این کتاب

بخط مؤلف و طهران آن نسخه یادداشتی بخط شیخ

مقامی در تبریز در خانوادۀ محمد حسین بن علی

امیر شیخ الاسلام طباطبائی متوفی ۱۲۹۴

موجود است.)

۲ جلد، طهران، ۱۶ - ۱۳۱۷ ق، سنگی،

رحلی، خط محمد بن عبدالعلی در جزین.

۴۴۵ + ۴۸۲ ص

۱۰ جلد، نجف، ۷۷-۱۳۸۲ ق، سری،
دریری، شیخ علی آخوندی، دارالکتب الاسلامیه
چاپ دوم، بتحقیق سید حسن ۴۸ + ۴۷۳ +
۳۸۶ + ۳۳۷ + ۳۴۰ + ۴۹۶ + ۴۰۷ +
۴۹۶ + ۳۲۷ + ۴۰۳ + ۳۱۹ + ۹۲ ص

۷ - الجمل والعدد (عربی):

طهران، بر تاریخ، سنگی، جیبی، کتاببردنی
خاور، ۸۵ ص.

۸ - الحساب فی الاحکام او مسائل الحساب (عربی)

طهران، ۱۳۷۰ ق، سنگی، رحلی، خطی، حسن
ابن حسن خوانساری، محمد علی علم، ۲۷۸ +
۲۶۴ ص.

۳ جلد، قم، ۱۳۷۶ ق، شرکت دارالمعارف -
الاسلامیه، سری، وزیر، ۴۶۰ + ۴۶۴ +
۳۹۲ ص.

۹ - رجال الطوسی (عربی):

نجف، ۱۳۸۱ ق، سری، وزیر، محمد کاظم
کتبی، ۱۲۸ + ۵۳۵ ص
۱۰ - العدد فی لأمول (عربی):

طهران، ۳۱۳-۱۳۱۴ ق، سنگی، وزیر،
خط محمد صادق توسرکانی، ۳۰۶ + ۹۴ +
۱۱۷ ص.

باحاشیه ملا خلیل عازی قزوینی و رساله -
الاحتیاد والاخبار وحید بهبهانی
۲ جلد، بیبی، ۳۱۲-۱۳۱۸ ق، سنگی،
وزیری، با اهتمام ملک الکتاب شیرازی، ۱۶۲ +
۱۲۷ ص.

۱۱ - القیة فی الامامة (عربی):

طهران، ۱۳۲۳ ق، سنگی
نیریز، ۱۳۲۴ ق، سنگی، ۳۰۰ + ۴۷ ص،
بالبیان فی اخبار صاحب الزمان در یک جلد

۱۲ - فهرست کتب الشیخ و اصولهم واسماوا لصنفین منهم
واصحاب الاصول والکتب (عربی):
کتابخانه، ۱۲۷۱ ق = ۱۸۵۵ م، سنگی،
وزیری، لشر اسهرنگی، ۴ + ۳۸۳ ص
نجف، ۱۳۸۰ ق، سری، وزیر، چاپ دوم،
۲۵۲ ص.

طهران، ۱۳۸۱ ق، سری، وزیر، مکتبه
الحیدریه، ۵۲۸ ص.

نجف، ۱۳۵۶ ق، سری، وزیر، با حواشی
سید محمد صادق آل بحر العلوم، ۱۹۶ ص،
۱۳ - الصیوطی فی الفقه (عربی):

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، شمس
حاج میرزا مسیح، خط محمد علی خوانساری
شماره صفحه

۱۴ - مسائل المصنف و ملاح المصنف (عربی):

طهران، ۳۸-۱۳۳۹ ق، سنگی، وزیر،
به هقه حاج عباسقلیخان صهباء ملک عراقی،

کتابخانه کتبه سید محمد کاظم

۱۵ - انتهاء فی الفقه (عربی)

طهران، ۱۲۷۶ ق، سنگی، وزیر،
جلداول، طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر،
نشریه ۲۳۵ دانشگاه، ۲۲۹ ص ص
جوامع الفقه.

شیخ محمد بن حسن بن علی بن احمد بن علی

قتال نیشابوری، ابن الفارسی:

(- مقتول ۵۰۸ ق)

عالم، حللی، حافظ، واعظ، ارشایخ شهر -
آذوب است بگفته صاحب روضات الجنات
سبب ملقب شدنش قتال گویند ارجاع طلاق
لیانوی در مقام موعظه بوده و قتال یکی از
اسامی بدل و قتل خواندن بدل است. ابن -
داود گفته است که ابوالمحاسن عبدالرزاق

رئیس پشاور ملقب بشہاب الاسلام ابن
بررگوار واشید کرد .

(فوائد الرضویہ، ص ۴۶۹)

سایر مآخذ: شہادۃ النصیلة، ص ۳۷

۱- روضة الواعظین و بحیرة المنطلین (عربی)

تبریز، ۱۳۰۳ ق، سنگی، وزیر، حاج-

ملا عباس علی کتاب فروش، ۱۲۱۲ ق.

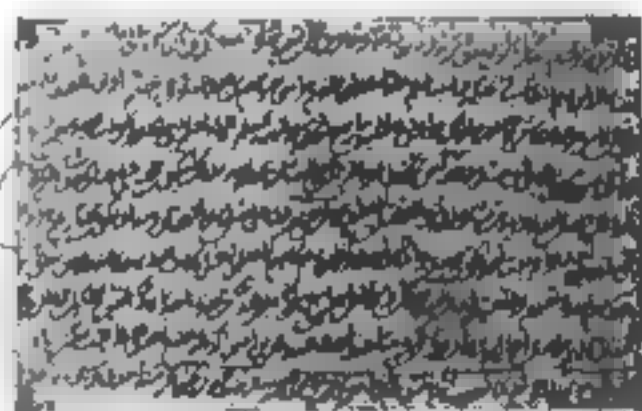
قم ۱۳۲۷ ق، سری، وزیر، مطبوعی،

۵۹۱ ص.

محمد بن الحسن بن علی بن محمد بن الحسن

المشعری العاملی، شیخ حرّی،

(۱۰۳۳-۱۱۰۴ ق)

فالم، فاسل، محقق، مدقق، مشعر، جامع،

کامل، صالح، ورع، ثقة، فقیه، نبیه، محدث،

حافظ، شاعر، ادیب، ارباب، بکفته اودرامل

الامل در قریة مشعر در شب جمعه هشتم رجب سال

۱۰۳۳ مولدیامت و در آنجا نزد والده و موم و حد

ودائی خود و غیر آنان تحصیل پرداخت .

بعداً در قریة جمع بتحصیلات خود ادامه داد

و مدت چهل سال در (البلاد) مقیم شد و دو

مرگه بصحرت - بعداً بقتبات مسافرت نموده

در مراجعت بطوس رجوع فرموده و در آنجا اقامت

اختیار نمود و مدت بیست و چهار سال در طوس

مقیم بود . منصب فناء و شیخ الاسلام آن دیار را

مقدم داشت . در یست و یکم رمضان ۱۱۰۴ ق

وفات یافت و در ایوان یکی از حجرات صحن

رضوی که بمدرسة میرزا جعفر متصل است

مدفون گردید .

(فوائد الرضویة، ص ۴۷۳)

۲- ایات الهدایة بالنصوص والمعجزات (عربی).

قم، ۱۳۳۹-۳۷ ق، سری، وزیر، حاج-

ترجمه فارسی محمد نصر الله واحد جنتی،

۶۱۷+۵۷۲+۶۹۹+۶۰۶+۵۹۱+

۴۶۵+۵۰۷+۵۷۲ ص، در حاله سجع-

الملا بل فی ترجمه صاحب الوسائل

۳- املا قائل فی تراجم علماء جبل عامل (عربی) :

۳- تذکرة المتبحرین فی علمائنا المتأخرین (عربی) .

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنگی، رحلی،

۷۷ ص، حدیث مشتمل المعال .

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنگی، رحلی، صحن

مشتمل المقال

۴- الاقطار من الوجة بالبرهان علی الترجمة (عربی) :

قم، ۱۳۴۱ ق، سری، وزیر، حاج-

احمد جنتی، تصحیح حاج عبد هاشم رسولی

مجلاتی، ۴۳۰ ص

۵- إداة الهدایة فی احکام الفقه والفرائع (عربی) :

طهران، ۱۲۷۰ ق، سنگی .

طهران، ۱۳۱۸ ق، سنگی، جیبی، خط

سید محمد علی، یا مقام شیخ علی بن قیلائی،

۱۳۲ ص

طهران، ۱۳۲۵ ق، سنگی، جیبی، خط

محمد صادق تویسرکانی، ۱۳۱ ص .

لکهنو، ۱۳۱۱ ق، سنگی، وزیر،

۶۶ ص .

۶- جواهر المسیة فی الاحادیث القدسیة (عربی) :

پیشی، ۱۳۰۲ ق، سنگی، رئیس،

۲۹۲ ص .

۷- صور المهمة فی اصول الائمة (عربی) :

تبریز ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، رحلی ، خط
محمد حسین بن محمد شیخ خوشنویس ،
۱۷۴ ص

لجند ، ۱۳۷۸ ق ، سری ، وزیر ، ۵۶۸ ص ،
۸ - وسائل النیة فی تحصیل احکام الشریعة (عربی) :

جلد ۳ ، طهران ، ۶۹-۱۲۷۱ ق ، سنگی ،
رحلی ، خط مهدی بن محمد حسینی ، اهتمام
حاج محمد قاسم و ملا محمد باقر ، بی شماره
صفحه

جلد ۳ ، طهران ، ۸۳-۱۲۸۸ ق ، سنگی ،
رحلی ، سید محمد علی بن محمد رضوی
خوانساری ، بی شماره صفحه .

جلد ۳ ، ۲۳-۱۳۲۴ ق ، سنگی ، رحلی ،
خط محمد حسین بن محمد علی کلپاسکالی ،
چاپ امیر بهادر ، ۵۵۷+۶۸۱+۵۶۳
۷۷ ص .

جلد ۳ ، طهران ، ۱۳-۱۳۱۴ ق ، سنگی ،
رحلی ، چاپ سوم ، خط احمد بن محمد تقی
خوانساری و اسدالله بن محمد کاظم خوانساری ،
بتصحیح میرزا احمد بن ملا باقر ۵۶۳+
۷۲۱+۶۰۲ ص .

طهران ، ۷۶-۱۳۸۰ ، سری ، وزیر ،
اسلامیه ، بتصحیح عبد الرحیم ربانی ،
۱۲۸۴ ص .

جزء اول از جلد دوم ، ۶۰۹ ص ، جلد سوم ،
۵۵۵ ص . جلد چهارم ، ۳۸۶ ص ، جزء
دوم از مجلد چهارم ۴۱۴ ص .
جلد پنجم ، ۶۲۱ ص .

محمد بن حسن بن عمر الشطی الحنبلی
الدمشقی :

(۱۲۴۸ - ۱۳۰۷ ق)

در دهم جمادی الثانی دمشق متولد و در ۵
رمضان در آنجا وفات یافت (معجم المؤلفین ،
ج ۹ ، ص ۲۰۶)

۱ - توفیق المواد النظامیة لاحکام الشریعة المحدثه
(عربی) :

مصر ، ۱۳۲۵ ق ، سری .

ابو عبد الله محمد بن الحسن بن فرقد الشیبانی -
الحنفی :

(۱۳۵ - ۱۸۹ ق)

نعبه ، مجتهد ، محدث ، در واسط متولد
یافت و در کوفه نشو و نما نمود . ابتدا ببنیاد
رهبار شده و در ری وفات یافت (معجم
المؤلفین ، ج ۹ ، ص ۲۰۷)

سایر مآخذ ، خریة الاصفیاء ، ج ۱ ، ص ۴۷ ،
۱ - الانانی فی الفقه (عربی) .

مجلد در آرد ، ک . ۱۳۶۰ ق ، سری ، رقمی ،
۴ - جامع التکبیر (عربی) .

۴ - جامع الصغیر ،

ترجمه نظارسی ، هند ، ۱۳۰۵ ق ، سنگی
۳ - جامع التکبیر (عربی) .

مصر ، ۱۳۵۶ ق .

ابو جعفر محمد بن الحسن بن فروغ صفار قمی :

(۲۹۰ - ق)

تفه ، عظم القدر ، وجه اصحاب قمی .
حلیل المعط در روایت صاحب ثنائی یکو
مانند کتابهای حسین بن سعید و بهائر -
الدرجات و این کتاب غیر از حائز الدرجات
محمد بن عبدالله اشعری است که اکنون نسخه
آن جز مشخصات آن در دست نیست .

او سال ۲۹۰ در قم وفات یافت

(نسخة الاحساب فی نوادر الاصحاب ، ص ۳۲۳)
سایر مآخذ : مقدمة ترجمه فرق الشیعة چاپ

سال ۱۳۲۵ ، النریة ، ج ۳ ، ص ۱۲۴ .

۱ - جواهر الترجات (عربی) :

(در مسائل محمد بن)

طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، بی شماره
صفحه ، یا نفس الرحمن در یک جلد

بهاء الدین محمد بن تاج الدین حسن بن محمد
اصفهانی فاضل هندی :

(۱۰۶۲-۱۱۳۷ ق)

از افاضل علمای اواخر دولت صفویه و در
تمام علوم رسمیه و حکمیّه و جمیع فنون
دینیّه اصلیه و فرعیّه وحید مصر و اصغریه
دهر خود بوده پیش از سیرده سالگرد تحصیل
معقول و منقول فراغت یافته و فدرار دوازده
سالگی شروع بتألیف کتاب نموده . صاحب
جواهر الکلام اعتمادی عظیم مکشف الکلام
داشت . ه روقت اس کتاب به وی حاضر
نمود جواهر الکلام را بر نوشت او - ل
۱۱۳۷ در اصفهان وفات یافت و در آن وقت
نولاد مدفون گردید (ریحانة الادب ج ۳ ص ۱۸۳)
(۱۸۳)

سایر مآخذ: فوائد الرصونه ، ص ۴۷۲ ، هدیه
الاحباب ، ص ۱۰۲ ، تذکره نقور ، ص ۵۲ .

۱ - پیش فرض الفریضی :

پرد ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، گلهار ،
ناهتمام سید حواد مدرسی ، ۱۵۲ ص ، یا
دوره لة صدرالدین محمد بن سیرطاطبائی
اردکانی .

۲ - کفای التمام فی شرح قواعد الاحکام (عربی)

علامه حلی ، شرح ، ۲ جلد ، ۷۱-۱۲۷۴ ق ،
سنگی ، رحلی ، خط طبرستانی عباسقلی
خوانساری و علینقی بن محمد ، بی شماره ، صفحه

ابوعلی محمد بن الحسن بن هیثم ، ابن هیثم

(۳۵۴ - ۴۳۰ ق)

مهندسی مصری تزیل مصر : صاحب تصانیف
و تألیف نامی در علم هندسه . مولد او بمصر
سال ۳۵۴ ، او عالم بفوایده این علم و مدالی
آن و سایر علوم عقلی نیز بصیر بود و مردم
مصر از او فوائد بسیار گرفتند . وقتی بحاکم
علوی صاحب مصر که متمایل حکمت بود
درجه ، نشان ابن هیثم را در این علم خبر دادند
او آرزو مند دربار وی گشت و برای آرزوی
از بمصر آمد آنگاه که گفتند ابن هیثم
که مد است اگر من بمصر بودم در بیل تصرف
کردم که در حالت طفیان و نقصان هردو
سودمند شد چه شنیده ام بیل در طری اقلیم
مصری از مکانی بلند سرار بر میگردد .
الحاکم ناظر بر مالی بندو فرستاد و ویرا
بآمدن بمصر ترغیب کرد و او بمصر رهسپار
شد آنگاه که خبر وصول او بحاکم رسید
حاکم بش خویش او را پذیره گشت و در قریه
معروف بنضیق بظاهر قاهره مصر یکدیگر را
دیدار کردند و حاکم امر بمرد آوردن
وی و اکرام اوداد و چون از ریح سر ریاسود
از او ایامی وعد امر بیل خواست و وی با
حاکم و جماعتی اردشکداران و معماران برای
انجام منظور خویش اقلیم مصر را بدرار
به همود و چون آثار سکنه پیشین مصر را
در عات امان و احکام صنعت و جودت هندسه
دیدند محتویات آنرا از اشکال سه اویه و مثالات
هندسیه با تصویر منبر مشاهده کرد داشت
که قصد او بعمل نتواند آمدن چه بر
پیشینیان مصر چیری از علم او محمول نبوده
و اگر این قصد ممکن و میسر بودی آنان خود
بدان توفیق یافته بودند پس بدو نومیدی
: . باعث خاصه آنگاه که بموضع معروفی به

جنادل قلی شهر اسوان رسید و آن موضعی
مرصع است که آب نیل از آنجا به تشبیه افتد
و پس از مایه و اختصار و دیدن دو ساحل
نیل یقین کرد که امریرو فقراد اولرود و
از و عن خویش خجیل و شرمندہ گشت و از
حاکم پورش خواست و حاکم عذرا و هدیرفت
و از آن پس او را بولیت بعضی دواوین داد و
او از آن پس ، به رغبت آن شغل قبول کرد و
یقین داشت که تقلید خدمت حاکم عطا است
چه او متلون و خوشخوار بود و بی سببی یا به
صمیمترین سبب بفقک دماء میپرداخت .
عاقبت برای نجات خویش حیلتی اندیشید و
آن اظهار دیوانگی بود و چون خردیوانگی
او به حکم رسید امرداد تا او را در خانه وی
دوبند کردند و هرستاری بخدمت او گماشت
و اموال او را بنام خود او شواب حکومت سپرد
و او بدین ظاهر بیاید تا حاکم مرده و چند
روز پس از وفات حاکم اظهار غل کرد و از
خانه بیرون شد و در قبة برادر جامع از هر
مزل گرفت و مال سپرده بدو باز داد و بشغل
تصفیف پرداخت . وی خطی نیکو داشت در
مدت یکسال درصص مسائل علمی خود به
کتاب اقلیدس و متوسطات و بعضی را به خط
خویش مینوشت و یکصد و پنجاه دینار
میکروخت و مؤلف سال او همان بود و بدینسان
در قاهره میزیست تا در حدود سال ۴۳۰ یا
کمی پس از آن در گذشت . بیش از دوست
کتاب از تألیفات او نام برده اند ... و بعضی
محدث دره بین از احتراغات اوست و او را
بطلمیوس دوم گویند . (لقت نامه دهنده
ص ۳۶۳)

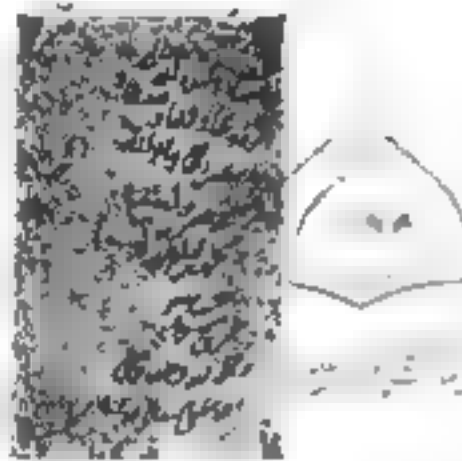
سایر متحد : معجم المؤلفین ، ج ۹ ، ص ۲۲۵
دائرة المعارف خلیلی ، ج ۱ ، ص ۴۵۰ .

۱- رسائل ابن الهیثم (عربی)

- (۱ - اسواء الکواکب ۲ - الضوء ۳ -
المرايا المعرقة بالقطوع ۴ - المرايا -
المعركة بالدائرة ۵ - المكان ۶ - شکل
بیموسی ۷ - المساحة ۸ - ضوء القمر ۹ -
حواس المثلث) حیدرآباد دکن ، ۵۷ -
۱۳۶۶ ق ، سری ، رفی ، ۸ + ۲۱ + ۱۵
۱۶ + ۱۳ + ۱۶ + ۱۷ + ۵۸ + ۱۶ ص .

فخر المحققین فخرالدین ابوطالب محمد بن
الحسن بن یوسف بن مطهر العلی ، ابن مطهر :

(۷۷۱)

عالم ، محقق ، نقد ، مدقق ، مؤید ، مستد ،
وحید عصر و فرید دهر خود از وجود و ثناء
ابن طایفه ، جلیل القدر ، عظم المنزل ،
شیخ شهید شاگردی در اجاره باین نجده
گوید : و منها الشیخ الامام سلطان العلماء و
متنبی لفضلاء و البلاء حاکم المجتهدین
فخر الملة والدین ابوطالب محمد بن شیخ الامام
السید جمال الدین ابن المطهر مد الله فی
عمره مدداً وحصل بینه و بین الحادثات مدداً ،
فاسی نور الله در مجلس گوید : در علوم عقلی
و نقلی محقق تحریر بود و در علوم و طریقت
مدقق بنظر . پس از یکی از علمای شافیه
نقل کرده که در مدح او گفته : در وقتیکه با

پدر خود نزد سلطان محمد خدا بنده آمد
جوانی داشتند بر رگه مستعد فیکو اخلاق
پسندیده خصال بود، در خدمت والد بزرگوار
خود ترست بهت . در سن ده سالگی نور
اجتهاد از ناصیه حائل او تافته چنانکه خرد
فیر در خطبه شرح خطبه قواعد بآن اشاره
نموده گوید : چون به خدمت پدر در معقول و
منقول مشغول شدم و بر او کتب بسیاری از
اصحاب خود را خواندم تصنیف کتاب قواعد
را از او التماس نمودم . چه بعد از محقق
در تاریخ مولدا و تاریخ تصنیف کتاب طاهر
میشود که عمر او در آنوقت کمتر از ده سال
بوده و موجب شهادت فانی را در این باب چنانکه
در حاشیه قواعد اظهار فرموده و خبر ندارد
بلکه تصنیف او عجیب است . زیرا که خود در
شرح اصول حدیث ، حال همین کنیز را که
حدیثی در کمتر از آن عمر توفیق کند در دست
دگر نموده است . او در شش پنجاه و یک روز
حمادی الآخره سال ۷۷۱ وفات نمود
کلام مجلسی اول در شرح فقیه ظاهر مسعود
که وی در حله وفات کرده و چهارهائی را
بیمعه آخر حمل کردند مانند والنجاحش
و بعد نیست که قبرش نزدیک قبر وانش باشد .
(فوائد الرصویه ، ص ۴۸۶)

۱ - رسالة المحرقه فی معرفة النية (عربی) :

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وزیری ، ضمن
کلمات المحققین :

محمد حسنی عبداللطیف
( )

الخطبة العامة لاشکالات التبیان فی الاحکام الجنایة
(عربی) :

طاهره ، بی تاریخ سری ، وزیری ، ۲۵۵ ص

شیخ ابوالفضل محمد بن حسین بیهقی کاتب :

(۳۸۵ - ۴۷۰ ق)

در دهمه هارماد بیهقی متولد شده اوائل عمر
را در پشاور بتحصیل علوم اشتغال داشته
پس بسمت دبیری وارد دیوان رسالت محمود
غروی شده : ش گریعی دبیر بر دست خواجه
ابولسر عثمان رئیس دیوان بوده . با استاد
خود قرأت و اختصاص تمام داشته و با کنویس
نامه های مهم را عهد داده داشته است . پس از مرگ
ابولسر در او آخر سلطنت مسعود بوسهل روزی
رئیس دیوان شد و بیهقی با همه اسرارکاری
که استاد جدید با او داشت فقه زمان مسعود
را در امن و امان بسر برد و بواسطه اعتماد و حمایت
شاه از کرد رئیس اسرار کار خود محفوظ
ماند . پس از مسعود اوضاع دیگرگون
شد و حوادثی برای بیهقی با وسایل پیش آمد
که از تفصیل آن اطلاع نداریم

برایت معلوم میگردد که در زمان عبدالرشید رئیس
دیوان رسالت شد و پس از چندی در دسته
سیدی و اسباب چینی های در باریان به حمایت
مخالفان معزول و معسوس گردید و احوالش
را اعلامی تومان (یا) پوگان نام به حکم شام عارت
کرد . این فتنه میگوید او را از جهت مهر روی
قاصی درختی حس فرمود بعد از آن طغزل
برادر که علام گریخته محمودیان بود ملک
عربی را بدست گرفت و سلطان عبدالرشید را
مکشت و حکم ملوک با قلعه فرستاد و آنرا بجمعه
یکی ابوالفضل بیهقی بود که از رتدان قاصی
با حسن قلعه فرستاده بیهقی پس از خروج از
زندان شاید دیگر وارد خدمت نشده و قسمت
اخیر همرا با بطلت و انزوا در منزل خود در
عرایس بسر میبرد و به تصنیف کتاب اشتغال

داشت تادر صفر ۴۷۰ در گذشت .

(مقدمه تاریخ بیهقی، چاپ دوم)

سایر مآخذ: تتمه سوان الحکمه، چاپ

لاهور، ص ۱۷۹ . مجله ارمغان سال ۱۳ ،

شماره اول، ص ۳۰ ، بقلم عباس افشار آشتیانی

۱- تاریخ بیهقی، تاریخ سعودی .

طهران، ۳۰۵-۱۳۰۷ ق، سنگی، وریری

خط محمد حسن گلپایگانی، تصحیح ادیب

پیشاوری، ۶۹۰ ص

طهران ۱۳۲۴ ش، سری، وریری، بهتمام

دکتر قاسم غنی و دکتر قیاس ۷۶۴ ص

طهران، ۳۱۹-۱۳۳۲ ش، سری، وریری،

نشریه شماره ۱۷۲ و ۱۵۹۶، دانشگاه

کنکته، ۱۲۷۹ ق = ۱۸۶۲ م، سنگی و سری

نشریه کتب شرفی الجمن آمیالی بنگال،

تصحیح مورل و بهتمام کاپیتان ولیم فاسبولیس

۸۶۸ ص، این چاپ مفقود است

امیر فخرالدین محمد بن حسین حسینی

سفاکی استرآبادی :

(۹۸۴ ق)

سفاکی عظام موضع سفاک استرآباد و از

اصول علماء و دانشمندان عصر و از تلامذه

امیر عیث الدین منصور شیرازی بود و در

دستگاه شاهی بسر میبرد ، منظور نظر شاه

جنت مکان بود و همه زوره جمعی کثیر از

طلبة علوم معقول و معقول بمدرس آنجا حاضر

گشته استعاده علوم مینمودند . حاشیه بر

الیهات تحریر و نوشته شخصش موثق بر

طلبة علوم است .

(تاریخ عالم آرا عباسی ، ص ۱۵۸)

هم در این سال در شب دوشنبه نیم دی الفمه

مولانای اعظم جامع الفوائد والحکم حلال

المشکلات الدقایق، کشاف معصلات الحقایق

امیر فخرالدین سفاکی صیت زمین را از

وجود خود غازی و عاقل گذشت

(اخصر التواریخ روملو، ص ۴۹)

سایر مآخذ : فهرست مصوبه، ج ۴، ص ۳۰۴

۱- حاشیه علو شرح هذایة العکمة (عربی) :

بیرالدین ابهری، شرح کمال الدین حسین

مبیدی، حاشیه، هند، سنگی، خط نستعلیق

نظام الدین محمد بن العسین قرشی ساوچی :

(بعد از سال ۱۰۸۳)

عالم، فاضل، فقیه، محدث ، دقت ، بصیر

علم رحال، مکتفه صاحب الروضات والذوا

شرح بهائی دوسی داشته و بعد از وفات پدر

تبریز و شیخ بهائی تربیت یافته و در مسافرتها

میر محمد باقر بوده بعد از فوت استاد خود پدر

شیراز و در مسافرت معوی مکاتبت و با همردی

شیخ جامع عباسی تألیف نمود بعد از عزل

ملا عثمان علی قزوینی مدرس مشهور

العظیم برقرار شد، پس از در گذشت شام

عباس در سال ۱۰۸۳ بر مان کمی در حضرت

عبدالعظیم در گذشت و در همدجا مدفون

گردید .

(فوائد المصوبه، ص ۶۹۳)

۱- جامع عباسی

(مشمول بر ۳۷ باب ، ۲۲ تألیف شیخ بهائی،

بعینه ابواب تألیف ساوچی)

بر ی طبع های مختلف این کتاب به جامع عباسی

دل شرح حال شیخ بهائی رجوع شود

سید محمد بن حسین موسوی نجف آبادی :

( )

۱- حاشیه التفایة (عربی)

آقارضا الدین محمد بن آقا حسین ابن

جمال ابن بن خوانساری :

(قیلار ۱۱۲۵ ق)

علم ، فاضل ، فقیه ، جامع بین المنقول
والمنقول در حدان علم تربیت یافته وی
بابرادر کهتر خود آقا جمال نزد والده خود
محقق خوانساری ودائی خویش ملا محمد باقر
سرورادی صاحب ذخیره و کفایت ولد نموده و
کتاب موسوم بمشارق الشمس فی شرح الدروس
والد خود را که با تمام مآذنه بوده با تمام
رساییده است

(فوائد الرضویه ، ص ۱۸۲)

تکفته صاحب الدریه ، ج ۳ ، ص ۳۱۳ وی
برادر کوچکتر آقا جمال خوانساری متوفی
۱۱۲۵ بوده و در جوانی مدار برادرش بمدت
کمی در گذشت صاحب اندک کرده اند و در چا دوم
ص ۸۹ گوید نقل شده است که قبر آقارضا
در قبة اصفان مرحوم شده و قبر او نیز مشهور
و اصح معلوم نشده باشد

۱- مشارق الشمس فی شرح الدروس (عربی) :

(شرح کتاب صوم و اعتکاف)

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رحلی ، خط حاج-
میرزا عبدالله ، باهتمام حاج میرزا ابوالفضل
طهرانی ، ۵۰۹ ص

ملا محمد بن حسین بن زین العابدین بن ابراهیم

مامقانی معروف بوجه الاسلام :

(ق ۱۲۶۹ ق)

پدر میرزا محمد تقی وجه الاسلام لیر است .
او تحصیلات خود را در عراق عرب انجام و
موفق ناخذ اجتهاد شده پیش از سن ۱۲۴۰

آخوند ملا محمد کاظم خراسانی ، حاشیه ،

اصفهان ، بی تاریخ ، سری ، رقی ، مطبعة جبل-

المتین ، ۲۵۷ + ۳۸۰ ص

محمد حسین هیکل :

(۱۳۰۵ - ۱۳۷۶ ق)

در کمر غلام از اعیان مدیریتة الدفینة مصر
متولد شده . پس از اتمام مدرسه حقوق قاهره
بپاریس رهسپار شده و بدرجه دکتری در
حقوق تائل گردیده . در مراجعت بقاهره
عهده دار مشاغل مختلفه شده استاد در مدرسه
حقوق ، عضو مجلس امت در قاهره و وزیر معارف
رئیس مجلس شیوخ

(معجم المؤلفین ، ج ۹ ، ص ۲۶۲)

۱- ابوبکر الصریق (عربی)

مصر ، ۱۳۶۱ و ۱۳۶۲ ق ، سری ، ۳۹۵ ص

۲- حیاة محمد ص (عربی)

مصر ، ۱۳۵۴ ق ، سری

۳- فی منزل الرحی (عربی)

مصر ، ۱۳۵۶ ق ، سری

محمد بن الحسین بن ابراهیم الظواهری :

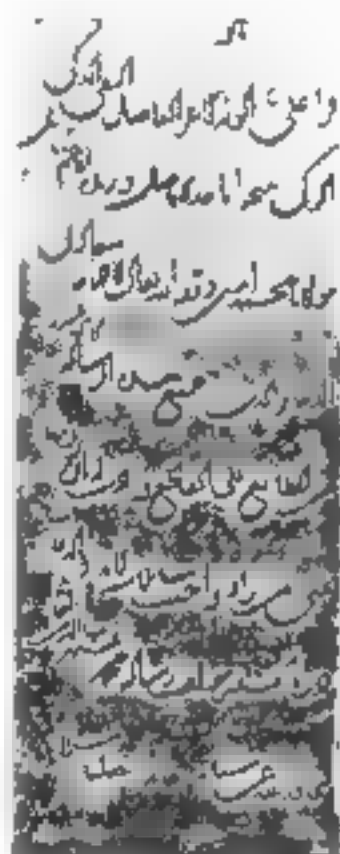
(۱۳۶۵ ق)

در کفر الظواهری مشرق مصر تولد یافت در
جامع الأزهر و بعد در جامع الاحمدی واقع در
طنطا تحصیل نمود بعد از فراغت از تحصیل
نامر تدریس پرداخت بسال ۱۳۶۵ ق قاهره
در گذشت

(معجم المؤلفین ، ج ۹ ، ص ۲۶۴)

۱- تحفۃ اثناء فی علم الکلام (عربی) :

مصر ، ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ ق ، سری

بقصد تبریر مراجعت نموده و مدت هیجده ماه در کرماتشاه در شیخ احمد احسانی استعاده نموده و در تبریز از معتقدات شیخ احسانی پیروی نموده و متکی به حاج میرزا یوسف آقا طباطبائی از علماء طراز اول آلموقع تبریز واقع گردید و بجای وی در مسجد جامع اقامه جماعت می نمود پس از چندی خود مجد بزرگی در جانب عربی مسجد جامع شامود را کنون امامت آن مسجد با علماء و فرق تشیع است.

(فهرست کتابخانه مجلس، ج ۳، ص ۷۴)

۱ - شفا در بیان سرگذشت و اختصار :

تبریز، ۱۲۸۶ ق، سنگی، درمات علم امام از صفائی در یک جلد

کنکری سرای جهان از وجود شریفش ریم
همه داد است. در عصر من با والد ماجد بولایت عجم
و احداث تحصیل علوم و کسب کمالات مشغول
گشته، در علم تعبیر و فقه و حدیث و عربیت و
امثال آن از برکت افغان پند پر گوار
ممرات کمال یافت و حکمت و کلام و بعض
علوم معقول را از ملا عبداللہ مدرس یزدی
یست آورد و در فنون ریاضی و علم طب بهره
کامل داشت و در ملک زمانی در علوم معقول و
معقول ترقیت عظیم نمود و در هر فن از صلاه
عمر شد و تصایف محشر در فنون علم از رشحات
حرداقت مطرح انظار علمای ذی اعتبار گردید
و بشیخ الاسلامی و وکالت جلالیات و تصدی
شرعیات در السلطه اصعب خدمت مشرجوع
گشته چند گاه من حیث الاستقلال بدان شغل
پرداخت بعداً بهیچ رفته و در مراجعت سکونت
درویشان مسافرت اختیار نمود و مدتها در

شیخ محمد بن حسین بن سعید بن محمد ابن
احمد جعفری عاملی

(مصدر -)

عالم معاصر و نبشی محرم یزدانی ریاضی
میرسد. مدت دو سال در نجف مقیم بود و با
دختر شیخ محمد جواد بن شیخ مشکور
حوالوی نجف در نجف ازدواج نمود بعد از
سال ۱۳۴۰ ق بموطن خود (ج) معاودت
نمود.

(الدریعه، ج ۲، ص ۵۱۵)

۱ - معانی الآداب (عربی) :

میداد، ۱۳۴۹ ق، سری.

محمد بن الحسین بن عبدالصمد بن شمس الدین
محمد بن علی بن حسن بن محمد بن صالح جعفری
عاملی حائری حمدانی، شیخ بهائی :

(۹۵۳ - ۱۰۳۰ ق)

عراق هربوشام و مصر و حجاز و بیت المقدس
 سیاحت نمود ... اکنون در علم غاهری و
 باطنی سرآمد و در گراست و باعتقاد جمهور
 علما و فضلا رتبه عالی احتداد دود درین
 زمان حضرت اعلی شاه ظل اللهی و خود شریف
 آن یگان را مقتصد دانسته و همیشه از ملزمان
 و کاتب اقدس اندوا کثرا وقت در سفر و حضر
 بوقاق اول شریف خدمت ارزانی داشته از صحت
 و بعضی بخش او سرور میگرددند. اگر چه شعرو
 شاعری دون مراتب عالی آن جناب است اما
 دوقسخی پسرداری بسیار دارد و در فنون
 مغربی قصب الیقار اقران ر بوده و عربی
 و فارسی اشعار آبدار و معانی رنگین و نکات
 دلپذیر شیرین آن جناب زبان زد حق و غیره
 عوام است
 (تاریخ عالم آرا ص)
 در دوازدهم شوال ۱۰۳۰ برابر ماه ربیع الثانی
 فوت (در حقه الف ۱۰۳۱) بمکه شوال
 حصار اشرا مشهد مقدس حمل کردند و در
 بین صحران و مسجد گوهر شاد مدفون گردید
 و دارای بقعه بزرگی است
 (قوائد الرشویه ص ۵۰۲)
 ۱ - الاثنی عشریة فی الفلوة (عربی) :
 طهران ۱۳۰۷ ق، سنگی، رقی، با تصدیه
 علامه
 طهران ۱۳۰۹ ق، سنگی، رقی، بر شماره
 صفحه، با تصدیه علامه
 ۲ - احوال و اشد رفارسی شیخ بهائی :
 سعید نفیسی، طهران ۱۳۱۶ ش، سری، رقی
 سال ۲۰۸ ص
 ۳ - الاربعین (عربی)
 طهران ۱۲۷۴ ق، سنگی، رقی، خط محمد

رصاب علی اکبر خواجاساری، ۳۶۲ ص
 طهران ۱۳۱۰ ق، سنگی، خشتی، خط صدره
 الکتاب سید احمد بن محمد رضا اردستانی،
 با اهتمام محمد بن اسمعیل قرابانی، ۱۹۲ ص
 تبریز ۱۳۲۸ ق، سری، رقی، مکتبه الصابری،
 ۲۶۳ ص
 ۴ - اسرار البلاغه (عربی) :
 ۵ - خلاصه (عربی) :
 مصر ۱۳۱۷ ق، سری، رخی، مطبعة المیدنة
 ۳۲۸ ص
 ۶ - اسطرلاب، صحیفه الاسطرلاب (عربی)
 ۷ - الاعتدالیه المخطوات (ص ۱۰) (عربی)
 طهران ۱۳۲۶ ق، سنگی، ۱۰ ص، نامعلومه
 مواهب المشاهد شهرستانی.
 ۸ - خط حاکمه، هفده دیک در اسطرلاب .
 طهران ۱۳۱۹ ق، سنگی، خشتی، با اهتمام
 شیخ احمد شیرازی، با خلاصه الحساب و غیره
 (این رساله باقا باقر بهبهانی نسبت داده
 شده)
 طهران ۱۳۱۹ ق، سنگی، ۲۶۰ + ۱۰۷ +
 ۴۰ ص، باعزوه، الوثقی و حبل المتین و غیره
 ۱۰ - تفریح الافلاک (عربی)
 طهران ۱۳۱۹ ق، سنگی، خشتی، خلاصه
 الحساب و غیره .
 کفکته، ۱۳۰۰ ق، = ۱۸۸۲ و ۱۸۳۹ م
 هند، ۱۱۶ ص
 لکهنو سنگی
 ۱۱ - تدریس لاء (عربی)
 طهران ۱۳۱۱ ق، سنگی، دوری، ۱۷۳ +
 ۲۴ ص، با شرح ملخصی چمنینی و رساله فی
 نسب النوازل و رساله فی القله .

۱۲- توضیح الطفاص (عربی).

(در وقایع الایام و کتوفیات بعضی از علماء)

مصر، ۱۳۱۳ ق. سری، بی شماره صفحه، ۸۰ ص.

شرح باثیة سید حمیری

تبریز، ۱۳۱۳ ق. سنگی، رقی، خط عبدالصمد

بی شماره صفحه، ضمن مجموعه مسار الشیعة،

تقویم المحسنین، صبح القود محمد جعفر و

محمد یوسف (اشراپادی، عقود و ایقاعات

فاصل مراعة

طهران، ۱۳۱۵ ق. سنگی، رقی، ۱۲۱ +

۵۹ ص. ضمن مجموعه ثمان رسائل

تبریز، ۱۳۰۵ ق. سنگی، حبیبی، بی شماره

صفحه + ۶۸ + بی شماره صفحه، با تقویم -

المحسنین، و محرم نامه.

۱۳- تهذیب البیان فی النحو (عربی)

هند، ضمن مجموعه.

۱۴- جامع عباسی در فقه

(مشمول بر ۳۷ باب، ۲۲ باب از شیخ بهائی)

۱۵ باب (انظام الدین قرشی ساوحر)

طهران، ۱۲۳۰ ق. ۱۲۶۳ ق.

طهران ۱۳۱۲ ق. سنگی، رحلی، لاشر

سلیمان و کن الملک، ۴۵۴ ص

طهران، ۱۳۲۵ ق. سنگی، وریری، خط

محمد حسن، ۵۶۷ ص. با حواشی سید محمد -

کادیم طباطبائی یزدی.

طهران، ۱۳۲۷ ق. سنگی، رحلی، خط

جمال الدین ابوطالب اصفهانی، ۳۰۳ ص.

طهران، ۱۳۲۹ ق. سنگی، رحلی، ۳۰۴ ص

طهران، ۱۳۳۱ ق. سنگی، وریری، خط

جمال الدین ابوطالب اصفهانی، ۵۳۵ ص

ایران، ۱۲۸۵ ق. سنگی، وریری، ۴۳۴ ص.

ایران، ۱۳۰۴ ق. سنگی، وزیری، ۵۶ ورق

تبریز، ۱۳۰۹ ق. سنگی، وزیری.

۳۸۶ ص

تبریز، ۱۳۵۴ ق. سنگی، خشتی، ۸۰ ص.

خلاصه

تبریز، ۱۳۲۳ ق. سنگی، وریری، ۴۴۸ ص.

تبریز، ۱۳۲۲ ق. سنگی، رحلی، ۳۰۳ ص.

اصفهان، ۱۳۴۱ ق. سنگی، خشتی، ۴۸۷ ص

بجده، ۱۳۴۶ ق. سنگی، خط محمد علی

تبریزی با حواشی شیخ عبداللہ مامقانی.

بمش، ۱۳۱۹ و. سنگی، وریری، ۴۶۴ ص.

با حواشی سید اسمعیل صدر

بمش، ۱۳۲۳ ق. سنگی، وریری، با حواشی

سید محمد کدلم طباطبائی، ۴۶۴ ص.

بمش، ۱۲۹۸ ق. سنگی، وریری، ۴۳۹ ص.

بمش، ۱۳۰۱ ق. سنگی، وریری، ۴۴۰ ص.

لکهنو، ۱۳۱۸ ق. سنگی، وریری، ۳۰۰ ص.

لکهنو، ۱۲۹۸ ق. سنگی، وریری، ۴۴۰ ص

لکهنو، ۱۸۹۸ ق. سنگی، وریری، ۴۴۴ ص.

لکهنو، ۱۳۰۵ ق. سنگی، وریری، ۹۴ ص.

خلاصه.

۱۵- حاشیه علی قواعد الکلیة الاصلیة و الفروعیة (عربی).

طهران، ۳۰۷-۱۳۰۸ ق. سنگی، دردمش

قواعد الکلیة شهید

۱۶- حیل النیب فی احکام الدین (عربی) :

۱۷- افراس البهالة فی الارث (عربی)

۱۸- مشرق التمسین و التمسیر الیه (عربی).

۱۹- مروة التوفی قصور سورة العهد (عربی) :

طهران، ۱۳۱۹ ق. سنگی، وریری، باهتمام

شیخ احمد شیرازی، ۲۶۰ + ۱۰۷ + ۴۰ ص

۲۰- حذیفة الهلالیة (عربی)

(شرح صحف سجدة، دعاء و ذوات حلال)

طهران، ۱۳۱۷ ق. سنگی، وزیری، ۳۹۸ ص

در هاشم نورالانوار لعنت الله جزائری .

۲۱. خلاصة الحساب (عربی)

طهران ۱۲۷۵-۱۲۷۶ ق، سنگی، خشتی، خط
محمود بن محمد، باقر خوانداری، بر شماره
صفحه، با هیئت فوشچی و سی وصل خوانده نصیر
طوسی .

طهران ۱۲۸۱ ق، سنگی، خشتی، بر شماره
صفحه، با هیئت و سی وصل

طهران ۱۲۸۳ ق، سنگی، خشتی، خط محمد
علی، بر شماره صفحه، با هیئت و سی وصل

طهران ۱۲۷۵ ق، سنگی، خشتی، خط ملا
محمد علی بن ملا محمد حسین خراسانی، بر-
شماره صفحه با هیئت و سی وصل

طهران، بر تاریخ، سنگی، خشتی، مطبوعه
کربلانی محمد قلی و کربلانی محمد خشتی
در زمان علیقلی میرزا اعتماد السلطنه، بر
شماره صفحه، با هیئت و سی وصل

طهران ۱۲۹۱ ق، سنگی، خشتی، خط
محمد علی خراسانی، بر شماره صفحه، با هیئت
و سی وصل .

طهران ۱۳۱۹ ق، سنگی، خشتی، ۶۲+۴۵
+ ۶۳+۴۴ ص، با تشریح الافلاک و هیئت و
عبره

طهران ۱۳۱۶ ق، سنگی، خشتی، با اهتمام
محمد علی اعتماد العلماء، ۱۷۳ ص، با رساله
اسطرلاب و هیئت و سی وصل .

طهران ۱۲۷۹ ق، سنگی، خشتی، خط
محمد علی، بر شماره صفحه، با هیئت و سی وصل
طهران ۱۲۸۶ ق، سنگی، خشتی، مطبوعه
کربلانی محمد قلی و کربلانی محمد حسین،
بر شماره صفحه .

طهران ۱۲۶۹ ق، سنگی، خشتی

طهران ۱۲۶۷ ق، سنگی، جیبی، خط محمد
علی بن محمد حسن خراسانی، بر شماره صفحه
طهران ۱۳۰۱ ق، سنگی، خشتی، خط احمد
اس ملا محمد حسین ندرشی، ۴۳+۶۳+
۴۴ ص، با هیئت و سی وصل .

طهران ۱۳۱۱ ق، سنگی، ۱۴۷ ص
تبریز ۱۲۹۳ ق، سنگی، خشتی، چاپ
عبدالرحیم، ۴۲+۶۳+۴۳ ص، با سی وصل
و هیئت فوشچی .

کلکته، ۱۸۱۲ م ۱۸۲۹ م

کنیره، ۱۲۸۵ ق، مطبوعه گلستان .

آستانه، ۱۲۶۸ ق ۱۳۱۱ ق

مصر ۱۲۹۹ ق، سنگی، با اهتمام حسن الطویل
المصری .

مصر ۱۳۱۱ ق، سری، با حاشیه شیخ محمد
حسین المدودی .

برلن، با ترجمه آلمانی، ۱۸۴۳ م

۲۲- رسالة الحریری فیما لا یتیم الصلاة به (عربی)

طهران ۱۳۱۵ ق، سنگی، وریزی، ضمن
کلمات المحققین

طهران، در هاشم شرح مسائل آخوند ملا-
محمد کاظم خراسانی

۳۳- رسالة الذبیحة (عربی) :

طهران ۱۳۱۵ ق، سنگی، وریزی، ضمن
کلمات المحققین .

۳۴- زیادة الاصول (عربی) :

ایران ۱۲۶۷ ق، سنگی

طهران ۱۳۰۲ ق، سنگی، در هاشم آن
حاشیه شیخ محمد حسین صاحب الفصول .

طهران ۱۳۱۹ ق، سنگی، جیبی، خط محمد
صادق بن محمد رضا توسرکائی، ۱۲۸ ص .

اصفهان ۱۳۰۶ ق، سنگی، جیبی، خط
عبدالحسین بن محمد خوشنویس، با اهتمام

صدرالاسلاف سید محمد باقر مدنی، ۱۵۸ ص

۳۵- فیروزشکر :

استانول.

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، رقی، باهتمام
عبدالغفار، بی شماره صفحه، ما نان و حلوا و
رباعیات با باطاهر .

طهران، ۱۲۹۳ ق، سنگی

اصهان، ۱۳۲۸ ش، سری، ۵۶ ص.

قاهره، ۱۳۴۶ ق، سری، رقی، ما نان و
حلوا و موش گرمه و نان و پیر، ۲۷۲ ص

۳۶- صحیفه الاسطرلاب (عربی)

طهران، ۳۲۰ ۱۳۲۱ ق، سنگی ۸ ص

۳۷- صرف بهائی :

لاهور، ۱۸۷۳ م، سنگی، وزیر، ۲۴ ص

لاهور، ۱۸۷۵ م، سنگی، وزیر، ۲۴ ص.

لاهور، ۱۸۹۱ م، سنگی، وزیر، ۲۴ ص

لاهور، ۱۸۹۱ م، سنگی، وزیر، ۳۲ ص.

لاهور، ۱۹۱۳ م، سنگی، وزیر، ۳۱ ص

لاهور، ۱۹۲۶ ق، سنگی، وزیر، ۴۲ ص

لاهور، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وزیر، ۸ +

۲۴ ص.

۳۸- صدیة درجو (عربی)

طهران، ۱۲۶۶ ق، سنگی، جس، بی شماره

صفحه، با کبری و یکجکند .

صن جامع المقدمات مکرر مطبع رسیده است

۳۹- اقامه :

طهران، سری، با مقدمه بقلم محمد وحیدری

۴۰- لریة الکافیة، شرح الکافیة (عربی)

بمش، ۱۳۱۷ ق، سنگی، رقی، ۲۲۲ +

۱۹ ص.

۴۱- کنکول (عربی) :

طهران، ۱۲۹۶ ق، سنگی، وزیر، باهتمام

عبدالغفار نجم الدوله، ۶۴۸ ص

طهران، ۱۳۲۱ ق، سنگی، وزیر، باهتمام

عبدالغفار نجم الدوله، چاپ دوم، ۶۴۸ ص.

طهران، ۱۲۶۶ ق، سنگی، وزیر، خط

عبدالله طالقانی، باهتمام ملاعباس، بی شماره

صفحه

طهران، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیر، ۳۹۶ ص

بمش، سنگی

۲ جلد، قم، ۱۳۳۷ ق، سری، وزیر،

۶۰۷ + ۷۱۹ ص

۴۰- لای، ۱۲۸۸ ق، وزیر، ۴۳۵ ص، با

شرح شیخ احمد المبین بر فسیله شیخ بهائی

در مدح صاحب الزمان ع.

نولاق، ۱۳۲۹ ق، سری، وزیر، ۴۳۱ ص

بمش، ۱۳۰۲ ق، سری، مطبعة الشریفة .

بمش، ۱۳۰۲ ق، سری، مطبعة النبه

بمش، ۱۳۰۵ ق، سری، مطبعة المیمه،

۳۵۴ ص

۴۱- مفرد علی بن ق، سری، مطبعة العارفة

المحمودية، ۳۳۱ ص

بمش، ۱۳۸۰ ق، سری، وزیر، ۵۱۰ +

۵۳۵ ص

۴۲- کتابان شیخ بهائی (شعر) :

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیر، سنائی،

سکوتش علامه حسین جواهری، ۲۴ + ۳۳۶ ص

۴۳- مجموعہ شیخ بهائی (شعر)

(۱- رسالہ الوحیة فی علم الدراية - ۲ جلد -

المتن فی احکام الدین - ۳ - رسالہ الارث،

براهن البهائية - ۴ - مشرق الشمس واکسیر -

الحادثین - ۵ - رسالہ الکرم - ۶ - ایضاً رسالہ -

الکرم اوراق - ۷ - غروة الوثقی در

تفسیر سورة الحمد)

طهران ۲۱ - ۱۳۱۹ ق، سنگی، وزیر، چاپ

شیخ احمد شیرازی، ۲۶۷ + ۴۰ ص.

۳۴- مجموعه شیخ بهائی (نمبر):

(۱- نان و حلوا ۲- شیر و شکر ۳- نان خرما

۴- نان و پنیر)

اصفهان، ۱۳۲۸ ش، سری، جیبی، ۵۶ ص

۳۵- معراج الفلاح (عربی):

(در اعمال و ادعیه شافرو ر)

مشق، ۱۳۰۴ ق

طهران، ۱۳۱۷ ق، سنگی، جیبی، تصحیح

شیخ علی یزدی، ۳۰۵ ص

نمبر، ۱۳۲۴ ق، سری، جیبی، ۳۱۵ ص

۳۶- نان و پنیر (نمبر)

اصفهان، ۱۳۲۸ ش، سری، جیبی، ۵۶ ص

اصفهان، بی تاریخ، سری، جیبی، کتاب فروش

مهار، ۲۲ ص

۳۷- نان و حلوا، سوانح العطار (نمبر)

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، با اهتمام حسن العطار

بی شماره صفحه، با شیر و شکر و روغن و نباتات با نان

طاهر

طهران، ۱۲۸۲ ق، و ۱۲۹۳ ق، سنگی، با

شیر و شکر و نان و پنیر.

اصفهان، ۱۳۰۳ ش، سری، جیبی، ۷۲ ص

اصفهان، ۱۳۲۸ ش، سری، جیبی، ۵۶ ص،

نان و پنیر

مشق، ۱۳۳۲ ق، سنگی، خط میرزا داود

شیرازی، ۲۳ ص

استانبول، سری، جیبی، بی شماره صفحه

قاهره، ۱۳۴۶ ق، سری، رقی، ۲۷۲ ص.

ناموش و گریه و نان و پنیر و شیر و شکر

بمشق، ۱۸۹۳ م، سنگی، وزیر، ۳۳ ص

هند، ۱۸۶۲ م، سنگی، خشک

لاهور، ۱۸۸۹ م، سنگی، وزیر، ۱۶ ص

۳۸- وجیهة فی علم الدرایة (عربی):

طهران، ۱۳۰۲ ق، رحلی، در خانه

مشق المقال

طهران، ۱۳۱۱ ق، سنگی، وزیر، خط

حاج میرزا عبد الله طهرانی، ۱۸۶ م، صحن

خلاصه لا قور

طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، جیبی، خط احمد

ابن حسین نقرشی، با اهتمام شیخ محمود بن ملا-

صالح بروجرودی، ۱۷ + ۱۵۷ م.

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی، وزیر، ۲۶۰ +

۱۰۷ + ۴۰ ص، با حبل المتین و مشرق-

الشمس و غروب الشمس و غیره

طهران، ۳۰۹ - ۱۳۱۰ ق، سنگی، ۲۰۰ +

۱۲۵ ص، با درایة شهادتانی.

طهران، ۱۳۵۶ ق، سری، رقی، با مقدمه

سمید نفی، ج + ح + ۱۰ + ۵ + ۶ ص، با

رساله المهرک الاول را با یوسلیمان سیستانی.

طهران، ۱۳۶۶ ق، سنگی، رقی، با اهتمام

مستکبر را حسین کجوری، ۲۰۰ ص

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، تصحیح سند

محمد مشکوة

قم، ۱۳۷۸ ق، سنگی، رقی، ۹۱ + ۴۸ ص

با صباء الدرایة.

۳۹- وحدة الوجودية (عربی) در فلسفه:

مصر، ۱۳۲۸ ق، سری، صحن مجموعه الرسائل

۴۰- وسیلة القور و الامان فی مدح صاحب الزمان ع

(نسخه عربی)

(قصیده: کده، شامل ۶۳ بیت)

بولاق، ۱۲۸۸ ق، سری، وزیر، ۴۳۵ ص.

صحن مجلد سوم شرح شیخ احمد المینی بر

قصیده مر بور

بغداد، با شرح من الر حمن شیخ جعفر النقوی

سید محمد بن حسین بن علیرضا حسینی قمی
طاهری :

( )

۱- فرغات برای مدارس :

جلد سوم، طهران، ۱۳۳۳ ق، سنگی، رفی،
۳۲۰ ص.

شیخ محمد بن حسین بن محمد انصاری :

( )

۱- الصافی من علم الفروض والافرائی (عربی) :

هند، ۱۳۱۶ ق.

ابو عبدالرحمن شیخ محمد بن الامین ابن

محمد سوسی سلمی نیشابوری :

(۱۱۲ ص)

صاحب التفسیر حقایق و مبیقات مشایخ است
و غیر آن مصنفات بسیار دارد. مرید شیخ
ابوالقاسم نصر آبادی است و حرقه از دست
وی دارد. و نصر آبادی مرید شلی است
و شیخ ابو سعید ابوالخیر بغدادی وفات پیر
ابوالفضل، بصحت وی رسیده و از دست وی
حرقه پوشیده. مکفته صاحب تاریخ ناصری
در سال ۴۱۲ وفات یافت.

(تصحاح الالاس، ص ۱۹۹ ص)

مایرمآخذ: لامة دانشوران، ج ۲، ص ۵۱۵

خریفة الاسماء، ج ۲، ص ۲۱۴

۱- الاربعین در تصوف (عربی) :

حیدرآباد دکن، ۱۳۶۹ ق، سری

۲- طبقات لاهوتیة (عربی) :

مصر، ۱۹۵۳ م، سری وزیر، ۵۷۰ ص

ظہیر الدین محمد بن الحسین بن محمد ابن

عبدالله بن ابراهیم، ابوشجاع

الروذراوری الوزیر :

(۴۳۷ - ۴۸۸ ق)

اگر چه در عداد دورری آل عباس بشمار
میرود ولی خود در سنگ مله ای علماء آن
عهد بوده و در فسون شش بندی طولی داشته .
چون حدیث و اعراب و تاریخ و چندین تصنیف
نافع پرداخته و برای تجارت الامم این -
مسکوبه دیلی ساخته . آنچه ابوعلی پس از
فوت عبد اللوله بارگذاشته بود ابوشجاع
تکمیل نمود . در سنة ۴۳۷ در اهواز متولد
شده ولی چون از مردم رویدا و بود در نسبت
بدان اشتهار یافت. عبد الصمدی در خریدند
القصر باب دگر محاسن و در راه و کتاب دولت
عساسة در صحت ایام وزارت او میگوید
که عصر ابو شجاع بهترین عصرها بود و
بهاش تازه ترین زمانها هیچ وزیر آیدمان
چند حکم ملت در عادت قوانین شرع نکرد که
ابوشجاع در امور دین بسیار سخت و سرکش
بود در مورد بسیار نرم و آرام در حکم
چند اشک را گدازش کس در لیگرفت

محمد بن عبد الملك همدانی دوستش ابو-
شجاع گوید : که این شجاع چندین آثار
بر هنر کاری و دادگری بظهور رسید که
معدلت گذشتگان را بباطرها آورد هیچ
روزگار سرای خویش بدلا میرفت مگر پس از
آنکه از کلام مجید مقدوری نوشته و از
روی مصحف مبسوری خوانده باشد زکوة
تمام قری و مراغ خویش میپرداخت و بسی
صدقات پوشیده جاری مساحت . لاجرم
جدا یتعالی نیز حال او بخیر حتم نمود

ابوالمرج واعظ در اخبار وی میگوید
که ابوشجاع در رت مقتدر را بید برت بر
حالیکه از ردیلة طمع مرء بوده چه
ثروت وی در آثار تکمیل آن منصب بهشتند

هر از دیار میرسد و در زمان وزارت تمام اموال را در وجوه صدقات و خیرات مصروف داشت . در سال ۴۸۴ به سیاحت جمعی از وزارت برگزیده شد و بعداً حج رفت و در مدینه منوره مجاور گشت و در سنة ۴۸۸ در مدینه در گذشت و در بقیع مجاور مراد ابراهیم بن رسول الله من مدفون شد

(نامه دانشوران ، ج ۱۲ ، ص ۲۷۶)

سایر مآخذ ، لکنی و الاغاب فی ، ج ۱ ، ص ۹۲ ، دستور الوزراء ، ص ۸۸ ، امت نامه دهخدا ، ص ۵۳۶

۱- ذیل تعاریف الامم در تاریخ (عربی)

ابن مسکویه ، دل ، مصر ، ۱۳۳۴ ق ، سری
اکسفورد ، ۱۹۲۱ م ، با ترجمه د . س

مرحیلوت بر زبان انگلیسی ، لاشرفه ، لندن
روز .

جمال الدین سید محمد بن حسین بن مرادی

بن احمد طباطبائی یزدی ، حواله
(حدود ۱۳۱۳ ق)

یزدی صاحب ترجمه سید حسین بن مرادی سال ۱۳۰۷ ق در گذشت و خود او که از وعظ بود در حدود سنة ۱۳۱۳ و وفات نمود . (الدریه ، ج ۱ ، ص ۳۴۲ ، ج ۲ ، ص ۱۵۵)

۲- اخبار الاولین و مؤلفان ابواب الفصائل (۲) او لول -
الاخبار فی اول من فعل کذا من الآثار .

(در اولیات اشیاء ، تاریخ هراعت ارد ، ص ۱۳۰۸ ق)

مبشئ ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی .

۳- منهج الشیعة و قانون التریة المجدبة

(در ساعات بیک و بد ، تاریخ هراعت ارد
تألیف ۱۳۱۲ ق)

مبشئ ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رفی ، ۳۲ ص

ابوالحسن محمد بن الحسن بن موسی ابن
محمد بن ابراهیم بن الامام موسی الکاظم ع
سید رضی :

(۳۵۹ - ۴۰۶ ق)

مراد سید مرادی علم الهدی ، فصائل و
مکارم و جلالت مقام او در علم و ادب و فصل
ورع و وثاقت و عفت نفس و شهادت و علو
همت و فنون شعر و علوم قرآنی و موافقت
در مذهب و تربیه مسلم مخالف و موافق بوده

این خدکان گوید : سید مرادی انصاف سادات
عراق و اندک زمان و با آلهمه مصر بود .
از همه گونه محاسن آداب و مکارم اخلاق
حظی وافر داشت ، تعالی در شیعة الدهر که
در بیست و پنج سالگی سید مرادی تألیف نموده
و برای نهایت مشهوره و بعضی از اشعارش را
در کتاب آورده است

او بعد از وفات والد خود امیر الحاج و نقیب
بزرگ و مرجع نظامات بود بلکه درس بیست و
یک سالگی در زمان حیات پدر خود نیز
انعام و طایف مذکوره را بهیچ وجه داشت .
از هیچکس منزه و جایزه قبول نمیکرد
حتی انعامات پدر را نیز نمی پذیرفت .

سال ۳۵۹ تولد یافت و حج یکشنبه ششم
محرم یا صفر سال ۴۰۶ و بقول بعضی در
۴۰۴ بعد از وفات یافت و در خانه خود
در محله کرخ مدفون گردید . بقول جمعی
از ارباب تراجم جواره او بعد از رمایی
بکر بلا نقل و حنبل سید ابراهیم حجاب بخاک
سپرده شد (ریحانة الادب ، ج ۲ ، ص ۲۵۹)
سایر مآخذ : فوائد الرضویه ، ص ۴۹۵ .

۱- تلخیص البیان فی حجرات القرآن (عربی)

تهران ، ۱۳۷۲ ، سنگی و سری ، خشتی ،

با اهتمام حسینعلی محفوظ و سید محمد مشکوة ،

۲۴۰ + ۹۶ ص .

قاهره ، ۱۹۵۵ م ، سری ، وزیر ، ۴۶۲ ص

بغداد ، ۱۳۲۵ ق ، سری ، وزیر ، ۳۸۹ ص

۲ - حقایق التاویل فی مقام التریل (عربی)

جزء پنجم ، نجف ، ۱۳۵۵ ق ، سری ،

وزیر ، با اهتمام شیخ عبدالحسین بن قاسم

علی نجفی ، بتحقیق شیخ محمد رضا آر

کشف المطاء ، ۱۱۲ + ۳۹۲ ص

۳ - صف من امیر المؤمنین ع :

نجف ، ۱۳۶۸ ق ، سری ، رقم ، ۱۰۰ ص

۴ - دیوان (شعر عربی)

نمشی ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، وزیر ،

۵۴۹ ص

مصر ، ۱۳۰۶ ق ، سری ، وزیر ، ۵۴۹ ص

بیروت ، ۳۰۷ - ۱۳۱۰ ق ، سری ، وزیر ،

بتصحیح شیخ احمد عباس الارهری و محمد

اغندی اللبائیدی ، ۹۸۶ ص

۵ - معارف الکرام النبویة (عربی) :

شداد ، ۱۳۲۸ ق ، سری ، رقم ، با اهتمام

سید حسن کاظمینی ، ۲۸۸ ص

مصر ، ۱۳۵۶ ق ، سری ، رقم ، ۲۴۰ ص

نجف ، سری ،

۶ - نهج البلاغه (عربی) :

(امیر المؤمنین علی بن ابیطالب ع ، گرد

آوری سید رضی)

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ

شیخ رضا ،

طهران ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، وزیر ،

کتابروشی علی اصغر رمضانی ، ۶۱۸ ص

طهران ، ۱۳۱۰ ، سنگی ، وزیر ، خط

محمد مافر گنهایگانی ، ۲۸۷ ص

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد رضا بن مهدی خورانی ، ۳۱۱ ص .

طهران ، ۱۳۵۵ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

ادوالقاسم خوشنویس اصفهانی ، تصحیح سید

هاشم روسانی ، چاپ سید سعید ، (ترجمه

بیر الطور از حسین بن شرف الدین اردبیلی)

۴۱۲ ص

تبریز ، ۱۲۶۲ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد جعفر قراچه دانی ، ۳۰۷ ص .

تبریز ، ۱۲۸۸ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد بن علی بن محمد سریزی ، با اهتمام

ملا محمد نرشی بایجی ، بی شماره صفحه .

اصهان ، ۱۳۵۵ ق ، سنگی ، خط میرزا -

محمد خوشنویس اصفهانی .

بیروت ، ۱۳۷۴ ق ، سری ، وزیر ،

۲۲۴ + ۲۱۶ + ۲۱۶ + ۲۱۳ ص

۲ - حاکم مصر ، ۱۳۵۲ ق ، سری ، وزیر ، با

شرح شیخ محمد عبده ، ۴۸۰ + ۲۵۳ ص .

۳ - حاکم بیروت ، ۱۳۰۲ ق ، سری ، وزیر ،

با حواشی شیخ محمد عبده ، ۲۵۷ + ۱۳۰ ص .

۴ - حاکم مصر ، بی تاریخ ، سری ، وزیر ،

با حواشی شیخ محمد عبده ، ۲۶۵ + ۵۲۴ ص .

۵ - حاکم مصر ، سری ، وزیر ، با حواشی

شیخ محمد عبده ، مطبعة الاستقامة ، ۲۷۱

+ ۵۱۱ ص

مصر ، بی تاریخ ، سری ، وزیر ، مطبعة

الاستقامة ، ۲۳۵ + ۲۷۱ + ۲۷۲ ص

محمد حسینی :

( )

۱ - مظهر الحق :

مدرس ، ۱۲۶۸ ق ، سنگی ، رقم ، ۱۳۰ ص .

۲ - معیار المطالقی :

لاهور، ۱۸۷۲ م. سنگی، رقم ۳۶۴، ص.

قطب‌الدین سید محمد حبیبی دهلوی شیرازی،
قطب شیرازی :

(- ۱۱۷۳ ق)

سلسله تشریح بست و سه واسطه حضرت
علی بن الحسین ع متهم میشود . اجدادش
اکابر دین و اهل یقیق بوده اند و خود او
اما عن جد در قصه تبریر از محفل فارس
نوطن داشته بعد از استكمال علوم در بقعه
شاه داعی الله فردشیخ علی اصطهباناتی طی
مقامت سلوک کرده بنماهرت و جلالت
مخصوص گردید علم علمای معارف و
مؤلف شده . در ضمن مسافرت عده بسیاری
را تربیت کرده . میر . سید علی محمد

و حلیه وی . علمای مهور و مظهر بوده
ناده . در صدر بنس حله در ورودی

مناظرین رمان و معاصیر سلطان حسن
معوی بوده و از مشیج سلسله تهنیه گفت

او را رساله معتقد وواشعار فارسی و عربیست
(ریاض العارفین ، ص ۴۷۲)

سایر مآخذ : ریحانة الادب ، ج ۳
ص ۳۰۶ ، در سامه لاصری ، ج ۲ ص ۳۰۶

۱ - روحیه القدس (عربی) :
شیراز ، ۱۳۲۲ ق . سنگی ، رقم ۱۹

+ ۸۸ ص ، ما خلاصه الذهب مجد الاشراف
سید محمد دهلوی

۲ - تكملة نظم الثانی (شعر عربی) :
(در علم صرف و نحو)

۳ - ارجوزة النوازل (شعر عربی)
جلد ۲ ، طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رقم ۲

+ ۴۵ ص
۹۵

سید محمد حبیبی همدانی :

(- معاصر)

۱ - انوار در حقان در تصویر قرآن

جلد اول ، طهران ، ۱۳۸۰ ق ، سری ،
ویری ، کتاب روشی لطیف ، ۳۸۳ ص

محمد حبیبی :

(- معاصر)

معین مشهد مقدس

۱ - بحر المعارف :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی ،
ویری ، خط طاهر ، ۳۲۶ ص ، در مقدمه

عکس مؤلف

محمد حلی افندی

( )

۱ - الجداول الکافیة (علم الفروس) (عربی) :

مصر ، ۱۳۱۵ ق ، مطبعة العمومية .

ابو عبدالله محمد بن حمدون بن الحاج

المعروف بابن المذنی :

(- ۱۲۲۴ ق)

معوی ، شاعر ، اراکل مغرب افقی ، در ۱۷
شوال ۱۲۲۴ ق وفات یافت (معجم المؤلفین

ج ۹ ، ص ۲۷۰)

۱ - الارهاار العاطرة النشر فیما يتعلق ببعض العلوم
من مبادئ العشر (عربی) :

فاس ، ۱۳۱۶ ق ، سری ، رقم ۲۰۴ ص

تاج‌الدین محمد بن حمزه بن زهرة الحسینی

تقیب حلب :

(- ۹۲۱ ق)

بال ۹۲۱ در گذشت (معجم المؤلفین ، ج ۹ ،
ص ۲۷۲)

۱ - غایة الاغصار فی الیوانات المخلوطة المخلوطة من
الطب (عربی) -

(در اسباب آل علی بن ابیطالب)

قاهره، ۱۳۱۰ ق، سری، رقی، ۱۰۴ ص.

لجف، ۱۳۸۲ ق، سری، وزیر، ۲۰۰ ص.

دکتر محمد حمید الله حیدر آبادی:

( )

۱ - مجموعه و لائق الیالة فی عهد البوی و العلالة

الراشدة (عربی):

محمد حمید

( )

۱ - سلطان تحریر

کاپور، ۱۳۱۴ ق، سنگی، وزیر، ۸۴ ص

ملا محمد جویری، جویری:

(رنده در سال ۳۵۲ و)

۱ - قصص الانبیاء:

در ریان فارسی کتاب چالی است که

چندین بار در طهران چاپ شده و آخرین

چاپ آن بدین عنوان است: کلیات قصص -

الانبیاء تألیف مولانا محمد جویری.

چاپ چهارم ۱۳۳۲. در بیاجه این کتاب

چنین آمده در قضا آورده اند که قبل از این

زمان تصیف این کتاب ریان عربی بود و

سلطان عیث الدین مظفر علمای هند را با

خود جمع کرده بلغظ عربی مدتی از وی

فایده و بهره میگرفتند سلطان خواست

که این کتاب بفارسی کند تا بی رحمت

دیگران استفاد نماید. جمیع علمای آموخت

اتفاق کردند. و در آن ایام عالمی برگزیده

معتبر و اهل تراز شیخ محمد جویری نبود و

صایل او بیحد و شمار است و او از اتباع

تبعین است و از امره و اصحاب ثوارین

و او در عهد خواجۀ غریاسان شیخ ابوسعید بوده

و ابوالعباس قصب از امت شیخ محمد بود و

بگذار شیخ حمید ابومحمد را بشناسند و او

در وقت شیخ رودباری میگوید که بعد از

یکسال اروفاث او برای او رسیده دیدم او

را برانوی خود تکیه کرده و با انگشت سیبۀ

خود را می حسابد و بتوحید اشاره میکرد

و مسائل او بسیار است. چون همه علماء اتفاق

کردند که این کتاب برگزیده را اگر

دین شرح کنند آنگاه سلطان اسلام فرمود

تا او را حاضر آوردند و اسرار هم از وی التماس

کردند بی توقف احداث نمود. حضرت

محمد جویری گوید که چون از خدمت

سلطان باز گشتم مدت یکسال گزیدم و

بسیاری از کتب عامه که اسانید معتبره در

هوی بود (سازون بردم و آنچه بر آن و اخبار

سازون بود جمع کردم و هر کلمه تا بر من

بسیار گشت از معر صادق دین کتب

آموختم و او را در یک کتاب جمع کردم و

(قصص الانبیاء و سیر الملوک) نام نهادم و آغاز

این کتاب در ربیع الاول سنه ۳۵۲ بود.

پیدا است که این مقدمه بسیار آشفته و دست

خورده است. چیزی که از این مقدمه آشفته

بر من آید اینست که این کتاب نخست بزبان

فارسی بوده و آنرا در هند بهارسی ترجمه

کرده اند

نام مؤلف این کتاب درین مقدمه یکجا محمد

جویری و جای دیگر ابومحمد جویری آمده

پیدا است که مراد از این محمد (یا) ابو

محمد جویری همان عاری مشهور اواخر قرن

سوم و اوایل قرن چهارم است که ابن الاثیر

رحلت ویرا در سال ۳۱۱ شمس کرده و نامش

را ابو محمد احمد بن محمد بن جویری

آورده و گوید از مشاهیر مشایخ صوفیه بوده
حامی در تصان الانس نامویرا ابو محمد احمد
ابن محمد بن حسینی (یا) حسین بن محمد (یا)
عبدالله بن یحیی بغدادی آورده و گوید در
۳۱۲ یا ۳۱۴ در گذشته است

خواجہ محمد پارسا در فصل الخطاب نامش
را ابو محمد احمد بن محمد بن حسین جویری و
رحلتش را در ۳۱۱ ضبط کرده است. چنان
می نماید که وی ساکن بغداد بوده و چون
ابوسعید در ۳۵۷ بجهان آمده چهل و شش سال
پیش از ولادت او ارجمند رفته است و ممکن
است معاصری بوده باشد ولیز ممکن نموده
است در ۳۵۲ چنانکه در این مقدمه آمده
کتابی تألیف کرده باشد

س. آ. ستوری خنوار در س. م. س.
انگلیسی در کتاب (ادبیات ایران) قسمت دوم
جزء اول، ص ۱۵۸، چاپ لنگی، تهران ۱۳۵۷
در باره این کتاب (قصص الانبیاء و سیر الملوك)
شرحی دارد که از چاپهای مختلف آن، سر بر
۱۲۷۹، تیریر ۱۲۸۱، طهران، ۱۲۸۴،
تیریر، ۱۲۹۰ استنباط کرده و همین مطالب
نا درست ناسازگار را مکرر نموده. منتهی
لامؤلفه را از روی چاپ ۱۲۸۱ تیریر (شیخ
محمد جویری) ضبط کرده است و گوید در چاپ
۱۲۷۹ بجای جویری جویری آمده است.
بجز چهارچوبی که ستوری از آن ذکر کرده
سه چاپ دیگر در این کتاب است، طهران،
۱۳۰۴ ق. طهران، بی تاریخ چاپ کتابفروشی
اسلامیه، طهران دیگر همان کتابفروشی و
درین سه چاپ نیز مقدمه کتاب بهمان اندازه
آشفته است.

فریدالدین عطار ایردو تذکرة الاولیاء
ذکری از ابو محمد جویری دارد در آنجا
پیدا است که وی از خلفای ابوالقاسم حنید
بغدادی عارف مشهور متوفی بین ۲۹۷ تا
۲۹۹ ساکن بغداد و از هم صحبتان ابو محمد
سید بن عبدالله تستری در ۲۸۳ و از اینقرار
ساکن بغداد و از مردم یسعدیوم قرن سوم بوده
است

پس این کتاب را مطلقاً نمیتوان از او
دانست و شاید بتوان چینی نتیجه گرفت که
قصص الانبیاء و سیر الملوك تألیف محمد
جویری نامیست که در ۳۵۲ بریان تازی
تألیف کرده و چنانکه از روی انشاء ترجمه
فارسی بر می آید در حدود قرن هشتم در هند
فارسی ترجمه کرده اند

اما اینکه در این مقدمه گفته شده است
که ابو العباس از خلفای شیخ ابو محمد
جویری بوده درست نیست و پیش از این
گذشت که ابو العباس قصاب مرید محمد ابن
عبدالله طبری و او مرید ابو محمد جویری
بوده، پس بیک واسطه پد ابو محمد جویری
میرسیده است. و چون این ابو العباس یا ابو
سعید معاصی بوده اگر محمد جویری مؤلف
این کتاب هم مرشد او بوده باشد ممکنست
با ابو سعید در یک زمان زیسته باشد. منتهی
بایان زندگی او با آثار زندگی ابو سعید
مصادف شده است و گراین کتاب را در ۳۵۲
تألیف کرده باشد پنج سال پیش از ولادت ابو-
سعید آنرا گرد آورده است.

(مقدمه مسلمان ابو سعید ابو الحیر بقلم سعید
نعمی)

در کشف الظنون، چاپ ترکیه، ص ۱۳۲۸

انطور آمده

د قسم الانبیاء ، تألیف ، (۱) کسائی علی
ابن حمزة النحوی القاری (۲) سهل ابن
عبدالله الثری ، آغاز: (الحدیث الاول فلا
شیء قبله) (۳) ذهب بن منة و آن ادلی
تصنیف است در این باره (۴) امیر مختار
عز الملك محمد بن عبد الملك المبحی
الحرانی متوفی ۴۲۰ ق (۵) و فارسی آن
تألیف محمد بن حسن الداندورمی (الدبرومی)
که در آن از تألیف ثعلبی پیروی نموده است
(۶) ابراهیم بن خلف لیت بوری

بگفته صاحب معجم المطبوعات ص ۶۶۳

قسم الانبیاء تألیف ابواسحق ثعلبی بشاروری
متوفی ۴۳۷ موسوم به الراش المجالی است.
طهران، ۱۲۸۲ ق، سنگی، خشتی، بی شماره
صفحه .

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، خشتی، مطبوعه
کربلای محمد حسین بی شماره صفحه
طهران، ۱۲۹۷ ق، سنگی، خشتی، بی شماره
صفحه .

طهران، ۱۲۷۹ ق، سنگی، خشتی، بی شماره
صفحه

طهران ۱۲۸۱ ق، سنگی، خشتی، بی شماره
صفحه

طهران، ۱۲۸۴ ق، سنگی، خشتی، بی شماره
طهران، ۱۳۰۴ ق، سنگی، خشتی.

طهران، ۱۳۶۵ ق، سنگی، اخوان کتابچی،
ص ۲۳۰

طهران، بی تاریخ، سری، خشتی، مطبوعه
یا کتبی، ۲۸۶ ص .

طهران، بی تاریخ، سری، رقی، مطبوعه آفتاب

ص ۳۵۹

طهران، بی تاریخ، سری، وری،
ص ۲۳۶

حبر، بی تاریخ، سری، کت، فروشی اسلامیة
چاپ چهارم، ۳۶۰ ص

طهران، بی تاریخ، سری، رقی، محمد علی
علی، چاپ دوم، ۲۸۸ ص

تبریز، ۱۲۷۹ ق، ۱۲۸۱ ق، ۱۲۹۰ ق و
۱۳۱۶ ق، سنگی

مشق، ۱۹۰۰ م، سنگی، وری، مطبوعه
صدری، ۲۴۸ ص

اصهان، بی تاریخ، سری، رقی، شرک
مطبوعات، ۲۳۷ ص

چشم، ۱۳۲۰ ق، سنگی، وری، ۲۴۶ ص
ایران، ۱۲۹۳ ق، ۱۳۰۸ ق

رفیع الخلیل بن محمد بن حیدر حسینی حسینی

طباطبائی، میرزا رفیعا نالینی:

(۱۰۹۹ ق -

ارولات نالین است هر گر شاهی مثل او
هوای تحریر باز پرواز نگشوده و هیچگاه
سیاحی همچو او پایان نبرد و ارشاد راه
بیموده از تارمانه رباست نفس را سر کوفته
و بساط خطر را از ما سوی الله بخاروب بی
نملق رفته لطمه های شورا انگیزش نمکین
و گفتگوهای شیرینش دلمشین در عالم
ممرقت همه کاره و در طریق حقیقت میانه رو
و بر کمره بسبب وسعت مشرب با ترک و
ناجست خنلاتش چسان و در برم بکرتگی
قول که هر و مسلمان، قبل از این با نواب
مرحوم میرزا حبیب الله صدر مربوط بودو
بگذار آن با مرحوم نجفعلیخان ولد مرحوم

فرافشان با پروان رفته تاجین فوت نامرحوم
مشار الیه مربوط بود نعتی اورا مشہد مقدس
برده یعلت مراعات آشنائی دو سال در آن
مکان شریف مانده هر روز شب تلاوت قرآن
بر سر مرقدا میکرده . در این سال (۱۰۸۳)
از مشہد باصفهان آمده طبعی خالی از لطف
بست (تذکرۂ نسرآبادی ، ص ۱۸۲)
سیدالحکماء والمتالہین، علامۂ زمان خود،
استاد ملا محمد باقر مجلسی در عتق شوال
۱۰۹۹ ق باصفهان وفات یافت و نامر شد
سلیمان صفوی بر مرقده وی قبۂ عالی بنا
نمودند کہ تا بحال بافت او حد اعلا
میرزا ابوالحسن جلوہ است (فوائد المویہ
ص ۵۳۱)

سایر مآخذ تذکرۃ القصور، چاپ درہ حیدری
۱ - اقامۃ التہنک (عربی)
طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی
خط عبدالکریم شراری در خط حیدری
هدایۃ الحکمة ملا صدرا .

سید محمد حیدری .

(- مصدر)

در بغداد مقیم است .

۱ - التوحید الدینی (عربی)

تجف ، ۱۹۵۴ م ، سری ، رقم ، ۱۴۲ ص

۲ - الفتح فی الاسلام (عربی) :

۳ - الحسین الخالد (عربی) :

بغداد ، ۱۳۷۲ ق ، سری ، رقم ، ۳۵ +

۳۲ ص .

۴ - کتب تکمیل الاصفاء فی ظہر اہل البیت (ع)

(عربی) :

بغداد ، ۱۹۵۴ م ، سری ، رقم ، ۱۴۲ ص .

۵ - مع الدکتور محیی الدین فی ادب الفریض (عربی) :

بغداد ، ۱۹۵۸ م ، سری ، درجی ،
۸۹ ص .

صدر الاسلام میر سید محمد (ابن سید عبدال-

لحسن نایب الصدر) خاک قزوینی ؛
( )

در عنوان شباب چندی بشد احدادی
حطیب خاص ساعت تحویل سلام خاص
نامر ندیشده بود بعد از چندی همت
شرف دیا و تحصیل کمالات صوری و معنوی
نموده در قزوین مشغول بتحصیل علوم دینی
و فقهی گردید پس از آن بتحصیل فقه
و اصول پرداخت و بعد درسند تحصیل علوم
عربیہ و کتب مشککات (کتابہ رس) برآمد
و سالہا مسافرت پرداخت بالاخرہ ترک
کلیات نموده و مشغول ریاست گردید .
چنانکہ کتاب الاربعین ، قانون الریاضۃ ،
معاد چہل حدیث را بنظم کشیدہ . مقداری
اشعار پراکنده وی بدست افتاده در اس
مجموعہ تحت افتاد (مقدسہ دیوان)

سایر مآخذ : فهرست مجلس ، ج ۱ ، ص ۷۰

فهرست رسوہ ، ج ۵ ، ص ۳۰۰

۱ - دیوان خاک قزوینی (شعر)

طهران ، ۱۳۳۸ ق ، سنگی ، رقم ،

۸۴ ص .

۲ - ریاضت نامہ ، قانون الریاضۃ فی سبیل الہدایۃ

(شد) :

(در چہل حدیث)

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رقم ،

۸۳ ص

میرزا محمد خاکی شیرازی :

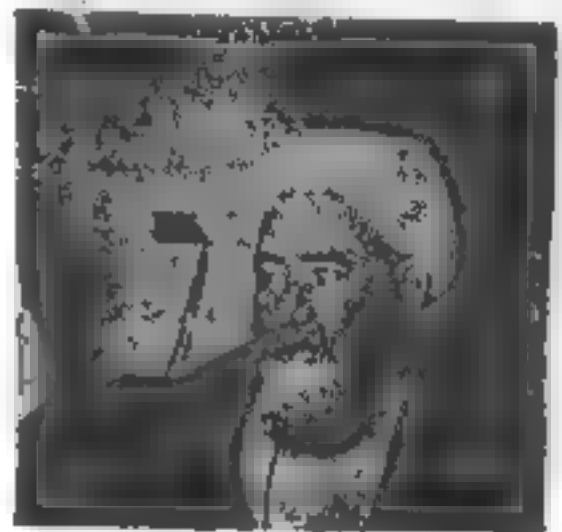
( )

۱ - موالی خاکی (شعر)

هند، ۱۳۰۶ ق، سنگی.

حاج شیخ محمد بن (شیخ مهدی الخالصی)
خالصی راده:

(۱۳۰۸ ق - ۱۳۸۳ ق)

حاج شیخ مهدی خالصی راده صاحب ترحمه از علماء و فقهاء و یکی از مراجع تقلید و در عتبات حقیقه بود در موقع عتبات می‌النهرین که علمای اعلام از عراق مایران تبعید شدند وی بمشهد مقدس مهاجرت و دو آنجا مقیم و خالصی راده نیز همراه او بود. در سال اول مهاجرت که در مشهد ماه شعبان فرا رسید و مردم برای جشن ولادت حضرت قائم (ع) مشغول چراغانی شهر شدند یکی از مدیران جرائد محلی از خالصی کتباً سؤال نمود در این مواقع که علمی شیعه از طرف انگلیسها از نهر بین ایران تبعید شده اند جشن و سرور برای ولادت امام دهم چه صورت دارد. وی کتباً پاسخ داد که باتبیع علمای اعلام هر کس در حال سرور و شادی باشد مانند شادمانی روز عاشورا وقتن امام حسین و برادرش عباس است. این

استعلامیه را در جرایده مشهد انتشار داده و چس و اسود کردند که چون آیت الله خالصی برمان فارسی و اخلاق ایرانی آشنا بوده از ناحیه بهائیه اقدام باین استفتا شده است. بعکس فتوی وی در نیمه شعبان جشن باشکوهی صورت گرفت

و آمرخوم در آن شب مقدار اقامه مبارکجات از دارالپوده داخل مارا شده بدیدن آن منظره عمارا بر سر کشیده بمرل خود رفت و دیگر از خانه خود خارج نشد و پس از چندی مرحمت ابروی پیوست. دنباله این استفتا نیز اهالی شهر ساکت نشسته اغوای بهائیه را بهانه فرار داده با چوب و چماق هر کس را که اندک جدشه در محله وی مباحثه می نمودند

تبعاً نوی بعدی چند روز در دفع دنباله دخالت میکرد

ولی در عصر روزه فرزند وی با اسکه شعباً حکم و تکلیف کرده و دانستند بود رویت در دهان با اسکه تعقیب نکرد و بشر امور سیاست دخالت داشت این بود که همیشه از طرف دولتهای وقت تحت نظر و مراقبت قرار میگرفت و هر چندی از راه ولایتی گسیل میداشتند وی در کاظمین مقیم بوده و در آنجا بر خلاف سیره علماء اعلام بر خوب نامرحمه قائل و رویت خود را تعقیب میدمود در نوردهم رجب ۱۳۸۳ در کاظمین وفات یافت و در یکی از جبرائات عربی صحن کاظمی مدفون گردید

۱. اعیان الاسلام (عربی):

مقداد، بی تاریخ، سری، حبیبی، ۷۰ ص

۲. الاحترار عن مقتربات الاعجاز (عربی):

تهران، سری

۳. احياء الطريقة في مذهب الشيعة (عربی):

- جلداول، بغداد، ۱۳۷۰ ق، سری، وزیر،
۳۷۵ ص
- ۴ - الاروبة فی دار البوار (عربی) :
بغداد، سوریه، سری .
- هشده، بی تاریخ، سری، وزیر، ۲۹۸ ص
- ۵ - اسرار الفرج (عربی) :
بغداد .
- ۶ - الاسلام، سبیل العادة والاعلام (عربی).
بغداد، ۱۳۷۲ ق، سری، رقمی، ۴۹۲ ص
- ۷ - الاسلام فوق كل شیه (عربی) :
بغداد، ۱۳۷۸ ق، سری، وزیر، ۲۶ ص
- ۸ - الاعتصام بسبیل الله (عربی)
بغداد، ۱۹۵۵ م، سری، رقمی، ۱۱۷ ص .
- ۹ - ترجمه مراسله خالصی زاده با احمد قوام :
طهران، سری، رقمی، نشر .
- ۷۶ ص
- ۱۰ - تفسیر :
طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، نشر .
- ۱۱ - الفیحة : (عربی)
بغداد، ۱۳۶۹ ق، سری، رقمی، ۲۳۰ ص
- ۱۲ - حسین منی وان من حسین (عربی)
تبعه، ۱۳۸۱ ق، سری، رقمی، ۹۶ ص
- ۱۳ - حقیقت حجاب و اسلام :
طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، جیبی، ۹۲ ص
- ۱۴ - خدا در طبیعت :
کامیل فلاماریون، ترجمه خسرو وارسته
تفاریسی، شرح و حاشیه خالصی زاده .
- طهران، ۱۳۰۶ ش، سری، رقمی، خاورد،
۲۸۸ ص
- ۱۵ - مقالات شیخیه و کتیریات ارشاد القوام یادگاران
گنجین در ایران
طهران، ۱۳۶۷ ق، سری، رقمی، ۱۷۲ ص .
- ۱۶ - دین مازی

- طهران، سری، جیبی، ۲۴ ص
- ۱۷ - راهزنان حق و حقیقت یا از گشتگان سوی پریت
و جاهلیت
بغداد، ۱۳۷۱ ق، سری، رقمی، ۱۴۲ ص.
- ۱۸ - رحیم الاسلام، الفلاح (عربی) :
بغداد، ۱۳۶۹ ق، سری، جیبی، ۴۶ ص.
- ۱۹ - سبیل الرشاد :
(ترجمه و شرح مختصر دعای کمیل)
طهران، ۱۳۶۸ ق، سری، جیبی، نشر .
- محمد حسین مجیدی اردبالی، ۱۷۳ ص .
- ۲۰ - سعاده الدارین و کلتنا الحسنین :
طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، ۷۶ ص.
- ۲۱ - سعاده الدارین (عربی) :
بغداد، بی تاریخ، سری، رقمی، ۱۹۸ ص
- ۲۲ - الفیحة والاعتصام لیوم الطل (عربی) .
مصر، بغداد .
- ۲۳ - کشف الاستار :
(جواب اسرار هزار ساله)
طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقمی، نشریه
محمد حسین مجیدی اردبالی .
- ۲۴ - مختار حق، جواب سؤالات از خالصی زاده
طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، ۸ ص.
- ۲۵ - المساهلة (عربی) :
بغداد، ۱۳۷۰ ق، سری، جیبی، ۱۳۹ ص
- ۲۶ - مبلغ هالی در عصر خالصی زاده
طهران، ۱۳۰۵ ش، سری، وزیر، ۴۲ ص
- طهران، سری، جیبی، مطبعة خیدریه، چاپ
چهارم، ۳۲ ص.
- برد، ۱۳۶۷ ق، سری، وزیر، ۶۸ ص.
- ۲۷ - معارف المحدثه، آئینه اسلام هرج الاصل .
بغداد، اصمهان، ۱۳۵۰ ق، سبکی حشمتی،
۱۸۰ ص .
- ۲۸ - المعارف المحدثه (عربی) :
۲ جزء، مصر، ۱۳۴۱ ق، سری، رقمی .

۲۴۷ ص

۲۹- من ذا؟ (عربی).

طهران، ۱۳۷۵ ق، سری، رقی، ۱۳۸ ص

۳۰ مواظب اسلامی :

مشهد، ۱۳۵۲ ش، سری، حشمتی، ۱۲۸ ص

۳۱- البترول (عربی) -

بغداد، سری، جیبی، ۱۱۲ ص

۳۲ وحدت اسلامی :

یزد، ۱۳۷۵ ق، سری، رقی، ۶۴ ص

۳۳- الهدی والکلاء فی تفسیر آیت رب الارض والسما :

طهران، ۱۳۷۵ ش، سری، رقی،

بشریات دینی، ۵۷ + ۴۴ ص

سید محمد بن حسین حسینی موسوی خامنه :

(۱۳۵۳ ق)

سال ۱۳۵۳ ق در گذشته است

(الدیعة، ج ۱، ص ۳۹۲ ص.)

۱- اعمیه واذکار (عربی) :

۲- جلد، تبریز، ۱۳۵۲ ق

محمد، خان ملک یزدی :

(- معاصر)

۱- ارزش ماسعی ایران در جنگ ۱۹۱۵-۲۹

جلد اول، طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، وزیر،

وزارت کشاورزی، ۱۷۱ ص.

جلد اول، طهران، سری، چاپ دوم

۲- جنگ جهانگیر دوم در ایران :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وزیر، ۱۴۵ ص

۳- عادات ایران در جنگ اخیر عامل اصلی هتات

موظفین بنصوص :

طهران، سری، وزیر، مطبعة آذری،

۱۲۰ ص.

۴- شورای کفایه طهران :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، وزیر، شرکت

سپاس چاپ، ۱۵۹ ص

۵- کاخ ویرانه داروش در هوش

۶- کتبخانه، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹ ش، سری،

وزیر، چاپ دوم، ۵۹ ص

محمد خاور :

( )

۱- بر مداران آزادی :

براهیم لیشکلن، ترجمه قدوری قلعه‌چی

ربان عربی، ترجمه بفارسی

طهران، بی تاریخ، سری، رقی، مشرقة امید

، ایران، ۸۲ ص

۲- تفسیر علمی خرافات :

ریکمونده وید، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵

ش، سری، رقی، چاپ دوم، ۵۴ ص

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقی، کالون

شهریار، ۵۴ ص.

۳- رسپی قهرمان انقلاب فرانسه

ترجمه قدوری قلعه‌چی لیبی، سری، ترجمه

بفارسی، طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، مشرقة

محسن، ۹۹ ص

۴- شولین:

قدوری قلعه محی، کرخه، طهران، ۱۳۳۶ ش.

سری، رقی، ۸۰ ص

محمد بهرانی، دانشستانی متخلص به خاور:

(- معاصر)

۱- احسان:

طهران، سری، رقی، ۴۸ ص

محمد بن خاوند شاه بن محمود معروف

میر خواتد:

(۸۳۷ - ۹۰۳ ق)

از تاریخ زندگانی میر خواتد مطالبی

دیدی نوشته اند حتی برادر دة او مؤلف

حب الله در خصوص - - - - -

نکرده است پدرش برهان الدین از

... - - - - -

وفات یافته است . میر خواتد پیش از اتمام عمر

خود را در هرات گذرانده و در تحت حمایت

وطل عنایت امر دانش پرور امیر علیشیر

نوالی زندگانی میکرده و هم در آنجا بعد

از مرگ نولانی بتاریخ دوازدهم دی القعدة

۹۰۳ در شصت و سه سالگی وفات یافته است

(از سعدی نوحی، ص ۸۳)

جناب ابوی محدومی امیر خواتد محمد

در ایام جوانی بتحصیل علوم و تکمیل فضائل

لسانی بجهت تمام و مهدی لا کلام مشغولی

نمودن و توفیق الهی و بعضی صل پادشاهی باندک

زمانی حسب السبق از فضای دوران در -

بودند آنگاه بکسب علم تاریخ و اخبار

و تصحیح احوال و آثار پرداختند ، خاطر

را اوصول آن عزیز در اسرع اوقات فارغ

ساخند ، اما بواسطه سخت مشرب و کثرت

احتلاط با اهل عیش و طرب پروای نصیب و

نشاء نداشتند و هر گز هوس درس و افاده بر

لوح صمیر و صمیر نگاشتند فاروری بتأیید

صحت بیدار بلکه محض عیبت پروردگار

ماستان آن قبله ایمانی و آمال بصری و بیجواب

مقرب الحسرة السطاس شتافتند و باصاف

نوارش در مرحمت و انواع التفات و عاطفت

اختصاص بدقتند بحداد آن امیر خسرو نشان

خانه ایراکه در حانماء خلاصیه بیس مقدم

شریفش مخصوص بود بآلصاب ادرازی داشته

بتأیید و تحریر روسه الصفا امر فرمود .

جناب ابوی بتأیید حضرت هرت و برکت

بوجه امیر هدایت صفت در نصف آن نسخه

گرمی شرط جهد و اجتهاد بجای آوردند و

تأیید و گاه شش دهر آن کتاب اهدت

اتساب را که در تحت اقلیم شبه و نظیر ندارد

تمام کردند . و دفتر هفتم روسه الصفا بنا

بر عدم مسوده صادرات اعمال و واردات احوال

صاحبقران بی اقبال بتمام مساند و جاء

وائق و وثوق صادق که اگر توفیق مسعدت

بماید و مسودات بدست آید اس سده فقیر

در اتمام آن طریق اهتمام مسلول دارد

باجمله امیر محلی نوار در ایام تألیف

آن کتاب و بحداد آن نیز متعاقب متواتر جناب

ابوی محدومی را بصلات کرامت و استعانت

در حتمند مفتخر ساختند و بنابر آنکه مراج

مرعراج آن جناب غالب بود ، امیر عالی صمیر

همواره ایشان را مخاطب گردانیده سخنان

هرل آمیر و کلمات مطایبه انگیز بر زبان

خجسته بیان میگذرایدند و حجاب ابوی را در آخر اوقات حیات میل مانقطاع و الزوا شده و از خلق کناره گرفت . مدت یکسال در منزل گازرگاه بسر بردند و همگی روز به کسب سعادت اخروی مصروف داشتند . و در رمضان سنه ۹۰۲ مرض سوء الفنیة مر آن دات شریف استیلا یافت شهر شرف آوردند و روز بروز عارضه هائستاز سمت تراید من گرفت و ساعت ساعت آن مرض مهلك صحت صعود میهدرفت تا در دوم دی القعدة ۹۰۳ طائر روح مطهرش نفس قالب را شکسته بریاس ذصوان پرواز نمود . و عالی حضرت خداوندی مقرب العصرة الطمان این سده مصیبت رده را مشمول نظر عاطفت و شفقت گردانید و آن مقدار عنایت و التفات اظهار کرد که اقبال آسا ملازم عتبة علیه السلام مایه افتخار و مساهات ساختن و در خدمت آن آستان سعادت آشیان بسبب حصول مراد دنیوی و موجب وصول مقصودات اخروی دانسته با مرد دیگر لبرداختن .. (حلاصة الاحبار، نسخه خطی)

سایر مآخذ : رجال حبیب السیر، ص ۱۸۳، فهرست رسونه، ج ۳، ص ۸۳ .

۱- تاریخ خوارزمشاهیان :

(قسمتی از روضه الصفا)

پاریس، ۱۸۴۲، سری، ۱۸۴ + ۱۳۴ ص

۲- تاریخ ملوک سامانیه .

(قسمتی از روضه الصفا)

پاریس، با ترجمه فرانسوی بقلم دفرموی،

۳- چنگیزخان نامه :

(قسمتی از روضه الصفا)

پاریس، ۱۸۴۱، سری، وزیر، ۱۷۴ ص

۴- روضة الصفا فی سیرالاصیاء والاعیونک والمخلایه : (رساقلی هدایت برای تاریخ دیلی نوشته که درخیمه کتاب بطبع رسیده است) استانبول، ۱۲۵۸ ق، سری، ترجمه ترکی، معنی، ۲۶۱-۱۲۶۳ ق، سنگی .

معنی، ۲۷۰-۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، ج ۴، ۱۹۷ ص، ج ۵، ۱۸۷ ص، ج ۶، ۲۶۷ ص، ج ۷، ۱۰۴ ص، خانه ۵۱ ص .

۷ حلد، لکهنو، سنگی، رحلی، ۲۶۸ + ۳۲۲ + ۱۸۲ + ۲۳۰ + ۲۰۶ + ۲۹۶ + ۱۱۸ + ۵۲ ص .

لکهنو، ۱۸۷۴ م، سنگی، رحلی، حلد ششم از ص ۱۰۹۲ تا ص ۱۵۱۴

طهران، ۲۷۰-۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی، ترجمه اول تا پنجم، طهران، ۲۰-۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، بی شماره صفحه

جلد ۵ و ۶ و ۷، طهران، ۱۲۷۰ ق، سنگی، رحلی، خط علی اصغر تهرانی، دارالطباعة

طهران، ۱۰۹ و ۱۰۸ (دیل رساقلی هدایت) طهران، ۲۷۰-۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی، خط علی اصغر تهرانی، دارالطباعة خاصه، بی شماره صفحه

طهران، ۳۸-۱۳۳۹ ش، سری، وزیر، (خیام، مرکزی، وزیر) ۸۱۷ + ۹۲۰ + ۵۴۶ + ۸۰۴ + ۶۳۰ + ۸۸۶ + ملحقات رساقلی هدایت ۵۹۵ ص

۵- مختار در فصلا والایکان وچگونگی احوالشان : (قسمتی از جلد چهارم روضه الصفا) لندن، ۱۸۴۸، سری .

دکتر محمد بن محمد رضا خراشلی : (۱۲۹۲ تا - معاصر)

در اراك متولد شده با آنكه اردوباد كسى
دیدگاهش آسیب دیده و جوابدن نوشتن
خط برای او بسیار دشوار میبود و عشم
که تک علوم داشته تحصیلات مقدماتی
را در اراك به پایان رسانده و ادبیات عربی
و علوم اسلامی را از ابتدای در محضر علماء
عصر فرا گرفت و سپس در دانشکده معقول و
معمول بشکمل آن پرداخت و بواسطه این
رتبه اول بدیاریات نشان علمی از دست
اعلی محضرت محمد بن مفتح گردید و در این
شوق به تعلیم معارف نخستین آموزشگاه
شبانۀ ایران را در اراك در سال ۱۳۲۴ برای
تحصیل دانشگاهی بطهران عزیمت نمود و
چند آمو شگاه شبانۀ در طهران دائر ساخت
وی در رشته حقوق و ادبیات اردانشگاه طهران
باخذ دانشنامۀ دکترى نائل آمد و بریانیهای
عربی و انگلیسی و فرانسه تسلط کامل دارد
از تألیفات او در زمینه آموزش زبان عربی و
فلسفه و منطق و فقه و ادب تا این تاریخ ۲۳
مجلد کتب درسی و نیز مقاصد الفلاسف خراسانی
بعنوان راهنمای حکمت مشاء بطبع رسیده
است .

(پشت جلد اعلام قرآن)

۱- اعلام قرآن :

- طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیرى، امير-
كبير، بد + ۷۸۶ ص
۲- تاريخ فلسفه و متافيزيك و خلاصه زيباتى شناسى
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقى، امير كسى،
۱۱۸ ص
۳- خود آموز حكمت مشاء .
ترجمۀ مقاصد الفلاسف خراسانى، طهران،
۱۳۳۸ ش، سری، رقى، ۲۴۲ ص
۴- المصنف من ادب العرب (عربى)
طهران، امير كبير، ۲۱۰ ص
۵- منطق نظرى و خلاصه منطق عملى و فلسفۀ اولی :
طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، رقى، امير كسى
۱۶۴ ص
۶- منطق و فلسفۀ شرق
طهران، ۱۳۴۴ ش، سری، رقى، چاپ سوم،
ششمادى، ۸۵ ص
طهران، ۱۳۳۲ ش، سوسى، رقى، روزار،
۸۳ ص

محمد الحضر حسین :

(۱۲۹۲ - ۱۳۷۷ ق)

عالم، ادیب، اصولی از البهرالریا در
قصه ارمحال تونس مدتی آمده و در آنجا نشو
و نما نموده . در جامعة الزيتونة تحصیل
پرداخته و بخد تصدیق نائل آمده در شهر
سردت و سی شرع شد ، از آنجا بدمشق و
قسططنیه و مصر رهسپار و عهده دار مشاغل
مختلفه گردید . در دوازدهم رجب ۱۳۷۷
ق وفات یافت و در مقبرۀ آل تیمور مدفون
گردید .

(مجم المؤلفین، ج ۹، ص ۲۷۹)

۱- الدعوة الى الاصلاح (عربى) :

مصر، ۱۳۴۶ ق .

۲- علماء الاسلام في الاندلس (عربى) :

مصر، ۱۳۴۷ ق.

شیخ محمد انصاری :

(۱۹۲۷ -)

سال ۱۹۲۷ م در گذشت

(مجموعه المطبوعات)

۱- مذهب الانسانی (عربی) :

۹ جلد، مصر.

شیخ محمد خضری بلک :

(۱۲۸۹ - ۱۳۴۵ ق)

۱- تاریخ الامم الاسلامیه (عربی) :

مصر، ۱۳۵۳ ق.

۲- معاصرات تاریخ الامم الاسلامیه (عربی) :

مصر، ۱۳۵۴ ق.

۳- نور البین فی سيرة سيد العربین (عربی) :

مصر، ۱۳۵۴ ق، سری.

ابوبکر محمد بن خلف بن حیان بن صدقة

ابن زیادة الضبی ملقب به وکیع :

(۳۰۶ ق -)

فقیه، قادی، نحوی، مورخ، شاعر، در

امواز بغسل قصارت اشتغال داشت

ربیع الاول سال ۳۰۶ یدفاد در گذشت.

(مجموعه المؤلفین، ج ۹، ص ۲۸۳)

۱- اخبار القضاة (عربی)

۳ جلد، قاهره، ۱۳۶۶ ق - ۱۹۴۷ م، سری.

ویری، تصحیح عبدالمریر مصطفی المرامی

۳۷۴ + ۸۱ + ۵۰۲ ص.

میرزا محمد بن حاج میرزا خلیل طبیب طهرانی :

( )

خود حاج میرزا خلیل از علماء و اقطبا

بوده و در اوائل سلطنت ناصرالدین شاه طاب

مکرده بگفته حاج میرزا حسین نوری در

دارالسلام صاحب کرامات بوده است.

۹- ویا له در طب :

(ترجمه و تہذیب رساله ویا لیه یکی از اطباء

فرنگه.

طهران، ۱۲۸۵ ق، سنگی، رقی، خط احمد

بن محمد رضا طباطبائی اردستانی، بی شماره

صفحه

محمد خلیل الخطیب :

(- معاصر)

مدرس الازھر

۱- غایة لطائف دیوان ابی طالب (عربی) :

خطا، ۱۹۵۰ م، سری، ویری، ۱۸۳ ص.

ابوالمحسن محمد بن خلیل بن ابراهیم

انصار قبی الطرابلسی انصاری :

(۱۲۲۱ - ۱۳۰۵ ق)

شام متولد شده بعد از تحصیل علوم

مقدمانی مصر رهسپار شده و در الازھر به

تحصیل پرداخته پس از آن بموطن خود

بارگشته در هتم ذی الحجه در سفر مکه

در گذشت (مجموعه المؤلفین، ج ۹، ص

۲۸۷)

۱- تقریر اللسان (عربی) :

مصر، سری، ۳۷ ص.

۲- التبرکات فی علی بن ابی طالب (عربی)

مصر، ۱۳۱۷ ق، سری.

محمد الخلیلی :

(۱۳۲۰ ق - معاصر)

در نجف تولد و در آنجا نفوذ نمایست.

مقدمت علوم را در موفی خود فرا گرفت
و رشته علم طب را برای خود اختیار و در
سبب نزد اساتذین تلمذ نمود، بعداً سفید
رهسپار و مدت یکسال در بیم به تحصیلان خود
در رشته طب ادامه داد پس از آن سبب
مراجعت نموده معالجه پرداخت
(مقدمه المطهرات فی الاسلام)
۱- اوصاف الاشراف

۲- حواشی تصحیح طوسی، ترجمه، عربی
۳- طب الامام الصادق (عربی)
سبب، ۱۳۷۴ ق، سری، رقی، ۱۰۳ ص

۴- القرآن و طب الحديث (عربی)
سبب، ۱۳۸۰ ق، سری، وری، ۱۲۲ ص
۵- المطهرات فی الاسلام (عربی)

مهدی، روزگان، ترجمه، سبب، ۱۳۸۰ ق، سری، رقی، ۱۰۰ ص
۶- معجم ادباء الاطباء (عربی)

۷- جزء، سبب، ۱۳۶۵ ق، ۲۶۴ ص
سری، وری، ۲۶۴ ص
۸- المطهرات المشروعة لاداء الفدایة (عربی)

بیروت، سری، رقی، ۱۷۷ ص
۹- من امالی الامام الصادق (عربی)
(شرح توحید مفصل)

جزء دوم، سبب، ۱۳۸۳ ق، سری، وری
۲۰۸ ص

محمد خوانساری:

- ۱- معاصر
- استاد دانشگاه تهران
- ۲- صرف و نحو برای مدل دوره متوسطه
تهران، ۱۳۳۳ ش، سری
- ۳- صرف و نحو (عربی):
تهران، ۱۳۳۴ ش، سری
- ۴- قرابین معنی صوری:

حد اول، تهران، ۱۳۳۸ ش، سری،
ویری، مشرق، ۵۵۷ دانشگاه، ۱۷۸ ص

شیخ محمد خیابانی تبریزی:

(۱۲۹۷ - ۱۳۲۸ ق)

در تبریز متولد شده در کودکی بروسیه
مهاجرت نموده پس از مراجعت از آنجا
در روحانیت مشغول و به تحصیل پرداخته بالاخره
امام جماعت مسجد کریمخان واقع در محله
خیابان تبریز شد در اقصی مشروطیت با
نام خانبانی در انجمن مالتی و کل شد
در بلوای تبریز تشکیلات داشت و به نمایندگی
دوره دوم مجلس انتخاب گردید در آن
دوره بر مسائل تیماتوم روسیه اعتراض کرد
پس از انحلال مجلس بروسیه رفت
ایام حکومت شیخ الدوله بواسطت میرزا
عبدلکریم آقا امام جمعه به تبریز مراجعت
کرد بر آن شد که کار سابق را از سر گیرد
و محراب و منبر برود، بر اثر مشروطه
خواهی مأموم میرید پیدا نکرد در موقع
انقلاب روسیه (در دمه متحد) رادر تبریز
منتشر کرد وی دلفی بردست بود و کلامی

مؤثر داشت و تعلق بی خود را بشکر کی ادا می کرد
و ترجمه آن در روزنامه متحد بقاوسی منتشر
میگشت. میرزا عبدالله مستوفی در (تاریخ
زندگانی من) در جلد سوم شرحی درباره
پیام وی نوشته و حق مطلب را ادا کرده
است.

در ذی الحجة ۱۳۲۸ ق در انقلاب آذربایجان
پس از آنکه خانه او غارت و غراب شد و
خود او را که در منزل شیخ حسن میانی
مخفی بود کشته و جثه اش را در دی بردبان
کوچکی قرار داده نزد محبر السلطنة
والی وقت بردند و در قبرستان سید حمزه
که همان مقبرة المشراء باشد دفن کردند
گویا حنازه شیخ را بعد از تبریر بکرملا
نقل داده اند و در آن قبرستان نیست (در حال
آذربایجان در عصر مشروطیت، ص ۷۳،
تاریخ جراید و مجلات، ج ۲ ص ۱۰۵،
کلپای رنگرنگ، سال ۴، شماره ۱۱)
۱- شرح حال و احوالات خیابانی:

خلم چند نفر از دوستان او، از جمله
بادامچی، برلس، ۱۳۰۴ ش، سری،
رقعی، با اهتمام حسین کاظمزاده ابراقشور،
۶۴ ص.

۲- نظایر خیابانی:

گردآورنده حسن فرزاده، جلد اول، طهران،
۱۳۲۳ ش، سری، رقی، ۱۷۸ ص.

شیخ محمد بن خیرالدین بن بایزید ابن
غوث گوالیاری هندی:

۱ (۹۰۶ - ۹۷۰ ق)

سلسله شطاریه مرید حاجی حمید است.
در ابتدای حال نادوازده سال در دامنه کوه
چهار ریاضت شاقه کشید در غارها مسکن و
واز برکه اشجار خدا میجوید در علم
دعوت رهنما و مقتدا و صاحب تصرف بود.

سال ۹۶۶ از کجرات با گره آمد و از
آنجا بکوالپ رافت و خانقاهی تعمیر کرده
یك کرد و آنکه معاش داشت بی نهایت منکر
مراج بود هر کس را میدید تعظیماً قیام
مینمود. عصر هشتاد سالگی در سال ۹۷۰
در گذشت

(تذکره علمای هند، ص ۲۰۶)

۱- تذکره الاولیاء:

دهود، ۱۸۹۹ م.

ابوبکر محمد بن خیر بن عمر بن خلیفه
الاموی الاشجلی:

(۵۰۲ - ۵۷۵ ق)

معری، محدث، حافظ، ادیب، معوی
نوی، در رمضان ۵۰۲ تولد یافت. در
قربطه اجتماع حدیث نمود. بعداً به اشلیه
رحلت یافته شد بتدریس پرداخت. در چهارم
ربیع الاول ۵۷۵ در گذشت و در سلسله مدقون
گرفت.

۱- (تذکره الاولیاء، ج ۹ ص ۱۲۹۴)

۱- القهر (عربی)

سرقسطه، ۱۸۹۳ م، سری

۲- نهره ماروادیه (عربی):

دهود، ۱۹۶۳ م، گراوری از روی چاپ

۱۸۹۳ م، سری، رقی، ۵۷۹ ص.

محمد دارابی:

(معاصر)

۱- اصول خیاطی مردانه:

طهران، سری

۲- هرستان خیاطی

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری

محمد بن حسن آقاسی خولی متخلص به دانش:

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

ادب، کاتب، مورخ، در زمان عبداللہ المعتبر
بو. ارت رسید ولی ابوالحسن بن الفرات
سمت شده اشاره بقدری نمود، در ربیع -
لاخر سال ۲۹۶ مقتول شد
(معجم المؤلفین، ج ۹، ص ۲۹۵)
سیرمآخذ هوات الویات، ج ۲، ص ۲۵۱
دائرة المعارف آریانا، ج ۱، ص ۷۷۹
۱- النورث، تذکرة الشعراء (عربی):
مصر، ۱۹۵۳ م، سری، وری، شماره ۹
الانتشارات و ذخائر العرب، تحقیق دکتر
عبدالوہاب عرام و عبدالستار عراج، ۱۶۰ ص

دکتر محمد دبیرسیاهی:
(۱۲۹۸ ش - معاصر)

وی منسوب بخاندان حاج میرزا آقاسی
اوری است. در حوی متولد شده. پس
گذرا بیدن تحصیلات دوره متوسطه و تحصیلات
ادبیات پرداخته است.
(سجنوان نامی معاصر، ج ۲، ص ۳۳۳)
۹- منتخب افکار دانش:
حوی

محمد داود:

(- معاصر)

۹- مختصر تاریخ طوائف (عربی)

طوائف، ۱۹۵۵ م، سری، رمی، ۳۵۷ ص

آبو عبدالله، محمد بن داود الجراح،

ابن الجراح:

(۲۴۳ - مقتول ۲۹۶ ق.)

ابن الجراح به عبدالرحمن بن عیسی ابن
داود و برادر عبدالرحمن که هر دو از ورای
دوره عباسی و با ابن المعتبر معاصر بوده اند
بر اطلاعی مشهود.
(دائرة المعارف خلی، ج ۹، ص ۷۸)

د فردوس مولد شده تحصیلات ابتدائی
و متوسطه را د فردوس تمام کرده سپس
و خدمت و خدمت فرہنگ شده علی باب
سال خدمت فرہنگی دروس شعبه ادبی دوره
دوم متوسطه را نزد اهل ادب فرا گرفته.
در سال ۱۳۱۸ بعنوان داوطلب در امتحانات
شرکت جست و با خدیو پهل نائل آمد. سپس
در دانشسرای عالی وارد شد و از تحصیلات

دوره لیسانس و دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی در سال ۱۳۲۴ هجری تاسیس یافت. چون در سال ۱۳۲۶ داخل خدمت وزارت دارائی شده ابتدا نیز در اداره مالیات بر درآمد پیشه‌وران به خدمت اشتغال دارد.

(تذکره شعرائی معاصر ایران، ج ۲، ص ۸۸، ۱- تذکره العلوی)

(تشکیلات اداری و مناصب دوره صفویه) طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیر، مهدوی، باهتمام دبیرسیاقی، ۱۱۸ + ۲۲ ص

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، جدی دوم

۲- ترجمان افغان:

میرسید شریف جرجانی، ترمیم داده عادل ابن علی بن عادل المصطفی.

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر، باهتمام دبیرسیاقی، ۱۸۹ ص.

۳- دوران فرعی سیدانی:

طهران، ۱۳۳۵ ش، تصحیح دبیرسیاقی، ۱- دوران جمهوری دیماسی

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، وزیر، باهتمام دبیرسیاقی، ۳۶۰ ص.

۵- سفرنامه ناصر خسرو:

طهران، ۱۳۳۵ ش، تصحیح دبیرسیاقی، ۶- صحیح یار یاقوت:

(احوال و اشعار هفت نفر از شعرائی قدیم) طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیر، باهتمام

دبیرسیاقی، ۳۱ + ۴۴ + ۸۸ + ۲۶ + ۶ + ۲۳ ص.

۷- لغت فرمادی:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وزیر، تصحیح دبیرسیاقی.

۸- لیبی و افکار و:

گردآوری دبیرسیاقی، طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقم، ۳۵ ص

محمد درویش:

( )

۱- تصنیف لغوی فی مسائل الارکان:

راشکون، ۱۹۱۰ م، سنگی، وزیر، ۴۴ ص.

۲- مختصر فتاوی فی مسائل الوقایع (عربی):

راشکون، ۱۳۲۸ ق، وزیر، ۴۸ ص

دکتر محمد درویش:

(- معاصر)

۱- تذکره دیم:

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، وزیر، شریه

۵۷۲ دانشگاه، ۲۳۴ ص.

۲- کتاب دیمسی مستطابک:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر، شریه

۲۷۰ دانشگاه، ۳۴۶ ص

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، شریه

۲۵۰ دانشگاه، ۳۴۶ ص.

محمد دشتی:

(- معاصر)

۱- مبادی علم و تربیت:

طهران، ۱۳۵۲ ش، سری، رقم، خاور،

۱۳۶ ص.

محمد خان بن حاجی خان دشتی:

(۱۲۴۶ - ۱۲۹۹ ق)

ناحیه مازندران دشتی مرکز طایفه شهبان

و حاجان بوده. در امتیازی افغان بر ایران

رئیس جمال حاجیانی بر عشیره خود سروری

داشت و چندین نفر از سرورگان شهبان و

حاجیانی بعنوان شهبان حاضر مباحث و یک

نفر شهبانی را در پهلوی یک نفر حاجیانی

جای داده و قرار داده بود که منحصراً اشاره او
هر کدام شیعیان حسب خود را با خضر ارباب
در آورند. بعد از عملی ساختن این نقشه طایفه
شیخیان خواه ناخواه در اطاعت رئیس جمال در
آمدند و این ترتیب تمامی ناحیه مازندران
دشتی را تحت تصرف نمود و بعد از وفات او
پسرش حسین خان و بعد نوه‌های او جمال
خان و حاجی خان و این اخیر سه مرتبه داشت
که کوچکترین آن محمد خان دشتی بود
که به ترتیب در نواحی دشتی حکومت
میکرده‌اند

وی مردی صاحب کمال و ادیب بوده و
مماست قوی در نواحی دشتی آراغعلی
کرده. در سال ۱۲۹۹ ق در بندر بوشهر
وفات نمود.

(فارسنامه سری ج ۲، ص ۱۲۸)

۱ - دیوان شعر :

مثنوی، ۱۳۱۹ ق، سنگی، قدیمی، ۴۲۶ خط، ۱۲۸ خط

سرلیقه محمد دفتری :

(۱۲۸۳ ق - معاصر)

وی پس از تکمیل تحصیلات به واسطه تربیت
نمود مشاغل مهم

رئیس ستاد ناحیه ۳، فرمانده دژبان، رئیس
کل شهرتانی، فرمانده گارد مسلح گمرک
امشازات، آخوندان، علیحضرت همانوی،
شبهای پخت، انصار تاج، ستاره افغانستن،
کوکب ماوراء اردن

۱ - تاریخ نظامی صفویه و قرون وسطی عهد جدید :
جلد اول، طهران، بی تاریخ سری، دشتی
نشریه دانشگاه افسری ۱۸۳۳ س.

شخص الدین محمد دقایقی موزی :

( )

۱ - مختار نامه

(ترجمه متن پهلوی از دقایقی)

نسخ گراد ۱۹۲۶ م - ۱۳۴۵ ق سری،
ناهتمام اوغابوس بر طلس، ۴۰ + ۵۰ ص
پاریس ۱۸۰۵ سری

طهران، صمیمه سال ۱۲ مصله ارمغان،

۱۳۱۰ ش، سری، رقی، ۸۸ ص

تقریر، سنگی

مثنوی، سنگی

لندن، ۱۸۰۱ م، سری، ناهتمام، سری

۱۱۰ میلی

شیخ محمد دکن مال الله الاسدی :

( )

۱ - الروضة الدکبه (عربی) :

حرف دوم، نجف، سری، رقی، ۱۴۴ ص

سلطان العلماء سید محمد بن دلدار علی ابن

محمد معین قوی صبر آبادی لکهنوی :

(۱۱۹۹ - ۱۲۸۴ ق)

از اکابر علمای امامیه هندوستان فقیه، متکلم، حکیم، لطیف المعاشره، حسن المعاصره، لیکو قهریرین صحیح التقرير بوده. مرد پند خود و دیگر اکابر وقت تلمذ نموده و در نودده سالگی بمقام عالی علمیه ارتقاء یافته و پندرش اجاره مفصلی باوداده بعد از فوت پند ریاست مذهبی امامیه در آن دیر دار منتهی شده صاحب جواهر نیز بکلمات او ادهان داشته و او را بسیار می ستوده است در روز دوازدهم ربیع الاول سال ۱۲۸۴ و در لکهنو وفات یافت.

(ریحانه الادب، ج ۲، ص ۲۱۶)

سایر تألیفات فوائده الرضویه، ص ۵۳۶، احسن الودیع، ج ۱، ص ۵۲
۱ - برقی الحافظ.

(قصه افک، مد کورد در بحار الانوار، ج ۱، ص ۵۵۱)
لکهنو، سبکی
۲ - بوارق الموطه

(رد باب هفتم نسخه اثنی عشریه)

لکهنو، سبکی

۳ - لمره الخلاله در امانت:

لکهنو، سبکی

۴ - الهدی المصاح.

(اثبات مسیح رحلین)

لکهنو، سبکی

۵ - ضریح هدیه:

لکهنو، ۱۲۹۶ ق، سبکی، رحلی، ۴۳۱ ص

۶ - طعن الرماح

هند، سبکی.

السعی محمد الدهکائی معرر الاسلام:

( )

۱ - در احوال (عربی):

چاپ سری، ۱۳۷۸ ق، سری، وریسری،
۲۱ ص

محمد دهکردی حوالیاری:

(- معاصر)

۱ - حالات مودعون

اعلمه اویکوژ خلاصه نورات و انجیل،
مسائل مختلفه)

طهران، ۱۳۲۵ ثی، سری، رقم، ۱۱۶ ص

محمد لك و ناب -

معاصر

۱ - دروس الخوة (عربی)

بشارت یک حسینی، نصف، شیخ مصطفی موم،

محمدیت مدح

سریز دور: ابتدائی، ۱۳۳۶ ق، سبکی،

جیبی، ۵۹ + ۹۰ + ۹۰ ص

جلد سوم، امریر، دور شمس طه، ۱۳۴۷ ق

سبکی، جیبی، ۱۰۲ ص.

عیرا محمد دیلماج:

( )

از علمای دوره صفویه

۱ - حاشیه شرح القصة (عربی):

شهید اول محمد بن مکی، شرح شهید ثانی

رب الدین، حاشیه.

قسمی از این حاشیه بطور متفرق در هاشمی

رصة البیه چاپ شده است

محمد دین:

(- معاصر)

مدیر روزنامه هفتگی آند آباد گن سری،

نماینده مجلس شورای ملی

۱ - دستور زبان :

برای سال ۱۳۰۳ متوسطه، تهران، ۱۳۲۱

سری، جیبی، چاپ چهارم، ۲۴۰ ص

محمد رافت جمالی

( )

۱ - مذاکرات ملی (عربی)

مصر، ۱۹۲۲، سری، مطبعه السعادة

ابوالحسن محمد بن حاج بابا علی راجی

سدهی اصفهانی همایوشهری :

(۱۳۴۱ ق - معاصر)

در قریه فروشان سده ماریین متولد شده
تخصیلات مقدماتی را نزد اساتید با نام
رسانیده و از سر سیرده سالکی اشعار سروده
وی روزگار خود را بد کس مصائب و نقل، خیار
و مسائل معصومین میگذراند.

(تذکره شعری معاصر اصفهان، ص ۲۰۲)

در همدان شهر فروشان متیم است

۱ - تذکره الراجی (عربی) :

اصفهان، ۱۳۷۱ ق، سری، رقم، ۱۶ ص

۲ - دیوان شعر .

اصفهان ۱۳۶۶ ق، سری، رقم، ۱۶۰ ص

۳ - صد بیت مدحیات راجی

۴ - تشکر الالحکمه

۲ جلد، طهران، ۱۳۶۸ ق، سری، جیبی،

۲۳۶ ص

۵ - محمد الراجی

۶ - مغز الراجی (عربی) :

جلداول، اصفهان، ۱۳۳۷ ق، سری، جیبی،

۱۲۰ ص

سپهان، چاپ دوم، سری، رقم، ۲۵۰ ص.

جلد دوم، قم، ۱۳۳۷ ق، سری، جیبی،

مصطفوی و محمدی، ۱۳۶ ص.

۷ - مساجد نهای راجی همایوشهری (شعر) :

(منتخب مغز الراجی)

اصفهان، سری، جیبی، چاپ دوم، ۴۰ ص، در

مقدمه عکس شعر

حاج شیخ محمد ملا علیجان بن (ملاحسین)

کاشانی رازی :

(۱۳۴۰ ق - معاصر)

در حضرت عبدالعظیم متولد شده . مدت پنج سال در قم و غیره تحصیلات پرداخته و درس خارج فقه و اصول و قسمتی از مکاسب و منظومه و قسمتی از خارج مکاسب و درانه را نزد اساتید فرا گرفته اکسوی بوعظ و تبلیغ اشتغال دارد و احارۃ روایتی نیز گرفته است .

(آثار المعجده ج ۲، ص ۲۹۵)

۱- رسالة الحق بالاربع والاربع الفاعل حوزة علمية قم جلد ۲، قم، ۳۲-۱۳۳۳ ش، سری، وری، ۲۳۷+۴۰۲ ص .

۲- رسالة النور وناذر لانا النور :

(شرح حال شیخ محمد تقی باقی)

طهران، ۱۳۶۷ ق، سری، خبی، ۱۳۶ ص

۳- رساله در هجره و نسب امامزاده داود

طهران، ۱۳۹۰ ق، سری

۴- زندگانی حضرت عبدالعظیم ح

طهران، ۱۳۶۲ ق، سری، رفی، ۱۵۲ ص .

ابوالعالی تقی الدین محمد بن رافع ابن هجرس بن محمد بن شافع سلمی عمیدی
مصری دمشقی :

(۷۰۴ - ۷۲۴ ق)

محدث، حافظ، مورخ، دودی القمده ۷۰۴ در مصر متولد و شو و ما یافت. بعداً بدوالد خود بشم رفت در جدای الاول ۷۷۴ بدعشق در گذشت و در باب الصغیر مدقون گردید (معجم المؤلفین، ص ۳۰۶)

۱- معجم المختار، دار الفکر بغداد (عربی)

درماحمد دیگرار تقی الدین محمد بن احمد ابن علی الفاسی

بغداد، ۱۳۵۷-۱۹۳۸ م، سری، رفی،

۲۸۶

محمد رزاقی :

( )

۱- مخطوطات رزاقی

تکمیل ۱۸۹۶ م، سنگی، وری، ۲۴۴ ص.

تکمیل ۱۹۰۵ م، سنگی، وری، ۲۴۴ ص

محمد رشاد فرزند محمد کاظم :

تکمیل ۱۳۴۴ ش، سری، معاصر

اهل رجعت است و در پیک خانواده روحانی متولد شده و پیروی مرحوم آقا کاظم از فقهای بزرگ و دارای تألیفات متعددی در امور فقهی بوده است . محمد رشاد تحصیلات قدیمه را به تمام رسانده و مدتی نیز درس حکمت خوانده . پس از گذراندن امتحان قضائی وارد دادگستری شده و مفاعلی مانند دادستانی و قصاصت را دارا بوده است . ولی

در این اواخر از خدمات دولتی کناره‌جسته

ودر خانه بتحقیق و مطالعه مشغول گردیده

است .

(روایات، اطلاعات)

۱ - اصول فقه :

طهران ، بی‌تاریخ ، سری ، رقمی ، اقبال ،

۳۱۰ ص

۲ - جنگای صلیبی .

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، ورقه‌ری

۲۴۸ ص .

سید محمد رشید رضا :

(- معاصر)

۱ - شبهات الحارثی و حجج الاسلام (عربی)

قاهره ، ۱۳۲۵ ق ، سری ، رقمی ، ۸۸ ص

۲ - التوحی المحمدی (عربی) .

قاهره ، ۱۳۲۵ ق ، سری ، ورقه‌ری ، ۳۱۶ ص

۳ - بر الاسلام و اصول الشریع العام (عربی) ، ۸۸ ص

قاهره ، ۱۳۲۵ ق ، سری ، رقمی ، ۸۸ ص

محمد رشید بن عبد اللطیف الرازسی الفاروقی

الطرابلسی :

(- زنده در سال ۱۳۱۲ ق)

۱ - التواکب البریه فی مناقب القادریه (عربی)

طرابلس ، ۱۳۱۲ ق ، سری ، مطبوعه البلاغه .

رشید الدین محمد :

(-)

۱ - معالم العلماء :

طهران ، ۱۹۳۴ م ، سری ، رقمی ، ۶۲۱ +

۸۰ + ۴ ص .

محمد رضا :

(-)

۱ - الامام علی بن ابیطالب (عربی) :

مصر ، ۱۳۵۸ ق ، سری .

محمد رضا فرج الله :

(-)

۱ - الامام و اولی الامر (عربی) :

نجف ، سری ، جیبی ، ۳۳۷ ص

محمد رضا المظفر :

(-)

۱ - المطلق (عربی) :

بغداد ، ۱۳۲۷ ق ، سری ، رقمی ، ۱۱۲ +

۱۵۸ + ۱۶۹ ص .

محمد رسول احمد :

(-)

۱ - من کلمه الفکری (عربی)

قاهره ، ۱۹۵۱ م ، سری ، رقمی ، ۳۰۳ ص

سید محمد رضوی :

(- معاصر)

۱ - سرو بیام جونز :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقمی ، معرفت ،

۸۰ ص

محمد الرضی رضوی شروی حنفی سید :

مرکزی کشمیری :

(- معاصر)

۱ - الاویات من المعادلات و المستحدثات (عربی) :

نجف ، ۱۳۷۵ ق ، سری ، جیبی ، ۲۱۹ ص .

۲ - النقطه الرسویه فی معربات الامامیه (عربی)

طهران ، ۱۳۷۴ ق ، سری ، جیبی ، ۱۳۶ ص

محمد رفعت :

(- زنده در سال ۱۳۱۴ ق)

۱ - الاسامات النظامية في القادير العسكرية (عربی)

بولاق، ۱۲۸۹ ق، سری

۲ - جبر الکفر فی الغلاص من الامر (عربی)

مصر، ۱۳۱۴ ق، سری، مطبعة لمؤید

۳ - معرض آراء تعدیلة (عربی)

مصر، ۱۹۴۰ م، سری

محمد رفعت رمضان :

( )

۱ - التریبة الجنسية (عربی) :

سیر لیس، ترجمه مشارکت نجیب اسکندر

(ابراهیم، مصر، بی تاریخ، سری، وزیر

۳۴۷ ص

محمد زکئی قاجار :

(- معاصر)

لسانیه دانشرای عالی طهران دبیر

رسمیات دانشرای پسران تبریز

۱ - دوشیزه قهرمان

میشل ژاکو، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش

سری، دفعی، ۳۴۴ ص

۳ - سرشت زنان :

آندره ژید، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش

سری، دفعی، با مقدمه علی جمعی، ۱۳۱ ص

محمد رمضان :

(- معاصر)

مدیر کتابروشی خاور در طهران

۱ - ۱ - ۱

حره اول، دوره چهارم، طهران، ۱۳۲۳ ش

سری، حبیب، کتالۀ خاور ۶ ص

محمد بن غلامعلی ریاحی فسرید اصهبانی

دهقان :

(۱۳۲۸ - ۱۳۱۷ ش)

۱ - محرمین قرنه چادشتر بشمار میرود

در سال ۱۳۲۸ ق درقریه مذکور متولدشده

تحصیلات ابتدائی و دوره اول متوسطه رادر

اسفهان و دوره دوم متوسطه را در دارالمعین

طهران با تمام رسانده بعداً از دانشکده

کشاورزی کرج مهندس گردید . سپس

براست اداره کشاورزی شاه آباد عرب

(کرمانشاه) منصوب ومدتی صنعت اشتغال

داشت . در ایسوق تحصیل خود را از فرید

به دهقان تغییر داد ، در دسام ۱۳۱۷ ش

در حمام از کرب دعای مسوم گردید و

درگذشت

(تاریخچه دوفرن، خیر شعرا و عری چهار -

مجان و مستیاری)

سایر مآخذ تذکره شعری معاصر صفحہ ۳۵۴

۱ - دیوان شعر :

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، ۶۲ ص

محمد زاهد بن الحسن بن علی الکوثری

الجرکسی العقی :

۱۲۹۶ - ۳۷۱ ق

ضیه جدلی، محدث، متکلم، مودع، ادیب
بربان (عربی، ترکی، فارسی، چرکسی) آشنا
بود. در یکی از فرای توابع قسطنطنیه در
شوال ۱۲۹۶ تولد یافت. در دروجه و
قسطنطنیه تحصیل نموده و باستانی حایمه
استانبول برگزیده شد در روز دهم دی القند
۱۳۷۱ بفاهره در گذشت.

(معجم المؤلفین ج ۱۰، ج ۴)

۱ - بلوغ الامانی فی سیره محمد بن الحسن الکلی (چوکی)

مصر، ۱۳۵۵ ق، سری

۲ - ابن عمر التاریخ (عربی)

قاهره، ۱۳۶۷ ق، سری

شاه محمد زاهد بن مسیح الزمان هاسوی

( )

۱ - ملید نامه

کاتبور، ۱۸۵۰ م، سنگی، دزیری، ۷۱ ص

کاتبور، ۱۸۸۴ م، سنگی، دزیری، ۶۴ ص

لکهنو، ۱۲۸۵ ق، سنگی، دزیری، ۶۴ ص

لکهنو، ۱۲۸۶ ق، سنگی، دزیری، ۶۴ ص

لکهنو، ۱۸۸۶ م، سنگی، دزیری، ۶۴ ص

دهلی، ۱۸۶۹ م، سنگی، دزیری، ۶۴ ص

صدرالدین محمد بن زبیر دست خان :

( )

۱ - تحفه الصدور (فرستاده)

کلکته، ۱۹۱۱ م، سری، رقی، ۶۲ ص

محمد زرقانی :

۱ - بدایع الآثار، سرفا، عبدالبهاء

ممبئی، ۱۳۳۲ ق، سنگی، دزیری، ۴۳۲ ص

۲ - خطبات عبدالبهاء فی اروپا و آمریکا

مصر، ۱۳۴۰ ق، سری، ناشر فراج الله الکردی

محمد بن زفر بن عمر :

(زنده در سال ۵۷۲ ق)

۱ - تاریخ بغداد :

ابوبکر جعفر بن زفر، ترجمه، و نصر احمد ابن

محمد بن نصر الفاضل از هرمن فارسی، تلخیص

سید محمد بن زفر

لندن، ۱۹۵۴ م، سری، رقی، ترجمه

ریچارد فرای بزبان انگلیسی، ۱۷۸ +

۲۰ ص

پاریس، ۱۸۷۶ م، سری، ۱۱۱ ص

پاریس، ۱۸۹۲ م = ۱۳۱۰ ق، سری،

دزیری، با اهتمام شارل شفر، ۲۹۲ ص

مشکند، ۱۸۹۷ م، سری، با ترجمه

دلیکس، مستشرق بربان روسی، تحت نظر

در تولد

بهارا، ۱۳۲۲ ق، سری، ناشر ملا سلطان ابن

ملا صابر، ۱۲۵ ص

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، رقی، تصحیح

عبدوس رسوی، ۱۲۸ ص

ابوبکر محمد بن زکریای رازی

(۲۴۰ - ۳۲۰ ق)

یکی از اعیان کبار و دانشمندان عالیمقدار است . مولد و متشأ اوشهرزی بوده و در بدو جوانی در عداد صنایع و اهل حرفه شمرده میشده پس ارجندی مشمول عمل کیمیا و داخل در شغل صنعت گری شده بواسطه بهار ادویه و عقاقیر بدردد چشم مبتلا شد برای معالجه به طبعی مراجعه نمود که حال مبلغ پانصد دینار حق الزحمه مطالبه کرد ابوبکر گفت عمل اکیر است من بیهوده عمرم را تلف نمودم و آخر بمقصود خود نرسیدم از اینوقت عمل اکیر را ترک نمود و مشغول بخواندن علم طب گردید در اندک زمانی در این فن ماهر و مشهور شد و مصنفات او پسند اهل فن گردید .

او علاوه بر تألیف کتاب آوار و حوره در پیش بلد شد و از اطراف و اکناف روی بمصر فرستادند . شماره شاگردانش مانداری بود که صدای تفریق استاد را نمی شنیدند و دیگری نقل کلام او را مینمود

در اواخر عمر بعزت و یاد خوردن باغلا چشمش آب آورد و نابینا شد . بسال ۳۱۰ یا ۳۲۰ در گذشت (کنزالحکمه ج ۲ ص ۲۹)

۱- المعاری (عربی) :

جزء اول ، در امر اسد اس ، حیدر آباد کوه ۱۳۲۴ ق ، سری ، وریزی ، ۲۹۰ ص .
جزء ۱۴ ، حیدر آباد دکن ، ۱۳۸۲ ق ، سری ، وریزی ، ۲۵۱ ص

۲- دلائل الطبیة (عربی)

۱- الطب الروحانی ۲- السیرة العلمیه
۳- مقالة فیما بعد الطبیعة ۴- مقالة فی

امارات الافعال والدیوة ۵- من کتاب اللذة
۶- من کتاب علما لاله ۷- القول فی القدمات
الحصنة ۸- القول فی البیولی ۹- القول
فی الزمان والسكان ۱۰- القول فی النفس
و العالم ۱۱- العاظرات بین ابن حاتم
الرازی و ابن بکر الرازی) .

جزء اول ، مصر ، ۱۹۳۹ م ، سری ، وریزی
باهتمام پ . کراوس ، ۳۱۶ ص .

۳- رساله بوء العا :

زکریای رازی ، ترجمه طهران ، ۱۳۲۶
ش . سری ، جیبی ، ۴۷ ص
طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقمی ، ۲۹ ص

۴- رساله لیسری فی الطب - کتب محمد بن زکریای رازی

(عربی)

۵- کتاب الیوم و لیلته - یازس ، ۱۹۳۶ م
سری ، رقمی ، باهتمام پ . کراوس ۵۱ ص

۵- الیوم و لیلته (عربی)

۶- شرح حال زکریای رازی بعلم خودش
کهو کتر (پ . کراوس) متن عربی آنرا
با مقدمه و حواشی بسیار سودمند در دو شماره
از یکی از مجلات ایتالیایی بنام (شرق)
منتشر ساخته است - مجله یادگار ، سال
اول ، شماره ۳ ، ص ۵۷۰) .

طهران ، سری ، وریزی ، باهتمام عباس
قبال آشتیانی ، ۱۸ ص

۶- شرح حال و مقام محمد زکریای رازی :

دکتر محمود نجم آبادی ، طهران ، ۱۳۲۶
ش . سری ، وریزی ، ۳۱ ص ، ضمن شماره
اول مجله جهان پزشکی

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، وریزی ،
۳۹۶ ص .

۷ - کتاب السر (عربی) .

بیبی ، ۱۳۱۴ ق ، مسک ، ویرسی ،
۴۸ ص

۸ - منظوم (عربی) در طب

لیدن ، ۱۹۰۳ م ، سری ، ویرسی مرزگه ،
عش عربی با ترجمه فراسوی ۸۳۰ ص ،
ص ، ضمن کتاب الکامل فی الصناعة ممری
به الملکی

۹ - من لا یضره الطب (عربی)

۱۰ - رسالة برة الساعة (عربی)

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقی ، شرکت
سپاهی طبع کتاب ، با اهتمام جمال الدین معارف
پرور ، ۱۱۱ ص .

ابو عبدالله محمد بن زکریا بن دیار غلابی

نصری

(۲۹۸ و ۱)

او یکی از روایت سیر و احادیث مطهره
و غیر آن بود . وی صدقه و صادق است
اوراست : کتاب مقتل الحسین من علی ، کتاب
وقعة صفین ، کتاب الجمل ، کتاب الحرة ،
کتاب مقتل امیر المؤمنین ، کتاب الاحواد
کتاب المسفلین (از فهرست ابن السدی
چاپ اول ، مصر ، ص ۱۵۷)

صاحب تاج العروس کتبه او را (ابوبکر)
آورده و بنقل ادابن کثیر گوید : غلابی از
عبدالله بن رجاء روایت کرد و طرانی از
وی روایت دارد و غلاب نام یکی از اصحاب
او بوده در ریحانة الادب آمده است نسبت
وی جوهری و از فسله غلاب (متبع عین و
نخیف لام) است او از رجاء و اعیان محدثان
امامیه در اواخر قرن سیم هجرت و مورخ

اخساری و کثیر العلم بود . تألیفاتی در
احبار فاطمه ع و حمل و صبی و مقتدر حسینی
(ع) و جز آنها دارد و سال ۲۹۸ در گذشته
است (لغت نامه دهخدا ، غلابی ، ص ۲۹۶)
سایر مآخذ : جامع الرواة ، ج ۲ ، ص ۱۱۴
مسیح المقال ، ص ۲۷۳
۱ - کتاب التواین و غیر الواردة (عربی) :

دکتر محمد زکی مبارک بن عبدالسلام :

(۱۳۰۸ - ۱۳۷۱ ق)

در ستریس از قوای عمومی مصر تولدیافت
و در الارهر تحصیل نمود . در رشته ادبیات
از جامعه المصریة و جامعه سوربوی بدرجه
دکتری لائل آمد . در مصر بتدریس اشتغال
یافت بعداً بباروسی وزارت معارف منصوب
شد . در قاهره وفات یافت و در ستریس
مدفون گردید (مجمع المؤمنین ، ج ۱۰ ،
ص ۹)

۱ - مدافع الحق (عربی)

مصر ، ۱۳۴۳ ق ، سری ، مطبعة الرحادیة .

محمد زکی واعظ :

( )

مدرس مدرسه مصطفی کامل

۱ - زفرات فی العقب (عربی) :

مصر ، ۱۳۳۹ ق = ۱۹۲۱ م ، سری ، مطبعة
اسبحة

معین الدین محمد رجبی اسفرای هروی :

(۸۹۹ -)

ارمشیان معروف دمان خود بود در سال
۸۷۳ هجرات رحمت و در دربار سلطان حسین

شته دوره ادب است و کثرتی را طی نموده است.
(سختوران نامی معاصر، ج ۲، ص ۱۱۶)
۱ - جزیره (مجموعه اشعار)
طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رفیعی امیر کبیر،

محمد محمد بن زین العابدین نقوی رضوی
نقوی هو اساری متخلص به نقائی :

در بیعت متولد شده و نزد علمای آلیا تلمذ
نموده . و عربی و فارسی شعر میسر آید و
قنائی تخلص می نماید از علمای معاصر و
در اسفهان اقامت دارد
(عبرت رسوبه ج ۱۵، ص ۵۶۹)
۱ - برهان المظنی

۲ - جلد اسفهان
جلد دوم شعب، ۱۳۶۴ ق، سنگی، جیبی،
ص ۸۰

۳ - الدرر و اللالی فی زاد الايام والالیالی
اسفهان، سنگی، جیبی، ۱۲۰ ص
۴ - القدره البیضاء فی حاشیه عروة الوثقى (عربی)
۲ جلد، اسفهان، ۱۳۴۳ ق، سنگی، جیبی،
ص ۳۰۰

دیشرا بمقامات مهم دائل گشت، چنانکه
لشکر شاه و آنکه مهر رسمی دربار سلطنت
بود و سپهر دند و بیشتر با قوام الدین نظام
الملک خوافی وزیر معروف که در پرورش
دانشمندان اختصاص داشته مربوط بوده است
شعر را تا اندازه خوبی گفته . سال ۹۰۳
در گذشته است .

(سالنامه پارس، بقلم سعید نفیسی)

سایر مأخذ: رجال حبیب السیر، ص ۱۹۵
۱ - روایت الهذات فی اوصاف مدینه هرات :

۲ جلد، طهران ۳۹ - ۱۳۳۸ ش، سری،
وزیری، نشریه ۵۳۰ و ۵۲۴ دانشگاه،
شمس میر محمد کاظم امام، ۶۴۲ + ۵۲۹ ص

الفیخ محمد الرانی الملکی :

( )

۱ - الفصل فی اصول الرسل (عربی):

مصر، ۱۳۷۲ ق، سری، رفیعی، ۸۰ ص

محمد زویین :

(- معاصر)

۱ - بهادرت عمومی :

طهران، سری، وزیر، نشریه ۶۶۶
دانشگاه .

محمد زهره :

( )

۱ - ابوحنبله حباه و عمره و آراه و فقه (عربی):

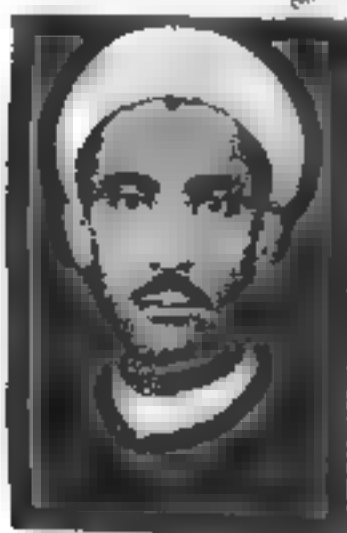
مصر، ۱۹۴۷ م، سری

محمد بن (ضیفم) الممالک عبدالله زهری :

(۱۳۰۵ ش - معاصر)

در یکه و ستای مدحی میان راه چالوس به
شهر سوار بدیا آمده . تحصیلات خود را ادامه
داده و لیسانس ادبیات شده و بعد در این

۴ - دعوة الحق رسالة عليه .

اسفهان، ۱۳۶۰ ق، سنگی، ۴۰۰ ص

۵ - صلوات و فضائل آن :

اصفهان.

۶ - فریاد حق :

جلد اول، اصفهان

۷ - ميثراة الفناء در علانہ ظهور :

اسفهان، ۱۳۵۹ ق، سنگی، جیبی، ۸۰ ص

۸ - مبادیة المؤمن العاطفین :

(معروف بتاريخ اسمیلة)

مسکو، ۱۹۵۹ م، سری، دربري، ۲۲۱ +

۲۳ ص

شیخ محمد بن شیخ ربیع العابدین حسن حائری

مارندرابی :

(۱۲۸۳ ی - ۱۳۵۰ ی)

در سال ۱۳۲۹ ق رئیس دیوان عالی شهر تبریز

بوده و در یکی از طبقاتی قبرستان شوقیه

مدفونست .

۱ - دستور العمل اصول معاهدات حقوقی بین المللی

طهران، ۱۳۳۲ ق، سنگی، جیبی، با اهتمام

احمد آقازاده تهرانی مدیر مدرسه شوکتیه،

۱۶۰ ص

۲ - رساله ایمنی، دستور العمل دیوان عالی تبریز :

طهران، ۱۳۲۹ ق، سنگی، رقی، ۵۴ ص

شیخ محمد شیخ حسین الساعدی :

(۱۹۲۲ م - معاصر)

دو وزارت معارف عراق عرب با سمت استادی

بجندت مشغولست

(نقل از خط مؤلف)

۱ - التحصیون فی التاریخ (عربی)

جزء اول از قسم اول، نجف، ۱۳۷۵ ق، سری،

وزیری، ۲۲۴ ص

حاج شیخ محمد سیف‌زاده سالکی بارفروشی :

(- معاصر)

فرزند مرحوم سیف‌الاسلام بابلی ارمغی

آن سامان است . برای تکمیل تحصیلات

خود در زمان حاج شیخ عبدالکریم قمی

آمده و پس از چند سال با احراز معلومات

فقه و اصول و حکمت و ادبیات بموطن خود

مشتغول است نموده و بوعظ و خطابه و تبلیغ

پرداخته است

(آثار النجعة، ج ۲، ص ۲۲۰)

۱ - ارشاد سالکی

تألیف ۱۳۱۰ ش سری حشمتی، ۲۴ ص

دکتر محمد سام :

(- معاصر)

استاد دانشکده علوم اداری با سمت سمت

استادی سمت معاون دانشکده علوم اداری

و باررگانی منصوب و مشغول کار گردید .

در تاریخ ۱۸ خرداد ۱۳۴۳ معاونت پارلمانی

وزارت فرهنگ برقرار شد

۱ - تجزیه و تحلیل امور اداری :

جلد اول، طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، وزیری،

مؤسسه علوم اداری و بازرگانی دانشکده
حقوق، ۲۰۰ ص

محمد سامی :

( )

۱ - تربیت شکره

کابل، ۱۳۲۲ ق، سری، رفق،

محمد السباعی الحناوی شیخ الیم :

(۱۲۶۸ ق)

مصر، ادبیات او؛ حاشیه تفسیر الجلالین
بلوغ المراد طریقات سعاد

(مجموع المؤلفین، ج ۱۰، ص ۸۳)

۱ - ابوسیان بن حرب شیخ الذویلی (ع)

مصر، ۱۳۷۸ ق، سری، ویری، ۲۸۸ ص

محمد بن محمد بن عبد الوهاب السباعی الجبری :

(۱۳۵۰ ق)

وی در قاهره عضو وزارت کار و ادنیوسدکن

و مترجمان زبان انگلیسی است - بدل

۱۳۵۰ ق در قاهره وفات یافت

(مجموع المؤلفین، ج ۱۱، ص ۲۴۱)

۱ - الابطال (عربی)

طوماس کارلایل، ترجمه، مصر، ۱۳۴۹ ق،

سری

۴ - خواطر فی الحیاة والادب (عربی) :

قاهره، سری، رفق، ۳۱۹ ص

۴ - ذات الثوب الایض (عربی)

۴ جلد، مصر، بی تاریخ، سری

۴ - رسائل القرم (عربی)

مصر، مطبعة النهضة

۵ - المهر (عربی)

مصر، مطبعة المعهدیه المصریه :

۶ - الامور (عربی)

واشنگتن، ترجمه، مصر، مطبعة المعارف

۷ - محند رسول الهدی الرحمن وشریفة العالمة (عربی) :

طوماس کارلایل، ترجمه، بیروت، ۱۳۵۶

ق، سری، ۵۶ ص

۸ - المراء الجديدة (عربی)

مصر، بی تاریخ، سری، ۱۸۳ ص

۹ - القصة العبد فی احلام العاقلین (عربی)

مصر، مطبعة التجارية

محمد سبطین :

( )

وقت کاتب در علوم (عربی)

۱ - مؤلفر مقصود :

لاهور، ۱۳۳۶ ق، سگی، رفق، ۱۶ ص

سید محمد السبکی :

(رنده در سال ۱۲۷۵ ق)

فلسفة المدیة را درسویس شروع و درجده

بیابان و سالد است (مجموع المؤلفین، ج

۱۰، ص ۱۸)

۱ - القصيدة المدیة فی مدح مودی الامیة (شعر عربی) :

مصر، ۱۲۷۶ ق، سگی، ویری، ضمن

مجموعه

محمد (بن محمد حسین کاتب) سپهر :

(۱۳۲۸ ق - معاصر)

۱ - روانشناسی :

محمد آمین، ترجمه، مشهد، ۱۳۱۸ ش،

سری ، رقی

محمد طلعت (پیرنیا) ستاک یزدی نائینی :

( )

۱- تفسیر ستاک (شعر) :

بمبئی ، ۱۳۴۷ ق ، سگی ، رقی ۱۷۵

+ ۹۴ ص ، ص دیوان

۲- دیوان ستاک (شعر)

بمبئی ، ۱۳۰۷ ق ، سگی ، رقی

بمبئی ، ۱۳۴۷ ق ، سگی ، ۱۷۵ + ۹۴ ص

با تئیس دریکمیلد ، در مقدمه عکس شاعر

طهران ، ۱۳۳۵ ش سری حش

۲۳۰ ص

محمد بن سرج یشابوری :

( )

۱- شرح قصیده فارسی خواجه ابوالحسن احمدی
حسن هرجانی .

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سرپوش ، دوسری

استیتوی ایران و فرانسه : مکتب

های ایرانی شماره ۶ ، تصحیح و مقدمه

فارسی و فرانسوی هری کریس و دکتر

محمد معین ، ۱۱ + ۱۲۵ + ۱۱۶ ص

مهندس محمدرضا فرزان بخاری :

(- معاصر)

اوپس از طی تحمیلات مقدسای رشته زبان

فرانسه را انتخاب و در این قسمت باحد

عنوان پرهور آگرژده نل آمد بیش بیست

و پنج سال است که در دبیرستانهای تهران

و دانشکده افسری بتدریس زبان فرانسه

اشتغال دارد و علاوه بر تدریس مترجمی در

دوسماتخانه و ریاستخانه فرهنگ فرانسه

و ریاست آکادمی فرانسه را در تهران

عهد دار است (سالنامه دبیرستان مهیار

تصلی ۳۶-۱۳۳۳) .

۱- دستور زبان و قواعد انالسی

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۲ ، م ، سری

رقی ، ۱۰۷ ص

۲- فرهنگ سرور :

(قواعد زبان فرانسه فارسی)

جلد اول ، طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقی

۱۸۰ ص

سید محمد سرور الواعظ الحسینی الیهوری :

( )

۱- مصباح الاصول (عربی) :

تقریر سید ابوالقاسم خوئی ، ۱۳۷۷ ق ،

سری ، رقی ، ۴۷۲ ص

شیخ محمد سرور محلاتی :

(- معاصر)

۱- عورهدفروران در اعجاز قرآن :

قم ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، رقی ، ۱۲۴ ص

۲- شاه ولایت یا ناعدا کتبی است :

محلات ، ۱۳۴۲ ش ، سری ، دوسری ،

۱۴۵ ص ، درجانه عکس مؤلف

ابوالمحسن محمد بن سعد بن محمد

النجواف ، ابن ساجی :

(زنده در سال ۷۳۲ ق)

ارادیه و شعری قرن هشتم هجری بود .
(دانشمندان آذربایجان ، ص ۲۱)

سایر مآخذ و صحاح الادب ، ج ۵ ص ۱۶۵

۱ - حل المشكلات در علم و جفر :

حکیم طهمین هندی ، ترجمه ، بمبئی ، ۱۳۱۲

ق ، سنگی ، رقمی ، ۸۳ ص .

هند ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ، رقمی ، ۶۳ ص

۲ - الدرة الثماني في ترجمة اللثاني (شعر) :

(ترجمه ثرا اللثانی شیخ طبرسی به شعر فارسی ،

تاریخ فراغت از ترجمه ۷۳۲) .

استانول ، ۱۳۱۵ ق .

بمبئی ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی

بمبئی ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، ۶۳ ص

ابو عبدالله محمد بن سعد بن شمس الزهري

المصري كاتب الواقعي ، ابن سعد :

(۱۹۸ - ۲۳۰ ق)

اوتاریخ و حدیث از واقعی و دیگر اصحاب

روایت فراگرفت و به (۲۳۰) در گذشت

از اوست کتاب الطبقات و آثارا در سیرت

مصطفی صلوات الله علیه و اصحاب و تابعین

اوتا رمان خویش کرده است . ابن الندیم

ملاوه بر کتاب الطبقات کتاب دیگری به نام

اخبار النبی از او نام برده است

(لغت نامه دهخدا ، ص ۳۹۶) .

سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا ، ج ۱

ق ۲ ص ۸۱۱ .

۱ - طبقات :

ترجمه هارده از طبقات ابن سعد به فارسی ،

مترجم ۲ ، آگسره ، ۱۸۹۱ م ، سنگی ،

وزیری ، ۱۰۶ م .

۲ - طبقات العبری (عبری) .

۴ جلد ، مصر ، ۱۳۵۸ ق سری ، وزیر ،

۳ - مولد الاعراب (عبری)

قسططیه ، ۱۲۸۳ ق ، سری ، وزیر ،

۱۴ ص

شیخ محمد السعودی :

( )

۱ - فتح الرحیم فی ترویج القرآن الکریم (عبری) :

۲ - کوبک المسیر فی قرآنة ابن کثیر (شعر عبری) .

شمس الدین محمد بن فخر الدین سعید فخری

اصفهانی ، شمس فخری :

(- زنده در سال ۷۴۴ ق)

از شعرا و ادیبانی معروف قرن هشتم بود و

دو قوالی در دربار امانت نصر الدین احمد

نیریز داشت که در این کتاب نیز به نامش یاد شده است

خواجه عیث الدین محمد بهر روشد الدین

صدرا و سید و آران پس به خدمت شیخ ابو -

اسحق البیرو در آمد و بهدش فخر الدین بهر

ر شمرای معروف بهر خود داده است . شمس

فخری مؤلف چند کتابست از آن جمله معیار

سرعی در فن عروض و قوافی که در ۷۱۳

در لرستان تمام کرده و دیگر قصیده مصنوع

معمومی باسم مشرق البعور و مجمع الصایع

که در ۷۳۲ در قم در مدح خواجه عیث

الدین سروده و دیگر معیار جمالی و مفتاح

ابواسحق شامل عروض و قافیه و بدیع و لغت

که در ۷۴۴ باسم ابواسحق البیرو در فارس

تمام کرده و وی در عروض و قوافی و لغت و

محسبات کلام در عصر خویش معروف بوده

(سالماتۀ پارس بقلم سعید نفیسی)

سایر مآخذ : از سعدی تاجایی، ص ۳۸۲،
تاریخ عصر حافظ، ص ۱۰۸، مجله یادگار
سال ۲، شماره ۵، مجله دانش، شماره اول
۱ - معیار اللغة بافتاح ابواسحق :
عاران روسیه، ۸۵ = ۱۸۸۷ م، سری، باهتمام
کارل زالمن مشرق روسی، ۱۹۵ م
۳ - واژه نامه های فارسی، بخش چهارم معیار جمالی :
طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وریزی، نشریه
۴۸۶ دانشگاه، تصحیح دکتر صادق کب،
۲۴ + ۵۵۷ م

محمد سعید قطعی :

( )

۱ المبر، معاصران (عربی) :

مصر، ۱۳۵۶ ق، سری

شرف الدین ابو عبد الله محمد بن سعید ابن
حماد بن محسن بن عبد الله بن سنهاج بن هلال
سنهاجی بوسیری :

(۶۰۸ - ۶۹۴ ق)

از مشاهیر شعرا و ادبا و در فنون شعر مهارتی
بسر داشت و اشعار او دارای مفاصل بی نهایت
بلکه خارق عادت است. قصائد بسیار در مدح
حضرت رسالت سروده این حجر مکی عفلانی
گوید جامع ترین قصاید که در اوصاف و
خصائص آن حضرت سروده اند قصیده همیری
بوسیری است که در نظم و نشر از عتاید هم
بوده و این قصیده را مانند طلای احمر در
قالبدیشتو مثل دو و گوهر منظوم ساخته
و نیز گوید هر گاه گفته بوسیری منحصر
قصیده برده بود در شرف و تقدم رتبه او
کفایت مینمود. زیرا در شهرت مقامی رسیده

که مساجد و خانه ها مانند قرآنش درس
میخوانند. بوسیری سال ۶۰۸ متولد و
پیر سنوات ۶۹۴ - ۶۹۷ در گذشت، قمرش
اسکندریه معروفست
(ریحانة الادب، ج ۱، ص ۱۷۹)

سایر مآخذ : محمد المؤلفین، ج ۱۰، ص ۲۸
۱ - ام افری فی مدح خیر النوری الشهیر بالهجرة
(شعر عربی) :

قاهره، ۱۳۱۵ ق، سنگی

قاهره، ۱۳۶۸ ق، سری، رقم، ۷۱۲ م،
صن مجموعه متون الکبیر .

مصر، ۱۲۷۶ ق و ۱۲۹۷ ق و ۱۳۰۳ ق، صن
مجموعه

۲ - قصیدة فالبردة ، الکواکب الدریة فی مدح خیر البردة
(شعر عربی) :

مصر، ۱۲۷۳ ق و ۱۲۷۶ ق و ۱۲۹۵ ق
۱۲۹۶ ق و ۱۲۹۷ ق و ۱۳۰۲ ق و ۱۳۰۳ ق
و ۱۳۰۴ ق و ۱۳۰۶ ق و ۱۳۰۸ ق و ۱۳۲۳ ق
مصر، صن مجموعه

قاهره، ۱۳۶۸ ق، سری، رقم، ۷۱۲ م،
صن مجموعه متون الکبیر
آستانه، بی تاریخ، سنگی .
نمش، ۱۸۹۳ م

حکه، ۱۳۱۷ ق، سری، صن مجموعه
دهلی (شرح قصیده) ۱۲۸۹ ق، سنگی، وریزی
۱۰۴ م
۳ - نظم النورع :

نمش، ۱۳۰۱ ق، سنگی، وریزی، ۱۱۶ م

محمد سعیدی

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت ، زبان و ادبیات
انگلیسی را در کالج امریکائی طهران و

علوم مدینه را نزد استادان هنر آموخت
بصحتین مقالات اودر روزنامه (شوق سرخ)
ذوق نویسندگی و استعداد ادبی وی را
آشکار کرد و برودی در مدرسه نویسندگان
و ادبیات جوان درآمد

از آن پس هر چند سعیدی بکار سیاست
پرداخت اما هیچگاه دامن تحقیق و مطالعه
را رها نکرد و با انتشار مقالات و تراجم
دوستانان علم و دانش را بر خوردار ساخت
از جمله مشاغل سیاسی معاونت وزارت راه
و سرپرستی اداره تبلیغات و معاونت نخست
وزیری بوده است. چند سال بر مدیریت
مجله (راه نو) را همداشته

سعیدی در نویسندگی شیوه‌ای صریح و دلپذیر
دارد. حسن سلوک و فروتنی و لطف و محبتش
ربا نزد دوستان وی است
(مقدمه کتاب)

۱- آخرین روز يك محبوم .

ویکتور هوگو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۰۶
ش ، سری ، رقص ، بخاور ، ۱۰۰ ص
طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقص ، چاپ
دوم ، این مینا ، ۱۰۴ ص ، با خطامه
ویکتور هوگو .

۲- اخلاق روحی :

ساموئل اسمایلز ، ترجمه ، ۲ جلد ، طهران .

۱۳۰۸ ش ، سری ، رقص ، ۱۲۲ + ۱۳۹ ص
۲ جلد ، طهران ، بر تاریخ ، سری ، بخشی ،
چاپ دوم ، ۱۳۱ + ۰ ص .
۲ جلد ، طهران ، سری ، رقص ، ۲۰۲ +
۲۱۶ ص
۲ جلد ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سری ، زوار ،
۱۹۹ + ۲۱۲ ص

۳- امیر کبیر :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقص ، امیر
کبیر و اقبال ، ۲۷۲ ص ، حسن مردان
خود ساخته

۴- انسان در تکاپوی تمدن

ادوین هالو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ،
سری ، وزیر ، امیر کبیر و اقبال ،
۱۳۲۸ ص

۵- ترجمه ، طهران ، سری ، رقص ،
۱۳۳۵ ش

۶- تاریخ جهان یا انسان در تکاپوی تمدن :
دوم ، ۸۷ ص

۷- یاد زن خادم و پندرمسالومه :

۸- اهمیت اردت مردن

اسکار وایلد ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶
ش ، سری ، رقص ، نگاه ترجمه و نشر
کتاب ، ۳۰۲ ص

۹- تاریخ جهان یا انسان در تکاپوی تمدن :

(رجوع شود شماره ۴)

۱۰- تاریخ عرب .

فیلیپ حتی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶
ش ، سری ، رقص ، رادر ، ۲۱۶ ص
۱۱- جنگی ایران و روم

(تألیف پرو کوپپوس که خود وقایع سلطنت
اقوشیروان و جنگهای او را بارو میانه دیده
و در اکثر جنگها حاضر بوده است)

ترجمه ، طهران ، بی تاریخ ، سری ،
خشتی ، تشریف شورای نظام ، ۱۹۸ ص .
طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، وزیر ،
بنگاه ترجمه و نشر کتاب ۲۳۱ ص
۱۱- چهار نمایانه

(۱- اکثر) ۲- ذلالت تراخیس ۳- علو کتس
۴- آژاکس)

سوفوگل شاعر باستانی یونانی ، ترجمه ،
طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقی ، بنگاه
ترجمه و نشر کتاب ، ۲۹۷ ص .
۱۲- خاطرات سفر آمریکا

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقی ، مجله
طهران مرور ، ۲۱۶ ص .
۱۳- عطایه و پیکور همگو بر سر قبر و قبر

ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، بنگاه
ابن سینا ، چاپ دوم ، ۱۰۴ ص ، آژاکس
رور یک محکوم

۱۴- علیح فارسی از قدیمترین ارموز و لغزین به نظم و نثر
(گزارش نظامی ، وقایع کلاسیک و تاریخی)
سر هنر نگار آرتو لدویلر انگلیسی ترجمه ،
طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، رقی ، تشریف
مجله نشون ، ۲۴۵ + ۱۹۶ ص
۱۵- راز آفرینش انسان :

ا. گریس مورس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴
سری ، رقی ، امیر کبیر و اقبال ، ۱۶۶ ص .
طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقی ، امیر کبیر
چاپ دوم ، ۱۷۹ ص .

۱۶- زیر درختان ریرون :
آلفونس کار ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵
ش ، سری ، رقی ، چاپ چهارم ، ۲۷۰ ص .
۱۷- سه نمایانه :

(۱- اودیپوس شاه ۲- اودیپوس در کولولوس
۳- آشی گون)

سوفوگل ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،
سری ، رقی ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ۱۹۶ ش
۱۸- فروید ، شرح حال

استعان زوایک ، ترجمه بدم مستدر ، طهران ،
سری ، رقی ، کانون معرفت ، ۱۰۸ ص .
۱۹- گریس کلمب

ساموئل الیوت مورس ، ترجمه ، طهران
۱۳۳۸ ش ، رقی ، سری ، رقی ، ۲۵۶ ص .
۲۰- ارد کورن :

ترجمه ، جلد اول ، طهران ، ۱۳۲۲ ش ،
جیبی ۱۹۸ ص .
۲۱- ماکدولین یا ورسایه درختان ریرون .

آلفونس کار فرانسوی ، ترجمه ، مفلونی
سری ، ترجمه از سری بارس ، طهران ،
۱۳۰۶ ش ، سری ، رقی ، ۲۸۶ ص .
طهران ، سری ، رقی ، ۲۸۲ ص .
۲۲- مقالات اجتماعی :

آرتور بریزیان ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲
ش ، سری ، جیبی ، ۶۲ ص .
۲۳- هلن ، هیپولیت ، آنت ، ایون

اورپید ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ،
سری ، رقی ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ،
۳۴۳ ص

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، رقی ، بنگاه
ترجمه و نشر کتاب ، ۳۴۳ ص

ابو عبدالله محمد بن سلام بن عبدالله ، ابن
سلام الجمعی :

(۲۳۲ ق -)

ادیب ، لغوی ، احادی ، رادی ، حافظ .
وی بغداد رفت و در آنجا مقیم شد پس
۲۳۲ بغداد در گذشت بگفته صاحب
سیر السلا و بقية الوعاة در سره و بیاد
(معجم المؤلفین ، ج ۱۰ ، ص ۴۱)

۱- طبقات الفقهاء (عربی)

مصر، ۱۹۵۲ م سرین و زیری، چاپ سوم،
۷۲۰ + ۳۶ ص.

محمد سلام مذکور:

(- معاصر)

۱- المدخل للفقهاء الاسلامی (عربی) :

(تاریخ و مصادره و نظریات العامة)

قاهره، ۱۳۸۰ ق، سرین، وزیری، ۷۸۲ ص

شیخ محمد سلامة السنجلی :

(۱۲۷۶ - ۱۳۴۷ ق)

در سنجل از قرائ منوفیه مصر تولد یافت و در الازهر تحصیل نمود . پس از فراغت از تحصیل در مدرسه حقوق مصر بتدریس پرداخت . سال ۱۳۴۷ ق در قاهره در گذشت

(معجم المؤلفین، ج ۱۰، ص ۴۳)

۱ - معراج البیان (عربی) -

مصر، مطبعة عيسى النابی الحلبي

ابو عبدالله محمد بن سلامة بن جعفر بن علی

ابن حکمون بن ابراهیم بن محمد بن مسلم

القصاصی القافی :

(- ۴۵۴ ق)

فقیه، محدث، مورخ، واعظ در مصر استماع حدیث نمود در ایام فاطمیین در مصر کاتب علی بن احمد بن جرحانی وزیر بود و بساوت روم روانه شد و مدت کس در قسطنطنیه بماند بعداً در مصر سست بخت قصود برگزیده شد. در ذی الحجه ۴۵۴ در آنجا وفات یافت

(معجم المؤلفین، ج ۱۰، ص ۴۲)

۱ - درة الواعظین و ذخرة العابدین (عربی)

مصر

۳ - دستور معالیم الحکم و مآثور مآثرم النتم (عربی)

(کلمات علی بن ابیطالب ع)

مصر، ۱۳۳۲ ق - ۱۹۱۴ م، سرین رقمی،

۲۰۸ ص

سلطان الواعظین سید محمد بن اشرف

الواعظین علی اکبر شیرازی :

(۱۳۱۴ ق - معاصر)

در دی القعدة ۱۳۱۴ ق در طهران تولد یافت.

پس از تحصیلات مقدماتی سال ۱۳۲۶ ق

با ولد خود بقتبات مهاجرت نمود پس از

دو سال تحصیل نا پدرش پکرمانشاهان آمد

و بواسطه تعلیماتی پرداخت پس از چندی

ب عراق و سوریه و فلسطین و مصر و در سال

۱۳۴۵ ق به هندوستان مسافرت نمود .

(آثار الصبح، ج ۲، ص ۱۵۲) .

۱ - شبهای پشاور، دفاع از حریم نجف.

طهران، ۱۳۳۴ ش، سرین، وزیری، ۱۰۶۲ ص

طهران، ۱۳۳۷ ش، سرین، وزیری، اسلامی،

چاپ سوم، ۱۰۵۹ ص

۲- حد طاعة ملطانی

(راهنمای یهود و نصاری و مسلمان)

طهران ۱۳۳۶ ش و سری و وزیر ۵۳۱۰ م.

فصیح الزمان سلطان الواعظین سید محمد ابن

ابوالقاسم رضوانی :

(۱۶۴۰-۳۲۴ ش

در بلوک قسای شیراز متولد شده . در اول بلوغ باصفهان رفته و مدت دو سال در آنجا مکث داشت پرداخته بعداً از آنجا غم رفته و مدت ده سال در این شهر تکمیل علوم عقلیه و نقلیه اشتغال داشت . در سی سالگی بطهران آمد در ملک و عاقل قرار گرفت

و چون مردی ادیب بود در میان مشایخ و بزرگان به فصیح الرحمن لقب گشت بعد از کمال این پادشاه به تبریز رفته و در آنجا در مطهران برگشت و باعلی بن الواعظین مشغول شد . در سنه ۱۳۲۴ هجری در طهران وفات یافت و در بن نایبه مدفون گردید (مختصران نامی معاصر ، ج ۲ ، ص ۱۳۵)

۱- گلایه فصیح الزمان رضوانی (متر)

شیراز ، ۱۳۶۷ ق ، باهتمام سیدالدین فرستی .

محمد سلیم علی مرادآبادی :

( )

۱- ارشاد الهی :

میراثه ، ۱۲۸۵ ق ، مسکی ، وزیر ، ۱۴۶ م

۳- تکرار محمود

مرادآباد ، ۱۸۸۱ م ، مسکی ، وزیر ، ۹۶ م

محمد بن سلیمان صولی بغدادی :

( )

صولی را بیشتر از جمله شعرائ ترک میدانند ایسکه وی قسمة عثمانی شد علتش آن بود که در سال ۹۴۰ هجری باعسقلان آس او بغداد را که تقریباً تمام عمرش آنجا گذشت از دست ایرانیان گرفتند . صولی در کمال سهولت بترکی و فارسی و عربی شعر میگفت و نخستین از آن چهار نفر عالیقدر است که در قدیمترین عهد ادبی عثمانیها مقامی پس از چنگیز داشته اند اگر دلمه او در عصر ادبیات ایران هائیس آمد نه به علت نقصان معلومات او در زبان فارسی میباشد بلکه از این جهت است که در مجلس مر بور رقبای بزرگتر و قمولهای بهتری در حسن مقال موجود بوده . ارتباط او با مذهب از اشعار وی نمایان دار کتاب حذیفة الشهداء که بتقلید روضة الشهداء ملاحسن کاشفی در شهادت امام حسین ع ساخته هویداست . صولی دیوان کاملی برین فارسی دارد که نسخه خطی آن در موزة بریتانیا موجود

- است. وی در بغداد بمرض طاعون در گذشت. در تذکره هفت اعلیم امین احمد رازی و آتشکده آذر نیز از اشعار فارسی او نقل گردیده (تاریخ ادبی برون، ترجمه رشید یاسمی، ص ۱۵۸)
- سایر مآخذ: از سعدی ناجامی، ص ۹۴۸، رعنود زولیت، ص ۲۴۵
- ریحانة الادب، ج ۳، ص ۲۲۲، فهرست مدرسه سپهسالار، ج ۲، ص ۶۴۷.
- ۱- ایس القاب (شعر با شرح ترکی)
استانول، ۱۹۴۴، م، سنگی، رقی، بی شماره صفحه + ۳۵ ص
- ۲- بنگ و باده (شعر ترکی)
ناشکند، ۱۲۷۰ ق و ۱۳۰۹ ق
تبریز، ۱۲۶۶ ق، سنگی.
- ۳- حدیقه العدا (شعر ترکی)
(نظر روضه الشهداء کاشفی)
بولاق، ۱۲۷۰ ق
تبریز، بی تاریخ، ۱۰۰۰
۱۲۶۸ ق
- ۴- دیوان شعر:
- ساقی نامه (شعر):
استانول، ۱۳۲۸ ق، سری، رقی، ۳۵۲ ص.
استانول، ۱۲۸۶ ق، سری، رقی، ۲۶۱
۲۱ + ۹ + ۱۶ + ۱۱۳ + ۱۲۸ ص.
تبریز، ۱۲۶۶ ق، سری، رقی، ۱۴۵ ص.
ناشکند، ۱۳۰۹ ق.
- ۵- رضوانده:
آفره، ۱۹۵۶ م، سری، وزیر، ترجمه ۱۰۸
دانشکده تاریخ و جغرافیا، به تصحیح و حواشی کمال ادیب کوردکیس ارغلی، ۸۴ + ۱۴ ص.
تهران، ۱۲۷۵ ق، سنگی، خشنی، ۳۲ ورق

۲- سفرنامه روح.

(این کتاب یکی از شاهکارهای هسولی شاعر و در واقع میتوان گفت بهترین نمونه شعر فارسی است. نسخ این کتاب مطبوع بسیار نادر و کمیاب است (مجله آرمغان، سال ۱۱ شماره ۶، ص ۴۱۹)

استانول

۱- بیس مجنون (شعر ترکی):

آستانه، ۱۲۶۴ ق.

ناشکند، ۱۳۰۹ ق، سری، درخامش دیوان

محمد سلیمان:

( )

۱- نسخه عینه

لاهور، ۱۸۷۰، وزیر، ۱۶ ص

محمد بن سلیمان بن محمد رفیع بن محمد المطلب

ابن علی نکاسی:

(۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ ق)

ضیه مهدی صادق مسلم الصدر ساده لوح بود
در تالیف کتاب قصص العلماء، علم تراجم
رحله قریب اعمال نمود (المآثر والآثار
ص ۱۵۷)

نکته آقامهدی فرزند مؤلف، وی در روز
سه شنبه ۲۸ جمادی الآخره ۱۳۰۲ ق در قریه
سلیمان آباد ملکی خود مدفون گردید
(کتاب علمای معاصرین، ص ۱۳)

۱- سبیل النجاة در اثبات نبوت:

قصص قصص العلماء بطبع رسیده است

۲- الفرائد فی اصول الدین (شعر عربی):

تهران، ۱۲۸۳ ق، سنگی، رقی، خط

اسمعیل بن علی خوانساری، ۱۱۶ ص.

تهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی

۳- مرید الرصوبه (شعر عربی):

تهران، ۱۲۸۳ ق، سنگی، رقی، مطبوعه

کربلانی محمد قلی ، بی شماره صفحه

حسین طالعانی .

۴ - فقه مظلوم (شعر عربی) .

طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، رقمی ، بی

شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، دربري ، بی

شماره صفحه ، یا سبیل السجاة

۵ - تلخیص العلماء در تراجم

۶ - بصره لغوام .

طهران ، ۱۲۹۶ ق ، سنگی ، وزیري ، خط

محمد حسین طالقانی کورانی ، بی شماره صفحه

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، وزیري .

طهران ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیري ، ۲۵۰ ص .

طهران ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، وزیري خط

دین المابدین قمی ، ۴۶۰ ص

طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، وزیري ، خط

طهران ، بی تاریخ ، سر بر وزیري ، خط

اسلامیه ، ۴۶۵ ص

لریز ، ۱۳۳۰ ق ، سنگی ، وزیري ، خط

سند لبريري ، ۴۶۶ ص در مجتبیای لریز

بمشی ، قبل از سال ۱۳۲۰ ق و ۱۳۲۶ ق ،

سنگی ، وزیري

لکهنو ، ۱۳۰۶ ق = ۱۸۸۸ ، سنگی ،

رجلی ، ۲۵۵ ص

هند ، ۱۳۴۰ ق ، ترجمه ناد علی رعد

بربان اردو .

۷ - مجموعه :

(۱ - رساله محمدیه در اصول دین و طهارت

و صلاة ۲ - رساله در دیات و قصاص ۳ - رساله در

حکم بول مشته بهمدار غسل و حدث در آن ؛

فصل ۴ - احکام الصیود ۵ - اسرار العقود

در صیغ و عقود ۶ - رساله در ربا ۷ - رساله

اثنا عشریه فی احکام الصلاة الواحدة اليومية) .

طهران ، ۱۲۹۶ ق ، سنگی ، خط محمد

ابو عبد الله محمد بن السماعه بن عبد الله بن هلال

ابن وکیع بن بشر التمیمی :

(۱۳۰ - ۲۳۳ ق)

ار فقهای حنفی ، شاگرد قسی ابو یوسف .

ابو مرثان مأمون ، قاضی جانب غربی بغداد بود و

در دوره متعصب برای صفی پیمانی ارفقاه

کناره گرفت و سال ۲۳۳ وفات کرد و

متجاوز از صد سال داشت (لغت نامه دهخدا

ص ۳۲۰)

سیر مأخذ : معجم المؤلفین ، ج ۱ ، ص

۵۷ ، دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ،

ص ۸۱۶ .

۱ - الاکتساب فی الرق الصکاب (عربی)

محمد بن الحسن الشیبانی ، تلخیص محمد

ابن السماعه

مصر ، ۱۳۵۷ ق ، سری ، ۹ + ک ص

شیخ محمد سنگلی :

(۱۳۱۵ ق - معاصر)

شیخ محمد حسن شریعت سنگلی متوفی

۱۳۶۳ ق برادر صاحب ترجمه مرعوب

عقاید و عابه و بعضی نویسندگان متعدد

مصر شده و در طهران محله سنگلی دارالتبلیغی

بام (رواق قرآن) تأسیس نمود و اصولی را

که انکار داشت بقرار دیل است :

۱ - مسألة رجعت ۲ - مسألة معاد جسمانی

۳ - مسألة معراج ۴ - مسألة معجزه انبیاء

۵ - مسألة شعاعت ۶ - عیبت ائمه (رمان ع)

شیخ محمد صاحب ترجمه در عین اینکه

مهم است در دانشگاه درس میدهد ولی نمی

دائم تاجه درجه ار عقاید برادر پیروی میکند .

سایر مآخذ سالنامه دانشگاه، تحصیل ۳۵

۱۳۳۴، ص ۳۲۰

۱- آئین دادرسی در اسلام

طهران ۱۳۲۹ش، سری، وری، نشریه

۸۶ دانشگاه، ۱۲۷ ص

طهران، ۱۳۳۵ش، سری، وری، نشریه

۳۵۹ دانشگاه، چاپ دوم، ۱۲۷ ص.

۲- تشریح یا قانونگذاری در اسلام؛

(باب مهورت)

طهران، سری، ۷۸ ص

۳- تفسیر سوره محمد

طهران، ۱۳۲۵ش، سری، وری،

۱۳۹ ص

۴- تفسیر سوره حد و احسان؛

طهران، ۱۳۳۴ش، سری، وری،

۱۳۶ ص

طهران، ۱۳۶۱ق، سری، رقی، ۷۲ ص

۵- چهار رساله در وصیه مورات، بیع نسولی، جمله

برای مطالعه

طهران، ۱۳۳۳ش، سری، وری،

چاپ دوم، سر ۱۸۵ دانشگاه، ۱۸۰ ص

۶- دلائل الدماء فی نوازل الفقه والاجتهاد

جلد اول، طهران ۱۳۱۳ش، سری،

رقی، ۷۲ ص

۷- رساله در تخریق خواب؛

طهران

۸- الفرائح العربی

(مکاح، طلاق، حلع، منارات)

طهران، بی تاریخ، سری، خشتی، ۱۰۵ ص

طهران، بی تاریخ، سری، رقی، ۷۳ ص

۹- عالم حقی؛

طهران، ۱۳۳۱ش، سری، رقی، ۲۱ ص

۱۰- قره، بی عنوان و مؤلف

طهران، سری، جیبی، ۳۶ ص.

زیر آن وعظ و تبلیغ بعد از فوت شریعت

مجموعی خود از بیس رحمت و جمعیتی که

نعمتشان در زمان حیات شریعت محفوظ

او در منزل شخصی وی حاضر شده است.

طبعة عوام بودند و کمتر تحصیل کرده بین

آنها بود و قسیده دو مرتبه (مغالب) کرده

ص ۲۵۷)

مدت هجده سال است که در مدرسه حقوق

دانشکده حقوق فقه و اصول تدریس می‌نماید.

سال ۱۳۲۹ش برای تدریس دوره دکتری

انتخاب گردیده، وی برای دانشجویان حقوق

و جوانان و افراد تحصیل کرده کتب مهم

(رواق) تأسیس نمود و دروس مختلفه را

تدریس میکند (سالنامه دانشکده حقوق

تحصیلی ۲۶ - ۱۳۲۷)

در مجله روشمکر، سال دهم، شماره ۵۰۶،

گفتگوی مختصر مجله ماسکنی و معاد است

او با عرادی امام حسین درج شده است.

محمد بن حسین سیاسی اصفهانی :
(۱۳۱۱ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده ، تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در این شهر انجام داده و اکنون در دانشکده پزشکی اصفهان تحصیل اشتغال دارد در اوائل بلوغ سرودن شعر آغاز کرده است بد کثره شعرای معاصر اصفهان ،

شماره ۱۰۵۱

۱ - می باشد

شماره ۱۳۳۱ ش سری حسینی

۶۸ - ش

مولوی محمد شاه :

(

۲ - محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد

قدری لاهیجی بوده است

۱ - شرح نوبی زلیخای چای منی بفرح عجیب :

لاهیجی ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ، درجی ،

۳۱۰ ص

کککه ، ۱۲۴۰ ق ، مطبعه قادری ،

۳۴۲ ص

کککه ، ۱۲۸۳-۷۹ ق ، سنگی ، رحلی ،

۳۷۷ ص

۱۱ - فقه ، تعلیمات دینی و اصول اخلاقی اسلام

مشارکت اسمعیل نوذری و محمد حرانی ،

جلد پنجم ، طهران ، سری ، رقمی ، امیر

کبیر ، ۱۲۵۰ ص

۱۲ - فقه ، وصیت و میراث (عربی) :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ۳۶ ص

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ۳۳ ص

۱۳ - قانون رصاع در اسلام ،

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، ۴۵ ص

۱۴ - انصاء در اسلام ،

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، درجی ، نشر

۵۴۸ دانشگاه ، ۳۳۲ ص

۱۵ - کلیات عقود و ایقاعات

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، شرکستهای

چاپ ، ۳۵ ص

۱۶ - النعمه (عربی)

طهران ، بی تاریخ ، سری ، حشلی ، ۲۵ ص

۱۷ - مصباح المیزان در منطق :

طهران ، ۱۳۴۷ ق ، سری ، حشلی ، ۲۵ ص

لیف ، ۱۳۴۱ ق ، سری ، رقمی ، ۳۹ ص

۱۸ - مابعدالاصول :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ، رقمی ،

۱۰۰ ص

محمد الموادی -

(

۱ - مملکت فی المیزان (عربی)

عصر ، ۱۳۷۳ ق ، سری ، درجی ، ۲۵۵ ص

محمد سوید :

(معاصر)

۱ - الاسلام و غزو الانصاء (عربی) .

رحله از توابع لسان ، بی تاریخ ، سری

رقمی ، ۷۶ ص

گانهور، ۱۳۰۱ ق = ۱۸۸۴ م سگی،
وزیری، ۳۴۹ ص

گانهور، ۱۸۸۲ م، سگی، وزیری،
۳۴۶ ص

لاهور، ۱۹۰۰ م، سگی، وزیری، ۱۷۵ ص

محمد آقا شاه تختگی :

( )

مدیر روزنامه شرق روس

۱ - رساله در حد :

تهلیس، ۱۳۲۳ ق، سری -

محمد بن شاه جهان قادی داراشکوه :

(مقتول در ۱۰۷۰ ق)

پسر بزرگ و ولعهد شاه جهان پادشاه هندوستان بوده . بالاخره اورنگ زیب برادر کوچکشوی بر او خروج کرده و پس راستیلا او را بقتل رساند . اگر چه سلطان و سلطانزاده بود اما تحصیل مقامات عرفیه می نمود . ناسعیدای سرمد دوستی داشت و ناملشاه مدحشای ارادت و اخلاص میورید و چون سلسله ملالشاه و میانشاه میر لاهوری طریقه قادریه مشهور بود قادری تخلص می نمود . . . گاهی بنظم مبادرت میکرد (ریاض العارفین ، ص ۲۰۹)

مکتبه صاحب خزینه الاسماء ، ج ۱ ، ص ۱۷۵ ، در روز جمعه اول محرم ۱۰۷۰ ق بقتل رسید

سایر مآخذ : تذکره خوشنویسان ، ص ۵۴
سبک شناسی بهار ، ج ۳ ، ص ۲۶۰

۱ - او پادشاه ، سر اکبر :

(ترجمه از متن سانسکریت)

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وزیری ، ۵

خواشی دکتر ناراجند وسید محمد رضا

جلالی نائینی ، ۳۳۲ + ۷۸۰ + ۷۸۰ ص .

۲ - حسد العارفین .

دهلی ، ۱۳۰۹ ق ، سگی ، وزیری ، ۳۶ ص

۳ - رساله حق نما .

لکهنو ، ۱۸۸۱ م ، سگی ، وزیری ، ۲۰ ص

گانهور ۱۳۱۵ ق ، سگی ، وزیری ، ۲۰ ص

آباد ، ۱۹۱۲ م ، سگی ، وزیری ،

۷۸ ص

۴ - رساله اول و جواب .

دهلی ، ۱۸۸۵ م ، سگی ، خشتی ، ۳۰ ص

۵ - ردور لعل :

لاهور ، ۱۹۲۳ م ، سگی ، رقمی ، ۳۱ ص

۶ - سلسله الاولاد ، لکهنو عرلا :

لکهنو ، ۱۸۷۴ م ، سگی ، وزیری ، ۲۱۶ ص

طریقه لکهنو

کسر انوار ، ۱۸۹۵ م ، سگی ،

وزیری ، ۳۶ ص

تذکره خواش

(الهدی طوطی نامه صیاء الدین تختگی) .

لندن ، ۱۸۰۱ م ، سری ، رقمی ، با ترجمه

نگیسی ، ۱۷۱ ص .

بمنی ، ۱۳۵۱ ق ، سگی ، رقمی ، چاپ

دوم ، ۷۲ ص

۹ - منقذات آثار

(۱ - رساله حق نما ۲ - ایهکات هندک

بر حیده ارسا سکریت بقاری ، ۳ - مجمع

البحرین)

کدکنه (مجمع البحرين و رساله حق نما)

۱۹۲۹ م = ۱۳۴۷ ق

طهران ، ۱۳۳۵ ق ، سری ، رقمی ، به

اهتمام صید محمد رضا جلالی نائینی ، ۲۳ +

۲۱ + ۳۰ + ۱۹ ص .

سید محمد (بن آقا حسین) موسوی شاعر وردی

مشهور به مصطفی :

(- معاصر)

۱- تهریر الاسول (عربی)

تقریر میرزا محمد باقر رجبانی ، تحریر

چهار جزی، نصف، ۱۳۸۳ ق، سری، وردی

+ ۴۷۵ + ۳۹۳ + ۳۶۰ ص

دکتر محمد شاهکار :

(۱۲۸۸ ش معاصر)

در طهران متولد شده و دارای دیدم فلسفی
از مدرسه دارالفنون طهران است درس هیجده
سالگی داخل وزارت فرهنگ شده و سمت
مترجمین میو گذار است. پس انتخاب
گردید بعد از مدتی در مدرسه تدیس سمت
معلم فیریت و شیمی و فرانسه منتقل شد و
بعد از طهرها نیز بدانشکده حقوق میرفت.
حاقبت در سن بیست و یکسالگی لسان
خود را گرفت و در کنگور شاگرد اول شد
سال ۱۳۰۹ عارم فرانسه شد و رشته حقوق

و دست را با هم گذارید. موفق که کترای
خود را گرفت بجای علی اصغر حکمت که
پرن آمده بود دبیر کل انجمن روابط
فرهنگی ایران و فرانسه شد و در همان خلال
دورشته اقتصاد هم دکترا شد و آخر الامر
بمقتضی در هیاتر شد و در هیاتر هم دکترا شد
حد کرد در سال ۱۳۱۶ با مران در گشت
نمود مشعل معتدله و او اس فر راست
و مشعل در دو ر کیفر اس دکترا شد و
مستشار وزارت دارائی و معاون کل بانک
صاحب

در سال ۱۳۳۵ در ی شرکت را کنوا اس
در حدی کارش نورفته و در اجیت با بران
مشعل و کالت داد گشتی پرداخت. اکنون
و در مجلس شورای ملی است
(مجله روشنگر، شماره ۳۹)

۱- ایران و جامعه ملل

در سن، ۱۹۳۶ م، سری، ۴۵ ص

۲- فرانکس

طهر، ۱۳۲۲، سری، الجسم روابط

در سن و امریک، ۵۵ ص

سید محمد معروف بشاه میر صاحب :

(۱۰۸۲-۱۱۸۶ ق)

۱- امرار توحید (فارسی و اردو) .

حیدر آباد کن، ۱۳۳۱ ق، مسکی، ویری،

۳۶ ص

محمد شاهوردی :

(- معاصر)

۱- طبعه اینسپا

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، دفعی، کمسیون

مبادلات فرهنگی بین المللی، ۹۵ ص.

تاج الدین عمیدالدوله محمد میرزا شایسته
قاجار:

( )

۱- دیوان شعر:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وریری، ابن-
سینا، ۹۸ ص.

محمد شایق:

(- معاصر)

۱- شایق (شعر):

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، جیبی، ۳۲ ص

شمس العلاء پرفسور شبلی نعمان محمدابن
شیخ حبیب الله:

(۱۲۷۴ ق - ۱۳۳۶ ق)

از علمای مشهور هندوستان است ولی
جميع تألیفات او (با منتهای یکی دو که بهری
است و یکی به فارسی است با اسم کلیت که از
قرار تقریر صدیقی نام در شرح احوال او
در دائرة المعارف اسلام، عبارتست از مجموعه

اشعار . ولی نمیگویند اشعار خود اوست با
اشعار غیر او از شعرای ایرانی یا هندی که
فارسی شعر گفته اند) مافوق همه برین اردو
است که در ایران چندین خواسته ندارد
حتی (شعر المعجم) او در تراجم شعرای ایران
در چهار جلد و آن نیز برین اردو است .
ولی خوشبختانه دو جلد آن توسط سید محمد
تقریر صدیقی کیلانی مژگان فارسی ترجمه
شده است و جلد اول آن در سنه ۱۳۱۶ و جلد
دوم آن در همین سال جاری در طهران بطبع
رسیده است .

صاحب ترجمه در سنه ۱۲۷۴ ق =
۱۸۵۷ م در اعظم گره متولد شده و بعد از
تحصیلات علوم اسلامی از فقه و حدیث و غیره
و همچنین زبانهای عربی و فارسی در سنه
۱۳۰۰ ق به سمت معلم در نهادهای عربی ده سی
در مدرسه علی گره منتصب گردیده و در سنه
۱۳۰۳ ق به تفریحی به خاور میانه کرده و در بلاد
سوریه و مصر و استانبول و بیروت و بیت المقدس
مدتی سیاحت نموده و سپس در سنه ۱۳۱۴ ق
از جانب نظام حیدرآباد بوظیفه مدیر اداره
علوم و فنون شهر مرپور منصوب گشت و از این
بعد بواسطه اطلاعات وسیعی که از علوم
سلامی و ادبیات السنه ثلاثه اردو و عربی و
فارسی اندوخته بود همچنان از شبلی شعلی
و ارمسی منشی از شاعر علمی و ادبی
منتقل گردید و تلامذه بسیاری از اطراف
پیرامون او گرد آمدند . تا بالاخره در
بیتندی الحجه ۱۳۳۲ ق داعی حق را لبیک
گفت و پس از در این وقت یساعده و هفت سال
بوده است

(محلّه یادگار، سار ۵، شماره ۳، ص ۵۲)

سایر مآخذ مجله پیدم نو، سال ۴، شماره ۶
و ۷، ص ۱۸۴، ارسندی ناحامی ص ۱۳۲ و
ص ۲۹۰

۱- اتحاد تاریخ التمدن الاسلامی (عربی)

ردبر حرجی زیدان، مصر، ۱۳۳۰ ق. سری،
وریری، ۲۶ ص، با انتقاد تاریخ آداب اللغة
والثقافت، لامه وانتقاد تاریخ العرب قبل
الاسلام در یکمجله

۲- بر کمال :

لکهنو، ۱۹۲۳ م، سنگی، دهم، ۳۰ ص

۳- تاریخ علم کلام :

شبلی نعمانی، ترجمه محمد علی فخر داعی،
اردو بقارس، طهران، ۱۳۲۸ ش، سری
وریری، ۱۷۸ ص،

۴- شعرا انجریا تاریخ شهره و ادبیت ایران :

جلد اول و جلد دوم و جلد پنجم ترجمه
مسعود انصاری، کابل ۳۰۴، ۱۳۰۱ ص
سنگی

جلد اول، ترجمه هنر کاظمی، تهران،
۱۳۱۶ ش، سری، وریری، ۳۶۹ ص

جلد دوم، ترجمه فخر داعی، طهران، ۱۳۲۷
ش، سری، وریری، ۲۵۰ ص

جلد چهارم، ترجمه فخر داعی، طهران،
۱۳۱۴ ش، سری، وریری، ۲۳۲ ص

جلد پنجم، ترجمه فخر داعی، طهران
۱۳۱۸ ش، سری، وریری، ۱۶۷ ص

جلد سوم، ترجمه سرور گویا، کابل، ۱۳۱۵
ش، سری

جلد چهارم، ترجمه برهان الدین کشکی،
لاهور، ۱۳۰۶ ش، سنگی

۵- شمع جمع یا فیه های آسمانی (شعر) :

طهران، بر تاریخ، سری، دهم، ۱۸۹ ص
۶- علم کلام جدید :

شبلی نعمانی، ترجمه محمد تقی فخر داعی
کتابی اردو بقارس، طهران، ۱۳۳۰ ش،

سری، وریری، ۲۴۶ ص

۷- کلیات شبلی نعمانی (شعر)

هند، ۱۹۰۹ م، سنگی، وریری، با اهتمام
مولوی محمود علی ندوی، ۱۲۳ ص

کابلور، ۱۹۰۶ م، سنگی، وریری، ۷۱ ص
۸- مجموعه نظم :

آکره، ۱۸۹۳ م، سنگی، وریری، ۵۰ ص

رکن الدین محمد عوبه کراچلی بن شجاعت-
علی لکهنوی :

(۱۲۸۰ ق)

جمع مدح :

۱- کلیل الاحسن :

(حاشیه شرح سلم العلوم)

هند، ۱۲۶۴ ق، سنگی

۲- درک المطالب فی آداب اللغه و الثوارب :

هند، ۱۲۶۶ ق، سنگی

۳- فرائط و صایب :

لکهنو، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وریری، ۱۳۲ ص

۴- عمده البصایع فی مسائل الرصایع :

هند، ۱۲۷۰ ق، سنگی

۵- قول الصواب فی مسائل البصایع :

لکهنو، ۱۲۶۱ ق، سنگی، وریری، ۱۶ ص

لکهنو، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وریری، ۱۴ ص

محمد شادید :

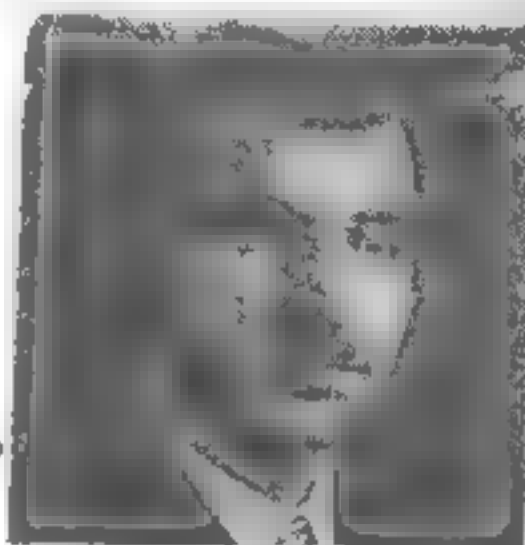
( )

۱- نهج القرآن فی التریة (عربی)

بیروت بر تاریخ، سری، دهم، ۳۶۲ ص

دکتر سید محمد بن احمد شفیع اصمہانی :

(۱۲۹۹ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شد و بعد از تحصیل ابتدائی و متوسطه داخل دانشکده ادبیات و حقوق شده و در آن دانشکده ناخذ لیسانس بوفیق یافته و سپس دوره دکترا را دنبال کرده و به پایان رسانیده است. اکنون در وزارت فرهنگ خدمت اشتغال دارد (مختصران نامی معاصر، ج ۲، ص ۱۷۴) بد کثر شعرای معاصر اصفهان، ص ۲۷۱.

۱- در راه ۱۳۵۵
سری، رقص، ۴۸ ص

الشیخ محمد شلیبی :

(- معاصر)

مفتش و راداد معارف در مصر
۱- شرح ام القری فی مدح خیرالنوری (عربی)
مصر، ۱۳۴۴ ق تا ۱۹۲۶ م، ۲۰ سری

شمس الدین محمد تبریزی شمس تبریزی :

( )

از عرفای نامی قرن هشتم بوده و ویرای شمس الدین تبریزی عارف مشهور قرن هفتم که مرشد جلال الدین مولوی رومی بوده اشتباه کرده اند و این شمس الدین تبریزی شاعر و رفاه خوب دارد را آنجمله ترجیع

بندی که معروفست و منظومه ایست .
(ماتامه هارس، بقلم سعید همیسی)
۱- مرغوب القلوب :

(مشتمل بر ۳۴ آیه و ۱۲ حدیث قدسی و ۶۱ حدیث و ۱۵۰ بیت)
یکپوش، ۱۳۱۵ ق، مسک، وریری، ۴۹ ص،
ضمن مجموعه کتبخانه عرفان
تهران، ۱۳۱۹ ق، مسک، ضمن گلشن دار
شبهتری

سید محمد شوشتری :

(- معاصر)

۱- تاریخ و جغرافیای خوزستان
تهران، سری، اسب

محمد شهاب الدین شاه :

( )

مدرس، ۱۲۹۰ ق، مسک، رقص، ۲۶ ص،
۱- دجینه، ۱۲۹۵ ق، مسک، وریری، ۳۲ ص

محمد شهرستانی :

معاصر

۱- رو بصدای آریتی برای معلم :
همکاری حسن درودی، محمد حسن
مهاجر، محمد مهدی خدیور، محمود
زمانی، مشهد، ۱۳۴۹ ش، سری، ۱۳۴
+ ۴۸ ص

محمد (بن مؤمن لشکر غلامحسین)

شهید نورانی :

(۱۲۷۸ ش - معاصر)

در تهران مقیم است

۱- در گذر سپهر

سمت طبیب مخصوص میرزا علی اصغر خان
الایک انتخاب شد. چند سالی نیز سمت استاد
کالبد شناسی در شعبه طب دارالفنون تدریس
میکرد. سال ۱۳۱۷ ش در گذشت
(حیات پرشکوه، سال ۱۲، شماره ۱۸)
طاهر الباطنی

۱- کتاب الفاء عمالزم للمولی علی الاحمد، در فقه
حنفی
هند، سکر

محمد هوتو شیخ الاسلام :

( )

۱- کتاب الفاء عمالزم للمولی علی الاحمد، در فقه
حنفی
هند، سکر

علامه محمد بن شیخ رجائی :

( )

۱- ریاض الناصحین در مواظبت :

هند، سکر، ۴۰۰ ص

۲- ریاض الواعظین

یران، سکر

سید محمد شیرازی :

(- معاصر)

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، دقتی، چاپ دوم.

۲۴۲ ص

۲- زیرمید کبود :

مشهد، ۱۳۲۵ ش، سری، دقتی، ۲۵۹ ص

۳- صائب لیریزی :

مشهد، ۱۳۳۰ ش، سری، دقتی، ۲۵۹ ص

فرهنگ ایران و شوروی، ۶۰ ص

۴- ماکسیم گورکی :

مشهد، ۱۳۳۰ ش، سری، جیبی، ۶۴ ص

احیاء الملک دکتر محمد (بن صنیع المعالک

علیقلی) شیخ :

(۱۲۴۳ ش - ۱۳۱۷ ش)

در طهران متولد شده تحصیلات مقدماتی

را در طهران آموخت و علوم قدیمه و برد

اسانجد وقت فرا گرفت و آنگاه در شعبه

طب دارالفنون تحصیل پرداخت . پس از

فراغت از تحصیل طب بیاریس رفت و در

آلجا بتحصیلات خود ادامه داد و در سال

۱۳۰۷ ق طهران مراجعت نمود و سمت

طبیب ناصرالدین شاه منصوب گردید و بعد

۱- اعلام و دیگران :

سید قطب، ترجمه، طهران، ۱۳۸۳ ق.
سری، رقمی، ۱۶۳ ص.

سید محمد بن مهدی حمینی شیرازی :

(۱۳۴۷ ق - معاصر)

در نجف اولاد یافت. «در سن سالگی بمعیت
والد خود بکربلا مهاجرت نمود» (اکنون
(سال ۱۳۸۳ ق) در کربلا مقیم و در ضمن
حسی بیانی والد خود اقامه نماز جماعت
میکند.

۱- الاخلاق الاسلامیه (عربی) :

نصف، سری،

۲- بین الاسلام و دارون (عربی) :

کربلا، بی تاریخ، سری، رقمی، ۶۳ ص

۳- حیات الامام الشیرازی سید مهدی (عربی) .

نصف، سری، وزیر، ۲۵۶ ص

۴- عبادات الاسلام (عربی) -

نصف، ۱۳۸۲ ق، سری، رقمی، ۱۱۶ ص

۵- الصلاة الاسلامیه (عربی) -

نصف، ۱۳۸۰ ق، سری، رقمی، ۶۳ ص

۶- الفوائد الاسلامیه (عربی) :

کربلا، ۱۳۸۰ ق، سری، رقمی، ۱۵۳ ص

۷- الفوائد والاصناف (عربی) :

نصف، ۱۳۷۷ ق، سری، وزیر، تصحیح

محمد حسین علمی، ۳۰۰ ص

۸- الفوائد الاسلامیه (عربی) :

۳ جزء نصف

۹- الله (شرح الثروة) (عربی) :

۲ جزء (قسمت کتاب الحج)

۱۰- القول البدید فی شرح التجرید (عربی) :

خواجہ نصرطوسی، شرح، کربلا، ۱۳۸۱

ق، سری، وزیر، ۳۱۸ ص

۱۱- کتب عرفات الله (عربی) :

کربلا، ۱۳۸۰ ق، سری، رقمی، نشر محصله

حسین علمی، ۱۱۹ ص .

۱۲- عاده فی کتب التصاری (عربی) ۱

نصف، بی تاریخ، سری، وزیر، ۵۳ ص.

۱۳- الفهم (عربی)

نصف، ۱۳۸۳ ق، سری، رقمی، چاپ دوم،

۵۵ ص

۱۴- المعارف الاسلامیه (عربی)

کربلا، سری، رقمی، ۱۳۲ ص

۱۵- الطلقات (عربی) :

نصف، بی تاریخ، سری، رقمی، ۱۷۷ ص.

۱۶- الطلقات قسمه ثلثه علوم مختلفه :

نصف، ۱۳۲۶ ق، سری، وزیر، تصحیح

محمد حسن علمی، ۲۶۴ ص

۱۷- ... و ...

۵ جزء

۱۸- ...

۳ جزء، نصف، بی تاریخ، سری، وزیر

...

۱۹- ... (عربی) :

نصف، ۱۳۸۲ ق، سری، رقمی، ۲۴ ص

۲۰- ... (عربی) :

نصف

۲۱- ... (عربی)

نصف

محمد شیرین مشهور به شیخ مغربی :

(حدود ۷۵۰ - ۸۰۹ ق)

از ترجمه احوالات و وقایع زندگانی
مغربی که یکی از مشاهیر معتقدین بوحثت
وجود و ارشاد می معروف پیران آن مذهب
است اطلاع زیادی در دست نیست و اشاراتی
مختصر درباره او در کتب رجال و تذکره
آمده است و غالباً متعاقباً که وی در سال
۸۰۹ در تبریز شصت سالگی وفات یافت و از

شیخ محمد صادق المایش القبروانی

(رنده در سال ۱۳۳۶ ق)

۱- دروس، الامارة و صفة عبادة (عربی)؛

تونس، مطبعة العرب .

سید محمد صادق الحسینی :

۱- عمران البغداد (عربی)

مرد در ۱۳۴۸ ق، سریبی، ص ۲۱۳

دکتر محمد (بن لسان المحققین حاج شیخ محمد -

رضا اصفهانی) صادقی :

(۱۳۰۷ ق - معاصر)

حسنة، رسدگی بر سالة دکترى محمد

صادق تحت عنوان (سارگان اراطر قرآن)

بر دست حاج سید محمد مشکوة استاد در احکام

عسویت سرودارى و شیخ الاسلام و ندیم -

الزمانی در سالی دانشکده تشکیل شد و پس

از اجتماع خطابه دعاة وی و پاسخ مشروح

بسؤالات اعضاء هیئت رسیدگی رسالة او

باتفاق آراء با درجه بسیار خوب تصویب و

بدرجه دکترى تائیل گردید .

(دورنامه اطلاعات ، ۳۰ ز ۱۳۴۱)

مدرس حلقه الهی دردانشگاه طهران .

۱- آفریدگار و آفریده از نظر مادی و الهی

طهران، بن تاریخ، سریبی، حصی، ۱۲۴ ص

ابن قرار ولادت او حدود ۷۵۰ م باشد

بعضی دیگر تاریخ وفات او را دو سال زودتر

نست نموده اند . صاحب جمیع المصنعا میگوید

که او در نائین نزدیک اصفهان تولد یافته

و در اصطهبانات درس مدفونست . لکن همه

او را تبریزی دانسته اند گویند وجه تعلیم

او مغربیان را آسمت است که وی مسافرتهاى

بسیار بسلا در مغرب (شمال افریقا) نموده

(ارشدی، حامی، ص ۳۵۵)

سایر مآخذ : حبیب السیر، ج ۳، ص ۹۱،

فهرست مدرسه سیه سالار، ج ۲، ص ۶۸۹

طریق احمدی، ج ۳، ص ۳۰، صحاح لاس

ص ۴۰۰، خزینة الاصبعا، ج ۲، ص ۳۰۳

سالنامه درس علم سید نبی

۱- جام چهاردها

طهران، ۱۳۱۳ ق، ص ۲۶

بمشى، ۱۳۲۱ ق، سنگى

۲- دیوان مغربی (مصر) .

طهران، ۱۲۸۰ ق، سنگى، وزیرى، ۱۵۶ ص

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنگى

طهران، بن تاریخ، مغربی، رقمی، هرکت

سپاس چاپ، با اهتمام سید محمد میرکمالی

خوانندارى، ۱۲۸ ص

طهران، ۱۳۲۳ ق، سنگى، وزیرى،

۱۵۹ ص

طهران، ۱۳۳۶ ق، سنگى، حبیب، ادبیه،

ارزوى چاپ اسداللهی، ۱۷۷ ص

بمشى، ۱۳۰۵ ق، سنگى، وزیرى، ۱۲۸ ص

بمشى، ۱۳۰۷ ق، سنگى، وزیرى

بمشى، ۱۳۱۱ ق، سنگى، وزیرى، ۹۲ ص

ایران، ۱۲۸۷ ق، سنگى

۲- بشارات مهدی :

تهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، مصطفوی،
۲۹۹ ص.

۳- کوراب، قرآن، اجل و خاتم پیمبران

تهران، ۱۳۳۷ ش، سری، حبیبی، ۳۲ ص
۴- گفتگوی خدا پرستان با دیگران :

تهران، ۱۳۸۲ ق، سری، حبیبی، ۱۲۴ ص

محمد صالح صفا :

( )

۱- تاریخ ادب الهی (عربی) :

عصر، ۱۳۵۱ ق

سید محمد صالحی :

(- معاصر)

۱- کثر الاخبار :

قم، ۱۳۳۹ ش، سری، رقی، ۳۵۹ ص

شیخ محمد عبوری قمی :

(- معاصر)

از مصالین حور؛ علمیة قم مشاهد

(آثار العبد، ج ۲، ص ۱۰۸)

۱- رسالة الصفة فی حکم الفارب واللعبة (عربی) :

بغداد، سری

سید محمد صالحی قمی :

(- معاصر)

در قم سکونت دارد

۱- لجنة الادباء (باعتبرين انصار نوابع ايران) :

قم، ۱۳۷۷ ق، سری، رقی، ۱۱۹ ص.

۲- راهنمای سلامت

شش شماره، قم، سری، رقی، ۲۰ + ۲۰ +

۲۰ + ۲۰ + ۲۰ + ۲۰ ص

۳- زندگانی (عبدالله) حبیبی :

(ترجمه و شرح لیهوف)

این طاووس سید زین الدین علی، ترجمه،

تهران، ۱۳۷۵ ق، سری، رقی، ۱۳۸ ص.

قم، بی تاریخ، سری، رقی، کتابفروشی
صفا، ۱۱۴ ص.

قم، ۱۳۴۹ ش، سری، رقی، چاپ چهارم،

۱۳۷ ش

۴- زندگانی رهبران اسلام :

(ترجمه محمد صالحی)

حاج شیخ عباس قمی، ترجمه، تهران،

۱۳۷۵ ق، سری، رقی، اسلامیه، ۴۳۸ ص

۵- سی و یک سخنرانی مذهبی در ایام روزه و

عید فطر

قم، بی تاریخ، سری، رقی، ۱۹ ص.

۶- قصص قرآن و تاریخ پیمبران :

قم، ۱۳۸۰ ق، سری، رقی

۲۰۴ ص

۷- هدیه لادیه

(جلد دوم، مجمع الادباء)

قم، ۱۳۴۹، سری، کتابفروشی صفا

۱۳۶ ص

محمد اصدرا:

(۱۳۶۲ ق - معاصر)

در نجف متولد شده .

۱ - افقه من عقائد الاسلام (عربی)

لجف، ۱۳۸۳ ق، سری، رقی، نشر معاصر

الثقافة الإسلامية. ۲۵ ص

سید محمد بن مهدی صدر هاشمی:

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده پس از ک

معلومات قدیم و جدید در سال ۱۳۱۶ موقی

بدریافت لیسانس اردانشسرای عالی و دانشکده

ادبیات گردیده و سپس داخل خدمت وزارت

فرهنگ شده و عهده دار مشاغل دبل گردید

رئیس دبیرستان پهلوی رنجان، مازنی می.

رئیس دبیرستان فرهنگ اصفهان، دبیر

ادبیات در کلاس پنجم و ششم دبیرستان فرهنگ

رئیس کتابخانه فرهنگ معین معتمد

تاریخ تمدن اسلامی تألیف جراحی صدر

عربی معاصر ترجمه نموده است

(سالمه دبیرستان فرهنگ اصفهان تحصیل)

۲۸ - ۱۳۲۹)

۱ - تاریخ جراید و مجلات ایران :

۴ - جلد، اصفهان، ۲۷ - ۱۳۳۳ ش، سری،

در سری ۳۵۱ + ۳۳۹ + ۱۸۹ + ۳۴۴ ص

۳ - تاریخ کرمان و حاکم حسین

دکتر عبدالجواد کلندار، ترجمه، اصفهان،

۱۳۳۸ ص، سری، در سری ۲۰۶ ص

۴ - تذکره الآداب، خاندان مجلسی

تألیف جندعلی، اهتمام صدر هاشمی،

طهران، سری، رقی

۵ - شعر و شاعری در عصر صفوی :

اصفهان، ۱۳۲۳ ش، سری، رقی، چاپ

دوم، ۶۲ ص

اصفهان، ۱۳۴۱ ش، سری، رقی، چاپ

سوم، دانشکده ادبیات ۶۷ ص

۶ - عشق قدس

کتاب دوم، ترجمه حکایتی اردستانهای

کتابی، اصفهان، ۱۳۲۴ ش، سری، نخست،

چاپ دوم، ۷۲ ص

۷ - قصص العالی، تاریخ صفویه

طهران، سری، با اهتمام صدر هاشمی

شرح محمد (بن میرزا ابوطالب کرمانشاهی)

صدوقی یزدی :

(۱۳۲۲ ق - معاصر)

دکتر محمد صعلری
ش ۱۳۳۹

دانشور و رئیس پیشین دفتر دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی پس از خروج از دانشگاه در نزدیکی منزل خود مورد حمله جوان ناشناس واقع و ضرب چاقو مجروح و در بیمارستان سیببند و درندگی گفت و با تشییع محمل از حصاره او در سخن حضرت عبدالعظیم نخه سپرده شد
(اخبار دانشگاه، شماره ۲۰۱)

درهشتم صردور پرد تولد یافت

بعد از تحصیلات مقدماتی و فستنی ارسطوح سال ۱۳۴۸ ق با صعبان رهسپار و نائیا به نزد مراجعت نمود . در سال ۱۳۵۹ ق ، برای پایان تحصیلات با عائله خود به قم رفته و اساتید سطوح عالیة آنجا را درك نمود سال ۱۳۳۰ شمسی به پرد معاودت نمود و بجای پدر درن خود باقیمه نماز جماعت و وعظ و تبلیغ و تدریس پرداخت (آثار العجوة، ج ۲، ص ۳۹۱) .

۱ - حدیث کما (عربی) :

تدریس ، ۱۳۵۹ ق ، سری ، به تمام
صدوقی، ۱۵ ص

۲ - قصدا السیول در الامورین الایری

طهران، سری، ۳۷ ص

محمد صعلری :

(زنده در سال ۱۳۴۵ ق)

مدیر جریده العدل .

۱ - لایحه فی مدح آل بیت النبی (عربی)

آستانه ، ۱۳۲۹ ق - مطبعة العدل

محمد الصغار :

( )

۱ - الغل والظافة (عربی) :

مقداد، ۱۹۴۵ م، سری

محمد صغزاده :

(- معاصر)

۱ - ورتز

کوتاه آلمانی، ترجمه: طهران، ۱۳۰۳

ش، سری، رقی، ۱۴۰ ص.

۱ - حقوق بین الملل عمومی .

جلد اول، کلیات، طهران ۱۳۴۲ ش، سری،
 وزیر، نشریه ۶۹۴ دانشگاه، ۲۴۲ ص
 جلد دوم، دولت و قلمرو آن طهران
 ۱۳۴۱ ش، - رس و رمی نشریه
 ۷۹۷ دانشگاه، مکتوش هوشنگ شریعی،
 ۲۵۲ ص

جلد سوم، طهران، نشریه ۸۷۷

مهندس محمد صفوی :

(معاصر)

۱ - آفات پنهان ایران

بیمکاری فیروز لغی زاده، طهران ۱۳۳۹

ش، سری، رقص، ۷۲ ص

مصالح الدین محمد بن صلاح بن جلال ابن

کمال بن محمد اصفاری سعدی عسائی

لاری شافعی

۱ - ۹۸۰ ق ۴ ش ۲ ش ۱

از مرزگان علمی قرن دهم بود، د شیر .
 میریست و سپس چند سالی در هندوستان .
 دربار هدایون ریخته و پس از مرگ ابن
 پادشاه در سال ۹۶۳ هجری و آنگاه استانبول
 رفت و پس از چندی به (آمد) رفته و اسکندریه
 پش حکمران آشور در ۹۶۷ هجری تولىت مدرسه
 خسروپاشا را که بهترین مدرسه آشور بوده
 باور داده است و سرانجام در شهر (آمد) در
 دی الحیة ۹۷۹ درگذشته

دی در همة علوم زمان خود دست داشته
 و بر زبان فارسی و نگاری در علوم مصدق تألیف
 کرده از آن جمله شرح رسالة روداء تألیف
 است و خود جلال الدین دواسی را نمایان
 رسانده

(سالنامه پارس سال ۱۳۲۷ ، بقلم سمید
 نفسی)

سایر متحد احسن التواریخ و مملو، ص ۴۷۴
 فارسنامه ناصری، ص ۹۸۱ ق، ریخته
 الادب، ج ۳ ص ۴۱۶، معجم المطبوعات،
 ص ۱۵۸۴

۱ - حاشیه هیئت قوشچی (عربی) .

طهران، ۱۳۱۹ ق، سکی حسنی حسن
 مجموعه کلیات الریاسة

محمد (بن کمال الدین مصصام شریعت)

مصصامی :

(۱۳۱۰ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده دانشسرای مقدمانی
 را بهایان رسانیده از کارمندان و دبیران
 فرهنگ خورده نجف آباد میباشد، از خوانی
 عشق و عارفه شعر ادب داشته است

(تذکره شعراي معاصر اصفهان، ص ۳۱۵)
 ۱ - آمد ز ارم

اصفهان، ۱۳۳۷ ش، سری، رقص، کتاب روشی
 شهریار، ۱۷۶ ص

۲ - حاشیه تاریخ ادبیات ایران

اصفهان

۳- زن کرمز :

طهران، ۱۳۳۱ش، سری، رقم، ۱۱۱س
۴- میری در ادبیات ایران

اسفهان، ۱۳۴۰ش، سری، وریری، ۱۸۴س
۵- علم اخلاق :

اصفهان، ۱۳۳۲ش، سری، حبیب، ۸۰س

محمد صیوفی :

(- معاصر)

۱- شرق قدیم کلمبر :

دوستی پراشت ، ترجمه، تهران ، ۱۳۲۶
س، سری، ۳۸س

سید محمد صیاء :

( )

۱- الفبا صاج .

پیش ، ۱۳۰۹ ق ، مشکس ، وریری ،
۲۴۷س

محمد صیاء شترودی :

(- ۱۳۴۰ش)

دیر ریاضیات در مشهد مقدس، مکتبه
صاحب ، ریح جراسد و محلات ، ۴، ص
۲۲۱ (روزنامه عمل) مدیریت او منتشر
شده است
۱- مرگد - سافیر

اسمعیل صفا ، ترجمه از عربی،
۴- عمل در صحرا :

صیاء حاد ، ترجمه از عربی، ۰۰

۳- ماهی گوران :

دوق فکرت ، ترجمه از عربی

۴- مبادی اقتصاد سیاسی یا اصول علم کروت

تهران، ۱۳۰۷ش، سری، رقم، پروتیم
۱۱۵س

۵- منطق پتو؟ نادر، شرح حالی آورده در شاعر معاصر

تهران، ۱۳۰۲ش، سری، رقم، ۱۹۲س

محمد طالش -

۱- تصنیفات حو
تهران، ۱۳۲۱ش، سری، ۲۳س

محمد طالقان نمیمی :

(- معاصر)

۱- دکتر حکمت که وده جنگل گیلان چه بوده :

تهران، ۱۳۲۴ش، سری، وریری ،
۱۲۸س

محمد طاهر الجلاوی التیمیالی الاصل :

( )

۱- دیوان (شعر عربی) :

مصر، ۱۳۴۰ق، سری

۲- التیمی التیالی (شعر عربی)

مصر، ۱۹۲۵م، مطبعه الشعرانی .

ابن القیسری ابو الفضل محمد بن طاهر ابن

علی المقدسی :

(۴۴۸ - ۵۰۷ ق)

محدث ، لقوی ، مولد او سال ۴۴۸ هـ
بیت المقدس . او برای استماع حدیث به حجاز
و شام مصر و فارس و خورستان و حراسان و
بعضی دیگر اصفاع مسلمانی رفت و سپس در
همدان اقامت گزید و بتدریس و تصنیف
پرداخت و در بار گشت ارحامة کعبه بر میخ -
الاول ۵۰۷ در بغداد در گذشت
(لمت نامه دهخدا ، ص ۳۴۲)

سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ، ص
۸۷۱

۱- الاصاب النقطه (عربی)

بغداد ، است از روی چاپ .

۱- بری . ملته المنس ۲۹ ص

۲- الجمع بین الرجال الصالحین (عربی)

جلد ۲ حمد آباد د کوه .

۴۰۸ + ۷۰۸ ص

محمد طاهر الثبایع :

( )

۱- امرار التویم المصاطب الصوم النقیه (عربی)

چاپ سری ، بدون مشخصات طبع

ابو سلیمان محمد بن طاهر بن بهرام سجستانی :

(زنده در سال ۳۷۹ ق)

ازیل بغداد او شاگرد متی من یوس و
امثال او بود و سپس حدود بتدریس علوم
آموخته پرداخت و رؤسا و بزرگان از هر
سوی قصد او کردند و خانه اویناگاه اهل
علوم قدیمه بود گویند ابو سلیمان اعور
بود با اثری از برص بر تن و از روی او مردم

مقطع میرست و ملتزم خانه بود و جز آنان
که مسعید و حادب علم بودند مرد او نمی
رفتند و بار آورده اند که او باطلاع اراخیر
دولت سحت خریص بود و از اشر و کسانی
که بدویار راه داشتند اردوستان او خیرها
برای میبردند گویند از ابو سلیمان
ارسمو عربی و لغو یونانی پرسیدند گفت لغو
عرب طرث و لغو ما فطنت است و از این گفته
چپس بر می آید که اطلاع و ستگی او بران
و علوم یونانی بیشتر از عربی بوده است و از
ترحمه ابو جعفر ملت سجستان پنداشت که
او چندی در خدمت ابو جعفر بوده و سایر این
مدتی از او اثن عمر خویشا پس از میر بسته
است .. و طاهر ابو سلیمان (۳۷۹) حیات
داشته و بغداد میر بسته است .. و ابو سلیمان
سجری مردنک هشت قرن پیش از یونون و یون
حادیه عورش در اکتشف و اعلام کرده است ..
(لمت نامه دهخدا ، ص ۵۲۶)

سایر مآخذ : نامه دانشوران ، ص ۶۳۳ ، کمر -

الحکمه ، ج ۲ ، ص ۱۱۴ .

۱- رسالة المعركة الاول (عربی) :

طهران ، ۱۳۵۶ ق ، سری ، رقی ، ج ۱ + ج

۱۰ + ۵ + ۶ ص با وجیره شیخ بهائی .

شیخ محمد بن طاهر بن حبیب السماوی النجفی :

(۱۲۹۲ - ۱۳۷۰ ق)

در بلدة سباه از محال کوفه متولد شده
مقدمت علوم عربی و ریاضی را از اساتید
وقت فرا گرفته و پس از تحصیل فقه و اصول
از اساتید محدث اجاره اجتهاد موفق
گردیده در سنه ۱۳۳۰ ق بصوت مجلس

ولایت خاص در بغداد مستحب و بدار چندی
بسمت قصودت نجف منصوب و روانه گردید
بعد از چندی بهمین سمت به بغداد رفت و بدار
باقیم الدین ده سال باین شغل تأییداً بشعبه شغل
اولیه معاونت نمود ولی اسرار نکند. ادامه
ار شغل قصودت استعفا نمود
(ریحانة الادب، ج ۲، ص ۲۲۲)
در روز یکشنبه دوم محرم ۱۳۷۰ ق در بستر
وفات یافت و در یکی از حشرات صحن علوی
مدفون گردید.

(راندگی آیة الله چهار سومی ص ۱۳۹)

سایر مآخذ: معجم المؤلفین، ج ۱۰، ص ۹۷

۱- ابصار العین فی انصار الحنین (عربی)

نجف، ۱۳۴۳ ق، سری، رفق، ۱۴۰ ص

۲- نوار یغ المصنوعین (عربی)

بغداد، ۱۳۶۶ ق، سری، رفق، ۲۹ ص

۳- لمرۃ العجزة فی مدایج العجزة المطهرة (عربی)

۴- شجرة الریاض فی مدایج التبیی الفیاض (عربی)

نجف، ۱۳۳۰ ق

۵- فترقة الاحلام فی النظام المتکون فی الامام لاهل

البيت حرام (عربی)

نجف، ۱۳۶۰ ق، سری، رفق، ۹۲ ص

۶- میزان الثری فی روشی النجف (شعر عربی)

نجف، ۱۳۶۰ ق، سری، رفق، ۸۰ + ۹۵

+ ۷۱ + ۴۶ ص

۷- کواکب السدوسی فی شرح الخمیس مرزوقیه (عربی)

نجف، ۱۳۶۰ ق، سری، رفق، ۲۷۲ ص

۸- وفاق النساء فی شأن سائرهن (عربی)

نجف، ۱۳۶۰ ق

شیخ محمد الطاهر بن عاشور :

(- معاصر)

۱- التحریر و التصویر (عربی)

(مقتضات التفسیر سورة الفاتحة وحره عم)

بوس و نا یح سری، و سری، ۳۷۸ ص

میرزا محمد طاهری :

- معاصر -

۱- دستور و اساسی و روش تعلیم و تدریس :

بشارکت طاهره فرید، هوشنگه اردنگی.

کتابخانه، کتبی، ۱۳۴۲ ق، سری

رقی ۱۳۶ ص

میر سید محمد بن اسماعیل طاهری شهاب :

(۱۲۹۵ ق - معاصر)

درباری مولد شده و در آ شهر مقیم است
(سالنامه کشور ایران، سال دوم، ص ۳۰۹)
۱- تاریخ کیوود جامگان :

طهران ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، ۶۰ ص
ضمن سالنامه کشور ایران، سال دهم
۲- دودمان غوی در مازندران .

۳- رابینو، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹
ش، سری، رقی، ۱۰۶ ص .

۴- سخنان قهریار :

سازى ۱۳۲۵ ش، سری، حسی، ۶۴ ص
۵- کله سعادت :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، حسی، ۴۲۳ +
۴۰ ص، ضمن سالنامه کشور ایران
۶- گنجینه های تاریخی مازندران :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، حسی، ۴۴۴ ص
۷- ضمن سالنامه کشور ایران

میرزا محمد بن (ابو القاسم ناصر حکمت)

احمدآبادی اصفهانی طبعیه دانشمند

(۱۳۰۶ ق - معاصر)

در ۱۳۰۶ هجری در اصفهان متولد شده
مقدم بر شهر خوانده و علم طب
حکمت و منطق و کلام و تفسیر و ریاضی و اصول

تعمود و فایر، آموخته نامبروخته احمدی و نائل
شده است

(خاتمه حور مقصورات)

۱- آفتاب درخشان در مهابله صدرای دهران
(تاریخ بهران)

اصفهان، ۱۳۶۶ ق، سری، رقی، ۱ نشریه
شماره ۱۶ دورنامه خرد، ۱۲۸ ص

طهران، ۱۳۶۸ ق، سری، رقی، ۱۲۸ ص
۲- حور مقصورات .

(ترجمه اعتقادات صدوق)

اصفهان، ۱۳۶۶ ق، سری، رقی، ۱۶۸ ص
۳- خصی طافه در شرح زیارت جامه :

طهران، ۱۳۶۶ ق، سری، رقی، ۳۲۱ ص

طهران، ۱۳۶۷ ق، سری، رقی، چاپ دوم،

خط میرزا مهدی فندی، ۴۴۶ ص

۴- هشت بهشت و هشت نوسان در ارجاز هار :

۵- و طایر پرندگان صمد

اصفهان ۱۳۷۱ ق، سری، حسی، چاپ دوم،

۱۳۲ + ۴۶ ص

ابو سالم کمال الدین محمد بن طلحة ابن

محمد بن الحسن الشافعی النعیمی

(۵۸۲ - ۶۵۲ ق)

محدث، فقیه، اصولی، عالم بعلم حروی

در ایشابور استماع حدیث نمود بعد خطیب

دمشق شد سپس بعلم و هسهار و در رجب

۶۵۲ بآنج در گذشت

(معجم المؤلفین، ج ۱۰، ص ۱۰۴)

سایر مآخذ: تراجم رجال القرنین السادس

و السابع، ص ۱۸۸

۶- چهار جامع و المور الطاع (عربی و ترجمه فارسی)

هند

۲- مذهب النبوت فی مناقب آل الرسول (عربی):

طهران ، ۸۵-۱۲۸۷ ق ، سنگی ، وحلی ،
با اهتمام قزاق میرزا محمد الدوله ، ۱۳+
۹۱ ص ، با تذکرة الخواص ابن حوزی
نصف ، ۱۳۷۱ ق ، سری ، رقی ، مکتبه-
الوراق ، ۸۸+۱۸۵ ص

محمد طلعت افندی :

( )

۱- تطویر قصیده ابی فراس (شعر عربی):

مصر ، ۱۳۱۵ ق ، مطبعة المؤید

ابوبکر محمد بن طیب بن محمد بصری
باقلائی

(- ۴۰۳ ق)

مشکلم ، اشعری ، پدر با جدش چنانکه
شهرت او دلالت دارد باقلا فروش موده و
خود او در علم کلام فائق آمده و در سایر
علوم ادبی بد طولی داشته او در بغداد
متوطن بود و گریزی از طرف صد الدوله
سدرت دوم رحمت و با اینکه شهرت او در
ابن باقلائی نوشته اندو لیکن معروف باقلائی
مدون ابن است (لغت نامه دهخدا ، اس
باقلائی ، ص ۲۹۳)

سایت مآخذ : ریحانة الادب ، ج ۱ ، ص ۱۳۶
۱- التمهید فی اثره علی النعمان والمطلة والرافعة
والنوارج والمعركة (عربی):
قاهره ، ۱۹۴۷ م ، سری ،

محمد الطیب النجار:

( )

۱- الموالی فی عصر لایوی (عربی):

مصر ، ۱۳۶۸ ق ، سری

نورالدین محمد ظهیری ترشیزی :

(مقتول ۱۰۲۵ ق)

ظهیری و پدر زرش ملت قبی که ارشعرا
است در شورشیکه در دکن واقع گردید
در سال ۱۰۲۱ کشته شد چنانکه ربو
میگوید ظهیری در ایران کمتر مشهور
است و در هند بالمکس خیلی شهرت دارد
و او را از نثر نویس معشر و خوش سلیقه
میدانند ، بغیده آ . ک . ساقی نامه ابن
شاعر بر خلاف شهریکه کسب کرده است
چندان تعریف ندارد (تاریخ ادبی ایران
لرحمة رشیدیاسمی ، ص ۱۶۹)

سایر مآخذ : تذکرة میخانه ، ۲۶۷ ،
تذکرة سرخوش ، ص ۷۲ ، مرآت العیال ،
ص ۲۹۳ ، مآثر رحیمی ، ج ۳ ، ص ۲۹۳
و ص ۴۴۹ ، لغت نامه دهخدا ، ص ۲۴

۱- پنج رفته ظهیری

۲- نکتہ نگار ظهیری ، در سری ، ۴۸ ص

لکهنو ، سنگی

هند ، ۱۲۷۸ ق ، سنگی ، در سری ، ۴۸ ص

۳- تلهر

لاهور ، ۱۸۶۱ م ، سنگی ، در سری ، ۱۱۴ ص

۴- دیوان شعر

کابلور ، ۱۳۱۵ ق = ۱۸۹۷ م ، سنگی ،

در سری ، ۶۶۲ ص

لکهنو ، سنگی ، در سری ،

۵- ساقی نامه (شعر)

لکهنو ، ۱۲۶۳ ق ، سنگی ، در سری ،

۶۲۵ ص

۷- نثر ظهیری :

لکهنو ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی ، در سری ،

۹۰ ص

لکهنو ، ۱۸۸۳ م ، سنگی ، در سری ،

طی نموده و بعد عهده‌داری مشایخ محققه شده
رئیس اداره هیئت کشاورزی خرم آباد ،
رئیس اداره صنایع چوب
(سالنامهٔ بشگاه جنگلهای سال ۱۳۲۹)
۱- استفاده از سیلاب برای درختکاری و ایجاد مزارع
طهران ۱۳۳۵ ش. سرری ، رقی ،
۹۶ ص

سید محمد عادل

(معاصر)

دبیر نشریهٔ «آرشیری» و «آرشیک» دبیر
رمان انگلیسی و عربی در دیپارتمان شهر
اهواز در سال ۱۳۳۳ شمسی
۱- د. و س. العربیة العندیة (عربی) :
بهمنکاری عبدالحمید بدیع الزمان ،
جلد اول ، طهران ، سرری ، رقی ، امیر
کسر ، چاپ پنجم ، ۷۲ ص
جلد دوم ، طهران ، سرری ، رقی ، امیر کبیر ،
چاپ چهارم ، ۸۰ ص
جلد چهارم ، طهران ، سرری ، رقی ، امیر
کبیر ، چاپ دوم ، ۸۴ ص
جلد پنجم ، طهران ، سرری ، رقی ،

۱۱۰ ص

لکهنو ، ۱۹۲۴ م ، سنگی ، وزیری ، ۸۲ ص

لکهنو ، ۱۸۸۰ م ، سنگی ، وزیری ،
۳۲۷ ص

لکهنو ، ۱۲۸۱ و سنگی وزیری ،
۹۲ ص ، ۵۰ مقدمات نشه

گابور ، ۱۸۷۶ م ، سنگی ، وزیری ،
۸۲ ص

گابور ، ۱۷۸۳ م ، سنگی ، وزیری ، ۸۲ ص
گابور ، ۱۲۶۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۶۴ ص

گابور ، ۱۸۹۶ م ، سنگی ، وزیری ،
۸۲ ص

گابور ، ۱۸۷۳ م ، سنگی ، وزیری ،
۸۲ ص

گابور ، ۱۸۶۹ م ، سنگی ، وزیری ، ۸۲ ص
گابور ، ۱۸۷۸ م ، سنگی ، وزیری ،
۸۲ ص

گابور ، ۱۲۹۲ و سنگی ، وزیری ، ۸۲ ص

۱۰ ص

(هو سنگی)

۶- شرح طه‌وری

گابور ، ۱۸۷۹ م ، سنگی ، وزیری ،
۶۶ ص

۷- واقعات کرملا (نثر) :

لکهنو ، ۱۳۰۷ ق = ۱۸۹۰ ، سنگی ،
وزیری ، ۳۶۴ ص ، حسن مجموعهٔ واقعات

مهندس محمد عابدی

(معاصر)

درب ۳۲۱ ص ، در شبکهٔ کشاورزی
و ع. محمد شده پس در و ر
شده ی شده و گردیده و در سال
۱۳۲۲ دورهٔ یکسالهٔ تحصیلی جنگ را

امیر گیر، چاپ دوم، ۸۰ ص.

۲. رهنه کاروان عقبات

طهران، بی تاریخ سری، رقی، ۱۳۶ ص

۳. منتخب نهج الملافه یا کلمات عالیات

بهسکری عبدالحمید بدیع الزمان، طهران،

بی تاریخ، مسک، رقی، چاپ دوم،

۴۹ ص

محمد عاشق اصفهانی:

(۱۱۰۱-۱۱۸۱ ق)

در مصارع سخنوری سابق و برا کثر شعرای

باستقلال فانی موملش اصفهان، در یکی

از مدارس اصفهان حجره داشت و در آنجا

بعیاطی پس میبرد و آموختار که از آن کار

ناو میرمید قانع بود و قبولی سله و اعمام

از گسی نمیشود، بیاض و قلمدانی نزد خود

داشت هر گاه شعری وارد خاطرش میشد

چیزی که در دست داشت میگذاشت و در بیاض

مبوست، قادر متعال سلیقه در غزلسرائی

ناو گرامت کرده بود که کسی را با او

دعوی همسری نیست، لطیفی آدر را با

آنگاه با اوسمانی نمود معینا بقدر چهارصد

بیست از تالیفات او را در آتشکده

سنگشته، دیوانش قریب دوازده هزار بیت

است، وفاتش در سنه ۱۱۸۱ باصفهان اتفاق

فتاد.

(نعمه العالم، ص ۱۴۳)

سایر مآخذ: مجمع المسحاء، ج ۲، ص

۳۴۶، مجمع محدود نسخه خطی کتابخانه

ملک، تذکره، بیع الافکار، ص ۴۹۷

۱. دیوان شعر.

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقی، نشر

حسن مکی، ۲۸۰ ص

محمد عاصمی:

(معاصر)

طهران، ۱۳۳۷، سری، حبیب، ۸۲ ص

۲. طوبی استغاثی به نام

شیرین، تهران، ۱۳۸۱، رقی، ۴۰۸ ص

محمد عاصی گیلانی:

(۱۲۴۵ ش - ۱۳۲۴ ش)

در آیام جوانی در دستگده ملت محمد باقر

علی اف واقع در زیر کوچه پنهان حسابدار

مشمول کار بود، سپس به جبر محتاج حسین امین

دانی خود مشغول کار شد بعد از فوت وی

چند نفر ردوستن مکار دلالی خشکبار اشتغال

یافت در ۱۶ اسفند ۱۳۲۴ در شهر رشت

برود رندگی گفت

(روزنامه صایان، شماره ۲۸۶)

۱. دیوان کلیات (شعر)

ش، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، اهتمام

مهدی عاصی، ۶۷۱ ص

رالد بحری محمد عاطف السعيد :

(- معاصر)

۱- فصول فی علم النفس العکری (عربی) :

بیروت ، ۱۹۵۹ م. سری ، دفعی ، ۱۶۰ ص.

ابو عبدالله محمد ابن عباس بن محمد ابن

محمد بن یحیی بن مبارک یریدی بغدادی :

(۲۲۸ - ۳۱۰ ق)

ادیب نحوی ، وی در اواخر عمر معلم اولاد

مقتدر حلبیه بود . اوراست - کتاب الفیل و

کتاب مناقب سی العباس وفات وی بهشتاد

ودو سالگی موده است

(لغت نامه دهخدا ، ص ۶۱۷)

در باردهم حمادی الآخرة ۱۳۱۰ ق در گذشت

(معجم المؤلفین ج ۱۰ ص ۱۲۱)

۱- الامالی (عربی) در ۵۵ باب

حدید آباد دکن ۱۳۶۲ ی سرچشمه شهر

۱۷۷ ص

محمد عباسی (محمدلو) :

(۱۲۹۵ ش - معاصر)

دانشمند شهیر ، مترجم زبردست و محقق

معروف معاصر ، در مدارس قدیم و داخلی و

ممالک مختلف خارجی تعلیم و تعلم السنه

وادبیات شرق و غرب پرداخته وسالین دراز

مشغول تحقیقات و تتبع در علوم فلسفه و

اقتصادیات سیاسی بوده است . او با صرف

قریب نیم قرن از عمر خویش به بررسی

آثار وادبیات زبانهای شرقی و عربی بونزه

آلمانی ، فرانسه ، انگلیسی ، روسی ، عربی ،

پارسی ، ترکی ، آذری ، عثمانی تألیف و

ترجمه آثار علمی و ادبی گرانهای متعددی

در زبانهای رده خاوری و باختری کامیاب

گردیده است . نگارش چندین مجلد کتب

فرهنگهای آلمانی بهارسی و فارسی آلمانی

ترجمه دالسه المعارف تهران ایران در

دوره صفویه (سیاحت نامه شاردن) در چهار

هراد صفحه ، انتشار آثار فلسفی مشاهیر فلاسفه

معاصر تحقیق و تتبع در متون گرانهای

نظم و نثر پارسی و فارسی و احیای نسخ خطی

قدیم ایرانی از جمله بیش از سی مجلد آثار

چاپ شده این دانشمند زبردست هر کار است

در سال ۱۳۴۱ یکس از آثار قلمی وی

(چهارگرددی مارکوپولو) برنده جایزه

ادبی دربار شاهنشاهی ایران شد در این

اسم او اوقات خویش را وقف تدوین دوره

هفتاد و هفت پارسی بر اساس تحقیق در ریشه

های سانسکریت اوستایی و هخامنشی و سندی

و پهلوی لغات زبان دری گمونی کرده است

(قلم ع . ق . ن)

۱- لغاتهای آلمانی :

کنت دو گوینو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳

ش ، سری ، دفعی ، این سینا ۳۷۶ + ۴ ص .

طهران ، ۱۳۴۲ ش ، سری ، سازمان کتابهای

چینی، چاپ دوم.

۲- آینه و نامه نگاری آلمانی

تهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقی، پیچود،

۲۸۶ ص.

۳- برهان قاطع:

تهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، امیر

کبیر، با مقدمه وحوشی عباسی، ۱۲۵۰

+ ۵۰ ص.

۴- تاریخ ادبیات و مطبوعات ایران در دوره مشروطیت:

ادوارد پرون، ترجمه، تهران، ۱۳۳۶ ش،

سری، رقی، کانون معرفت، ۴۵۹ +

۸۰ ص.

۵- تاریخ مطبوعات و ادبیات ایران در دوره مشروطیت.

تهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقی، کانون

معرفت، ۵۰۳ + ۸ ص.

۶- تذکره الشعراء بحراندی:

تهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وریری، باوانی،

با اهتمام عباسی، ۷۵۰ + ۴۰ ص.

۷- جهانگردی مارکوپولو:

ویکتور شکلوفسکی، ترجمه، تهران،

۱۳۳۴ ش، سری، وریری، گوتلمیر گک،

۳۰۹ + ۴ ص.

۸- خاقانی شروانی:

تهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وریری

امیر کبیر، ۹۰۰ + ۶۴ ص.

۹- نحوه آموزش در آلمانی:

تهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، شرق،

۳۰۰ ص.

تهران، ۱۳۳۹ ش، سری، رقی، شرق،

۲۹۶ ص.

۱۰- دیوان افعار لاهوتی کرمانشاهی

تبریز، ۱۳۲۱ ش، سری، رقی،

کتابفروشی هلال باصری، با اهتمام عباسی

۳۵۰ + ۱۶ ص.

۱۱- رباعیات خیام

۱۲- نوروز نامه خیام

تهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وریری،

بارانی، با اهتمام عباسی، ۵۰۰ + ۱۶

۱۳۰ ص.

۱۳- ریاضی

ویکتور هوگو، ترجمه، تهران، ۱۳۳۴

ش، سری، وریری، گوتلمیر گک،

۲۰۰ ص.

۱۴- سیاحت نامه هاردان:

(دائرة المعارف تمدن ایران)

جلد، تهران، ۳۵-۱۳۳۹ ش، سری،

رقی، میر کبیر، ۴۹۷ + ۶۴ + ۵۱۰ +

۴۰۱ + ۵۷۱ + ۷۶۷ ص.

۱۵- زندگی های جهان ۱-۵۰

استاد پروین سهرابی

تهران، ۱۳۳۸ ش، سری، چینی، گوتلمیر گک،

۱۸۰ - ۴ ص.

۱۶- نظریات کمبری:

جلد، تهران، ۱۳۳۸ ش، سری، وریری،

میر کبیر، با اهتمام عباسی، ۱۲۵۰ + ۶۴

+ ۱۶ ص.

۱۷- فرهنگ بزرگ آلمانی فارسی:

تهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، مروج،

۸۵۸ + ۸ ص.

تهران، ۱۳۳۹ ش، اگست، رقی، چاپ دوم.

تهران، ۱۳۴۱ ش، اگست، رقی، چاپ سوم.

۱۸- فرهنگ بزرگ فارسی به آلمانی:

تهران، ۱۳۴۰ ش، سری، رقی، بارانی،

۱۹۹۱ + ۴ ص.

۱۹- فرهنگ جامع آلمانی فارسی:

محمد عبدالباری :

( )

۱- العربیة والدولة (عربی) :

مصر ، ۱۳۴۴ ق ، سری

ابو نصر محمد بن عبدالجمار عتیمی رازی

پیشابوری :

(- ۴۲۷ ق)

مورخ ، ادیب ، شعر ، اصل او از ری
بوده در خراسان نشو و نما یافته و در پیشابور
مستقر گردیده در آنجا در حجاب شمس المعالی
قاسم بن وشمگیر سمت پاسبان داشته بعد
۴۲۷ در گذشته است (معجم المؤلفین ،
ج ۱۰ ، ص ۱۲۶)

۱- تاریخ عباسی (عربی) :
جلد ۲ ، قاهره ، ۱۲۸۶ ق = ۱۸۷۰ م ، سری ،
فتح الوهن در کجکند
دهلی ، ۱۸۴۷ م ، سنگی
هند ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی

ابو عبدالله محمد بن عبدالجبار بن الحسن

النفری :

(- ۳۵۴ ق)

بلد (نفر) از اعمال کوفه و او از متصوفه
بوده است (معجم المؤلفین ج ۱۰ ، ص ۱۲۵)
۱- الوقت والخصایات فی التصوف (عربی)
قاهره ، ۱۹۳۴ م ، سری

محمد بن عبدالجواد الاصمعی :

( )

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، دقعی بارانی ،

شرق ، ۲۹۸ ص

۲- فرهنگ رشیدی

۲۱- مرآت رشیدی

۲- جلد ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، در سری ،

۱- ان ، اهتمام عباسی ، ۱۵۰۰ + ۱۶ ص

۸ + ۸ ص

۱۲- فلسفه اجتماع و تاریخ :

استالین ، ترجمه ، تبریز ، ۱۳۲۱ ش ،

سری ، دقعی ، ۵۰ ص

۲۳- فلسفه تاریخ ، مترجمانیم تاریخ

فرید ملک انگلیس ، ترجمه ، تبریز ، ۱۳۲۱

ش ، سری ، دقعی ، ۳۵ ص

۲۴- کاپیتال :

کارل ماکس ، ترجمه ، جزء اول از جلد

اول ، تبریز ، ۱۳۲۳ م ، سری ، دقعی ، ۶۱ ص

۲۵- کتاب المصنوع و المصنوع :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، اهتمام عباسی ، ۶۰ + ۶۰ ص

کبیر ، اهتمام عباسی ، ۶۰ + ۶۰ ص

۲۶- مایهت

کارل ماکس و فردریش انگلس ترجمه

تبریز ، ۱۳۲۱ ش ، سری ، دقعی ، ۶۶ + ۸ ص

تبریز ، ۱۳۲۲ ش ، سری ، دقعی ، چاپ دوم ،

۶۶ + ۸ ص

تبریز ، ۱۳۲۳ ش ، سری ، دقعی ، چاپ

سوم ، ۶۶ + ۸ ص

۲۷- مردان بزرگ

رست همبگروی ترجمه طهران ، ۱۳۳۵

م ، سری ، دقعی ، طهران ، ۱۲۰ ص

۲۸- مکالمات روزمره الهامی بخارسی :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، جیبی ، بارانی ،

۲۹۹ ص

۱ - ابوالفتح الاصمعی و کتاب الاصل (عربی)

قاهره، ۱۹۵۲ م، سری، رقی، ۴۲۶ ص.

محمد بن عبدالعلیم محمود :

(- معاصر)

لیسانس جامعہ الفاروق، دیپلمہ سیاسی،
پاریس.

۱ - محمد رسول الله ص (عربی) :

آلین دیشیہ مشرق و راسوی و سیمان
ادراہیم الحراثی الذنب العربی
ترجمہ، بیروت، بی تاریخ، سری، رقی

۳۴۹ ص.

محمد بن عبدالعزیز بن معروف، ابن معروف :

(-)

مؤلف کثیر اللغہ با کثیر القاد در لغت عربی
معاصر کہ بنام سلطان محمد کیان ناصر کا
اربابان کیلان (۸۵۱-۸۸۳) و پسری
کار کیا میرزا علی (مقتول در ۹۱۱) بہان
رسانہ و یکی در اربع فرس کتابهای لغت و دی
پارسی است

(مالماتہ پارس مقام سعید نمین)

۱ - کنز اللغہ :

تبریز، ۱۲۸۲ ق، سنکی، راجی، ۳۲۹ ص.

تبریز، ۱۳۰۰ ق، سنکی، راجی

تبریز، ۱۳۱۶ ق، سنکی، راجی، ۳۱۴ ص.

تبریز، ۱۳۲۲ ق، سنکی، راجی، ۳۲۰ ص

مولوی محمد بن عبدالرحمن :

(-)

۱ - اصلاح القومین و ابطال القولین :

بہشتی، ۱۳۱۹ ق، سنکی، وری، ۲۳ +

۱۰۲ ص

محمد بن عبدالرحمن الجندی :

(-)

۱ - دراست سلاب (عربی)

بیروت، ۱۹۶۲ م، سری، وری، ۱۵۹ ص

ابو عبدالله محمد بن عبدالرحمن بن ابی بکر

سلیمان الجزولی السعلائی :

(- ۸۷۰ ق)

عمیہ، صوفی، رہا لیسری مر، کس در فاس
فہ آموجت پس ر سرحج سیاح طولانی
پرد حب بعداً در فاس مقیم شدہ در آفعال
دو گذشت و چارہ اتی بمراکش نقل گردید
(معجم المؤلفین ج، ۱، ص ۵۶)

۱ - دلائل الصبرات فی الادبۃ والاوراد (عربی) :

سنکی، ۱۳۲۱ ق، کاشر عبدالفتاح

ساجد علی مکی، ۱۶۹ ص.

سنکی، بول کشور، ۱۸۴ ص.

تذکرہ شیعہ فارسی

ابوالصالح جلال الدین محمد بن عبدالرحمن

ابن عمر قزوینی خطیب دمشق :

(۶۶۶ - ۷۳۹ ق)

فقید، اصولی، محدث، ادیب، عالم مدنی بیان
شاعر، ارفصاء و خطبا بوده در موصل تولد
ت در بلاد روم سکنی کرد بعداً دمشق
و عباد شدہ و در ۲۷ جمادی الاولی ۷۳۹
دمشق در رفت و در مقام صوفیہ مدفون
گردید

(معجم مؤلفین ج ۱۰ ص ۱۴۶)

۱ - بغیض الفتاح (عربی)

سکاکی، بغیض، طهران، ۱۳۷۴ ق، سری،

وری، تصحیح رضا لطیف و محمد علی

محمدی، ۲۳۱ ص

قصه دیو شد ملج سهاپور ، ۱۳۶۹ ق ،

سنگی ، وزیر ی ، ۸۷ ص .

۴ - مختصر المعانی (عربی) :

وامپور ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، وزیر ی ،

۳۴۰ ص ، یاخواسی مسعود بن عمر مختار ای .

ابو حامد جمال الدین محمد بن عبدالرحمن

ابن عمر بن محمد بن عبدالله الرضا فی الحبشی :

(۷۱۲ - ۷۸۶ ق)

سنی ، شاعری ، سایر تألیفات او : ۱ - النورین

فی اصلاح الدارین ۲ - التکیب بما الیه

المصیر ۳ - لرحمة القلوب وسلوة الکروب

۴ - عمدة الطالب فی اعتقاد الواجب

(مجمع المؤلفین ، ج ۱۰ ، ص ۱۴۷)

۱ - البركة فی فضل العی والعمرة (عربی) :

مصر ، ۱۳۵۴ ق ، سری ، وزیر ی ، ۴۵ ص

ابوالعبیر ابوعبدالله شمس الدین محمد ابن

عبدالرحمن بن محمد بن ابی بکر البخاری :

(۸۳۱ - ۹۰۲ ق)

فقیه ، مفری ، محدث ، مورخ ، مشارک در

فرائض و حساب و تفسیر و اصول و معیت

اصل ادار (سخا) از قرائ مصر و در مسج -

الاول سال ۸۳۱ بفاهره تولد یافت . در سفر

سن قرآن را حفظ نمود و در قاهره اقامت

داشت و از خواص ابن حجر عسقلانی بود سال

۹۰۲ در مدینه منوره در گذشت و در قبرستان

بقیع مدفون گردید .

مآخذ : مجمع المؤلفین ، ج ۱۰ ، ص ۱۵۰ ،

شذرات الذهب ، ج ۸ ، ص ۱۶ ، ریحانة -

الادب ، ج ۱۲ ، ص ۱۷۳

۱ - الاطلاق فی بیح لبن ذم التاريخ (عربی) .

دمشق ، سری ، وزیر ی ، ۱۷۵ ص

مصر ، سری ، وزیر ی ، ۱۷۶ ص

قاهره ، سری ، وزیر ی ، مكتبة القدسي ،

معداد ، بتحقیق فراژ روزنثال و اشرف علی ،

مكتبة المشی ، ۴۶۰ ص .

۴ - الصوة السلیع لادل القرن التاسع (عربی) :

جلد ۱۲ ، قاهره ، ۵۴ - ۱۳۵۵ ق ، سری ،

وزیر ی ، ۲۹۶ + ۳۵۲ + ۳۴۴ + ۳۵۸

+ ۳۵۰ + ۳۱۶ + ۳۱۶ + ۳۱۶

+ ۳۲۰ + ۳۶۸ + ۲۸۶ + ۱۸۸ ص .

۴ - التعداد الحقة فی بیان کتور من الاحادیث العشرة

علی الالهة (عربی)

لکهنو ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، وزیر ی ، بزرگه

۲۰۴ + ۶۰ + ۱۳۶ + ۲۳۶ ص ، سم

مجموعة مشتمل بر دریل اللآلی الممنوعة ،

تتملیقات علی الموسوعات ، کشف الاحوال

فی نقد الرجال .

معین الدین محمد بن عبدالرحمن بن محمد

آن عبدالله حسنی حسینی ایچی صغوی شافعی :

(۸۳۲ - ۹۰۶ ق)

اهل (ابح) از نوابع شیراز ، مفسر ، محدث ،

سایر تألیفات او : ۱ - بیان المعاد الجسمانی

والروح ۲ - شرح اربعین المودی فی الحدیث

(مجمع المؤلفین ، ج ۱۰ ، ص ۱۵۳) .

۱ - جامع البیان فی تفهیم القرآن (عربی) .

دهلی ، ۱۲۹۶ ق ، ۵۲۶ ص ، در هامش

آن نور الکبیر و قاعدة القرآن والردهلی -

الحیمية والاکیل فی استنباط التریل .

لاهور ، ۱۸۷۹ ق .

نور الدین سید محمد بن عبدالرحیم فراج

الحسینی الطهطاوی :

(رفته در سال ۱۳۳۹ ق)

۱ - کنوز الادب فی سحر البیان من لغة العرب (عربی) :

جزء اول، مصر، ۱۳۳۹ ق، سریس،
وزیری، مطبعة الرعائب

محمد عبدالرحیم شیعہ :

(معاصر)

۱ - تاریخ الجامعات الإسلامية الکبری (عربی) .

تلوان، ۱۹۵۳ م، سریس، وزیری، ۳۳۱ ص

ابن الفرات ناصر الدین محمد بن عبدالرحیم
ابن علی مصری :

(۷۳۵ - ۸۰۲ ق)

یکی از مورخین عرب و کتاب جامعی بنام
تاریخ الدول والملوک نوشته و در این کتاب
از حوادث قرن هشتم شروع کرده و بطبقرا
بر گشته ولی از قرن چهارم عقب تر نرفته
و در آن منتخباتی از تألیفات سابق را آورده
و بر اهمیت آن افزوده است (دائرة المعارف
اسلامی خلیلی، ج ۱، ص ۳۷۹) .

سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا، ج ۱
ص ۸۶۳، لنت نامه دهخدا، ص ۳۳۹

۱ - تاریخ ابن الفرات (عربی) :

مجلد نهم، ج ۵، دوم، بیروت، ۱۹۳۸ م،
سریس، وزیری، ارس ۶۴۶ تا ص ۵۹۲ .

شیخ محمد بن عبدالرحیم نهاوندی :

(۱۲۹۱ - ۱۳۷۱ ق)

از معارف علمای معاصر مشهد مقدس بوده
و نزد شیخ محمد کاظم طباطبائی یزدی و حاج
میرزا حسین خلیلی و شیخ عبدالله مارندران
تلمذ نموده (فهرست رضویه، ج ۴، ص
۵۰۴) یگفته صاحب رعانة الادب، ج ۴، ص
۷۵۴ سال ۱۳۷۱ ق در طهران وفات یافت .
سایر مآخذ : فوائد الرضویه، ص ۲۹۸ .

۱ - نجات الرحمن فی تفسیر القرآن :

طهران، ۵۲ - ۱۳۷۰ ق، بسکی، رحلی،

۴۹۶ + ۴۸۶ + ۴۶۴ + ۵۰۴ ص .

جمال الدین محمد بن عبدالرزاق اصفهانی :

( )

بر دگترین شاعر عراق در قرن ششم بود .
در اصفهان متولد شد و تمام عمر خویش را
در آن دیار گذراند و از جوانی بشعر گفتن
آغاز کرد و از شعرای مخصوصاً خانواده صاعديه
بود . یقیناً در اصفهان سال ۵۸۸ در گذشت،
او یکی از فصیح ترین شعرای ایران است و
صافید عرا دارد که بسبب خاصی که هم بسبب
عنصری و هم سبب مسعود سعد سلمان در آن
پدیدار است سخن میگفته و مخصوصاً صافید
بلند در تصایح و معارف دارد (سالنامه
پژوهی/ بر قلم سعید نفیسی)

هائیر کاشانی : تذکره دولتشاه، ص ۹۰، مجله

ایرانشناس، سال ۲۲، شماره ۳ و ۴، ۴۰۳

۱ - ابراهیم دهر :

طهران، تاریخ، سریس، رقی، تصحیح

صادق الجواد ادیب نشاموری، ۲۶۳ ص .

طهران، ۱۳۲۵ ش، سریس، رقی، تصحیح

وحید دستگردی، ۵۰۴ ص

طهران، ۱۳۲۶ ش، سریس، رقی، تصحیح

وحید دستگردی، ۵۰۳ ص

محمد عبدالعزیز خان :

( )

۱ - اب طهر الفریه قبل الاسلام (عربی)

قاهره، ۱۹۳۷ م، سریس، رقی، ۱۵۵ ص

میرزا محمد بن عبدالصبور خولی

حکیم قبلی :

( )

وی اهل خوی و در تهر بر مقیم بوده و همیشه

«قبل منقل حرکت میکرده و عشق زنادی
بقلبان داشته . از فصلا و ادب و معاصر عباس -
میرزای ولیم و از اطباء منصوص محمد شاه
و اسرارالدین شاه قاجار و حکیمباشی سلطان
بوده . علم طب را در اصفهان آموخته .
حلیل خان ناصرالحکماء متوفی ۱۳۵۰ ق و
میرزا رضاخان ارفع الممالک که صبوری
معروفند از اولادهای او میباشند
(دانشمندان آذربایجان، ص ۱۲۲)
سایر مآخذ : «مجله یادگار» سال ۲، شماره ۱
ص ۶۱ .

۱- انوار الناصری (۵) مرآة العکة الناصریة .
(در علم طب)

تبریز، ۱۲۷۲ و سبکی ، حلی ۲۹۰ +
۲۳۴ ص + .

۲- رساله در تعلیم آینه ردد

کارمک فرورد و بیچاره در تبریز، طهران،
۱۲۴۵ ق، سری، رقی، بر شماره ۱۳۳۰/۱۳۳۱

دکتر محمد عبدالعزیز مرزوق :

۱- بین الآثار الإسلامية فی العالم (عربی)

اسکندریه، ۱۳۷۲ ق، سری، رقی، ۹۵ ص
۲- اثر خیرة المسودة فی الاشارة العاطریة (عربی)

مصر، ۱۹۴۲ م

۳- مساجد القاهرة قبل عصر ائمة لیک (عربی)

مصر، ۱۳۶۱ ق

ملک القصاة جمال الدین محمد بن عبدالغنی
از قبلی :

(- ۶۴۷ ق)

از حلاله و ادمای قیصر هفتم هجری شهر
اردبیل بوده و در سنة ۶۴۷ در گذشته است.
حواشی و شروح مفیده بر کشاف و مخبری

و امور جوی مرقوم داشته شرح انمورج او
مکرر در ایران بطبع رسیده و در میان طلاب
معروف و متداول است
(دانشمندان آذربایجان، ص ۹۸)
سایر مآخذ : روایات الجنات، ص ۷۲۲،
ربح الله الادب، ج ۱، ص ۲۷۷.

۱- شرح انمورج (عربی)

رمضانی، شرح، تبریز، ۱۲۷۲ ق، سبکی.
تبریز، ۱۲۸۳ ق، سبکی، ۱۷۴ ص
طهران، ۱۲۷۴ ق، سبکی، خشتی، چاپ
کاتم، ۱۸۰ ص

طهران، ۱۲۷۹ ق، سبکی

طهران، ۱۳۰۰ ق، سبکی

صحن جامع المقدمات تبریز مکرر بطبع رسیده
است

محمد عبدالغنی حسن :

( )

۱- ابن الرومی (عربی)

مصر، ۱۹۶۰ م، سری، رقی، ۱۱۲ ص

شیخ محمد بن عبدالکریم ق لینی :

(- معاصر)

۱- الة النجیة (عربی)

(فقه در خمس و زکوة)

بیروت، ۱۳۴۵ ق

تاج الدین ابوالفتح محمد بن محمد بن ابی القاسم
عبدالکریم بن ابی بکر احمد شافعی اشعری
شهرستانی :

(حدود ۴۷۹ - ۵۴۸)

ولادتش در یکی سالهای ۴۶۷، ۴۶۹، ۴۷۹

در شهرستان ارتوا بایع خوارزم بوده بعد از تحصیل مقدمات در موطی خود به یشامور مهاجرت کرده و تحصیلات خود ادامه داده ، و آنگاه بخوارزم معاودت کرده و موعظ و مناظره پرداخته . در سال ۵۱۰ هـ به حجاز کرده و پس از سه سال اقامت در بغداد بخراسان و همدان و پس از چندی توقف در آن صناعات بخوارزم معاودت کرده و در شهرستان مقیم گردید و در فاصله سالهای ۵۳۸ و ۵۴۸ در آنجا گوشه نشینی اختیار کرده و در شعبان ۵۴۸ بدرود زندگانی گفت

(مقدمه ترجمه ملل و النحل)

۱- الملل و النحل (عربی)

طهران، ۱۲۸۸ ق، سنگی، خشتی، خط کهنه فردوسی ۲۸۹ ص

لندن، ۱۸۴۶ م، سری، باهتمام و پیام گرفت.

لیپزیک، ۱۹۲۳ م.

آلمان، ۱۸۵۰ م، سری، ترجمه مسیو شودوربر و کن بریان آلمانی مصر، ۱۹۴۸ م.

۴ جلد، مصر، ۱۷-۱۳۲۱ ق، سری، ویری، در هاشم آن الفصل فی الملل و الاواء و النحل طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، ویری، تصحیح و تحشیه محمد رضا جلالی تالیسی

مصر، ۱۳۴۷ ق، سری، ویری، در هاشم آن الفصل فی الملل و الاواء و النحل قاهره، ۱۳۴۷ ق - ۱۹۴۸ م، سری، ویری ۳۷۰ + ۴۲۰ + ۴۵۳ ص

۲- هایة الاحد ام فی علم الکلام (عربی).

اکسفرده، ۱۹۳۴ م، سری، ۵۱۴ + ۱۶۹ ص

اکسفرده، ۱۹۳۹ م، باهتمام و پیام گرفت بعد از سری، ۱۰۰ ص، مکتبه المثنی ۵۱۱ ص

بعد از سری، ۱۰۰ ص، مکتبه المثنی ۵۱۱ ص

حاج سید محمد بن عبدالکریم بن مؤلفان -

الشریفة محمد بن محمد لقی موسوی سرابی

تبریزی مولانا :

(۱۲۹۴ - ۱۳۶۳ ق)

در ربیع الاول ۱۲۹۴ در تبریز متولد شده . تحصیلات معدماتی را در تبریز خوانده .

بعد از سال ۱۳۱۲ تا والد خود بهشت رفت و تحصیلات خود ادامه داده در سن ۱۳۲۱ بعد از اخذ اجازه احتیاج به معیت والد خود به تبریز مراجعت کرده . سال ۱۳۶۳ ق در تبریز بدرود زندگانی گفت

(کتاب علمی معاصرین، ص ۱۹۱)

سایر مآخذ : ریحانه الادب، ج ۴، ص ۹۸ . ۱- براهن الحق (عربی)

(مهمات مسائل فقه و اصول)

تبریز، ۱۳۳۰ ق، سنگی.

۲- براهین الله (عربی) :

تبریز، ۱۳۳۰ ق، سنگی.

۳- (الف) طریق الهدایة فی علم الدراية (عربی) :

۴- (ب) مصباح السالكين و زاد المسافرین (عربی).

تبریز، ۱۳۴۹ ق، سنگی، رقمی، ۱۰۲ ص

۵- (ج) مصباح التوکل فی شرح الرجال (عربی)

تبریز، ۱۳۴۳ ق، سنگی، مطبعة علمیه.

۱۵+۱۲۷ ص

محمد بن عبدالله :

( )

شاگرد ملاجلال دوانی

۱- نسخة عالی در طب

مدرس، ۱۹۵۹ م

شیخ محمد بن عبدالله ابو عزیز الجلی :

( )

۱- المعصر (عربی) :

نصف، ۱۳۷۳ ق، سری، رقمی، ۴۰ ص

نصف، بی تاریخ، سری، رقمی، چاپ دوم

۳۹ ص

۲- معراج الرسول (عربی) :

نصف، ۱۳۷۲ ق، سری، رقمی، ۶۸ ص

۳- مولود الامام الحجة القائم (عربی) :

نصف، ۱۳۷۱ ق، سری، حشیش، ۸۳ ص

۴- مولود الامام حسین علی (عربی) :

نصف، ۱۳۷۱ ق، سری، رقمی، ۵۸ ص

۵- امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (عربی) :

نصف، ۱۳۷۲ ق، سری، رقمی، ۲۳۳ ص

۶- مولود الصديقة فاطمة الزهراء (عربی) :

نصف، ۱۳۷۱ ق، سری، رقمی، ۹۲ ص

نصف، ۱۳۷۶ ق، سری، رقمی، ۹۲ ص

۷- بهار الدیوب فی حق الامیر (عربی)

نصف، ۱۳۷۲ ق، سری، رقمی، ۴۴ ص

امین دفتر محمد بن عبدالله :

( )

۱- هاری چهارم :

الکساندر و ما، ترجمه، ۲ جلد، ۱۳۲۵ ق.

سنگی، رقمی، ۲۵۶ + ۳۹۰ ص، در

مقدمه عکس مؤلف

ابو عبدالله شیخ محمد بن عبدالله معروف به

بابا کوهی، ابن باکویه :

(حدود ۴۳۰ ق)

از سوق لب صاحب ترجمه در جمیع مآخذ

مفسر مد کوره در فوق بنحو قطع و یقین

واضح شد که باکویه ( ) بآملای فارسی

آن با کونام جدا آملای صاحب ترجمه بوده

و شهرت او در عموم مآخذ عربی (ابن

باکویه) نیز بهمین مناسبت است ولی در

دیان فارسی بعد ها بکثرت استعمال کلمه

باکویه (ابن) را اول کمیّه حذف شده و نه (باکویه)

لها چنانکه صریح شد الارار و شیرار نامه

است مشهور شده بوده است و سپس همیشه

(باکویه) به است صاحب ترجمه

(باکویی) ار همان سنه قدیم در زبان هوام

شیرار به (بابا کوهی) تحریف شده بوده

وفات صاحب ترجمه را بنا بر روایت مسعودی

مابین سنوات ۴۲۰ - ۴۳۰ که سن او در

وقت وفات مابین ۸۳ و ۹۶ خواهد تحقیق

کرده است (حاشیه شد الارار ص ۳۸۰ و

۳۸۴ و ۵۵۰ و ۵۶۶ بقلم میرزا محمدخان

قریبی)

سیر مآخذ : نامه دانشوران، ج ۳، ص ۷۰

۱- دیوان شعر :

شیرار، ۱۳۰۷ ش، سری، رقمی، ۱۵۲ ص.

شیراز، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی، بنگه
معرفت + ۱۲۸ ص.

پیش، سنگی، رقی، ۱۵۲ ص.

بدرالدین محمد بن عبدالله زرکشی:

( )

۱- البرهان فی علوم القرآن (عربی):

۴ جلد، مصر، ۱۳۷۶ ق، سری، وزیری،
بتحقیق محمد ابوالفضل ابراهیم، ۵۰۶ +
۵۲۸ + ۴۹۱ + ۵۳۲ ص

نورالدین محمد بن عبدالله شیرازی:

( )

۱- الاطالادویه

لکهنو، ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیری، ۱۰۲ +
۷۶ + ۷۰ + ۳۰۸ ص
فیروزپور، ۱۸۸۶ م، سنگی، وزیری،
۲۱۶ ص.

کلکته، ۱۷۹۳ م، وحلی، ۶۶۸ ورق.

محمد بن عبدالله عنان:

( )

۱- ابن خلدون حیات و تراجم الکبری (عربی):

مصر، ۱۳۵۲ ق، سری

۲- تاریخ الامم (عربی):

۲ جلد، مصر، ۵۹ - ۱۳۶۰ ق، سری،

۳- تاریخ الجامع الازهر فی عصر الناطقین من اقطانه
حتى العصر الحاضر (عربی):

قاهره، ۱۳۶۱ ق، سری، رقی، ۱۲۴ ص

۴- العاکم بامر الله واسرا الدارة القاطنة (عربی):

قاهره، ۱۳۷۹ ق، سری، وزیری، چاپ

دوم، ۴۲۳ ص.

مصر، ۱۳۵۶ ق، سری، وزیری.

۵- دیوان التحقیق والحاکمات الکبری (عربی):

مصر، ۱۳۴۸ ق، سری،

۶- مصر الاسلامیه و تاریخ المخطوطات لمصریه (عربی):

مصر، ۱۳۵۰ ق، سری،

۷- مؤلف جماعة فی تاریخ الاسلام (عربی)

مصر، ۱۳۵۲ ق، سری،

محمد بن عبدالله الکمالی:

( )

۱- قصص الانبیاء (عربی)

لیدن، ۱۹۲۲ م، سری، وزیری، تصحیح

اسحق بن ماول، ایرنبورگ، ۳۰۹ ص.

ابو نکر محمد بن عبدالله بن محمد بن عبدالله ابن

احمد اندلسی مدافری اشبیلی مالکی، ابن العربی:

(۴۶۸ - ۵۴۳ هـ)

ضیه، کجند، او مغری بمشرق کرده و
الطریقون و عمالی و غیر آنان حدیث و جر
الکفر گرفته و سپس با شمس مصعب

فاس، نصائی، نموده است، او را کتیبه چند

بوده و طاهر از میان رفته است. مولودی

سال ۴۶۸ و وفات او در سن ۵۴۳ است.

(لغت نامه دهخدا، ص ۳۳۰)

سایر مآخذ: معجم المؤلفین، ج ۱۰، ص

۲۴۲، دائرة المعارف آریک، ج ۱، ص

۸۵۳ - و ص ۹۱۶.

۱- احکام القرآن (عربی)

قسم الاول، مصر، ۱۳۷۶ ق، سری،

وزیری، بتحقیق علی محمد البجاری، ۵۲۰ ص

ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن ابی بکر ابن

عبدالله بن عبدالرحمن بن احمد ابن

ابی الفصاعی ابن ابیبار:

(۵۹۵ - ۶۵۸ ق)

تاریخ نویس، محدث، ادیب، شاعر عرب.

اصلش از (اعده) او بی قصاعه است که ساکن اندلس بوده . در ربیع الثانی ۵۹۵ در (والاس) متولد شده و در آنجا تحصیل کرده و مدت بیست سال تمام با آن ربیع ابن سالم بزرگترین محقق اندلس رابطه دوستی محکمی داشته و از بوده است که ویرا تشویق با تمام کتاب الصلة امر بشکوال کرده است

ام خلدون مکتوب در آسا بتوسر دفته ولی (غریبی) تا کید میکند که اول به (بجانه) رفته و در آنجا مدتی بتدریس پرداخته است و پادشاه تونس از او بد برای خویش کرده و او را راز دلا خود نموده و امر طغرا را که در مراسلات و فرمانهای شاه دین دای مراسلات و در دین (مسلمه) نوشته و نوشته با و محول کرده ولی طغرل گفت که آنمدم پس عدس بی معده کرد و در (ابن ابی) منسل شد و نیز به (سید) ابن ابیبار در اوشن خطوط شرقی که سلطان آنها را بر خطوط معمولی مغرب ترجیح میداد نظیر نداشته و بهمین جهت این اتصال قانین عمیقی در نزد داشته و با آنکه بارها با و احتضار شده بود و در نوشته هائی که می نوشت طغرای سلطانرا در بالای آنها رسم میکرد و در منزل مشغول نوشتن (اعتاب الکتاب) شده و آنرا سلطان هدیه کرد و همان امر موجب بخشایش او بمقام اولیه اش شد

چون ابو زکریا در گذشت و المستنصر بجای او نشست (ابن ابیبار) را مقرب درگاه نموده و بتصابیح او گوش میداد ولی بر اثر سلوک و رفتن خود سلطان و دربار را را از خود رو گردان نمود و امر یکش از داده شد

و در نامداد روز چهارشنبه ۳۰ محرم ۶۵۸ ق ابن ابیبار در گذشت و زور دیگر حدیثی با همه تصنیفات و آثار و اشعاریکه داشت در یکجا سوزانده شد

(دائرة المعارف خلیلی، ج ۱، ص ۱۰۷)
سایر مآخذ الدرر، ج ۴، ص ۴۰۹، فوات،
الوفیات، ج ۲، ص ۲۲۶، شذرات الذهب،
صحن و حیات سال ۶۵۸ ق، اکتفاء الفتوح،
ص ۳۷۳، دائرة المعارف آریانا، ج ۱،
ص ۷۵۵، اعیان الشیعه، ج ۴۵، ص ۲۷۹
۱ - المكتبة کتاب اهلنا (عربی)

(مراجع علماء و مشاهیر اندلس، متر تألیف ابن بشکوال)

۲ - المعجم فی معایب الاדם الفاسی ابن علوان اندلسی (عربی)

۳ - جبره، مادرید، ۹۳-۱۸۹۲، سری،
گرد آورنده استاد گودیز اسپانیایی، ضمن
مجموعه موسوم به المكتبة الاندلس

۴ - العلبة المبراة فی تراجم الامراء النعرا (عربی)

نسخ ۴۶-۱۸۵۱، مقدم مستشرق دوری
۲۶۰ ص، ضمن مجموعه

موسوع ۸۶-۱۸۸۷، سری، مقدم مولر،
ضمن مجموعه المصریة المطبوعة .

ابوالولید محمد بن عبدالله بن احمد ابن
محمد بن ابولید بن عقبه بن الاررق المکی
الاررقی:

(- ۲۴۴ ق)

مورخ، حصار ایدان اصل اداریس و در حاکم
میر بسته است .

(معجم المؤلفین، ج ۱۰، ص ۱۹۸)

سایر مآخذ معجم المطبوعات، ص ۴۲۹

۱ - اخبار مکه و اجاء فيها من الآثار (عربی) :

مکه، ۵۲-۱۳۵۷ ق، سری

ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن خلیل :

( )

۱ - «تصاريف المعانی» تاریخ المحلي (عربی)

ابن سعید ابوالحسن علی بن موسی، خصار

قاهره، ۱۹۵۹ م، سری، وری، تحقیق

راهم ایبوری، ۲۵۰ م

سان الدین ابو عبدالله محمد بن عبدالله ابن

سعید، ابن الغطیب :

(۷۱۳ - ۷۷۶ ق)

دوالریاستیں (وزارت میسورم) اراخانوادم

هائیت که ارشام باندلی مهاجرت کرده

سال ۷۱۳ متولد شده، در موطن خود شهر

(مرابطه) تحصیل پرداخت و پیشرفت قابل

نمود و یکی از نویسندگان و شعراء و رجال

سیاسی گردید. بعد از قتل پدر خویش در

سنه ۷۴۱ در یکی از حوادث شصت اموالحسن

علی بن حباب و برداشتمند پیوست و نزد او

تحصیل پرداخت و چون این وزیر در سال

۷۴۹ در گذشت ابن الغطیب وزارت ابو-

النجار بومس اول و بعداً وزارت پسرش

محمد پنجم رسید. ولی بعدها بر اثر دسائیس

به (سنه) و (جبل الطارق) و (تلمسان) رفت و

چون متهم بزندقه شده بود بحسن افساد و

عداوت اشرار شبانه او را در حبس بقتل

رسانیدند. تألیفات او در حدود شصت مجلد

کتابست که اغلب در تاریخ و نقشه برداری

شهرها و شعروادبیات و تصوف و فلسفه و طب

است. تقریباً بیش از بیست و نعلت از آن کتاب

دشرد زمانه محفوظ مانده است.

(دائرة المعارف اسلامی، ترجمه خلیلی، ج ۱،

ص ۱۲۲۶)

سایر مآخذ لغت نامه دهخدا، ص ۳۰۵.

۱ - اللبحة النبرية فی الثبوت النبرية (عربی) :

مصر، ۱۳۴۷ ق، سری

محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم ابن

عبدمناف صلی الله علیه و آله :

(۱۱۱ -)

ولادت باسعادت آنحضرت هجری ۱۱۱ سال

سال عام الفیل در بیت طلوع صبح جمعه در

مکه بود. در سن نه سالگی مادرش آمنه

پدر گمشد و در آنسال با ابوطالب مشورت

و در نتیجه و پیچ سالگی برای خدیجه تجارت

کام رخصت و با او ازدواج نمود

سال ۶۲۰۳ بمکه هجرت روز ۲۷ رجب

برسات بمکه هجرت نمود. در سال سیزدهم هجرت

از مکه بمکه هجرت نمود. در سال ۶۲۰۷

پس آنکه مدینه من مردم آمد و پنهانی

دعوت می نمود دعوت آشکارا نمود در سال

۶۲۰۸ اصحاب او از طلم و شکنجه کفر

فریش با احارۃ آنحضرت مارم هشته هجرت

نمودند در ۶۲۱۰ تا کن خود جز ابو-

لهب که بدشمنان هجرت شده بود به (دره

شب ابوطالب) در آمد و ابو طالب با خویش

خود در آنجا تا مدت سه سال بعبط و حراست

آنحضرت پرداخت در ۶۲۱۴ دعوت مردم

بصاف شد در ۶۲۱۵ مراجع او اتفاق افتاد

در ۶۲۱۶ شب اول ماه ربیع الاول بمدینه

هجرت کرد، سه روز در (غار ثور) بود در

(معجم المؤلفين ، ج ۱۰ ، ص ۲۳۴)

۱ - صحاح الاخبار في نسب النواة القاطية الاخبار

(عربی)

قاهره ، ۱۳۰۶ ق ، سری ، ۱۴۳ ص .

ابن بطوطه ابو عبدالله محمد بن عبدالله ابن

محمد بن ابراهيم الطنجي :

(۷۰۳ - ۷۷۹ ق)

رحاله و عالم جغرافيا مشهور . مولد او

شهر طنجه ، از سال ۷۲۵ بصره

حوش آمد کرده است . مراو از شمال

افريقه و مصر عليا و شام و فلسطين و آند

بمکه و عراق عرب و ايران بوده و در سر

دوم بزمارت خانه رفته و در آند دو سال

معاور مانده است و سمرسيم جنوب مرستان

و مشرق افريقه و خليج فارس و تنگه هرمز

و مکه و سوره و آسية الصغرى و شبه جزيره

فرم (کريمه) و قسطنطيه و ... (و لک)

حوارزم ، بخارا ، افغانستان ، دهلي ، جراير

دربه المهل و از راه سرديب به تنگاله ،

هندوچين تا شهر کاتش و از جزيره سمطره ،

(سومالرا) بمرستان بارگشته و در محرم

۷۴۸ در طمارار کشتي فرود آمده و در اين

سر دو سال در دهلي و يکسال و يکم در جراير

دربه المهل شغل قضاوت رانده است و در سر

چهارم از مصر بمکه و ارمکه بار بيشمال

افريقه و بسال ۷۵۰ بشرفاس شده و ديري

اقامت گزيده آنگاه رهسپار افدلس گشته

و شهر غراظه را ديده کرده و در سنه ۷۵۳ -

۷۵۴ بسياحت سودان پرداخته و تا شهر

تبسکو و ماله رسيده و از آنجا بمراکش باز

گشته است

(لفت نامه دهخدا ، ص ۲۹۵)

ماير ماخذ - دائرة المعارف آريانا ج ۱ ،

ص ۷۷۱

۱ - تصد انظار في غرائب الانصار و عجائب الاسفار

(عربی)

(رحله ابن بطوطه)

پاریس ، ۷۴ - ۱۷۷۹ م ، سری ، ویري ،

چاپ دوم

پاریس ، ۱۹۲۲ م ، سری ، ویري ، ۴۷۹ ص

۲ - حله مصر ، ۱۳۷۷ ق ، سری ، ویري ،

۲۵۶ + ۲۲۴ ص

الحاکم ابو عبدالله محمد بن عبدالله ابن

محمد بن حمدويه الحافظ ، حاکم نيشابوري

ابن البیع :

(۳۲۱ - ۴۰۵ ق)

محدث معروف ابن خلکان گوید نزدیک

خدمت استماع کرده و دو مرتبه بمرات و

شام مسافرت نموده و در سال ۳۵۹ قسری

شهر نيشابور از طرف سامانيان بوی مفوس

گردیده و چندی وزارت ابونصر هبیری را

داشته . پس از آن بقضاوت گرگان رفته

و چندبار بسفارت نزد ملوک آل بویه رفته

و تألیفات بسیار دارد . از جمله تاریخ

علمای نيشابور و المدخل الى علم الصحيح و

امالی . وفات او در نيشابور در سنه شصت و سوم

صفر بوده

(لفت نامه دهخدا ، ص ۲۹۶)

در الکنى و الاقبا قس ، ج ۲ ، ص ۱۵۲

در تاريخ تولد او سال ۲۷۷ و تاريخ وفات وی

سال ۳۴۹ ضبط شده است

۱ - برآمدند : دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ،
ص ۷۷۳ .

۱ - المدخل فی علم الحديث (عربی) .

منچس ، ۱۳۷۲ ق ، = ۱۹۵۳ م سرب ،
دربری ، ناشر جیمس رستون استاد جامعة
منچستر ، ۴۸ + ۵۴ ص .

۲ - المستدرک علی الصحیحین (عربی)

۴ جلد ، حیدرآباد دکن ، ۳۴ - ۱۳۴۲ ق
سرب ، رحلی ، ۵۷۴ + ۲۲ + ۶۲۷ +
۶۱ + ۶۴۴ + ۲۴ + ۶۱۵ + ۲۳ ص ، در
دیل صحاح تلخیص المشدرك محمد بن
احمد الدیمی

۳ - معرفة علوم الحديث (عربی) :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۵۶ ق = ۱۹۳۷ م ،
سرب و سرب ۲۶۶ ص

جمال الدین ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن

محمد بن عبدالله بن مالك الفايدي القلبي

الاندلسي ، ابن مالك المحوي :

(حدود ۶۰۰ - ۶۷۲ ق)

در حدود سال ۶۰۰ در جبال متولد و در دوازدهم
شعبان ۶۷۲ بدمشق در گذشت . ازار
بعویین معروف عرب است که در شهرت
باسپیویه برابری میکند . علم بهورا ابتدا
در اندلس آموخته پس از آن در مشرق کامل
کرده وی شاگردان صاحب و شلوین و
ابوالقادر بکران بود و در حلب شروع تدریس

نحو کرد و در مسجد عادلیه امامت یافت
پس از آن در حماة و دمشق تدریس کرد و
در این شهر بدرود زندگی گشت .

(لغت نامه دهخدا ، ص ۳۴۷)

سایر متحد : دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ، ص

۸۷۷ ، نامه دانشوران ، ج ۱ ، ص ۱۱۳
۱ - الفیه (شعر عربی) در نحو

طهران ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، جیبی ۱۷۹ ص ،
ن تهذیب المصنوع

طهران ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، جیبی ، بی شماره
صفحه

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، جیبی .

طهران ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی ، خط میرزا -
عبدالله بن محمد رضا خوشنوس خوانساری ،
۱۵۰ ص

در بر ۱۳۰۷ و سنگی ، جیبی ، ۱۷۵ ص .

طهران ، ۱۳۶۷ ق ، سنگی ، جیبی ، خط
ظاهر خوشنوس ، ۱۲۲ + ۱۴ ص نا تهذیب
المصنوع

مصر ، ۱۳۴۰ ق ، سرب ، ضمن مجموعه
متون الکبر

۲ - لایة لافال (عربی)

مصر ، ۱۳۴۰ و ، سرب ، ضمن مجموعه
متون الکبر

محمد عبدالله :

(- مباشر)

۱ - اخلاک شعور و روش پروانه :

بشارکت حسن یزدانی ، تهران ، ۱۳۳۶ ش ،
سرب ، جیبی ، ۴۸ ص

شیخ محمد عبدالمطلب :

(۱۲۸۸ - ۱۳۵۰ ق)

در با صوبه ارقرای حرجا نواب معمر تولد یافت
و در آنجا نشو و نما نمود . پس از آن به الارهر
رهپا ر شده و در سلك طلبة دارالعلوم قرار

گرفت. بعداً در مدارس ابتدائی و متوسطه
تدریس پرداخت و سمت استادی دارالعلوم
برگرفته شد. سال ۱۳۵۰ درگذشت.
(معجم المؤلفین، ج ۱۰، ص ۲۵۳)
۱ - قصیدان عن العلم والعلم والعلم (عربی)
مصر، ۱۹۲۴ م، سری

ابو عبدالله محمد بن (عبدالمکمل برهانی)
امیر معری نیشابوری:

(- ۵۴۲ ق)

وی بزرگترین شاعر دربار سلجوقیان بشمار
است و مدت مدیدی پادشاهان بزرگ سلجوقی
و تمام امرا و وزرای ایشان مدح گفته
پندش در اوایل دولت ملکشاه بغروب در
گذشته ویرا بملکشاه سپرده است ولی
ملکشاه بدو عوچی نمیگردد تا آنکه پس از
مدتی امیر علاءالدوله علی بن سرامر از
امرای دربار ویرا نزد ملکشاه مقرب گردد و
از آن پس نارمانی که مرد همشه در دربار
با منتهای جلال میزیست و یکی از
متمولترین مردم روزگار خود شده بود و
از امرای شمار میرفت پس از مرگ ملکشاه
بخدمت پسرش سبخر پیوست و نازیده بود
ماوی بود و در اواخر عمر خود که ناسبخر
باصفهان رفته بود در شکارگاه سبخرگیری
انداخت و آن پسر بطعنا بسینه معری رسید
و در سینه او ماند و مدتی بهمان حال زندگی
میکرد تا آنکه در ۵۴۲ رحلت کرد.

معری یکی از بزرگترین شعرای ایران است
و شعر او در منتهی درجه روانی و سادگی و
شیرینی است و از این حیث تمام شعرای قرن
ششم سبخر صابر تر مدی ماوی را میگوید

مخصوصاً در اوصاف طبیعت و غزل سرایی
مهارت نهی داشته و در مدح و مرثیه بیان بسیار
مؤثر و کلام فصیح دارد. دیوان وی درمائی
است مملو از هر گونه اطلاع و مخصوصاً در
تاریخ سپهر سودمند است.
(سالمات پارس، بقلم سعید امینی)
سایر مآخذ: مجمع الفصحا ج ۱، ص ۵۷۰
۱ - دیوان شعر

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، وزیر، کتابخانه
مروشی اسلامی، تصحیح عباس اقبال آشتیانی
۸۶۸ م

ابوالحسن محمد بن عبدالملک بن ابراهیم
هندانی قلمی:

(۴۶۳ - ۵۲۱ ق)

در بغداد ساکن بوده و در آنجا شاعر و نماینده
شاه سواد ۵۲۱ در گذشته است
(معجم المؤلفین ج ۱۰، ص ۲۵۴)
۱ - نغمه در بیان المعری (عربی)

جلد اول، بیروت، ۱۹۵۸ م، سری، وزیر،
۳۰۱ ص

جلد اول، بیروت، ۱۹۶۱ م، سری، وزیر،
چاپ دوم، ۳۰۱ ص

محمد عبدالصنع خمیجی:

(- معاصر)

۱ - الاثر فی الصنم (عربی).

۳ جزء، قاهره، ۱۳۷۴ ق، سری، وریسی،
۱۹۹ + ۱۵۶ + ۱۳۵ ص.

۲ - بوخار و تاریخهم المیاس والادی (عربی)

قاهره، ۷۰ - ۱۳۶۹ ق، سری، وزیر،
۰۰۰ + ۶۳ + ۱۲۷ + ۱۹۵ ص

و در آنوقت طاهرآ از سفین عمرش پشعاه و پنج سال گذشته بود (فوائد الرسویه ، ص ۵۵۵)

۲ - سر مأجد : فوائد الرسویه ، ص ۷۰ ، روایات الجت ، ص ۶۵۳

۱ - ابیه عباسی

۲ - ایضا انبیه (عربی) در خط .

جلد اول ، مصر ، ۱۳۵۶ ق ، سری

۳ - البرهان فی التکالیف والیان (البرهانیه) .

۴ - مصادر الانوار

نقداد ، ۱۳۴۱ ق ، سری

۵ - رساله فتح الباب (عربی)

۱۳۴۲ ، باهتمام میرزا احمد جمال -

الدین بن عبدالله احباری

محمد عبدالواحد خلایق :

( )

۱ - عرص تاریخی القلعة و العلم (عربی)

سری مصر ، ۱۹۳۶ م ، سری

ابو عبداللهمحمد بن عبدوس بن عبدالله

جهیشاری :

(۳۳۱ ق)

مورخ ، مشی ، در بغداد نشو و نما نموده .

حاجب علی بن عیسی وزیر و حامدین عباس

وزیر در زمان خلافت المقتدر بالله بوده

بعداً در عراق بمقام امیر الحاج رسید سال

۳۳۱ بغداد در گذشت (معجم المؤلفین)

ج ۱۰ ، ص ۲۷۵)

۱ - شرح ادب الکتاب (عربی) :

قاهره ، مکتبه الفلسی

۲ - کتاب الوزراء والکتاب (عربی) .

قاهره ، ۱۳۷۵ ق = ۱۹۳۸ م ، سری

۳ - التراث الثوری للتمویف الاسلامی (عربی)

قاهره ، بی تاریخ ، سری ، وزیر

۲۳۸ ص .

۴ - رائد الشعر الحدیث (عربی) :

(احمد رکن ابوشادی)

قاهره ، ۱۹۵۵ م ، سری ، رقم ، ۳۰۴

۳۸۴ ص

۵ - صور من افکار العربی و تاریخ الاسلام (عربی)

قاهره ، ۱۳۷۷ ق ، سری ، وزیر

۱۹۳ ص

۶ - قصص من التاريخ (عربی)

قاهره ، ۱۹۵۶ م ، سری ، وزیر

۳۲۰ ص

۷ - لغة الادب العاصر (عربی)

قاهره ، ۱۹۵۶ م ، سری ، وزیر

۱۱۰ ص

۸ - مع الشعر اوانه عربی (عربی)

قاهره ، ۱۹۵۶ م ، سری ، وزیر

۲۰۷ ص

ابو محمد میرزا محمد بن عبدالنبی بن صالح

نیشابوری اکبر آبادی هندی استر آبادی

اخباری :

(۱۱۷۸ - مقتول ۱۲۳۲ ق)

در هندوستان متولد شده . در کطمن و

لجج اشرف مجاور بوده و قریب هشتاد کتاب

و رساله در فنون عقلیه و قلبیه تصنیف کرده

و در کتاب رجال ترجمه خود کتابهای خود را

ذکر کرده و چون ضعیف از علمای دین

میسود و جارت به برگان دین میکرد

از صدر حکومت سید اجل عالم ربانی سید

محمد طباطبائی کرمانی حکم نفس آورده

شد مردم هجوم عام کردند و خوش بر بختند

در بری ، ۴۲۶ م

مولوی محمد بن عبد الوهاب :

( )

در علماء هندوستان بوده است

۱ - ابن الوهاب بن : در ادعیه و زیارات

بمشى ، ۱۲۹۵ ق ، سگی .

ابوالحسن امام الحرمین محمد ابن
عبد الوهاب بن داود همدانی کاظمی آل داود
همدانی :

(- ۱۳۰۳ ق)

عالم ، فاضل ، ادیب ، کامل ، نسوی ،

شاعر ، مصنف ، حسن المعاصرة ، دارای حافظه

قوی و خط فیکو بود . و در کاظمین علوم

ادبیه آموخت و در علوم مختلفه کامل شد

در کاظمین سمت قضاوت منصوب و ارجاب

ناصر الدین شاه قاجار ب لقب امام الحرمین

ب لقب گشت سال ۱۳۰۳ ق در گذشت .

(فوائد الرسویه ، ص ۵۵۳)

سایر مآخذ : احسن التودیه ، ج ۱ ، ص ۱۳۶ ،

اعیان الشیعه ، ج ۴۵ ، ص ۲۹۵

۱ - قصه الاخوان فی علم المیران (شعر عربی)

، ۱۲۹۸ ق ، مصوص الواقیت در یکجند

۲ - المجنة الطرقي و سافرة الشيخ جعفر (شعر عربی)

اهواز ، ۱۳۶۸ ق ، سری ، رقص ، ۴۹ ص

۳ - مصوص الواقیت فی علم الموافیت (شعر عربی)

بمشى ، ۱۲۸۱ ق ، سگی ، رقص ، خط

زین العابدین بن حسین بن محمد بن میر سید

علی طاهستانی ، ۷۲ م

بمشى ، ۱۳۰۰ ق ، سگی ، رقص ، ۷۲ م

۴ - المجنة الزاهرة فی امر الخلافة و المناورة فی جواب

دعوت العلماء القاهرة من مشائخ العاجلة و المولات

الباجلة (عربی) :

طهران ، ۱۳۰۶ ش = ۱۳۴۵ ق ، سری ،

رقص ، ۴۸ م

حاج شیخ محمد عبده :

(- ۱۳۰۰ ق)

در بزرگداشت او بود و دارای تحصیلات

قدیمه معقول و منقول بود و در مدرسه

در حقوق از دانشگاه تهران ، معلم سابق

مری دبیرستان ثروت و مدرسه آلعالی

رئیس محکمه عالی القضاة ، استاد حقوق

مدنی و اصول محاکمات حقوق در دانشکده

حقوق (سالدیه دانشکده حقوق ، تحصیلی

۱۷-۱۳۱۸ ، ص ۸۴)

مبتدا و دیوان عالی قم .

۱ - اصول الفقه (عربی) :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، در بری ،

دانشکده معقول و منقول ، ۳۲۰ م

۲ - اصول قضائی جزال دیوان عالی کشور

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سری ، جسی ، علمی ،

۲۳۳ م

۳ - اصول قضائی حقوقی

طهران، سری، مطبعة لبنان، ۱۰۵ ص

۴ - اصول محاکمات حقوقی، درسی :

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقص، ۴۴۰ ص

۵ - حقوق مدنی

جلد اول، طهران، ۱۳۲۹ ق، سری، رقص

۴۸۸ ص .

۶ - رسالة عمولة ديوان العالي كمال :

طهران، ۱۳۲۹ ق.

۷ - کلیات حقوق اسلامی :

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، دربر، دانشگاه

منقول و منقول، ۴۱۴ ص .

۸ - مبانی حقوق اسلامی مختلف الاصول :

طهران، ۱۳۴۱ ق، سری، دربر، نشریه

۸۰۴ دانشگاه، ۲۴۸ ص .

شیخ محمد عبده بن حسن حبر الله المصري :

(۱۲۶۶ - ۱۳۲۳ ق)

فقه مصر، مکتب، حکم دست، نوی

کتاب در شراا فری عربی مهر نواب

یامت . در بحیره نشوونما نمود . در جامع

احمدی طباطرالأرهر بتحسبیل پرداخت

بمدا داخل امور سیاسی شد و در تبعیضهنگاری

با آزادی طلبان مدت سه ماه زندانی شده

بعداً بشام تبعید گردید . از آنجا بهاریس

رهسوار و باسید جمال الدین اصفانی جریده

عردة الوثقی را منتشر ساخت پس از آن به

بیروت مراجعت نمود مشغول تدریس شد

در مراجعت بمصر عهددار مشاعل مختلفه

گردید : منصب قضاوت، مستشار محکمه

استیاف، مفتی دیار مصر بسال ۱۳۲۳ در

اسکندریه وفات یافت و در قاهره مدفون

گردید

(مجموعه المؤلفین، ج ۱۰، ص ۲۷۲)

سایر مأخذ: الاعلام الشرقیة، ج ۳، ص ۶۷

۱ - الاسلام دین العلم والعلمیه (عربی)

مصر، بن تاریخ، سری، دربر، ۱۶۶ ص.

۲ - الاسلام والنصرانیة مع العلم والعلمیه (عربی)

قاهره، ۱۳۷۶ ق، سری، دربر، ۲۰۴ ص

۳ - رسالة التوحید (عربی)

مصر، ۱۳۴۳ ق، سری

مصر، ۱۳۷۶ ق، سری، دربر، ۱۹۵ ص

قاهره، ۱۳۷۱ ق، سری، رقص، ۲۰۸ ص

۴ - البیوة العلویة (شعر عربی) :

مصر، ۱۹۱۸ م، سری، رقص، حسن قصیده.

العلویة شیخ محمود عبداللہ القصری .

۵ - شرح مناهات بدیع الزمان (عربی)

بیروت، ۱۹۶۴ م، سری، رقص، ۲۶۵ ص

محمد عبدالهادی ابوریاده :

( )

۱ - تاریخ الفلحة فی الاسلام (عربی)

ت . ج . دی نور، ترجمه

۲ - جلد، قاهره، ۱۳۵۷ ق - ۱۹۳۸ م،

سری

مصر، ۱۳۷۷ ق، سری، دربر، ۴۳۴ ص

۲ - الحضارة الاملائیة فی القرن الرابع الهجری (عربی) :

آدمشتر، ترجمه عربی، ۲ جلد، مصر، ۵۹ -

۱۳۶۰ ق، سری، رقص، ۴۵۴ ص.

۳ - مذهب النرة عند المسلمین وعلاقته بمذاهب اليونان

والهود (عربی)

دکتور، پی نیس، ترجمه

مصر، ۱۳۶۵ ق، سری، دربر، ۱۷۲ ص

محمد عبدالهادی بستکی :

( )

۱ - اخلاق مصطفوی :

بمشی، ۱۳۵۴ ق، سنکی، رقمی، ۲۲۲ ص

شیخ محمد بن الشیخ عبود الکوفی :

(۱۲۶۷ - ۱۳۵۲ ق)

مبادی عربیه را از سید محمد سمید حبیبی
خوانده و ملازم درس شیخ علی حمامی بوده.
است. (مقدمه لرحله المری)

۱ - لرحله المری فی تاریخ الحب (عربی) :

جلد ۱، ۱۳۷۱ ق، سری، رقمی، ۸۸ ص.

ابوالعالی محمد بن عبیدالله بن علی بن حسن

ابن حسین بن جعفر بن عبیدالله بن حسین ابن

علی بن حسین بن علی بن ابیطالب ع حسینی

علوی غروی :

(زنده در سال ۴۵۸ ق)

اراداد امام چهارم بود و در شهر عربین
زندگی میکرد و کتاب بیان الادیان را که
در باب مذاهب معتصم است سال ۴۵۸ ق تمام
کرده و بدو بار مسمود بن ابراهیم غروی را ردگی
میکرده و این کتاب قدیمترین کتابیست
که در زمان فارسی در باب مذاهب معتصم
است .

(سالنامه پارس بقلم سید حبیبی)

سایر مأخذ : لغت نامه دهخدا ، ص ۸۵۹

۱ - بیان الادیان :

پاریس، ۱۸۸۳ م، سری، با ترجمه فراسوی
بقلم شارل شعر مدیر السنة شرقیه پاریس،
ضمن جلد اول منتخبات فارسی

تهران، ۱۳۱۲ ش، سری، خشتی، بهشتام
صبا اقبال آشتیانی، از روی چاپ پاریس،
۶۷ ص .

تهران، ۱۳۴۲ ش، سری، دریری، با

حواشی هاشم رسی، مطبوعاتی عراقی
۵۸۴ ص در این چاپ مؤلف نام محمد
ابن الحسین الملوئی معرفی شده است .

شمس الدین محمد بن شرف عثمان

مولانا رازده :

(- ۹۰۱ ق)

در جمع اقسام علوم منقول و تمامی فنون
معلوم منقول سرآمد علمی ماوراءالنهر
سکه مفتدای صلاهی هر شهر بود و در واسط
رمان خاقان مسور از سمرقند متوجه گذاردن
حج اسلام شده مدار السلطه هرات رسید و
منظور نظر عنایت خاقانی و ملحوظ عین و
عنایت جناب مقرب سلطانی گشته حریمت
آنحضرت را با محاسن عالی و بعد از مراجعت
در هنر آن مکتب نمود و سالها در مدرسه سلطانه
و مدرسه خلاصه بشر فوائد علمی و در
مسائل دینی مشغول بود و آنجناب که بمولانا
شکوه و شکایت داشت و در مقام
کسر نفس انصاف داشت و در مقام
سنة ۹۰۱ رایت رحلت یافت و بر اعراس
(رحال حبیب لیس، ص ۱۸۲)

۱ - حاشیه شرح وفتاح العلوم (عربی)

سکاکی، شرح میرسید شریف جرجانی،
حاشیه، کلکته ۱۲۵۶ ق، سنکی.

۲ - حاشیه مختصر تلخیصی (عربی)

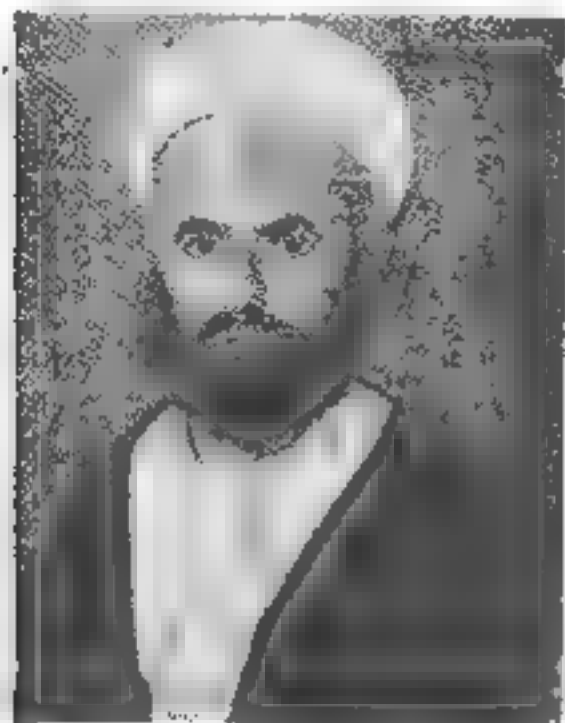
تفشارانی، حاشیه، هند، ۱۲۸۶ ق، سنکی.

محمد بن عثمان بن عمر طنجی هندی حنفی :

(- ۸۳۰ ق)

نجوی، مشارک در بعضی علوم

(مجموعه المؤلفین، ج ۱۰، ص ۲۸۴)

سایر مآخذ: مجمع المطبوعات، ص ۵۸۶

۱ - عن العلم وزیر العلم (عربی):

(مختصر احیاء العلوم عراقی)

لاهور، ۱۳۰۹ ق، سنگی، وزیری، ۳۵۱ ص.

بیش، ۱۸۲۵ م، سنگی، وزیری، ۲ +

۷۱۰ ص

سید محمد حسینی همدانی فقهی عربزاده:

(- معاصر)

۱ - انوار در عقان در تفسیر قرآن

جلد اول، طهران، ۱۳۸۵ ق، سری، وزیری،

۳۸۳ ص

حاج سید محمد عرب زعفرانی:

(۱۲۸۳ ق - ۱۳۶۴ ق)

اراسنید قرائت عصر حاضر مشهور معتمد

بود. سال ۱۳۶۴ وفات یافت و در شهر خرمین

مدفون گردید.

(تاریخ علمای خراسان، ص ۲۸۸)

۱ - منتخب الدعویات -

مشهد، ۱۳۲۷ م، سری، رقی، ۶۴ ص

دکتر محمد عزالدین حلمی:

( )

۱ - علم المعادن (عربی)

قاهره، سری، حبیبی

الشیخ محمد عزالدین بن شیخ محمود العاملی:

(- معاصر)

در ایف اشرف مقیم است.

۱ - نظام الجهاد فی الاسلام (عربی).

جروال، لبنان، ۱۳۸۱ ق، سری، وزیری،

محمد عزت‌وزر حکیم:

( )

۱ - فهرست خرافات الصحف العربیة لمطبعة الهدایة، (عربی):

طهران، ۱۹۵۳ م، سری، دارالطباعه

العربیة.

ابونکر محمد بن عزیز سجستانی وزیری:

(- ۳۲۰ ق)

مفسر، لغوی، در بغداد میر بسته است

(مجمع المؤلفین ج ۱۰، ص ۲۹۲)

سایر مآخذ: مجمع المطبوعات، ص ۱۰۸.

۱ - تحریب القرآن، در راه القلوب (عربی)

مصر، بی تاریخ، سری، رقی، ۲۰۸ ص

مصر، ۱۹۳۶ م، سری، رقی، ۲۳۲ ص

مصر، ۱۳۷۲ ق، سری، حبیبی، ۲۸۲ ص.

مهندس محمد عصار:

(- معاصر)

۱ - طوفان مفرق:

روروا، بلنولین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش.

سری، حبیبی، امیر کبیر، ۱۶۶ ص

سید محمد بن محمود حسینی لواسانی عصار:

(۱۲۶۴ - ۱۳۵۹ ق)

حاج سید محمود ساکن لواسان بوده و طهران

مهاجرت کرده و این خانواده اصلاً از قدراش هستند. صاحب ترجمه فقه اصول حکیم و از معرین علمای عصر خود بشمار میرود. در اواخر عمر به شهادت مقدس مهاجرت کرد. ما کهولت سن و از دست دادن یک چشم و کمی نور چشم دیگر غالباً بتألیف اشتغال داشت. سال ۱۳۵۶ وفات یافت و در ایوان طلای محرم مشهد مدفون گردید.

(مقالات الحنفیاء، ص ۲۶۱)

۱- ۷۰۱ اب الطولک للریة والعلوک (شعر):

(بشرح روزنامه کانون شعراء، سال اول،

شماره ۲، از محمد کریم صابونی)

۲- لیاح الیه:

(بشرح روزنامه کانون شعراء، سال اول،

شماره ۲، از محمد کریم صابونی)

طهران، ۱۳۳۲ ق، سنگی، رقی، حاشیه.

طی اکبر، ۱۷۳ ص.

۳- توحید کفالی:

طهران، ۱۳۴۰ ق، سنگی، رقی، ۲۰۲ ص.

۴- حاشیه قواعد الکلیه الاموالیه البریه (عربی):

شهاد اول، حاشیه، طهران، ۱۳۰۸ ق، سنگی.

در حاشیه قواعد الکلیه

۵- حاشیه کتاب الریة فی احکام الفقه (عربی)

شهاد اول، حاشیه، طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی

۶- حاشیه کتاب التوالد فی شرح قواعد الفقه (عربی)

خواججه نصیر الدین طوسی، شرح علامه حلی

حاشیه، طهران، ۱۳۰۵ ق، با کتب القواعد

طهران، ۱۳۳۳ ق، سنگی

۷- رساله در رد اهل بیان:

طهران، ۱۳۴۲ ق، سنگی، با ارقام الشیطان

نوری، حمامی.

۸- مواهب الرصوة فی رد شبهات المیلین من المسیحیه

والابیة والیه

تقریر، ۱۳۴۳ ق، سنگی، حبس، ۹۶ ص

محمد عطیه الانرشى:

۱- بدل الشرق (عربی).

(صلاح الدین الایوبی، محمد فرید، سعد

رعول)

دهره، ۱۳۶۶ ق، سری، رقی، ۱۷۸ ص.

۲- قصص فی قواعد الفقه الرباعیه (عربی).

بشارکت دکتر العنابی و لیون معمر، مصر،

۱۳۵۴ ق، سری

حاج سید محمد بن عقیل بن عبدالله بن عمر

ابن یحیی غلوی یمنی حضرمی:

(۱۲۷۹ - ۱۳۵۰ ق)

در مله مسیلة آل شیخ قرب کریم از توابع
حضرموت تولدیافت بعداً به سنگاپور
رهسپار شده بشکل تجارت سپرداخت و در
صن تاسیس جمعیت اسلامی نمود و
روزنامه و مجله عربی و مدرسه دیسی دائر
نمود و مکرر به هندوستان مسافرت نموده و
از آنجا به چین و ژاپن و روسیه و برلین و

فرانسه و عراق و سوریه و مصر و هپار شد
در بلده الحیدیه از اعمال پس وفات
یافت .

(معجم المؤلفین، ج ۱۰، ص ۲۹۴)

سایر مآخذ شهر مستر صویه، ج ۵، ص ۳۲۹

ایمان الشیعه، ج ۴۵، ص ۳۰۹ .

۱ - لطویه الايمان (عربی)

۲ - فصل الاحكام فی النزاع والتعاصم فیما بین بی ایه

وبی هاشم (عربی) :

صیدا، سری، ۱۵۰ ص

۳ - طب الجمیل علی اهل الجرح والتعذیل (عربی)

۱۳۴۲ ق.

۴ - التصانیع الفیه لمن یتولی معاویه (عربی)

بغداد، ۱۳۶۷ ق، سری، در بری، چاپ دوم،

۲۳۶ ص .

مشتی، بر تاریخ، سنگی، قمی، ۲۴ ص

محمد بن احمد علامه مذاج :

(معاصر)

۱ - ارمان مغربا هدیه ج ۱

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، جسی، ۷۱ ص، در

مقدمه عکس مؤلف

۲ - هدیه مور، دیوان شعر،

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، در بری، ۲۲۱ ص .

در مقدمه عکس شاعر

سید محمد علنی :

( )

۱ - تراوات ملکه آلمان :

آلکساندر دوم، ترجمه سری، جسی

مطبعة نهج، ۲۵۰ ص

سید محمد بن علی آل ابراهیم العامری :

(- معاصر)

عالم، حلیل، معاصر .

(اطمعات اعلام الشیعه، ج ۱، ص ۴)

۱ - فاطمة القضاء علی استقرار المنة فی الاسلام (عربی) :

صیدا، ۱۳۴۳ ق، سری

حاج ملا محمد بن علی اردبیلی :

( )

مقیم نجف، سپس کرمان . عالم ، فصل .

کامل ، حبیرو مشغری ، صاحب جامع الروات

در تمییز مشترکات قریب پنجاه هزار بیت

است و در مدت بیست سال آنرا جمع نموده

و آن کتاب بسیار با فائده و عظیم النظم است

و آنرا سید حسین بن ابراهیم قزوینی ملخص

کرده و فصل سوم معارج الاحکام خود در فقه

قرار داده است

این فقیر نسخه از این کتاب را در نجف

اشرف دیدم که از وجه حمام نقش جهان

استماع کرده و وقف نموده بودند و در موقع

استکتاب آن علمای معاصر اردبیلی مانند

مجلسی و آقا حسین خوانساری و آقا جمال

وامیر علاء الدین گلستانه و غیرهم را جمع

کرده بودند و تبرک و تمیص هر کدام از آنان

یک کلمه از حیطه آنرا نادوسه سطر نوشته

بودند مثلاً . بسم الله را علامه مجلسی .

الحمد لله آقا حسین خوانساری ، لله را آقا

جمال و هکذا نادوسه سطر . پس ما فی را

کاتب بخط خویش نوشته و در حاشیه اشاره

مخط هر کدام نموده بود .

(فوائد الرسویه، ص ۵۵۷)

حاج محمد اردبیلی تلمیذ شیخ مفید علی

والله مجلسی اول در علم رجال کتابی جامع

جلیل القدر تصنیف نموده و تصنی خود را در

تمییز مشترکات با اهتمام به تعبیر انداخته
 در این باب إحدى بروی سفت نگرفتند
 این کتاب در حدود چهل هزار بیت است
 (رجال حقانی، خاتمه کتاب، ص ۱۲۰)
 ۱ - جامع الرواة

۲ جلد، طهران، ۱۳۳۴ ش، سری،
 وری، باهتمام حاج آقا حسین طباطبائی
 بروجردی، ۶۶۰ + ۵۵۲ ص

محمد علی الحداد:

(۱۲۸۲ - ۱۳۵۷ ق)

در بلد بیس حبیب از قرای معید مصر
 تولد یافت و در الاظهر تحصیل نمود. از فراه
 دیار مصر بود. در دی الحجة ۱۳۵۷ وفات
 یافت (مجموع المؤلفین، ج ۱۱، ص ۸).
 ۱ - حاضر الطرابلس الغرب (عربی)
 بغداد ۱۳۵۶ ق، سری.

ابوالفضل محمد بن علی الحموی:

( )

۱ - التاريخ مصوری (عربی)

(تلخیص الکتاب و لسان فی حوادث الزمان،
 مسکو، ۱۹۶۰ م، سری، وری، باهتمام
 طرس عزیز لیویچ، ۵۲۱ + ۲۳ ص

محمد علی الرعبی:

( )

۱ - الايام بین الشیة والنة (عربی).

بشار کت هاشم الدفتر دار المذنی، بیروت،
 ۱۳۶۹ ق، سری، رقمی، ۱۳۶ ص

جلال الدین سید محمد بن عمدة القضاة

غیاث الدین علی طباطبائی زواری:

(۹۹۵ - ق)

از بزرگان علمای زمان خود بوده. سال
 ۹۹۵ وفات یافته و در انوار بیرون مقبرة
 امامزاده اسمعیل واقع در اسفهان در گذر

حداد مدفونست

(تذکرة القصور، چاپ دوم، ص ۱۷۹)

۱ - توفیقات سری انوشیروان عادل:

ترجمه از عربی، تریب، ۱۳۳۴ ش، سری،
 وری، با مقدمة مجتبی هینوی، باهتمام
 حسین نصیوانی، ۱۵۴ ص

طهران، سری، باهتمام احمد کسروی
 کنگنه، ۱۲۴۰ ق، مطبعة شیخ هدایت الله
 هند، ۱۲۶۱ ق.

لکهنو، ۱۲۸۷ ق و ۱۲۹۱ ق و ۱۳۰۳ ق،
 مسک

لکهنو، بر روی مسک، رقمی، چاپ سوم،
 ۱۰۳ ص

۱ - ۱۳۰۳ و ۱۸۹۲ م، سری،

با توفیق مسک

با توفیق اسلام ویرا محمد بن علی شریعتدار

کرمانی:

مؤلفیت که توفیق مسک و ۱۳۳۲ ق)

د سنه ۱۲۸۰ ق متولد شده چون شوق
 تحصیل داشت در بیت سالکی از تحصیل
 سری و نحو و حساب منطق و هیئت قدیم فراغت

حاصل کرد سپس سرد میرزا آقاخان
کرمانی بتحصیل منطق شرح اشارات و
تذوچ حاج شیخ ابوجعفر مجتهدس حاج احمد
آقا احمدی کرمانی بقیه و اصول پرداخت.
درس بیست و هشت سالگی بمرم تحصیل
حکمت الهی بطهران آمد و محوره درس استاید
وقت حاضر شد و در حکمت اطلاع کافی حاصل
نکرد بلکه بهمان علوم معدمانی و ادبی و
اصول فقه در حدود معالم و شرایع که درس
میداد وقفه نمود

بحرارت و شوری که در سردشت رفته طبه
را رها کرده جزو آزادخواهان قرار گرفت
و در نتیجه در سنه ۱۳۹۷ قی نظامت میزبانه
اسلام انتخاب گردید و در سن ۱۳۹۸ قی نظامت میزبانه
آن مدو سه بر بود و فقه فیه ۱۰۰ مدو سه
مدس و تألیف دست برد سه و سکه و
تشکیل انجمن های سری و در نتیجه تشکیلات
پرداخت در استبداد صلیب بمصیبه مانسی
درس گریزون و فرار نشده درو مع مشروطه
میتوان گفت که صاحب ترجمه به مانند
همکارانش بوکالت و مقامانی رسید و به مثل
عده دیگر گرفتار شکنجه شد و گویا بگانه
نتیجه حالها معاشرت از همان نمایندگان
برادرش میرزا هدایت الله شمس الحکام بود
که آنهم در دوره اول فقط عنوانی بوده لایس
بمدار استقرار مشروطیت ملت بالا رفتن من
و های بندی میل قوه تلاش ادامه زبندگی
در طهران نمود ندیده اضطراباً بوطن خود
بازگشت و بقیه عمر را در آنجا بسر برد و در
موقع تصمیم معاودت بکرمان تصمیم هفتصدمن
صمیمی خود شغل قصاصت کرمان را قبول

کرد و در حدود سنه ۱۳۳۰ ق از طهران
صاحب کرمان روانه شد ولی قبل از وصول
بمقصد در پی راه گرفتار سارقین شده و جری
اموالش بمارت رفت ، شغل قصاصت هم برای
او بایستوار آن شغل کرده گرفته بوکالت
عدلیه پس از آن بوعط و مشرب دانت
در سنه ۱۳۳۷ ق در کرمان در گذشت و در
معتبرت علویه واقع در نزدیکی منزل خود
مدفون گردید .

(تاریخ بیداری ایران ، چاپ دوم)

سایر مآخذ : تاریخ ادبی برون ، ترجمه رشید
یاسی ، ص ۲۹۵

۱ - اصول عقاید ، درسی

طهران ، ۱۳۱۹ ق ، مدر حواست سید محمد
صادق طباطبائی

طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، رقعی ، ۶۳ ص

۲ - تاریخ بیداری ایران

جلد ۳ ، طهران ، ۲۸ - ۱۳۳۰ ق ، سنگی ،

وریری ، خط شمس الکتاب ۲۷۲ + ۲۵۵ ص

۲۴۰ + ۲۷۲ ص

۳ جلد ، طهران ، ۱۳۳۲ ق ، سری ، وریری ،

۵۶۳ ص

۳ - خلاصه العوالم

طهران ، ۱۳۱۷ ق ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی

طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۵۹ ص

۴ - شمس التصاریف

طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی

۵ - علامه المظهر المهدی الموعود

طهران ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، رقعی ، ۱۹۷ ص

طهران ، ۱۳۳۰ ق و ۱۳۳۲ ق ، سنگی

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقعی ، شریکت

ک بون کتاب ، ۱۴۴ ص

محمد علی عوفی :

( )

۱ - تاریخ الدول والامارات الكردية (عربی) :

تعمیر عوفی، مصر، ۱۳۶۴ ق، سری.

۲ - خلاصة تاریخ الكرد والكردستان (عربی) :

محمد امین زکی الوزیری المراق، تعریب عوفی،

مصر، ۱۹۳۶ م سری.

محمد بن غیاث الدین بن علی :

( )

۱ - رسالة قاصی قلب :

دہلی، ۱۲۸۶ ق، سنگی، دربري ۸۰ ص

لاهور، ۱۸۷۰ م، سنگی، دربري ۱۲۰ ص.

جمال الدین ابو حامد محمد بن علی محمودی :

ابن اصابونی :

(۶۰۴ - ۶۸۰ ق)

محدث، حافظ دردی القند ۶۸۰ بنمشتو
در گذشت .

(معجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۶۲)

۱ - تکملة کمال الکمال فی الاساب والاسماء والالاب
(عربی) :

(دیل اکمال الکمال ابن نقطه)

بنداد، ۱۳۲۷ ق، سری، دق، المجمع -

العلمی المراقی، بتحقیق دکتر مصطفی جواد،

۵۲ + ۴۷۴ ص

محمد علی المیناوی :

(۱۳۳۵ ق)

مدرس مدرسة التوفيقية .

۱ - نظرة الراي للائمة الصمغ الاغترالی (عربی) :

مؤید الدین الحسین بن علی اصمغانی طبرانی،

شرح، مصر، ۱۳۱۶ ق، سری

۲ - الثمرات النسیة فی تاریخ ادب الفصاة العربیة

(عربی) :

مصر، ۱۳۲۹ ق، = ۱۹۱۱ م، سری

محمد بن علی بن ابراهیم اشترآبادی :

(۱۰۲۸ ق)

سید اجل، عالم، فاضل، متکلم، محقق،

مدقق، عابد، راهب، ورع، ثقة، استاد

العلمه رجال، صاحب رجال کبیر که تعبیر

می شود از آن بر رجال کبیر و ابر برای اوست

رجال متوسط و رجال صغیر و در رجال بهتر

از آن تمییز شده بهجت ائمان و خوبی

بطور ترتیب آن .

بزرگوار اکبر بهبهانی (آقا باقر)

تحقیقات محمود را در رجال تعلیق بر آن

استفاده و از بی کتب رجالیه آنرا اختیار

و از سید الامجد میرزا محمد قدس الله روحه

من المنجباء الاصل والانتقاء الامثال وجاور

بیت الله الحرام الی ان مصی الی رحمة الله

و کتبه فی هایه المتانة والسداد، انتهى

وی مدنی معاور نجف اشرف بوده . برادر

آن بمکه مشرف شده و جواره گردید .

در سیزدهم ذی القعدة سال ۱۰۲۸ در مکه

معظمه و دت یافت و در قبرستان (معلی)

معلی، نزدیک قبر خدیجه کبری، خاکسپار شد

(فوائد الرسونه، ص ۵۵۴)

(۵۵۴ ص)

۱ - رجال کبیر، منهج الغال (عربی) :

۱ - نسخة اصل این کتاب بخط مؤلف در

کتابخانه صاحب روضات الجنات موجود

بوده بکتاب روضات چاپ دوم، ص ۲۳۶

شرح حال خداوردی رجوع شود معلوم
نیست این نسخه عیس و گسترانها که تا
پنجاه سال قبل در اسمهان بوده فعلاً کعب
و نزد کیست (بیست مقاله قزوینی)

طهران ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، رحلی ،
۵۱۷ ص ، با تعلیق آدی باقر بهبهانی و
امدالآمل و منظومه بحر العلوم
طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، رحلی ،
۳۷۶ + ۷۷ + ۶۵ ص صم آن امدالآمل

ابن ابی جمهور شمس الدین محمد بن رین -
الدین علی بن ابراهیم بن حسن بن ابراهیم
ابن ابی جمهور الاحالی :
(رفته در سال ۸۷۷ هـ)

در سلك دانشمندان فرقه امامیه در عهد
شکامین فقه و محدثین و عرفا و مشغول
عبادت و ریاضت در شهر حبس متولد گشت
دعوی رسمیه و عموم در عهد سرد علی
المذحوبش فرا گرفت . پس از آن متصرف
رهبان و چندی اوقات بکسب مسائل
بگذراند . سال ۸۷۷ هج رخت و مدبر
خود خود نمود و چندگاه در آنجا بسر برد
تأیاً بسبب رفته و عاقبت در مشهد مقدس
اقامت کرد در آن زمان مردم شمر ارشدت
خود و وزیر کار خویش متقیه میگذاشتند
چون خبر ورود وی بطلعی است و جماعت
هرات رسید یکی از ایشان که در سلامت
بدن علم و دانش سرآمد همگان بود بمشهد
آمد و ایشانرا در باب حقیقت و حقیث مذهب
شیعه مناظرات و مباحثات در پیوست سه مجلس
نایک بگریز مناظرات نمودند ، در هر يك از آن
مجالس ابن ابی جمهور بر فاضل هر وی غالب

آمد ، ابن ابی جمهور صورت آن مناظرات
و مجالس و ارساله ترتیب داده ، اینک حاصل
هر يك از آن مباحثات را مشروحاً در این
نامه نگارش میدهم

(نامه دانشوران ، ج ۱ ، ص ۷۳۳)
سایر مآخذ گفت نامه دهخدا ، ص ۲۸۶ ، دائرة
المعارف آریانا ، ص ۷۵۷ ، فوائد الرصیده ،
ص ۳۸۲

۱- اسرار السج (عربی)
۲- الفحلی ، مرآة الصبی (عربی)
طهران ۱۳۲۴ ق ، سنگی ،
طهران ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، دورری ، چاپ
شیخ احمد شراری ، ۵۸۵ ص
۳- الفوائد العیة فی شرح الرسالة النوریه (عربی)
شهد اول ، شرح ، طهران ، سنگی ، مطبعة
میرزا حبیب الله و سید مرتضی ، خط احمد
هر از حریبی طهران ، سنگی با مقاصد العلیه
سنگی در یک جلد .

طهران ، ۱۳۱۴ ق سنگی دورری ، با اهتمام
حاج میرزا ، و الفص طهران ، ۳۲۱ +
۱۷۸ ص با فوائد العلیه و حاشیه صاحب -
المذاکر و محقق کرکی و غیره در یک جلد
۴- المناظرات مع العالم الثوری (عربی)

طهران ، سنگی ، رحلی ، ضمن مجلد اول نامه
دانشوران ، ص ۷۳۳ .

سید محمد بن علی بن ابوالحسن خمیسی تبریزی
خسروشاهی :

(حدود ۱۳۱۰ ق)

اراعظم علمای تبریز و ارشاکردان شیخ -
صاری بوده د حدود سنه ۱۳۰۰ ق و کثیری
د سر بر در گذشته و حادیه او بحقیق حمل

و در مقبره اسراقی صاحب مستند مدفون گردیده است .

(فهرست رسویه، ج ۵، ص ۵۷۵)

بگفته صاحب الدرر، ج ۳ و ۲، ص ۴۷۹ و ص

۱۱ کمی بعد از طبع کتاب مشکوة (سال

۱۳۱۰) وفات نموده است

۱ - رسالة وضع الاطوار الحقيقية الشريعة (عربی)

۲ - رسالة الامة في مسائل الفقهية (عربی)

۳ - مشکوة المناصب في التعادل والتراجيح (عربی)

سربره ۱۳۱۰ ق، سنگی، خط محمد

ابن ملا محمد قلی حیامی، ۳۶۳ + ۵۶ ص

ابوالعالی شمس الدین محمد بن علی ابن

احمد بن نعمه الله بن خاتون عاملی عثمائی

قطبشاهی، ابن خاتون :

(۱۰۱۰ - ۱۰۶۸ هـ)

ساکنی حیدرآباد، عالم، فصل، ماهر،

محقق، ادیب، عظیم الشان، جلیل القدر،

جامع فنون علم، صاحب شرح ارشاد و ترجمه

اربعین شیخ بهائی و غیره . صاحب اصل

الامل گویند در زمان ما وفات یافت ولی

ملاقات او دست نداد با شیخ بهائی

معاصر بود کتاب اربعین را با انشاء لطیف
بفارسی ترجمه نموده و نزد من تیر نسخه از
ارشاد علامه حلی بخط صاحب ترجمه که
تربیع کتابت آن پنجم محرم ۱۰۶۸ ق
میشد موجود است .

(فوائد الرسویه، ص ۵۶۷)

سبب نشت (شیخ محمد خاتون) بهاتون
آنستکه یکی از سلاطین دختر خود را بیکی
از آپاهایشان داده و ایشان را رسل آن خاتوند،
دی از صلاه عسری وقت طبع و بیعت سلیقه
سر آمد نموده دلیل این دهوی شرح اربعین شیخ
بهالدین است که از آفتاب اشهر است .

مدتی قبل از این بهمدوستان رفته به خدمت
عبدالله قطبشاه کمال اعتبار بهم رسانید
در آنکس فوت شد . مات دیار و دسات شعر
(مورخ) را دسی خود کرده . جمیع
اصناف خود را داده که در ایران بود و او
بر چند همه را بلاصور سوره رساند و
شاهنده بسیار دارد یکی از آنجمله فقیر .
مجملا منار الیه طبع نظمی هم داشت و این
شماره است

(تذکره نسرآبادی، ص ۱۵۹)

۱ - اربعین شیخ بهائی

بر حقه، طهران، ۱۲۷۵ ق، سنگی، وزیر،

خط اسمعیل بن علی خوانساری، با اهتمام حاج

محمد باقر خوانساری، بی شماره صفحه

۱۳۰۸ ق، سنگی، وزیر، ۴۶۷ ص .

مثنی، ۱۳۰۹ ق، سنگی، وزیر، ناشر

ابراهیم شیرازی، ۴۶۷ ص

جمال الدین محمد بن خواجهر بن الدین

علی بن جمال الدین علوی عرفی شیرازی :

(۹۶۳ - ۹۹۹ ق)

سایر مآخذ : فارسنامه ناصری ، ج ۲ ، ص ۱۴۹
تذکره مرآت الخیال ، ص ۸۲ ،
ریحانة الادب ، ج ۳ ، ص ۷۷ ، تذکره عشق
اقلیم ، ص ۲۸۷ ، مجله ارمنی ، سال ۹ ، ص
۳۲۱ و ۴۳۸ و ۴۸۹

۱- ارمنان شیراز.

(منتخب اشعار عری)

انتخاب کننده یوسف حسین عسکری ، هند.

۲- دیوان

بمبئی ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، دربري ،
ص ۳۲۱

کابلور ، ۱۳۳۳ ق ، سنگی ، دربري ،
ص ۲۸۶

لکهنو ، سنگی ، دربري

۳- فہرست عری .

کابلور ، ۱۲۸۰-۷۸ ق ، سنگی ، دربري

۱۴۸ + ۱۰۹ + ۱۵۴ ص ، یا فہرست دربري

الدین چاچی ، وقایع فتح علی خان ، تاریخ ہند

لکهنو ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۴۸ ص

لکهنو ، ۱۳۰۶ ق ، سنگی ، دربري ،
ص ۱۴۸

لکهنو ، ۱۳۶۳ ق ، سنگی ، دربري ، ۱۴۸
ص

لاہور ، ۱۹۲۴ م

بمبئی ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، دربري

ص ۱۳۸

۴- مثنوی عری :

بمبئی ، ۱۳۴۶ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۲۰ ص

شمس الدین ابوالحسن محمد بن علی ابن

حسن بن حمزة دمشقی الحسینی :

(۷۱۵ - ۷۶۵ ق)

فقیہ ، محدث ، حافظ ، مورخ ، اصل اواد
واسط بوده بعداً بدمشق رهسپار و در آنجا
ساکن شده . در آخر شعبان ۷۶۵ درگذشته
است (معجم المؤلفین ، ج ۱۰ ، ص ۳۱۵)
سایر مآخذ : الدرر الکامنه ، ج ۴ ، ص ۶۹
۱- ذیل تذکره الحفاظ (عری) :

شمس الدین ابو عبد الله الدعی ، دیل ، دمشق
۱۳۴۷ ق ، سری ، دربري ، ۴۵۴ ص ،
بالعظ الالحاظ بدیل طبقات الحفاظ ابن
فہرست مکی و دیل طبقات الحفاظ سیوطی در
مکمل

شیخ ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن بابویه

قصی معروف صدوق ، ابن بابویه :

(۳۸۱ ق)

عالم حلّیل ، محدث نبیل ، تعداد اخبار ، دانش
آبائمه اطہار ، عماد ملت و مذهب و دین

سیح قمی ، ملاد محدثی ، شجره ارمشاح

جمعہ در کسی از ارکان شریعت ، رئیس محدثین

و صدوق در آنچه ازائمه معصومین روایت

نموده است ، احوط احادیث بود بحدیثیکہ

در میان قمی مانند او در حفظ و کثرت

علم دیده شد . در سنه ۳۵۵ کہ در آنوقت

هنوز چندان از عمرش نگذشته بود ببنگداد

رفت و شیوخ طایفه از او اخذ حدیث کردند

این ادرس در کتاب لکج سرائی گوید

کہ شیخ ما ابو جعفر با حصار بصیرت و فدا آفر

و در حال عالم و استاد شیخ معید بود انتهى

شیخ صدوق قریب سیصد کتاب تصنیف نموده .

کہ جمله آنها در میان شایع و مشہور است

و غالب احادیث کہ بہما رسیده از بن کات

قلم اوست و اصحاب ما مر اسبل او را کمتر

از مر اسبل ابن عسیر نمیدافند و کتاب عدیفہ

العلم اذا كرم عقود يشهد بود اصول ارسطو را
تعمیس میکرد. استاد اکبر در تعلیفه خود
گوید که کتابی بمسأله شیخ بهائی روایت
کرده اند که او شیخ صدوق را تصدیق و
توثیق کرده و بر او ثنا گفته و گوید پیش از
این سؤال نمودند که ذکر بهی آدم و صدوق
کدام افضل و مرتبه اش فراتر است گفتیم
و گریه بهی آدم بجهة اخبار بسیار که در مدح
او رسیده. بعد از این سؤال و جواب شیخ
صدوق را در خواب دیدم فرمود از کجا
صل ذکر بهی آدم بر من برای تو ظاهر شد
و از من اغراض نمود. انتهى

او در سنة ۳۸۱ وفات نمود و در ری قرب
حضرت عبدالعظیم مدفون گردید
(فوائد الرضویه، ص ۵۶۰)

۱- الاختصاص (عربی)

طهران، ۱۳۷۹ ق، سری، دربر، صدوق،
ص ۴۵۶.

۲- امامی، مجالس (عربی).

طهران، ۱۲۸۵ ق و ۱۲۸۷ ق

طهران، ۱۳۰۰ ق، سگی، دربر، خط
محمد حسن کلپایگانی، ص ۴۰۶

قم، ۱۳۷۳ ق، سری، تصحیح سید فضل الله
طباطبائی یزدی

۳- توحید (عربی).

(وصفات نبویه و سلویه و فی تشبه و رؤیت
و جبر)

طهران، ۱۲۸۵ ق، سگی، رقی، خط محمد -
رسول اسکونی، دستور ملامحمد ترشی با -
یکی، بی شماره صفحه

طهران، ۱۳۷۵ ق، سری، رقی، ص ۲۴۰
طهران، ۱۳۷۵ ق، سری، رقی، مصطفوی
ص ۳۴۰.

ایران، بی تاریخ، سگی، چینی، بی شماره
صفحه

بمش، ۱۳۲۲ ق، سگی، دربر، ص ۵۱۹
با رساله سیر و سلوک و اعتقادات مجلسی
۱- جواب الاعمال (عربی)

تبریز، ۱۲۹۹ ق، سگی، خشتی، ص ۱۰۹ +
ص ۵۲، ماعقاب الاعمال

ایران، ۱۳۱۲ ق، سگی

طهران، ۱۳۷۵ ق، سری، رقی، مصطفوی،
ص ۲۹۴، ماعقاب الاعمال

بغداد، ۱۹۶۲ م، سری، رقی، ص ۷۷۰،
ماعقاب الاعمال

۲- الفصول المصنوعة والمطبوقة (عربی)

طهران، ۱۳۰۲ و سگی، سری، خط
محمد حسن مهدی حورانی، ص ۱۶۵ +

طهران، ۱۳۲۱ م، سری، رقی، ص ۳۶۰ +

ص ۳۹۶، ترجمه حصار از محمد باقر
کمره

طهران، ۱۳۷۴ ق، سگی، دربر، شعبی،
ص ۱۶۵ + ۱۸۰

قم، ۱۳۷۶ ق، سری، دربر، تصحیح سید
فضل الله بن هدایت الله طباطبائی یزدی،
ص ۲۷۹

لکهنو، ۱۳۰۷ ق، سگی، دربر، ص ۴۰۳
۶- الطائفة (عربی)

طهران، ۱۲۹۴ ق، سگی، رقی، خط محمد -
صادق کلپایگانی، ص ۱۵۹ با شرح باب
حادی عشر، اعتقادات مجلسی، آداب المتعلمین،
سؤالات مأمون از حضرت رسا ع

طهران، ۱۳۲۰ ق، سگی، رقی

طهران، ۱۳۰۸ ق، سگی، رقی، ص ۱۵۴،
طهران، ۱۳۷۰ ق، سگی، رقی، گراوری

مصطفوی، ۱۵۹ ص، ما سیر و ملوک مجلس،
آداب الفضلین و سؤال و جواب حضرت
رضا ع

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی،
۳۹۰ + ۳۹۶ ص، ما ترجمه شیخ محمد
باقر کمره بفارسی.

تبریز ۱۳۰۱ ق، سنگی، رقی، ما معانی
مجلس و شرح باب حادی عشر،
ایران، ۱۲۹۶ ق، سنگی، رقی،
۱۵۰ ص

نصف، ۱۳۴۳ ق، سنگی، رقی، ۲۲۴ ص،
با اعتقادات مجلس و فایده یوم العشر
۷ - خطاب الاعمال (عربی).

تبریز، ۱۲۹۹ ق، سنگی، خشتی،
۵۲۳ ص، ما تواب الاعمال

طهران، ۱۳۲۵ ق، سری، رقی،
مصطفوی، ۲۹۴ ص، ما تواب الاعمال
ممداد ۱۹۶۲ م، سری، رقی،
۲ تواب الاعمال

۸ - علل الشرائع والاسلام (عربی).
طهران، ۱۲۸۰ ق، سنگی، رحلی، بی-
شماره صفحه.

طهران، ۱۲۸۹ ق، سنگی، رحلی، بی-
شماره صفحه، ما معانی الاخبار
طهران، ۱۳۰۱ ق، سنگی، رحلی.

طهران، ۱۳۱۱ ق، سنگی، رحلی، خط
میر محمد حسینی خوانساری، ۲۰۳ +
۱۶۲ ص، ما معانی الاخبار

قم، ۱۳۷۷ ق، سری، وزیر، ۳۰۴ +
۳۲۰ ص

نصف، ۱۳۸۳ ق، سری، وزیر، ۶۴۸ ص.
۹ - عیون الاخبار الرضا (عربی):

طهران، ۱۲۷۵ ق، سنگی، وزیر،
بی شماره صفحه

طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیر، خط
رئیس العابدین قمی، با اهتمام عبدالقاری یحیی
الدوله، ۳۸۷ ص.

طهران، ۱۳۲۷ ق، سنگی، وزیر،
قم، ۱۳۷۷ ق، سری، رقی، ۳۳۰ + ۲۸۸ ص.
۱۰ - کمال الدین و تمام النعمة فی السات الفیه و کمال
الجمرة (عربی)

(در عیبت النبیه و امام عصر ع)
طهران، ۱۳۰۱ ق، سنگی، وزیر،
خط محمد حسینی کلایگان، بیعه حاج-
علیشی تاجر کاشانی، ۳۸۳ ص

طهران، ۱۳۱۰ ق، سنگی، وزیر، ۳۱۰ ص
طهران، ۱۳۲۸ ق، سنگی، سری، وزیر،
اسلامیه، ۴۵۲ ص

ادنبورک، ۱۹۰۱ م، سری، وزیر،
۱۰۰ ص، اس کتاب راجع بمداهب شعبه و
احوال، با ترجمه آلمانی آن، با اهتمام
ارلست مولر مستشرق آلمانی

۱۱ - مصدقة الاخوان (عربی):

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، خشتی، با اهتمام
دکتر سید محمد مشکوة، بیعه محمد علی
فهرمای شیرازی، ۱۸ + ۵۵ ص، ما ترجمه
فارسی آن بقلم محمد تنی دالشر پزوه.

طهران، بی تاریخ، سری، حبیبی، خمس،
۸۸ ص

۱۲ - معانی الاخبار (عربی)

طهران، ۱۲۸۹ ق، سنگی، رحلی، بی
شماره صفحه، با علل الشرائع.

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، رحلی، بی
کشف القواعد.

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رحلی ، خط
میر محمد حسین خوانساری ، ۲۰۳ +
۱۶۲ م

طهران ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رحلی ، خط
علی بن محمد مؤمن طالقانی ، ۱۶۲ م .
قم ، ۱۳۷۹ ق ، سری ، دربر ، تصحیح
علی اکبر فخاری ، ۴۴۰ م
۱۳ - الجمع (عربی) .
۱۴ - الهدایة (عربی) :

طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی
طهران ، ۱۳۷۷ ق ، سری ، دربر ،
اسلامیه ، ۱۹۷ + ۸۷ + ۳۱ م
ایران ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، دربر ،
۱۳۸ م

۱۵ - من لایحضره الفقه (عربی) .

تبریز ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، رحلی ، مطبوعه
مؤید العلماء ، ۳۸۷ م شماره گذاری
شده بقیه صفحات شماره ندارد
طهران ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی

طهران ، ۱۳۷۶ ق ، سری ، رحلی ،
تصحیح محمود بن جعفر موسوی رزندی ،
۶۳۰ م

۴ جلد ، لکهنو ، سنگی ، ۳۰۶ - ۱۳۰۷ ق ،
مطبعة جعفری واقع در نواح جدید .

۴ جلد ، نجف ، ۳۷۷ - ۰۰ ق ، سری ،
وزیری ، دار الكتب الاسلامیه ، شیخ علی
آخوندی ، ۶۳۹ + ۳۹۸ + ۳۸۸ + ۳۰۲
+ ۱۴۸ م .

ابوالحسن هاشم الدین سید محمد بن علی ابن

حسین بن ابوالحسن موسوی جعفری عاملی :

(۹۴۶ - ۱۰۰۹ ق)

فاسل ، مشعر ، محقق ، مدقق ، راهد ،
عابد ، ورع ، فقیه ، محدث ، کامل ، جامع
نبون و علوم ، حایل القدر ، عظیم الممرله ،
مروج الاحکام ، فقیه اهل البیت ، صاحب
مداد ، آنچه از آن نوشته عبادات آنست
و بسرله مستدرک مسالك است و درمذت
نه ماه آنرا تصیف کرده ، بگفته حاشیه
امل الامل احسن کتب استدلالیه است .
وی مدتی با برادر خود نزد ملا احمد مقدس
اردبیلی اللمدسوده در شب دهم ربیع الاول سال
۱۰۰۹ در قریه جمع وفات یافت (هوالد
الرصویه ، ص ۵۵۹)

۱ - حاشیه علی الالهیه (عربی)

شهید اول محمد بن مکی ، حاشیه ،

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، در هاشم

مقامات لکویه شهید ثانی

۲ - شرح الطولیات الجمع (عربی)

این بی حدت شرح طهران ، ۱۲۷۲ ق ،

تصحیح محمد بن جعفر موسوی رزندی ،

مجموعه

طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، خشتی ، با

شرح تعلقات روزنی

۳ - مدارک الاحکام فی شرح شرایع الاسلام (عربی) :

محقق حلی ، شرح ، ایران ، بی تاریخ ،

سنگی ، رحلی ، ۲۷۲ م شماره گذاری

شده . در مقدمه تعلیفه محمد رفیع

کیلابی

طهران ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

ابوالقاسم خوانساری ، بی شماره صفحه با

شرایع و حاشیه آقا باقر بهبهانی

طهران ، ۱۲۶۸ ق ، سنگی ، رحلی ، بی

شماره صفحه ، با شرایع و حاشیه بهبهانی .

طهران ، ۱۲۹۸ ق ، سنگی ، رحلی ، ب
شرايع و حاشیه مهیای
طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، رحلی ، خط
سید حسین بن محمد خواساری ، ۴۶۳ ص ،
یا شرايع و حاشیه مهیای
جلد سوم ، طهران ، م تاریخ ، سنگی ،
رحلی ، تصحیح ملا محمد مهدی خواساری
بی شماره صفحه .

عمادالدین ابو جعفر شیخ محمد بن علی ابن
حمزة طوسی متهدی ، ابن حمزة .

(- زنده در سال ۵۶۰ ق)

همیه ، عالم ، واعظ ، صاحب الوسیله والواسطه
والرايع فی الشرايع و از برای او مسائل
است در فقه و نیز از کتابهای اوست که
فی المساف در معجزات حجج مظهره و از
معروف است ، م حمزة طوسی و از مشایخ
ابن شهر آشوب و وسیله و واسطه هر دو
متون فقیه مشهور است و تألیف جغرافیه
کتاب ظریفی و مشتمل است بر بسیاری از
معجزات عربیه و صاحب روایات چند معجزه
از آن نقل کرده (فوائد الرصوبه
م ۵۶۴)

در قرن ششم میر بسته تاریخ وفات او
بدست نیست فقط در کتاب صافیه خود گوید
حدیثی را که دوریستی (درشت قریه طرب
طهران) بهارسی ترجمه کرده بود من در
سال (۵۶۰) عربی نقل کردم (لغت نامه
دهخدا ، م ۳۰۳)

بگفته صاحب ریحانه الادب ، ج ۳ ، م ۱۳۰
یا شیخ منتجب الدین متوفی ۵۸۵ معاصر
بوده در کربلا وفات نموده و در خارج مایه

التجف مدعون گردیده است .

- بر ماخذ : جامع الرواة ، ج ۲ ، م ۱۵۴ ،

الکنى والالفاظ قم ، ج ۱ ، م ۲۵۵ .

۱ - الوسیله (عربی) :

طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی ، وزیری ، ۹۸

ص ، ضمن جوامع الفقه

محمد بن علی بن حمید بن ابی بکر النکولی :

(- زنده در سال ۶۱۳ ق)

از نویسندگان بزرگ مقیم هندوستان بود و
کتاب متنازع المسالك محمد بن قاسم ثقفی
را که بزبان عربی نوشته شده و شامل تاریخ
جیح بن سیلاب و فتح سند بدست اعراب
است باسم (جیح نامه) یا (فتح نامه) یا
(تاریخ هند) در زمان نصرالدین محمد اس
سام و ناصرالدین قباچه فرمان عین الملک
نصرالدین حسین بن ابی بکر اشعری وزیر
بهارسی بسیار شیوا ترجمه کرده است
م (سالنامه پارس سال ۱۳۱۷ ، بقلم سید نفیسی)

۱ - جیح نامه یا فتح نامه سند

(تاریخ فرائع از تألیف ، ۶۱۳ ق)

بمنی ، سنگی ، ۱۳۰۰ ق ،

حیدرآباد دکن ، ۱۳۵۸ ق = ۱۹۳۹ م ،

سری ، رقی بن تصحیح و حواشی دکتر

دو پوته ، ۲۸۹ ص

ابن حوقل ابوالقاسم محمد بن علی بن حوقل

موصلی حوقلی نصیبی بغدادی :

(زنده در سال ۳۶۷ ق)

رحاله معروف و در سال ۳۳۱ بزم سیاحت
و تجارت از بغداد بیرون شد و مسائل
اسلامی را در طول بیست و هشت سال شرقاً
و غرباً به پیمود و کتب جغرافیائی قدیم

را بهر تشیع و محض کرد و از دیده های خویش و نوشته های دیگران کتاب المسالك و لمالك معروف خود پرداخت (لغت نامه دهخدا، ص ۳۰۳)

سایر مآخذ : دائرة المعارف خلیلی، ج ۱، ص ۱۲۹، معجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۵۰۱ - ۵۰۲، الارض (عراق)

بیروت، بی تاریخ، سری، دوری، ۱۳۳۲ ص

محمد الدین ابوبکر محمد بن علی بن سلیمان -
ابن محمد بن احمد بن الحسین راوندی :
(- رفته در سال ۶۰۳ ق)

کتاب راحة الصدور و آية السرور از مهمترین کتب تاریخ سلجوقیه ایران و عراق است (در مقابل سلجوقیه کرمان و سلجوقیه روم) و مؤلف آن از علمای قرن ششم هجری است و آنرا در سنه ۵۶۹ هجری یعنی در سال بعد

از انقراض دولت سلجوقیه ایران و کعبه شدن آخرین آن پطربل در اسلان بدست نکش خوارزمشاه (سنه ۵۹۰) تألیف نموده است یعنی در این سال شروع بتألیف نموده است و ظاهر آن در سنه ۶۰۳ تمام رسیده است گرچه مصنف خود از اهل راوند و تقریباً تمام عمر خود را در عراق گذرانده و خود و خانواده خود از بستگان سلاطین اخیر سلجوقیه عراق بوده اند ولی کتاب خود را که پس از انقراض آن سلسله تألیف نموده بنام یکی از ملوک سلجوقیه روم سلطان - عیث الدین کبیسرو بن قلیچ ارسلان که از سنه ۵۸۸ الی ۶۰۷ سلطنت نموده مرین ساخته است و خود بهمه بقویه رفته و کتابرا سلطان مذکور تقدیم نموده است.

این کتاب ظهراً قدیمترین کتابی است بر زبان فارسی در تاریخ سلجوقیه ایران که تاکنون بهمانده است و مؤلف آن چون خود معاصر سلجوقیه و از بستگان ایشان بوده است اطلاعاتیکه درخصوص این سلسله از سلاطین ایران میدهد بخصوص در بیع سلاطین و اواخر ایشان در نهایت اهمیت است و مآخذ اغلب مورخین متأخر ازو مانند جامع التواریخ و تاریخ کریمه و العیاسة فی تاریخ السلجوقیه و زبدة التواریخ حافظ ابرو و روضة الصفا و حبيب السیر و غیرها است که همه باسم یا بدون اسم از آن نقل کرده اند

از کتاب راحة الصدور گویا جر يك نسخه منحصر بفرد که در کتابخانه ملی پاریس است بهمانه دیگر موجود نیست در هر صورت اکنون کسر حراس يك نسخه سراج ندارد و اساس طبع این کتاب با تطبیقی همین نسخه است که در کتابخانه ملی پاریس است و درشت حوشی خط و وسط و دقت بخط نسخ درشت و بقطع ورق مررگ در ۱۷۹ ورق در سنه ۶۳۵ استخراش شده است - هر که بخواهد اطلاعات بیشتر درخصوص این کتاب و مصنف آن بدست آورد باید رجوع نماید به ساجه شرح مصنفی که ناشر فاص آن بزبان انگلیسی بدان ملحق ساخته است ، و نیز مقدمه جلد اول جهانگشای هوینی (ص ۷۰) و قد که ناشر آن میرزا محمد خان قزوینی بر آن افزوده است

(بیست مقدمه قزوینی، چاپ دوم، ص ۷۰)
۱ - راحة الصدور و آية السرور .

۲ - جلد، لیس، ۱۹۲۱ م، سری، دوری، تصحیح محمد اقبال پتوری پنجابی .

۱ - متناهی القرآن و تفسیر (عربی) :

۲ جلد، طهران ۱۳۶۹ ق، سری، دربري
شرکت سهامی طبع کتاب، نفقه حاج حسین
آقا تبریزی و حاج محمود آقا شالچی
بتصحیح و در قی شیخ حسن مصطفوی، ۲۶۳ +
۳۷۰ ص.

۲ - معالم العلماء (عربی) :

لیف، ۱۳۸۰ ق، سری، مکتبه الحدیث،
۱۵۹۰ ص.

طهران، ۱۳۵۳ ق، سری، رقی، ۱۴۲ ص

۳ - مطالب آل ابر طالب (عربی) :

۳ جلد، لیف، ۷۵ - ۱۳۷۶ ق، سری، دربري
۴۱۲ + ۷۷ + ۵۴۲ ص

۴ جلد، قم، تاریخ سری، دربري، صحن
وطباطانی، ۳۳۴ + ۳۸۸ + ۴۰۶ +
۴۵۰ ص.

بمش، ۱۳۱۳ ق، سنگی، دربري، تصحیح
شیخ علی محلاتی حائری

۲ جلد، تبریز، ۱۳۱۷ ق، سنگی.

۲ جلد، ۱۶ - ۱۳۱۷ ق، سنگی، دربري
تصحیح شیخ محمد بروجرودی، ۶۳۸ +
۴۷۲ ص

ابن طباطبای محمد بن علی بن طباطبای:

( )

۱ - تاریخ الدول الاملاية (عربی):

بیروت، ۱۳۸۰ ق، سری، دربري، ۳۶۲ ص

قطب الدین نهای الدین شیخ محمد بن ملا علی

ابن عبد الوهاب شریف دیلمی لاهیجی

اشکوری :

( )

از تلامذۀ میرزا محمد قمر میرداماد ۱۱۰۲
وداماد وی پیر بوده و ناشر حجری متوفی
۱۱۰۴ بطوریکه از شرح حال دی در آمد -
الامل مؤلف بسار ۱۰۹۷ حاکی است -
وی معاصر و در تاریخ تألیف کتاب الامل
در قید حیات بوده است و هم چنین خود صاحب
ترجمه شرح حال خویش را در آخر محبوب -

الغوب مصلی سال کرده است و میبویسد
حدش عبد الوهاب از فقهاء بوده و در عصر شاه
طهاسب فرزند مهاجرت کرده و ناصر
همی پادشاه از قزوین ملا عثمان انتقال
یافته و ملا علی فرزند ملا عبد الوهاب در همی
شهر متولد شده و در موقع ولادت ملا عبد الوهاب
ملا علی فرزند او صغر بوده و در تحت تربیت
مدرس خان فرزند علی بن محمد میبویشد
و ملا عثمان مع مقبول و مقبول شده و لاخره
ملا علی شیخ الاسلامی رسیده و ملا عثمان
ملا علی فرزند خود را که در خانقاه شمس
علی بن عبد الوهاب و برادر مهمتر صاحب ترجمه
جانش پدر گشته ولی بعد از وفات برادر
بزرگ وی پذیرفته و ملا عثمان صاحب ترجمه
در خانقاه میگوید که بعد از آن روزگار قلاده
صدور را بگردن خود من انداخت

(ریحانة الادب ج ۳، ص ۳۱۰ هدیه الاحیاء)

(ص ۲۱۷)

۱ - تفسیر نهای الدین محمد شریف لاهیجی (عربی):

۴ جلد طهران، ۱۳۴۰ ش سری، دربري،

تصحیح حلال الدین محدث و محمد اسراهم

آینی، نشریۀ اداره اوقاف، ۹۸ + ۸۵۶ +

۹۴۵ - ۹۳۸ + ۸۹۵ ص

۲ - محبوب قلوب (عربی)

(در تاریخ حکمای یونان و اسلام)

طهران، ۱۳۱۷ ق، مسک، رحلی، خطمعد -

الکریم شیرازی، ۱۶۰ ص

شیراز .

شیخ ابوالفتح محمد بن علی بن عثمان کراچکی :

(- ۴۴۹ ق)

شیخ، جد اقدم اعظم، عامل، متکلم، فقه، محدث، ثقة، حلیل القدر، شیخ مشایخ طایفه و تلمیذ شیخ معیذات شیخ شهید زه بسیار شده است که در کتب خود از او بعلامه تعبیر فرموده تا آنکه آنرا به علامه حلی تعبیر بعلامه لبسماند بکنه عامل تعبیر میکند

و بن شیخ معظم معیه محمد بن عدم فقه و حدیث و ادب بلاد سراسر کرده و پیشروان و در دوازده مصر به نوده و کتب به د نفه و چهار و اصول دین و احکام و بدو و هیئت و سبب و جمیع اسباب رجوع و غیر ذلک و اینها کرده و بعضی معاصرین او فهرستی مخصوص برای کتب او نوشته که شیخ اسناد آنرا در حاشیه مستدرک ایراد فرموده

او بعضی نقل شده که در مرآت الجنان گفته که ابوالفتح کراچکی حسیمی رأس شیعه صاحب تصانیف، نحوی، لغوی، منجم، طبیب، متکلم، از کبار اصحاب شریف مرعس زه در سنه ۴۴۹ وفات کرد

(فوائد الرسوبه، ص ۵۷۱)

۱ - الانصار، الاستصار فی النسخ علی الامه الاطهار (عربی)

تبعه، ۱۳۴۶ ق، سری، رفس، ۳۸ ص

۲ - التعریف بوجوب حق التوالدین (عربی)

۳ - التخصیل (عربی)

طهران، ۱۳۷۰ ق، سری، رفس، به اهتمام

سید جلال محدث و شیخ محمد آخوندی،

۱۱۹ + ۳۴ + ۱۰ ص

۴ - کبر الوانف (عربی) .

(۱ - القول المتشرعن وجوب مسح الرجلین

۲ - البیان عن جمل اعتقادات اهل الايمان ۳ -

الاعلام بحقیقه اسلام امیر المؤمنین ۴ - رساله

فی وجوب الامام ۵ - تذکره بمسؤول الفقه ۶ -

العلاء العلاء ۷ - السراهن علی طول عمر

صاحب الزمان ۸ - التعصب من اعلاط العامة

فی مسألة الامامة فیه العشوراء)

سری، ۱۳۲۲ ق، سری، حسی ۳۰۴ +

۶۹ ص

رکن الدین محمد بن علی بن محمد جرجانی

غروی :

(- ولده در سال ۶۹۷ ق)

متکلم، اصولی، مشارک در انواع علوم، در

حله تولد و نشو و نما یافت و در لیف ساکن

گردید و از علامه حلی اخذ علوم نمود

تألیفات او از سری کتاب متجاور است از جمله

رج مادی، الاصول علامه حلی که بسا

۶۹۷ از شرح آن فراغت یافته است

(معجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۴۶)

سایر ماخذ: فوائد الرسوبه، ص ۵۷۷

۱ - اصول خواجة طوسی و ترجمه قاری آن

حواجه نصیر الدین طوسی، ترجمه، طهران،

۱۳۳۵ ش، دریری، نشریه ۲۹۸ دانشگاه،

به اهتمام محمد تقی دانش پژوه، ۴۹ ص.

میر شمس الدین محمد بن میر سید شریف علی

ابن محمد جرجانی :

(۷۰۴ - ۸۳۶ ق)

پسر میر سید شریف جرجانی دانشمند هروی
قرن هشتم بوده در ۷۰۴ ولادت یافته و
در شیراز میزیسته و در ۸۱۶ یا ۸۳۹
در گذشته و ظاهراً درست: بن تاریخ رحلت
او ۸۳۹ است. وی از علمای نامی من خود
بود و در همه علوم متداول زمان خود دست داشته
و کتابهای چند در فنون مختلف بر زبان
نازی و فارسی نوشته است از جمله دورساله
پندش را در منطق که به کبری و صغری
معروفست بسام دره و غره به فارسی ترجمه
کرده است

(سائننامه فارس بقلم سعید لیبی)

سایر مآخذ: فارسنامه ناصری، ج ۲، ص
۱۳۴، الذریعه، ج ۶، ص ۵۹

۱- ظهور القرآن:

تهران، ۱۲۸۶ ق، سنگی، رحلی، ضمن
قرآن.

تهران، ۱۳۵۳ ق، سنگی، رحلی، ۱۹ ص
ضمن قرآن چاپ حسن

تهران، ۱۳۶۵ ق، سنگی، رحلی، ضمن
قرآن چاپ مصمم الملك عراقی.

تهران، ۱۳۱۱ ق، سنگی، جیبی، ۱۱۱ ص.
تهران، ۱۳۶۸ ق، سنگی، وریری، خط

ظاهر، اسلامی، ۸ ص، در اول قرآن
تدریس، ۱۳۱۰ ق، سنگی، جیبی، با اهتمام

مشهدی محمد حسین خولی، ۴۶ ص.

ظهور الدین محمد بن علی بن محمد ظهیری
سمرقندی:

( )

یکی از شعرا و مشایخ سمرقند که در نیمه
دوم از قرن ششم هجری در دیوان رسالت
رکن الدین قلیچ طمناج خن بن مسعود بن

حسن از ملوک خانیة ماوراءالنهر میزیسته
است. و سند یادنامه از کتب اسانده است
که قبل از اسلام آنرا هدیه به امیرانیه
تألیف کرده بودند و یک نسخه پهلوی از
آن در عصر ساسانیان باقی بود و آن
حواجه ابوالعورس هروی در سال ۲۳۹
عمران امیر لوح من منصور فارسی دری
بر گردانید، از این نسخه امروز اثری نمانده
است و ظاهراً از روی همین نسخه بوده است
که شاعر معروف ابوبکر بن الدین بن اسمعیل
از رقی میخواسته است نسخه منظومی بسازد
تا آنکه تمام را یا چیزی از آنرا منظم
ساخته بود و برمان ما نرسیده است

در نیمه دوم از قرن ششم هجری یکی از
مشایخ سمرقند بنام ظهیر الدین
سنگی خاندی در سند یادنامه بر زبان فارسی
بنام رکن الدین قلیچ طمناج داده است
که در دسترس است. اساتذت نامه مصوع
و مشایخ سمرقند که شعرا و امثال هراوان از
فارسی و عربی

(مجموعه پارگه - ۴ شماره ۵ ص ۶۸)

۱- سند یادنامه با کتاب وزارت معاد:

مشاهیر، ۱۹۴۸ م، سری، وزیر، ۵۵۵ ص

احمد آتش ۱۰۴ + ۴۱۸ ص

تهران، ۱۳۳۳ ش، سری، دفعی، چاپ

دوم، خاور، تصحیح علی قزوینی، ۱۶۴ ص.

ابوسهل محمد بن علی بن محمد هروی:

(۳۷۲-۴۳۳ ق)

ادیب، نحوی، لغوی، در رمضان ۳۷۲ تولد
داشت. از ابو عبید احمد بن محمد هروی اخذ
علم نموده و از او روایت میکند و هم چنین
ابو یحیی بن جبر میگوید بواسطه حبادت محمد

**فخرالدین محمد بن تاج الدین ابوالحسن
علی بن محمد بن طباطبائی ابن طقطقی :**
(۶۶۰-۷۰۹ ق)

نسب او به بیت واسطه حسن بن علی ابن
ابطالب علیه السلام می پیوندد پدر او
نقیب علوی کوفه و بغداد بود و در سال
۶۸۰ با امر عظمایک جوینی وزیر امانا قتل
رسید ، مولد صاحب ترجمه در ۶۶۰ است
و او بعد از پدر ریاست علویان حله و نجف
و کربلا داشت و داری خراسانیه ازدواج
کرد و در سال ۶۹۶ بمراغه بود . در سنه
۷۰۱ بموصل رفت . . . اس طقطقی مذهب
شیعه داشت و کتاب او عاری از هر گونه
اعراض مذهبی و تعصبات است

وفات او بسال ۷۰۱ بوده است (لغت نامه
دهخدا ، ص ۳۳۶)

سایر مآخذ : دائرة المعارف خلیلی ، ص
۳۳۰ ، معجم المؤلفین ، ج ۱۱ ، ص ۵۱

الکلی واللقب فی ، ج ۱ ، ص ۳۳۱

۱- الفهرست فی التتبع لقرائن الدول الاسلامیه (هروی)

مصر ، ۱۹۳۸ م ، سری ، رفعی ، چاپ دوم ،
ص ۲۹۶

**حسن الدین محمد بن علی بن محمد بن طولون
دمشقی ، ابن طولون**
(- ۹۵۵ ق)

مولد او بدمشق ، در قاهره داش و ادب
فرا گرفت و مدرسه جالویه تدریس نمود
حدیث میکرد ، وفات او به ۹۵۵ است او
را در علوم مختلفه تصانیف بسیار است
(لغت نامه دهخدا ، ص ۳۲۷)

سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ،
ص ۸۴۷

نحوی روایت میساید . در جامع عمرو بن
الکعب ریاست مؤذنان را بعهده داشت . در
سوم محرم ۴۳۳ بمصر در گذشت .

(معجم المؤلفین ، ج ۱۱ ، ص ۶۰)
سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ،
ص ۹۹۰

۱- التلویح فی شرح الفصح (هروی)

مصر ، ۱۳۶۸ ق ، سری ، رفعی ، یا حواشی
محمد عبدالمنعم خداجی ، ۱۰۸ + ۳۸ +
۲۸ + ۱۱۹ + ۶۴ ص ، یا دیل الفصح ،
الاشفاق ، سواد لکنت سیویه ، ففت
افعلت در یکصد

ملا محمد بن علی بن محمد بن علی آملی :

(۱۳۳۶ ق)

شاگردان حاج میرزا محمد حسن آشتیانی
بوده سا ۱۳۳۶ ق در طهران و در سنه ۱۳۳۶
در این بابویه قرب طهران در قریه فرمیر
ابوالحسن جلوه مدفون گردید .

(فهرست رسویه ، ج ۵ ، ص ۵۵۰)

۱- تلخیص الفرائض ، رساله عصبه

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، خشتی ، ۳۳۴ ص

**محمد بن علی بن محمد بن احمد البلاوی
الادریسی الحسنی :**

(۱۲۷۹ - ۱۳۷۳ ق)

در چهاردهم شوال ۱۲۷۹ بقاهره ات بدعت
در کتابداری تخصص داشت و در الارهر تدریس
میسود

(معجم المؤلفین ، ج ۱۱ ، ص ۳۹)
۱- التعریف بالنسب والقرائن العربیه (هروی)
مصر ، ۱۳۴۵ ، سری

١ - الالة الالفا عشر (عربي) :

بيروت ، ١٣٧٧ ق ، سري ، دربري ،
بتحقيق دكتور صلاح الدين محمد ، ١٤٣٠ م
٢ - الاماكتاكتين عن كتب سيدا لمرسلين (عربي) .

(شامل تعدادي از رسائل بيتنسر من)
دمشق ، ١٣٤٨ ق ، سري ، رقم ، ٥٣ م
٣ - قصاة دهشلي ، الكفر البسام في ذكر من ولي قضاء
القام (عربي)

دمشق ، ١٩٥٦ م ، سري ، د . بري ، بتحقيق
صلاح الدين محمد ، ٤١٨ م
٤ - اللغات البرقية في التكت التاريخية (عربي)
دمشق ، ١٣٤٨ ق ، سري ، رقم ، ٧٦ م

ابو علي محمد بن علي بن محمد بن عبد الله

شوكاني يعني صنعائي :

(١١٧٢ - ١٢٥٠ ق)

مفسر ، محدث ، فقيه ، اصولي ، مورخ ،
اديب ، نحوي ، منطق ، متكلم ، حكيم
در ٢٨ دي القعدة ١١٧٢ در شوكان ارملاد
حولان متولد شده و در سماء نشو و نما یافته
و در آنجا بشغل مساوت اشتغال داشته ، در
جمادی الاخره ١٢٥٠ بسما در گذشته

(معجم المؤلفين ، ج ١١ ، ص ٥٣)

١ - الحال الاثار باسناد الدفاتر (عربي)

(رجال و تراجم)

حيدر آباد دکن ، ١٣٢٨ ق ، سري ،
رقم ، ١١٩ م ، با رسائل خمسة الاسايد
در يك جلد .

٢ - البدر الطالع بمحاسن من بعد القرن السابع (عربي)

(رجال و تراجم)

٢ جلد ، قاهره ، ١٣٤٨ ق ، سري ، رقم
٥٢٨ + ٣٧٦ + ٢٦٣ م ، با الملحق
للبيدر الطالع در مكمل .

٣ - الدر والبيبة في علم الله والاحكام الالدية (عربي)
با ترجمه فارسي بن الطور :

هند

٤ - الدر الصيد في ادلائب كلمة التوحيد (عربي) :

١٣٤٥ ق ، سري ، رقم ، ٤٢ م
٥ - عقد النمين في المات وصاية امير المؤمنين (عربي)
مصر ، ١٣٤٨ ق ، سري ، رقم ، ٨٠ م
ضمن رسائل السنه

٦ - فتح القدير في علم السير (عربي)

٥ جلد ، مصر ، ١٣٤٩ ق ، سري ، دربري ،
٥١٦ + ٥١١ + ٤٩٤ + ٥٧٣ +
٥٧٣ م
لكنهو ، سنكي ، لول كنشور

ابو محمد عماد الدين محمد بن ابوالقاسم

علي بن محمد بن علي طبري آملی :

نام نه جلد فقه ، سه جلد
شبهه شيخ محمد علي بن الشيخ لغوسر داس
ميكند و مراد قرائت کرده و روايت ميکند
ار او فطرت را و بندي و والدش ، ابوالقاسم علي -
بن محمد

(فوائد الرسويه ، ص ٥٨٢)

ساير مآخذ هديه الاحباب ، ص ١٩٣ ،
ريحانه الادب ، ج ٣ ، ص ١٦٩

١ - بشرة المصطفى لطيفه المرصفي (عربي)

سجف ، ١٣٦٩ ق ، سري ، رقم ، مکتبه -
لحيدرية ، ٣٦٩ م

محمد بن علي بن محمد حواد

( )

١ - وده مريم بنت عمران (عربي)

سجف ، ١٣٧٣ ق ، سري ، رقم ، ٤٠ م

محمد بن علی بن محمد علان بن ابراهیم
ابن محمد علان بن علان بن عبدالمنکبان
علی بن مبارک شاه شیرازی بن علان صدیقی

شافعی:

(۹۹۶ - ۱۰۵۷ و

از اساتید فی فقه و مشیخة حدیث و در
حمله میرگان ابوبکر صدیق و از سر -
آمدگان دولت آل عثمان بشمار میرود
اسلاف این سلسله قدیمآ در ایران مشوطل بوده
و در مسای شیراز اقامت داشته اند، صاحب
ترجمه در ۲۰ صفر ۹۹۶ در مکه متولد
شده و در تحصیل علم و تکمیل نفس چندان
رجح برده که در هجده سالگی بر سینه نهاده
و استقامه رسید و در بیست و چهار سالگی
صاحب رای و فتوی شد و تدریس مشغول گشت
معاصرش را در معروفه خبر و حفظ
آثار و ضبط روایات و کثرت مؤلفات علان
الدین سیوطی دیگر می انگاشته در روز
دوم دی الحجة ۱۰۵۷ در مکه در گذشت
و در جنب اس حجر مکی مدفون گشت
(لأمة دانشوران، ج ۲، ص ۲۳۱)

سایر مأخذ: الکس والالاقاب قمی، ج ۱،
ص ۳۴۹، دائرة المعارف کابل، ج ۱، ص
۸۵۷، دبل کشف الظنون، ج ۱، ص
۴۷۹

۱ - احوال القاضی - نقل المسی فیه القاضی (عربی):

(شرح فیه ابن بنت الملیق)

قاهره، مکتبة القدسی

۲ - دلیل القاضی لعلی ریاض الصالحین (عربی)

سید محمد بن علی بن محمد علی طباطبائی

معروف به سید مجاهد:

(- ۱۲۴۲ ق)

او هرند سید علی صاحب الریاض است و
معروفست سید محمد مجاهد ریاضت عامه فرقة
ناجیه بعد از پدر بررگوارش بدو انشایات
و چنان قول عامه داشت که نقل کرده اند
در حوض مسجد شاه قزوین و وسوساخت اهالی
آن شهر جمیع آب آن حوض را با اندک زمانی برای
تسکین نیر و استشفاء بردند پس چونکه آن حوض
بی آب ماند، سید محمد صاحب ترجمه
بررگتر از برادرش سید مهدی که او نیز
عالم جلیل و فاضل لیل بود می باشد و بعد
ازوالش شاگردان پدر را و تلمذ می کردند
و بسیار راهد و معصا بود و مادر این دو
برادر دختر استاد اکبر بیهبانی و خاوالد
آنها سید محمد علی بود و آن مشدره عالمه
و فاضله بود

سید محمد شفیع حائقی صاحب روضة البیة
که از شاگردان صاحب ترجمه است در کتاب
مرور گفته است که سید محمد بعد از
استیلای وهابی ها بکربلا با ایران مهاجرت
کرده و مدت سیزده سال در آنجا مقیم بوده
و بعد از وفات والد خود صاحب ریاض ثانیاً
بکربلا معاودت نمود و مرجع عرب و صبح
قرار گرفت، و ریاست امامیه در آن عصر
بدو منتهی شد و در زمان فتحعلی شاه قاجار در
حکومت یا روسیه فتوی جهاد داد و خودش با
جمعی از علماء در جهاد شرکت جستند و در
این سفر ظاهراً در قزوین به رحمت ایزدی
پیوست و جنازه اشرا بکربلا نقل نمودند.

(فوائد الرصونه، ص ۵۷۹)

سایر مأخذ: هدیه الاحباب، ص ۱۸۱

۱ - مَدَائِجُ الْأَصُولِ (عربی)

طهران، بی‌تاریخ، سنگی، رحلی، باهشام

میرزا حسین خان سپهسالار، بی‌شماره صفحه

طهران، ۱۲۹۶ ق، سنگی، رحلی، بی‌نقشه

طهیرالدوله، باهشام حاج میر محمد صادق

خواستاری، بی‌شماره صفحه

بااحتماد و تعلید و رساله، تمجیدی سند صاحب

عرب

۲ - المناهل (عربی)

طهران، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی، خط محمد

ابن ملا حسین خوانساری، بی‌شماره صفحه

طهران، ۱۳۱۵ ق، سنگی، رحلی

نفی الدین ابوالفتح محمد بن علی بن وهب

مصری قشیری معروف باین دقیق القبد:

(۶۲۵ - ۷۰۲ ق)

از مشاییر علمای مصر و فقهی شافعیست

در مصرف مسائل اقامه بود در فقه و حدیث و

تفسیر و ادبیات و سایر علوم عصر خود مرید

بود و فوق العاده ذکاوت داشته و کثیر زیادی

را مطالعه میکرد

(دائرة المعارف آریه، ج ۱ ص ۷۹۷)

سایر مأخذ: ائمه دهخدا، ص ۳۰۹

۱ - الاطلاع باحدیث الاحکام (عربی)

باخواستی محمد سعید المولوی، دمشق

۱۳۸۳ ق، سری، وری، ۵۴۱ ص

حاج ملا محمد بن علی اشرفی بن هادی ابن

محمد طالقانی:

(۱۳۲۹ ق)

ارشد گردان شیخ جعفر شوشتری متوفی

۱۳۰۳ بود و املاً است و خود را در مجالس

درس وی تحریر میموده است

(الدرمعه، ج ۷، ص ۱۱۷)

۱ - فوائد المشاهیر، تاریخ النجف

ترجمه مجالس شیخ جعفر شوشتری، طهران،

۱۳۱۶ ق، سنگی، وری

سر، ۱۳۱۸ و سنگی وری، ۲۱۹ ص

سر، ۱۳۴۷ ق، سنگی وری، ۳۴۵ ص

اصهان، ۱۳۲۸ ق، سنگی وری، باهشام

سید محمد نائینی، بی‌شماره صفحه

نقش، ۱۳۲۷ ق، سنگی وری، ۳۲۳ ص

حبیب الدین محمد بن علی اصغر جریادقانی،

گلپایگانی:

زنده در سال ۱۲۴۸ ق

از علماء و حکمای ائمه قرن اول سیردهم

تألیفات و کتب او عبارت است از: ۱ -

تألیف نموده

۲ - مقدمه حبیبعلی طهرانی بر آن کتاب بر

می‌آید که تألیفات دیگری نیز داشته است

۳ -

(۱ - تکملة المعانی ۲ - تقریب المعانی - اسم علی -

قسم الاول من تهذیب الکلام ۳ - کشکول

و غیره)

۴ - خواستگان درخواست نموده است که

هر کس تألیفات مربوط دسترس دارد در

محل آن ناشر را آگاه سازد

۱ - تاریخ بهی

(۱ - تاریخ صفای محمود ۲ - مرئیه نصرانی

ناصر الدین میکتکی ۳ - رساله بک الشکوی)

ابوالحسن محمد بن عبدالعبار عتبی، ترجمه

قسمت دوم، (مرئیه نسر) طهران، ۱۲۷۲ ق

سنگی، رقی، ۱۶۰ ص

۲ - واردات نجفی :

(تاریخ قراعت از تألیف، ۱۲۴۸ ق)

طهران، ۱۳۲۱ ق، سنگی، حشتی، خط

رین العابدین قمی با اهتمام حسنعلی طهرانی،

۱۸۸ ص

ملا محمد بن علی اکبر کرشیری حراسانی :

( )

۱ - رساله در اصول عقاید -

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، با ترجمه نجباء -

العباد شیخ عبدالحمید شیخ العسرافین در

تکمیل

آخوند ملا محمد بن علی اکبر خوشمی قالیبی

معروف به فرشته

اصل متبرار معتل و عماد تعلیمکنند

(فهرست رسونه، ج ۵ ص ۳۹۹)

۱ - مالمکه در مسل

طهران، ۱۲۸۴ ق، سنگی، مطبعه کربلایی

محمدقلی و کربلایی محمدحسین،

طهران، ۱۲۸۷ ق، سنگی، رحلی بر شماره

صحنه

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی

میرزا محمد بن علی اکبر مجاهد تبریزی :

(- معاصر)

از صلاوات شمعان و مدرسین سرروثلامده

حجت کوهکمری و پوزبور علم و نفوی آراسته

وسطوح عالی و خارج فقه و اصول و اندریس

میسماید،

(آثار الحجه، ج ۲، ص ۶۳)

۹ - حاشیه ارفاد القلوب دینی (عربی)

قم ۱۳۷۵ ق، سنگی، حسی، ۳۴۰ ص

-

حاج میرزا محمد بن علی محمد چلابی

مازندرانی بیدل کرمانشاهی :

( )

طبی روان دارد، سرودن هر گونه شعر را

قدرو هر چه میسر ابدار فرائده نوادر است،

اصل دودمان وی از حارندران بوده و در آنجا

بدیبا آمده در حالت صبر پدرش بکرمانشاه

رفت و او در این سفر با پدر خود همراه بود

پس از آنکه توقف بتحصیل همت گذاشت و در

خدمت و حساب و اسما و فسون شعر و انشا،

معلوماتی حاصل نمود، در دولت محمدمشاه

قاجار در قشون کشی بآن سمحات بیدل برسر

رشته داری آن قشون منصوب شد، در پی

عروم و عوامی تتبع کافی و تدرب را می نمود و

در هر دو فن رساله مبسوط تألیف کرد یک

چند بیت از شعر و عمل دیوان استعفا نموده

و در گوشه نشسته بنوشتن مثنوی مشغول

مس

(کتب تاریک، ص ۱۵۱)

سایر مآخذ : مجمع الفصحا، ج ۲، ص ۷۵، مذایح

مشمدا لدوله نسخه خطی مجلس، المآثر

و الآثار، ص ۲۰۴.

۱ - تحفه الذاکرین در مصائب و مرانی :

(تاریخ قراعت از تألیف، ۱۲۷۸ ق)

طهران، ۱۲۸۰ ق، سنگی، رحلی، ۴۴۹ ص،

در خاتمه عکس مؤلف.

ایران، بی تاریخ، سسکی، رحلی، بی شماره
صفحه

همیشه، ۱۳۰۳، سسکی، در هاشم آن، نوار -
الشهاده

صدر الشریعة شیخ بهاء الدین محمد بن نظام الدوله علی محمد خان :

(- ۱۳۰۰ ق)

رادهاء و فضلاء بوده، در سیف متولد و در
طهران اقامت داشته بعضی تقریرات و اهل
حود نظام الدوله را که از شاگردان صاحب
جواهر بوده گرد آورده و دارای احاده از
علمای بیست است. سال ۱۳۰۰ ق در گذشت
و در حضرت عبدالعظیم مدفون گردید

(نقشاه البشر، ص ۲۳۴)

۱ - فوائد النهایة و عوائد النهایة :

طهران، ۱۳۱۱ ق، سسکی، وری، به اهتمام
فرید صدر الشریعه، ۳۰۶ + ۱۱ ص

ابو نکر محمد بن عمر قرطبی بلخی :

(- ۲۸۰ ق)

سال ۲۸۰ در گذشت .

(معجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۷۸)

۱ - الدائم والمعلم (عربی) :

مصر، ۱۳۵۸ ق، سری

عبدالله محمد بن عمر مکی آصفی غجانی

مشهور به حاج دبیر :

(- زنده در سال ۱۰۰۵)

۱ - ظلال الاله بظلاله من تاریخ کجرات (عربی)

۳ جلد، لندن، ۱۹۱۰ - ۱۹۲۶ م، سری،

ویری، ناشر دیسون راس، ۹۶۵ ص

ابو عبدالله محمد بن عمر الواقدی :

(۱۳۰ - ۲۰۷ ق)

محدث، حدیث، مؤرخ، ادیب، فقیه، مفسر،
در مدینه تولد یافت. شغل او تجارت بود
ولی سرمایه خود را اردست داد. در زمان
هرون الرشید بغداد رفت و به یحیی برمکی
نزدیک شد و قصص و حایب بغداد عربی باو
داگدار گردید. و از حایب مأمون مورد
اکرام واقع میشد. در دی الحجة ۲۰۷
بغداد در گذشت و در مقام خیران مدفون
گردید

(معجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۹۶)

۱ - فتوح الشام (عربی)

مصر، ۱۳۱۷ ق، سری، وری، ۱۹۹ +

فخر الدین ابو عبدالله محمد بن عمر بن الحسن
بن الحسن بن علی تمیمی نکری امام فخر رازی
بن شریک بن سلیمان الخطیب .

(۵۴۴ - ۶۰۶ ق)

محول حکما و علمای شافیه، جامع علوم
عقلیه و نقلیه، در تاریخ و کلام و فقه و اصول
و تفسیر و حکمت و علوم ادبیه و علوم ریاضیه
و حید عصر خود بود. در اثر زری بیسی و
عورری اقوال حکمای یونان و اعمق در
خریج و تعدیل آن بعضی از شبهات و شکوک
در مطلب عقلیه و دینییه ایرار کرده که خود
از حل و مدهای آن در مدهای وی بخوارم
رفت و مصلحت یازده مدارات دینی با علمی
آنجا محکوم به خراج بلد گردید. پس
بماوراءالنهر رفت و در همان مسکن آنجا
در تبعید شمس بن بخراسان و هرات رهسپار

شد . سال ۶۰۶ درهرات وفات یافت

(ریحانة الادب، ج ۳، ص ۱۹۲)

سایر مآخذ : اکتفاء القسوع، ص ۱۶۶،

کنزالحکمة، ج ۲، ص ۱۴۵ .

۱ - الاربعین فی اصول الدین (عربی)

حیدرآباد دکن، ۱۳۵۳ ق، سری، وریزی،

۴۹۷ ص

۲ - احسان القلوبین (عربی)

مصر، ۱۳۲۸ ق، سری، « درة الفاحرة در

یکمیلد

۳ - امور التزیل، طبع لغوی

(در اصول دین و اخلاق)

ترجمه، بمبئی، سگی

طهران، ۱۳۰۱ و سگی، و سری

۱۷۰ ص

۴ - اصول السماع (عربی، ترجمه فارسی)

ترجمه، هند، ۱۳۰۶ و سگی

۵ - اعطادات فرق المسلمین والمذنبین (عربی)

داهره، ۱۳۵۶ ق = ۶۹۳۸ م، مکتب

۱۰۲ ص

۶ - اثباتهین فی علم الکلام

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وریزی، شریفة

۷۸۶ دانشگاه، تصحیح سید محمد باقر

سرورازی، ۷۰ + ۳۴۰ ص

۷ - تفسیر سورة الفاتحة (عربی)

۸ - حبیح القرآن لجميع اهل العزل و لاهیان (عربی)

۹ - حقائق الاوار فی حقائق الاسرار (عربی)

(در صنایع)

مبئی

۱۰ - رسالة الکمالیه فی الحقائق الالهیه :

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وریزی، شریفة

۳۶۲ دانشگاه، باهتمام سید محمد باقر

سرورازی، ۱۲۲ ص

۱۱ - مبشی، جامع العلوم .

مبئی، ۱۳۲۳ ق، سگی، وریزی، ۲۲۴ ص

۱۲ - درالعلوم، درالمتکون (عربی)

مبئی، بی تاریخ، سگی، وریزی، باهتمام

ملک، کتاب شیرازی، ۱۶۴ ص

۱۳ - شرح برالمتکون .

مبئی، ۱۳۱۲ ق، سگی، وریزی، باهتمام

ملک، کتاب شیرازی، ۱۷۲ ص

۱۴ - فوائد فیانیه

حیدرآباد دکن، ۱۳۲۳ ق، سگی، وریزی،

۱۸۴ ص

۱۵ - کتاب الاشارات (عربی)

طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وریزی، باهتمام

شیخ محمود شبانی، شریفة ۶۲۳ دانشگاه،

۹ + ۳۱ + ۲۸۶ ص، ضمن التنبیهات

والاشارات من سنا

۱۶ - مباحث المارقة (عربی)

۱ - رسالة فی الوجود والخواص وحکامه

۲ - رسالة فی الوجود اقسام الممكنات ۳ -

رسالة فی الالهات

۲ حلد، حیدرآباد دکن، ۱۳۴۳ ق، سری،

وریزی، ۷۰ + ۵۴۸ ص

۱۷ - المناظرات (عربی)

مصر، ۱۹۳۷ م، ترجمه یاکو کر او من مستشرق

فرانسوی بریان فرانسه، ضمن مجلہ مجمع

المصری، مقدمه و حواشی مصر .

حیدرآباد دکن، ۱۳۵۵ ق، سری، وریزی،

۴۲ ص

ابوالفضل جمال الدین محمد بن عمر ابنی
خالد قرشی معروف به چنالی :

(زنده در سال ۶۸۱ ق)

اردانشندان ایرانی مقیم کاشمر و پدرش
حافظ بلاساعون در ماوراء سینجور بود و
مؤلف ترجمه فارسی صحاح اللغة جوهریست
که آنرا با اسم الصراح من الصحاح در شب
۳ شنبه ۱۶ اسفند ۶۸۱ ق تمام کرده و بعد
دیلی پیرین بر آن کتاب نوشته است نام
ملحقات صراح که مطلب تاریخی مهم در
آن بسیار است

(سالنامه پارس، بقلم محمد نصیری)

سایر مآخذ : لغت نامه دهخدا، ص ۷۳۰

۱ - الصراح من الصحاح

کاپور، ۱۳۴۴ ق، سنگی، در پیری بررنگ
با اهتمام قمرالدین بن حاجی محمد نقوی،
۶۳۰ ص، بارساند دیل

۱ - صیبه لطیفه ۲ - تکملة صیبه لطیفه

۳ - قراح قرهنگ صراح ۴ - الوصای
من احلاط الصراح

طهران، ۱۳۰۴ ق، سنگی، رحلی، خط ...
العبیدین قمر، با اهتمام عبدالله مشی طبری
بی شماره صفحه

طهران، ۱۲۸۶ ق، سنگی، رحلی، ۳۸۹ ص.

کاپور، ۱۳۲۴ ق، سنگی، در پیری بررنگ

لکهنو، ۱۲۸۱ ق، سنگی، در پیری ۵۳۸ +

۲۰۰ ص

هند، ۱۲۷۹ ق و ۱۳۲۸ ق.

کاپور، ۱۸۹۸ م، سنگی، در پیری، ۵۳۸ +

۵۵۸ ص.

کلکته، ۱۲۶۰ ق، سنگی، در پیری ۷۹۸ ص.

«الصراح بتکمیل الصحاح و تدر الصراح من

علاط الصراح

محمد بن عمر رادویانی :

( )

۱ - ترجمان البلاغه در علم بدیع

این کتاب بسیار نفیسی که يك نسخه آن
خوشبختانه اردسترد روزگار محفوظ مانده
همان کتابیست که ماهمه اردوی بیان یافت
در مجمع الادباء سابقاً آنرا از فرخی شاعر
میدانستم و چنانکه میدانیم رشیدالدین
وطواط کتاب مشهور حدائق السحر خود را
بمعاضه این ترجمان البلاغه تألیف کرده
است و شفا در این کتابت نسخه
رحمان بلاغه که حدود ۲۰۰۰ خط است

نسخه این کتاب که در اسنادی بخط دست
خواجه ابوالفتح ۲۴۶ ق نوشته و اصل آن در
کتابخانه مدرسه و عکس آن در کتابخانه
مدرسه علمیه تبریز موجود است و
تجدید کلی آنها را یکدیگر رساند و

مستحکم کرد که اردشیر بن دیلمسار بعضی حتی
در شوق خطیر شاگرد اسدی بوده منتهی
باقتضای گذشتن شصت سال که بین تحریر
نسخه کتاب الاسیه بنو سعد اسدی و نسخه
رحمان بلاغه که مکتبت اردشیر دیلمسار
فاصله شده این خط قدری پخته تر و زیاده
دار کوفی مسح نزدیکتر گردیده است

طبع کتاب اردوی يك نسخه منحصر بهرد
متعلق بکتابخانه فاتیح اسلامبول مورخ سال
۵۰۷ ق صورت گرفته است

(مجله یادگار، سال ۹، شماره ۸ و ۹، ص ۱۵۸)

سایر مآخذ : محله دانش، سال اول، شماره ۵

و صاحب کشف الظنون از وی نموده اند جای
شبهه و تردید باقی نماند
(مجله یادگار، سال اول، شماره ۷،
ص ۲۵).

سایر مآخذ مجمع الفصحاء ج ۱، ص ۱۹۷
سالنامه پارس، بقلم سعید نفیسی
۱ - مقامات حمیدی

(تاریخ فراغت از تألیف، ۵۵۱ ق)
تهران، ۱۲۶۰ ق، سنگی، رقمی
تهران، ۱۲۹۰ ق، سنگی، رقمی، مطبوعه
سیسی، ۲۱۱ ص.
تهران، ۱۳۱۲ ق، سری، رقمی، تصحیح
علی اصغر شمیم، ۲۴۴ ص.
لکهنو، ۱۲۹۶ ق، سنگی، دربر،
۱۳۲ ص.
کابلور، ۱۲۶۸ ق، سنگی، دربر،
۱۳۲ ص.

ابو عبدالله محمد بن عمران بن موسی مرزبانی
خراسانی:

(۲۹۷ - ۳۷۸ ق)

ولادت او سال ۲۹۷ بود وی صاحب تصانیف
مشهوره است و دیوان پرندس معارفه این
ابی سفیان اموی را گرد کرده است وفات
او سال ۳۸۴ بود

(الفن نامه دهخدا، ابو عبدالله، ص ۶۱۱)
سایر مآخذ: فوائد الرصویه، ص ۵۸۸،
مجمع المطبوعات، ص ۶۶۳

۱ - قواعد الفهر (عربی):

ابوالعاص احمد بن یحیی ثعلبی، روایه المرز-
بی، لیدن، ۱۸۹۰ م، سری، ناخواشی
سکامارلی ایطالائی، بزبان ایطالیائی،
۴۲ ص

استانبول، ۱۹۴۹ م، سری، دربر، باهتمام
و تصحیح احمد آتش، نشریه دانشگاه ادبیات
دارالفنون، شامل ۲۶۳ صفحه عکس نسخه و
۱۴۷ صفحه متن سری، ۱۵۹ صفحه مقدمه
و تعلیقات از ناشر احمد آتش بزبان ترکی و
بخط لایسی

ابو عمرو محمد بن عمر بن عبدالعزیز گسی:

( )

شیخ وصال، جدل، نصیر بخار و رحار
نعمه، عین، مستقیم المذهب، حسن الاعتقاد
از اصحاب عیاشی و از او حدیث گسترده است
روایت می کند از او هر بن موسی المکبری
صاحب ترجمه از قرینه کتب توابع مادران.
النهر است نه از قرینه منسوب به رحار
(فوائد الرصویه، ص ۵۸۵)

۱ - رجال التکی (عربی)

بمثنی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، دربر، تصحیح
شیخ علی معالائی حائری، ۲۰۰ ق، سنگی، دربر،
نصف، بی تاریخ، سری، دربر، مؤسسه
الاعلمی، بی تعلیقات سید احمد حسینی،
۵۲۷ ص.

طهیر الدین، حمید الدین ابو بکر محمدان

عمر بن علی محمودی بلخی حمیدی:

(- زنده در سال ۵۵۱ ق)

از طرف سلطان سنجر شغل قضای ملح از
پدرانش بوی رسید نمود. لقب او مطابق
فرمان مورخ ۵۴۷ موجود در جزء مجموعه
مشتات در لنین گراد هم حمید الدین و هم
طهیر الدین بوده. با پیدا شدن این فرمان
اشتباه و غلط و اختصار در عمری که عوفی
صاحب لسان الالباب و ابی الاثیر صاحب تاریخ

مرحوم دیرینه محسن اشتیاق دود

صاحب ترجمه، ترجمه فارسی و مدار است

۱- بحیثیت (ص ۷۲)

۲- ادبیات (شعر)

طهران ۱۳۰۳ ش. سری

۳- بحیثیت (مجموعه شعر)

۴- شریعت (مجموعه شعر) تهران ۱۳۰۳ ش. سری

شرقی شرق و چهر شهرهای ۸۶

محمد عویس محمد :

۱- توجه الادی (عربی)

مشارکت طه حسین و احمد حسین و

عبدالوهاب عزام، مصر، ۱۳۶۱ ق. سری

شیخ محمد عیاد بن سعد بن سلیمان الطنطاوی :

(۱۲۲۵ - ۱۲۷۸ ق.)

در قریه تحریر دار توابع طحطا مصر تولد یافت

و در جامع الأزهر تحصیل علوم نمود

درخواست بعضی از مستشرقین روسی در

لبنی گرا در تدریس زبان عربی پرداخت و

بسمت استاد زبان عربی منصوب شد. سال

۲ - معجم الشعراء (عربی)

قاهره، ۱۳۵۴ ق. سری

مصر، ۱۳۷۹ ق. سری، وزیر، تحقیق

عبدالستار احمد فرج، ۵۹۰ ص

میرزا محمد بن عنایت احمد خان کشمیری دهلوی :

(مجموعه ۱۲۳۵ ق.)

اصلاً کشمیری و در دهلوی نشو و نما یافته و در

آنجا در گذشته، او از احاطه علماء مشکلمی

و فضلا و محدثین و فقهاء کبار و جامع معقول و

مقول بود. به عبدالمریر دهلوی صاحب

الائمی مشرب معاصر بوده و بر کتب او در

نوشتن است. سال ۱۲۳۵ م. مؤلف در گذشت

(فوائد الرصیة، ص ۵۹۸)

سائر مآخذ : شهداء المصیفة، ص ۳۹۸،

احسن الودیعة، ج ۱، ص ۱۱.

۱ - نزهة الالذ عنریة فی الرد علی النحلة الالذ عنریة

، مصر : المطبعة (عربی)

مبشر، سکی

جلد چهارم، هند، ۱۲۷۹ ق. مطبعة مبینج -

البحرین، ۴۱۶ ص

هند، ۱۲۵۵ ق.

قطب الدین محمد بن جلال الدین ابوالفضل

علی عنقا :

۱ - معاصر

در سال ۱۳۰۶ ق. متولد شده، پس از

گذراندن تحصیلات خود در مدرسه شرف

وارد دارالعلوم شده سپس در اداره حکومتی

طهران تا اوائل مشروطه بسمت نویسنده

مشغول خدمت گردیده پس از طی مراحل

مختلفه با پایه تدارک اکیون چسبالت

١٢٧٨ در آنجا وقت رفت و در قریه فولکاتا
مدفون گردید .

(معجم المؤلفین، ج ١١، ص ١٠٠)

١ - احسن النخب فی معرفة بلدان العرب (عربی)

لیث، ١٨٤٩م - ١٢٦٤ ق ، با ترجمه
فرانسوی آن .

محمد بن عیسی :

( )

١ - شمال نبوی

(دور، ١٣٠٩ ق سکر، و بری، ١٢٠ ص)

محمد عیسی محقق حراسی :

( ) - مصر

١ - سلم المودع الی منتهی المقصود (عربی)

نصف، بن قاریج، سری، رقی، ٢٠٠ ص

حاج میرزا محمد غروی [قریزی ابن شیخ -

حسن تولوجی :

( ) - مصر

١ - اشارات غریبه یا جهل الخاره :

تر، ١٣٧٢ ق، سری، رقی، ١٠٦ ص

محمد غریب :

( ) ١٢٩٨ ق

در ریج الاول ١٢٩٨ ق عباس تولد یافت . در

ادبا و شعر اود

(معجم المؤلفین، ج ١١، ص ١١٢)

١ - لواصل الجمان فی ابواب وزراء و کتاب الزمان (عربی)

مصر، ١٣٤٦ ق، سری، و بری، ١٢ ص

محمد الغزالی :

( ) - مصر

١ - الاسلام لطرفی علیه بین اثیوین و الراسائین
(عربی) :

بعد از ١٣٨٠ ق، سری، رقی، چاپ پنجم :

٢٧١ ص

٢ - الاسلام والاستبداد السیاسی (عربی)

مصر

٣ - الاسلام و ادب و اصناف الاقتصادیه (عربی)

مصر

٤ - الاسلام و الصالح الاشتراکیه (عربی)

مصر

٥ - تأملات فی الدین و الحیاة (عربی)

مصر

٦ - التصمیم و التصالح فی الاسلام (عربی)

مصر

٧ - حقوق الانسان بین تعالیم الاسلام و اعلان الامم

المتحدة (عربی)

مصر، ١٣٨٣ ق، سری، و بری، ٢٧٢ ص

خلق المسلم (عربی)

مصر

٨ - حجة المسلم (عربی)

مصر

٩ - فقه البیعة (عربی) :

مصر

١٠ - فی مکتب الدعوة (عربی) :

مصر

١١ - من معالم الحق (عربی)

مصر، ١٣٧٤ ق، سری، و بری، ٢٢٠ ص

١٢ - من هنا علم (عربی)

مصر

سدید الدین محمد غزنوی :

( )

١ - مقامات زنده یل احمد جام

طهران، ١٣٤٠ ق، سری، و بری، تصحیح

حشمت مؤید، بتگانه ترجمه و نشر کتاب

۱۰۵۴ - ۲۷۰ ص.

محمد آیة الله زاده غفاری قزوینی :

(- معاصر)

۱ - قانون استخدام کل کشور چگونگی تأیید اصلاح و اجرا شود :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، جیبی، ۵۸ ص

دکتر محمد غلاب :

(- معاصر)

استاد فلسفه

۱ - الکترالوئیاتی و الادب الیهلیسی (عربی)

ممس، ۱۹۵۲ م، سری، وزیری، ۲۵۳ + ۲۵۳

۲۶۴ + ۲۷۹ ص

دکتر محمد غیبی هلال :

(- معاصر)

۱ - درر الادب المقار (عربی)

(من توحید در اساسات الادب العربی المعاصر)

قاهره، ۱۹۶۳ م، سری، رقی، ۹۴ ص

محمد بن غلامحسین فائق :

( )

۱ - دستور افشاء :

دهلی، سنگی، وزیری، ۳۳۰ ص

میرالم، ۱۲۶۶ ق، سنگی، رقی، ۴۶ ص

کانبور، ۱۲۶۰ ق، سنگی، وزیری، ۳۶ ص

کانبور، ۱۲۶۸ ق، سنگی، وزیری، ۳۶ ص

لکهنو، ۱۲۸۰ ق، سنگی، وزیری، ۲۶ ص

لکهنو، ۱۸۶۶ م، سنگی، وزیری، ۳۰ ص

جمال الدین میرزا محمد بن غلامرضا شریف

کرمانی :

(۱۲۹۲ - ۱۳۵۲ ق)

ارصلاء و دانشمندان بوده و در طهران نزد

حاج میرزا محمد حسن آشتیانی و حاج شیخ -

عبدالحی قوری و سید محمد عصار تلمذ نموده

و به تدریس و تصنیف پرداخته اند

(فهرست مدرسه طبه سالار، ج ۱، ص ۵۵۵)

شرح حال صاحب ترجمه بقلم خود او در هاشم

اسس الاصول، ص ۱۷ - ۲۱ مخطوط است

۱ - اسس الاصول، اصولی تفسیر (عربی)

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی، جیبی، ۲۵۸ +

۲۰ ص، در حاکمه صورت موقوفات مرحوم

احمد حسین السلطه

۲ - رساله فی فاعله جعل اثبتی علی الصبیح و لمرنه

عزالتبیح (عربی)

طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، جیبی، ۱۷۸ ص

محمد فزاد انتهایی :

(رنده در سال ۱۳۲۵ ق)

۱ - شاکر و من الصبر فی تریبه و دال العرب (عربی)

بیروت، ۱۳۲۵ ق، سری

محمد فزاد عبدالباقی :

( )

۱ - تفصیل آیات القرآن العظیم (عربی) :

حول لا یوم فی السوی، ترجمه، مصر، ۱۳۴۲ =

۱۹۲۴ م، سری، وزیری بزرگ، ۷۱۴ ص

۲ - المعجم المهرس لافاظ القرآن الکرم (عربی) :

مصر، ۱۳۶۴ ق، سری

۳ - صناع کورالسه (عربی) :

مصر، ۱۳۵۳ ق = ۱۹۳۴ م، سری

محمد فائق الجوهری :

۱ - الرسائل القرامية (عربی)

آلة هـ، و س، ترجمه از انگلیسی به عربی
مصر، مطبعة التقدم، سری

سید محمد فائق بن محمد خیر الدین هیراوی

حسینی خطیبی شافعی :

(۱۲۹۲ - ۱۳۱۶ ق)

شاعر، منشی، در ربیع الاول ۱۲۹۲ تولد

بافت و در شبعبه قمر سال ۱۳۱۶ در گذشت

(معجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۱۱۴)

۱ - الرسائل القامیه (عربی)

مصر ۳۲۴ ق سری، ۴۰ ص

محمد فارسی برگات :

۱ - العرش والزیات القرامیه و کلمات (عربی)

(کشف الایات)

دمشق ۱۳۵۸ ق سری ۲ ج ۱۵۳ ص

محمد فاضل

۱ - دیوان شعر

لکهنو، ۱۹۰۰ م، سگی، و سری، ۶۳ ص

۳ - مصر الواصلین :

هند ۱۲۴۹ ق، سگی، رقص، ۱۶۸ + ۹ ص

محمد فاضل جمال :

(- معاصر)

ارور در اسابق عراق بوده اکنون (سال ۱۳۴۳)

ش) در تونس مقیم است

۱ - دعوة الى الاسلام (عربی)

بیروت، ۱۹۶۳ م، سری، رقص، ۲۳۸ ص

شیخ محمد فاضل خراسانی :

(- معاصر)

۱ - قواعد الصرق

طهران، ۱۳۴۳ ق، مطبعة علمی، ۱۰۰ ص

طهران، ۱۳۵۳ ق، ۱۰۹ ص

۲ - قواعد النحو

طهران، ۱۳۴۳ ق، ۵۹ + ۵۶ ص

حاج میر سید محمد بن آقا احمد فاضل قمی

طهرانی :

(۱۲۹۳ ق - ۱۳۲۴ ش)

نسب شعیب چچا - دموالعی مصر و نالی

بیمارستان قم بود در صد و هشتاد و یکا کدانشی

مدرجی را طی کرد و او سال ۱۲۹۳

متولد و در دهم رمضان ۱۳۶۴ وفات یافت و

در قبرستان شیخان حسب قمر ملا محمد

طاهر قمی نزدیک قبر زکریا بن آدم مدفون

گردید .

(مقالات الحفاء، ص ۲۴۲)

۱ - اسلام افکار و اندیشه ها :

کنت همری و دکاستری فرانسی، ترجمه احمد

فتحی و علوا پاشا بریان عربی، ترجمه

فارسی

طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، رقمی، خاور،

۱۵۳ ص

۲ - لکھنؤ ایب فیروز اهل المصطفیٰ.

شیخ عبدالله ترجمان، ترجمه، طهران،

۱۳۴۴ ق، سنگی، حبیبی، ۲۲۲ ص

۳ - حل النوار، جدول

طهران، سری، وزیر، مطبعة پرویز

ظفر علی شاه شیخ محمد بن علی اصغر قاسمی

سمنانی:

(۱۲۴۷ ش - ۱۳۲۱ ش)

در سمنان متولد شده - پدرش از وعظ آن

شهر بوده - ناس بیست و چهار سالگی در

سمنان ولواسان و طهران تحصیل فقه و

معقول پرداخته و بیست و چهار سالگی تا

اواخر عمر در سمنان سر برده و در سنه

۱۳۲۹ ق در موقع عبور حاج ملا علی گنابادی

بور علی شاه لای از سمنان بسوی گزیده و

بعداً اسرار متعددی در زمان سلطان علی و

بور علی و صالح علی بگناباد مرگز فرقه نصرت

اللهی نمود و آنها را گردید او طبع شعر بر

دارد

(مقدمه دیوان)

۱ - دیوان شعر:

طهران، ۱۳۲۹ ش، سنگی، رقمی، باهتمام

دکتر علی نوری الحکماء، ۲۳۹ ص

ملا رفیع الدین محمد بن فتح الله قزوینی:

(۱۰۸۹ - ۱۱۰۹ ق)

عالم، فاضل، شاعر، معبد، واعظ، ارشادگردان

ملا خلیل قزوینی، صاحب دیوان و کتاب

انوار البیان معروف که کم مثل است در

ماه رمضان ۱۰۸۹ وفات یافت

(توالد الرسوله، ص ۵۸۹)

سایر مآخذ مجمع المصادر، ج ۱، ص

تذکره نصر آبادی، ص ۱۶۱، پستان الباحه

تذکره ۲۳، در معانی الادب، ج ۴، ص ۲۷۰، مآثر

مآثر ۲، ص ۱۰۶، تذکره سرخوش،

۱۳۲۲

۱ - انوار البیان در مواظ

تذکره ۲۳، ص ۱۲۸۲ ق، سنگی

تذکره ۲۳، ص ۱۲۶۳ ق، سنگی، رحلی، ۳۰۳ ص

طهران، ۱۲۸۱ ق، سنگی، رحلی، باهتمام

کریمانی اسمعیل و کریمانی علامه

طهرانی، بی شماره صفحه

طهران، ۱۲۷۴ ق، سنگی، رحلی، ۲۸۳ ص

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، رحلی، ۲۸۷ ص

هند، ۱۸۹۷ م، سنگی

کابل، ۱۸۹۴ م، سنگی، وزیر، ۴۰۰ ص

لکهنو، بی تاریخ، سنگی، وزیر، ۳۶۷ ص

لکهنو، ۱۸۶۵ م، سنگی، رحلی، ۳۲۷ ص

لکهنو، ۱۸۸۵ م، سنگی، رحلی، ۴۰۰ ص

شمس الامراء امیر کبیر فخرالدین محمد:

(- رنده در سال ۱۲۵۹ ق)

۱ - شمس الهندیه :

حیدرآباد دکن، ۱۲۵۱ ق

۲ - مقطع الارض در جغرافیه :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۵۱ ق)

حیدرآباد دکن، ۱۲۵۲ ق

سید محمد بن فرج الله دسغوری :

(- زنده در سال ۱۲۸۰ ق)

۱ - فاروقی اتمق :

(فرق بین اخباری و اصولی)

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنگی، رقی، ۱۶۰ ص،

در هاشم حق المسین فی تصویب المجتهدین ،

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی، رقی، ۱۶۰ ص

محمد بن (ابو القاسم مجتهد) فرخ رادفرانی :

(- معاصر)

۱ - یا بعد مسئله حساب

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری، ۲۰۰ ص، مطبوعه

۲ - بعد مسئله حساب

طهران، سری، خاور

۳ - صرفه جویی :

ساموئل اسمایلز، ترجمه، جلد اول، طهران

۱۳۰۹ ش، سری، ۱۶۸ ص

محمد بن ابراهیم فرخی یزدی :

(۱۳۰۶ ق - مقتول ۱۳۱۸ ش)

در برد متولد شده ، مقدمات عربی رادر آن

شهر فرا گرفته و از همان جوانی دارای ذوق

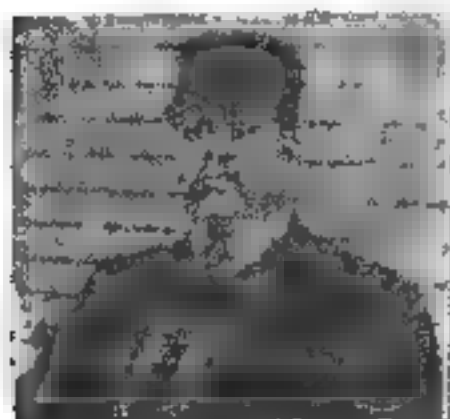
سرشار و طبع بلند بود، در سن ۱۳۲۸ ق بطهران

آمد و در این شهر شروع به سرودن اشعاری

راجع به آزادی نمود و بعداً در طهران در برنامه

طوفان را دائر کرد، در سن ۱۳۱۸ زندانی

شد و در همان سال در زندان مقتول گردید .

(تاریخ حرارت و مجلات، ج ۳، ص ۱۷۵)

سایر متحد - مجله نای معاصر، ج ۱،

ص ۱۷۸

۱ - بهترین اشعار فرخی .

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، ۶۴ ص

۲ - دیوان شعر :

طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، وزیر، مطبوعاتی

علمی، تصحیح حسین مکی، چاپ پنجم،

۲۲۰ ص

۳ - منتخبات اشعار فرخی .

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، ۶۴ ص

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقی، شرکت

تصانیف علمی، ۵۹ ص

۴ - منتخبات بهترین اشعار و نظریات فرخی

انتخاب : ج . مراد ، طهران ، ۱۳۳۶ ش،

سری، رقی

ابو حامد صوف الدین محمد فرغانی :

( )

در نیمه دوم قرن هفتم و نیمه قرن هشتم هجری است

بعد از خروج از زادگاه خود مدتی در

آذربایجان سپس در بلاد روم و خاصه آق سرا

بسر میبرد است

(مقیم دیوان)

مناصر سعدی بوده و قسمتی دراز از عمر

خود را در دور گذرانیده

(راهنمای کتاب، سال ۵، شماره ۱۱ و ۱۲،

ص ۱۰۸۱)

۱ - دیوان شعر

۲ جلد، طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، دربر

نشریه ۷۴۹ و ۷۵۵ دانشگاه، ناخدا دکت

دیباچه شماره ۲۵۱ + ۳۳۲ ص

محمد فرغانی الطهطاوی الاصابی :

(رنده در سال ۱۳۴۵ ق)

درع، تحصیل الادب و رئیس دفتر تحریرات

عربی و را ترجمه مصر

۱ - دیوان روضة الصلا بمدح المصطفی (شعر عربی)

مصر، مطبعة السعادة

۲ - القلند النیس شاعبر و مدح دیوان سلطان العاصم

مصر، ۱۳۱۶ ق

محمد بن عباس فرهمند لاریجانی :

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

در آمل متولد شده، تحصیلات مقدماتی را در

آمل و دوره متوسطه را در طهران و رشته

عالی را در دانشگاه حقوق و علوم سیاسی

طهران پایان رسانیده و دارای سه دانشنامه

در رشته قضائی و سیاسی و اقتصادی میباشد

از سال ۱۳۱۸ تا ۱۳۲۲ در بانک ملی مشغول

گرم بود بعداً داخل وزارت کشور شده و

فرمانداری مابل منصوب گردید

پس از آن به کت دادگستری و چندی

بعد سمت سرپرستی اداره کل امور حقوقی

و محاکمات وزارت کرد و تبلیغات منصوب

و در سال ۱۳۲۷ مجدداً فرمانداری آمل

را بر برگشت

(بنادگار مرهنگه آمل، ص ۱۴۹)

۱ - تاریخ دیپلماسی در اوضاع سیاسی و اقتصادی

ایران

طهران

۲ - در آمل و طبع

طهران، ۱۳۲۲ -

بیرود و نور

طهران

۳ - عاشق و دیوانی

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری

شیخ محمد بن (شیخ عیسی اکبر نهاوندی

خراسانی) فرید نهاوندی :

(- معاصر)

محبوب حوزه علمی و دارای طبع شعر

لیز میباشد

(آثار الحجة ، ج ۲ ، ص ۲۵ و ص ۱۹۷)

۱ - رموز نماز یا اسرار الصلوة .

۲ - غزوات فرید نهاوندی ، منتخب :

مشهد ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، وریری ، ۴۴۸ +

۲۴ ص

۳ - شرح الجمل او مکمل الترویج (عربی)

تهران ، ۱۳۶۶ ق ، سنگی ، جیبی ، ۵۸ ص

محمد فرید بن مصطفی و جدی :

(۱۲۹۲ - ۱۳۷۳ ق)

عالم ، حکیم ، کاتب در اسکندریه متولد

شد و در دمیاط مقیم گردید بعداً سویس

رهبان و در آنجا مجله (الحاة) و پس

از آن در قاهره مجله (المستور البوابة)

را منتشر ساخت و مدیریت (مجله الانوار)

منسوب گردید . سال ۱۳۷۳ هجری

وفات یافت

(معجم المؤلفین ، ج ۲ ، ص ۱۲۶)

۱ - ادلة العامة (عربی) .

مصر ، ۱۳۵۵ ق مطبعة معاهد الدین

۲ - الاسلام في عصر العلم (عربی) :

۳ - جلد ، مصر ، ۱۳۵۰ ق ، سری

۴ - تریف الامم بحفلة المدنية والاسلام (عربی)

مصر ، ۱۳۱۹ ق ، سری

۵ - دائرة المعارف القرن الرابع عشر (عربی) :

۱۰ جلد ، مصر ، ۳۹ - ۱۳۴۳ ق ، سری

۵ - المرأة المسلمة (عربی) :

مصر ، ۱۳۲۰ ق = ۱۹۱۲ م ، سری ، رقمی

۱۸۶ ص

محمد بن فسیح بن محمد دشت بیاضی مدعو به

کریم :

( )

معاصر شاه طهماسب صفوی متوفی ۹۸۴ و

پس از آن پادشاه در قید حیات بوده است

(فهرست مطبوعات سیهالار ، ج ۲ ، ص

۱۸۸)

سایر مأخذ سالنامه دارهای مقله سعید نفیسی

۱ - شرح صاحب الصبای :

تهران ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۴۹ ص

لکهنو ، سنگی ، نول کشور

حاج ملا محمد بن فضل بن عبد الرحمن فاضل

شرایبانی :

(۱۲۴۸ - ۱۳۲۲ ق)

در سده شراسان واقع در هشت هجری

تبریز متولد شده و در سده سالکی به تدریس

آمده در آنجا تحصیل علوم دینی پرداخته

است . در سال ۱۲۷۲ به تیات مهاجرت کرده

و ملایم درس شیخ عزیزی انصاری بوده .

بعد از وفات وی پندوس حاج سید حسین

کوهکمری حاضر دار وی اجازه اجتهاد

گرفته است . چندی نیز در محضر شایخ

المجد حاضر گشت بعد از وفات او در درس

و بحث مستقل شده و مرجع تقلید قرار گرفت

صاحب ترجمه از علماء و علماء و محدثین و

جامع معقول و منقول عصر خود بود. سال ۱۳۲۲ در نجف وفات یافت و در یکی از حجرات صحن مطهر مدفون گردید.

(کتاب علمای معاصرین، ص ۷۶ - ریحانة الادب، ج ۳ فهرست مصوبه، ج ۲، ص ۱۸۲)

۱ - ذخیره الایاد لکرم العاد (عربی):

مشهد، ۱۳۳۱ ق، سنگی، مطبعة عبدالرحیم اردبیلی، با حواشی سید اسمعیل صدر و سید محمد کاظم طباطبائی و میرزا محمد تقی شیرازی

بمباد، ۱۳۳۱ ق، سری، مطبعة الولایة. نجف، ۱۳۶۳ ق، سنگی، با حاشیه سید ابوالحسن اصفهانی.

نجف، ۱۳۶۶ ق، سنگی، با حاشیه سید ابراهیم اسطهبالالی.

۲ - سراج الصاد:

بمش، سنگی، خط محمد علی لاری.

۳ - وسیلة النجاة:

، ۱۳۲۲ ق، سنگی، با حواشی آخوند ملا محمد کاظم خراسانی بمش، سنگی

ثقة الاسلام - ولد محمد بن فضل الله بن حداداد ابن رشید بن حمزة موسوی حسینی ساروی غروی متخلص به هاشمی:

(- ۱۳۴۲ ق)

بعد از اقامت سنبله عیدیه در عتبات در محضر رؤسای اسلام سامراء عزیمت نموده در جناب میرزای شیرازی تکمیل کمالات معنویه مشغول و از رشحات انعام قدسیه او مستفیض شده و از آنجا ثابیا سجفرفته

و مدت هشت سال تکمیل کمالات معنویه و تحصیل فیوضات سرمدیه اشتغال یافت. بعد از آن در سنه ۱۳۱۴ ق چهارده احاره متغیر و از آنجا بطهران عزیمت نمود و پس در یازده سال توقف موظف محراب و منبر باشاره حاجی اشرفی بهاریدران رهبانه و مدت مدیدی در آنجا بوده و ثابیا بطهران آمده و بعد از چندی توقف مجدداً بشتات مهاجرت نمود

(مقدمه دیوان)

بگفته صاحب الذریعه، ج ۳، ص ۴۴۸ و ص ۴۱۴ سال ۱۳۱۲ ق در گذشت

۱ - ابرار الهی، دیوان شعر:

کربلا، ۱۳۳۲ ق، سنگی، حشری، با اهتمام حاج محمد بن حوثی طهرانی، ۹۶ ص

شیخ محمد بن (شیخ احمد مجتهد شروانی)

تفهیم:

(۱۲۹۰ و ۱۳۷۳ و)

۱ - دیوان شعر

طهران، ۱۳۷۲ ق، سری، رقمی، لاشر شیخ احمد تفهیم، ۲۵۲ ص

حکیم جلال الدین محمد فلکی شروانی: (- ۵۴۰ ق)

از معاصرین ابوالعلاء و خاقانی بوده و مانند آن دو نفر از مدحین ابوالهیجا و شعرالدین خاقان کبیر موجه دوم است که فرزندان مریدون اول بوده (۵۴۴-۶۱۴) و تمام فصاحتش در مدح این پادشاه است بگفته تقی کاشانی در احکام نجوم کتانی تصنیف کرده که علمای این فن پسندیده اند و سب

۱ - آثار العزیزی (شعر)

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، رقم، ۱۹۶ ص

در حاشیه عکس شاعر

۲ - دیوان شعر

طهران، ۱۳۱۵ ق، سری، ۱۰۰ ص

محمد الهوری :

( )

۱ - قصده القدسیه (عربی)

آ - به ۱۳۰۷ ق سبکی

۲ - مفتاح الغرام فی معرفة احوال الکلمات و الکلام

(عربی)

آستانه، ۱۳۰۵ ق، سری، رقم، ۱۴۴ ص

سید محمد حبیبی فیروز آبادی یزدی :

(- ۱۳۴۵ ق)

در سرور آباد یزد که غیر از فیروز آباد شیراز

ست متولد شده و عمده تلمذش نزد آخوند

ملا محمد کاظم خراسانی و سید محمد کاظم

طباطبائی پردی است . وی در نجف اقامت

داشته و از علمای مرجع تقلید بوده . در

اواخر عمر برای مدینه از نجف بکاظمین

فته و بعداً تحف کسالت سمع صغیر

تخلص از یز همی است

ولکی در قصه شماخی تولد یافته صاحب

خلاصه الاشعار و شاهد صادق فوت او را سید

۲۰۷ صسط کرده اند ولی نظر تحقیق

فاصل معاصر هادی حسن خان در حوالی

سنه ۵۴۰ و فوت یافته و در قصه شماخی

مدفونست

(دانشمند آن آذربایجان، ص ۱۳۰)

نجم الدین ابوالنظام محمد ولکی شروانی

در قصه شماخی شروانی ولادت یافته و معاصر

خاقانی بوده و وی روابط درشته است تمام

عمر خویش را در دیار خود گذرانده و مداح

ابوالهیجا شروان شاه مویچهرین فرزند

ممدوح خاقانی بوده و عادت در سال ۵۷۷

در شماخی در گذشته و همیشه مداح

است

(سالنامه هارس، بقلم سید علی حسینی)

سید محمد واحد تذکره دولتشاه یزدی

ص ۶۴، مجمع المصنف، ج ۱، ص ۳۸ تذکره

آذر، ص ۵۳

۱ - دیوان کلیات (شعر)

لندن، ۱۹۲۹ م، سری، رقم، شرح حسن

ک فولاند فوند، با حواشی انگلیسی، با مقدمه

محمد هادی حسینی، ۸۳ ص

سید محمد بن اعتماد الحکماء رضا اعتمادی

کاشانی متخلص به قنایی :

( )

مکنه در سده کسوف شمراء سال اول،

شماره ۱، نام او محمد علی فرزندان اعتماد الحکماء

وشغلش و کالت عدلیه و در منظومه سرائی

سلط و اشعارش غالباً عربی است

عزیمت نمود و حرکت بین راه باعث شدت
کسالتش شده و در ربيع الاول ۱۳۴۵
بسمراه در گذشت و جنازه اش بنجع حمل و
در آنجا مدفون گردید
(احسن الودیعة، ج ۱، ص ۱۹۲ و ج ۲، ص ۹۷
ریحانة الادب، ج ۳، ص ۲۳۵)
۱ - جامع الکلم فی حکم اللباس المشکوک فيه، اراحة -
الشکوک فی حکم اللباس المشکوک (عربی) :
تجید، ۱۳۴۰ ق، سری، ۳۰ ص
۲ - حاشیة عروة الوثقى (عربی) :
اصف، ۱۳۴۵ ق، سنگی، وزیري، ۵۷۵ +
۱۴۷ ص
۳ - حاشیة غایة الوفی :

اصف، ۱۳۴۹ ق، سنگی، وزیري، ۶۲۹ ص
در هاشم غایة الوفی

حاج میرزا محمد بن علی اکبر فیض :
(۱۲۹۳ - ۱۳۷۰ ق)

در قم متولد شده برای تکمیل تحصیلات
طهران آمده و سرد علمای آیت الله
نموده . در سنه ۱۳۱۷ ق شعب مباحث
کرده و تحصیلات خود ادامه داده تا در حقه
اجتهاد رسیده است . سال ۱۳۳۳ ق قم

مهاجرت نمود و در علمای درجه در آنجا
بشمار میرفت . در ۲۵ جمادی الاول ۱۳۷۰
در گذشت
(آثار العجوة، ج ۱، ص ۱۳۸)
در انوار طلالی سخن گفته قم مدفونست
۱ - انیس فی بیان غرض الدلیل فی التبعی الماء الفلیل
(عربی)
طهران، ۱۳۶۹ ق، سری، جیبی، ۱۸۰ ص
۲ - ص ۵۸

طهران، بی تاریخ، سری، جیبی، علمی،
۳۱۲ ص
طهران، بی تاریخ، چاپ دوم، ۳۱۲ ص

محمد فیضی زرین قلم -
(معاصر)

۱ - تاریخ دول

اصف، ۱۳۰۷ ق، سری، جیبی، ۱۸ ص

محمد بن محمد المومنی :

۱ - تفسیر آلاء کبیر، تفسیر فی خیر البیروت (عربی)

اصف، ۱۳۱۹ ق، سری، الفریح الشدة فی تسبیح
الردة

ابو نکر محمد بن قاسم بن محمد بن شار بن الحسن
الاباری ابن ابیاری :

(۲۷۱ - ۳۲۸ ق)

علمای هندی در (مجموع غرر و درر) غالباً در
معدنی که برای شرح خبری مشکل و
تفسیر حدیثی عربی منعقد ساخته از وی
نامی برده و کلامی آورده و هنگامی غیر ادا
کتابیکه در عرب قرآن و وحشی است
رساله ای نوشته اند سیوطی در بغیة الوعدة از
فاصل ربیدی نقل نموده است که در حق ابن

اشاره کرده است. این اشاری در نحو و دیگر شعب ادبی از داناترین مردم بوده و حافظه بسیار ممتاز داشت. مرد ثعلب غیروی علم‌ت استماع کرد بریور صدق و پیرایه فصل و جلایه دیانت و ریب سخا آراسته بود. دار قطنی و جمعی نزد او شاگردی کرده‌اند و او در مقابل پندرتن ابی محمد انباری مجلس اعلی بر ملا داشت.

اور در روز یکشنبه یاردهم رجب سال ۳۲۱
 بوجود آمد چون سرحد تحصیل علوم
 رسید بمدارس افاضل و مجتاهدین اساتید
 مراودت آغاز کرد و بر اصول ادب و تمامها
 محیط گشت، شیخ ابوعلی قلی گفته اس -
 اساری آنچه شنیده شده از ائمه اربعه
 هزار از درراشت که در حضور حضرت
 قرآن میبود، عندئذین سعدی نامی
 که من در میان حدیث و احادیث اس
 کس بیغم گوید و آنچه که من مدعی
 شمرده صندوق کتاب او بر گردآم و شنیده
 که وی بکشد و بیست نضر قرآن با حمله
 اساتید آنها در حفظ داشت. سال ۳۲۸ و
 قولی ۲۷ در گذشت

(نامه دانشوران، ج ۲، ص ۳۸۲)

ماير ماخذ : الكس والالاقب قمى، ج ١، ص

٩٠٢، مجمع المؤلفين، ج ١، ص ١٤٣

١ - شرح القضاة السبع الطوائف الجاهليات (عربي)

فاهره، ۱۹۶۳م، سرویس، دریری، شحقیق

عبدالسلام محمد هارون، ١٥ + ٧١٨ ص

۴۔ کتاب الامداد (عربی) *

جلد دوم، کویت، ۱۹۶۰ء، عربی، تصحیح

محمد باقر الوائلي، ابراهيم، ٥٩٧ ص

محيى الدين أبو أحمد محمد بن قاسم ابن
يعقوب الأماصي الرومي الحنفي، ابن الخطيب:
(٩٤٠ ق.)

مغری، عس، فیه - دراماسیه مولدیاقت و
در آجا توبیت مد منه سلطان دیر بد ماو
واکید - نه در دوم دی القعدہ ۹۴۰
ر گدشت

(مجموع المؤلفين، ج ١١ ص ١٢٨)

١ - رؤس الأختيار المنتخب من ربيع الأبرار (عربي) .

زمختري، مستغيب، مصر، ۱۲۷۹ ق، سر بی

دو لاق سسراى

مجموعه : ۱۰۰۰

1. *Introduction*

در سال تحصیلی ۱۳۱۴-۱۳ دانش آموز

دیورستان بود و چمد سال بعد از سنه ۱۳۱۷

داشکده حقوق را به بیان رسانیده است

٩ - آخرين روز يك محكوم

دیکتور هوگو، ترجمہ، طہران، سری، رقم،

گوٹھس کے ۱۲۰ ص

۲۔ اسرارِ ملکیت

نشون بین نون، ترجمه، طهران، سرچی، (۱۳۵۱)

۳ - تارکین زبان :

اولتراخت ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش .

سری ، رقص ، اندیشه ، ۱۶۵ ص .

۴ - جزر و مد بن گولن ها .

آناپول هراس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش .

سری ، رقص ، صلی علی شاه ، ۳۵۵ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقص ،

چاپ دوم ، صلی علی شاه ، ۳۵۶ ص

۵ - در آغوش خاواده

هکتور مالو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش .

سری ، رقص ، صلی علی شاه ، ۳۵۷ ص

۶ - ۵۵ کبکوت یا پهلوان مانی :

سو وائس ، ترجمه ، بخش دوم ، طهران

۱۳۱۶ ش ، سری ، رقص ، ۱۰۹ + ۱۲۹ ص

۲ جلد ، طهران ، ۳۵ - ۱۳۳۷ ش ، سری

رقص ، مطبوعاتی نیل ، ۶۲۰ + ۶۵۸ ص

۷ - زار ، داستان :

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، بنگه اشاری ،

۸ - ساده دل :

وئس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری

رقص ، مطبوعاتی نیل ، ۱۱۱ ص

۹ - سپید دندان :

جاک لندن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۲ ش

سری ، جیبی ، صلی علی شاه ، ۲۳۱ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، رقص ، چاپ

دوم ، نیل ، ۲۲۳ ص .

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، سارصان

کتابهای جیبی ، ۲۰۷ ص

۱۰ - خارده کوچولو

انتوان سنت اگروپری ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۳ ش ، سری ، رقص ، کتابسرودشی

ایران ، ۱۱۸ ص

۱۱ - شاهزاده و خدا :

مارک تواس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سری ، وزیر ، امیر کبیر ، ۲۵۳ ص

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیر ،

امیر کبیر ، ۲۲۷ ص

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، سارصان

کتابهای جیبی ، چاپ سوم ، ۳۰۴ ص .

۱۲ - کلود ونگرد :

ویکتور هوگو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ،

سری ، رقص ، چاپ دوم ، گوتنبرگ

۶۰ ص

۱۳ - کل طهران

طهران ، سری ، رقص ، ۵۴ ص .

۱۴ - مادام بواری :

گوستاو فلوبر ، ترجمه ، انتشارات رساله عقلمی

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، جیبی ، ۳۷۶ ص

۱۵ - بطرک طبع و اسرار آن :

برسور لئون برتون ، ترجمه ، طهران

۱۳۳۳ ش ، سری ، وزیر ، ۳۰۴ ص

محمد بن قاسمی ملتی (یا) محمد بن قاری ملتی

( )

اصلاحی ملطیه که در ابتداء دیر و سپس

وزیر سلیمان شاه اس قلیج ارسال (۵۸۸ -

۶۰۱ ق) بوده است .

(سپیشناسی بهار ص)

۱ - رونق افروز

اصلاح و انشاء مرزبان نامه مترجم مرزبان

که در اصل طبری بوده مؤلف آن مرزبان ابن

رستم ارشاد دکان طبرستان و در اواخر

قرن چهارم هجری میزیسته است و سعدالدین

: اویشی این کتب را بریان دری و سنک

وانشاء زمان خود در بین سنوات (۶۰۸ -

۶۳۶) برگردانیده . مرزبان نامه کتابت

که واضح آن برمان جانورانی مهاده است.
 مانند ککله و دمه . قبل از سعد الدین
 و در اویش محمد بن قاری مدعی در سنه ۵۹۸
 و لا اقل ده سال پیشتر از سعد الدین این
 کتاب را اصلاح و تاء کرد و آن رومه بقول
 نامیده . الا اینکه لغات تباری عرب در
 رومه بقول بیشتر از مردس رومه کاررفته و
 شعرها سر در آن کمتر است و شده است
 (سک شناسی بهار ۲ ص)

پاریس ۱۹۳۸ م ، سری ، ویری ناشر
 هذری ماسه ۶۸۰ + ۳۹ م

دکتر محمد قریب :

(۱۲۸۸ ش - معاصر)

در طهران متولد شده تحصیلات ابتدائی
 و متوسطه را در طهران بنایان رسابنده و
 سال ۱۹۲۷ م برای فرا گرفتن دانش پزشکی
 به راسه رهسپار شد تحصیلات پزشکی را
 در شهر رس آغاز نمود و در پایان سال اول
 در ریاض حارة لاس و در شرح د شکسته
 پزشکی رس توفیق یافت . در خلال سار و ده
 در رسه متدهای همار شهر به خدمت اشتغال
 ورزید و در آغار سال چهارم در مسافه

۱ کترینی بیمارستان رس پذیرفته شد و
 به تدوین در سروسهای مختلفه با انجام خدمت
 مشغول شد . در پایان تحصیلات خود سال
 ۱۹۳۸ م دریافت دانشنامه دکترای دانشکده
 پزشکی پاریس موفق شد . سال ۱۳۱۲
 طهران مراجعت نمود و پس از انجام خدمت
 در پرچم دوسارمان نوس دانشکده پزشکی
 است استاد کرسی بیماریهای کودکان و
 ریاست بخش مربوط منصوب شد
 (راهمای دانشکده پزشکی، ج ۲، ص ۴۷)
 ۱ - بیماری کودکان

طهران ۱۳۱۸ ش، سری، ویری، ۳۳۹ ص

محمد قریب :

(۱۲۸۹ ش - معاصر)

در طهران متولد شده . دارای تحصیلات قدیم
 و جدید میباشد و در سال ۱۳۲۵ باحد دانشنامه
 لاس آموش در رشته ادبیات نائل شده
 و مقام اول اسر درین رشته حائز گردیده
 است . تالیفات وی یکی کتب برگهای
 درین است که شامل برگزیده بهترین آثار

اجتماعی و ادبی و تربیتی از سخن سرایان
گذشته و معاصر است. دیگر ترجمه مقدمات
تفسیر صافی می باشد.

(نقد ادرخط مؤلف)

۱ - برگهای زرین :

(بر ترجمه بهترین آثار شعری)

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، درپری، شرقی،

۳۵۸ ص.

میرزا محمدخان بن حاج ملا عبدالوهاب ابن

عبداللهی قزوینی :

(۱۲۹۴ - ۱۳۶۸ ق)

اسم بنده محمد و اسم پدرم عبدالوهاب ابن
عبداللهی قزوینی است. پدرم یکی از مؤلفین
رمعه (دانشوران) است و تراجم احوال بحاة
و لغویین و ادبیه و فقهاء عالیاً با و محول بود و
اسم او در مقدمه آن کتاب و ترجمه حار
مختصری آرد در کتاب (المآثر و الآثار)
مرحوم اعتماد السلطنه محمدحسن مسطور
است. پدرم در سنه ۱۳۰۶ ق در طهران

مرحوم شد

تولد بنده در طهران در محله دروازه قزوین
در پانزدهم ربیع الاول سنه ۱۲۹۴ هجری
قمری است تحصیلات علوم متداوله اسلامی را
در همان طهران کرده ام. صرف و نحو و معنی کلام
و حکمت قدیم و اصول فقه و خارج و امر داند
حوائله. از جمله برادر گوارانی که از انعام
و تسمیه ایشان بدون تدریس و تدریس کتب
رسمی بقدر استعداد کسب قوصات نمودم
مرحوم حاجی شیخ هادی نجم آبادی است
قریب دو سال هر روز مقدور غروب آفتاب
تا یکی دوازده رفته بیکدیگر از رفقا سطحی
معاصره مخصوص ایشان که در پیروی
هر لسان در حسی آمد و در روی دیگره در میان
بی فکرانی منعقد میشد حاضر میشدم و از
مباحثات او و احاطه اصحاب و علامه ایشان
بسیار میگردیدم.

دیگر از مؤلفان قدیمی که در افادات ایشان بی
نیامت مستفید شده ام سید احمد ادیب
پیش روی است. چندین سال همه ساله در
تاستان موقع بیلاق که ایشان عادت داشتند
حده دوره صبحی امامزاده صالح تبریز
تشریف می آوردند و یک دو ساعته آنجا در
گوشه می نشستند و بواسطه ترس که از
بسیاری حوصله ایشان داشتم حیلها انگیخته
و بهانه ها اختراع کرده محضر شریفشان
حاضر میشدم و چفته چفته ناطق و لرز
گاهگاه سؤالی از ایشان میکردم و جواب
شافی و کافی میشنیدم و فوراً آنرا در خزانه
دماغ و دفتر نقل ثبت میکردم. دیگر از
برادرگان که حق تربیت بگردن من دارند
مرحوم شمس العلماء شیخ محمد مهدی قزوینی

عبدالرب آبادی است از اجلة ادباء عصر و اردقنای پدرم و از مؤلفین ارمعة (ساعة دانشوران) که پس از فوت مرحوم پدرم ما اولاد صغیر را در زیر جناح حمایت خود گرفت و مقداری قلیل از مقرری پدر ما را توانست در حق ما برقرار نماید و بعد از آن فوت لایموت مادر صالحة ما که ما را بر رگه کرده معد مردان میرسانید دیگر از مرد گوارانی که حق تربیت و تعلیم عظم نگردن این صغیر دارند مرحوم میرزا محمد حسین مروجی دکاه الملک است که فریبده درارده سال از اوایل عهد شباب را غالب ایام و لیالی در محضر انور ایشان که محط رحال ادباء و شعراء و اهل ذوق آن عصر بود تربیت اخلاقی من حسب اجتهاد خود و ترویجی من سرکش و فخر طبع تو من خود بود همه را کلامه من و در این مشاعره و تربیت هدایه آن مرحوم میباشم در تمام ایتمعت ده درارده ساله علمی سلسله استمرار از مصاحبت دو عزیزند دانشمند آن مزرگوار محمدعلی دکاه الملک و ابوالحسن مروجی مرحوم دار بودم اسد من در خدمت دکاه محبت حاله درین عراسه میخواندم و ایشان پیش من درس عربی و لی بزودی بواسطه توافقی مشرب طریقی و تجانس اخلاق و خیالات جانبی کار از تعلیم و تعلم گذشته دوستی مؤکد عاطفی که شای آن مانند رفاهت اغلب زمانه نه بر جلب منافع و دفع مضار که اساس آن مانند دوستی اخوان الصفا و حلال الوفا محض یگانگی مشرب و اتحاد سلت بود بین ما برقرار و مشرجه مستحکم گشت.

در اوایل سنه ۱۳۲۲ برادر من میرزا احمدخان (حالیه مفتش در اداره مالیاتهای غیر مستقیم) که آنوقت در لندن بود چون شوق معرفت مرا بدیدن تسبیح قدیمه نادره میداد است بمن نوشت که بدست من اینجا هشتمین سری بلندن بکنی و کتابخانه بر رگه اینجا را تماشا بسمائی و سپس بعد از چند ماه دیگر با هم مراجعت خواهیم کرد من نیز بقول معروف که کور از خدا میجو اهد و چشم بیابا تا مل پس از ورود از اندی با مادر که در بیرون دروازه مرویس با چشمهای پر از اشک و فتنه کاری هستی حرکت کرد. من گفتم من یقین دارم دیگر روی ترا نخواهم دید در پنجم ربیع الثانی ۱۳۲۲ ق از طهران حرکت کرده از راه روسیه و آلمان و هند ملیدن سفر کردم. پس از مساعده عظمت کتابخانه آن شهر میبایم آنچه کتب نفیسه نادره از عربی و عری و غیره شوق مطالعه آنها چنان بر من علقه کرد که بی اختیار اهل و وطن و خانواده را تمسک گویم و راموش کردم ولی موقه (که این موقه تا کنون به بیست سال کشیده است) خیال آنها را بکناری بگذارم فریب دو سال در شهر لندن من مردم در ماه ربیع الثانی ۱۳۲۴ از لندن به پاریس آمدم و تا اواخر سنه ۱۳۳۲ در پاریس متوقف بودم. در ۱۴ دی الحجه ۱۳۳۳ از پاریس به برلین رفتم و مدت چهار سال و نیم تا ختم جنگ در برلین ماندم در ۱۲ جمادی الآخرة ۱۳۳۸ ق از برلین به پاریس حرکت کردم پس از ورود من به برلین چون دکاه الملک اختلال اوصاف مادی

مرا حدس رده بود بوسیله دولت وقت تحفردی
سالیانه که تا اندازه اوضاع معیشت مردم
مرتب نمود درحق اینجانب بر قرار نمود
(بیستحقاقه قزوینی، ج ۱، ص ۷)

او پس از گذراندن سی و شش سال در لندن
و پاریس و لندن در مهر ماه ۱۳۱۸ ش یازدهم
یگانه فرزند خود ناهید بطهران بار گشت و در
شب هفتم خرداد ۱۳۲۸ در همین شهر در
سن هفتاد و چهار سالگی ارجهان در گذشت
و در حضرت عبدالعظیم در آرامگاه ابوالفتح
رازی بنحاک سپرده شده است.

(مقدمه چهار مقاله، بقلم پورداود)

۱ - بیا، مرحوم علامه قزوینی.

طهران، ۱۳۲۸ ش سری، رقمی، نشریه
وزارت فرهنگ، ۸۶ ص.

۲ - بیست حدیث قزوینی؛

جلد اول، بیست و یک، ۱۳۰۷ ش = ۱۹۲۸ م
سری، رقمی، باهتمام پور داود و نفقه دیبک
امرای، نشریه انجمن زرتشتیان ایران،
۱۴۸ ص.

جلد اول و دوم، طهران، ۱۳۳۲ ش، سری،
رقمی، اس سنا، ۳۶۹ ص

جلد دوم طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، رقمی،
باهتمام صاحب اقبال آشتیانی، بیعده دسته
ایرانی، ۲۹۰ ص.

۳ - تاریخ جهانگشای جوینی

۳ جلد، لندن، جلد اول، ۱۳۲۹ ق، جلد دوم
۱۳۳۴ ق، جلد سوم، ۱۳۵۵ ق، سری، وریری
نشریه اوقاف کیپ، باحواشی قزوینی

۴ - تذکره الاولیاء عطار؛

لندن، ۱۳۲۳ ق، سری، وزیر باهتمام
قزوینی

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، وریری، هرگز،
چاپ دوم، باهتمام قزوینی

۵ - چهارماده عروضی سمرقندی؛

لندن، ۱۳۲۷ ق، سری، وزیر، تصحیح
قزوینی

۶ - دیوان حافظ شیرازی؛

طهران، ۱۳۲۰ ش، سنگی، وریری، خط
رزم خط، باهتمام قزوینی و دکتر فاسم غنی
۷ - رساله شرح احوال شیخ ابوالفتح رازی،

طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، رقمی، درخانه
معبد پنجم نقیب ابوالفتح رازی، در ۶۶
صفحه

۸ - رساله مملوحین معنی

طهران، ۱۳۱۶ ش، نشریه وزارت فرهنگ
سمن سندی، دمه

طهران، ۱۳۱۷ ش، سری، وریری، ۹۸ ص
۹ - محمد علی، مصره، لیا

۱۰ - تاریخ قر حسان

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، وریری،
تصحیح بر حدیث آشنایی، انجمن نظر قزوینی
۱۵۰ ص

۱۱ - حدیث الار فی خط الاورار عن زوار العراق (عربی)
معین لدین جندی، تهران، ۱۳۲۸ ش
سری، حثنی، باحواشی قزوینی، مشارکت
عسای اقبال آشتیانی،

۱۲ - ح حال ابوسلیمان معنی حثنی؛

پاریس، ۱۳۵۲ ق، سری، وریری، باهتمام
شالون سور، نشریه شماره ۵ انجمن سلیمان
ایرانی در پاریس، ۴۶ ص

۱۳ - کتاب الاثناب عوفی؛

حد و -، لندن، ۱۳۲۴ ق، سری،
وریری، تصحیح قزوینی.

۱۴ - مریدان نامه

لندن، ۱۳۲۶ ق، سری، وریری، تصحیح

ابو نصر محمد القطان غزنوی :

( )

یکی از نویسندگان علمای زبردست اواخر
قرن ششم و اوایل قرن هفتم ایران بوده .
ولی اراخوالوی اطلاعاتی در دست نیست و
تنها کتبی از او دست است در احوال پیغمبران
بنشر درسی بسیار روان و فصیح باسم سراج -
القلوب که در دستهای استادی نوشته است .

(سالمات پارس، ۳۳-۱۳۳۴، بقلم سعید نفیسی)

۱ - سراج القلوب :

طهران، ۱۲۹۵ ق، سنگی، خشتی، ۱۹۵ ص

نادر علی جامی و رساله کنور الرموز

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، خشتی، ۱۹۳ ص

طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، خشتی، ۱۷۹ ص

طهران ۱۳۲۷ ق، سنگی، خشتی، ۱۷۶ ص

طهران، بی تاریخ، سری، رقص، ۱۴۴ ص

اصفهان، سری، رقص، اتحادیه کتاب و روشن

و مقدمه و حواشی قزوینی

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، وزیر،

کتابفروشی طهران، از روی چاپ فروینی .

۱۴ - النجم فی معاییر اشعار العجم :

لیدن، ۱۳۲۷ ق، سری، وزیر، مطبعة

کاتولیکی بیروت، حروف مطبوعات گیب،

۴۶۴ ص

۱۵ - کتاب تاریخ و انتقادی بر نایب کتب قلعه الصدور

طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، رقص، باهتمام

عساق اقبال آشتیانی، ۴۴ ص

۱۶ - مقدمه نقیضه الکافی :

طهران، سری، وزیر، ۱۱۹ ص

۱۷ - مقدمه قدیم شاهنامه :

طهران، ضمن جلد دوم بیستم مقاله قزوینی

طهران، ۱۳۲۲ ش، سری، وزیر، نقیضه

وزارت فرهنگ، ضمن کتاب هر روز

مردوسی .

۱۸ - یادداشت‌های قزوینی

میرزا یحیی خاکی، ۱۴۸ ص

جلد ۱، طهران، ۱۳۳۷-۳۳ ش، سری

وزیر، نشریه شماره ۱۸۲ و ۲۵۳ و ۳۸۳ و

۵۱۷ دانشگاه، باهتمام برج افشار، ۱۸۰+

۳۲۵+۳۶۷+۲۸۷ ص

جلد اول، چاپ دوم، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری،

وزیر، نشریه ۴۹۴ دانشگاه، ۱۸۹ ص

جلد پنجم، طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وزیر،

نشریه ۶۴۳ دانشگاه، ۳۴+۳۲۵ ص

جلد ششم، طهران، ۱۳۴۱ ش، سری،

وزیر، نشریه ۷۴۲ دانشگاه، بکوشش ایرج

افشار، ۲۹۸ ص

جلد هفتم (ز-ی) طهران، ۱۳۴۲ ش، سری،

وزیر، نشریه ۸۱۶ دانشگاه، ۷+۳۳۷ ص

محمد قطب:

( )

۱ - شهر النعمان الاطفال (عربی) .

قاهره

۲ - الاسد بین العبادیه و الاسلام فی النفس والبدن

(عربی)

قاهره، ۱۹۶۰ م، سری، وزیر، چاپ دوم .

۲۹۰ ص

۳ - در باب تلخیص النعمان الاسماویه (عربی) :

قاهره، سری، وزیر، ۳۸۴ ص

۴ - سخریات صغیره (عربی) :

(مجموعه من القصص العالمی)

قاهره

۵ - ذبیهات حول الاسلام (عربی) .

نصف، ۱۹۶۳ م، سری، رقمی، چاپ ششم،

مؤسسه الاعلمی للمطبوعات کربلا، ۲۲۲ ص

قاهره، سری، چاپ دوم

بنداد، ۱۹۵۸ م، سری، رقمی، چاپ سوم،

۲۰۶ ص.

نصف، سری، ۱۹۶۰ م، سری، وری،

مؤسسه الاعلمی للمطبوعات کربلا، ۲۲۲ +

۱۶ ص

۶ - قیاس من الرسول (عربی) :

قاهره ۱۹۵۹ م، سری، رقمی، ۲۰۵ ص

۷ - معرکه القادسیه (عربی) :

قاهره

۸ - منهج العربیة الاسلامیة (عربی) :

محمد بن قطب الدین سهروردی :

( )

۱ - مناقب رزاییه :

لکهنو، ۱۸۹۶ م، سنگی، وری، ۲۰ ص

محمد بن حاج محمد قلی قزوینی آشوری :

( )

۱ - رسالة ابتاع حرب مسکرات

ارجمه، منابع امریکائی، طهران، ۱۳۰۹

ق - ۱۸۹۹ م، سنگی، جسی، ۱۵۹ ص

شیخ محمد قلی :

( )

۱ - هدایة المسترفدين

طهران، ۱۳۱۰ ق، سنگی.

الشیخ محمد القساوی :

(- زنده در سال ۱۳۱۲ ق)

مدرس در مدارس مصر .

(معجم المؤلفين، ج ۱۱، ص ۱۵۳)

۱ - الکلام القدیة فی آداب التلمیذ (عربی) :

مصر، ۱۳۱۷ ق، سری، مطبعة المخطوم.

دکتر قوام الدین محمد شاهرودی قلعه نوی :

(- معاصر)

۱ - نورالامین فی احوال اجداد بنی ریدین علی بن امام -

حسین ع :

مشهد ۱۳۴۹ ق، سری، رقمی، ۸۹ ص

شیخ قوام الدین محمد قلی وشتوی :

(۱۳۲۹ ق - معاصر)

در وشتوی قم متولد شده در سال ۱۳۴۵ ق

برای ادامه تحصیل از مولد خود بقم مهاجرت

نموده و پس از دو سال پیچیده رفته و مدت

یکسال نیز در آنجا تحصیل اشتغال داشته .

در مراحت بقم بتحصیلات خود ادامه داده و

کتابه مطوح عالی را در محضر اساتید استفاده

نموده است . کمون ۱ - مصلاي اهل مسر

شماره ۱

در کتابخانه، ج ۲، ص ۱۵۹.

۱ - الحجاب والایلام (عربی) :

قم ۱۳۷۹ ق، سری، رقمی، ۱۰۳ ص.

۲ - حدیث الثقلین (عربی)

قاهره، ۱۳۷۴ ق، سری، وری، ۳۰ ص.

حسن الدین محمد بن قیس رازی :

(- زنده در سال ۶۳۰ ق)

از مردم ری بود و مدتها در مدرسه النهر و

خوارزم و خراسان میزیست و در سال ۶۱۴ که

آواره هجوم منول در خراسان برخاست با

سلطان علاء الدین محمد بن تکش خوارزمشاه

سراق آمد و تا سال ۶۱۷ که ابن پادشاه

راشکریان منول میگرفت از همراهان

وی بود و پس از آن در حدود ۶۲۳ از عراق

بهارس رفت و بدرمار اتابک سعد بن زنگی

(۵۹۹ - ۶۲۸) راه یافت و ندیم آن پادشاه

شد و پس از آن در دیار پسرش ابو بکر اس
سعید نیز بود. وی مؤلف کتاب معروف
المعجم فی معاییر اشعار العجم است که معروف
ترین کتاب عروض و قوافی و محسنات شعر
فارسی است و نخست در ۹۱۴ در شهر مرو
طبع این کتاب را ریخته و در وقت مع ۹۱۷ در
میان رفته و پس از مدتی ادراقی آن بشوشت
دوستانیان کوهپایه‌های عراق و دست وی
بارگشته و سپس در فارس در حدود سال
۹۳۰ آنرا تمام کرده است و نیز کتاب دیگر
داشته است باسم المعرف فی معاییر شعر

العرب و الکافی فی العروض و القوافی و
کتاب حقایق العجم

(سالنامه پارس، ۲۰، ۱۳۲۱، بهمن - اسفند بیس)

سایر مآخذ: ارسطدی ناشامی، ص ۸

۱ - المعجم فی معاییر اشعار العجم

طهران، ۱۳۵۹ ق، مسک.

طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، درجی - بیس

محمد بن معانی، باهتمام مدرس رضوی، ۳۶۰ ص.

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیری، نشریه

۳۷۴ دانشگاه، باهتمام مدرس رضوی،

۳۰۹ ص.

تبریز، ۱۳۳۸ ش، سری، چاپ چهارم، کتاب

فروشی طهران، تصحیح مدرس رضوی ۵۵۳ ص.

بیروت، ۱۳۷۷ ق = ۱۹۰۹ م، سری، وزیری،

باهتمام پرستور برون و حواشی میرزا محمد -

خان فروتن، ۱۶۴ + ۲۰ ص.

دکتر محمد بن (عبدالله محمدی) کار:

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

در خانوادۀ درباری بدیع آمده. تحصیلات

ابتدائی را در مدرسه اشرف با تمام رسانیده

و دو سال در آلبانی فرانسه بوده سپس وارد
دارالمعین شده در سال ۱۳۰۵ ش فارغ -
التحصیل شده و پس از پنج سال در ۲ مدرسه
طب طهران را دیده بعد از دو سال اشتغال
بطبابت در سال ۱۳۱۴ برای تکمیل تحصیلات
باز در هارتنه یکسال در برلین و سه سال در پاریس
بتحصیل پرداخته در سال ۱۳۱۸ موفق
باخذ دیپلم اردانشگاه پاریس شده و بپاریس
بارگشته و در دانشگاه طهران بسمت دالشیار
ناقص شناسی و سپس آسیب شناسی مشغول
تدریس شده است. در سال ۱۳۳۱ مجدداً
برای مطالعه با آلمان رفته و مدت سه سال در
قسمت آسیب شناسی و امراض داخلی موقتاً
در دانشگاه نویسنک کار کرده و در سال
۱۳۳۴ بپاریس بارگشته پس از چندماه در
آور ۱۳۳۴ مأمور تأسیس دانشکده پزشکی
کندی شاپور در اهواز شده و اکنون (سال
۱۳۳۹) در اهواز بخدمت اشتغال دارد
(تعلیل ارجح مؤلف)

سایر مآخذ: راهنمای دانشکده پزشکی

ج ۲، ص ۱۲۰.

۱ - بن کالبد کفائی و اسبب شناسی ماکروسکوپیک.

طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وزیر، نشریه
۳۹۷ دانشگاه، ۳۹۰ ص.

حاج محمد آشف السطنه :

۱ - برنس دوچای معات و حوت -

(منافع راه آهن)

طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، خشتی، ۶۰ ص

۲ - دستور العمل رراحت چای :

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، جسی، ۲۸ ص.

سر هنک محمد کاظمی :

(- معاصر)

۱ - پیکره ای که برای ایستاد

(شاه وریکم)

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، حبیب، ۵۲ ص

محمد کامل حجاج المصري :

(- ۱۳۹۲ ق)

فاسل ویزبان قرآسی عارف بود چندی
مفل قضاوت اشتغال داشت .

(مجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۱۵۹)

۱ - بلاغة لقرن علی احسن المعاصین و ثمر القدر من

فروع الفرب و نشره (عربی) :

۲ - جرد، مصر، ۱۳۲۷ ق، مطبعة التوفیق
والشمس، ۲۰۰ ص.

محمد کامل حلمی باشه :

( )

سکریش دیوان کبیر الامناء

۱ - ابوالطیب المنسی علی حیات و غلله و شعره (عربی) :

مصر، ۱۳۳۹ ق - ۱۹۲۱ م، سری

محمد کامل شعیب العاظمی :

( )

۱ - العدايات فی اللغة العربية (عربی) :

بیروت، ۱۳۴۳ ق، سری .

شیخ محمد مجدی معروف به کبیر قمی :

(۱۲ ق - مرحوم)

عم فقه و اسور - برد شیخ محمد حبیب قمی
رشد کردن حساب میررای شیرازی بلند
بوده و در سنه ۱۳۱۳ ق طهران رفته و
مستقر مولد فقه را نزد علمای آنجا خوانده
پس از آن در سنه ۱۳۲۳ ق به تبات رفته و
بتحصیلات خود ادامه داده بعد از پنج سال

در نجف تحصیل نموده . در سنه ۱۳۶۱ هجری
مهاجرت و تحصیلات خود را در رشته فقه و
اصول فقه ادامه داده و با آنکه بیش از سی سال
از عمر او نگذشت جزو مدرسین قرار گرفته
است.

۱- (آثار المحقق، ج ۲، ص ۱۰۹)
۲- الفکر المحقق فی کتب الفقه المعروف بعلمه ملا
عبدالله (عربی).

- ۳- رساله فقهية المحقق (عربی)
- ۴- رساله حساب الواریت (عربی)
- ۵- رساله اعمال الارطه الحساب (عربی)
- ۶- مدیه العصر المعاصر (عربی)
- ۷- الخمیس فی صیغ الکونیه (عربی)
- قم، ۱۳۷۳ ق، سری، رقی، ۲۱۶ ص.
- ۸- العباده الروحیه (عربی).

(تاریخ روحانیت سابق و حاصر)

۹- جلد، قم، ۳۶۶، ۱۳۶۹ ق، سری، وزیر،
۳۰۰ + ۲۹۴ + ۲۵۴ + ۲۴۰ ص، با جزو
چهارم بنام اصول الدین الاسلامی که ضمن
رساله الفصل والفصلیه در ترجمه خود
شیخ محمد طه حویزی به طبع رسیده است.

تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در مدارس
جدید انجام داده و بعداً برای گرفتن علوم
الهییه به داخلیه فعلاً از وعظ شهر مشهد مقدس
است.

(مجله نور دانش، شماره ۶، ص ۳۲۸)

- ۱- بررسی و داوری درباره تئورات مورس متولید
مشهد، ۱۳۶۶ ق، سری، قم، ۱۱۲ ص،
در خانه عکس مؤلف.
- ۲- بهر دعا نور ایا جنگ بین عهد ۲ سری و مادی گری
طهران، ۱۳۳۱ ق، سری، رقی، ۸۰ ص.

محمد گرمایی:

(- حاصر)

- ۱- احمدخان و عزیزه یا قفس عهد
صدر آداد کتب، ۱۳۰۵ ق، سری، رقی،
۱۹۲ ص
- ۲- جنگجو، رمان:

طهران سری، بنگاه انتشاری، ۲۰۷ ص

سید محمد گرمایی:

(- زنده در سال ۱۳۳۲ ق)

- ۱- خلاصه الفریق:
- طهران، ۱۳۳۲ ق، سنگی، رقی، ۹۵ ص.
- ۲- ثلاث کلام که سید:
- طهران، ۱۳۲۷ ق، سنگی، جیبی علمی،
اسلامیه، ناشر سید حسین مصدق، ۱۴۴ ص.
- طهران، ۱۳۳۰، سنگی، جیبی، ناشر سید
حسین مصدق، ۱۲۰ ص.

شیخ محمد الکریمی بن محمد طه بن نصرالله

حویزی:

(۱۳۴۰ ق - حاصر)

در نجف متولد شده . مقدمات و سطوح را

ربان آلماسی، علی اکبر مزین السلطان معلم
زبان فرانسه و نقاشی و معاون موزیک، دکتر
امان الله خان خلیفه کلاس طب و معاون دکتر
آلوم معلم طب

درفش شسته از راست بچپ، باقرخان معلم
شیمی و معداشناسی، دکتر محمدحاجان
کرمانشاهی رئیس سر یمخانه دولتی، میرزا
کاظم معلم طبیعیات، علی اکبرخان رئیس
الاطباء معلم طب، میرزا اموالقاسم رئیس
سلطان الحکماء معلم طب ایرانی، میرزا
علیحان آصف الحکماء رئیس قسمت آمله
کوبی.

(سالنامه مدرسه دارالفنون، سال ۱۳۲۷
ش.)

این بنده کرمانشاهی المولد میرزا محمد
کمری از آن پس که در ایران اغلب فنون
و علوم خاصه فلسفه و طب را بیابان بردم
مجموع مزید دانش واردیاد بیش و تکمیل
علوم جدید نمودن مرضی و مارستانات و
مشریح کردن بعضی انسان و حیوانات و سایر
عده... بی که در ایران مجموع و غیر مقدور بود
تا آنکه شریعت بدست آید که نتیجه آن عاید
مسلمانان و مرادان دینی و هموطنان میشود
عریضت اروپا را تقسیم داده عهدی مدید و زمانی
مید در مدارس علمیه و در مریضخانه های
علمیه شهرهای اقامت نمود و شایسته علم
را جدا جدا در اینچمن در حضور معلمین و
حکمای نامدار و مدرسین و علمای عالیقدر
علماً و ضلاً امتحان داده و در هر یک سرخط
و احازة و لیاقت و کفایت اخذ نموده تا آنکه
منشور و کتری از جانب وزارت علوم دولت
فرانسه باین جناب داده شد و پس از چند

۲ جلد، طهران، ۱۳۲۶ ق، سری، وزیر،
۳۰۰ + ۶۰۰ + ۴۰۰ م.

۸ - طریق الوصول الی تحقیق کتابة الاصول (عربی) :
آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، شرح، ۲ جلد
قم، ۸۱ - ۱۳۸۳ ق، سری، وزیر، ۶۴۰ +
۳۵۶ م

۹ - عوالم الفلک (شرح عربی) :

قم، بی تاریخ، سری، رقی، ۲۰ م.
۱۰ - نتائج الفکر فی شرح باب العبادی عفر (عربی) :
قم، ۱۳۲۶ ق، سری، وزیر، ۲۵۲ م
۱۱ - التوضیح علی الترحیح المختصر لتبیین المفاح
(عربی) :

(شرح مختصر ملا سعد نعمتانی، للمبصر -

المفاح خطیب قزوینی، مفتاح العلوم ابو -

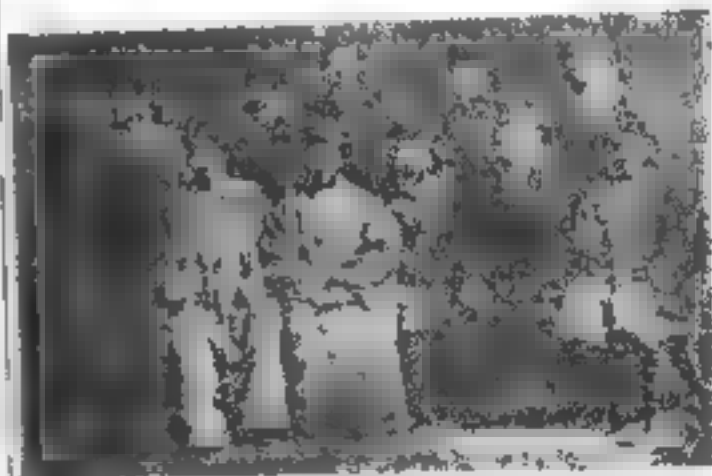
یمقوب سکاکی، التوضیح محمد کرمی)

۳ جلد، قم، ۱۳۲۴ ق، سری، ۳۴۰ + ۲۸۳ + ۲۸۰ م

دکتر محمد خان کرمانشاهی طهرانی معروف

به کمری :

(۱۲۴۵ ق - ۱۳۲۶ ق)

درفش ایستاده از راست بچپ : یحیی خان
مترجم توفخانه، مادر و معلم زبان روسی،
مهدیقلی هدایت مفسر السلطه معلم و مترجم

زمان دیگری ارجای انجمن کتبیک
و همچنین یکی از ارکان مجلس جراحی
پاریس برقرار گردید و پس از زمان دیگر
بشأن برگه حرما ارجانب شورای علمیه
مد کور مفتخر گردید. و بعد از رجوع مورد
الطاف اعلی حضرت شاهنشاهی در سلطه طبای
صنوبر هیایون درآمد و ضمناً هم از خود از
تدریس و تربیت الامنه و ترجمه کتب علمیه
بخصوص فلسفه و طبیعی و طب و جراحی و
کحالی و فیزیولوژی و حیث و ژوی و غیره
مداف لداشته حسب المیسور بتسهیل و تسهیل
انتشار علوم دفعه اشتغال رفت. از آنجمله
این وجیره است که محصل تشخیص و تمیز
امراض اطفال و تعیین آثار و علامات ارجاع
کودکان غر دسال الخ.

(کتاب امراض اطفال)

سایر مآخذ: تاریخ ادبی ایران، ترجمه رشید
یاسمی، ص ۲۹۱، الدرریمه، ج ۲، ص ۳۴۸،
المآثر والآثار، ص ۲۲۳

۱- امراض الاطفال :

ترجمه از هراسوی، طهران، بی تاریخ،
سنگی، حقتی، خط عبدس همدانی، با اهتمام
اسمعیل هیرالملک، ۵۶۷ ص

۲- تفریح چشم، صیاء الناظرین -

دکتر کاتروسکی (مترجم در مقدمه کتاب
خود را دکتر شیخ محمد خاں سر تیپ و
طیب حضور پادشاه و رکن انجمن حفظ الصحة
طهران معرفی نموده و فارغ التحصیل مدرسه
دارالعلوم طهران و دارای دیپلم کحالی و
جراحی از پاریس) طهران، ۱۳۱۰ ق، سنگی
جیبی، مطبعه میرزا حسین، ۹۴ ص

۳- رساله در بیان سرم فرا بادسی و سایر مایعات

حیوانیه قابل تفریق

طهران، ۱۳۱۸ ق، سنگی

۴- ژین پلاس، زمان :

لسان هراسوی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۳

ق، سری وری، مطبعه خورشید، منصور،
۴۶۵ ص

۵- کوفت، رساله در امراض مادر می :

طهران، ۱۲۹۷ ق، سنگی، خنتی،
۴۶۹ ص

محمد بن عباس علی کلاتری و پیروان :
(۱۳۰۶ ش - معاصر)

در مشهد در خانواده بی دست دنیا آمده و
پدرم از تلامذع معاش بتمام تمام کشور کوچ
میکرده و آنکه در راه آهن استخدام گردید
بعد از رسیدن خط آهن شمال بطهران ساکن
طهران شد و من دوره ابتدائی را در دبستان
شریعت طهران بپایان رسانیدم. بیکاری
مولد جنگه جهاسگیر دوم مرا از تحصیل
بازداشت و چار در کارخانجات بلور سازی

محمد گوهیایه :

(- معاصر)

۱ - طرحی اردستور زبان فارسی.

ماهنگاری پرویز قهرمانی، اراک، ۱۳۳۵ ش.

سری، رقص، ۸۲ ص.

دکتر محمد بن عبدالله گیوانپور مکر

متخلص به گیوان :

(۱۲۹۸ ش - معاصر)

از خانواده مکر باها میری کردستان

است در کرمانشاه متولد شده و پس از

تحصیلات مقدماتی در موغان خود به تهران

آمده و در مدرسه متوسطه و دانشسرای عالی

دوره دکتری را به پایان رسانده است

(مضموران نامی معاصر، ج ۱، ص ۴۱۷)

۱ - ۱ - در غرور قبادیان :

مترجم الهوی، ترجمه فارسی، تهران، ۱۳۲۶ ش

سری، ۶۴ ص

تهران، ۱۳۲۹ ش، سری، چاپ دوم، ۶۴ ص.

۲ - بطن (بستون) :

سال اول، شماره اول ۱۳۳۱ ش، سری،

دری، ۴۸ ص.

استخدام شده و تا سال ۱۳۲۸ در آنجا کارگر

فنی بود و از آن بعد با حراند سرو کار

پیدا کرد و از سال ۱۳۳۳ با محله آمد

اقتضای همکاری دارم.

(لعل از خط مترجم)

۱ - پایاد شب (شعر) :

تهران، ۱۳۳۵ ش، سری، با مقدمه علی -

اکس ص، پور و پروژ جهانگیر، ۱۲۰ ص.

۲ - سرود غورشد :

تهران، ۱۳۴۲ ش، سری، وزیری، پیرور،

۲۲۲ ص

محمد کمال الدین الخطائی :

( )

۱ - ذکر (عربی)

تهران، ۱۳۵۳ ق، نشریه

اسلامی

خلیفه شاه محمد گنجی :

( )

۱ - نظام خلایه

میرزا پور، ۱۲۵۵ ق، سنگی، رقص، ۹۶ ص

لکهنو، ۱۲۶۱ ق، سنگی، وزیری، ۹۹ ص

لکهنو، ۱۹۰۸ م، سنگی، وزیری، ۱۲۸ ص

گانیور، ۱۲۶۲ ق، سنگی، وزیری، ۵۹ ص

گانیور، ۱۲۸۰ ق، سنگی، وزیری، ۵۶ ص

گانیور، ۱۸۹۰ م، سنگی، وزیری، ۵۶ ص

محمد کوثری :

( )

۱ - افات پست :

تهران، ۱۳۲۱ ش، سری

۱ - الادب الجديد (عربی).

تجدد

۲ - الاسلام فی صلاه و زکاة (عربی).

تجدد ۱۳۸۱ ق. سری، روم ۶۴ ص

۳ - اصول الکفر الاسلامی (عربی)

تجدد ۱۳۸۲ ق. سری، روم

۴ - الکفر

تجدد ۱۳۸۳ ق. سری، روم

۵ - الامراء و ملوک الاسان (عربی)

تجدد ۱۳۸۵ ق. سری، روم ۸۸ ص

۶ - مشكلة الامم القاطب (عربی)

تجدد ۱۳۷۸ ق. سری، روم ۲۴ ص

شیخ محمد بن شیخ محمد جعفر غروی

گلپایگانی:

۱۳۰۰ ق. - معاصر

پس رتبه‌بندی نصیب در طهران، نجف و

بعد رده سال توقف موفق باحد اجاره

احتماد شده سپس بقم آمده از حاج شیخ -

عبدالکریم حائری نیر موفق باحد اجاره

احتماد گردیده است

اکنون در سفر کلبانی مقیم است.

۱ - قسیر پنج سوره توحید، حمد، یا، اعلی، نصر:

۲ - کراة های کردی (مورای).

طهران ۱۳۳۰ ش. سری، ورمی داشت.

۲۹۲ ص

۳ - عشایر کرد:

جلد اول، طهران - سری، ۱۲۷ ص

طهران ۱۳۳۳ ش. سری، چاپ دوم

۵ - فرهنگ فارسی

جلد اول (۱-د) طهران ۱۳۳۳ ش.

سری، روم ۶۱۷ ص

۶ - ندهای پرنده‌گان در لجه های کردی

طهران ۱۳۲۶ ش. سری، روم نشر

شماره ۵، مجسم، دانش ۱۵۵ ص

۷ - نده های و رای (عربی).

طهران ۱۳۲۶ ش. سری، ۶۰ ص

۸ - سوره های نظم و نثر فارسی از قرن سوم هجری

تا عصر حاضر

طهران ۱۳۳۱ ش. سری، ۱۷۰ ص

۹ - یاد بود اجتماع سران ابلات و عشایر

(در طهران هنگام تشییع حیدر شاه پهلوی)

طهران ۱۳۲۹ ش. سری، ورمی

۹۴ ص

ملا محمد گرجی سمنجی:

(معاصر)

۱ - ارشاد الامام فی الحکمة من الالحد

ایران ۱۳۲۶ ش. سری، حبیب ۴۸ ص

سید محمد جمال الهاشمی، گلپایگانی:

(۱۳۳۲ ق. - معاصر)

در نجف اشرف متولد و نشو و نما یافته

دارای برکة اجاره اجتهاد از مرحوم سید

ابوالحسن اصفهانی و آقا سید الدین عراقی

میباشد. اکنون (سال ۱۳۴۳ ش) در نجف

مقیم و در شمال غربی صحن مطهر اقامه نماز

جماعت میکند

طهران ، بن تاریخ ، سری ، رقی اسلامی ،
۱۹۵ ص .

۲ - قصید سورۃ حمد :

۳ - رساله هدایه و صلوات .

قم ، ۱۳۷۰ ق ، سری ، رقی ، ۳۴ ص

۴ - کشف الحق و دلع الباطل :

طهران ، ۱۳۶۹ ق ، سری ، رقی ، اسلامی ،
۱۶۵ ص .

۵ - نور العرفان و کشف اسرار القرآن :

طهران ، ۳۷۱ - ۱۳۷۵ ق ، سری ، رقی ،
اسلامیه ، ۲۵۶ + ۳۲۴ + ۴۳۰ +
۳۵۷ ص

محمد گلکار :

(- معاصر)

۱ - شرح سوره دل از زبان لال .

(شمه از عیاج سلطانی سیدان نایب)
بهمنان)

طهران ، ۱۳۳۷ ق ، سری ، ۳۲ ص

مولوی محمد گلوی محمد تقیر بن علامه صاحب

( )

۱ - شرح سکنده نامه نظامی معروف شرح مثنوی
کانیور ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی ، رقی ، ۳۷۹ +
۳۲۸ ص

محمد گلهری همدی :

( )

۱ - شرح بوستان سعدی

لاهور ، ۱۲۹۴ ق

۲ - شرح پند نامه عطار :

لاهور ، نایب نامه عطار در یک مجلد .

شیخ محمد گنجی مجلی :

( )

۱ - کشف الغوبه عن رساله التنزیه لاعمال الشبه
(عربی)

سجده ۱۳۴۷ ق ، سری ، رقی ، ۷۴ ص ،
در خاتمه شرح رساله سید محسن امین عاملی

دکتر محمد گوران :

(- معاصر)

۱ - چون و چرا در مل :

طهران ، نشریه شرکت سهامی چاپ

محمد بن لاود هلوئی :

(رساله در سال ۱۰۰۱ ق)

۱ - ملود لیل در لغت

(تاریخ هراست از تألیف ۱۰۰۱ ق)

لکهنو ۱۸۸۴ م ، سنگی و سری ، ۳۰۲ ص

محمد نسیب البوهی :

(- معاصر)

۱ - النیرة النبویه (عربی)

بغداد ، ۱۳۷۷ ق ، سری ، جیبی ، چاپ دوم ،
۴۲ ص

الطریق المستقیم (عربی)

بغداد ، سری ، جیبی ، چاپ دوم ، ۷۸ ص

جمال الدین محمد بن جمال الدین انور و ج

لطف الله بن ابی سعید بن ابی طاهر بن ابی -

سعید بن ابی الخیر :

( )

(۳۵۷ - ۴۴۰ ه ق)

۱ - حالات و سخنان شیخ ابو سعید فضل الله بن ابی النهر
النجفی :

ماجد حاشیه شد الاراء ص ۳۸۳ ، تاریخ

صوف در اسلام ص ۵۴۳

طرز بودع ۱۳۱۷ ق ، ۱۸۹۹ م ، باهتمام

ژو کوو سکسی ، ۸۶ + ۱ ص

محمد لطفی بن ابراهیم افندی :

( )

۱ - کشف المرید فی رواج اودن بفرید (عربی)

ترجمه از انگلیسی، مصر، ۱۳۰۶ ق .
مطبعة النخيرية

محمد لطفی بن جمعة بن ابی الحیر الاسکندری

(۱۳۰۳ - ۱۳۷۳ ق)

ادیب، کاتب، خطیب، مترجم، مورخ، در اسکندریه متولد شده. پس از تکمیل زبان فرانسه و انگلیسی باخذ تصدیق حقوق از فرانسه نالند و در قاهره مقیم شد و در آنجا مدرسه حقوق را تأسیس نمود و مصویت مجمع علمی دمشق انتخاب گردید. در سال ۱۳۷۳ ق قاهره در گذشت (معجم المولعين، ج ۱۱، ص ۱۶۹)

۱ - ثورة الاسلامة وطلال الانبياء (عربی) :

(ابوالقاسم محمد بن عبد الله ص)

مصر، ۱۹۵۹ م، سری، در بری ۱۰۷ ص

۲ - حروب الارض و ساحها بن الاسداد الافرنجی و النمر الايطالی (عربی) :

مصر، ۱۹۴۵ م، سری .

سید محمد لکهنوی :

(- حدود ۱۳۴۲ ق)

۱ - حاشیه طباق الذهب فر علم الادب :

مدا المؤمن مغربی استغانی، حاشیه، لکهنو،

سنگی، رقص، در هاشم طباق الذهب

محمد نواسانی :

(- معاصر)

۱ - ناپدید .

رورولت، ترجمه، طهران، سری، جیبی،

۱۴۶ ص .

بهاء الدین محمد بن المؤید بغدادی :

(- زنده در سال ۵۸۸ ق)

منشی علاء الدین تکش خوار و مشاء معروف (۵۶۸-۵۹۶) که در خوارزم و خراسان و قسمتی از ایران سلطنت نمود و دولت سلجوقی ایران بدست او منقرض گردید .

سال وفات بهاء الدین محمد مذکور معلوم نیست ولی آنچه محقق است وی در سنه ۵۸۸ در قید حیات بوده است . چه در این سال وی در جوی بنامی خود بهاء الدین محمد ابن علی چند در خطه ملک جوینی صاحب تاریخ جهانگشای در حضور خوارزمشاه تکش مزبور

مناظره نموده (تاریخ جهانگشای، ج ۲ ص ۲۸) سایر اسامیه در تحت اقلیم ص ۱۱۷ و شمع او در مجمع الصحاء مذکور است که چون او در سنه ۵۴۵ بوده است سهوی است

و آنچه بعضی از ما حدیث که ترجمه از مؤلف دیگری است و مستطرداً اشاره مجموع متشأن

و در آنجا مبطلور است از ما دلیل است

در آن کتاب محمد جوینی، ج ۱، ص ۱۳۹ و

حواتی راقم سطور بر همان جلد از آن

کتاب ص ۳۲۸ و در زبان عامه ص ۴ و جهان

گشای جوینی، ج ۲، ص ۲۳ و ۲۸ و کشف

الظنون حاجی خلیفه در تحت عنوان (التوسل

الی التوسل) در باب تدو و تحت اقلیم امین

احمد داری در دبل بغدادی و مجمع الصحاء،

ج ۱، ص ۱۷۲ (بیست مقالة قزوینی، ج

۲، ص ۱۹۴)

۱ - التوسل الی التوسل :

طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، در بری،

باهتمام حسن بهمنیار از روی نسخه عکسی،

۳۸۹ ص .

شیخ سعد الدین محمد بن المؤید ابوبکر ابن
الحسن بن محمد بن حموی، حموی:

(۵۸۶ - ۶۵۰ ق)

در شب شنبه میار شاهو حشر ۲۹ ذی الحجة
سنه ۵۸۶ متولد شد و شصت و سه سال عمر
او بود و از آن جمله مدتی قطب بود و در ورع و عید
اصحی دهم ذی الحجة سنه ۶۵۰ بحق رسید .
چنانکه در نظم آورده اند

وفات قطب جهان شیخ سعد الدین حموی
که نور ملت و خورشید اهل معنی بود
سرور جمعه نادر دیگر بیحر آباد
بال شمع و بهاء و عید اسمی بود
(جواهر الاسرار شیخ آدری، نسخه خطی)
در بحر آباد ، توابع من و لایب در بیت
فرسخی مشهور مدو سب (و سب)

الحیات فی اوصاف و مدینه هر (ص ۲۹۷)
سایر مآخذ : اشعار الایس (ص ۶۴۱)
مجمع المصنف : ج ۱ ص ۴۴۲ و ج ۲ ص ۴۴۳
ص ۱۳۴ زهرة القلوب ، چاپ کتب ص ۱۵۶
مجالس المؤمنین ، ص ۲۸۱ خریة الاصعب
ج ۲ ص ۱۷۰ ، تد کریم حسی ، ص ۱۴۰ ،
مجنة یادگار سال اول ، شماره ۱۰

۱- رساله علوم الطایق و حکم الافاق (عربی)

مصر ، ۱۳۲۸ ق ، سری ، وری ، بیعة
فرج الله الکردی بتصحیح شیخ صبحی الدین
سری ، ۶۳۵ ص ، متن مجموعه الرسائل
چهارده رساله

محمد بن مالک بن ابی الفضائل الحمادی
الیمانی:

( )

ارغهای پس در اواسط قرن پنجم هجری
۱- کشف الاسرار الباطنیة و اخبار القرامطة (عربی)

مصر ، ۱۳۵۲ ق = ۱۹۳۹ م ، سری ،

محمد بن مبارک بن محمود حسینی گرمانی

الاصل دهلوی الموطن:

(۷۷۰ - ۷۷۰ ق)

در دهلوی تولد یافت و در آنجا نشو و نما نمود
سال ۷۷۰ آنجا در گذشت (معجم المؤلفین
ج ۱۱ ، ص ۱۷۱)

سایر مآخذ : خریة الاصعب ، ج ۱ ص ۳۶۶
۱- سیر الاولیاء :

(در احوال بزرگان چشت)

دهلی ، ۱۳۰۲ ق ، سگی وری ۴ +
۵۹۶ م .

شمس الدین محمد بن مبارک شاه ، میرک الشاعری:
( )

۱- شرح حکمة الفین (عربی)

معجم لدین اوالحسن علی بن عمر مشهور
بی بدیران کاتبی قزوینی ، شرح ، جلد اول ،
بطلر نورع ، ۱۳۲۱ ق = ۱۹۰۴ م ، سری
وری بزرگه ۷۳۹ م

حکیم شاه محمد بن حاج مبارک شاه کریم

ابن مبارک محمد قزوینی معروفی بحکیم

شاه محمد :

(زنده در سال ۹۲۲ ق)

مشاهیر دانشمندان اواخر قرن پنجم و اوایل
قرن دهم هجری بوده است نخست در شیراز
میرسته و در شاگردان علامه دوانی بوده و
چون پند داشت پر شک بوده اند در علم طب دست
داشته سپس نمکه رفته و مدتی در آنجا
مجاور بوده بعد سلطان یازید دوم (۸۸۶ -
۹۱۸) او را از نمکه باستألول خواسته و
بزشک دربار خود کرده ، از این قرار ویش

از سال ۹۱۸ ارمکه بهستانبول رفته و در زمان سلطان سلیمان (۹۲۶ - ۹۷۴) در گذشته است. حاج خلیفه رحلت آور، یکجا در حدود ۹۰۲ و جای دیگر در ۹۶۶ نوشته و این هردو تاریخ نادرست است زیرا که ۹۰۲ شش سال پیش از مرگ استادش علامه دوا نیست و این ممکن نیست و ۹۶۶ هم ۵۸ سال پس از مرگ دوا نیست و این نیز بارده و نمیتواند و خود او در ترجمه مجالس العالی تصریح میکند که در کتب سلطان سلیم در ۹۲۴ در مصر بوده و آن ترجمه را در سال ۹۲۷ به دیار رسالده است و ارایه فرار میبایست و در اوایل قرن نهم هم پس از ۹۲۷ در گذشته باشد.

حکیم شاه محمد در حقه علوم زمان حدود دست داشته و مدورمان تاریخی و سی تألیف مسکونه و در حقه مؤلفات و دست تفسیر سورة المهد تا آخر قرآن، بعد الو الذی ان حواشی بر قهاضت مولی خواجه زاده الحج (سالنامه پارس، سال ۱۳۲۴، قلم سعید نفیسی)

سایر مآخذ و بهانه الادب، ج ۳، ص ۲۹۶، رصعدی ناجاس، ص ۴۹۳، معجم المؤلفین ج ۱۱، ص ۱۷۰

۱ - مجالس العالی، تذکره شعراء:

امیرعلیشیرنوائی، ترجمه از ترکی حنفی، طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، نا لدائف نامه فخری هراقی، باهنام علی اصغر حکمت

محمد بن المثنی بن القاسم الحصرمی الکوفی:

( )

نقه، صه، جنس، له کتاب، هته احمد، حنی

(بلخیص الاقوال، نسخة خطی)

۱ - اصل محمد بن المثنی (عربی)

ظهران، بی تاریخ، سری، رقمی، باهنام شیخ حسن مصطفوی، ۱۷۴ ص، صحن اصول - المتعشر.

محمد بن میرزا صدر قره باغی مجتهدزاده:

( )

۱ - ریاض الفائقین (ترکی)

(تذکره شعری قراباغ)

ترجمه تذکره جوابات فارسی پترکی، تاریخ فراغت از ترجمه ۱۳۲۵ ی، (دانشمندان آذربایجان، ج ۲، ص ۳۲۵) پتاسو ۱۳۲۸ قی سری

شیخ محمد مجتهدی شسترکی:

(- معاصر)

۱ - زندگانی مجتهدی

۱۳۴۱ ص سری رقمی ۳۵۲ ص بشارکت علی حنفی کرمانی و زین العابدین قربانی و حسین حقانی و عباسعلی عمید رنجانی.

۲ - زن و تنگنايات

۱۳۴۶ ص بشارکت علی حنفی کرمانی و زین العابدین قربانی و حسین حقانی و عباسعلی عمید رنجانی.

دکتر محمد (بن مجد) الاسلام شیخ احمد

کرمانی (پرفسور مجتهد کرمانی):

(- معاصر)

مدیر روزنامه کیمپ بود که در سال ۱۳۰۶ هجری باه: را از د طهران منتشر گشت (تاریخ جراید و مجلات، ج ۴، ص ۱۵۲)

هنر از محول اساتید سلف و خلف محدود
میگردیدند. عناوین «مخفف و مصحح» متنوع
رساله «برنگشته و پیدگار گداشته» است
د. س. ۱۲۹۰، نولت آستان قدس رضوی
مصوب و سال ۱۲۹۸ ق که سمت وزارت
و حریف و اوقاف را داشت در طهران وفات
نمود

(المآثر والآثار، ص ۶۰۶، مآثر البلدان،

ج ۳، ص ۸۹ تاریخ بیداری ایران، ص

۱۲۱)

۱ - رساله مجتهد

(وصفت سلطنت ناصرالدین شاه)

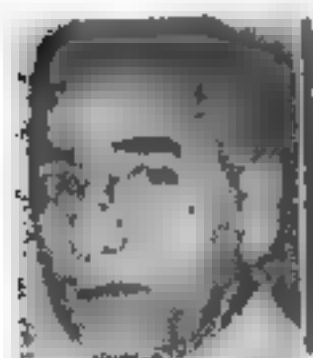
طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، رقی، به اهتمام

محمد قمی، ص ۸۹

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی، ص ۶۳

محمد مجلسی :

۱ - مختصر

محمد مجلسی
میرزا محمد علی خان گل

آه

در تاریخ، ۴۲۲ از معاونت وزارت دادگستری

به سمت، دستان کل کشور انتقال یافت.

در «امطالات»

۱ - دانش بیکه (شعر)

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رقی، ۱۳۲ ص،

در مقدمه عکس شاعر.

۱ - اصول طب کیمیای حیات :

توسلر آلمانی کاشف طب جدید کیمیاوی

طهران، ۱۳۰۷ ش، سری، جیب، ص ۸۸

۲ - قانون کوالدوینامیل

طهران، ۱۳۰۵ ش، سری، جیب، ص ۱۶

محمدالملک حاج میرزا محمدخان سیسکی

۱۲۹۸ ق

علم وصل با هر داشت و در خط و تحریر و

انشاء رسائل ماهر بود بلکه در این دو

۲ - قیاد (عربی) :

تهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقم ۵۰ س

حافظ محمد معجوب :

( )

۱ - کنز المتلایات (عربی) :

(مجموعه ۱۰۶ آیه مشابیهات قرآن)

حمد

حاج شیخ عبدالمحسن محدث خراسانی :

(- معاصر)

۱ - حیات الصادق بازندانی چهر بن محمد

مشهد

۲ - فخر الاحمدی :

مشهد، ۱۳۷۳ ق، سری، رقم ۸۰ س

علم الهدی محمد بن (ملا محسن محمد) بن شاه -

مرتضی بن شاه محمود کشانی :

(- حدود ۱۱۲۳ ق)

او کتابی لطیف بریان فارسی جمع کرده

است بین اصول و فروع و اخلاق و خطب و

رسائل دیگر منسوب باوست و کتاب وافی

والد خود را حاشیه نموده - وی سرد والد

و خدماتی خود صدر المتألهین تلمذ نموده

و دارای حسن خط بوده و مقدار زیادی از

مسودات والد و خدماتی خود را با کتوبس

نموده ، صاحب الذریعه احارة ملا محسن را

در مهر مدتیج الشرايع بخط علم الهدی رؤیت

کرده است (روضان الحیات، ص ۵۴۲، عوائد

الرصویه ، ص ۶۳۳ ، الذریعه ، ج ۱ ،

ص ۲۲۸ ، و بحانة الادب ، ج ۳ ، ص ۱۲۱

کشف المحجوب والاستار ، ص ۵۸۲)

۱ - صلا لا یصاح :

(ایصاح، لا تشاء علامة حلی را ترتیب یکو

مرتب ساخته است)

کلکته، ۱۸۵۳ م، سنگی ، ناشر امپریلگی،

چاپ بیروت ، ص ۴ + ۳۸۳ ص

تألیف شیخ طوسی در تکمیل

مکتب محفوظ المعری التوسی :

مدرس زبان عربی در مدارس

۱ - الايات العصرية فی الصفات النبویه (عربی)

مصر ، ۱۹۰۵ م ، مطبعة الخدیویه

جمال الدین محمد بن محمد آقسرائی :

( )

ار اخلاف امام فخر داری و از دانشمندان

و علمای معروف عصر خود و امیر سید شریف

جرجانی معاصر بوده است ،

(دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ، ص ۴۱۰)

۱ - حل الموجز (عربی) در طب :

(شرح موجز قانون ابن نفیس قرشی)

لکهنو ، ۹۴ - ۱۲۹۵ ق، سنگی، و ذری

۴۹۴ + ۳۹۰ ص ، ناشر سیدید کازرونی

موسوم به عقی

قطب الدین ابوجعفر محمد بن محمد بوشهری ،

قطب رازی :

(۷۷۶ - ۷۷۶)

حکیم ، متأله ، فقیه ، نبیه ، محقق ، مدقق ،
فاسل جلیل ، ملک العلماء والافاضل .

سج شهید اردوی به بحر لایسوف نامبر نموده
و بمطرب رازی و قطب تفتانی معروف است .

ن امتیاز داده شود ارقطب دیگر که با او
در مدرسه نظامیه بوده و در یک حرفه جای
داشتند او غیر ارقطب شیرازی است که در سنه
۷۹۰ در تبریز وفات یافته است

اصل صاحب ترجمه از ورامین و مشسوب
سلاطین بوده است چنانکه از محقق کرکی
نقل شده و یا بگفته شیخ شهید به با بویه
قوی مشوبست . او از علامه علامه حلی
است و قواعد علامه را بخط خود نوشته و
علامه در پشت همان کتاب اجازه برای او
بتاریخ ۲ شمان ۷۱۳ شاحیه ورامین نگاشته
است . قطب رازی شیخ شهید اجازه داده و شیخ
شهید در اجازه او حارن گفته که من بعدت
قطب رازی بونه در سنه ۷۶۸ در دمشق حاضر
شده و استعاده ارا نقاس او کردم و مرا بجمع
مصفااتش در معقول و منقول اجازه داد که آنها
را اردوی ما جمع مریه و تشریفات کنیم و او
شاگرد حاس شیخ جمال الدین مشبار الیه
بوده است و هم از آن صاحب نقل شده که در
جای دیگر گفته که اتفاق اجتماع من با او
در او اخر شعبان سنه ۷۷۶ در دمشق بوده او
را در ایام یمن دیدم و مرا بجمع آنچه
روایت آن خدم است اجازه داد و در ۱۲
دی لقمه سال مذکور در دمشق وفات یافت
و در سال حیه مدفون شد . پس بموضع دیگر
نقل و در صای قلعه براو لمار گذارده شد

لکهنو ، ۱۲۸۸ ق . سنگی ، وریزی ،
۴۹۰ ص .

لکهنو ، ۱۳۰۹ ق . سنگی ، وریزی ،
۴۹۴ ص

محمد المندی بن محمد بحیری :

(زنده در سال ۱۳۰۳ ق)

رئیس محکمه ابتدائی در مصر

(معجم المؤلفین ، ج ۱۱ ، ص ۱۹۷)

۱ - تعلیقات فی اجزائات اعمال المعصرین و ارباب
التعلیقات بالمعاکم الاصلیه (عربی)

مصر ، ۱۳۰۳ ق ، سری

۲ - غرائب التعلیقات (عربی) :

اسکندریه ، ۱۳۰۹ ق = ۱۸۹۱ م ، سری ،

رقعی ، ۲۰۰ ص .

شیخ محمد بن محمد آل عصور بوشهری

امام جمعه :

(۱۳۱۵ ق)

از شاگردان شیخ محمد ظاهر خوشری و
اخاری مشرب بود و سالها مرجع اخبارین
وامام جماعت آنها را در بوشهر داشت سال
۱۳۱۵ ق در بوشهر وفات و در همانجا
مدفون گردید

(دانشمندان و سخن سرايان فارس ، ج ۱ ،

ص ۲۰۵)

۱ - رساله عملیه :

شیراز ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، رقی ، ۱۵۵ ص .

محمد محمد ابوشهبة

(- معاصر)

استاد جامعه الارض

۱ - اعلام المحدثین (عربی) :

مصر ، ۱۹۶۳ م ، سری ، وریزی ، ۳۵۲ ص .

و در نماز بر او بیشتر از معتبرین دمشق حاضر شدند و او بدون شك در پی امامی مذهب بود و خودش نیز همین مطلب تصریح کرده و من از او شنیده‌ام و انقطاع او باهل بیت معلوم بود.

از گفتار شیخ شهید معلوم شد که قطب رازی در سنه ۷۷۶ وفات یافت پس آنچه در بحیة المقال است که در سال ۷۰۹ وفات نموده و موافق ماعدد (المخلوذه) ظاهر آید نسخه او عدد هفتاد و سه سفط شده بوده است. علاوه بر آنکه شیخ شهید ویرا از علمای امامیه شمرده دیگران نیز گفته و از وی تمجیل نموده اند و حتی علمای جمهور تحلیل او کرده و در کتب مترجم خوشه ای اندک کرده اند پس سند شریف و غیر و بروی تلمذ نموده اند. لکن صاحب روایات و اجندات و آنکه در ترجمه ملاصدق در راجع به تشیع او تصریح نموده معبد در ترجمه او حکم مخالفت او نموده و بر عاصی بودنش اصرار یلیح ورزیده و شیخ استاد در خانه مستدرک الوسائل انتشار از قطب نموده و کلمات صاحب روایات را نقل و به سبب تمام رد نموده

(فوائد الرصویه، ص ۶۱۷)

۱ - تحرير التواعد المخططة في شرح التسمية (عربی)

ابوالمدين علي بن عمر بن علي كاتبي قزوینی، شرح ایران، ج ۱، ص ۱۲۶۷ ق، سنگی، وری، مباشرت مشهدی علامه صا، بی شماره صفحه طهران، ۱۲۷۱ ق و ۱۲۷۶ ق و ۱۲۸۰ ق و ۱۳۰۴ ق، سنگی.

طهران، ۱۲۸۲ ق، سنگی، خشتی.

۱۰۰ ص.

طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وری، ۱۸۵ ص

طهران، ۱۲۸۲ ق، سنگی، وری، نه مباشرت مشهدی علامه صا، بی شماره صفحه طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، وری، نه اهتمام حاج شیخ محمد حسین، ۱۸۶ ص، طهران، ۱۳۶۶ ق، سنگی، وری، گراودی، ۱۸۶ ص

تبریز، ۱۲۹۴ ق، سنگی، وری، ۱۵۵ ص

تبریز، ۱۳۰۱ ق، سنگی، وری، چاپ عبدالرحیم، ۲۰۰ ص.

۲ - رسالة في التصور والتصديق (عربی)
تکلیف، بی تاریخ سنگی
۹۵ کوبی، ۱۲۸۱ ق، سری

۳ - فوائد الاسرار في شرح مقالات الايوار (عربی) :
سراج الدین محمود بن ابی بکر ارموی، شرح، طهران، ۱۲۹۳ ق، سنگی، رحلی، (قسمت منطق) خط کلمعلی قزوینی، بی شماره صفحه، طهران، ۱۲۷۴ ق، سنگی، وری، (قسمت منطق) بی شماره صفحه، طهران، بی تاریخ، سنگی، رحلی، (قسمت منطق) باهتمام محمد علی، بی شماره صفحه، طهران، ۱۲۸۴ ق، سنگی، وری، بی

طهران، ۱۲۸۴ ق، سنگی، وری، بی

شماره صفحه

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وحلی ، مطبوعه
سید اسدالله ، بی شماره صفحه با عدد الفوائد
تبریز ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ، وحلی ، (فست
منطق) چاپ عبدالرحیم ، ۳۳۷ ص

ایران ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی ، وزیر ، بی

شماره صفحه

۴ - المعاکمات بین شرحی الاشارات (عربی) :

(بین دو شرح خواجه نصیر طوسی و امام محمد
رازی)

آستانه ، ۱۲۹۰ ق ، سری ، درهانش آن
حاشیه ملا میرزا جان بر معاکمات

طهران ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، درهانش آن
الاشارات

محمد محمد توفیق :

(معاصر)

۱ - کمال التورک (عربی)

مصر ، ۱۹۳۶ م ، سری ، وزیر ، ۱۹۰ ص

شاه محمد بن محمد دارابی شیرازی :

(- زاده در سال ۱۰۸۷ ق)

از ولایت دازاب است . طالب علم متفقی
است حدیثی در هند بود در این سال (۱۰۸۲)
تشریف آوردند . تذکره شعرائی مینویسد
امید است که موفق باشد . مدتی که در هند
بود در آنجا فیض بهمه کس میرسانید چنانکه
هر سال برای تمام همسایگان و مردم دیگر
ملف میفرستاد و الحال هم که آمده هم فیض
ادب فراد و مستحقین میرساند و توفیق این مصی
را داشته ، عرس که مرد بسیار خوبست و
پاره تحصیل کرده و در هر علم آگاهی دارد

شعرش اینست

(تذکره نصر آبادی ، ص ۲۸۶)

میرزا احمد عبدالحی مرتضوی تبریزی که
زاده اهل عراق و قدوة مجرد آن زمانست
مقدمه بر لطیفه قبیله نگاشته و از قول سید
قطب الدین محمد تبریزی معاصر شاه سلطان
حسین صفوی متوفی ۱۱۷۳ در کتاب فصل
المطاب شرح حالی از شاه محمد دارابی ذکر
نموده و در آنجا گفته است که : (الشیاه محمد
الدارابی کان استاد کل الافاضل دارالعلم -
الشیراز فی عصره و عسدی رساله المسمی
به ابح السکمال فی تحقیق معنی الشیخ
والارشاد والمربد والاسترشاد) ولی آنچه
از من خود آن رساله استفاده میشود آنست که
مؤلف معاصر بوده باشاه عباس دوم صفوی و
در بداات احوال در قبیله دارا سرود فارس
بوده سپس بشیراز آمده و یکسب کمال مشغول

شده است و در حدود سال ۱۰۶۲ در احمد آباد

کجرات هندوستان زندگی میکرده است
(از عسدی ناچامی ، ص ۳۳۵)

سایر مآخذ ، هوالدالمویه ، ص ۶۲۰

۱ - لطائف قبیله ، شرح دیوان حافظ :

(تاریخ فراغت از تألیف ، ۱۰۸۷ ق)

طهران ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۲۷ ص

شیراز ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، رقمی ، کتابت بروشی

احمدی ، ۱۷۰ ص .

محمد محمد زکی الدین

( )

۱ - کتاب التلاک (عربی) :

(ولی الدین یکنی بک ، سید مصطفی لطفی

المنعوطی ، عباس محمود القناد)

مصر ، مطبعة المحروسة .

محمد بن محمد شیرازی معروف به شروانی
( )

۱ - حاشیه هفت قرنجی :

طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، خشکی ، خط
زین العابدین قس ، با اهتمام شیخ احمد
شیرازی ، ۱۵ + ۶۲ + ۴۴ + ۶۳ ص
ضمن کلمات الیهیه

شیخ محمد محمد شقرویه

( )

۱ - رتبة الانان فی تجويد القرآن (عربی) :

، سری ، ۳۶ ص

ابو عبدالله شیخ محمد بن محمد العراقی

الحسنی العلمی الشاذلی الدرقاوی

(۱۱۸۶ - ۱۲۶۱ ق)

فقیه ، صوفی ، شاعر ، به طوایف در گذشت
(معجم المؤلفین ، ج ۱۱ ، ص ۲۰۶)

۱ - دیوان العلمی (شعر عربی) :

مصر ، ۱۳۲۰ ق ، سری ، مطبعة الناس

سمن مجموعه

ابوالکلام ابوالسعود نجم الدین محمد

ابن بلند الدین محمد الغزی

(۹۷۲ - ۱۰۶۱ ق)

محدث ، مورخ ، ادیب ، شاعر ، نحوی ،
در ۲۱ شعبان ۹۷۲ بدمشق تولد یافت و در
۱۸ جمادی الآخر ۱۰۶۱ با آنجا در گذشت
و در مقبرة شیخ ارسلان مدفون گردید
(معجم المؤلفین ، ج ۱۱ ، ص ۲۸۰)

۱ - الکواکب النادرة باعیان العاة العاشرة (عربی)

۳ جلد ، بیروت ، ۱۹۴۵ م ، سری ، دزیری

تحقیق حبرائیل سلیمان جود ، ۳۲۲ +

۲۶۳ + ۱۰۰ ص

کمال الدین محمد بن معین الدین محمد نحوی

شیرازی میرزا کمالا

(۱۱۳۴ ق)

عالم ، فاضل ، ادیب ، ارباب ، معروف به
میرزا کمالا ، شارح شافیه ابن حاحب و
صیحة دعل ، از جمله علمای اوائل قرن
دوازدهم هجری است و او یکی از دامادهای
مجلسی اول بوده است (فوائد الرضویه ،
ص ۳۶۶) .

بگفته صاحب تذکرة حزیں ، ص ۳۱ در هنگام
محاصره اصفهان سال ۱۱۳۴ ق وفات یافت
تأیید می‌آید : در ستارة ناصری ، ج ۲ ، ص

۱ - شرح لیسریه تالیف دعل (عربی) :

(تاریخ فراغت از شرح ۱۱۰۳ ق) .

شکرتی ، ۳۳۸ ق ، سنگی ، جیبی ، مد

هتمام جمال الدین بن محمد آقایی بن شیخ

محمود عراقی میثمی ، ۷۲۴ ص

ابو عبدالله سید محمد بن محمد الوثان

معروف به ابی الشمقی

( )

۱ - القصیدة الیوانیة الشهيرة بالشمقیة (شعر عربی) :

چاپ مغرب ، ۱۳۳۳ ق ، سری ،

فتح الدین ابوالفتح محمد بن محمد بصری

ابن ابی نکر ، ابن سید الناس :

(۶۶۱ - ۷۳۴ ق)

شرح حال او در لغتنامه دهخدا ، ص ۷۸۶ .
۳۲۱ و دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ، ص
۷۵۶ - ۸۱۷ بشواس (ابن ابی نکر و ابن

سیدالاسی مکرر و متحد الشکل آمده: از
کبار علماء بوده در فقه و حدیث و ادبیات و
تاریخ معلومات زیاد داشت (وفات ۷۳۴)
مولد اوقهره و دمشق علم آموخت و چندی
در مدرسه طاهره قاهره مدرس بود
۱ - سرور المعزون .

لاهور، ۱۸۹۱ م، سنگی، دربري، ۲۴ ص

محمد بن محمد بن ابراهیم کلباسی:

۱ - معاد النعمان، رساله عمليه

(تاریخ فراغت از تالیف، ۱۲۹۹ ق)

ایران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، رقی، ۱۹۰ ص

شیخ محمد بن محمد بن ابی سعید هروی:

۱ - بحر الفرائد فی اصول الفقه

(در حواصی اسماء الحسنی و طلیحات)

۱۲۸۸ ق، سنگی، در هاشم آتش

الختوم

۱۲۹۹ ق، سنگی.

طهران، ۱۳۶۵ ق، سنگی، خشتی اسلامه

۱۸۴ ص، در هاشم آتش منتخب الختوم

مبش، ۱۳۲۶ ق، سنگی، با اهتمام میرزا -

محمد علی کتاب شیرازی

طهران، ۱۲۸۱ ق، سنگی.

۲ - نحة الفرائد:

(منتخب جواهر القرآن، حواصی سورة

آیات)

احمد بن محمد بن ابراهیم قمی، منتخب،

ایران، ۱۲۶۸ ق

محمد محمد سید احمد بکرم صفر:

( )

۱ - نحة سعد (معرری):

مصر، ۱۳۴۲ ق - ۱۹۲۲ م، سری

ابو حامد حجة الاسلام زین الدین محمد ابن

محمد بن احمد غزالی شافعی طوسی:

(۴۵۰ - ۵۰۵ ق)

سال ۴۵۰ در قریه غزال طوس متولد شد

صبح دوشنبه ۱۴ جمادی الآخره ۵۰۵ در

خانقاه خوش در شهر طوس رحلت کرد

او یکی از مفاخر ایران و از ارکان اسلام و

در طریقه تصوف در مذهب شافعی پیشوای

میر خویش بود و در مقامات علمی و سیاسی

محترم ترین دانشمندان خود بشمار میرفت

و مدتها در حجاز و شام و فلسطین و دمشق و

بغداد و اسکندریه و قاهره و سایر بلاد اسلامی

به تبلیغ و تدریس و ارشاد سفر کرده و چندی

در مدرسه نظامیه بغداد مدرس بود. عاقبت

خدمت پادشاهان و در راه دینی بناید و بکنج

عزلت نشست و در آخر عمر در طوس در شهر

طوس در قریه طایران خانقاهی ترتیب داد

و ارسال ۸۹ تارمان مرگه خود بصادق و

ارشاد مردم میکوشد.

(سالنامه پارس بقلم سعید ابسی)

سایر مأخذ: خزینه الاصعیاء، ج ۲، ص ۲۳۷.

لغت نامه دهخدا، ص ۲۹۵

۱ - احیاء علوم الدین (عربی):

طهران، ۱۲۹۳ ق، سنگی.

جلد دوم و سوم و چهارم، لکهنو، بی تاریخ،

سنگی، رحلی، ۲۱۳ + ۲۲۵ + ۲۷۰ ص

۴ جزو، مصر، ۸۴ - ۱۲۸۹ ق، سری،

وزیری

- هند، ۱۲۶۸ ق و ۱۲۹۷ ق، سنگی،
 ۱۲ - الزاویجات و اشرفی المریجات (عربی) :
 (در علم سر)
 هند، ۱۳۱۷ ق، سنگی، رقی، ۲۳ ص.
 ۱۳ - المرائع المین و کلف مافی الدارین :
 (المراکنون)
 طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، رقی، بی شماره
 صفحه
 ۱۴ - سر المکتوم (عربی)
 منش، سنگی
 ۱۵ - محلی الامم من رب الی حجة الاسلام :
 (مجموعه مکتوب، گرد آورنده از مقننات
 عراقی)
 طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، به تمام
 نیا، آفتاب آشتیانی، ۱۱۷ ص، ضمن آن
 مشهور است
 طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی، به تمام مؤید
 نیا، ۵۸ ص، لاهور ۱۸۹۹، سنگی و زیری،
 ۵۵ ص، سید احمد منش، اصل الدین، ۸۸ ص.
 اکبر آباد هند، ۱۳۱۰ ق، سنگی، و زیری،
 ۱۰۰ ص
 ۱۶ - نو لدانحرقة در علم جبر
 منش
 ۱۷ - قانون التاویل (عربی)
 مصر، ۱۳۵۹ ق، سری، رقی، ۱۶ ص
 ۱۸ - کتاب الطوق (عربی) :
 آگره، ۱۳۰۵ ق، سنگی، وزیر، ۱۵ ص.
 ۱۹ - کتاب المصنق (عربی)
 آگره، ۱۳۰۵ ق، سنگی، وزیر، ۱۲ ص.
 ۲۰ - کتب فقه الاسلام (عربی)
 مصر، سری، رقی، ۲۵۲ ص.
 ۲۱ - کتب بای معاد
 (ملخص احیاء العلوم)

- ۴ - جزء، مصر، ۱۲۹۴ ق، سری، وزیر،
 ۵ - جزء، مصر، بی تاریخ، سری، وزیر،
 ۳۷۶ + ۳۹۱ + ۴۱۶ + ۵۵۲ + ۲۶۰ ص.
 ۴ - جزء، قاهره، ۱۳۰۶ ق، سری، وزیر،
 ۳ - الاربعین فی اصول الدین (عربی) :
 لکهنو، ۱۳۱۶ ق، سنگی، وزیر، ۱۴۶ ص.
 ۳ - بدنامه :
 طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، ۴۶ ص
 ۴ - التیسر سورۃ یوسف (عربی)
 طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، رقی، ۲۰۹ ص
 ۵ - نهات الفلاسفة (عربی) :
 مصر، ۱۳۲۱ ق، سری، به نهات الفلاسفة
 بر روی دریک جلد
 منش، ۱۳۰۴ ق، سنگی، وزیر، به تمام
 ملک الکتاب شیرازی، ۹۶ ص
 مصر، ۱۹۶۱ م، سری، وزیر، تحقیق
 دکتر سلیمان دیا، ۴۰۰ ص.
 ۶ - جواهر الفرائد فی شرح جامع محمد طرالی (عربی)
 (۱ - الادب فی الدین ۲ - ایها الولد ۳ -
 فصل المتفرقة ۴ - القواعد العرف ۵ - محکوم
 الانوار فی رخص الارها ۶ - رسالة الطبر ۷ -
 رسالة الوضیة)
 مصر، ۱۳۱۹ ق، سری
 ۷ - جواهر القرآن (عربی) :
 طهران، ۱۳۲۵ ق، سنگی، وزیر، ۲۹۶ ص
 منش، ۱۳۱۱ ق، سنگی، ۱۰۳ ص
 مصر، ۱۳۵۲ ق، سری، رقی، ۱۲۶ ص
 ۸ - الفرة الکیة فی الادعية المعجزة لروحانیه (عربی) :
 منش، ۱۳۱۱ ق، سنگی، ۱۶ ص
 ۹ - الرسالة فیها لابن عمر یذهب (عربی) :
 ۱۰ - الرسالة القدیة (عربی)
 مصر، ۱۳۲۸ ق، سری
 ۱۱ - زاد آخرت، در مواعظ :

بغداد، بی تاریخ، سری، وزیری، ۲۷۶ ص

محمد بن محمد بن احمد قنديل الرحمانی الشاذلی العنقی :

(- رنده در سال ۱۳۴۵ ق)

۱ - ریاض الافکار فی الطب والاشعار (عربی)

مصر، مطبعة الموسوعات

ضیاء الدین محمد بن محمد بن احمد القرشی الشافعی الاشعری ابن الاحوة :

(۶۴۷ - ۷۲۹ ق)

۱ - معالم القرط فی احکام العیة (عربی)

لندن، ۱۹۳۷ م، سری، رقی، باهتمام دوین

لیوی، ۲۴۷ + ۱۱۳ ص .

ابو علی محمد بن محمد بن اشعث الکوفی :

( )

تفه من اصحابنا سکن مصر مه . حن [لهم]
کتاب الحج و کرفیه ماروقه العامة من جسر
ابن محمد فی الحج . عنه سهل بن احمد
[جس] مسکنه بمصر یروی نسخة عن موسى بن
اسمعیل بن موسى بن حمزة عن ابيه اسمعیل بن
موسی عن ابيه موسى بن حمزة قال التلمکری
اخذنی والدي منه اجارة سنة ثلث عشرة و
ثلثمائة [لم] تقدم ان الاجارة وصلت علی
محمد بن داود بن سليمان فی السنة المذكورة
« مع » عبدالله بن المفضل بن محمد بن هلال عن
محمد بن محمد الاشعث الکندی قال حدثنا
موسی بن اسمعیل عن ابيه قال حدثني ابي عن
ابيه عن جده عن [ب] فی باب البیات و
کذا فی [عن] الا ان فی عبدالله بن المفضل عن
محمد بن هلال ابراهيم بن محمد بن عبدالله
القرشی قال حدثنا محمد بن محمد بن الاشعث

بمصر فی نسخة و اخرى محمد بن محمد بن هشم
بمصر فی [ب] فی باب فصل زیارة رسول الله ص
الظاهر ان محمد بن محمد بن هشم سهل لعدم
وجوده فی کتب الرجال

(اجماع، روضة ج ۲، ص ۱۸۷)

سایر مأخذ : اعیان الشیمة، ج ۴۵، ص ۳۱۳ .

۱ - الاشعثیاد (او) انجمنیات [ع] (بی)

(من الكتب القديمة المول عليها عند اصحاب
بل هو من الأصول الاسطلاحية المخصوصة
بالذكر فی الاجازات . هذا الكتاب من
نظریة المجلس والامثلة العرفیة
مع شدة تفریقها لکتب . واما ذخیره الله تعالى
لتیجها الوری وکن حصوله عنده اول داع و
القرشی معرک له علی تألیف مستندك الوسائل

(الدرکة، ج ۲، ص ۱۱۰)

ظهر ان ... ۱۲۷ ق، سنک، وزیری ۲۵۲ ص

یا قریب الاستاذ ...

خواجہ نصیر الدین طوسی محمد بن محمد بن

الحسن الطوسی :

(۵۹۷ - ۶۷۲ ق)

بعضی از مصلا گفته اند که اگر ندیده
باشد نظر افکند و عیبت را بیان یابد
توانی گفت که خواجہ افضل علمای شی آدم
اربدو دنیا تانیدن روزگار است در کشف
نظنون و غیر او ویرا اول مرتبة طیفه اولی
مصطفی قرارداده و اعتراف کرده که او را
بر جمیع اهل علم از هر ملتی حتی است طاهر
که رعایت آن واجب است جرجی زیدان
در آداب اللغة در ترجمه او گفته که کتاب
خانه اش بیش از چهار صد هزار مجلد کتاب

را نزد هلاکو فرستاد و از جانب اسمعیلیه
آن شاهزاده اظهار انقیاد نمود . هلاکو -
خان از حسن تدبیر خواجه بر سر لطف آمده
پس از فتح قلعه الموت او را گرامی داشته
و کلیه امور را تکف کفایت و بر گذار کرد
بعدها خواجه نصیر هلاکو را بتسخیر عراق
ترغیب کرده و خدیفه عباسی را متأسر ساخت
انتهی .

خواجه نصیر طوسی دارای سه فرزند بود
صدرالدین علی و امیل الدین حسن و عمر -
الدین احمد که هر کدام بعد از پدر در دستگاه
مغول بمشاعلی منصوب بودند
(موالد الرضویه ص ۱۶۰۲)

سایر مآخذ : اکتفاء القنوع ، ص ۲۳۹
۱ - آداب المتعین (عربی) :

صم جامع المقدمات مکتوب بطبع رسیده است
تهران ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ، جیبی ، خط
محمد صادق گلپایگانی ۱۵۹ ص
صم النافع يوم الحشر و اعتقادات مجلس
و صدوق

تهران ۱۳۷۰ ق ، سنگی ، رقی ، گراوری
۱۵۹ ص ، با اعتقادات صدوق و سیر و
سلوک مجلسی و سؤال و جواب حضرت رسا (ع) .
۲ - اجوبة المسائل الصغیرة ، مؤلفه الصغیرة

(سؤالات ارشمس الدین خسروشاهی که از
دادن جواب درمانده و بعدها ملا صدرا جواب
نوشته است)

تهران ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، با عید و
معاد و شرح هدایة میندی
۳ - احوال و آثار خواجه نصیر :

محمد تقی مدرس رسوی ، تهران ، سری ،
وزیری ، نشریه ۴۸۲ دانشگاه .

۴ - اخلاق محتمی

تهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، دورری ،
بتصحیح محمد تقی دانش پژوه ، ۵۸۸ ص ،
با ادب الوحیر و رسالة تولد و ترا و مقاله‌های
فصل - میرالمؤمنین -

۵ - اخلاق ناصری :

تهران ، بر تدریس ، سری ، رقی ، عمیقه
اسلامیه ، ۳۰۱ ص

تبریز ، ۱۳۲۰ و سنگی ، وزیری ، ۴۱۹ ص ،
با اوصاف الاشراف ،

تبریز ، ۱۳۵۱ ق ، سنگی ، وزیری ،
۲۵۵ ص

لنگه ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، رقی ، ۵۰۷ ص
یکپه ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، رقی ،

لنگه ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رقی ، ۵۰۷ ص
لنگه ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی ، رقی ، ۵۱۰ ص

لنگه ، ۱۹۵۷ ، سری ، و سری ، ۳۴۹ ص

۶ - ادب الوحیر

کلکته ، ۱۲۶۹ ق ، سنگی

بمش ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، وزیری ، ۴۷۱
+ ۴۰ ص ، با صاعیه میرفندرسکی

بمش ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، وزیری

بمش ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، وزیری ،
وصاف الاشراف

۶ - ادب الوحیر للولد الصغیر :

این مفع ، ترجمه ، تهران ، ۱۳۱۳ ش ،
سری ، رقی ، بتصحیح سید عبدالرحیم
خطعالی ، ۵۵ ص

تهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، وزیری ،
با اهتمام محمد تقی دانش پژوه ، ۵۸۸ ص .
با اخلاق محتمی و دو رسالة دیگر

صفهان ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، وزیری ،

کتاب روشی شهریار تصحیح علامه حسین آخنی

۱۱۷ ص.

۷- احاسن الاقتباس در علم منطق

طهران، ۱۳۲۶ ش، سرس، وزیری،

شریفة شماره ۱۲ دانشگاه، ۵۹۹ ص

۸- اوصاف الافعال :

(در معرفت سیر و سلوک)

ایران، ۱۳۶۶ ق، سنگی، رقی، بر شماره

سند

طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، رقی،

۴۹۹ ص، با اخلاق ناصری در یک جلد

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنگی، رقی، از

روی چاپ بمبئی، خط محمد باقر، با اهتمام

محمد حسین کاشانی، ۵۱ + ۸۱ ص، با

مناجاتنامه و خلد برین و رباعیات

ابوسعید ابوالخیر

طهران، ۱۳۰۷ ق، سنگی، رقی، خط محمد

باقر، با اهتمام محمد حسین کاشانی، ۵۱ + ۸۱ ص، با

۸۵ ص، با مناجات نامه و خلد برین و رباعیات

ابوسعید ابوالخیر و با ناظر

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، رقی، با مناجات نامه

و خلد برین و رباعیات با ناظر و ابوسعید

ابوالخیر

طهران، ۱۳۳۶ ش، سنگی، حبیبی،

گراوری، با اهتمام کیوان سمعی، ۷۷ ص

برل، ۱۳۰۶ ش، سرس، رقی، خط

عماد الکتاب صبی، با اهتمام حاج سید

نصرت الله تقوی، کتاب روشی طهران، ۷۵ ص

بمبئی، ۱۳۰۰ ق، سنگی، با مرآت المحققین،

بمبئی، ۱۲۸۴ ق، سنگی، خشتی، ۵۶ ص

بمبئی، ۱۳۰۱ ق، سنگی، خشتی، ۵۶ ص

۹- بیت باب در معرفت اضطرلاب :

طهران، ۱۳۱۶ ق،

طهران، ۱۳۱۹ ق، خلاصه الحساب

طهران، ۱۳۳۵ ش، سرس، وزیری، شریفة

۳۰۷ دانشگاه، ۱۰ + ۳۷ ص

ایران، ۱۲۷۶ ق، سنگی، وزیری،

۱۹۵ ص.

۱۰- تخرید الکلام او تخریر المقام (عربی) :

طهران، بی تاریخ، سنگی، حبیبی، ۱۱۱ ص.

طهران، ۱۲۸۰ ق، سنگی، با شوارق

الایام

بمبئی، ۱۳۱۱، سنگی، ۳۴۴ ص، با

شرح علامه حلی

۱۱- تخرید المطلق (عربی) :

طهران، سنگی، با جوهر النعید

۱۲- تخریر الاثرات و المعطیات (عربی) :

(۱- آلا کرلنا و دوسیوس ۲- المناظر

لاقلیدس ۳- الكرة المتحركة لاطولووقوس

اصححه ثابتن قره ۴- مفادہ بنجم نود و

المتکون نود و طلعت (درسی) ۵- المساکن

لثاودوسیوس ۶- المعطیات)

طهران، ۱۳۰۴ ق، سنگی، خشتی، ۱۶۳ ص

۱۳- تخریرات، مجموع الرسائل (عربی) :

۱- بحر الاول ۲- المعطیات لاقلیدس ۳-

آلا کرلنا و دوسیوس ۴- الكرة المتحركة

لاطولووقوس اصححه ثابتن قره ۵- المناظر لاقلیدس

لثاودوسیوس ۶- طهرات الملك لاقلیدس ۷- الایام

واللیالی لثاودوسیوس)

حره اول حیدر آباد دکن، ۱۳۵۸ ق، سرس،

وزیری، ۴۳ + ۵۲ + ۱۰ + ۱۱ + ۲۴ +

۳۳ + ۳۳ ص

(الجزء الثاني : معرفة مساحت الاشكال)

السیطرة والكروية لبني موسى ۲. المدروسات
ثلاث بن قرة ۳. المأخوذات لارشميدس ،
ترجمة ثابت بن قرة ۴. تفسير ابن الحسن
علي بن احمد النسوي ۴ - جرمي السري ۵
بعديهما لاسطرخس ۵ - الكرة والاسطوانة
لارشميدس ۶ - الطلوع والقروب لادولوفس
۷ - المطالع لايفلاوس ۸ - الرسالة الثانية
عن الشك في الخطوط المتوارية لنطوسي
۹ - الاشكال الكروية لعماد الاوس

خرم دوم ، حيدرآباد دکن ، ۱۳۵۹ ق ،
سري ، وريري ، ۱۳۴ + ۲۱ + ۱۴ + ۴۷
+ ۲۸ + ۶ + ۴۰ + ۱۴۸ ص
۱۰ - تعريض اصول الهندسة (عربي)

افلندس ، ترجمة ثابت بن قرة حرابي وحقاج ،
محرر خواجه نصير ، م ، ۱۹۵۴ م
م ، ۱۹۹۶ م ،

کتاب ۱۸۲۶ م = ۱۲۴۰ ق و ۱۸۰ م
مقتصر ششم مقاله و ترجمه درسی
کتابه ، ۱۲۴۱ ق = ۱۸۲۷ م ، سري ،
۱۸۹ + ۱۵۸ ص ، ما ليلادني ابوالفضل
دکس ،

لکيو ، سنگي
فاس ، ۱۲۹۳ ق ، سنگي ، ۴۴۵ + ۴۵۵ ص
قسططنيه ، ۲۰۹ م
آستانه ، ۱۲۱۶ ق ، ۲۲۲ م
لندن ، ۱۶۵۷ م

طهران ، ۱۲۶۸ ق ، ۲۰۹ م
طهران ، ۱۲۸۹ ق ، سنگي ، خشتي ، تصحيح
ميرزا عبدالبقي حکيمباشي ، ۲۰۹ م
۱۵ - تعريض قويم الدائرة (عربي)
قسططنيه ، ۱۸۹۱ م

۱۶ - قدرة الصيرة في الهندسة (عربي)

(تا بيع فرائد آثار) ۶۵۲ ق درمراعه)
۱۷ - تلخيص المحصل (او) قد المحصل (عربي) .

امام فخر رازي ، تلخيص ، مصر ، ۱۳۲۳ ق ،
سري ، مطبعة الحسينية ، ما کتاب المحصل
، امام بحرراري درمکهلد

استهان ، ۱۳۴۰ ش ، سري ، وريري ، نشرية
دانشکده ادبيات ، باهتمام علامه حسين آهي ،
۱۱۷ ص

۱۸ - جامع سيني مازره معرفت خطا بقا بيا

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگي ، رقي ۲۶ م ،
رسالة خبر واحتيرو آثار و ايجاد و لوايح جامي ،
۱۹ - العج والاختيار (او) الجبر والقدر (عربي)

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگي ، وريري ، صحن
تکثير محمد حسن

طهران ، ۱۳۲۰ ق ، سنگي ، رقي ۵۹ م ،
مقتصر ششم آثار و ايجاد و جام جهان نادر

۲۰ - حل شكلات معييه
طهران ، ۱۳۳۵ ق ، سنگي ، وريري ،
نشرية ۳۰۴ دانشگاه ، چاپ گراوري ،
باهتمام محمدتقي دانش پزده ، ۲۹ م

۲۱ - دوازه ايام در اعيه
صحن اعلى كتب ادعية متدوله بطبع
رسیده است
لکيو ، ۱۹۰۰ م = ۱۳۱۶ ق ، سنگي ، ۱۵۰ ص ،
۲۲ - ديوان شعر

د مجله يعه - ۸۱ ش ۱۱۶ ص ۵۱۱ ،
جع ۵۱۱ ص ۵۱۱

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سري ، قس ، ۶۲ م
مشتي ، ۱۳۱۴ ق ، سنگي ، باهتمام ملك
، لکتاب خيراوري ،

۲۲ - رساله آغاز و انجام :

طهران ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، رفیعی ، ۶۱ ص ،
با رساله جبر و اختیار و جام جهان نثار
لواحق جامی .

طهران ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، حبیبی ، ۶۱ ص ،
نامرصاد العباد در یکجلد

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، دریری ،
نشریه ۳۰۱ دانشگاه ، باهتمام ابرج افشار
۵۰ ص

تبریز ، ۱۳۴۷ ق ، سنگی ، حبیبی ، چاپ
عبدالرحیم ، ۷۸ ص

شیراز ، ۱۳۱۸ ش ، سری ، کنامروشی
جهان نما ، ۴۶ ص

۲۳ - رساله امامت :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، دریری ،
نشریه ۳۰۲ دانشگاه ، باهتمام محمد
دانش پژوه ، ۲۵ ص

۲۵ - رساله طه الفتن بعد لقاء الحیدر و عوار الدن
(عربی)

مصر ، ۱۳۴۲ ق ، سری ، با شرح و تعلق
شیخ ابو عبدالله رنجانی
۲۶ - رساله تولا و تبرا :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، دریری ،
باهتمام محمد تقی دانش پژوه ، ۵۸۸ ص ،
با اخلاق محتشمی و دور رساله دیگر

۲۷ - رساله چرو و کبله :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، دریری ، باهتمام
اکبر دانشرشت ، نشریه ۳۱۱ ، دیگر
۲۳ ص

۲۸ - رساله فی علم اللدی و الکسی (عربی) .

طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، رفیعی ، چاپ شیخ
احمد شیرازی ، ۳۱۰ ص ، در هاشم شاعر
خلاصه

۲۹ - رساله الثعوبیه در هیئت

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سنگی ، دریری ،
کراوری ، نشریه ۳۰۰ دانشگاه ، باهتمام
محمد تقی دانش پژوه ، ۹۲ ص

۳۰ - رساله تقصیر یا قصورات

(نسبت این کتاب از طرفی عرقه اسمعیلیه
بعواحد نصیر دوزار مواجست)

بمشق ۱۹۵۰ م ، سنگی ، رفیعی ، تصحیح
، وادود ۱۶۰ ص

۳۱ - رساله لینه

(سنجش احوال احرام)

طهران ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، رفیعی ، ۱۱۹ ص ،
۳۲ - مسکن خواجه طوسی ،

(درباره چگونگی پدید آمدن چند چیز از
سکی و سوش آن ، اقدمه الواحد لا یصدر
عنه الا الواحد)

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، دریری ، نشریه
۲۹ دانشگاه ، ۲۱ ص

۳۳ - مسکن در معرفت قلوب

طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، خشتی ، باهتمام
علی علی میرزا اقتصاد الساعده ، بی شماره صفحه

طهران ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، خشتی ، خط
محمود بن محمد باقر خوانساری ، بی شماره
صفحه ، با خلاصه الحساب و فارسی هیئت

طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی ، خشتی ، بی شماره
صفحه ، با بیست باب ملاحظه و مدخل منظوم

طهران ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، خشتی ، با
بیست باب ملاحظه

طهران ، ۱۲۷۹ ق ، سنگی ، خشتی ، خط
محمد علی ، بی شماره صفحه ، فارسی هیئت و

مدخل منظوم

طهران ، ۱۲۸۱ ق ، سنگی ، خشتی ، خط

محمد علی، بی شماره صفحه، با خلاصه الحساب
و درسی هیئت.

طهران، ۱۲۸۳ ق، سنگی، خشتی، بی
شماره صفحه، با خلاصه الحساب

طهران ۱۲۹۱ ق، سنگی، خشتی، بی شماره
صفحه، با خلاصه الحساب و هیئت فوشچی

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنگی، خشتی، ۴۵
+ ۶۲ + ۶۳ ص، با خلاصه الحساب و

هیئت فوشچی

طهران، ۱۳۰۱ ق، سنگی، خشتی، خط
احمد بن ملا محمد حسن تفرشی، ۴۳ + ۶۳

+ ۴۳ ص، با خلاصه الحساب و هیئت فوشچی
تبریز، ۱۲۹۳ ق، سنگی، خشتی، چاپ

عبد الرحیم، ۴۲ + ۶۳ + ۴۳ ص، با
خلاصه الحساب و هیئت فوشچی

۳۴ - شرح الاشارات والتعیهات (عربی) -

ابو علی سینا، شرح، طهران، ۱۲۸۵ ق، سنگی،
۱۳۰۱ ق

طهران، ۱۲۸۱ ق، سنگی، رحلی
بی شماره صفحه

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، رحلی،
چاپ شیخ رضا طهرانی، خط کلبعلی ایس

عباس افشار فروزی، با مقدمه آقا علی بن
فتح الله نوری طبرسی، بی شماره صفحه

در هاشم آن حاشیه قطب الدین محمد بن محمد
زاری

مصر، ۱۳۲۵ ق، سری، وری، مطبوعه
المیبریه، ۱۴۵ + ۲۴۳ ص، با شرح امام

صمد زاری

مصر، ۱۹۶۰ م، سری، وری، تحقیق
دکتر سلیمان دنیا، ۵۶۲ ص

استانبول، ۱۲۹۰ ق، سری، وری،
۴۶۳ ص، در هاشم آن شرح قطب الدین

محمد بن محمد زاری و حاشیه محاکمات و
حاشیه ملا میرزا جان

لکهنو، ۱۲۹۳ ق = ۱۸۸۰ م، سنگی،
وری، ۲۳۴ ص، معنی

لکهنو، ۱۲۹۷ ق، سنگی،

۳۵ - شکل القناع (عربی) -

مطبوعه، ۱۳۰۹ ق، سری، وری،

۵۱ ص فارسی + ۲۱۴ ص فرانسوی

۳۶ - قهراشوب، داستان خواجه نصیر،

تألیف سالاری، ترجمه داریوش سیاسی

تدریسی، طهران، سری، دفعی، کانون معرفت
۲۰۰ ص،

۳۷ - القناع

۱۸۷۰ م، سنگی

۳۸ - قول القائل (عربی)

ابو علی سینا، شرح، طهران، ۱۲۸۵ ق، سنگی،
۱۳۰۱ ق

صاء الدین کاظمی خالسی، ۵۱ ص

۳۹ - قول صبره

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، دفعی، ۳۸ ص

نارینه چمر و اختیار و آغار و نظام و جام

جهان نما و لواحق جام

طهران، ۱۳۳۶ ق، سری، وری،

تشریف ۲۹۸ دانشگاه، با اهتمام محمد تقی

دانش پژوه، ۴۹ ص، با ترجمه عربی آن بقلم

رکن الدین محمد جرجانی

۴۰ - قهراشوب - طوسی

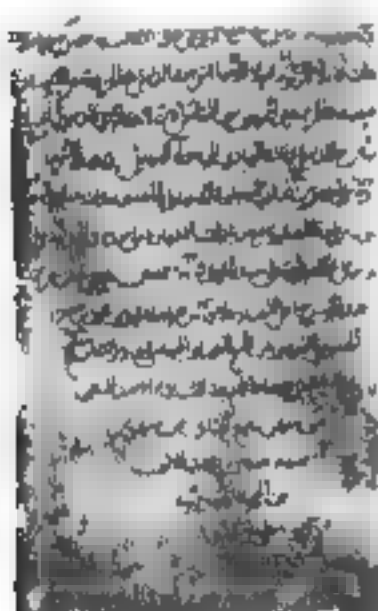
طهران، ۱۳۳۹ ق، سری، وری، ۵۶

اهتمام محمد تقی دانش پژوه، ۵۸۸ ص، با

اخلاق معشقی و دور ساله دیگر

۴۱ - قول القائل (عربی)

- ۴۸ - مداد نور و انعکاس و نور و ظلمت :
طهران ۱۳۰۴ ق، سنگی، حشتی، ۱۶۳ ص،
ممن تحریر الاکرات والمتوسعات
- سید محمد بن محمد بن حسن بن قاسم حسینی
عاملی عینائی جزینی مشهور بابن قاسم :
(رنده در سال ۱۰۶۸ ق)

- طهران ۱۳۰۳ ق، سنگی، رقصی، مصدق
علیق قحار، ۱۶۱ ص، بالزام المواص
و منهاج السالکین،
۴۲ - کتابی نامه .
طهران ۱۳۴۱ ق، سری، وری، نشریه
دانشکده معقول و منقول، بکوشش محمد -
نقی دانش پژوه، ۲۵۴ ص، بار ساله مکرره -
الاخلاق رقص الدین ابو جعفر محمد بن وری
۴۲ - مدد و معاد

- طهران، سنگی، نامرصد، لسان در یک جلد
۴۴ - مجموعه ران

- (۱) رساله در اثبات واجب، ۲. رساله خبر
و اختیار، ۳. رساله در رسم و آئین پادشاهان
قدیم راجع بهالان و معارف آن، ۴ - رساله
سیر و سلوک، ۵ - رساله در قسمت موجودات
۶ - سؤالات شمس (که بی و چو ر آید)

طهران ۱۳۳۵ ق، سری، وری، در

شرفه ۳۰۸ سگام صحیفه منیر و مشهور
۱۳۶ ق

- ۴۵ - مدخل و معطوف در معرفت تلویح
طهران ۱۲۷۶ ق، سنگی، حشتی، خط
علیرضا بن عباس علی، بی شماره صفحه، در
هفت شرح بیست باب ملامظفر
۴۶ - معطوف المؤمنین
(نسبت این کتاب به خواجه نصیر و دراز
سواست)
تهران ۱۳۵۲ ق، سنگی، نشر ایوانوف،
۴۶ ص فارسی + ۹ ص انگلیسی، بافت -
- در یک جلد
۴۷ - دیار (شعاری)
طهران ۱۳۲۰ ق، سنگی، رقصی، با اهتمام
عبدالعزیز نجیب الدوله، ۲۱۴ ص

- ۴۸ - ادب الطی (عربی) :
جلد، طهران ۱۳۸۰ ق، سری، وری،
تصحیح سید کاظم میاموی ۳۳۴ + ۲۸ ص
۴۹ - الامعریة فی الموعظ العربیة (عربی)
(تاریخ فرغت از تألیف، ۱۰۶۸ ق)
طهران ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقصی، ۳۰۰ ص.
طهران، بی تاریخ، سنگی، رقصی، خط محمد
ابن عبدالدقی حسین (امامی) مصنفی، با اهتمام

من بود که بهاء الدین حریمت حج کرد و در
مراحتت آزمی که بروم متوطن شد و در ملذذ
(لارنده) جلال الدین محمد را که سنی به
نقشه رسیده بوده کتبخدا ساخت و در سنه
۶۶۳ هجری متولد شده و آن مولود
سعدیه ولد نام نهادند و بهاء الدین محمد
و لارنده به (لارنده) نقوشه رفته و آن
مرد از وفات بهاء الدین محمد یکی از
مردانش نام بهاء الدین محقق یعقوبی آمده و
جلال الدین محمد مدتی به سال در خدمت سعید
بهاء الدین محقق سر برده و لوری تمام کرد
و بالاخره در پنجم جمادی الآخره سنه ۶۷۲
هجری متوفی شد و شیخ صدیق الدین قوایی رومی
خبر کرد

جلال الدین محمد رومی عمر از سلطان وند
ولادی حیدر وادیر مرد سید رها الدین
محقق و شیخ شمس الدین کزیری ترست و در
وسطان وند - عشر ماه رجب سنه ۷۱۲
وفات یافت
و نایب طبع ملای رومی مشهور و دیوان

حسین بن ملا عبدالله خواستاری، ۲۸۹ ص
قم، ۱۳۷۵ ق، سری، و در سری - مصطفوی
۴۵۲ ص

قاسمی ابوالحسن محمد بن قاسمی ابویعلی
محمد بن حسین بن محمد بن حلب بن الفراء
بنفادی حبلی ابن الفراء :

(۴۵۱ - مقتول ۵۲۶ ق)

فقیه، اصولی، محدث، عارف، عالم رجال، در
شب عاشورا ببغداد مقتول شد و نزد والد
خود بمقبره باب حرب مدفون گردید
(معجم الملأین، ج ۱۱، ص ۲۱۱)

۱ - مایات العبدیة (هریری)

(نعت سار ۵۱۲ ق)

۲ - جزو، قاهره، ۱۳۷۱ ق، سری، و در سری

۱ - تحقیقات شیخ محمد حامد المقتنی ۴۴۵ +

۳۰۸

جلال الدین محمد بن بهاء الدین محمد ابن
حسین بن احمد خطیبی بکری ملای رومی
ملای رومی :

(۶۰۴ - ۶۷۲ ق)

رحمته حقه متوج عروست روایت
مستور است که پدر ملای و من شیخ
بن محمد بن حسن بن احمد خطیبی
بکری مستور شد شیخ بهاء الدین محمد که
ملقب بود بولند دخترزاده سلطان محمد
جو رزمشاه است و سلطان محمد بن جوانی که
داده بود دختر خود را با حسین بن احمد
نکاح بسته بود و بهاء الدین ولد در عنبروم
طاهری و باطنی درجه بلد و مرتبه رجمه
داشت و تولد جلال الدین محمد در شهر به
اول سنه ۶۰۴ هجری و در وی در صغر

عریات بهایت مشهور است و سلطان ولد را
بیر بر وزن حدیقه سنائی عریای نظم است
مشمول بر اسرار مواجید معنوی
(رجال حبیب السیر، ص ۱۳)
سایر مآخذ راس العارفین ص ۹۱ مجالس-
المؤمنین، ص ۳۰۰، تذکره دولتشاه سمرقندی
ص ۱۲۴.

۱ - پیشکش آوردن اعرابی بیار شاه ایران (منوی)
طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، باهتمام علی مقدم
ص ۱۵.
۲ - راجع به -

اصفهان، ۱۳۱۶ ش، سری، وریری، باهتمام
محمد باقر الفت، کتابفروشی بهار، ۲۲۴ ص.
اصفهان، ۱۳۲۰ ش، سری

استانبول، ۱۳۱۴، سری، مطبعة اختر.
استانبول، ۱۳۱۴ ق، سری، مطبعة اختر.
۲ - رساله در معرفت؛

شیراز، ۱۳۴۲ ق، سنگی، در هامش سوره الفاتحه،
۴ - روی روی :
دعای، ۱۳۱۹ ق، سنگی، وریری ۸ ص

۵ - شمس الحقایق، دیوان کتبات شمس بر روی (سفر)
تبریز، ۱۲۸۰ ق، سنگی، رقمی حد عشر
اردو بادی، تصحیح و سافلی خدمات، بر شماره
سجده

طهران، ۱۳۱۶ ش، سنگی، رقمی، علمیه،
ص ۳۷۸

طهران، (منتخب) ۱۲۹۴ ق، سنگی،
بر شماره صفحه.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رقمی (منتخب)
باهتمام مصداق گرجانی، ۱۵۲ ص

طهران، ۱۳۳۵ ش، سنگی، رقمی، اردوی
خط اردو بادی، کتابفروشی ادبیه، ۳۷۵ ص.
طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، وریری، امیر

کبیر، ۶۷۰ + ۶۸۶ + ۴۷ ص
طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، (منتخب)
رواد، باهتمام مصداق گرجانی.

۶ جلد، طهران، ۳۳۶ - ۱۳۴۰ ش، سری،
وریری، شریه ۴۳۰ و ۴۶۲ و ۵۴۱ و
۵۹۴ و ۷۱۲ دانشگاه، تصحیح و روانه،
۳۰۶ + ۳۰۲ + ۲۰۴ + پ + یا ص ۲۹۹
+ ی ۳۰۰ ص

جزء پنجم طهران، ۱۳۳۹ ش، سری،
رجلی، باحوالی و روانه، ۳۰۰ ص + یه
۳۰۰ ص

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، حسی
(منتخب) مطبوعاتی آرمان، ۹۶ ص

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وریری،
امیر کبیر، چاپ دوم، ۱۵۷۰ ص

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، محمد حسن
علمی، تصحیح و حواشی م. درویش،
۴ + ۵۵۶ + ۷۷۴ + ۱۱۸ ص

طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، جیبی، ۱۹۰ ص،
بر گزیده دیوان باهتمام محمد حسن
محبوب.

حد، ۱۲۹۹ ق، سنگی، رجلی
لکهنو، ۱۳۰۲ ق، سنگی، رجلی ۱۰۳۶ ص

لکهنو، ۱۳۳۵ ق، سنگی، رجلی،
۱۰۳۶ ص

لکهنو، ۱۸۷۸ م، سنگی، وریری،
۲۷۸ ص

لکهنو، ۱۸۸۲ م، سنگی، وریری،
۲۷۸ ص

لکهنو، ۱۸۹۵ م، سنگی، وریری، ۵۸ ص
کاپور، ۱۹۰۸ م، سنگی، وریری،
۴۳۶ ص

۶ - تقریرات علمی کو بڑی :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، حشتی ،
مطبوعات صفی عیاش ، باهتمام منصور مشفق ،
با مقدمه جلال همائی و پرتو علوی ، ۸۴ +
۷۶۹ + ۱۵ مس

۷ - تہ جامعہ :

(تقریرات مواضع دارفانہ)

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۳۴ ق ، سنگی ،
رقمی ، خط علی بن جعفر کرکائی باهتمام
ہاشم خواصاری ، ۱۹۳ + ۳۳۰ مس

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، وری ،
نشریہ ۱۰۵ دانشگاه ، تصحیح فروزان ،
۳۸۶ مس

طهران ، سری ، حاور ،

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ،
وری ، ۱۲۸ + ۲۷۱ مس

شیراز ، ۱۳۱۸ ش ، سری ، رقمی ، ۵۲۳ مس
ہند ، ۱۹۲۸ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۴۲ مس

۸ - مثنوی دومی :

طهران ، ۱۳۷۳ ق ، سنگی ، رحلی ،
طهران ، ۱۲۹۹ - ۶۸ ق ، سنگی ، رحلی ،
چاپ محمد رحیم علاء الدولہ ، با کشف -
الابیات ، ۱۳۶ + ۶۳۷ مس

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، وری ، خد
محمد حسن خریادقانی ، از روی نسخہ
میرزا ابوالحسن جلوہ ، با مقدمہ حیدر -
علی مجتہد الادباء ، ۱۷۶ + ۶۷۱ مس

۳ جلد ، طهران ، ۱۳۱۴ ش ، سری ،
رقمی ، اردوی چاپ نیکلس ، ۱۳۰۳ مس
طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، وری ،
محمد حسن علمی ، ۸۱۵ مس

طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سنگی ، وری بردکھ

شرکت تصانی علمی ، خط محمد علی
مدرس زادہ ، کتابروشی فردوسی ، ۶۷۰
+ ۱۷۲ مس ، با کشف الابیات

طهران ، ۱۳۴۰ - ۱۳۴۲ ش ، سری ، وری ،
نشریہ جاویدان ، باحواشی ۲ - درویش ،
کو + ۲۱۸ + ۱۸۰ + ۲۳۳ + ۱۸۳ +
۲۰۶ + ۲۲۹ مس

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، گراوری ، وری ،
از روی چاپ اروپا
طهران ، بی دریغ ، سری ، رقمی ، ہارا کبر
علمی ، ۴۶۲ + ۵۰۶ + ۵۵۷ مس

طهران ، ۱۳۱۵ - ۱۳۱۹ ش ، سری ، رحلی ،
محمد مصطفی ، ۶۶۶ مس ، با کشف الابیات
مطابق للنات ملا عبد اللطیف

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سری ،
۳۱۴

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، ۳۸۱ + ۸۱۸ مس
طهران ، ۱۳۵۸ ق ، سنگی ، وری ، علمی ،
۸۹ + ۸۰ + ۱۰۴ + ۸۵ + ۹۳ + ۱۰۷ مس
طهران ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، وری ، خط
محمد حسن مرتضی خوشنویس میرحاجی ،
۶۶۹ + ۱۰۰ مس

طهران ، از روی چاپ لندن ،

نشر بر ، ۱۲۶۴ ق ، سنگی

مثنی ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، وری بردکھ
ناقص مست محمد طاهر پسر الملک ، ۶۷۴ +
۱۴۵ مس

مثنی ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی ، رحلی ، خط
احمد وقار ، ۹۶ + ۸۶ + ۱۱۲ + ۸۹ +
۱۱۱ + ۱۰۰ مس

مثنی ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ

وقار، احطاط دیگر محاربه روح بقید
کرده، علاقت سمیر آن در نسخه وقار در
آخر دفتر چهارم محمد باقر اصفهانی رقم شده
و در نسخه عدل محمد باقر شیرازی رقم
گردیده (طرائق الحقائق، ج ۳، ص
۱۶۹)

مبش، ۱۲۷۳ ق، سنگی، رحلی، باهتنام
 احمد بن محمد خرم، ۷۶ + ۶۹ + ۸۹ +
 ۷۷ + ۸۴ + ۹۳ م
 دفتر هتم، مبش، ۱۳۰۱ ق، سنگی،
 رحلی.

امشی، ۱۴۱۵ ق سبکی، د بری مردک
خط ناسخی من يوسف عده سوسری
۱۴۵ + ۶۷۲ ص

دانشی، مسکونی، دانش حاجی صاحب، و ...
دانشی، مسکونی، و سراج عبد ...
مسکونی

میشی ۱۲۷۶ و ۱۲۷۷ - سری
۱۲۷۶ + ۱۲۷۷

بسنی، ۱۳۱۰ ق. سبکی و درجی، ۹۶ +
۸۶ + ۱۱۲ + ۸۹ + ۱۰۰ + ۱۲۴ +
۴۰ س

بمبئی، ۱۲۷۰ ق، سنکی، ویری، مطبعة
شهاب الدین بابا حاجی، ۶۰۳ ص

مجلس، ۱۲۷۳ ق، سنگی، و. بری، ۹۶۰ +
۸۶ + ۱۱۲ + ۸۹ + ۱۰۰ + ۱۱۲ ص
کاپور، (منتخب) ۱۲۸۵ ق، سنگی،
وقتی، ۲۲۰ ص

دفتردوم، گانپور، سسکی، رجلی، باشرج
عبدالکریم بحر العلوم، ۳۱۷ ص
گانپور، سسکی، رجلی، ۳۵۴ + ۳۱۷

٤٠٠ + ٣١٤ + ٣٦٠ + ٩٠ + ١٠٠ ص ،
 با حاشية حاكي امداد الله ، درخامه رساله
 فریدون سهرسپادار و انورج المصافي
 ٦ جلد ، لکھنو ، ١٢٩٠ = ١٨٧٣ م ،
 مسکن ، ناشر جابوالعلاء عبدالعلی محمد ،
 دفتر پست و شتم ، ٢٧٣ + ٢٨٦ ص .

۷جلد ، مولا ق ، ۱۹۶۴ق ، سرسودری
باترجمہ نعیمہ بشیر کی

جلد ۶، لندن ۹۲۵-۱۹۳۳ م، سری ۱.
صحیح ریولڈالین ٹیکس، ۱۸ + ۴۶۲
۶۰۶ + ۵۰۶ + ۶۲ + ۲۴ م.

مولیخ، ۱۳۵۲ ق. گراوری نستعلیق بقلم
عبدالکریم بن میر ملک بن ابراهیم بن عماد
حسنی، باعصام علام پردازی، ۳۸۷ +
۱۶ ص

طہران ، (منتخبات و اشاعتات اردو انوار) ۱۳۲۱ء تا ۱۳۳۰ء

طهران، (مشورۃ الاطفال ، انتخاب محمود
محتاج الملک) ۱۳۰۹ ق ، سکر ، رقص ،
۳۲۷ ص

طهران (منتصد) ۱۳۳۶ ش، سر بی، حمصی
مطبوعات آرمین، ۹۲ ص

مطهران، (مستحب) ۱۳۳۶ ش، سرمد، مطبعی،
مطبوعات آرخان، ۹۶ ص

۹۔ عیسا کی بیعت

(فقریات مولوی)

آشاپول، ۱۳۵۵ ق، سری، دکتر قریدون
دود بک، ۱۲۲ م.

طهران ، ۱۳۱۵ ش. سر بی خاور

۱۰ - مکتوبات جلال الدین رومی معاصرین خود :

استانول ، ۱۳۵۶ق + ۱۹۳۷م ، سری ۱ ،
 باهتمام دكتور فريدون نادر بك ، ۷۷ +
 ۱۷۴ م .

طهران، ۱۳۱۵، سری.

طهران، ۱۳۳۵ ش، سنگی، وری، از روی چاپ استانبول، مطبوعاتی پدیده، با اهتمام یوسف جمشیدی و علامه حسین امین، ۳۰۴ ص.

۱۱ - معانی:

مشی، سنگی

۱۲ - معانی مولوی:

بهشی، ۱۳۰۹ ق، سنگی، وری، ۸۸ ص.

۱۳ - بوم رومی:

(بمناسبت شصت و هفتاد و دومین درگذشت)

طهران، ۱۹۵۰ م، سری، وری، نشر دانشگاه پنجاب پاکستان، ۴۴ ص.

محمد بن محمد بن حسین بن احمد خطیبی
تکری بلخی بهاء الدین ولد:

(۶۲۲ق)

پدر مولوی رومی - بلخی گفته اند که بهاء الدین ولد بصحبت شیخ نعم الدین کبری رسیده و از خلفای ویست. و از فرزندان ابومکر صدیق است مادر وی دختر پادشاه خراسان علاء الدین محمد ابن خوارزمشاه بود. چون سن تمیز رسید تحصیل علوم دینی و معارف فقهی مشغول شد چون وی را ظهوری تمام حاصل شد و مرجع عوام و خواص گشته جمعی از علماء چون امام نصیر زاری و غیره بروی حد بردند و بران خروج سلطان وقت متهم ساختند و بر او اربعه عدد خواستند و در آنوقت مولا حلال الدین خردسالی بود از راه بغداد به مکه توجه نمودند چون بغداد رسیدند جمعی پرسیدند که ایسان ارچه طایفه اند

و از کجا می آید و بکجا میروند. بهاء الدین گفت من الله والی الله ولا حول ولا قوة الا بالله. این سخن را بشهاب الدین سهروردی رسانیدند گفت که ما هذا الابهاء الدین. البخی و خدمت شیخ استقام کرد و چون برابری رسید از شتر فرود آمد و زانوی ویرا بوسید و معائب خاتمه استدعا کرد گفت موالی را مدرسه مناسبتر است در مختصره رول کرد محسن خدمت شیخ بدست خود مورد ویرا کشید. روز سوم حریمت مکه نمودند بعد از مراجعت بروم متوجه شدند چهار سال در آذربایجان بودند هفت سال در (لارنده) و در آنجا ملا حلال الدین فرزند خود را در هجده سالگی کد خدا ساختند و در سن ۶۲۳ سلطان ولد فرزند حلال الدین محمد متولد شد چون سلطان ولد بزرگ شد هر کس ایشان را شنید حلال الدین را دیدی برادر آن پنداشتی. بعد از آن سلطان ایشان را ارلارنده بقویه استدعا کرد ملا بهاء الدین ولد آنجا بهیوار رحمت حق پیوست (نصحت الاس، چاپ هند، ص ۲۹۸)

سامرماخذ رجال حسب المیر، ص ۱۳، خرمه الاسما، ج ۲، ص ۲۶۳.

۱ - معارف:

(مجموعه سخنان و مواعظ بهاء ولد)

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وری، نشر وزارت فرهنگ، با اهتمام فروزان ص ۵۰۹

جلد دوم و چهارم، طهران ۱۳۳۸ ش، سری، وری، ۳۴۱۹ ج ۴۱۶ ص

شمس الدین محمد بن محمد بن حمزة قناری حمی قناری، ابن قناری

(۷۵۱ - ۸۳۴ ق)

اراکابر علمای عثمانی و در معانی و بیان و
حیث و قرائات و علوم متداوله و جدید عصر
خود و یکی از چندین رؤسای علمی میباشد
که در آن زمان هر کدام در یک رشته تخصص
و فریب بوده اند. او در بیروت و بروسه و
قسططیبه سبب فساد داشت بعداً به سبب
شیخ الاسلامی رسید و مرد سلاطین عثمانی
مقرب بود. در اواخر ارجمند و ساسده
و بسال ۸۳۴ در گذشت (ریحانة الادب ،
ج ۳ ، ص ۲۲۹)

۱ - عن الایمان فی غیر صورة الفالک (عربی)

آستانه ، ۱۳۲۶ ق ، سری

۲ - مصابیح الاسیر بین المظلوم و المظلم (عربی)

مطابح غلبه الجمع والوجود (عربی)
صدر الدین محمد بن اسمعیل قناری

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، رخد ، خط
محمد صادق بن محمد و ما توسر کانی ، چاپ
شیخ احمد شیرازی ، ۳۴۳ ص ، با حاشیه
میرزا محمد هاشم اشکوری

نظام الدین ابو علی محمد بن محمد بن صالح ابن عیسی هاشمی بغدادی عباسی، ابن الهباریه :

(۵۰۴ -)

شاعری عرب ، ملایم حنمت خواجسته نظام
الملک . مدتی در اصفهان اقامت کرد و سپس
به کرمان هجرت کرد و به آنجا در گذشت
گذشته از دیوان بزرگ او ، کلیله و دمنه
را به عربی نظم کرده و نام آن نتائج المطالبه
نهاد و از جوهره موسوم به الصانع و الناعم

در دو هزار بیت مانند کلیله حکایت در زبان
حیوانات نام صدقه بن منصور بن دبیس
صاحب حله کرده است. وفات او بسال ۵۰۴
است (لئلت نامه دهخدا ، ص ۳۶۰)
تکف سماعی ، اشعار کثیری در مرثیاتی امام -
حسین ع و مدح آل رسول دارد
(فوائد الرصویه ، ص ۶۲۰)

سائر مآخذ - معجم المصنوعات ، ص ۲۷۱ ،

دیل کشف الظنون ، ج ۲ ، ص ۶۲۱ ،

۱ - الصالح و الباطل (شعر عربی) :

مصر ، ۱۲۹۲ ق ، مطبعة الادبية

بیروت ، ۱۸۸۶ م ، سری ، رقمی ، ۱۴۳ ص

بغداد ، ۱۳۴۳ ق ، سری ، رقمی ، چاپ دوم ،

۱۱۴ ص

لکهنو ، ۱۸۴۷ م ، سنگی ، رقمی ، ۶۰ ص

۲ - نتائج القلم فی علم کلیله و دمنه (شعر عربی)

بمشق ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی

۳ - بیشتی ، ۱۳۱۷ ق ، سری ، در پیری ،

۲۲۴ ص

بغداد ، ۱۹۰۱ م ، سری ، مطبعة النسابیه

۲۸۹ ص

رشید الدین محمد بن محمد بن عبد الجلیل

بلخی فاروغی رشید وطواط :

(۴۸۰ - ۵۷۸ ق)

از کترین ادیب ایران است که از این خاندان
مسمم شده ، در بلخ ولادت یافته و جوانی
خود را در تحصیل ادبیات در آن دیار
گذرانیده است سپس خدمت علاء الدین
انور هندو برشته شده و مدت سی سال در
خدمت وی گذرانده و صاحب دیوان وانشای
وی بوده و در زمان خویش در نظم و نثر
عربی و فارسی ممتاز درجه شهرت برسیده

است و عاقبت در سال ۵۷۳ در خوارزم وفات
کرد و بیش از نود سال عمر کرده بود او
یکی از بزرگان ادبیات ایران است و در
نظم و شرفارسی و عربی مهارت تام داشته .
(سائنامة هارس بقلم سعید نفیسی)

سایر مآخذ : مجمع المصحاء ، ج ۱ ، ص ۲۲۲ ،
تذکره دولتشاه سمرقندی ، ص ، مجله
ارمغان ، سال ۶ ص ۲۴۱
۱ - حدائق العربی و قلیق الشعر :

طهران ، ۱۲۷۲ ، سنگی ، جیبی ، بی
شماره صفحه

طهران ، ۱۲۹۱ ، سنگی ، جیبی (خلاصه
حدائق) خط نصر الله تفرشی ، بر شماره صفحه ،
صص منتخب اللغات رشیدی

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، با اهتمام
آخوند ملا صدرا الحسینی و علامه خواجه ساری ،
صص دیوان قاضی و عربیات فردوسی
بسطامی .

طهران ، ۱۳۲۱ ق ، رقی ، با اهتمام عباس
مصاد السلطنه ، ۱۰۴ ص
طهران ، ۱۳۰۸ ق ، سری ، خشتی ، با اهتمام
عباس اقبال آشتیانی ، ۲۴۵ ص

طهران ، سری ، مطبعة مجلس ، ۱۵۰ ص ،
طهران ، ۱۳۳۹ ق ، سری ، وری ،
بارانی ، ۷۳۷ ص ، با دیوان رشید و طواط
بمشی ، ۱۳۲۲ ، سنگی ، صص منتخب -
اللغات .

۲ - دیوان شعر

طهران ، ۱۳۳۹ ق ، سری ، وری ،
بارانی ، با اهتمام سعید نفیسی ، ۷۳۷ ص ،

یا حدائق الشعر

۳ - قصیدات نظریات (شعر عربی) :

طهران ، ۱۲۷۲ ، سنگی ، خشتی ، صص
شرح معانی السبع
۴ - مجموعه الرسائل (عربی)

خره اول ، مصر ، ۱۳۱۵ ق سری ، وری ،
۹۳ ص .

۵ - مطلوب كل طالب من كلام علی بن ابي طالب (عربی
ترجمه شعر) :

(مائه کلمه ، صد کلمه)

انتخاب جاحظ ، ترجمه شعر فارسی

تبریز ، ۱۲۵۹ ق ، سنگی

تبریز ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رقی ، چاپخانه
حاج احمد آقا ، ۴۲ ص .

اصفهان ، سری ، با اهتمام مصباح الدین مهدی
۵۱ ص

کتابك ، ۱۸۳۲ م ، با ترجمه آلمانی .

طهران ، ۱۳۰۴ ق ، از روی چاپ آلمان ،
فصل دوم ، متن حضرت فاطمه و دشوار
و جواب حضرت رسول ص

تذکره رشیدی ، خط و طواط .

طهران ، ۱۳۳۸ ق ، سری ، وری ،
نشریه ۵۷۱ دانشگاه ، تصحیح دکتر قاسم
نوسرکائی ، ۱۳۳ + ۲۶۲ ص

ابو عبد الله محمد بن محمد بن محمد بن

عبد القادر الحسینی الادهمی :

(۱۲۹۶ ق -)

سال ۱۲۹۶ ق تولد یافت (معجم المؤلفین .

ج ۱۱ ص ۱۹۰)

۱ - تذکره المراجع والنصیر (عربی)

مصر ، ۱۳۴۹ ق ، سری

۲ - لومع الامضاء فی جوامع الاهداء (عربی)

مصر ، ۱۳۴۴ ق + ۱۹۲۶ م ، سری .

سید محمد بن محمد بن عبدالله قطیعی
احوالی قایمی نوربخش:
(۷۹۵ - ۸۶۹ ق)

سش بهمه واسطه امام کاهن ع میرسد
مولدش اخصه و مولد والدش قطب بوده
پدرش سمر. ت مشهد رموی رفته و در
قزین متاهل شد و سید محمد در ۷۹۵ متولد
گردید و بعد از تکمیل کلمات معقول و منقول
دست ارادت پخواجه عبدالحق ختلاسی داد
و با برمنند خلاف خواجه نهاد. آخر خواجه
با وی بیعت کرد و در میدان میر بیعت کردند.
بنیر سید عبدالله مشهدی که حاضر نبود و بعد
هم قبول نمود. خواجه در حق او گفت که
میرزا شاهرخ گر عتار شد خواجه و را از این
کشته میداد و سید محمد فوت شاهرخ در
سنة ۸۶۹ و قاتل او

شیخ محمد لاهیجی صاحب شرح کس و مشهور

دست. حنفی، دست. آیینی، قایم
دارد معجمله شعره در دگر مشایخ

(نام ۱۱۱ ق، ص ۱۲۵)

در فهرست رمویه ج ۲، ص ۳۱۷ مکتوب
است که او در قرعة سولقان در گذشته و در
آنها مدقونست

سایر مآخذ: بهارستان، ص ۲۰۸. فهرست
مجلس، ج ۳، ص ۴۹۹

۱ - رساله نوربخش:

(در احوال و اصطلاحات صوفیه)

شیراز، ۱۳۴۲ ق، در هاشم صبح المثنای
۲ - کشف الحقیقه فی بیان عوالم الکثیرة (الشعر)

۶ خط، ۴۳، ۱ - ۱۳۴۵ ق، باهتمام

حاج سید احمد نوربخش و سید رحیم دهکردی.

۸۰ + ۸۴ + ۷۶ + ۸۴ + ۸۰ ص

۳ - بهار الندی.

سببی، ۱۳۲۹ ق، سنگی، ۱۶۸ ص.

ابن لغزی ابوالبرکات شیخ بدرالدین محمد ابن
قاسمی رضی الدین محمد بن عبدالله بن بدر ابن
عثمان بن جابر لغزی، لغامری الشافعی:
(۹۰۴ - ۹۸۴ ق)

فقه، سولی، مفسر، مغری، محبب، ادیب
شاعر، نویسنده در چهار دهه دی ۹۰۴
بدمشق تولد یافت. پس از تحصیلات معدمائی
با والد خود بقره رهسپار شد و در آنجا
بمجموعات خود ادامه داد. بعد از فراغ
از تحصیل شریکس پرداخت در اواسط عمر
خود مبروی شده و در شانزدهم شوال ۹۸۴
بدمشق در گذشت و در مقبرة شیخ ارسلان
مدفون گردید

(معجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۱۲۷۰)

۲ - الفراج فی لزاج (عربی)

سببی، ۱۳۴۹ ق، سری، مطبعة الترقی

ابوعلی محمد بن ابی الفضل محمد بن عبدالله
ابن محمد بن عبدالرحمن بن عبدالله بن عیسی
کمپنی بلعمی:

دومین دربر از خاندان طلمین و اراغی اصل
عصر خود و پدر او ابوالفضل بلعمی: رت
سریس احمد کرده و پسرش محمد و
عبدالملك بن نوح و وزارت امیر صالح ابن
ابن منصور بن نوح سامانی داشت (سك شماسی
بهار، ج ۱، ص ۱۰۸).

او بعد از عزل ابوعلی دامغانی دوری چند
بر مسند وزارت نشست و سببی آنکه اختلال
احوال آن مملکت را دید، آن بود که دو

تدارك نمواند نمود ، امير اوج غر بر در او
خوارزم بار طلبد و ثانياً بشكفل آس نخل
مأمور گردانيد ، در تاريخ گزيده مسطور
است كه ابوعلی محمد بن محمد بلخی و بر
محمود بن عبدالملك بن اوج بود و تاريخ
محمد بن خريطري را او ترجمه نمود
(دستورالوزرا ، ص ۱۱۳)

۱- برآمدن سبك شاسي بهار ، ج ۱ ، ص ۸
۱- تاريخ طبري (ترجمه) :

۱- ابو جعفر محمد بن خريط طبري ، ترجمه
تاريخ الرسل و الملوك از عربي ، فارسي ،
لكنون ، ۱۲۹۱ ق ، سگي ، وريزي ، ۷۹۹ ص ،
كاهور ، ۱۳۳۴ ق ، سگي ، وريزي ،
ص ۸۰۰

۲- تاريخ طهمي

(تكميله و ترجمه تاريخ طبري ،

طهران ، ۱۳۴۹ ش ، سري ، وريزي ،
تصحیح محمد تقی ملك الشعراء بهار ،
نگوش محمد پروين كندادي ، نشره
وزارت فرهنگ ، ۹۳ + ۱۲۳۲ ص

۳- ترجمه تاريخ طبري تحت مربوط بايران

طهران ، سري ، وريزي ، باهتمام محمد
جواد مشكور ، كتابفروشي خيام ، ۵۲ +
ص ۳۷۲

ابن باظم بدرالدین محمد بن محمد بن مالك:
(۶۰۱ - ۶۸۶ ق)

فرزند ابن مالك صاحب الفيه است وی علاوه
بر ادب در فقه و اصول پير دست داشت و علوم
ادبيه را در شام نزد پدر آموخت و پس از
فقار و كندورتي مابين هند و پسر به بعلبك
رفت و متدرس اشتغال ورزید و پس از مرگ
ابن مالك مردم دمشق او را حواسته و بجای
پدر نشاندند ، او الفيه و بعضی كتب دیگر

ابن مالك را شرح کرده است ، وفات وی
سال ۶۸۶ بوده است (لغت نامه دهخدا ،
ص ۲۵۶)

سایر مآخذ : معجم المطبوعات ص ۲۳۴ ،
مهرست مدرسه سپهسالار ، ج ۴ ، ص ۳۳۵ ،
نامه دانشوران ، ج ۱ ، ص ۱۱۹
۱- شرح الفیه ابن مالك .

طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سگي ، وريزي ،
خط عالی اکبر بن محمد هادی حواصري ،
بر شماره صفحه

ابو عبداللہ محمد بن محمد بن محمد العسلي
العسلي .

۱- الفیه ابن مالك (عربي)

مجله ۱۳۴۰

ابو عبداللہ محمد بن محمد بن محمد العسلي
القيرواني الله ساني الله لكي ، ابن الحاج -
القيرواني :
(۷۳۷ ق)

در فاس تولد يافت و در آنجا تحصیل فرمود
نمود و بعدها رهبر گردید ، در اواخر
عمر از چشم نابینا شد و در حدود هشتاد
سالگی در گذشت (معجم المؤلفين ، ج ۱۱ ،
ص ۲۸۴)

۱- شوس الاقوال و كنوز الاسرار (الكبرى) (ار)
الحر و الاطلاق (عربي) .

مصر ، بی تاريخ ، سري ، رقمی ، ۱۵۲ ص ،
۳- المدخل (عربي) .

۲- جلد ، مصر ، ۱۳۸۰ ق ، سري ، ۳۱۱ +
ص ۳۴۸

حاج ملا محمد بن محمد بن محمد بن احمد
مقدس زنجانی :

سایر مآخذ ، دائرة المعارف خلیلی ، ج ۱ ،
ص ۴۳۶ دائرة المعارف آریانا ، ج ۱ ،
ص ۸۹۳ .

۱ - شرح البیون ، شرح رسالة ابن زینود (عربی) .
۲ - رسالة الهدیه لابن زینون (عربی)

مصر ، ۱۳۷۷ ق ، سری ، (رقم ۱۳۷۷ ق) ،
ص ۳۰۴

در حکمیات استاد اعظم مود و اردیاصیات او
را صاحب مقامات بلکه کرامات میدانستند
طیب الله رمسه (الماتروالانار ، ص ۱۶۳)
سایر مآخذ القهرست لشاهیر علماء الزنجان
ص ۱۱۹

۱ - حمرة الوزراء لراذیوم العباد (عربی)
طهران ،

۲ - مفتاح الجنة صبی با وارخته

تبریز ، ۱۳۸۵ ق و ۱۳۰۶ ق ، سگی .
طهران ، بر تاریخ ، سگی ، خشتی ، ۲۸۹ ص
طهران ، ۱۳۰۸ ق ، سگی ، خط اسد الله
طالقانی

طهران ، ۱۳۲۱ ق ، سگی ، در ، پری
ص ۳۱۶

طهران ، ۱۳۷۶ ق ، سری ، در ، پری
کانون کتاب ، ۳۰۳ ص

ایران ، ۱۳۰۵ ق ، سگی ، در ، پری
بی شماره صفحه .

مشهد ، بر تاریخ ، سری ، رفعی کاسر ، شی
مردوسی ، ۳۵۵ ص .

محمد بن محمد بن محمد بن صالح الحاجی

البوسوی الازهری :

(- ۱۳۶۵ ق)

در بوسنة از نواع یوکلادی تولد یافت
و در قاهره تحصیل علم نمود و در حدود
سویس جاسا لگی در بوسنة و مدت یازده

(مجموعه مؤلفین ، ج ۱۱ ، ص ۲۸۵)

۱ - جوهر الاسی فی تراجم الشعراء والعلماء والبوسنة
(عربی)

مصر ، ۱۳۴۹ ق ، سری

محمد بن محمد بن محمد بن عبد الله بن نظام

الجهیني الهزدي الوزير :

(- ۷۶۳ ق)

۱ - مشن در شمس این زمان بود و مؤلف
که به اسم الامراء علی حکایات السلیوقیة
در تاریخ سلجوقیان که مطالب آنرا از
کتابهای دیگری برداشته و حتی تکرار
از مآخذ خود تکرار کرده است و در ضمن انشاء
آن بواسطه کثرت استعمال لغات عرب و
تکلف بیمورد بسیار ثقیل است و در عداد
همه کتاب نیست که از ساق زبان فارسی
خارج است (سالنامه پارس بقلم سید نفیسی)
سایر مآخذ قهرست کنجده آسمیة دکی ،
ج ۳ ، ص ۱۰۶

این زیاده فاضی جمال الدین یا شهاب الدین

محمد بن محمد بن محمد بن حسن قرشی اموی

مصری :

(۶۸۶ - ۷۶۸ ق)

از خاندان عبدالرحیم بن تاجه مولد او
نویسنده دین سال ۶۸۶ و از ۷۱۶ به بعد در
دمشق گاهی در حماة نزد ابوالفضل مورخ
مشهور بسر برد و در سال ۷۶۱ قاهره رفت
و مقام رازداری سلطان ناصر حمین یافت
هم بدانجا بسال ۷۶۸ در گذشت (لغت نامه
دهخدا ، ص ۳۵۶)

۱- الدراسة في الحكایات المأخوذة:

لندن، ۱۳۲۷ ق + ۱۹۰۹ م، سری،
رقم، ۱۷۸ + ۶۱ م
مصر، ۱۳۲۹ ق، سری

لقی ۱۱ بن ابوالفضل محمد بن محمد بن محمد
ابن محمد بن عبدالله بن محمد بن عبدالله بن
فهد هاشمی علوی شافعی، ابن فهدی:

(۷۸۷ - ۸۹۰ ق)

مورخ - در ربیع الثانی سال ۷۸۷ به اصفهان
ارتوابع - متولد شد و در هفتم ربیع الاول
سنه ۸۷۱ به مکه در گذشت

(معجم المؤلفین، ج ۱۱، ص ۲۹۱)

۱- لفظ الاطلاق بدیل طقات الحفظ (عربی)

شمس الدین ابوعبدالله الدهیری، دهل، دمشق،
۱۳۴۷ ق، سری، وزیر، ۴۵۴ م، ۵
ذیل تذکره الحفاظ سیوطی در یکمجلد.

شمس الدین ابوالخیر محمد بن محمد بن
محمد بن محمد بن علی بن یوسف العمری
الدمشقی الشافعی ابن الحر بن:

(۷۵۱ - ۸۳۳ ق)

در شب ششم ۲۵ رمضان سال ۷۵۱ در دمشق
متولد شده و در دوازده سالگی قرآنرا حفظ
کرده پس از صرف مقداری اوقات خود
را به علم حدیث، مطالعه و تحصیل قرائات
مختلف برآمده و هفت قسم آنرا بخوبی فرا
گرفته، در سنه ۷۶۸ به مکه رفته و از آنجا
بمصر هجرت کرده و در عصر بپایان رسانیده قسم
قرائات مسلط گردید، بعد دمشق معاودت
نموده و تحصیل فقه و حدیث پرداخت،
پس بپاره واسکندریه رفت و در سنه ۷۹۳
بسمت قاضی دمشق منصوب گشت، بعد ها

سلاد ماوراء النهر و سمرقند و خراسان و
هرات و یزد و اصفهان و شیراز - سفر کرده
و ثانیاً مکه مشرف شد، و دوباره بشیراز
باز گشت و در روز جمعه بهم ربیع الاول سنه
۸۳۳ در شیراز وفات نمود.

(دائرة المعارف خلیلی، ج ۱، ص ۱۸۱)
سایر مأخذ لغت نامه دهخدا، ص ۲۹۹،
شدالارار، ص ۴۵۵، شدات، الذهب، ج ۷،
ص ۲۰۴ معجم المطبوعات، ص ۶۲.

۱- الحصن الحصین (عربی)

لکهنو، ۱۸۷۷ م، سنگی، وزیر، ۴۸۱ م،
۲- نایه نایه، مختصر طبقات القراء (عربی)
۳- جلد، قاهره، ۵۱ - ۱۳۵۳ ق، سری،
وزیر، ۶۲۹ + ۴۱۲ + ۲۲۲ م

۳- الجهر الامجد (عربی)

مصر، ۱۳۴۷ ق

۴- لاجمعه القرائین ورمضان الطالین (عربی)

قاهره، ۱۳۵۰ ق، سری، مکتبه القدسی،
۷۹۹ م

۵- منظومه الذریة الموسومة بالقدرة فی علم التنبؤ و
(شعر عربی)

طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، جیبی، چاپ
شیخ احمد شیرازی، ۱۳۴ م، با مقود -
لحمان و بدیمیه ابن حبه الحموی.

دعوی، ۱۸۸۸ م، سنگی، وزیر، ۱۴۴ م
۶- القرائین قرائات العشر (عربی)

دمشق، سری، وزیر، ۹۶۲ م

۷- جلد، مصر، بی تاریخ، سری، وزیر،
تمصحیح علی محمد الصانع، ۵۱۰ + ۴۷۴ م
۷- النایه، طبقات القراء (عربی).

۸- جلد، قاهره، ۱۳۵۲ - ۱۳۵۴ م، سری،
وزیر، بزرگه، ۱۰۳۳ م

ابو منصور محمد بن محمد بن محمود -

المازندرانی المرقندی :

(۳۳۳ ق)

متکلم ، اصولی ، سال ۳۳۳ در سمرقند وفات

یافت

(معجم المؤلفین، ج ۱۱ ، ص ۳۰۰)

۱- شرح فقه الاظهر (عربی)

حیدرآباد دکن، ۱۳۶۵ ق، سری، دربر،

چاپ دوم، ۳۲ ص، ضمن رسائل السبعة فی

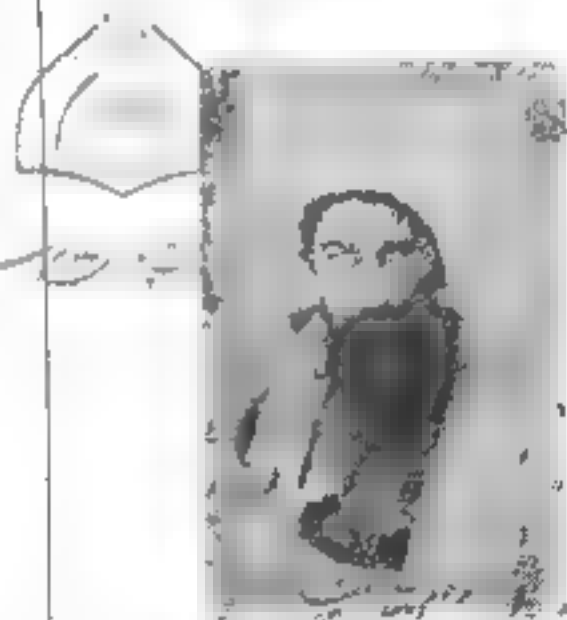
المفائد

ابو عبدالله محمد بن محمد بن نعمان بن

عبد السلام بغدادی معروف بابن معلم ملقب

بشیخ مفید :

(۳۳۶ - ۴۱۳ ق)

در ۱۱ دی القعدة ۳۳۶ در [عکیرا] واقع

درده عرسعی بغداد متولد شد، در کودکی

با پدر خود ببغداد آمد، بعد از تکمیل

مقدمات بدرس ابو عبدالله حسین بن علی جعل

و پس از آن نزد ابو ناصر علی بن یاسر حاضر

شد حد اربعینی از عهده بحث در پی برد

و پرا یعلی بن عیسی دسانی از بزرگان

علمای کلام هدایت نمود. شیخ مفید بمجلس

او حاضر شد و موسوع سؤال مردی را که

جواب شنیده و رفته بود پیش کشید و با

زمانی بحث پرداخت. زمانی در پایان

مجلس نامه بعنوان ابویاسر نوشته و سفارش

شیخ را بدو نمود و در آن نامه او را بمفید

ملقب کرده بود. گفته ام، شهر آشوب در

معالم العلماء وجه تسمیه بابن لقب از جانب

صاحب الامر است.

وی از بزرگترین متابع شیعه و رئیس و

استاد آنان بوده و عده ای متاخر از او همواره

وی استفاده نموده اند و عل او در علم فقه و

کلام و روایت مشهور قرار آنست که بوصف

در آید. فقه، عالم، موافق ترین اهل زمان

خود و اعلم آنان، ده است ریاست امامیه

در زمان او بوی منتهی گردید. در صناعت

کلام و فقه بر همه پیشی و برتری داشت.

کلام و فقه بر همه پیشی و برتری داشت.

امسارش بین علمای امامیه اینست که

توفعاتی از ناحیه ولی عصر برای او رسیده

و عین توفیقات از جمله در حاکم مستدرک

الوسائل مندرج است.

متابع وی بالغ بر پنجاه نفر از جمله

ابوالقاسم جعفر بن قولویه، شیخ صندوق

این بابویه و غیره جماعتی از علماء نزد او

تلمذ کرده اند مانند: سید مرتضی علم

الهندی، مفید رسی، شیخ طوسی، سلار و

غیره.

چون پدر شیخ مفید معلوم لقب داشته از این دو

نام معلوم شهرت یافته است. او در شب سوم

ماه رمضان سنه ۴۱۳ در بغداد وفات یافت.

در تشییع جنازه اش جمعیت پندی بود که

میدان (استان) با آن وسعت گنجایش آنرا
نداشت. سید مرتضی علم الهدی بر وی مدار
خواند و در منزل خود مدفون گردید. بعد
از دو سال چماره اشرا بمقابر قریش نقل
دادند و در پائین پای حضرت امام موسی
کاظم ع نزد یک من قولونه استاد خویش
مدفون گردید. الآن مقبره اس در رواق ثلث
یا نمودار است، تألیفات او بدو بست محل
میرسد، لجهشی در رجال خود اسامی آنها
را ذکر نموده است

(فوائد لرسوله، ص ۱۶۲۷)

۱- الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد (عربی)

(شرح اسامی، حدیث عمر، شاهد الجمع)

تبریز، ۱۲۸۵ ق، سنگی، رقمی، خط محمد

ابن علی محمد تبریزی، با اعتماد ملا محمد

تویش، بی شماره صفحه

تبریز، ۱۳۰۸ ق، سنگی، دربر، ۴۰۰ ص

اصهان، ۱۳۶۴ ق، سری، رقمی، مطبوعه

طلوع، ۳۳۵ ص

تحفه، ۱۳۸۲ ق، سری، دربر، مکتبه

الحیدریه، ۳۶۸ ص

طهران، ۱۲۹۵ ق، سنگی، جیبی، با اعتماد

ملا محمد تربتی بایجی، بی شماره صفحه

طهران، ۱۲۹۸ ق، سنگی

طهران، سنگی، تصحیح سید علی قاسمی

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنگی، دربر، ۴۰۰ ص

طهران، ۱۳۱۷ ق، سنگی، رقمی، با اعتماد

حسینقلی مستوفی، تصحیح شیخ علی نقی اس

حبیب الله گیلانی، ۳۳۵ ص

طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، حشوی، ۳۳۵ ص

طهران، ۱۳۷۲ ق، سنگی، جیبی، بدون

مشخصات طبع، ۴۰۳ ص

طهران، ۱۳۷۷ ق، سنگی، دربر، آخوندی

تصحیح سید محمد کاظم میاموی، ۳۴۵ ص

طهران، ۱۳۷۲ ق، سنگی، دربر، اسلامی،

۳۴۵ ص

۳- الاعلام فیما انقط علی الامامة من الاحکام (عربی)؛

نصف، ۱۳۷۰ ق، سری، حشوی، دارالکتب

التجاریه، ۲۶ ص

۳- الاصحاح فی امامة علی بن ابیطالب (عربی)؛

نصف، ۱۳۶۸ ق، سری، رقمی، مکتبه الحیدریه،

۱۳۹ ص

نصف، ۱۳۶۹ ق، سری، رقمی، چاپ دوم،

۱۶۳ ص

۴- الامالی (عربی)

نصف، ۱۳۵۱ ق، سری، مکتبه الحیدریه،

۲۲۴ ص

نصف، ۱۳۶۷ ق، سری، رقمی، مکتبه

الحیدریه، ۲۲۷ ص

نصف، ۱۳۸۱ ق، سری، رقمی، چاپ سوم

۲۳۵ ص

۵- (الف) اوائل الطالان فی المذاهب والحدیثات

(عربی)

با مقدمه و تعلیقات شیخ عبداللہ زنجانی

۶- (ب) شرح نهج الصادق او تصحیح الاعتقاد (عربی)

با مقدمه و تعلیق سید هبة الدین شهرستانی

تبریز، ۶۳-۱۳۶۴ ق، سری، دربر،

سروش، تصحیح و اهتمام و حواشی و مقدمه

حاج عباسقلی آقا واعظ چرندابی، ۲۳۲ ص

تبریز، ۱۳۷۱ ق، سری، چاپ دوم، ۷۷+

۱۲۸ ص

۷- ایمان ایطالب (عربی)

نصف، ۱۳۷۲ ق، سری، دربر، مکتبه

الحیدریه، ۲۰ ص، ضمن مجموعه کفایه

المطلوبات

٨- الجمل الصرة في حرب الصرة (عربي).

نصف، بي تاريخ، سري، رقي، ٢٢٠ ص
نصف، ١٣٦٨ ق، سري، رقي، چاپ دوم،
٢١٨ ص.

نصف، ١٣١٢ ق، سري، رقي، ٢٣٢ ص

٩- جواب اهل الجدار (عربي)

(در نفى سهولت ص)

طهران، سنگي، رجلي، ٢٩٧ ص، ضمن
مجلد دوم بحار الانوار

١٠- النعمان رسائل في الفات الحجة (عربي)

(١- الفصول العشرة - ٢- من مات ولم يعرف

امام زمان له مات ميتته عليه - ٣- انه لو اجتمع

على الامام معه عشر رجل يوجب عليه الخروج

٤- ما ليس الموجب، لا يستدر الامام وعيته

٥- دليل على وجود الامام صاحب العجة)

نصف، ١٣٧٠ ق، سري، رقي، دار الكتب

التجارية، ٣١ - ٢١ ص

١١- رسائل شيخ المفيد (عربي)

(١- المذنبات وانه امر بحسين الخلفاء

والامامة - ٢- القلار كثر - ٣- امره - ٣-

رسالة في النقص على امير المؤمنين بالخلاف

٤- رسالة في تحقيق النقص المصير الى

النسب، يعني معاشر الانبياء لا نورثه - ٥- رسالة

في تحقيق لفظ المولى - ٦- رسالة فيما اشكل

من خسرمانية المظية - ٧- رسالة في تعيين

امير المؤمنين - ٨- جميع الانبياء غير

محمد ص، هذا اخوة المسائل السروية)

نصف، بي تاريخ، سال انتشار ١٣٧٠ ق،

سري، رقي، مكتبة التجارية، ٦٦ ص

١٢- الفصول العشرة في الفقه (عربي)

نصف، ١٣٧٠ ق، سري، رقي، ٥٦ + ١٤

ص، باحوال الائمة راوي دري كجلد،

١٣- الأصول المختارة من العيون والنعمان (عربي)

(مجالس شيخ مفيد)

شيخ مفيد، اختيارات مسند مرتضى اركشيب

العيون والمحسن، نصف، بي تاريخ، سري،

وريري، ١٤٠ ص

نصف، بي تاريخ، سري، رقي، مكتبة -

الهندرية، چاپ دوم، ١٣٨ ص

١٤- سار النية (عربي).

(وقائع ايام واعمال آن)

نسر، ١٣١٣ ق، سنگي، خط عبدالصمد،

با توضيح المقاصد و تقويم المحسنين و

صالح النفود استر ابادي و رساله در الفاظ و

عقود و ايماعات فاضل مراغة.

طهران، ١٣١٥ ق، سنگي، رقي، ١٢١ +

٥٩ ص ضمن مجموعة ثمان رسائل

١٥- لدنعه في الله (عربي)

طهران، ١٢٧٦ ق، سنگي، رجلي، ضمن

جوامع الفقه

طهران، ١٢٧٤ ق، سنگي، رجلي، مطبعة

استاد محمد تقى ليريري، ضمن فقه ارحا

١٦- المكت الاضداد (عربي)

بفداد، ١٣٤٠ ق، سري، بتصحيح سيد هبة -

الدين شهرستاني

بفداد، ١٣٤٣ ق، سري، تصحيح وحاشية

سيد هبة الدين،

١٧- الهراية في الله (عربي)

طهران، ١٢٧٦ ق، سنگي، رجلي، ضمن

جوامع الفقه.

عماد الدين ابو عبد الله محمد بن صفى الدين

ابى الفرج محمد بن نعيم الدين ابى الرحامد

معروف بابن اخى الفريز ملقب بعماد الدين

الكاتب الاصفهاني :

(٥١٩ - ٥٩٧ ق)

شوقی حبیب و استاد احسان عباس، ۴۵۹ ص
جزء اول، قاهره، ۱۹۵۱ م، سری، وزیر،
۲۹۳ ص

ابوالوفا محمد بن محمد بن یحیی بن اسمعیل
ابن العباس البورجانی:

(۳۲۸ - ۳۷۶ ق)

از مردم بورجان شهر کیمیاگران میان‌هرات
و نیشابور، حساب مشهور یکی از ائمه‌مجاهدین
در علم هندسه و او را درین علم استخراجات
عریبه است که کسی پیش از او بر آنها دست
نیافته است و او بر کثرت علمای ریاضی
اسلام است و این حلکان گویند شیخ کامل
الدین ابوالفتح موسی بن یونس که در علوم
هندسه و حساب قدح‌اعلی و بد طولی داشت
در نسخ کتب ابوالوفا مطالعه داشت و در
کتاب‌های خود بر آنها اعتماد میکرد
و کتب او در دربار مقامات خود حجت
بود و ابوالوفا را در استخراجات او در
تخمین لیکو و سودمند است ولادت وی
برور چهار شبیه هشتاد شهر رمضان سال
۳۲۸ به شهر بورجان بود و وفات او بیان
۳۷۶ روی داد و سال ۳۴۸ او عراق رفت
و من تاریخ ولادت وی را در کتب الفهرست
ام‌الفرج ابن‌لیدیم یافتیم لکن در آنجا
تاریخ وفات نبود و بیست سال پس از آن
تاریخ وفات ابوالوفا را در تاریخ شیخ‌الدین
الانیر دیدیم و کتاب ملحق کردم انبیا
و ابن‌لیدیم در شرح حال او گویند وی نردعم
خوش معروف بی‌عمر الفدرالی و خال خود
موسوم بای عبدالله محمد بن غنیمه علوم
اعداد و حساب آموخت و ابو عمر هندسه را از

ابو کابرقها و ادبای شافعی سال ۵۱۹ در
اسفهان تولد یافت و در بغداد نشو و نما نمود
در مدرسه نظامیه فقه و حدیث و ادبیات فرا
گرفت، پس به بلاد مختلف مسافرت کرد.
عاقبت در شام بوزارت صلاح الدین ایوبی
رسید. در اول رمضان ۵۹۷ به دمشق در گذشت
و در مقابر صوفیه مدفون گردید (ریحانة -

الادب، ج ۳، ص ۱۲۸)

۱ - تاریخ العصر و تاریخ اهل العصر (عربی)

(دیل زینة العصر)

۱ - یشیمه الدهر فی معانی اهل العصر،

ابو منصور ثمالی ۲ - دمه‌انصر و عصره

اهل العصر، ابوالحسن علی بن الحسن بن علی

ابن ابی‌الطلب (اباخری، دیل‌یشیمه الدهر

۳ - زینة الدهر ابوالمعالی سعد بن علی الورق

القطری، دیل دمه‌انصر ۴ - خریده -

انصر و خریده اهل العصر عماد کاتب اسمعیلی،

دیل زینة الدهر ۵ - السبل علی الدیل ایوبی

ارعماد کاتب ۶ - و حاج دمه‌انصر و حاج

روحه‌انصر، ابوالحسن علی بن رید، بی‌همی

دیل دمه‌انصر ۷ - شرح دمه‌انصر،

عبد الوهاب مالکی ۸ - مختصر دمه‌انصر و

عصره اهل العصر، مختصر کننده نامعلوم،

جزء اول، قسم شعراء الشام، دمشق، ۱۳۷۵ ق، =

۱۹۵۵ م، سری وزیر، تحقیق دکتر

شکری فیصل، ۱۸ + ۶۸۸ ص

جزء اول، قسم شعراء العراق، دمشق،

۱۳۷۵ ق = ۱۹۵۵ م، سری، وزیر

بروگه، تحقیق محمد بی‌جه‌الانیری و دکتر

حمیل سعید، ۱۱۲ + ۴۳۷ ص

جزء دوم، قسم الشعراء، مصر، ۱۹۵۲ م،

سری، وزیر، تحقیق دکتر امین‌ده‌کثر

ابی یحیی الماوردی و ابوالعلاء ابن کثیر
مرا گرفت و سال ۳۴۸ هجری شمس . . .
ابوالوفاء در تکمیل مثلثات سهمی بر روی
دارد و قاعدۀ مقادیر اریتمه که امروزه برای
حل مثلثات کروی است . دست و برشکی
که قدامت شکل علمی می باشد از ابتکار اوست
و در هر شکل متعرجه آوردن صورت است
الخ.

(لغت نامه دهخدا ، ص ۹۲۱)

سایر مآخذ : اکتفاء الفروع ، ص ۲۴۴ .
۱ - الفاهة البرهانی علی الدائرة (عربی)

حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۲ ق ، سری ، دوروی ، ۱۶۰
ص ، ضمن رسائل المتفرقة فی الهیة للمتعلمین
و معاصری ابی الریحان البیرونی

محمد بن محمد بن یحیی بن زید بن علی بن یحیی
صفهانی

۱ - سل السلام ، شرح نوع البراهین (عربی)
قاهره ، ۱۹۹۰ م ، سری ، ۶۶۶ +
۲۲۴ + ۲۷۲ + ۲۴۰ ص

۲ - الملحق الطالع ثلثه الطالع (عربی)
(دلیل الدر الطالع بمعنی من بعد القرن -
السابع)

قاهره ، ۱۳۴۸ ق ، سری ، رفی ، ۲۹۳ ص
در حاتمۀ بدر الطالع

۳ - نشر العرف انبلاء الیمن = الاثرانی ۱۳۵۷ .
جلد اول ، مصر ، مطبعة السعادة ، سری ،
دربری ، ۸۰۸ ص .

۴ - بل الوطرن تراجم رجال الیمن فی القرن الثالث
عشر (عربی) :

قاهره ، ۱۳۴۸ ق ، سری ، وزیری ،
مطبعة السعیدیه .

سید ابوالدین محمد بن محمد بن یحیی بن طاهر ابن
عثمان عوفی بخارائی
(زنده در سال ۶۲۵)

از بزرگان دانشمندان ایران در قرن ششم
بود و چندین آثار علمی در زمان خود بود .
در بخارا ولادت یافت و پس از فراغت از
تحصیل در سال ۶۰۰ از ماوراءالنهر هجرت
کرد و در بسیاری از ممالک ایران و هندوستان
مانند سمرقند و خوارزم و مرو و بشار و
و هرات و اسفهراد و اسفراین و سیستان و عراق
و عربی و لاهور و دهلی سفرها کرد و با دانشمندان
عصر خویش ملاقات کرد و پیش از آن صاحب
دیوان النای قلیج ارسال خاقان نصره الدین
عثمان بن ابراهیم بوده و عاقبت در آغار قنیه
ممول بهندوستان رفت و در بلاد سند ، در سار
سلطان ناصر الدین قباچه و سلطان شمس -
الدین التمش راه یافت و از آن پس تا
آخر عمر در هندوستان بوده است و تا سال
۶۲۵ زنده بوده ، عوفی نویسنده بر روی
و مرد عالم و واعظ و دانشمندی بود و مؤلفات
معروفی بر زبان فارسی دارد . یکی لایب -
الالایب که قدیمترین کتاب در احوال شهرای
ایرانست و دیگری کتاب جوامع الحکایات
و لوامع الروایات که یکی از بهترین و مفید
ترین کتابهای نشر فارسی است و شامل مطالب
تاریخی سودمند در آن هست و کتاب فرج
بعد الله را نیز به فارسی ترجمه کرده است
که طاهره لیسۀ آن بنیست نیست در شعر
سیر و تمیز شده و اشعار وی اندکی باقیست
(سالفه پارس بقلم سعید نفیسی)

۱ - جوامع الحکایات و لوامع الروایات :

لیدن ، ۱۹۲۹ م ، سری ، وزیری ، نشریه

اوقاف کیپ، با مقدمه انگلیسی و دکتر محمد نظام الدین

بخش اول، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، نشریه ۳۴۲ دانشگاه، با اهتمام دکتر محمد معین، ۸۹ + ۱۳۲ ص.

بخش اول، طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، وزیر، چاپ دوم، ۸۰ + ۱۲۹ ص.

طهران، ۱۳۳۵ ش، گراوری، دریری، کلائے خاور، (۱۵ باب از جوامع) با اهتمام دکتر محمد معین، ۴۱۰ ص.

طهران، (منتخب) ۱۳۲۴ ش، سری، رقمی، ۳۲۲ ص.

۲ - دیوان شعر

طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، وزیر، مکتوشی، علامه حسین جواهری، کتابت و تفسیر، ط + ۵۹ + ۵۱۵ ص.

۳ - قیاب الالباب، تذکره

۲ جلد، آیدن ۱۹۰۶ م = ۱۳۲۴ ق

سری، وزیر، با اهتمام پر فورمور، هوشی میرزا محمد خان قزوینی، ۴۳۳ + ۱۱ + ۴۷۲ + ۷۸ ص.

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، دریری، ابن سینا، ۸۷۲ ص.

محمد بن محمد باقر شریف کاشانی :

( )

۱ - وجیزۃ التجوید فی ارعاد و تعلیم کتاب التکیم :

اصفهان، ۱۳۶۷ ق، سری، رقمی، ۲۰۳ ص.

ملا محمد بن محمد باقر فاضل ایروانی :

(۱۳۰۶ ق)

عالم ربانی، فاضل صدقانی، متبحر در فقه و اصول، از اساتید نجف اشرف بود، معدر

وفات سید حسین ترک ریاست ترک باومستری شد، از دارای حسن خلق و بگو معاشرت و محاضره و کثیر الصلاة بود.

درس چهارده سالگی بگریلا دارد شد و مدت چهار سال نزد صاحب الصوائط تلمذ نمود بعداً مسجد مطهرت کرده و نزد صاحب البواهر و شیخ حسن بن جعفر و علامه بسازی بتحصیلات خود ادامه داد و در سوم ربیع الاول ۱۳۰۶ ق وفات یافت تکلمة المقد (نوائد الرضویه، ص ۶۰۱).

ساز مآخذ - شهدا الامام او مدینه النجف، ج ۲، ص ۱۵۶، شهداء الفیله، ص ۳۷۷

ساز و (لا، ر، ص ۱۵۶)

۱ - بجزء الطمد - رسالة عميلة

خطه امیر سرور ۱۲۹۹ و سگی مطبوعه ملا محمد باقر سمری خط شیخ محمد علی سمری

حاج میرزا محمد بن محمد تقی بیگ معروف آریاب قمی

(۱۳۴۱ ق)

عالم، فاضل، فقیه، محدث، حکیم، متکلم، شاعر، عشی، ادیب، حسن المعاصره.

حیدرالتقریر و التحریر، جامع معقول و منقول

بسال ۱۳۴۱ ق وفات یافت (موائد الرضویه،

ص ۶۰۱، ریحانه الادب، ج ۳، ص ۳۷۰)

سایر مآخذ: مختار الملاد، ص ۲۷۴

۱ - ارغین الحبیة

طهران، ۱۳۲۸ ق، سنگی، رقص، چاپ

شیخ احمد شیرازی، ۴۴۴ ص.

طهران، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رقص، ۴۴۴ ص

سید محمد بن محمد تقی بن رصا بن بحر العلوم

محمد مهدی آل بحر العلوم طباطبائی

(۱۲۹۱ - ۱۳۲۶ ق)

در محرم ۱۲۹۱ در نصف منولد شده و در

مسائل فقهیه بین لهات مجدد بود و رسال

نقصه او بر قدرت و احاطه وی بابواب فقه

اصول دلالت دارد. در اواخر عمر مصنف

باصره دچار شد و بعداً دو مرتبه کاه در

علم و فاضل بودند در گذشته و در نتیجه

ناصر هاشمی مکی غافل گردید. (بسال ۱۳۲۶ ق)

بمال حیات در گذشت و در نصف مدفون

گردید (کتاب علمای معاصرین، ص ۹۳)

سایر مآخذ: احسن التوفیق، ج ۱، ص ۶۹،

شهداء الصیلة، ص ۳۳۷، اعان الشیعة، ج

۴۵، ص ۳۳۰

۱ - بلغة الفیه (عربی).

تبریز، ۱۳۲۵ ق، سنگی، خشتی، ۲۵۵

ص شماره گرادی شده مفه بی شماره

صفحه

طهران، ۱۳۲۹ ق، سنگی، دربر،

۴۸۲ ص، دو رساله از اجزاء بلغة الفیه

موسوم بر رساله فی القص و حقیقه و رساله فی

قاعدة تلف البیع قبل قمه.

سید محمد بن محمد تقی بن عبدالمطلب حسینی

تنگابنی

(۱۲۷۷ - ۱۳۵۹ ق)

در محار نسکان بدیا آمده و در جوانی

برای ادمه تحصیل بطهران آمده درس

چهار دو سالگی به خط نمودن قرآن همت

گماشته و در مسجد جامع طهران اقامه

خدمت می نمود. در جمادی الاخره ۱۳۵۹ ق

به دماوند در گذشت و در این مایویه قرب

حسرت عبدالعظیم ری مدفون گردید.

(کتاب علمای معاصرین، ص ۳۷۹)

سایر مآخذ: خاتمة اصحاب الفرائد

۱ - اصحاب الفرائد، حاشیه فرائد الاسول (عربی)

۲ - جلد، ترمیر ۱۳۵۹ ق، سنگی، وزیری،

اسلامیه، ۱۰۶۴ ص

میرزا سید محمد بن محمد حسین بن حاج میرزا

سید محمد چهار سولی :

(۱۲۹۳ ق - ۱۳۳۵ ق)

از علماء و فقهاء و ائمة جماعت در محله

چهار سوق شیرازهای اصفهان بوده.

تحصیلات خود را در فقه و اصول در اصفهان

خاتمه داده و ترویج دین و تألیف اشتغال

داشته. بسال ۱۳۳۲ ق وفات یافت و در

هشت مسره جنبش حاج میرزا زین العابدین

خوانساری در تکیه مادر شاهزاده در تخت

خواد مدفون گردید (نقل از خط سید احمد

روسانی)

۱ - تنبيه الطالبین فی معرفة اصول الدین :

اصهان، ۱۳۲۳ ق، سنگی، جیبی، خط

اصمیل خوانساری، ۲۴ ص

محمد بن محمد رضا شهیدی ابن اسمعیل ابن جمال الدین قمی :

( )

عالم جلیل ، مفسر جلیل ، محدث کامل ، مشیر فاضل ، کاشف دقائق المعانی ، صاحب الثقب و نقاد جواهر الحقائق برآیه الصائب صاحب تفسیر کسر الدقائق در چهار جلد و این تفسیر احسن تفاسیر و اجمع و اتم از همه است و اجمع است از تفسیر ساهی و نور الثقلین ، ار خداوند مسئلت میسازیم یکی از اهل خبر این کتاب شریف را طبع نماید وی از شاگردان علامه مجلسی است که تمام مبللی از او و از تفسیر او نموده و او را اجازه داده و نیز از مؤلفات اوست کتاب بزرگی در اعمال سه بهارسی و رساله در صید و دیباجه و تعلیقاتی بر تفسیر زمخشری و غیر ذلک .

(فوائد الرصوبه ، ص ۹۱۸)

سایر مآخذ فهرست کتب دانشگاه ، ج ۱ ،

ص ۱۴۶ ، اعیان الشیعه ، ج ۴۵ ، ص ۳۲۸ .

۱ - از حوزة فی المعانی و البیان (شعر عربی)

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، مسکری

میرزا محمد بن میرزا کوچک محمد شمع

وصال بن اسمعیل داوری شیرازی :

(۱۲۳۸-۱۲۸۳ ق)

در خط نسخ تعلیق استعدادی بود بر رگه خط شکسته را بعد کمال رسانید و در صنعت نقاشی و بیکرنگاری از استادان سلف بگذراند ، در علوم ادبیه و حکمت دستش تمام داشت . اشعار آبدارش از اداره توصیف بیرون دیوان اشعارش نزدیک بهائزده هزار

بیت مدون است . از روی اسلاف از آزمان که آثار شعر سرایی شده و اکنون هیچ شاعری را چنین مبللی و درو سخی عذب و سلیس نموده

تقریباً بی سلاست و وی در تصاحب کس شعر ننگین النوع شعر را همه بیکو سروده قید کرد بطور هر یک از استادان سلف گفته و بیشتر آنها را از استادان فن بهتر گفته شوی که در کتب و خطها و مرانی و منشآت و رسائل و مشویدت بهر روز خاصه بر سبک شاهنامه فردوسی همه را بیکو گفته . در سال ۱۲۳۸ هجری وجود آمد و سال ۱۲۸۳ هجری در آن جهان گشت و در بعضی سید میر احمد و ۴۰۰ وی تربت سکوت مدعوی گشت

(فارستمة لاصری ، ج ۲ ، ص ۶۹)

سایر مآخذ ، ریحانة الادب ، ج ۴ ، ص ۲۹۱

۱ - دیوان شعر :

شیر ۱۳۳۰ ش ، سری ، رقی ، کتابخانه روش

معرفت ، ب مقدمه سعید نفیسی ، ۱۸۶ ص

اشرف الکتاب سید محمد بن محمد صادق

موسوی بقای اصفهانی :

(۱۲۵۷-۱۳۳۱ ق)

محمد بن محمد صادق بن محمد کبیری؛

(زنده در سال ۱۳۲۱ ق)

۱ - زیادة النحويات

(شرح از حوزة ابن الحرری ، موسوم بمقدمه

الحرری تاریخ قراعت اشرح ، ۱۳۲۱ ق

در مشهد مقدس)

ایران ، ۱۳۲۱ ق ، سگی ، رقمی ، بر-

شماره صحفه

سید صیاء الدین محمد بن محمد صادق ابن

محمد طاهر بن علی نواب بن علاء الدین حسین

سلطان العلماء بن محمد رفیع بن محمود

حموی مرعشی اصفهانی متخلص به سید :

( )

۱ - تذکرة الشعراء المعاصرين

حد ، ۱۲۹۹ ق ، سگی ، رقمی ، ۲۰ دبل

تذکرة الشعراء المعاصرين عبد الفتاح ندوی

ترجمه

سید محمد بن محمد عباس لکھوی متخلص

بوریر :

( )

فصل ، ادیب ، در کاکتکه مقیم بود ارد

والد خود و سایر علماء تلمذ نموده است .

(اعیان الشیعة ، ج ۵ ، ص ۳۳۸)

۱ - نغ موسی (مشوی) :

لکھو

شیخ محمد بن محمد علی لاهیجی معروف

بصدر المتألهین :

(۱۲۹۳ - ۱۳۵۴ ق)

در قم متولد شد در وایل جوانی بتحصیل

علوم دیبیه در قم و طهران مشغول شد . بعداً

بداصلة نیست و نه پشت موسی بن حمز ع

مرسد وی در سنة ۱۲۶۰ متولد شده

بمدار تحصیل مقدمالی پدرش او را تحصیل

هری دادی مر سهر داد و بشگارش خط و شعر

میورداخت در سنة ۱۲۷۳ پدرش در گذشت

بقاء اصفهانی رویه خود را دسال کرد و

مدیحه سرائی را پیشه خود قرار داد . از

طرف امام جمعة اصفهان بمذیریت مدرسه

نوریه منصوب بود پس از چندی شهران

آمده در سنة ۱۳۰۰ ق در گذشت سید حبیب

لقب السادات متوفی ۱۲۶۳ و سید محمد -

باقر شکبب هر دو برادر صاحب ترجمه

هستند و پدر صاحب ترجمه داماد سید محمد علی

باقر حجة الاسلام شفتی بوده -

۱ تذکرة مدینه الادب ص ۱۸۸ ر صفحه

خطی کتابخانه مجلس

از بررگان و معارف شعراء و محدثین بوده

در طهران اقامت داشته . در دهم دی الحجة

۱۲۵۷ متولد و در ۲۹ ربیع الثانی ۱۳۳۱ ق

وفات یافت

(تذکرة القصور ، چاپ دوم ، ص ۱۷۳)

سایر مآخذ المآثر والآثار ، ص ۲۰۲ .

۱ - ۱۲۰۱ یا مراتب و مناقب حموی (نشر) :

طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سگی ، ۴۷ ص

۲ - رسالة هاشمیه (نشر) :

(در لیسیت امامت جمعة اصفهان به میرزا

محمد هاشم حبیبی)

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، سگی ، رقمی ، خط

حاج محمد رضا صفا ، ۱۸ ص

بمعرف رفته در آنجا تحصیل پرداخت در
اوائل مشروطیت از معتمد برای ادامه تحصیل
سامرا رفت

بسال ۱۳۳۲ ق با اخذ اجازه احتیاج مع
مراجعت نموده و در آنجا بشدرس و اقامه
بمارجماعت در مسجد امام حسین پرداخت
(مختار البلاد، ص ۲۲۶)

گفته صاحب فهرست مصوبه ج ۵
ص ۲۸۰ در دی الحجة ۱۳۵۴ ق درگذشت
۱ - رسالة عنقه ، حاتبة ذخيرة المعاد

۱۰۰۰

۲ - شرح حديث نبوي در پندایش هواپناه اولاد - ر
مشهد ، ۱۳۵۰ ق ، سربر ، جیبی ، مطبوعه
فردوسی ، ۲۰۳ ص

حاج محمد خان بن حاج محمد کریم خان
کرمانی :

(۱۲۶۳-۱۳۲۴ ق)

حاج محمد خان قاجار از فرقه شیعه
اشخاصیکه معتقد حاج کریم خان بودند پس

از او بروی گرویدند که دروی از مسائل
و کمالات و هنرهای پدر شطری او فرودیدند.
امروز در مکه کرمان ریاست جماعت شیخیه
بودست رسالة بسام سلطان خسرو میرزا
ناصر الدوله فرمانروای آن مملکت نوشته
که در مجلس مطبوع افتاده است

(المآثور الأثار ، ص ۲۰۱)

بسال ۱۳۲۴ ق درگذشت و در کرمان
مدفون گردید

(فهرست مصوبه، ج ۴ ص ۳۶۴)

۱ - ایضاح الانشاء

تبریز ، سنگی

۲ - کولم النوح فی قدیم الامرج

مشهد ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، ویرگی

مشهد ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، ویرگی

۳ - جواب حاج میرزا حسن خان فرمول

مشهد ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی

۴ - حاد الدین ، رد بر نصاری

ایران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، حشری

۱۵۳ ص

۵ - شرح العدین فی مسائل الخاطبة ع

د شباهت مسیح بشیخیه در باب معاد

مشهد ، ۱۳۱۳ ق ، سربر ، دفنی ، مطبوعه

ناصری ، ۱۵۳+۳۲ ص

۶ - شمس النصرة رد برائیه

تبریز ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، ویرگی

۳۱۱ ص

۷ - شوارق الاتهام

(رد شباهت مسیح)

مشهد ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی

۸ - کیمیت اصلاح نفس

طهران ، ۱۲۹۸ ق ، سنگی ، دربرری ،
۴۵۰ ص .

۹ - صیاح الناصی

تبریز ، ۱۲۹۸ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۴۹ ص .
۱۰ - مذهب البصوات .

طهران ، ۱۳۶۴ ق ، سنگی ، جیبی ،
۲۳۶ ص .

ایران ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی

۱۱ - موعظه در عقائد شیعه

کرمان ، ۱۳۶۳ ق ، سری ، جیبی ، چاپ
دو ، ۱۲۹ ص .

۱۲ - ناصیه ، در راه چمدانی :

بمش ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، ۱۰۳ ص .

۱۳ - و جیزه

تبریز ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۳۸ ص .

تبریز ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، رقمی ، خط

محمد بن علی محمد ، ۳۱۵ ص

۱۴ - وسیلة الاجاه

تبریز ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، خط

۱۵ - هدایة المسترشد

(رد بر هدایة السئلة)

بمش ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی .

امیرالدین حکیم محمد بن حافظ مهدی مستقیم :

( )

از افاضل معاصر هندوستان و معین لاهور
است . در ابتداء مذهب تسنن داشته بعداً
بمذهب شیعه منتقل شده است .

(فهرست و صو به ، ج ۴ ، ص ۳۳۶)

۱ - ترکیب الصلاة فی چهار الامام (عربی) :

مولوی حافظ علی محمد بن فتح الله هندی ،

ترجمه از اردو ، لاهور ، ۱۳۴۳ ق ،

۱۳۵۳ ق ، سنگی .

۲ - فایة الغرام فی معیار الامام (عربی) :

مولوی حافظ علی محمد بن فتح الله هندی ،
ترجمه از اردو ، لاهور ، ۱۳۴۳ ق و
۱۳۵۳ ق ، سنگی

محمد بن محمد مفید مدعو بسید مهری

بقاضی سید قمی :

(۱۰۴۹ - ۱۱۰۳ ق)

از اجلای علمای نامی امامیه و مفاخر
صلای حدیث و حکمت و فنون ادبیه . در
مراتب تأویلو عرفان و حکمت و استنباط
لکات خفیه و اسرار مکنونیه و دقائق
کشفیه مخروجه در آیات و احادیث دیشیه
مؤید بروج القدس و مسمول سأسادات
عینیه بوده . در بلد قم منصب فصادت باو
منتهی شده است . سال ۱۱۰۳ در آنجا
وفاات یافت

(رساله الادب ، ج ۳ ، ص ۲۶۸)

سار : آخذ : فوائد الرسویه ، ص ۶۲۷ ،

تألیف : ج ۴ ، ص ۴۷۹

۱ - اسرار الصادات و حقیلة الصلاة (عربی)

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، دربرری

تصحیح سید محمد ناصر سروازی ، نشریه

۶۱۱ دانشگاه ، ۲۸۸ ص

طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، در هاشم

شرح هدایة الحکمة ملاصدرا

۲ - شرح اربعین

طهران ، ۱۳۵۵ ق ، سنگی ، رقمی ، خط

محمد علی مصاحبی میرت نالینر ، باهتمام

عیس علی آبادی ، ۶۵۳ ص

۳ - کلید کفایت در مبده و معاد :

مصر ، ۱۳۵۱ ق ،

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، تصحیح سید

محمد مشکوة ۹۱ + ۶ ص .

میر محمد بن محمد فاضل :

( )

۱ - دیوان شعر .

دهلی ، ۱۳۰۹ ق ، سنگی ، ویرسی ،

۱۴۸ ص

دکتر محمد محمدی :

(- معاصر)

استاد علوم و متخصص در ادبیات عرب از
دانشگاه بیروت

۱ - آداب اللغة العربية ولاریخها (۴ جلد)

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ،

ویرسی ، نشریه ۳۴۰ دانشگاه ، ۲۰۰ ص

۲ - درسی اللغة والادب (عربی) :

۲ جلد ، طهران ، ۲۸ - ۱۳۳۰ ش ، سری ،

ویرسی ، نشریه شماره ۱۳۲ و ۵۲ دانشگاه ،

۷۳ + ۲۳۶ ص

۲ جلد ، طهران ، ۳۵ - ۱۳۳۷ ش ، سری ،

ویرسی ، نشریه شماره ۵۲۴ و ۲۹۵ دانشگاه ،

چاپ دوم ، ۸۴ ، ۲۴۷ ص

۳ - فرهنگ ایرانی و نایران در تمدن اسلام و عرب

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سری ، وفتی ۳۴۱ ص

شمس الدین محمد بن محمود آملی :

(- بعد از سال ۷۵۰ ق)

الظهار من و طول فصل اودر معقول و معقول

طولی دارد و در زمان الجایو سلطان محمد

خدا بنده مدرس مدرسه سلطانیه بوده و با

قاصی عبدالدین ایچی متوفی ۷۵۷ هجری

طریق مناظره و مجادله می پیموده . از

جملة مصنفات او شرح کلیات قانون ابوعلی و

شرح کلیات طب سید شرف الدین ابی اوفی و شرح

مختصر اصول ابن حاکم که در آنجا متصدی

دفع سخنان شارح عسدی شده و نه پس -

لمون و در خطبه شرح ابی اوفی علی رغم اهل
سنت و جماعت که جهت حفظ ناموس ابو بکر
و عمر فانی عصمت ائمه اثناعشر بلکه عصمت
پیمبر بعد نام اصحاب را طی نموده و در مقام
صلوات بر آل ایشان از دلائل توصیف فرموده
یع

(مجالس المؤمنین ، ص ۳۴۴)

مکنته ، صاحب شد الاراد ، ص ۴۵۰ بعد از
سال ۷۵۰ ق ، در شیراز وفات یافت و در
آتشهر در حوالی مقابر مصلی مدفون گردید .
سایر مآخذ ، روایات الجمان ، ص ۱۲۶ ،
رباعه الادب ، ج ۱ ، ص ۳۰ ، فهرست
کتاب اهدائی مشکوة ، ج ۲ ، ص ۷۷۷ ،
چالانته هارس ، بقلم سید محسن

- فهرست ادب :

(خطبه بر نظامی الفنون)

طهران ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی

شرح خطبه بر نظامی الفنون (عربی)

۲ جلد ، لنگه ، ۹۵ - ۱۲۶۸ ق ، سنگی

رجلی ، ۵۸۵ + ۵۳۰ ص ، در هاشم آن حاشیه

حکیم علی جیلانی بر قانون ،

۳ - نظامی الفنون فی عرایس الفنون

طهران ، ۳۰۹ - ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، رجلی ،

ناشر حاج ملا باقر خوانساری ، ۲۶۴ +

۳۷۱ ص

طهران ، ۱۲ - ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رجلی ،

۳۳۵ + ۲۷۲ ص

طهران ، ۲۲ - ۱۳۲۹ ق ، سری ، ویرسی ،

سلامه ، ۳۰ + ۵۹۵ + ۵۵۶ + ۵۹۷ ص

نمشی ۱۸۹۲ ، سنگی ، ویرسی .

محمد بن محمود بدایینی بلخی :

( )

گویند اشعار مصنوع میسروده ولی از این
قسم اشعار از چپری در میان نیست و بیشتر
نظمی که از او باقی مانده به بحر نقارب از
پنجاهای انوشیروانست در حدود دویست بیت
اصل آن برسان پهاوی بوده و ترجمه به نشر
از آن باین سینا نیست هیدنداسم طبرنامه
(سالنامه پارس، بقلم سعید نفیسی)
۱ - بدنامه نوشیروان (شعر) :

طهران ۱۳۱۲ ش، سری، تصحیح سعد
نفیسی، ۲۸ ص

محمد بن محمود دهر شورازی متخلص بغانی :

(۹۴۷ - ۱۰۱۶ ق)

خواجه محمد حکیم دهر دانی از علمای
متأخر صوفیه است علمارشاه فتح الله موخت
چون شاه فتح الله بعدا فوت علی عادلشاه
بدگاه اکبری شاد خواجه محمد شکر
احمد نگر دفته در خدمت بیوتخان نظامشاه
اعتبار یافت و باطمینان مملکت گشت در آن
او از شیخ حسن بطنی با احمد نگر رسید خواجه
محمد دهر دار معتقد او شد هیجده سال
تخلفش بر سر برد و کتب خوانده را بهار
دیگر تکرار کرد و آداب صوفیه آموخت
پس چون نظامشاه بپیر نظامشاه مطبوع
بسلطنت نشست حکومت بر اریات و دهر
فوت او به (بره نیور) و از آنجا به بندر
(سورت) رفت و همه را ترک گفته مردی
گردید

خانخانان بغایت معتقدش بود شصت و هفت
عمر یافت در سن ۱۰۱۶ در گذشت .
(تحفة الکرام، ج ۲، ص ۷۷)
سایر مأخذ : دیاس العارقی، ص ۳۹۳ ،
مقالات الحما، ص ۲۶۸ .

۱ - درجیم در تصوف :

شیراز، ۱۳۱۹ ش، سری، کتابفروشی
جهان نما، ۴۱ ص .
۲ - مختصر شرح گلشن راز .
(شرح گلشن راز موسوم به مفتاح الاعجاز
شبهتری را که شرح آن شمس الدین انری
است مختصر کرده)
دهر

شیخ، محمد بن محمود سماکه حلی :

(- معاصر)

۱ - الحق المسین فی استظهار علی الفیین (عربی)
(تاریخ هرات از تألیف، ۱۳۴۵ ق)
۳ جلد .

سید محمد بن محمود حمینی یزدی :

( )

۱ - نهج نظامین

میرسید شریف خردانی، شرح کبری .
سده کهران، ۱۳۱۷ ق، مسکی، ۹۱ ص .
در هاشم کبری و مظلومه نور علیشاه .

سید محمد بن ابراهیم محیط طباطبائی :

(۱۲۸۱ ش - معاصر)

در قریه جولا در دهستان سفلی زواره
اردستان متولد شده، پدرش مردی دانشمند

و در شهر فسا تخلص میکرده وی مقدمات فارسی و عربی را آموخت و در سال ۱۳۰۲ ش بطهران آمد و تحصیلات خود ادامه داد و دوره که من متوجه طه و قسمتی اردا شکده حقوق و دروین انگلیسی و فرانسه را تا حد امکان آموخت اما معلی موفقه بکار تعلیم پرداخت از چهار سال اخیر بعد نقاعد رسیده و بکار نویشدگی پرداخته است . در سال ۱۳۲۱ ش مجله محیط را منتشر ساخت

(تاریخ برگزیدگان ص ۳۹۹)

۱- جفر الیای نو :

۲- جلد طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سرین ، رقصی ،

پژ کتاب و روش مطبوعی .

۳- رابضرات لاگور شاعر و فیلسوف هندی

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سرین ، ۶۲ ص .

۴- شرح حال فردوسی

طهران ، سرین

شمس آند بهاء میرزا محمد محیط قمی :

(- ۱۳۱۷ ق)

مسقط الرأس او قم بوده . او نذر عمر در آنجا تحصیل علوم عقلیه و نقلیه نزد اکابر علماء و ادباء پس هیمرده و چندینم در اصفهان

بتکمیل علم بدیع تحصیل مقام صبیح کرده و فقیه عمر را در تهران سر برده شعر لطیفش صحاء و بدعاء را افسر سخن ، دوست و دشمن بمصاحبت و بلاغت او معترف بودند و شاعری و صناد حمیده دیگر شعر او میستودند همیشه شعر مبداه میخواندند خدا داشته نه غیر ایشان را اگر چندجا برخی را ستوده و مبداه میخواندند در همه حال سرور و غصع بود در انشاء

و مبدای و مباحث و در میان رسالت و خاندان ولایت که نهایت حریر و مولع میبود کمتر شعر دیگر را میخواند و آن خود را هر گرمی نگاشت هر کس نوشته شعر محیط را در رد و مدعی دژب سرود هیچ دای بدین مبداهش نمیکند خدای حافظه خوب و بیکر همواره تمام در شرا رحمت میخواند اشعار ابداد و دوا و ادبیه خراسان و شهرهای گوناگون را هیچگاه غوری برا

میرزا محمد محیط بجز نوای ممسی در عرفا اخودی سبب مدح و ذمّه نفس میبرد احب که تراه و نامر مشهور صاحب از بدو در طهران تا بدو در این جهان تمام حشر و شراد و ادباء و علماء و فضلا و اعیاء بود . در سال ۱۲۹۸ مر (میرزا حیدر علی مجدالادباء) با او مواصلت دست داد و او را نامی شده مصاهرت اتفاق افتاد ، در سنه ۱۳۱۷ ق در گذشت و در فرستان شیخان قم بشك رفت

(مقدمه دیوان)

۱- دیوان شعر .

طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، خشتی و خط

ربیع المبدین ملک الخطاطین فردوسی : با

مقدمه میرزا حیدر علی مجدالادباء ص ۵۵ .

لشکر ، ۲۲۳ ص .

اصمهان ، ۱۳۲۸ ش ، مسکی ، رقصی ،
کتاببردشی قشهبانی ، ۲۷۷ ص

محمدی الدین محمد :

( )

۱ - مدینه و اشی :

آگرو ، ۱۸۸۵ م ، مسکی ، رقصی ، ۱۹۲ ص
آباد ، ۱۸۸۸ م ، مسکی ، دربرری ، ۱۷۰ ص
لکهنو ، ۱۸۹۶ م ، مسکی ، رقصی ، ۱۱۰
لاهور ، ۱۹۰۴ م ، مسکی ، رقصی ، ۲۰۴ ص
لاهور ، ۱۹۰۷ م ، مسکی ، رقصی ، ۲۲۹ ص

محمد مختار زاده :

(- معاصر)

۱ - سوی خدا ،

شیراز ، ۱۳۳۲ ش ، سرسی ، رقصی ،
مطبوعاتی هاشمی ، ۲۴ ص

۲ - جهان تو خود

طهران ، سری ، رقصی ، یا مقدمه و مکتوبات
شیخ عبدالمنظر مقدسیان ، (لاقتضای)

۳ - دست گل

طهران ، سری ، جیبی ، مطبوعاتی خرد ،
۱۵۹ ص

۴ - طاهره تو خود :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقصی ، تصحیح
شیخ عبدالمنظر مقدسیان ، ۱۹۴ ص

محمد پاشا مخرومی :

(- معاصر)

۱ - خاطرات جمال الدین افغانی ،

بیروت ، ۱۹۳۱ م ، سری ، دربرری ،
۴۷۲ ص

سید محمد مداح فطنزی طباطبائی :

(- معاصر)

۱ - نقل الشریعه (شعر) :

مشهد ، بی تاریخ ، سری ، جیبی ، ۱۶ ص

سید محمد مددس صادقی :

(- معاصر)

مدیر چاپخانه مهرگان شرار

۸ - شهر امروز ،

(آثار تاریخی و شرح حال علماء و شعراء)

شیر ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، دربرری ، ۲۱۴ ص

محمد مددسی زنجانی :

(- معاصر)

۱ - سرگذشت و عقاید علمی خواجه نصیر ،

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، دربرری ،

شریقه ۳۰۹ دانشگاه ، ۱۹ + ۲۳۶ ص

شیخ محمد مدنی :

( )

۱ - الاتعادل لسیة فی الاحادیث القدسیة (عربی)

حیدرآباد دکن ، ۱۳۵۸ ق ، سری ،

دربرری ، چاپ دوم ، ۱۹۱ ص

سید محمد مدیر خاژنی :

(- معاصر)

کارمند دفتر آستان قدس وضوی درمشهد

۱ - شرحه مآذات رسولی

مشهد ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، جیب ، دو جلد
۲۴۶ ص.

محمد مرتضوی شمیرانی :

(- معاصر)

۱ - خودآموز دفترداری دول و حسابداری عالی :
تهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقی ، ۲۰۸ ص

محمد مرتضوی :

(- معاصر)

مدیر روزنامه پیروی

۱ - خانه سری :

ژول ماری ، ترجمه ، ۲ جلد ، تهران ،

سری ، رقی ، ۳۲۴ + ۲۲۱ ص ،
۲ - شهر گزراں :

تهران ، سری ، رقی ، نگاه افشاری ،
۱۷۸ ص

۳ - درشت گردان و مردان نامه :

تهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، ۲۱ + ۳ ص

شیخ محمد بن مرتضی جاهدی :

(- معاصر)

۱ - ترجمه نادر

مشهد ، ۱۳۷۵ ق ، سری ، جیب ، ۳۲ ص

نورالدین محمد بن شاه مرتضی بن محمد -

وکیل بن شاه مرتضی کاشانی

و نادر بهادی :

(ترجمه در سال ۱۱۰۵ ق)

ملا محمد حسن آجازی نواده برادری ملا محمد

محمد بن محمد بن محمد بن محمد

مآخذ : الذریعه ، ج ۱ ، ص ۱۶۰ و ص ۲۲۸ ،

ج ۴ ، ص ۹۷ ، ج ۸ ، ص ۱۱۹ ، فوائد الرصویه ،

ص ۶۲۴ ، فهرست رصویه ، ج ۱ ، ص ۱۴ ،

فهرست مدرسه سپهسالار ، ج ۱ ، ص ۳۱۸)

۱ - ترجمه لطافتی

(تاریخ مرعف از ترجمه ، ۱۱۰۵ ق)

ملا محمد حسن قیس ، ترجمه ، ایران ، ۱۲۹۹ ق ،

سنگی

۲ - الدر البعار المصطفی من بعار الانوار (عربی) :

ملا محمد باقر مجلسی ، منتخب ، جلد سوم ،

تهران ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، رحلی ، با اهتمام

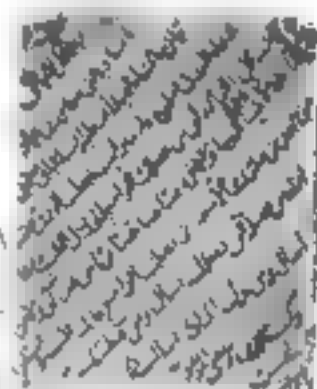
حاج ابوالقاسم خوانساری ، و میر محمد -

صادق حسینی ، ۴۵۳ ص .

محمد بن شاه مرتضی بن شاه محمود کاشانی

ملاحسن فیض :

(۱۰۰۷-۱۰۹۰ ق)

عالم زمانی ، فاضل صمدی ، محدث ماهر ،

ادیب اریب ، شاعر ماهر ، محقق ، منسق ،

حکیم ، مثاله ، متکلم ، عارف ، کامل ،

مرتبه او در فصل و فهم و طول باج و کثرت

اطلاع بر مروج و اصول و احاطه مراتب

معقول و منقول و کثرت تصنیف وجودت

تعبیر و ترفیع بر احدی پوشیده نیست

این شیخ جلیل عظیم الشان در سنه ۱۰۹۱

سن هشتاد و چهار سالگی در کاشان وفات

یافت و در رفقه معروف مکرامات مدفون شد

(فوائد الرضویه ، ص ۶۳۲)

سایر مآخذ : ریحانة الادب ، ج ۳ ص ۲۳۸ ،

هدیه الاحباب ، ص ۲۳۳ ، ثمة المنتخب ،

ص ۵۸۹

۱- (الف) آئینه شاهی .

۲- (ب) اقلت نامه

۳- (ج) ترجمه الصلاة :

شیراز ، ۱۳۲۰ ش ، سری ، رقی ، ۲۴ +

۱۰ ص

۴- (الف) فی طریق العلم باسرار الدین المخلص

بالتجسس و الاشراف و بیان الفرق بین الحق

والاعتساف .

طهران ، ۱۲۹۷ ق و ۱۳۰۳ ق ، سنگی .

طهران ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رقی ، اهتمام

محمدعلی گلپایگانی ، ۲۲۰ + ۱۰ ص ، با

کلمات مکتوبه در یکجلد .

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، لشر میوزا-

هادی اسماعیلی ، ۱۹۰ ص ، با منهاج النجاح

در یکجلد .

طهران ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رقی ، خط محمد

حسین بن خلیل طالعانی ، باهتمام محمد

محمدی گلپایگانی ، ۲۲۱ + ۱۰ ص ، با

کلمات مکتوبه

۵- (اوار الحکم و اسرار الکلم) (عربی) :

(ملخص علم النیقین)

صهران

۶- (بنارۃ الشریعة) (عربی)

طهران ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، بامرآت الآخره

وصیاء العلوب و خلاصة الانکار .

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، دربروی ، لشر

میرزا هادی اسماعیلی ، ۱۹۰ ص

۷- ترجمه الشریعة .

طهران ، ۱۲۶۰ ق ، با ترجمه الصلوة و

ترجمة القوائد

طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سری ، رقی ، کانون

معرفت باهتمام دکتر بهمن کریمی ، ۴۶ + ۲۴

٤٠٤

٨- ترجمة الصلوة .

طهران، ١٢٦٠ ق .

طهران، بی تاریخ، سری، رقص، اسلامیه، ٢٤ ص .

طهران، بی تاریخ، سنگی، حبیب، خط
ابوالقاسم خوشنویس، ٤٨ ص .طهران، ١٣٤٠ ش، سنگی، رحلی، خط
حسن ورین خط و محمد علی عروزی تبریزی،پکوشش سید محمد علی صمیر، ١٩٨ ص
شیراز، ١٣٢٠ ش، سری، ٢٤ + ١٠ +

١٤ ص، با آئینه شاهی و الفت نامه

٩- لفظ الجمل (شعر)

انتخاب کشف المحجۃ سید منطوس، ایران،

١٣٠٣ ق، سنگی، با تصحیح لفظول ابن شعبة

١٠- تفسیر الاصلی (عربی) :

(مختصر تفسیر اصافی)

طهران، ١٣١١ ق

طهران، ١٣٥٤ ق، سنگی، خشتی، خط
عبودت نالیمی، ٣٨٨ + ٣٨٢ صبمشق، ١٢٧٤ ق، سنگی، در هامش تفسیر
صافی

١١- کونین المحسن فی معرفۃ الساعات والنجوم -

والصنن (عربی) :

(احسن التقویم)

بمشق، ١٣٠٢ ق، سنگی .

تبریز، ١٣١٣ ق، سنگی، خط عبدالصمد،
بامصار الشیخ و رساله صیغ المقود ملامحمدجعفر و ملامحمد یوسف استرآبادی و رساله
الفاظ احسن فاضل مراغهتبریز، ١٣١٥ ق، سنگی، حبیب، با ترجمه
فارسی بین سطور، ٦٨ ص، با توضیح -

المقاصد شیخ بهائی و مزار الشیخ

١٢- (الف) الطایق فی معانی الاخلاق (عربی) :
(ملخص المحجۃ البیضاء)

١٣- (ب) قرۃ تعیون فی المعارف والحکم (عربی) :

١٤- (ج) مصباح الاقطار وهو مزار الانوار و مفتاح
الاسرار و عمل بها یهتد من عذاب النار (عربی) :طهران، ١٢٩٩ ق، سنگی، وزیر، خط
حاج محمد بن ابوالقاسم حسینی، ٢٧٥ ص

طهران، ١٣٧٨ ق، سری، وزیر، ٥٥٤ ص .

١٥- خلاصۃ الادکار (عربی) :

طهران، ١٣٠٣ ق، سنگی، با محتاج -
المحتاج و مشارة الشیخ و صیاد القلوب و
مرآت الآخرة .طهران، ١٣١١ ق، سنگی، وزیر، لاشر
خیزر اهادی اسفهان، با محتاج السجده

وعنه

١٦- دیوان شاعر :

طهران، ١٣٤٨ ق، سنگی، رقص، علمی،
مکتبۃ المکتبۃ الشهابیه، ٢٠٠ صطهران، ١٣٣٧ ش، سری، رقص، با
مقدمۃ اسدالله شوشانی، (میر کمالی)،

٢١٦ ص

طهران، ١٣٣٩ ش، سری، رقص، نشریه
شماره ١٣ انتشارات دبیر شمس، ٧١٥ ص،

بارسالۃ کدرار قدس

طهران، ١٣٥٢ ق، سنگی، رقص، علمی،
١٢٨ ص .

بمشق، ١٣٠٠، سنگی

١٧- راه صواب

طهران، ١٣٢٩ ش، سری، رقص، با اهتمام
سید محمود بن جعفر موسوی زرندی، ٣٢ ص

١٨- رساله فی الجبر و الاختیار (عربی) :

طهران، ١٣١٣ ق، سنگی، ١٥ ص .

- طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، وزیری ،
 ضمن کلمات المحققین
 ۱۹ - رسالة التبریة (عربی) :
 طهران ، سری ، کانون معرفت ، تصحیح
 بهمن کریمی .
 ۲۰ - رسالة المتواقی .
 طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رفعی ، تصحیح
 احمد بهمنیار ، ۲۸ ص
 ۲۱ - رسالة نوروز سیروز :
 طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، وزیری ،
 ۸۵ ص ، ضمن دور شماری در ایران باستان
 و آثار آن
 ۲۲ - زاد الفایده
 طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، تصحیح جلال -
 الدین محدث ، ۱۲۴ ص
 ۲۳ - شرح صحیفة النجاة (عربی)
 طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سنگی ، وزیری ،
 ۱ - هاشم شرح صحیفة مومنانة منور لایق
 جرایری
 ۲۴ - شهاب الثاقب (عربی)
 نجف ، ۱۳۶۸ ق ، سری .
 ۲۵ - انصافی فی التفسیر (عربی)
 طهران ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی ، رحلی ، ۶۸۰ ص
 طهران ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ
 شیخ موسی طهرانی ، ۹۴۳ ص .
 طهران ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، رحلی ،
 ۴۹۵ ص
 طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رحلی ، ۶۶۱ ص ،
 در هاشم آن تفسیر اصمى
 طهران ، ۱۳۲۴ ق ، مطبعة میرزا علی اصغر
 طهران ، ۱۲۷۵ ، سنگی ، رحلی ، ۵۲۲ ص
 طهران ، ۱۳۳۴ ق ، سنگی ، رحلی ، ۵۸۰ ص
 طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی ، رحلی .

- طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رحلی ، ۵۰۳ ص
 تبریز ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی ، رحلی ، ۵۳۹ ص
 تبریز ، ۱۲۶۹ ق ، سنگی ، رحلی ، ۵۴۱ ص
 دمشق ، ۱۲۷۴ ق ، سنگی ، رحلی .
 ۱ - جلد ، طهران ، ۷۴ - ۱۳۲۵ ق ، سری
 وزیری ، با اهتمام حاج میرزا حسن لواءانی ،
 ۱۰۰۰ + ۸۷۰ ص
 ۲۶ - سبابة القلوب (عربی) :
 طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، وزیری ،
 ناشر میرزا مهدی احمدی ، ۱۹۰ ص .
 طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، با منہاج -
 النجاة و بشارت الشیمة و خلاصة الاذکار
 و غیره
 ۲۷ - علم الیقین فی اصول الدین (عربی) :
 طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، رحلی ، با
 منہاج النجاة و بشارت الشیمة و خلاصة
 الادکار و صبا القلوب و مرآت الآخرة
 و عین المر
 طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، رحلی ، ۴۲۸
 ص ، با عین الیقین و منہاج النجاة
 طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رحلی ، ۴۲۸
 ص + ۵۵ ص منہاج النجاة و مرآت الآخرة
 طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رحلی ، ۱۹۰ ص .
 ۲۸ - عوامل (عربی) :
 (نقول تألیف ملا محسن اذیب)
 طهران ، ۱۲۹۳ ق و ۱۳۰۰ ق ، سنگی .
 ضمن جامع المقدمات مکرر بطبع رسیده
 است
 ۲۹ - عین الیقین فی اصول الدین (عربی) :
 طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، رحلی ، با منہاج -
 النجاة و بشارت الشیمة و خلاصة الادکار و صبا
 القلوب و مرآت الآخرة و علم الیقین

طهران، ۱۳۱۱ق، سنگی، وریزی، ناشر

میرزا هادی اسمعانی، ۱۹۰ص

طهران، ۱۳۱۳ق، سنگی، رحلی، ۴۲۸ص

با علم الیقین و منہاج النجاة

۳۰ - التکلمات الفخریة فی منشاء اعتقاد الامة المرحومة (عربی)

طهران، ۱۳۱۶ق، سنگی، رقمی، ۱۲۲ص

۳۱ - التکلمات المتکونة فی علوم اهل المعرفت و قوائیم (عربی)

طهران، ۱۳۱۰ق، سنگی، رقمی، باهتمام

محمد علی کلاینگانی، ۲۲۰ + ۱۰ص

بالانصاف دریکجلد

طهران، ۱۳۱۶ق، سنگی، رقمی، باهتمام

محمد مهدی کلاینگانی، ۲۲۰ص

طهران، ۱۳۱۷ق، سنگی، رقمی، خط محمد

حسن بن خلیط طالقانی، ۲۲۱ + ۱۰ص

بالانصاف دریکجلد

ممش، ۱۲۹۶ق، سنگی، رقمی، ۲۰۱ص

با ارشاد القلوب دلمی در یکجلد

طهران، ۱۳۴۲ش، سری، رقمی، انتشارات

فراهانی، بتصحیح و تعلیق شیخ عزیر الله

عطار دی قوچانی، ۲۵۵ + ۲۵۵ص

۴۲ - تالی مغزونة در احیاء و مخرجات

۴۳ - لمة المحتوم و الاراد الصبیحة المخریة بالذاتی - المخرونة

طهران، ۱۲۹۶ق، سنگی، رقمی، ۱۰۷ص

بی شماره صفحه

۴۴ - مجموعہ :

(۱ - ترجمه العقائد ۲ - زاد السالکین

۳ - ترجمه الصلاة ۴ - الفت نامه ۵ - آئنة

شاهی

طهران، سری، رقمی، کانون معرفت،

باهتمام بهمن کریمی

۳۵ - المعجة لیضاء فی تهدیه الاحیاء (عربی)

طهران، ۱۳۲۶ق، سنگی، رحلی، خط سلیمان

ابراهم طالقانی، ۳۲۱ص

طهران، ۴۰ - ۱۳۳۹ش، سری، وریزی،

صدوق، بتصحیح علی اکبر عقاری، ۴۰۵ +

۴۱۸ + ۴۵۹ + ۴۸۴ + ۳۷۹ + ۳۶۴ص

طهران، ۱۳۴۱ق، سنگی، رحلی، ناشر محمد

ابراهم خوانساری، ۳۲۱ص

طهران، ۱۳۴۵ق، سنگی، رحلی، ۳۲۰ص

جلد اول، طهران، ۱۳۳۹ش، سری،

وزیری، باهتمام سید محمد مشکوة، ۶۳ +

۴۷۹ص

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رحلی، ناشر

با علم الیقین و مرآة الآخرة .

طهران، ۱۳۱۳ق، سنگی، رحلی، مطبوعه
سید مرتضی، ۴۲۸ص، با علم الیقین و علم
الیقین

۳۸- النخبة فی خلاصة احکام الشریعة المطهرة و منها
وآدابها (عربی) .

طهران، ۱۳۳۰ق، سنگی، رقم ۱۹۹
با حدیث فصل من سید

طهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، رقم ۱۹۹ص،
طهران، ۱۳۲۴ق، جیبی، خط محمدابن
احمد، ۳۱۳ص

طهران، ۱۳۲۸ق، سنگی، رقم ۱۹۹ص

۳۹- التواریخ و جمع الاحادیث (عربی)

طهران، سنگی، گراوری، شمس، ۲۶۷ق
۴۰- التواریخ (عربی)

(شرح احادیث کتب اربعه اول، ثانی)

چهار جزء اول، طهران، ۱۴۱۱ق، سنگی، رحلی، خط محمد تقی بن محمد حسن طالقانی،
۵۳۲ص

جلد پنجم، طهران، ۱۳۱۴ق، سنگی، رحلی،
۵۷۲ص

۳ جلد، طهران، ۳۷۲-۱۳۲۴ق، سنگی،
رحلی، بافت ۲۰ مهدی مسافر اسمعانی تاجر،
۶۳۶ + ۷۹۰ + ۷۸۳ص

جلد اول، طهران، ۱۳۲۲ق، سنگی، رحلی،
۵۳۲ص

جلد دوم، طهران، ۱۳۲۵ق، سنگی، رحلی،
خط میر محمد صادق بن ابوالقاسم خوانساری،
۵۷۲ص

طهران، ۱۳۲۳ق، سنگی، چاپ افست،
اسلامیه، با اهتمام معتمد رسا رسوی خوارساری

۱۲۴ + ۲۱۹ + ۱۸۵ + ۱۰۸ + ۲۷۴ +

۹۶ + ۹۸ + ۲۴۷ + ۱۷۱ص

جلد سوم، طهران، سنگی، رحلی، بشمعیج

ابوالحسن شعرانی، اسلامیه، ۱۴۵ + ۱۱۸ +

۲۱۸ + ۱۴۹ + ۱۵۳ص

شیخ محمد (بن شیخ عبدالعزیز) مردوخ

گردگانی:

(- معاصر)

۱ - بستان اجتهاد یا معجم دستکاری

(براین کتاب بنام شمشیر کادی بر فصوص

ایم دستکاری و بنام صفحات باری دوز و اسیم

دستکاری رد نوشته شده است)

مصر، ۱۳۵۴ق = ۱۹۳۶م، سری، رقم،

۶۳ص

۲ - تاریخ مردوخ

۲ جلد، طهران، بی تاریخ، سری، رقم،

چاپخانه ارقش، ۲۹۱ + ۴۲۷ص

۳ - تشریح محمدی :

طهران، ۱۳۴۵ق، سنگی، جیبی، ۱۰۶ص

۴ - جامه جان و جیب :

طهران، ۱۳۲۳ش، سری، رقم، ۱۳۲ص

۵ - جان نما

طهران، ۱۳۲۱ش، سری، رقم، ۶۶ص

۶ - جواب چهارده سوال :

طهران، ۱۳۴۲ش، سری، جیبی، ۳۹ص

۷ - چاره بدبختی یا جواب گنجی و جواهر :

چاپ سری، بی تاریخ، جیبی، ۶۰ص

۸ - رساله پاسخ آقای بودی :

سندج، ۱۳۴۰ش، سری، رقم، اقبال و

محمدی، ۱۰۳ص

۹ - سرعای هدایت :

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقم، ۷۸ ص
۱۰ - طب جدید آلفای :

چاپ سری، جیبی، ۴۰ ص
۱۱ - فرهنگ مردوخ

۲ جلد، طهران، بن تاریخ، سنگی، دوربری،
۹۸۱ + ۹۶۱ ص.

۱۲ - فقه محمدی :

تهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقم، ۱۳۳۶
عبدالقادر وحید مدرس، شرکت سهامی
چاپ کتاب آذربایجان، کتابفروشی موثق
مهاباد، ۵۶۴ ص

۱۳ - کتاب در جواب مقررین

طهران، بن تاریخ، سری، رقم، ۵۸ ص
۱۴ - گفتارها :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، خشتی، چاپ
موم، ۲۱۲ ص

۱۵ - منتخب النواص در داستان آوار طغمة و اثره

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقم، چاپخانه
آرشم، ۱۱۰ + ۷۸ ص.

۱۶ - منطق مردوخ :

طهران، ۱۳۲۶ ش، رقم، گیاهان، ۷۴ ص
۱۷ - نحو محمدی

طهران، ۱۳۴۵ ق، سنگی، جیبی، ۸۸ ص
۱۸ - فدای الهاد :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقم، ۲۹ ص
طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقم، چاپ دوم،
۲۶ ص.

محمد المروقی الجیلانی بن الحاج یحیی :

(- معاصر)

۱ - ابوالحسن الحسینی القیروانی (عربی) ۱
(علی بن عبدالنسی)

کونس، ۱۹۶۳ م، سری، دوربری، ۵۲۰ ص

شیخ محمد مسأله گو :

(- معاصر)

۱ - آداب التفرقة

قم ۱۳۶۶ ق، سنگی، جیبی، ۸۰ ص

محمد مسألای اردبیلی :

(- معاصر)

۱ - قصیر سورة یس

طهران ۱۳۳۷ ش، سری، رقم، ۱۰۹ ص

محمد مستجاب خان :

( )

۱ - گفتار رحمت

تهران ۱۳۳۱ م، سری، رقم، ۱۴۴ ص

محمد مسعود دهالی :

(- مقتول ۱۳۲۶ ش)

۱ - سیرت محمدیه در دماوند . در ۲۶ جلد
۱۳۲۶ ش در طهران مقتول گسودید و در
مقبره طهران الدوله واقع در شمیران بنگاه
سپرده شد

(سالنامه کشور ایران، سال چهارم، ص ۲۱۵)

۱- بر مآخذ : نخستین کنگره نویسندگان

ایران .

۱- اشرف المخلوقات :

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، رقی، چاپ دوم،

کانون معرفت، ۱۹۶ ص

۲- بهار عمر :

(جلد سوم گلب لیکه در حینم میروید)

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقی، ۱۷۳ ص

۳- بهشت ۷ روز .

طهران، سری .

۴- ترمیمات شب .

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، علی اکبر علمی،

۱۷۹ ص .

طهران، ۱۳۱۳، سری

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رقی، ۲۹۴ ص

۵- خوشبختی برای همه

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری

۶- در تلاقی معاش :

طهران، ۱۳۱۲ ش، سری، رقی، ۱۶۶ ص

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقی

۷- شرح زندگانی پرخواست محمد مسعود

(تألیف دکتر جواد احمد)

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، وزیر، ۳۱ +

۱۵ + ۱۹ + ۱۷ + ۱۸ + ۱۳ + ۱۵ +

۱۵ + ۱۴ ص .

۸- قاتل کبوت :

طهران، سری .

۹- قتل محمد مسعود :

(تألیف خلیل انقلاب)

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقی، چاپخانه

خود کار ایران، ۳۲ ص .

۱۰- گلها لیکه در جهنم میروید :

جلداول، طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، رقی،

۱۶۶ ص

ابو نصر محمد بن مسعود بن عیاش سلمی

سمرقندی عیاشی :

( )

محدث، مفسر، ثقه، صدوق، از عیون ایمن

طایفه، خلیل القدر، کثیر الاختیار، بسیر

بروایت است و زبده از دو پست کتاب

تصفی کرده در اول امر بمذاهب عده

بود و احادیث بسیار از ایشان استماع نموده،

پس هدایت یافت و از علمای شمه شد .

اولم تر که پدرش را که سید هرا را شری

بود اتفاق بر علم و حدیث نمود و خواهش

مملو از علماء و محدثین و قاری و کاتبی بود

که به تصنیف و مقابله و استباج و تملیقه

مشغول بودند .

(توالد، رسو، ص ۶۴۲)

۲- التکبیر (عربی)

جلداول، قم، ۱۳۸۰ ق، سری، وزیر،

بنفقه حاج ابوالقاسم سالک، تصحیح سید

هاشم رسولی محلاتی، ۴۰۳ ص

جلد دوم، قم، ۱۳۷۱ ق، سری، وزیر،

تصحیح سید هاشم رسولی محلاتی، ۳۶۸ ص

شرف الدین شهیر الدین ابوالمعتمد محمد ابن

مسعود (یا) محمد بن محمد بن مسعود بن زکی

مسعودی غرنوی :

(- زنده در سال ۶۷۲ ق)

مؤلف الکفايه فی علم البیة کسه درسته

۶۴۳ تألیف آن شروع کرده و در ۶۷۲

بتمام رسانده و سپس آنرا خود مقارن باسم

چنان دانش ترجمه کرده است

(سالنامه پارس، بقلم سعید نفیسی)

۱ - جهان دانش :

(تاریخ فراغت از تألیف ۱۳۴۹ ق)

تهران، ۱۳۱۵ ش، سری، رقی، ۱۹۰ ص.

صنعت سالنامه دبیرستان پهلوی.

۲ - رساله درباره آثار علوی :

تهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر، نشریه

فرهنگ ایران زمین، تصحیح محمدتقی

دانش پژوه، ۲۲ + ۱۲۸ ص.

۳ - کفایة التعلیم فی صناعة التدریس .

تهران، ۱۲۸۲ ق، سگی

دکتر محمد مشایخی :

(۱۲۹۲ ش - معاصر)

در یک - نواده روحانی در حیواسار متولد شده . پس از تحصیلات ابتدائی در حیواسار جهت ادامه تحصیل باسپهان عریض نمود پس از پایان دوره تحصیلات متوسطه سال ۱۳۱۵ در رشته فیزیک و شیمی در دانشسرای عالی مشغول شده و بدرجه لیسانس لائل آمد . پس از آن داخل خدمت وزارت فرهنگ شده و به در مشاعیل محنته گردید ؛ دبیر دبیرستانها، رئیس دبیرستان خاقانی، یاروس فی دبیرستانها ضمن اشتغال

شند پس در دانشکده حقوق نیز ادامه تحصیل پرداخته و باخذ لیسانس موفق گردید . در سال ۱۳۲۹ که برای مطالعات فرهنگی بلژیک دعوت شده بود در آنجا تحصیلات خود ادامه داد و بدرجه دکتری در علم حقوق موفق گردید . در مراجعت ایران از طرف وزارت فرهنگ بریاست اداره مطالعات و برنامه منموپ شد . و اکنون (سال ۱۳۳۶) درایس عمل انعام رطمه میزند

(رورنامه اطلاعات ۱۴ و ۱۵ و ۱۳۳۷)

۱ - نظریات اصلاحی درباره فرهنگ ایران :

تهران، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیر، نشریه

هیأمة السالیهای دانشسرای عالی، ۳۷۲ ص.

دکتر سید محمد بن مشکوة الشریعه محمد

مشکوة -

(۱۳۴۳ ش - معاصر)

پس از گذراندن دوره لیسانس دانشکده حقوق و دانشسرای عالی و مقبول و منقول طهران باروها رفت و در آنجا موفق باشد و بهلم دکترای حقوق بین الملل عمومی از

دانشکده پارس و بهلم دکترای دولتی در

تکمیل تحصیلات خود پرداخت و ادب این پس
تدریس و اقامه نماز جماعت اشتغال ورزید
و رسید ابوالحسن اصعانی و آغاساه الدین
عزالی و سید محمد حجت اجاره اجتهاد
مطلق و از حاج شیخ آقا نزرک طهرانی
اجاره روایت دارد. در سال ۱۳۱۵ ش. با
گذراندن پایان نامه قانونی درجه دکتری
در رشته ادبیات برای او شناخته شد و در
سال ۱۳۱۹ ش. دارای رتبه ده استادی شد.
در سنه ۱۳۱۱ ش. در مدرسه عالی سپهسالار
تدریس فلسفه پرداخته و در سنه ۱۳۲۰
صو رسمی شورای عالی دانشگاه شد.

(مقدمه فهرست کتب اهدائی مشکوة، ج ۱)

۱ - بیع (درس) :

تهران ۱۳۳۲ ش. سری، وژی، ۱۰۴ ص.

۲ - هرج حکما همین (عربی).

کاتبی فروزینی، شرح علامه حلی، تهران،

۱۳۳۸ ش. سری، وژی، با اهتمام سید محمد

مشکوة

۳ - کتاب التفریح :

تهران، سری، رقی، ۵۸ ص.

حقوق عمومی و دیپلم دکترای دولتی اعتماد
سیاسی (رتبه اول) و دیپلم دکترای دولتی
از علوم اقتصادی و دیپلم مدرسه علوم سیاسی
پاریس گردید. او اکنون علاوه بر ریسی
در دانشکده اعزری و تحصیل در مؤسسه
تحقیقات اقتصادی دانشکده حقوق سمت
مشاور اقتصادی وزارت اقتصاد برقرار بوده و
در رشته های تخصصی خود دارای مقالات
و تألیفات است.

(سید و سیاه ۲۸ ر ۴۲۳)

سایر مآخذ: تهران مصور، شماره ۶۱۷

۱ - رساله عدالت

ملا جلال دوائی، تهران، با اهتمام دکتر
مشکوة

۲ - مصادرة الاخوان

ابن بابویه شریف صدوق، تهران، (۱۳۳۰ ش.)
سری، خشتی، با اهتمام دکتر مشکوة، ۵۵ ص.

۳ - وصیة نامه مجلس :

(عربی با ترجمه فارسی)

تهران، چاپ گراوری بکورفی، با اهتمام
دکتر مشکوة :

مشکوة الشریعة سید محمد بن علی حمیدی

مشکوة بیرجندی :

(۱۳۱۹ ق - معاصر)

در بیرجند متولد شد و در سنه ۱۳۳۶ ق. برای

تحصیل بمشهد مقدس مسافرت نموده و نزد

علمای آنجا تحصیل فقه و حکمت پرداخته

بسال ۱۲۹۹ ش. جهت تکمیل تحصیلات

بتهران آمده و در مدرسه محمودیه واقع در

سرچشمه سکنی گزید و نزد علمای وقت

واز آنجا بسویس دمت پس از آن بایران
آمده و مقامات مختلفه از جمله : معاونت
چکای تعالیه رسید در کابینه قرارداد بهار
عالم ۲ ده شد و پس از سقوط آن کابینه
باز به آمد و پایالت فارس منصوب گردید
پس از کودتا سید ضیاءالدین را بر سر صفت
نشاط و ماو مخالفت کرد بهمن سنسار
حکومت در سن استعفا نمود و چندی در چهار
محال بهتاری سربرد یکسال بعد در -
۱۳۰۰ شمسی بموجب ماده واحده مجلس
« احیای موقوفات معصومین » در تعالیه منصوب
شد و دو ماه و پنج روز در این مقام بانی
بود پس از آن در سال ۱۳۰۲ ش بورارت
خارجی رسید و بعد از طهران نماینده گی
دوره پنجم انتخاب شد و در جلسه قاریتی
جلسه قناریه و سلطنت به این امر مخالفت
کرد و سلطنت سردار سپه را برخلاف
مصلح کشور شمرد ولی یکبار دیگر هم در
دوره ششم نماینده گی طهران انتخاب شد
و بعد از ختم این دوره چون با حکومت

۴ - کلمة التوحید و رفیع التردید :

۵ - مشکوة الاسرار فی حل عقدة الایثار (عربی)

(تالیف بر فصل سوم از پنج دوم از جلد یکم)

اسمار ملا صدرا)

طهران ، ۱۳۰۵ ش ، مسک ، رقمی ، ۲۹ +

۱۲ ص

محمد مشیری :

(- معاصر)

در غایت تحصیل دوره پنجم دایرة المعارف

سال تحصیلی ۱۸ - ۱۳۱۹ ش

۱ - روش نوین سبزی کاری

طهران ، ۱۳۴۲ ش ، سری ، رقمی ، امیر کبیر

۲۳۵ ص .

دکتر محمد مشیریان :

(- معاصر)

دکتر حقوق ارداشگاه طهران

۱ - حقوق و حقوق تطبیقی :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، دربر ، ۴۴۴

۲۰ ص

شیخ محمد بن ابوالحسن مصاحب نائینی :

( )

۱ - موع العین فی مرآة العین (شعر عربی)

طهران ۱۳۵۱ ق ، سنگی ، جیبی ، خط محمد -

علی عبرت نائینی ، ۲۲ + ۱۷ ص ، ناصطومه

فی علم الاسول در یکجمله .

مصدق السلطنة دکتر محمد بن وریز دفتر

هدایت آشتیانی مصدق :

(۱۲۹۹ ق - معاصر)

تحصیلات مقدماتی از در طهران انجام گرفت

و پس از ده سال خدمت در وزارت تعالیه برای

تحصیلات عالی در آغاز مشروطیت بیادرس

دیکت توری مخالف بود در قبول خدمات دولتی استعفا کرد و مدت یازده سال تا بهمن تیرماه ۱۳۱۹ ش در قریه احمدآباد ساوجبلاغ بامور فلاحی اشتغال داشت. در این تاریخ بامر شاه سابق مدنی در طهران زندانی بود و بعد به پیرجند تبعید شد ولی پس از وقایع شهریور ۱۳۳۲ ش باز از طهران نمایندگان مجلس چهاردهم انتخاب شد و در مجلس با اعتبارنامه سیدمیرالدین مخالفت نمود و کمون یکی از نمایندگان میرزا محسن چهاردهم بشمار میرود.

(چند پرده از زندگانی و حال معروف ایران، ص ۱۷)

مادر مآخذ مجله رسالت، چهارم، ص ۱۳۲

۱- اصول قواعد و قوانین مالی در معارف خواجه در ایران قبل از مغولیت و دوران مغولیت (جلد اول، بودجه)

طهران، ۱۳۰۴ ش، سری، خشتی، ۴۲ ص

۲- حقوق پارلمانی در ایران و اروپا

طهران، ۱۳۰۲ ش، سری، خشتی، ۱۷۲ ص

۳- دستور در معاکم حقوقی

طهران، ۱۳۳۳ ق، سری، خشتی، ۴۹۷ ص

۴- شرکت سهامی در اروپا

طهران، ۱۲۹۳ ش، سری، خشتی، ۱۰۳ ص

۵- کابینتولامیون و ایران

طهران، ۱۳۳۳ ق، سری، رقی، ۶۶ ص

۶- متن کامل و صحیح و لایحه دکتر مصدق

طهران، بی تاریخ، سری، رقی، ۲۸ ص

۷- متن گزارش دکتر مصدق راجع تشااتی اصل ملی شدن صنعت نفت در ایران

طهران، ۱۳۳۰-۱۳۳۱ ش، سری، دریری

۲۵ + ۱۲ + ۸۱۸ + ۱۸ + ۱۲

۸ + ۳۴ ص

۸- متن مطلق دکتر مصدق در جلسه علنی مجلس شورای ملی

طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، دریری، ۲۲ ص

۹- مدارك حقوق اسلامی و وصیت در مذهب شیعه

تألیف دکتر مصدق برهان فرائض، ترجمه

مجلس المطبعة دفتري و علمی معتمدی و

سرالله التظام مدرسی

طهران، ۱۳۰۲ ش، سری، خشتی، ۱۰۶ ص

۱۰- مفاد دکتر مصدق و پرفسور دولتی در دیوان

بین المللی دادگری لاهه

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، دریری، ۱۸۱ ص

الشیخ محمد المصري:

( )

(- زنده در سال ۱۰۸۴ ق)

مآخذ، معجم المؤلفین، ج ۱۲، ص ۲۴

چاپ الکتاب (عربی)

(شرح کواکب الدریة فی مدح خیر البریة

بوسی، تاریخ فراغت از شرح ۱۰۸۴

ق)

مصر، ۱۲۸۶ ق، مشکي

محمد مصدق (ساقی):

(- معاصر)

تا یکسال قبل سرگرم تحصیل بود و فعلاً

در تبریز مشغول دبیری اشتغال دارد

(مقدمه برگ سبز)

۹- برگ سبز

تبریز، ۱۳۳۹ ش، سری، رقی، ۱

اس سیف، ۱۸۴ ص

۲- بیست سخن یا آئین نویسندگی

تبریز، ۱۳۴۰ ش، سری، رقی، چاپ

دوم، ۱۸۶۱ م.

محمد مردان علیخان نظام:

( )

۱- قصائد مدحیه

لکهنو، ۱۲۸۸ ق، سنگی، دربري، ۱

۳۸۸+۳ ص

لکهنو، ۱۸۷۱ م، سنگی، رقی، ۳۸۸ ص.

محمد مصطفی علمی:

( )

۱- این الفارسی والحب الالهی (عربی):

قاهره، ۱۳۶۴ ق، سری، دربري، ۱

۳۲۶ ص.

محمد مصطفی العاجی:

(۱۸۹۵ م - حاصر)

در دمیاط تولد یافته است

۱- دیوان العاجی (شعر عربی):

مصر، ۱۳۷۶ ق، سری، دربري، ۳۲۷ ص

سید محمد مشهور بالمعروف ابن مصطفی ابن

احمد نودهی مرزنجی:

(۱۱۶۶ - ۱۲۵۴ ق)

در قریه نوده از توابع سلیمانیه تولد یافت

و در بلده (زور) نشو و نما نمود بعداً در

سلیمانیه مقیم شد وی در علوم عقلی و نقلی

تاریخ و حافظ احادیث و قرآن بود (مقدمه

کتاب

۱- کشف الفاسی علی المنظره المسماة بطرف الفارسی

(عربی):

متن و شرح هردو از بررنجی، باحواشی

ملاعلی قزلبی متومی ۱۲۹۵ ق، بغداد، ۱

۱۳۵۸ ق، سری، دربري، ۱۴۳ ص

صدیق حضرت محمد بن محمد مظاهر

تبریزی:

(۱۲۵۳ ش - ۱۳۳۱ ش)

د. تندی دوران تحصیل باستانبول مسافرت

در دوره مقدماتی و متوسطه را در آنجا

بیتل رسانده و در بیت سالکی نابرابر

مراجعه کرده و در خدمت نظام بشمل پمیری

خود و رد وری بعد از مدت کوتاهی درسه

۸- ۱۳۱۸ ق، سنگی، در مدرسه علوم سراسی

پسرداخته در دوره اول و دوم نمانده

مجلس بود و بعد ریاست خراجه داری را

بعده گرفت و در زمان دکتر هیلپیو بعد

مدت کوتاه از خدمت دولت کناره گرفت

وی مدت پانجاه سال معلم در دانشکده

حقوق بود

(به نامه دانشکده حقوق تحصیل ۱۷ -

۱۳۱۸، ص ۹۱)

استاد حقوق بین المللی در دانشکده حقوق

در سال ۳۲۹ ش معارف شد و سال ۱۳۳۱ ش

در گذشت

۱ - حقوق بین المللی عمومی:

۲ جلد، طهران، ۱۳۲۶ ق، سری، ۲۳۲

۲۷۵+۳ ص

علوی لب هندی مولد حنفی مذهب
نقشبندی مشرب بود و در عشره اول عاقله ثابته
بعد الف متولد شد اشو و نمای ظاهری
در آ کره یافت و تربیت باطنی در شاهجهان
آباد ، وفات وی در سنه ۱۱۹۴ هـ واقع شد
(شمس العین ، ص ۴۴۱)

سایر مآخذ ، صبح گلشن ، ص ۴۲۸ ،
قد کره مؤرخ روح آبادی ، ص ۱۲۵

۱ - دیوان شعر

کاتب خور ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، رقی ،
۱۷۰ + ۲۲ ص ، با عطائی نامه

لاهور ، ۱۹۷۲ م ، سنگی ، وزیر ،
ص ۱۴۲

کلکته ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، رقی ، ص ۸۳

۲ - عطائی نامه

لکهنو ، ۱۸۸۶ م ، رقی ، ص ۳۰

کاتبور ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، رقی ، ص ۲۲

حاج ملا محمد بن معصوم علی هیدجی زنجانی

معروف به حاج آخوند :

(- ۱۳۴۹ ق)

(هیدجی در طرف چپ ردیف دوم)

در آ عرشاب در مدرسه واقعه در قریه هیدج
و چند گاهی در قزوین با مؤختن علوم رسمه

طهران ، ۲۹ - ۱۳۳۰ ق ، سنگی ، وزیر ،

حد مرخص حینی برعانی ، ص ۳۳۶

طهران ، ۱۳۶۲ ش ، سری ، وزیر ،

شرکت سهامی چاپ ، ص ۳۰۸

۲ - دفتر داری :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سنگی ، رقی ،

ص ۱۸۷

۳ - دله

طهران ، سری ، رقی ، با اهتمام سهراب

امینیان ، ص ۱۹۵

مهندس محمد مطهری زنگنه :

(مصادر)

۱ - الکتریمه صفتی

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سنگی ،

وزیر ، نشریه ۱۶۴ دانشگاه ، ص ۲۱۵

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ،

وزیر ، چاپ دوم ، نشریه ۳۳۵ دانشگاه ،

ص ۲۱۸

جلد اول ، طهران ، ۱۳۴۹ ش ، سری ،

وزیر ، چاپ سوم ، نشریه ۷۹۲ دانشگاه ،

ص ۲۵۴ + د

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۴۶ ش ، سری ، وزیر ،

نشریه ۸۷۴ دانشگاه ، ص ۲۵۴ + د

۲ - سیم کشی علمی و عملی

جلد اول (محاسبات) طهران ، ۱۳۴۱ ش

سری ، وزیر ، نشریه ۷۹۴ دانشگاه ،

ص ۲۰۸ + ج

شیخ شاه محمد میرزا جان مطهر

دهلوی :

(- ۱۱۹۴ ق)

اشتغال داشتم. پس از آن طهران آمده و نزد اساتید علوم کلامیه و رسوم ریاضیه و علم حکمت و سایر علوم فقه و اصول و حدیث اربع کددام بیافت و مناصبت استعداد ارمغان خود استمداده نمودم

مدت بیست و پنج سال در مدرسه منبریه واقع در حنب سید ناصرالدین بعنوان تدریس معقول بدرس و بحث با طلاب مشغول و الفتی بامردم و کلفتی با کسی نداشته‌ام و جز حج مت الله و زیارت مشاهد مشرفه ائمه معصومین مسافرت نکرده‌ام و بعد از فوت پدر علایق خود را از ارت پدری از ملک و مواشی و اثاث البیت بپیرادران بخشیده و خود را بکار کشیدم. به از روی علتی که در خلف داشته ملکه از راهی که بیرون از دستور شرع نموی نبوده... این بی نصاحت بسیار مدتی است که از معاشرت ملول و درازا و خمول بحال خود مشغولست - انتهى در سنه ۱۳۴۸ ق در طهران وعات یافت و چهاره اش قم حمل و در مقبره املاان مدفون گردید (المهرست لمشاهیر العلماء الرنجس، ص ۱۳۶)

در آئینه دانشوران تاریخ وعات وی سال ۱۳۴۹ ق ضبط شده است.

سایر مآخذ: ریحانة الادب، ج ۴، ص ۳۲۸ - حاشیه شرح منظومه سیرواری (عربی)

طهران، ۱۳۴۶ ق، سنگی، هشتی، ۴۳۶ ص درخامه شرح حال محض.

۴ - وایضه، دیوان شعر:

تبریز، سری، رفی، شرکت چاپ کتاب، ۲۶۴ ص

تبریز، ۱۳۳۷ ش، سری، رفی، تصحیح

علی هشترویدی، (علویون) چاپ سوم، ۳۰۰ ص

تبریز، ۱۳۳۷ ش، سری، رفی، کتاب روشنی حقیقت، چاپ سوم، ۲۹۴ ص.

دکتر محمد معین:

(۱۲۹۱ ش - معاصر)

در شب متولد شده تحصیلات مقدماتی در مدرسه دار الفنون انجام داده. سپس به دانشسرای عالی وارد و در رشته فلسفه و ادبیات بدرباست لیسانس لائل آموخته در سن ۱۳۲۶ ش از دانشگاه طهران دکتر ادبیات و زبان فارسی شده شد. پس از اتمام دوره دانشسرای عالی به ترتیب ریاست دانشسرای مقدماتی اهواز و معاونت دانشسرای مقدماتی طهران و بمعلمی زبان فارسی در شعبه تاریخ و جغرافیای دانشسرای عالی انتخاب گردید. اکنون در دانشکده ادبیات به تدریس متون ادبی و نقد اشعار اشتغال دارد و در آموزشگاه های ایران شاسی هم (نازما نیکه دائر بود) با تدریس باستان تدریس میکرد (نشر رسمی معاصر، ص ۲۶۰)

اکثون (سال ۱۳۴۳) رئیس سازمان
لمت نامه دهخداست
۱ - آلبه سکندری

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، وزیر،
شریة مجله دانشگاه ادبیات، ۲۴ ص
۲ - اردو اوراق نامه :

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقی، ۴۰ ص
۳ - اسم جنس و معرفه و فکرة :

(طرح دستور زبان فارسی شماره ۵)
طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیر، این
سینا، چاپ دوم، ۸۰ ص

۴ - اسم مصدر حاصل مصدر طرح دستور زبان فارسی
شماره ۳ :

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی، ۲۸ ص
طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیر، این
سینا، چاپ دوم، ۱۶۲ ص

۵ - اصافه، طرح دستور زبان فارسی شماره ۴

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، این
علی علم، ۷۱ + ۲۴ ص

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیر، این
سینا، چاپ سوم، ۲۵۲ ص
۶ - اهر خسرو دهلوی :

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، وزیر، نشریه
مجله مهر، ۲۲ ص

۷ - ایران از آغاز تا اسلام :

دکتور، گرشمن، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش،
سری، وزیر، بنگاه ترجمه و نشر کتاب،
۴۲۰ ص

۸ - برگزیده شعر فارسی
(قرنهای ۵ و ۴ هجری)

طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقی، رواد
۵۲ ص

جزء اول، طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی،
چاپ دوم، رواد، ۷۲ ص
۹ - برگزیده شعر فارسی :

(قرنهای ۵ و ۴ هجری)
طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی، رواد،
۶۴ ص

۱۰ - پوره آرد، رساله در شرح حال پور داور و ولایت
مجموعه یادبود :
طهران ۱۳۲۵ ش

۱۱ - تحلیل هفت پیکر نظامی -

جلد اول - طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، وزیر،
نشریه شماره ۹۶ دانشگاه، ۴۴ + ۲۷۷ ص
۸ ص

۱۲ - حافظ شیرین سخن
جلد اول، طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، رقی،
بنگاه پرودن، ۴۰۰ ص

۱۳ - حکمت اهراف و فرهنگ ایران باستان :

طهران، ۱۳۲۹ ش
۱۴ - خسرو گورکان و ریدلوی :

ترجمه از نان پهلوی، طهران، ۱۳۱۴ ش،
نشریه مجله آموزش و پرورش، سری،
وزیر

۱۵ - روانشناسی تربیتی :

علی الحارم و مصطفی امین، ترجمه از عربی،
اهواز، ۱۳۱۶ ش، سری، رقی، ۲۳۸ ص

۱۶ - رور شماری در ایران باستان و آثار آند راه بیات
پارسی

طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، وزیر، مجموعه
شماره ۴ انجمن ایران شناسی، ۸۵ ص، سخن
آن بود و سی روز :

۱۷ - ستاره نهد یاد استان خرداه و مردهاد (شعر) :
طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقی، شرکت
طبع کتاب، ۴۵ ص

در ۱۰۷۹ به نظارت اوقاف آنجا برگزیده شد. در ۱۰۸۱ دست از نظارت اوقاف کشید و یاصهبان رعت در طریق فارس بسوی بصره آمد و پس از زیارت هتبات با کشتی از بصره در سال ۱۰۸۲ سفر به هندوستان اختیار کرد و در شهر بصره متأسفانه جمع معیدی آغار کرد. نخستین شهر هندوستان که مقر اقامت او قرار گرفت بندرسورت بود. بعداً بدعای رعت و سپس خود را به حیدرآباد کشاید. سفری به برهانپور رعت (در ۱۰۸۴) و مجدداً بدعای مارگشت (۱۰۸۶) در مهر ۱۰۸۸ در (اوجان) بود و خدمت شاهزاده محمد اکبر را دریافت و لقب (خان سامانی) بدو عطا شد. سال هفتدهم محرم شهراده مولتان رسید. دهمین شهر بود که در حمادی الاول ۱۰۹۱ هجری قمری سال که دائماً در سفر بود ناگهانی جامع معیدی را به پایان آورد. و در سال ۱۰۹۱ در لاهور بود. ابواب در فهرست نسخ خطی انجمن آسیائی بنگال سال وفات او را ۱۰۸۵ م ۱۰۹۱ م سوسد و بدون تردید وجه اول غلط است.

(مقدمه کتب)

۱- جامع مفیدی.

جلد اول، طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، وری،
بکوشش ایرج افشار، نشریه شماره ۵ اسدی
۲۲۹ ص

جلد سوم، طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، وری،
نشریه شماره ۲ اسدی، ۹۴۲ ص

حاج سید محمد بن عبدالحسین مقدس زاده:

(- معاصر)

از علمای حوزه علمیه قم است و چند سال است
از اصهبان بقم آمده است.
(آثار الحجه، ج ۲، ص ۶۳)
۱- رجال قم.

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، دقعی، مهر ایران،
۱۷۵ ص

دکتر محمد مقدم (مقدم)

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در طهران متولد شده تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در مدرسه شرف مظفری و کالج البرادامریکائی به پایان رسانیده سپس برای ادامه تحصیلات عالی به امریکادخت اما تحصیل خود را تمام نکرده بایران بازگشت و در وزارت خارجه به سمت مترجمی اشتغال شد.

مجدداً در سال ۱۳۱۰ برای تکمیل تحصیلات با امریکا رفت و از دانشگاه (برینستون) در رشتهٔ ریاضی درجهٔ دکتر گرفت و در مراجعت بایران در وزارت کشور استخدام گردید وی بعد از گذشت از امریکا در دانشکدهٔ ادبیات دروس اوستا و ریاضی

را تدریس میکند. ارسال ۱۳۲۳ یک سلسله
 نشریات زیر نظر دکتر مقدم شامل عنوان
 (ایران کوده) با همکاری نویسندگان دیگر
 منتشر شده که یک کتون ۱۷ شماره آن در
 آمده است. وی معتقد است که ریشه نام او
 از زبانهای ایرانیست و باید بصورت (مقدم)
 نوشته شود (ش. فارسی معاصر، ص ۲۴۸)
 تحصیلات مشاغل متعلمه او دبستان
 شرف مظفری ۹۹-۱۲۹۳، دبیرستان
 و کالج البرز ۳۰۸-۱۲۹۹، دانشگاه
 پرستش ۳۱۰-۱۳۰۸ و ۱۷-۱۳۱۵، درجه
 A - M ۱۳۱۶ درجه Ph. D ۱۳۱۷،
 خدمت نظام و طبیعه ۱۲-۱۳۱۰، مترجم
 انگلیسی وزارت خارجه ۱۴-۱۳۱۳، عضو
 وزارت کشور ۱۸-۱۳۱۷، دانشر دانشاس
 در دانشگاه تهران از ۱۳۱۸، استاد زبان
 و ستا و فارسی باستان از ۱۳۲۳، استاد
 زبانهای از ۱۳۳۱، استاد و مدیر گروه
 آمورشی زبانهای همگانی و زبانهای باستانی
 از ۱۳۴۲،

۱- آشنای زبان فارسی

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وری، باشگاه
 مهران، ۳۸ ص

۲- بارگاه به الموت

طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، ۵۶ ص
 ۳- باغ و خروس

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری،

۴- تاریخ شاهنشاهی هخامنشی

۱. ت. ا. و مستند ترجمه، طهران، ۱۳۴۰ ش،

سری، وری، ابن سینا و فرانکلین،

۹ + ۸۲۰ ص

۵- دریانوردی عرب در دریای هند

چرخ، ی، خورانی، ترجمه، طهران،

۱۳۳۸ ش، سری، رقص، تازه ۲۰۸ ص

۶- راز قیامت، راهی چند بیرون از پرده

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، چاپ دوم،

۷- راههای ربه، راههای ایرانی

طهران، ۱۳۴۲ ش، سری، وری، علی-

اکس علمی، ۲۰۲ ص

۸- راههای زبان فارسی باستان

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، ۳۴ ص

۹- رستم و سهراب از شاهنامه

طهران، ۱۳۱۳ ش، سری، ۱۵۱ ص

۱۰- فهرست توصیفی مجموعه غزل (انگلیسی)

(از نسخه های فارسی و ترکی و هندی در

کتابخانه دانشگاه پرستش)

چاپ پرستش، ۱۹۲۹ م، سری

۱۱- مقاله، مجموعه ای از نوشته های شاهنشاهی

۱۲- مقاله، ریشه واژه های فرهنگی زبان عربی

طهران، ۱۳۲۳ ش، ضمن شماره یک ایران -

کودک

۱۳- مقاله، یادداشتی درباره الفبای روسی

۱۴- مقاله، یک شعر روستایی از اوستا

۱۵- مقاله، ریشه واژه کراوان

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، ضمن شماره

سوم ایران کوده

۱۶- چند نمونه از معنی نوشته های فارسی باستان،

(با شرح لغات)

طهران، ۱۳۲۴ ش، چاپ دوم، ۱۳۳۷ ش،

۶۶ ص، ضمن شماره چهارم ایران کوده

۱۷- دانشن چم، متن اوستا شرح لغات و ترجمه:

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، ۱۱۲ ص

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، چاپ دوم، ۱۱۲ ص

ضمن شماره ششم ایران کوده

۱۸- انشای طبیعی (انگلیسی)

۳- الاربعین فی الکلام (عربی).

صیدا ، سری ، رقمی ، ضمن تاریخ الشيعة

تأليف أحمد عارف الزين

۴- الالفية في فقه الصلاة اليومية (عربی).

طهران ، ۱۲۷۱ ق و ۱۳۱۹ ق ، سنگی ،

رقمی .

طهران ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، رقمی ، خط میرزا-

حسن طهرانی ، بی شماره صفحه ، با مقاصد -

العلیة

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رقمی ، با مقاصد -

العلیة .

۵- الثبوت (عربی)

(طهارت و صلاه و رکوة و خمس و اول اركان)

اربعة صوم از تأليف خارج شده است .

طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، رقمی ، باهتمام

شيخ عبدالجواد نيشابوري ۷۰۱ ص .

حلل الصلاة و وصامة حاج آقا محمد عراقي

طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، باهتمام شيخ -

احمد نعرشي ، خط محمد حسن گلپايگانی ،

۲۴۸ + ۹ + ۶۹ + ۹ ص

۶- حاشية على الفوائد الاسوية والفروعية (عربی) :

متر و حاشیه ارشید اول ، طهران ، ۱۳۰۸

ق ، سنگی ، در هاشم قواعد علامه

۷- التحلل المصلاة (عربی)

طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، خط محمد حسن

گلپايگانی ، باهتمام شيخ احمد نعرشي ، با

حلل الصلاة بعض اصحاب و بيان شيعة و وصامة

حاج آقا محمد عراقي ، ۲۴۸ + ۹ + ۶۹

+ ۹ ص

۸- الدروس الفروعية في فقه الامامية (عربی)

طهران ، ۱۲۶۵ ق ، سنگی

طهران ، ۱۲۶۹ ق ، سنگی ، وری ، خط

محمد صادق بن ابوالقاسم حسینی ، بی شماره ،

صفحه

۹- التذکری الثبوت فی احکام الشریعة (عربی)

طهران ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

حسین خوانساری ، باهتمام سلا علی اکبر

کرمانی ، بی شماره صفحه

۱۰- غایة افراد فی شرح تکت الارشاد (عربی) .

شرح ارشاد علامه حلی ، طهران ، ۱۲۷۱ ق ،

سنگی ، خشتی ، بی شماره صفحه

طهران ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، خشتی

۱۱- الفوائد الكلية الاسوية والفروعية (عربی) :

طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، خشتی ، خط

شيخ محمد صادق گلپايگانی ، باهتمام آخوند

ملا محمد کرمی ، بی شماره صفحه

طهران ، ۱۲۶۰ ق ، سنگی ، وری ، خط

سيد محمد صادق گلپايگانی ، تصحيح سيد

محمد عصار

طهران ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، وری ، خط

احمد حسن حسين نعرشي طارمي ، باحوشي

شيخ بهائي و شيخ محمد نعرشي و خارج سيد

محمد حسن محمود حسيني لورستاني ، ۳۲۸ ص

۱۲- اللمعة المنطقية (عربی)

طهران ، ۱۳۸۱ ق ، سنگی ، جیبی ، چاپ

اوست اسلامه ، ۲۲۹ + ۲۵۲ ص ، در هاشم

آن منتخب روضة البية

۱۳- مختصر اصل علاء بن رزن الذي اختصره الشهيد-

الاول (عربی)

طهران ، سری ، رقمی ، باهتمام شيخ حسن

مصطفوي ، ۱۷۴ ص ، ضمن اصول الشريعة .

۱۴- النبیة و زماره‌ی مصحبی (عربی)

طهران، ۱۳۰۸ ق، سگی، رقی، تصحیح
شیخ علامه‌عین بروجردی، بی‌شماره، صفحه

محمد الکتاب بن محمد بن عز و ز البرجی النطنی
الحمنی الاندلسی :

(۱۲۷۰ - ۱۳۳۴ ق)

محدث، مورخ، فلکی، اصولی، ادیب
شاعر در نقطه از توابع تونس تولد یافت. در
تونس تحصیل پرداخت و در نقطه بشکل
قصاوت مصوب شد بعداً بتونس معاودت نمود
و در آنجا نقطه‌طیبه رهپار شد و در
الفن و مدرسة الواعظین آنجا علم حدیث
تدریس می‌نمود. در دوم سفر ۱۳۳۴ در آنجا
وفات یافت.

(مصحف المؤلفین، ج ۱۲، ص ۴۹)

۱- النبیة و زماره‌ی مصحبی (عربی)
الحمنی الاندلسی :

بمش، ۱۳۱۲ ق، سگی

حاج سید محمد بن اسد الله میر شاه ولد ملایری :

(مصادر - معاصر)

۱- سدره درختان

شیخ محمد رضا طوسی، ترجمه الشهد و
الرجعة، قم ۱۳۸۱ ق، سرب، وزیر،
۵۶۰ + ص

ملک الکتاب میرزا محمد بن محمد رفیع
شیرازی ملقب به خان بهادر :

( )

در مشی مقیم بوده و با اهتمام او کتب زیادی
بطبع رسیده است.

۱- آثار الاحزان، ریاض النکاح

بمش، ۱۳۲۲ ق، سگی، وزیر، خط

میرزا علی شیرازی، ۱۴۴ ص

۲- آیات الولاية و برهان الهدایة

بمش، ۱۸۹۸ م، سگی، وزیر،

۱۱۲ ص

۳- احوال النکاح

بمش، ۱۳۱۱ ق، سگی، وزیر،

۱۶ ص

۴- الفیاض موسوم بآداب العیش و درر الاسرار

جلد اول، بمش، ۱۳۱۳ ق، سگی، رقی

خط سید علی بن میرزا بابا ابوالقاسم دهی

شیرازی، ۲۲۵ ص

۵- بحر الاسباب، ریاض الانساب

بمش، ۱۳۳۵ ق، سگی، رقی، تألیف

حبیب‌پور مظهر، باهتمام ملک الکتاب،

۲۵۰ ص

۶- تاریخ انگلستان

بمش، ۱۳۰۶ ق، سگی، وزیر،

۱۱۱ ص

۷- تاریخ قدیم یونان، حکماء و فلاسفه

بمش، ۱۳۰۴ ق، سگی، وزیر،

۶۴ ص

۸- تاریخ نگارستان

قاری، باهتمام ملک الکتاب، بمش،

۱۳۴۵ ق، سگی، وزیر، ۳۷۵ ص

۹- تاریخ یورپ و ننگد، جهان‌آرا :

کاپیتان جوانان اسکات، ترجمه، بمش،

۱۳۰۶ ق، سگی، وزیر، ۱۱۲ ص

۱۰- تربیت نامه و انبیا و ائمه :

بمش، ۱۳۱۰ ق، سگی،

۱۱- تحفة الخواص

بمش، ۱۳۲۵ ق، سگی، وزیر،

۱۹۲ ص

۱۲- تذکره الخواص :

بمشی، ۱۳۰۶ ق، سنگی، وریزی،

۱۷۸ ص

۱۳- ترجمه تاریخ حکمای یونان :

ترجمه اراکلیسی، بمشی، ۱۳۰۴ ق

۱۴- حدیقه الایمان فی اشعار ابنی نواس (مترجمی) :

بمشی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، باهتمام ملك

الكتاب، ۹۶ ص.

۱۵- حزن المتقين در مصائب :

بمشی، سنگی

۱۶- دیوان شعر

طهران، ۱۲۷۵ ق، سنگی، وریزی،

۳۵۴ ورق

۱۷- ریاض المرقبان فی معرفة خالق الانس و الجن

بمشی، ۱۳۲۶ ق، سنگی، رقصی،

۱۷۰ ص.

۱۸- زیست النلاء فی تاریخ بغداد

بمشی، بی تاریخ، سنگی، رقصی، ۳۲ ص

۱۹- زیة الزمان فی تاریخ هندوستان .

(تاج التواریخ، سلاله الیر)

بمشی، ۱۳۱۰ ق، سنگی، رقصی،

۱۱۷ ص

۲۰- معین، منتخب

لکهنو، ۱۸۸۸ م، سنگی، وریزی

۳۰ ص

۲۱- ملال الاولیاء :

بمشی، سنگی

۲۲- عفت النساء

(درسلوک زنان ناشوهران)

بمشی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، رقصی، ۳۲ ص

۲۳- صنایع الصناعة، مخزن البصاعة، منتخبات التجارب

منتخبات محمودی

(در علوم عربیه)

بمشی، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رقصی،

۱۱۱ ص

بمشی، ۱۳۰۶ ق، سنگی، وریزی،

۵۵ ص.

بمشی، ۱۳۱۱ ق، سنگی، وریزی،

۱۹۴ ص

۲۴- مرآت الزمان

بمشی، ۱۸۹۳ م، سنگی، وریزی،

۱۱۱ ص

۲۵- مضامین الايدان فی تصرف خیالات الانس و رسوم

بسرار الحكماء

بمشی، بی تاریخ، سنگی، رقصی، ۶۲ ص

۲۶- مضامین الرقي فی آداب العاد و المخدم موسوم

بصلاح بنی

بمشی، ۱۳۱۵ ق، سنگی، وریزی،

۲۸ ص.

حاج قلیچ محمد بن عبد الرسول منتظری

بردی

معاصر

دربزد مصیبت است

۱- احکام ازدواج از نظر اسلام

برد، ۱۳۷۲ ق، سربس، رقصی، شرکت

پایانده، ۲۲۴ ص

۲- احکام ازدواج بطور اختصار

دلایل، ۱۳۲۹ ش، سری، حبیبی، ۶۴ ص

۳- احکام اموات :

پرد، سری

۴- احکام مجامعات :

پرد، سری

۵- خروال :

جلد اول، پرد، ۱۳۷۳ ق، سری، دقعی، چاپ

دوم ۱۷۸ ص

۶- سی مجلس :

پرد، بی تاریخ، سری، غشی، ۱۳۵ ص

۷- طروغنا :

پرد، سری

۸- مساجد منتظری :

پرد ۱۳۲۶ ش، سری، حشّی، ۵۰ ص

دکتر محمد محمّی :

(معاصر آذربایجان)

استادالکتریسیتہ در دانشرایدلی

(سالنامه دانشرا، تحصیلی ۴۱-۱۳۴۲)

۱- انکریسیتاساکن و جریان الکتریکی

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، حشّی، ۸۸ ص

۲- لویزینا الکتریسیته :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، وزیر، شریعت

۵۳۴ دانشگاه

طهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وزیر، شریعت

۷۷۲ دانشگاه، ۲۷۶ ص

۲- هواشناسی :

جلد اول، طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر،

شریعت ۲۱۲ دانشگاه، ۲۴۲ ص

جلد اول، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر،

شریعت ۴۰۹ دانشگاه، چاپ دوم، ۲۴۲ ص

محمد عبود :

( )

۱- دفاع من الادب (عربی) :

مصر، ۱۹۴۲ م

محمد بن عبود مبهنی ابن ابی سعید بن ابی -

ظاهر بن ابی سعید فضل الله بن ابی الحیر احمد

ابن محمد مبهنی :

(زندہ در سال ۵۵۲ ق)

از اتحاد نزدیک شیخ ابوسعید ابوالخیر و

از شی اعیان کمال الدین محمد بن ابی روح

مؤلف کتاب حالات و سخنان ابوسعید ابو-

الحیر، اسرار التوحید مفصل تر و بعد از

کتاب حالات و سخنان ابوسعید قدیمترین

ترجمه حالیت که مستعلا در باره یکنفر

عارف بزیان فارسی نوشته شده اسرار -

التوحید علاوه بر اهمیت تاریخی که شرح

چگونگی عارف ابوسعید ابوالخیر است و مناسبت

بسیاری از معاصرین او را نام میبرد و

اطلاعات جغرافیا میدهد و اوضاع زندگی

اجتماع آن عصر را نشان میدهد یکی از

چند کتاب معدود اثر فارسی است و از جهت

زیبائی و شیرینی و سادگی یکی از بهترین

کتابهای اثر فارسی است .

(تاریخ تصوف در اسلام، ص ۵۴۳)

۱- اسرار التوحید فی مقامات شیخ ابوسعید :

(تاریخ فراغت از تألیف ۵۵۲)

نظریه پورع، ۱۳۱۷ ق = ۱۸۹۹ م، سری،

باهتمام والنیر ژوکوفسکی، ۵۱۲ ص،

پروانه حورائیه

طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، وزیر، باهتمام

احمد بهمنیار، ۳۴۳ ص، بارساله حورائیه

تهران، ۱۳۳۲ ش، سری، وریری، چاپ
سوم، با اهتمام ذبیح الله صفاء ۴۰۵ ص
تهران (منتخب اسرار التوحید) ۱۳۲۰ ش،
سری، رقمی، ۱۱۸ ص.

دکتر مهندس محمد منیری :

(- معاصر)

۱- هیمن تجربه کرمی

(ج ۱، روش جستجوی کتب و کتب)

تهران، ۱۳۴۱ ش، سری، وریری، نشریه
۷۶۳ دانشگاه، ۲۷۵ ص

شیخ محمد موحیدی لنگرانی فرزندان فاضل

لنگرانی :

(۱۳۵۰ ق - معاصر)

۱- نهاده تفکر فی مباحث الصلوة (عربی) .

تقریر حاج آقا حسین بروجردی ، قم،
۱۳۷۶ ق، سری، وریری، ۴۸۹ + ۳۴۴ +
۳۰ ص.

لقه الاسلام میرزا محمد بن موسی تبریزی :

(- معاصر)

پس از فوت میرزا علی لقه الاسلام برادر
خود دانش او گردید ، فعلا رئیس شعبه
تبریز و از اشخاصی است که وقت خود
را صرف امور اجتماعی کرده و در امر معاشی
او و حاج میرزا حلیل مجتهد امروز از اختلاف
سابق شیخیه و متشرعه اثری ماقربا مشاهده
است . او و حاج میرزا حلیل آقا مقدرن
بهشت پیشه‌وری بساوی و اولیای دولت
مذاکره کردند ولی این مذاکرات منتج
نتیجه شد

(و حال آذربایجان، ص ۶۱)

۱- شرح حال میرزا علی لقه الاسلام تبریزی :

تبریز، ۱۳۱۲ ش، سری، رقمی، ۲۴ ص .

ربیع الدین ابوبکر محمد بن موسی الحارمی

همدانی شافعی :

(۵۴۸ - ۵۸۴ ق)

محدث، حایده، مورخ، نسابه، فقیه، در همدان
نوبت و نشو و نما یافت . در بغداد اجتماع
حدیث نموده و متوطی شد . در ۲۲ حمادی
الاولی ۵۴۸ در گذشت

معجم المؤلفین، ج ۱۲، ص ۶۴

۱- الاعتبار فی بن النسخ و المنسوخ من الآثار (عربی) .

حیدر آباد، دکن، ۱۳۵۹ ق = ۱۹۴۰ م،

سری، رقمی، ۲۵۴ ص

۲- سوط الائمة السنة (عربی)

۳- سوط الائمة النعمة (عربی)

فاخر، ۱۳۵۷ ق، سری، رقمی، ۶۶ ص.

ابو جعفر (او) ابو عبد الله محمد بن موسی

خوارزمی :

(- حدود ۲۳۵ ق)

ولکی، ریاض، مورخ، در کتابخانه مأمون

عباسی ، دائماً بمطالعة کتب حکمت مشغول

بود . حدود ۲۳۵ در گذشت

(معجم المؤلفین، ج ۱۲، ص ۶۳)

سایر مآخذ . ریحانه الادب، ج ۱، ص ۴۲۶ .

۱- استخراج تاریخ اليهود (عربی) :

حیدر آباد دکن، ۱۳۳۶ ق، سری،

رقمی، ۱۰ ص، ضمن رسائل المتفرقة

فی لپیئة المتفهمین

۲- الجبر و الحساب (عربی)

مصر، ۱۹۳۹ م، سری، وریری، ۱۰۶ ص

«خواری علی مصطفی مشرفه و محمد موسی

احمد

۳- سورة الارض (عربی)

طليموس القلودي، ترجمه دس، ۱۹۲۶ م
سری، تصحيح هانس مريك، ۱۶۳ + ۳۱ ص
مقداد، ۱۶۹۲ م، سری، وزیري، ارد
روی چاپ اروپا، مكتة المثنی .

شهاب الدين محمد بن موسی عراقی نیشابوری
گرامشاهی :

( )

۱- شرح دعای افتتاح .

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، حبیبی، نشریه
۱۴ احسن اسلامی، ۶۳ ص

ملا محمد بن (موسی بك زندگانه) نصیری
گرامشاهی :

(۱۲۶۱ ق)

۱- واقعات ملا معتمد (ذکر)

(مجلس سندهای محققین من لایزال نصیری)

۲- واقعات نصیری (ذکر)

(شانزده شد عربیة جواب محقق)

لکهنو، ۱۳۰۷ ق - ۱۸۹۰ م، سگی،
وزیری، ۳۶۴ ص، ضمن مجموعه واقعات
کربلا

کمال الدین ابوالقواء محمد بن موسی ابن

عیسی مصری شافعی دمیری

(۷۵۰ - ۸۰۸ ق)

از اگاس علما و فقهای شافعی . در بدايت
حال شعر خیاطی داشت پس مراتب علوم
و معارف را فرا گرفت و در تمامی فنون
متداوله مهارتی بسرا یافت و در صاوت و
ملات حطی و امر داشت اصلاً لسان فصیح
بهوشید و شغل قصاوت بهذروب بسال

۸۰۸ مقاهره در گذشت .

(ریحانة الادب، ج ۱۲ ص ۲۵)

سایر متحد روایات الحقات، ص ۷۱۷،
معجم المطبوعات، ص ۸۸۷،
۱- حیات الحیوان (عربی)

(این کتاب را میرزا محمد تقی بن خواجده
محمد لبریزی مقارسی ترجمه کرده و
مطبع رسیده است)

طهران، ۱۲۸۵ ق، سنگی، رحلی، بهتمام
حاج ملا محمد بن محمد حسن اوری، بی-
شماره صفحه

۲- جلد، مصر، ۱۳۱۹ ق، سری، وزیري،
۳۱۳ + ۳۳۴ ص، در هامش آی عجایب
المخلوقات

۲- جلد، مصر، ۱۳۲۴ ق، سری، وزیري،
۵۵۹ + ۵۸۵ ص

(کتبخانه الدین محمد بن موسی بن یعقوب)

غزوی :

( )

در امان عربیة بوده و مکتبی و شاگردانی
داشته تولد وی باید در اوائل سده هشتم
هجری بوده باشد

(مقدمه کتاب)

۱- مآلات زندگانی و احوال جام

طهران، ۱۳۴۰ ش، سری، دققی، بنگاه
ترجمه و نشر کتاب بهتمام دکتر حشمت
مؤید، ۵۴ + ۲۸۲ + ۷ ص

محمد بن مهی آصفی

(- معاصر)

۱- اثر العلوم التجریة فی الاءان بالله (عربی)

کامیل فلاماریون ، ترجمه ، نجف ، سری

وریری ، ۱۳۸۲ ق ، ۱۳۶ ص

۲- حلیۃ العریة (عربی)

نجف ، سری ، رقص ، ۱۷۸ ص

۳- المدخل الی درامة الفریق الاسلامی (عربی)

نجف ، بی‌نارنج ، سری ، رقص ، ۱۷۶ ص

شیخ محمد مهدی جواهری بغدادی :

(- معاصر)

۱- حلیة الادب (عربی)

بغداد ، ۱۳۴۱ ق ، سری

حاج ملا محمد بن مهدی بارفروشی معروف

بجاهی اشرفی :

(حدود ۱۲۳۲ - ۱۳۱۵ ق)

دی از مباحث مذهب جعفری و جمیع فرقه

محققه میباشد ، گروهی از اهالی ایران

را تقلید میکنند این بردگوار در میان

علماء عصر بجمع ما بین شریعت و طریقت

اختصاص یافته است از دور و نزدیک همه

کس سجان و دل ارادت وی میورزند و از

محول رؤسای عصر بیان عبیر او را کمی

ندارد .

(المآثر والآثار ، ص ۱۴۳)

اصلاً از اهالی قصبه اشرف بود ولی بیشتر

در بابل اقامت داشته و در همین محل اخیر

تاریخ عرۃ و معص ۱۳۱۵ ق سنی متجاوز

از هشتاد و هفت کرد و در بابل مدفون گردید

(مجله یادگار ، سال ۳ ، شماره ۳ ،

ص ۲۵)

سایر مآخذ : احسن الودیعة ، ص ۱۲۴ ،

قصص العلماء ص ۱۱۸ ، فوائد الرصیة ، ص

۶۲۸

۱- اسرار الشهادة

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی .

طهران ، ۱۳۲۲ ق ، سری ، خشتی ،

باهتمام عسقی سعودالملک هزار جریبی ،

۱۳۹ ص

۲- رسالة محلیه

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، خط محمد

حسن کلناینگانی ، ۴۲۳ ص

۳- شعار الاسلام فی مسائل الحلال والحرام .

طهران ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد حسن جرنلدقانی ، ۸۶۲ ص .

طهران ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، ۸۷۲ ص .

سید محمد بن مهدی حسینی حافظ

(۱۲۶۴ ق)

سید محمد شاه قاجار بوده است

۱- نسخة الأبر در اللؤلؤ لمران

تریر ، ۱۲۵۵ ق ، سنگی ، رقص باهتمام

محمد نفی حسینی ، ۱۴ ص .

۲- كشف الآیات .

طهران ، ۱۲۵۷ ق ، سنگی ، وریری ،

باهتمام محمد حسین بن علی خوئی ، ص -

شماره صححه .

طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سنگی ، رحلی ،

بی‌شماره صححه ، با تفسیر خالابین و تفسیر

ابوالنقاء در یکجمله

ممش ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی

۳- مظاهر محمودیه در علم تجوید

یران ، ۱۲۵۶ ق ، سنگی

طهران ، ۱۲۶۴ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۰۰ ص

قوام الدین سید محمد بن مهدی حسین سیدی

قزوینی

(۱۱۵۰ ق)

فاضلی بحریں خاصہ در فنون منقولہ امام بود. شعر عربی و فارسی بیکو گنتی و نقایت ستوده خصال بود هم در آن بلدہ (قزوین) ادراک صحبت ایشان نموده ام و ایس سید عالیشان تا چند سال قبل از این در حیات بود و در گذشت.

(تاریخ حرین، چاپ سوم، ص ۲۴)

از امامت شیخ جعفر قاسی متوفی ۱۱۱۵ بوده و از علامت معلی سال ۱۱۰۷ ق، اجازت اجتهاد گرفته در حدود ۱۱۵۰ در گذشت

(الذریعة، ج ۳، ص ۴۶۳)

سایر مأخذ: فوائد المرسوۃ - ۱۲۲

روضات المعانی ص ۱۵۰، بحار الانوار

ج ۳، ص ۳۲۲

۱ - التحفة القوامیة فی افکار الامامیة (در عربی)

(الارجوزة فی المظالم، لندھمبة)

ایران، ۱۲۹۹ ق، سنگی، رحلی، خط

محمد بن مصطفی موسوی مارندرائی، شماره

ص ۷۰، در حاتمۃ روضه البهیة فی شرح -

الملمة الذمقة

میر سید محمد بن مهدی بن احمد موسوی

کاظمی قزوینی

(۱۳۳۵ ق - معاصر)

در کویت متولد و درس هشت سالگی با والد

خود به بصره رهسپار شد و بری تحصیل

سبع رفته و پس از تکمیل تحصیلات به

صومعه اجماع نموده و دعوت و تبلیغ پرداخته

است تألیفات او به سی مجلد رسیده

(مقدمۃ الاسلام و واقع المسلم المعاصر)

۱ - الانتاج فی جسم التراجع فی الرد علی کتاب الصواع

بین الاسلام و لولیه لعلہ علی النصبی (عربی)

۲ - الاسلام و شبهات الاستعمار (عربی)

بیروت، ۱۳۸۳ ق، سری، دهم، مؤسسه

الاعلی للمطبوعات کربلا، ۱۲۲ ص

۳ - الاسلام و واقع المسلم المعاصر (عربی)

بیروت، ۱۳۸۱ ق، سری، دهم، نشریة

مکتب الثقافۃ الاسلامیة کربلا، ۱۲۰ ص

۴ - اصول النیمة و مروجها (عربی)

۵ - اصول المعارف (عربی)

بیروت، تاریخ، سری، ویری، ۱۹۲ ص

۶ - الامام المصطرح (عربی)

۷ - افتاد البصر فی الرد علی کتاب التریة عن حکم صلاة -

مکتب الثقافۃ فی زمن النبیة (عربی)

۸ - الايمان الصحيح فی الرد علی ما افتراه محمد اسحاق

الاشعری فی الاسلام الصحيح (عربی)

۹ - البرهان القوی فی الرد علی احمد النصبی (عربی)

۱۰ - البهائیة فی الدوران (عربی)

۱۱ - التغیید الصحيح يتضمن اعتبار حیاة المعنی فی صحة

کتابه (عربی)

۱۲ - کناقص البهائیة (عربی)

۱۳ - الصحيح النہرة (عربی)

مهندس همیون سید محمد میر خترآلی :
(- معاصر)

مدیر دورنامه استقلال ایران ، در سنه
۱۳۱۳ ش ، رگی و دیسرسان بهلوی
طهران بوده است

- خترآلی ایران

طهران ۱۳۳۰ ق ، سنگی ، هشتر ،
۳۹ ص

سید محمد میر گمائی :

(- معاصر)

۱ - شمس طبری

طهران سری رقی ۱۲۸ ص

صیدالدین محمد میسائی :

( )

۱ - ندوی برهه :

گامپور ، ۱۸۹۱ م ، سنگی ، وری ،
۲۸۵ ص

لاهور ، ۱۲۸۹ ق ، سنگی ، وری ، ۲۳۱ +
۲۹۹ ص

هند ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی

محمد ناطقی

( )

سعدت حسین ، ۳۲۵ ص .

محمد مهریار :

( )

۱ - دلال ماه نو :

ناگور را بیندرا لاث ، ترجمه ، اصهان ،

۱۳۴۱ ش ، سری ، رقی ، دانشکده ادبیات

وشهریار ۱۴ + ۲۶ + ۷۶ ص

محمد مهین پور (حاج رحیم) :

( )

مهین پور از اعمام وزارت دادگستری است

و تا چندی قبل دورنامه پیام مدیریت وی

منتشر میشد

۱ - ایران در پیرامون ملک باب و شاه و ملایک

مجله عالم :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۳ ش

رقی ، چاپ دوم ، ۱۰۵ ص

۲ - بوه چه میگوید برهما گیت در حقیقت پوزر علم

طهران ، ۱۳۴۰ ش ، وری ، ط + ۵ +

۳۱۶ ص

حاج میرزا محمدخان میر پنج لوپخانه :

( )

۱ - ارشاد الحساب

طه ان ، ۱۳۲۵ ق ، سری ، رقی ، چاپ

دوم ، ۲۳۰ ص

محمد بن میرزا صدر قره باغی مجتهد اده :

(- زنده در سال ۱۳۲۵ ق)

۱ - ریاض العاشقین (ترکی)

(تذکره شعری قره باغ ، بیعراعت از

تألیف ۱۳۲۵ ق)

ترجمه تذکره ابوب برهان ترکی ، جلد اول ،

استانبول ، ۱۳۲۸ ق ، سری ، مصور

۱- المجلدین ناظمی :

تبریز ، ۱۳۱۲ ش ، سری .

شیخ محمد جهان فاروقی متخلص به نثار :

( )

۱- دیوان شعر .

هند ، سنگی ، ۱۳۱۶ ق .

میرزا محمد بن ملاعلی بابا نثار شیرازی :

(۱۲۶۰ ق)

در شیراز متولد شده . از زمان شایب خواره اوقات تحصیل علوم عربیه و ادبیه صرف نموده و مصاحبت اهل دل و معاشرت اهل حال را مدیون بود . چندین نوبت به هندوستان رفته با نوابین آنجا محالست ها کرده و نزد آنان مکاشفه پیدا نمود . در دیوان مطبوعه اش شرح مسامرت خود را به هندوستان و مدامت از نوابان هند که تمام اهل عیش و نوش و عشرت و از مملکت داری بی بهره و دست نشاندۀ خارجیها و اعمال انگلیس هستند مسموفاً در چند صفحه تشریح نموده و نظیر آنرا در ایران مطلقاً سلطان را مثل آورده است .

(نامه فرهنگیان ، نسخه خطی مجلس)

۱- دیوان شعر ، مناقب اکرام

بمبئی ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، رقمی ، ۳۲۴ +

۸۸ ص ، در مقدمه شرح حال نثار .

سید محمد بن مهدی (بن حاج سید باقر مجتهد

گاشانی) نجفی نژاد :

(۱۳۰۳ ش - معاصر)

۱- ایس الاحباب کلیه آداب :

طهران ، ۱۳۴۲ ش ، سری .

۲- منتخب الفتومات :

کرمانشاه ، ۱۳۱۷ ش ، کتابفروشی سید

محمد نجم الدین :

( )

۱- فاضی القضاة .

کلکته ، ۱۸۱۴ م ، دربري ، ۲۹ + ۴۹۴ ص .

نجم الواعظین سید محمد اصفهانی :

(۱۳۴۷ و)

شاعر ، حکیم ، محدث ، واعظ ، جلال

۱۳۴۷ ق در اسمهان و غات یامت و در نعمت

مولاد مدفون گردید

(لدکرة القیور ، چاپ دوم ، ص ۲۲۹)

۱- مرآت الاسرار ، دربري

محمد نجفی زنجانی :

(معاصر)

۱- التوسل و التوسل

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، مجمع باشران

۲- کتاب التوسل

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، مجمع باشران

محمد مرید وجدی ، ترجمه الاسلامیه مصر -

العلم ، جلد اول ، طهران ، ۱۳۱۸ ش ،

سری ، رقمی ، شرکت تصانیف علمی ، ۲۱۰ ص .

جد تاریخ فرق اسلامی

جلد اول ، طهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ،

دربري ، ۳۴۶ ص

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، دربري ،

شریفة ۲۷۴ دانشگاه ، ۲۴۹ ص .

۳- مدح و تحکات

(مد کلمة خصار)

طهران ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ۱۸۶ ص .

طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سری ، رقمی ، دانش ،

۱۰۰ ص .

شیخ محمد نجیب واعظ خراسانی:

(مناس)

۱ - پروازها خوانوروی .

مشهد ، ۱۳۳۲ ش ، سرپرست .

۲ - نیازآموزی با دیوان پرستی (عقد) -

مشهد ، ۱۳۳۶ ش ، سرپرست ، رفس ، ۳۲۰ ش

محمد بن نجیب نگران :

(زنده در سال ۱۶۰۵ ق)

۱ - جهان نامه

(تاریخ غزوات تألیف ۱۶۰۵ ق) .

تهران ، ۱۳۴۲ ش ، سرپرست ، ویراستی ،

ابن سینا ، بتصحیح دکتر محمد امین

ویاچی ، با مقدمه روسی بر شیفسکی ،

۱۳۹۰ + ۲۴ ش

مسکو ، ۱۹۶۰ م ، با مقدمه و تصحیحات

و فهارس بقلم بر شیفسکی

امیر موقت سر لشکر محمد بن سردار موقت

باقی (نهجوان :

(مناس)

تحصیلات خود را در مدرسه دارالفنون
تهران و تحصیلات نظامی را در مدرسه نظام
روسیه و زمان نژادی بهمان رسانده . پس
از خاتمه تحصیلات از روسیه به ایران آمده
درجه ستوانی داخل دیوبند و عراق
پس از آن به ایران شده و در آن دیوبند
فرماندهی واحد را عهده دار و ضمناً در
مدرسه قرائتخانه سمت معلمی دروس نظامی
را داشته و مرور مشاغل ربر را عهده دار
گردیده است

آجودان و رئیس دفتر ایرانی در ستاد
دیوبند ، مأموریت در اردو کشی گیلان
و مازندران برآمد متعجبترین در سال ۹۷ -
۱۲۹۹ ش ، فرماندهی قوای عراق در فردوس
ریاست اردوی اعزامی گیلان با درجه امیر -
نومانی و سمت «همین سمت تأیید پیمان» در
سال ۱۳۰۱ در موقع وقوع رفرم شدن قشون با
درجه سرمنشی معاونت شورای عالی نظام
در همان سال کفالت از کربلای حرب ، رئیس کل
مدارس نظام ، ریاست از کربلای حرب ، درجه

۱۳۰۸ ارتفاع بدرجه سر لشکری، کابل

وزارت جنگ، رئیس اداره مدارس عالی

آرتش، کابل وزارت جنگ ثانیاً در وقایع

شهریور ۱۳۲۰، فرمانده دانشگاه جنگ

(سالنامه دب شماره ۳، ص ۱۲۲)

۱ - تاریخ نظامی جنگ بین الملل :

(۱۹۱۴-۱۸م)

طهران ۱۳۱۷ش، سری، ویرجی ۷۳۵ ص

۲ - تاریخ نظامی جنگ روس و عثمانی ۱۸۷۸ م.

طهران ۱۳۰۹ش، سری، خشتی، ۱۱۵ ص.

۳ - ترکیه امروز :

طهران، سری، ۲۹ ص.

۴ - تعرض آرتش سرخ در ۱۹۴۵ و تصرف ایران :

طهران، بی تاریخ، سری، خشتی، ۴۳ ص

۵ - جنگ ترکیه و ایران یا جنگ استقلال ترکیه

(۱۹۱۹-۲۲م)

طهران ۱۳۱۹ش، سری، رقی، ۱۳۲ ص

۶ - جنگ جهانی دوم

(۱۹۴۵-۴۹م)

جلد اول، طهران ۱۳۳۱ش، سری، رقی،

۳۷۶ ص.

۲ جلد، طهران ۱۳۳۹ش، سری، رقی،

علی اکبر علمی، ۴۵۲ + ۵۹۲ ص

۷ - جنگ روس و ایران :

(۱۹۰۵-۹۰۴م)

طهران ۱۳۰۵ش، سری، رقی، ۱۱۳ +

۱۶۵ ص

۸ - برد استالینگراد :

(۱۹۳۹-۴۵م)

طهران، بی تاریخ، سری، خشتی، ۸۵ ص

۹ - برده های مسکو و استالین گراد :

(۱۹۳۹-۴۵م)

طهران ۱۳۲۵ش، سری، رقی، ۷۱ ص.

۱۰ - طلسمای جنگ بین الملل

(۱۸۱ - ۱۹۱۴م)

طهران ۱۳۱۷ش، سری، وزیر شیعی

کلیتانه، ۴۷ نقشه

حاج محمد آقا نجووانی :

(۱۳۴۱ش)

استاد کرامت الله، فصلی در تاریخ، بود پس

هشده، چهار - ، حبس کمره گرفت

آن مرحوم شمع فرزان تریزه آفتاب محمد

صل و ادب آرد، بحال بود و اگر چه بارگانی

پیشه داشت اما مردی فصل پرست و کتابشاس

و ادیب و بدون تردد از فصلای قرن اخیر

آن خطه بود وی در جمیع آوری سخ

خطی و کتب نفیس دوقی مخصوص و اطلاعی

وسیع داشت و کتابخانه اش که در حدود سه

هزار و پانصد جلد است یادگاری ارجمند سر

کتابخانه شهر تبریز وقف شده و پس از مرگ

وی معمول گردیده است و در بی ساختمان

کتابخانه ملی تبریز مؤثر بود و کمک مالی

قابل ذکر می نماید، دعا کرد، وی هر کسی که

کتابی نفیس از او میخواست ولو نفیس ترین

کتاب اورا با خوشروئی و گشاده دستی تمام
آفرامیداد. آن مرحوم چند سیر بممالک
همجوار کرد و در هر شهر و دیار جوانی سیح
خطی و خریدار کتابهای مهم و مفید بود
(راهنمای کتاب، سال ۷، شماره ۵۵، ص ۶۶۳)
۱ - فهرست کتابخانه تربیت :

(کتاب خطی)

تبریز، ۱۳۲۹ ش، سری، حش، با مقدمه
سید حسن تقی زاده، ۳۹۸ ص

محمد نجفی :

(مناصر -)

۱ - اثنان وادی :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، دفعی، ۴۴ ص
۲ - قانون و اخلاق با مقدمه از موسی لیس :

جلد اول، طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، دفعی،
۶۳ ص

دکتر محمد بن حسن نجفی :

(۱۲۷۸ ش - مناصر)

در طهران متولد شده تحصیلات ابتدائی
متوسطه و ادرا طهران پایان رسانیده پس
از آن به بلژیک رفته و در دانشگاه بروکسل

لیسانس در علوم اداری و دکترا در علوم
سیاسی شده. در سنین ۱۹۳۸-۳۷ م استاد
تاریخ در زبان دانشگاه بروکسل و مدتی
معلم دانشگاه طهران بوده. پس از آن
داخل خدمات دولتی شد و مشاغل زیر را
عهده دار گردیده است : رئیس دفتر وزارت
ملیه، رئیس کمیسیون ارز، رئیس دفتر
نصت وزیر، دروگانی پیشه وهر، وزیر
گداوری، وزیر مشاور.

(نامه دبای - ششم، ص ۲۳۹)

۱ - تحولات سیاسی ایران

طهران، سری

۲ - جمهوری لیبرال (فراشه)

طهران، سری

۳ - سنای نژاد (فراشه)

طهران، سری

۴ - به کاران

طهران، سری

۵ - کلمات بزرگان

طهران، سری

۶ - مهنی

طهران، تاریخ، سری، دفعی، چاپ دوم،
۲۹ ص.

۷ - هفت هزاران (فراشه)

با مقدمه هادی اسفند نصت وزیر سابق
بلژیک، طهران، سری

۸ - تئودور تئیر اسلام در منابع ایران (فراشه)

طهران، سری

دکتر محمد نجفی :

( )

۱ - ژیل پلاس بزرگ.

طهران.

۱- ژیل پلاس کوچه :

لسان فرانسوی ترجمه، طهران، ۱۳۲۲ق.

سری، وری، چاپخانه خورشید ۶۰۰ص

میرزا محمد ندیم باشی :

( )

۱- هروس الهویه (عربی)

۳ جلد، تبریز، ۱۳۱۲ق، مسکری، رقمی

۶۸+۶۸+۶۸ص

محمد ندیم الفلیح الطالی فرزند حاج داود

آل فلیح :

(۱۳۶۴ق مرده)

۲۹ - ...

۶۶ص در مقدمه عیسی دژا

محمد نشاط :

( )

۱- شرح و تالیف رساله‌ای محمدعلی پاشا

دو ...

دو ...

... ۱۳۳۵ق، مسکری،

رقمی، ۱۵۰ص

ابو عبدالله محمد بن شو ن بن سعید حسری

یعنی حسری :

(- ۱۶۱۰ق)

۱- الفرق بین الصاد والکذاب (عربی)

نقداد، ۱۳۸۰ق، سری، وری، بتحقیق

شیخ محمد حسن آل پاسین، ۱۸۴ص،

ربط دیگر بوسه نام از ابوحنین محمد بن

بوسه

در موصل تولد و در آند سو و ...

در صفر سال ۱۳۸۳ق از موطن خود بکربلا

مهاجرت و در نفس المذهب شیخ مسند و ...

سند طالب علوم دینی در آند کون

(ذی الحجه ۱۳۸۳ق) در مدرسه‌های کربلا

بتحصیل اشتغال دارد.

۱- فحان من الاسلام (عربی)

مجموعه ۱۳۸۲ق، سری، رقمی، مطبوعه

شیخ محمد بن علی صار العراقي :

(- مرحوم)

۱ - اثنتی المسمی بالانصاریات (شعر عربی) .

(در مرثیاتی بلسان اهل حکمه)

بهشتی ، ۱۳۳۸ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۶۴ +

۹۳ + ۲۶۱ + ۱۱۲ ص ، ضمن لواحق الا -

شجان فی مقتل الحسین

نقداد ، ۱۳۷۳ ق ، سری ، رقمی ، ۴۹ ص

کربلا ، ۱۳۸۲ ق ، سری ، رقمی ، ۴۸ ص

بجاء ، سری ، رقمی ، ۴۸ ص

سید محمد (بن نصر الاطباء سید احمد) مصر :

(۱۳۰۶ ق - ۱۳۰۶ ش)

در تاریخ ۱۳۰۶ ق متولد شد . مشاعلی که

داشته : تدریس در مدارس آلیانس فرانسه

و علوم سیاسی ، معاون آقای دمری میسر

وزارت داخله ، معاون خزانة دولتی کلیر ،

رئیس کاسه رئیس الوزراء ، پیشگاه حاکم

گلاز و اصهبان ، معاون وزارت دارائی ،

در سال ۱۳۰۶ شمسی در گذشته است

(نقل از خط میر سید علیخان نصر)

در زمان وزارت وثوق الدوله معاون وزارت

دارائی بود در پشت میزاداری در حین انجام

وظیفه بنست هلاکو رئیس صندوق دارائی

اصهبان مصر گلوله مفتول گردید

۱ - پرنس خلیل :

سکست دولروم ، ترجمه ، طهران ، بی . ن . ج .

سری ، و . ن . ج . ابن سیمیا و مطبوعات شرق .

با اهتمام سید علیخان نصر ۲۷۵ ص

۲ - حیدر اصبحه

دکتر کاتیه بواسه فرانسوی ، ترجمه ،

طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، چاپ دوم ،

۳۲۵ ص

طهران ، ۱۳۳۲ ق ، سری ، رقمی ، ۳۲۰ ص

۳ - دوره حقوق اداری عملی در مسائل مختلفه ،

که دمری ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱ ق

سری ، حشمتی ، ۲۸۴ ص

محمد نصر الهی :

(- معاصر)

۱ - باب الهدایة النصوص والمعجزات (عربی و فارسی)

شیخ حر عاملی ، ترجمه ، جلد اول ، قم ،

۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیری ، ۶۱۷ ص

جلد دوم ، قم ، بی تاریخ ، سری ، و وزیری ،

۵۷۲ ص

کتابخانه صدر الدین محمد (بن نصیر بن محمد -

طالع اردکانی) طباطبائی یزدی :

(- ۱۱۵۴ ق)

۱ - تفسیر سورة التوحید والهدی (الامان) والفدر :

۲ - رسالة عين الطينة للسير سورة التوحید و رسالة

لنادر الصدق للسير سورتي الدهر والقدر

پرد ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، با اهتمام سید

حواد هندوسی ، گلپهار ، ۱۳۰۲ ص ، با پیش

عروض آفرینش فاضل هندی در یک جلد

نصیر الدین محمد ثانی اصفهانی :

(- ۱۱۹۱ ق)

فرید عصره و فرید دهر ، جامع المقبول

والمعقول - سلب در شیراز با صرفای وقت

مسائل پیچوده و مرجع افاضل بوده و در طب

جالیوس عهد و در حکمت تألیفات نموده و در

سال ۱۱۹۱ هجری وفات یافت و صاحب

طبع موروں است

(طرایق الحقایق، ج ۳، ص ۷۴)

سایر مآخذ : تذکره شمس النواریج ،

ص ۳۹، مجمع الفصحاء ، ج ۲، ص ۵۰۹.

۱ - بهار ۴ ، پروجوان (منوی) :

طهران ، ۱۳۲۵ ق، سنگی، جیبی، ۶۳ ص

طهران ، ۱۳۱۰ ش، سری، جیبی، ۶۱ ص

طهران ، ۱۳۱۶ ش، سری ، جیبی، چاپ

دوم ، باهتمام کوهی کرمانی، ۴۸ ص

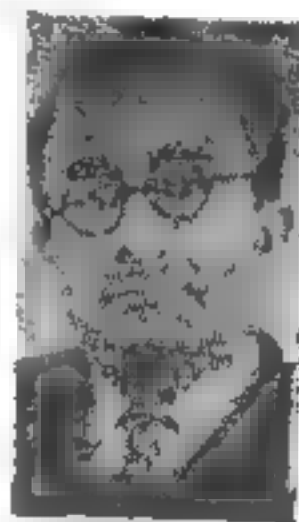
طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سنگی ، جیبی ،

مطبوعاتی ترقی ، بهار بین الحرمین ،

۳۴ ص.

دکتر محمد نصیری :

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

آغار کرد ، در وزارت دارائی مندر کد

بود و در سال ۱۳۲۸ عصیت وبعد ریاست

هشت مدیره شرکت بیمه راعهده دار بود

در سال ۱۳۳۱ بمديريت کل بانک ملی

انتخاب شد او استاد دانشکده حقوق است

در کاسه حسنعلی منصور اسفند ۱۳۴۲

سمت ورور مشاور انتخاب شد (روزنامه

خلاعات ۱۸/۱۲/۴۲)

۱ - حقوق بین الملل خصوصی

طهران ، ۱۳۳۸ ص ، سری ، وزیري ،

۱۳۸ ص

ابوهراس بدر الدین محمد بن مصطفی ابن

رسلان الصانی الحلبي :

(۱۲۹۸ - ۱۳۶۲ ق)

کاتب، شاعر، در حلب تولد یافت و

در دوسال مصر و تونس و الحرا و طرابلس

سفر و تلمذ به مشایخ ماهرین کرد ، بعداً در

حلب و دمشق عهده دار مشاغل مختلفه شد .

(معجم المؤلفین ، ج ۱۲، ص ۲۹)

۱ - النصوص الکتم فی شرح نصوص العکرم (عربی) .

ابو نصر فارابی ، شرح ، مصر ، ۱۳۲۵ ق ،

سری ، رفعی ، ۱۷۶ ص ، ضمن مجموعه

نسخه بن نصر و رابی

سید نور الدین محمد (بن نعمت الله محدث

جزائری) جزائری :

(۱۰۸۸ - ۱۱۵۸ ق)

۱ - غرر الحقائق (عربی) .

طهران ، ۱۲۶۵ ق، سنگی، حشی، ضمن -

السامی فی الاسامی و سیر الادب فی معاری

کلام، لغرب

در اصفهان تولد یافت ، تحصیلات خود را

با ادبیات عرب وقفه و اصول آغار کرد

دوسال بیر در جامعه روحانیت بود و سپس

بمراسله رفت . پس از پایان تحصیلات

دکترای حقوق خزانة بین المللی در سال

۱۳۱۶ اتفاق همسر فرانسوی خود به تهران

بارگشت او کار خود را از دادگستری

شیخ محمد المصیر:

( )

۱- عنوان اثر (عربی)

۲- حدود ۵۰ ص ۱۳۵۱ ق

محمد بن النبی تبریزی:

(حدود ۲۰۰ ص ۱۳۰۸ و)

۱- هدایا اسلام

طهران، ۱۳۲۷ ق، سری ۲ - حدود ۴۳۳ ص

۱۲۲۰ ص

۲- معتمد مقدس اردبیلی، ترجمه اثر در کتب

حریری ۱۳۲۱ ق سنگی، حشمت،

۲۱ ص

شیخ محمد نمر الخطیب:

( )

در حفا تولد یافت دوره متوسطه را در

حیفا و عکا و تحصیلات خود را در جامع

لا هر بهادین رسانید بعداً بموطن خود

مراجعت و بامور دیانت و سیاست پرداخت

و بعد از آن به تحصیل مشغول شد

(مقدمه من و الاسلام)

۱- الاسلام دین هدایا (عربی)

بیروت و سری ۱

طهران، ۱۲۷۳ ق، سنگی، حشمت،

مطبعة الملقی خان، ۴۵ ص

تجف، ۱۳۸ ق، سری ۱، رفیعی، تحقیق

اسدالله اسمعیلی، ۳۳۴ ص

سید نورالدین محمد بن نعمت الله الصغیر ابن

عبدالهادی بن عبد الله بن نورالدین ابن

نعمت الله حریری:

(حدود ۱۲۴۷ و)

معاصر فتحعلی شاه قاجار بوده و با محمد علی-

میرزا در رد او مراسلات داشته است

۱- زهر الریخ:

(حدود ۲۰ ص ۱۳۰۸ ق، سنگی، حشمت،

حورسان ترجمه نموده است)

سید نعمت الله محدث حریری، ترجمه،

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنگی، در

مطبعة

طهران، ۱۳۲۷ ق، سری ۲ - حدود ۴۳۳ ص

۱۲۲۰ ص

طهران، ۱۳۳۳ ق، سری ۲ - حدود ۴۳۳ ص

اسلامیه، ۴۰۰ ص

تبریز، ۱۳۰۱ ق، سنگی، وریری،

۴۲۰ ص

مسنی، ۱۲۹۹ ق، سنگی، وریری،

۴۲۴ ص

بمشق، ۱۳۰۰ ق، سنگی، وریری، ۴۲۴ ص

بمشق، ۱۳۱۸ ق، سنگی، وریری

سید محمد بن محمد علی نعمت الله:

(معاصر)

۱- شاه نعمت الله و پیروان او:

طهران، بی تاریخ، سری ۱، جیمی، ۵۶ ص

۲- قدیحة الحج (عربی) :

بیروت ، سری

۳- المدخل لدراسة المنطق (عربی)

بیروت ، سری

۴- من اکر النکبة (عربی) :

بیروت ، سری

۵- ابن نورالایلام (عربی) :

بیروت ، سری ، و سری ، ۲۱۶ ص

۶- من هدی القرآن (عربی) :

بیروت ، سری

سید محمد بن نورالدین بروجرودی :

( )

۱- جلالهای توبه

تهران ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، رقی ، ۱۵۰ ص

۲- قواعد عربی .

تهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ، جیبی ، ۸۷ ص

محمد نوروزی :

(- معاصر)

دیس سابق زبان انگلیسی در آمورسک

فی تحت آبادان

۱- بن ۵۰۰

لیو والاس ، ترجمه ، تهران ، ۱۳۳۹ ش

سری ، وری ، ۵۳۵ ص

۲- دستور زبان انگلیسی

تهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقی ، چاپ

دوم ، ۳۳۸ ص

۳- رشد و زندگی با راههای نوجوانان :

دکتر اوستاس چتر ، ترجمه ، تهران

۱۳۴۱ ش ، سری ، رقی ، شرق ، ۳۵۰ ص

۴- سر زمین و مردم آلمان :

ریموکد والراجه (وا) ربرگوش ، ترجمه

تهران ۱۳۴۲ ش ، سری ، رقی ، سنگ

ترجمه و نشر کتاب ، ۲۴۸ ص

۵- مرام جدید انگلیسی

تهران ، سری ، جیبی ، خیام ، ۲۶۲ ص

سید محمد بن علی موسوی النوری :

(- معاصر)

۱- النبوة تافس الدین (عربی)

نصفه ، ۱۳۸۰ ق ، سری ، رقی ، ۱۰۰ ص

محمد نوعی :

(- معاصر)

۱- آداب صباه (شعر) :

تهران ، ۱۳۴۰ ش ، سری ، رقی ،

۱۱۲ ص

۱۳۳۶ ش ، سری ، رقی ، ۶۴ ص

نویسندگان محمد

نویسندگان محمد

۱- ۵۳۵ ص

تهران ، سری ، رقی ، ۳۲۷ ص

رسی الدین ابوجعفر محمد نیشابوری :

(- ۵۹۸ ق)

اوایل عمر را در بلخ تحصیل علوم گذراند

و چند ثروت جمع رفته و مدتی در نیشابور

بوده و سپس بدربار ارسال شاه بن طغرل

سلجوقی راه نرفته و شاعر در بار وی شده

است و بعد از آن به دوراء النهر رفته و

مدتی مداحی فلج جماع خن ابراهیم ابن

حسین و هوش نصره لدین فلج ارسال خن

عشان کرده است و در اواخر عمر مگوشه

نقشی و رعد پرداخته و عاقبت در سال

۵۹۸ در گذشته است. دستی‌الدین نیشابوری
بیر از شعرای بزرگ قرن ششم بوده و شعر
فارسی را صبیح و شیرین و لطایف بسیار
میگفته دیوان وی شامل نردیث ر: هر
ست است

(سالنامه پارس بقلم سید نفیسی)

۱- رساله مکارم الاخلاق :

طهران ، ۱۳۴۱ ش ، سری ، ۵۰ بری
شریعت دانشکده معقول و معنوی . ۲۵۴ ص
مکشیاتنامه حوضه صدر در کجند

حاج محمد واصف .

(مد)

۱- از چه شخصی باید تقلید کنیم ؟

قم ، ۱۳۴۲ ش ، سری ، ۹۶ ص

۲- بشر و آزادی :

قم ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، ۳۳ ص

۳- چهارده مصوم .

قم ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، حبیبی ، ۳۳ ص

۳۳ ص

محمد واصل قیصری یزدی :

(- معاصر)

۱- دیوان شعر

یزد ، ناشر محمد هوبدل

محمد وثوق :

(- معاصر)

۱- آلبوم نامه دستگاههای هواشناسی

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سری ، اداره کشوری

میوزا محمد (بن حاج میرزا آقا قزوینی

طهرانی) وجدانی :

(- معاصر)

از بزرگان شعراء و گویندگان معاصر و
د علم حروف تخصص سرا دارد و شاهد
صدق این مدعی کتاب صحیفه و سالنامه
اوست که مطبوع و در دسترس است (خلد
بریں ، تاریخ گویندگان اسلام ، ص ۲۸۰)
۱- صحیفه فال از صف وجدانی

طهران ، ۱۳۲۲ ش ، سری ، ۵۸ ص

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سری ، حبیبی ،

چاپ دوم ، ۵۹ ص

۲- ملل صف وجدانی .

(گذر علوم مرسته)

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ، ۴۲ ص

معین الزمان محمد وحشت :

( )

۱- حدیقه دانش :

لکهنو ، ۱۸۷۷ م ، سگی ، ۲۰ ص

+ ۱۹۴ ص

محمد بن محمد صادق وحید تنکابنی :

(۱۲۷۴ ش - ۱۳۳۶ ش)

وی از تحصیل مقدماتی در تنکابن و بابل
در سنة ۱۲۸۲ برای ادامه تحصیل بطهران
آمده و ساخت دبیر از مدرسه دارالفنون
موفق گردیده به از فراغت از تحصیل

تحت سرپرستی مسیو بش مؤبد بدوله
حرو سایر محصلین پاریس و سه گشت
و مدرسه سانترال شهر لیون را گذرانده
در سنه ۱۲۹۵ هـ اخذ دیپلم مهندسی بایران
معمودت نموده و در وزارت فرهنگ و هنر

خدمت کردند. در سنه ۱۳۲۳ کدایت
وزارت فرهنگ را عهده داشت بعد از
معاونت وزارت کشاورزی منتقل شد
(مارتین) نائب عمر شد. ج ۲، ص ۱۸۰

و آور ماه ۱۳۳۹ در لندن وفات یافت
و جسدش بطهران حمل گردید
۱- اصول علم جبر و مطالعه :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ،
دوره اول متوسطه ، کانون معرفت
جلد دوم ، طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ،
۴ و ۵ متوسطه ، کانون معرفت
طهران ، ۱۳۱۱ ش ،

طهران ، ۱۳۴۷ ق ، سنگی ، چاپ چهارم
طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سنگی ، رفعی ، چاپ
ششم ، برای سال ۳ و ۴ متوسطه ، ۱۷۲ ص

۲- مثلثات

۲ جلد طهران سری سیکل دوم متوسطه

۳- هینت

طهران ، سری ، سال ۶ متوسطه

حاج سید محمد بن رضی بن محمد بن اسمعیل

حمیمی وحیدی شستری :

(۱۳۳۹ و - مصدر)

در قسمه شستر از محال لریز متولد شده
و در سن هفده سالگی پس از تحصیل مقدمات
عربی برای ادامه تحصیلات به تبریز
مهاجرت نموده پس از مدت دو سال بقم
رهنسار و تا آخر سال ۱۳۶۴ در قم مشغول
تحصل نموده پس آن به میاندوآب آذربایجان
و حسب تقاضای اهالی آنجا مهاجرت
نموده است

۲- ترجمه ج ۲ ص ۳۵۹

۳- اجوده لسان الارومیه یا پنج برشتهای چهار

۴- بی تاریخ سری ، رفعی ، کتب و روش

محمدی ، ۶۷ ص

۵- اشرف تالعه در شرح زیارت جامعه کبیره

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، مصطفوی

۲۲۲ ص

۶- مستمکات الاحکام و شرح مستمکات الاحکام (عربی)

سید احمد حمیمی و نجاشی ، شرح ، تبریز ،

بی تاریخ ، سری ، وزیر ، ۳۳۴ ص

۷- جواب وزیرالدوله امیرالملك محمد وزیر

خان بهادر بصرت جنگ والی :

( )

۱- وصایای لوری علی طریقه لشیر والدیر

۲ جلد هند ۱۲۸۵ ق ، سنگی

۸- ابو نکر محمد بن الولید بن محمد بن خلف

طرطوشی ابن ابی رندقه :

(۴۵۱ ، ۵۲۰)

مولد او شهر قرطبه یا میره در قرطبه تحصیل علم و ادب کرده و سپس به ششابه شد و بعثت بدریاسی و سره رفتار او مردم اشلیبه او را معذور داشتند بجهت متابعت رأی فلاسفه وراطرد کردند. وی بافریقه رفت و جوهر سردار سپاه منصور عاظمی را مدح گفت و صلوات باست دار آنجا به الحرائر و مصر رفت این هائی برای آوردن کسان خوب بمغرب شد و او را در سن ۳۶ سالگی بسال ۳۶۲ در رقه بکشتند.

اشعار او در مغرب شهرتی عظیم دارد و او در نظر مردم مغرب مانند منشی در مشرق (لغت نامه دهخدا، ص ۳۹۰)

سایر مآخذ : سالنامه فارس بقلم سعید نفیسی، دیوانه المعارف آریانا، ج ۸ ص ۸۹۸
دیوان ابن هانی اندلسی (عربی) : مصر ۱۳۵۲ ق - سری، ورقه ری، ۶۱
مصر ۱۳۷۶ ق - سری، ج ۱ - شرح آن موسوم به تیسیر المعانی در یک مجلد.

ابوبکر سید محمد بن هدایت الله حسینی
کورانی کردی شاهی معروف به مصنف :

- ۱۰۱۴ ق

مدنی در مدینه اقامت داشته بسال ۱۰۱۴ در قریه چور از توابع هریوان در گذشت (معجم المؤلفین، ج ۳، ص ۷۷)
سایر مآخذ : لغت نامه دهخدا، ص ۳۸۰، مقدمه طبقات الشافیه، قاموس الاعلام، ج ۱، ص ۶۹۱

۱ - طبقات الشافیه (عربی) :

بغداد ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ ق - سری، ورقه، ۱۱۰ ص

فقه و محدث (۴۵۱ - ۵۲۰ یا ۵۲۵) پس از مسافرت بمشرق (بغداد و مصر و دمشق و ... المقدس) تکمیل دروس خود در اسکندریه اقامت گرفت و تدریس اشعار ورزید (لغت نامه دهخدا، ابن ابی رندقه، ص ۲۸۸)
سایر مآخذ : دائرة المعارف آریانا، ج ۱، ص ۷۵۹، نامه دانشوران ج ۲ ص ۷۳۴، ۱ - الحوادث والتبدع (عربی)

۲ - شرح محمد ...

محمد هادی الامینی :

(- معاصر)

۱ - عهد الفدای فی عهد الفاطمیین (عربی)

نجف، ۱۳۸۲ ق، سری، ورقه، ۱۶۰ ص

محمد الهادی عطیه المصاحف الشرعیه بالسویس

معاصر

۱ - علی بن ابی طالب (عربی)

بغداد، ۱۳۷۶ ق - سری، ج ۱ - ۶۲ ص

محمد هاشم عطیه :

(- ۱۳۷۳ ق)

در داو العلوم قاهره بتدریس اشتغال داشت سال ۱۳۷۳ ق قاهره در گذشت (معجم المؤلفین، ج ۱۲، ص ۸۹)

۱ - ادب العربی و تاریخه فی العصر الاموی (عربی) مصر، ۱۳۵۵ ق - ۱۹۲۶، سری، ۱۶۶ ص

ابن هانی ابوالقاسم ابوالحسن محمد بن هانی
ابن محمد اردی اندلسی :

(۳۶۶ ق - ۳۶۲ ق)

خواجه همام الدین محمد متخلص به همام

تبریزی :

(۵۹۸ - ۷۱۴ ق)

وی مدتی در وزارت آذربایجان داشته و گفته شد الفنی خرمانی ۶۷۶ با صاحب دیوان که از طرف ابا فاخان برای ضبط اسمان معین الدین پره به بروم رفته هر دو پره و همام رجسته دوست مریمست که در ۷۰۶ به قسر خواجه رشید الدین و بر تقریب نوشته در روایات الحانات است که همام با وجود مسائل ظاهری از باطن صافی درویشان مستفید بوده و گویا ارادت وی به شیخ حسن بلفاری است در صحیفه ابراهیم است که همام در اواخر ترک دنیا شده . از منصب و مال مکتلی اعراض نموده مرید شیخ سعید فرغانی شد و بلکه رفت در مراجعت منروی شده و طریقه صوفیه پیش گرفت و در سال ۷۱۳ یا ۷۱۴ در تبریز گذشتگی و در همدان شهر در جامعیه که خودش عبادت کرده بود مدفون شد صاحب معمل صبیحی میبویسد همام در ۲۵ صفر ۷۱۴ که پیر و معمر و صلح شاترده سال از عمرش گذشته بود در تبریز بهمام رفت و در آنجا وفات نمود

(دانشمندان آذربایجان ، ص ۳۹۶)

سایر مآخذ : ریاض العارفین ، ص ۴۱۰ ، تذکره دولتشاه ، ص ۱۴۲ ، مجمع الفصحاء ج ۱ ، ص ۶۵۶ ، از سعیدی تاجانی ، ص ۱۶۶ ، مقدمه تاریخ جهانگشا ، جلد اول بقلم میرزا محمد خان قزوینی ، ریحانة الادب ج ۴ ، ص ۳۶۱ ، تذکره مرآت الخیال ، ص ۴۲

۱ - دیوان شعر :

تهران ، ۱۳۰۳ ش ، سری ، وری ،
تصحیح مؤید ثابتی ، ۶۵ ص

تبریز ، (منتخب) ۱۳۰۹ ش ، سری ،
رقعی ، به اهتمام محمدعلی تربیت ، ۲۰ ص ،

محمد بن همدوشاه نجوانی معروف

به شمس :

در زمان وزارت خواجه عیث الدین محمد ابن رشید الدین عسل الله و باوی و پیوستگی داشته و سپس در دیار سلطان میر الدین اوس به درخان ایلخانی (۷۵۷ - ۷۷۲) راه یافته است . وی صاحب پدرمشی بر دست بوده بود و کتاب معروف را او مانده یکی صحاح -
المدنی در لغت فارسی که باسم خواجه عیث الدین نام کرده و دیگر دستور الکاتب من بعضی المراتب در من اشعار و وظایف کرده ولی در عهد اویس بیایان رسانیده است (سالنامه فارس بقلم سعید نفیسی)

۱ - صحاح الفرس

تهران ، ۱۳۴۶ ش ، سری ، وری ، بنگاه
ترجمه و نشر کتاب ، به اهتمام دکتر عبدالعلی طاعتی ، ۲۳ + ۳۴۳ ص

محمد هوتک بن داود خان :

( )

۱ - لاداره الشعراء به خزانة :

کابل ، تصحیح عبداللحی حبیبی ، ۲۹۰ ص

دکتر محمد یحیی هاشمی :

( )

۱- حدیث الشهور، الامام جعفر الصادق علیه السلام (عربی)؛

مقداد، ۱۳۶۹ ق، سربر، حبیب، ۱۷۹ ص

محمد یحیی نورمحمد :

( )

۱- وسیلة الایمان .

لاهور، ۱۸۹۱ م، سنگی، وری، ۲ +

۱۲۰ ص.

حاج سید ابوالعلا محمد یحیی عظیم آبادی:

(- ۱۳۰۲ ق)

۱- فتوحات شرقی، دیوان شعر

هند، سنگی

ابوبکر محمد بن یحیی بن عبد الله بن عباس ابن

محمد بن رسول تکبیر کاتب جرجانی حراسانی

ابوبکر صولی شطرنجی :

(۳۳۶ و)

یکی از ائمه عمل و ادب او در هند و

پستانی و ابوالعباس سر دروازه دایره دول بود -

عبدالله مرربانی : دار فطری از وی رسیده است

آرند . وی معروف به عالم رامی بالله و قدیم

مکنفی و مقتدر بالله بود . . ویرا تصانیف

مشهوره است که صاحب الفهرست اکثر

آثار نام برده است . وفات او سال ۳۳۰

در هند بوده و او را مستقراً بخاک سپردند

و علت استتار او در آخر عمر خیری بود که

او علی علیه السلام روایت کرد که عامه و

خاصه در کشتن او همداسر شدند

(لت نامة دهمدا ، ص ۳۷۹)

۱- الاوراق (عربی)

جلد اخبار الشعراء ، مصر، ۱۹۲۴ م، سری،

وری، ۲۵۶ ص.

جلد اخبار الراشدين بالله والمتقی بالله (او)

تاریخ الدولة العباسیه ، مصر، ۱۳۵۴ ق،

۳۰۲ ص

جلد اشعار اولاد الخلفاء ، مصر، ۱۳۵۵ ق،

۲۶۱ ص .

جلد قسم الشعراء ، مصر، ۱۹۳۴ م

جلد قسم الشعراء ، مصر، ۱۹۰۴ م، سری

وری، ۲۷۲ ص

شخص الدین محمد بن یحیی بن علی لاهیجی

نوربخش متخلص به اسیر :

(حدود ۸۴۰ - ۹۲۱ ق)

افضل خلای سید محمد نوربخش است

و در حدود ۸۴۰ در شیراز ولادت یافته و بعد

از تکمیل کمالات تصایه در شیراز

رحل اقامت افکنده مروج طریقه سلسله

نوربخشیه گردید

بعده و خائفان او در محله لب آب از محلات

شیراز بین شمال و مشرق دروازه سلام قریب

ساکن بود و در سال ۹۲۱ اتفاق افتاد

که بر سر سنگ سقا بر روی در بفته شمس الدین

محمد نوربخش نوشته شده است احمد ایس

محمد لاهیجی فی ذی الحجة سنة ۹۲۱

(فارسی نامه لاهیجی ج ۲، ص ۱۵۶)

سایر، آخذ، ریاض الماریف، ص ۶۳ مقالات

الحدود، ص ۲۶۸

۱- طغایع العجای فی شرح گلشن راز

شیخ محمود شستر، شرح طهران، ۱۲۶۴ ق،

طهران، ۱۳۰۹ ق، سنگی، وری، ۴۷۷ ص.

طهران، ۱۳۹۰ ق، سنگی، وری، ۴۷۷ ص.

طهران، ۱۳۵۳ ق، سنگی، وری، ۴۶۲ ص.

در هفت اشعة اللمعات جامی

طهران، ۱۳۳۷ ق، سری، وری، با مقدمه

کیوان صبیح، ۹۴ + ۸۰۳ ص

سنی، بی تاریخ، سنگی، رفعی، با اهتمام ملک

الکتاب شیرازی، ۲۳۳ ص.

مبش، ۱۳۱۲ ق، سنگی، رقی، باهتمامت.

الکتاب شیرازی، ۲۲۴ ص.

مبش، ۱۳۲۹ ق، سنگی، رقی، ۳۲۴ ص.

باصوة دریکجلد.

عمادالدین محمد بن یحیی بن علی فارسی:

( )

۱ - حاشیه شرح التفسیر (عربی)

میرسید شریف حرعالی، حاشیه و شرح.

طهران، ۱۲۸۳ ق، سنگی، بطور مشروط در

هامش حاشیه میرسید شریف

نورالدین محمد بن یحیی بن عمر بن یونس

قرایی مصری:

(۹۳۹ - ۱۰۰۸ ق)

از قضاة بود در ۲۷ رمضان ۹۳۹ تولد یافت

و در رمضان ۱۰۰۸ در مصروفات یافت

(معجم المؤلفین، ج ۱۲، ص ۱۰۸)

سایر مآخذ: ۱. کنه الموعود، ص ۳۲۶

۲ - قول النورانی بحر ریاض القاموس (عربی)

(حاشیه قاموس فیروز آبادی)

مصر، ۱۳۴۴ ق، سری، وری، در هامش

قاموس

محمد یزیدی:

(- معاصر)

۱ - بشر و خدا شناسی:

قم، ۱۳۳۲ ش، سری، رقی ۷۳ ص

۲ - گشتل هما

قم، ۱۳۳۹ ش، سری، رقی، ۲۰۰ ص

دکتر محمد یزیدی:

( )

۱ - چکنیم نامعلوم شود:

(واهمای معلولین)

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقی چاپ دوم،

۱۱۲ ص.

طهران ۱۳۲۵ ص، سری، رقی، چاپ سوم،

۱۲۱ ص

طهران، بی تاریخ، سری، رقی، ۱۱۰ ص

۲ - خدا و فانی ناسل:

طهران، ۱۳۴۰ ش، رقی، ۱۶۴ ص

ابوالعباس محمد بن یزید بن عبدالاکبر

الازدی همد:

(۲۱۰ - ۲۸۵ ق)

از مشهور ادب و نحوس و لغویین و در

همه وقت و دیگر علوم عربیه و ادبیه دستی

داشت و علاوه بر شعر صلی بسیار

تألیف و تلخیص و تفسیر و تخریص و توفایح

و در جمل می بدل بوده و هر ساله ترا که

می رسیدند بدون تأمل جواب داده و در

مسئله علمی بهمه کسی فائق آمده و

مورد تصدیق حاضرین بودی و بهمین جهت

معاصر او ابوالعباس ثعلبیه که در مراتب علمیه

نظیر وی بوده بهمه قلت و کثرت و عدم

مبارت در اصول جمل از صاحبته او خودداری

میسود - او در بدایت حال در وطن اصلی

خود بصره تحصیل علم پرداخته پس بعد از

رفته و در اکابر وقت تلمذ کرده و وی

سال ۲۸۵ یا ۲۸۶ در بغداد وفات یافت

و در مقبره باب الکوفه مدفون گردید

بحایة ذیل، ج ۳ ص ۴۳۶

سایر مآخذ: معجم المؤلفین، ج ۱۲، ص ۱۱۴

بیت الوعة، ص ۱۱۶

۱ - رسالة في اعتبار آيات تنفي في التمثيل عند وجه (عربی) :

قاهره، ۳۷۰-۱۳۷۱ق، سری، وری،
۴۴۸ص. ضمن نوادر المخطوطات، مجموعه
الثانية .

آستانه، ضمن مجموعه

۲ - الاصل (عربی) :

قاهره، ۱۳۷۵ق، سری، وری، بتحقیق
عبدالمبرر المیمی، ۱۶۵ص

۳ - الکامل فی اللغة والادب (عربی)

مصر، ۱۳۴۷ق، سری، وری، ۳۰۵ص
جزء اول، مصر، بی تاریخ، سری، وری،
۴۰۸ص

۴ - سب عدنان وقطان (عربی)

مصر، ۱۳۵۴ق، سری، ۲۴ص

تفة الاسلام شيخ ابو جعفر محمد بن يعقوب
ابن اسحق كليني الرازي .
(۳۲۹ق)

الشيخ الاسام، ودوة الانام، كهف العلماء.

الاعلام، مفتي طوائف الاسلام، ملاد المحدثين
المعظم، مروج المذهب في عتبة الامام ع، عطر الله
مرقفه واسكنه سعوىحه دار السلام

شيخ محدثين و رئيس شيعة و اوثق و اثبت
ايشانست . در حديث كتاب شريف كافي را
كه ملاد و مرجع فقهاء و محدثين و راس
چشم شيعة و شهادت سبح معده . حد كتب
اسلاميه و اعظم مصنوعات اسلاميه است در
هشتاد هزار بيت و شاربده هزار و صد و نود و نه
حديث مملكت نيست . تا تاليف نموده و الحق
مفت عظيم و حق كثير بر شيعة مخصوص بر

اهل علم نهاده و باين كتاب شريف مذهب
شيعة را ترويج كرد و ايشان آل محمد ع را
كفالت نمود حرام الله خير البصرا و شيعة
وسي از را تصديق كرده خاصه و عامه در
فتاوى به وى رجوع مى نمودند . لا حرم از
لقاب خاصه او تفة الاسلام گرديد

ابن الاثير عالم سنى در جامع الاسول اذرى
بجهت حلاليت و عظمت شأن مجدد مذهب
اماميه در رأس سائى ثالثه حضرت امام رضا ع
را محدومائة تا شمرده . در سنة ۳۲۹ق
سال فساد نجوم در اول فست كبرى به بغداد
وفات يافت و لقد جاد صاحب تفة المقال
فى تاريخ وفات هذا الشيخ العصار
ثم ابو جعفر الكليني

محمد بن يعقوب بن محمد بن

قد جمع الكافي بهذا النظم

وقد اوفى لسقوط المعجم (۳۲۹)

ابو قراط سيد محمد بن جعفر حليمى بر
كلينى نمار گذارد و در باب الكوفة مدفون
ست

اكنون قراو به بغداد در تكة مولويه
تزدريك جسر مشهور و معروفست . هيكله
شخص از حصر عبور كرد و داخل باراشد در
طرف چپ خود بفاصله كفى پة حرة آن بقعه
موجود است .

حكايات شكافتن قبر كلينى با مر بعضى از
حكاه وى . جسد پاك او تازه و بدون تعمر
يا كهن مشهور است سيد بحر العلوم در
رجال خود گويد نقل است بعضى و النان
بعد از چون ساء قبر كلينى را ديد پرسيد

این قبر کیست گفتند از بعض شیعه آن
والی امر بانهاده آن بنامود چون بنا
قبر را کنند جدی تاره یا کفن دیدند که
تغییر نکرده و طفلی یا کفن پیر یا او بود
که گویا بچه دی بوده پس امر کرد
قبر را افیاشته و بر آن قبه بنا نمودند

وقیل : انه لما رأى اقل الناس على ردة
الکظم حمله انصب على حق المروءة
ان کان کما بر همون من فسله فهو موجود
فی قبره والامام الحسن منه قبل ان یجب
رجلا من علماء الشيعة المشهورين ومن اعلمهم
اسمه محمد بن یعقوب الكليني و هو عور
فيكفيك الاشارة بقبره فامر به فو حمله همیشه
كانه دفن تلك الساعة فامر بتعطيه و بنى

قبة عظيمة عليه صدر مراده مشهوراً انتم
قال صاحب التكملة في ترجمته و صاحب
الستراة الاربعة و ادرك تمام الفقه المعبري و
بعض امام الامام المعمرى ع دکان حضرت

المصنف للسراد لاله السرور المصنف المشهور
في ترویج المذهب و تأسيسه عند الخاصة
والعامة دونهم . قلت ولولا هذه الملاحظة
لاكثر النقل عنهم والرجوع اليهم كما لا يخفى
كليني واعين ارجع مع كافي كتب دیگر است
مانند : رد بر قرامطة ، تعبير رؤيا ، كتب
رجال ، رسائل الائمة ع که سيدس طاروس از
آن در كتب خود نقل نموده او پس خواهر
ابوالحسن علي بن محمد معروف بعلان کسی
است که ثقة و شيخ اصحاب زمان خود و وجه
و اوثق ایشان درری بوده و نعمه ، اسلام به
از او روایت میکنند .

کلین بروزن ذبیر قریه ایست نزدیک (ری)

که یعقوب بن اسحق والد کلینی در آنجا
مدفونست و آن درینک میرلی طهران قرب
حسن آباد در کسرا راه آب قریه و قبر مشهور
ست . کتب ع را در نه معروف به کلین
بن امیر است که صاحب قساموس
سده شده و شرح کلمی را تدابیر است
دره سن

شبه سوس و شیخ مدنی و و است کلمی را
سال ۳۶۸ نوشته اند این عبدون گویند
که من لوح قبر و را در بغداد در صراط
بطری دیده ام روی آن لوح اسم او را هم
پندرد و مقور بود

(قوائد الرصویه، ص ۶۵۷)

سایر مآخذ تحفه الاحباب فی اواخر الاصحاح

مع روایات ج ۲، ص ۲۱۸ الکنی والالفاظ

فنی، ج ۳، ص ۹۸

کتاب فی سوانحه (عربی)

طهران (اصول کافی)، ۱۲۷۸ ق، مسک،
رحلی، ۳۰۰ ص

طهران، ۱۳۰۷ ق، مسک، رحلی، باهتمام
مر محمد صادق خوانساری، ۴۱۸ ص

طهران (روضة کافی) ۳۰۳ و مسک، رحلی،
۳۶۱ ص، تحفه العقول

طهران، ۱۳۲۵ ق، مسک، رحلی، دره مش
مرآت المعول

طهران، ۱۳۳۱ ق، مسک، رحلی، دانش
ابوالقاسم خوانساری، ۴۶۸ ص

طهران، (جلداول ادبهارت تا آخر خمس)
۱۳۱۸ ق، مسک، رحلی، خط احمد انرشی

۴۶۶ ص .

۱ - نعمة الإلهية ليعن ينسب إلى غير أبيه (عربی) :

قاهره . ۱۹۵۱ م، سری، شصت و یک نسخه

هارون، حسن نوادر المخطوطات، ۱۱۰ ص

۲ - صراط المستقیم (عربی) .

بمبئی، ۲۷۰-۱۲۷۲ ق، سنگی، درخانیة

قاموس

۳ - القاموس المحیط والقبوس الوسیط الجامع لک

ذهب من کلام العرب شفاطوط (عربی) .

طهران، ۱۲۶۴ ق، سنگی، رحلی،

بر شماره ص ۵۰

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، خط

اسمعیل بن محمد علی خوانساری، به اهتمام

ملا محمد علی و ملا حیدر، بر شماره صفحه

طهران، ۱۲۷۷ ق، سنگی، رحلی، خط

محمد نفی کلپایگانی، ۹۵۱ ص، در

همش آن ترجمان اللغة

تبریز، ۱۲۸۹ ق، سنگی، رحلی

تبریز، ۱۳۰۴ ق، سنگی، رحلی، خط

هاشم بن حسین، ۶۷۱ ص

مبئی، ۱۲۵۹ ق، سنگی، رحلی، به اهتمام

محمد علی شیرازی، ۹۲۱ ص

مبئی، ۲۷۰-۱۲۷۲ ق، سنگی، رحلی،

درخانیة آن صراط المستقیم .

۳ جلد، کلکته، ۲۰-۱۲۳۲ ق، سری

کلکته، ۱۳۲۱ ق

لکهنو، ۱۲۹۸ ق، سنگی، رحلی،

۵۰۱ ص

لکهنو، ۱۸۱۵ م، سنگی، رحلی .

استانول، ۱۲۵۰ ق و ۱۳۰۴، سری.

مصر، ۱۳۴۴ ق، سری، در همش آن

القول المأثور بتحریر مافی القاموس.

حاج محمد بن یوسف اطعیش المیزایی :

(۱۲۳۶-۱۳۳۲ ق)

مصر، قیبه، محدث، ارب، شاعر، بی بی،

مردمی، مطلق، اناسی مذهبی

در بلده یسبح ارتوایع میراب الجرایر تولد

یافته و در آنجا در گذشته است

(معجم المؤلفین، ج ۱۲، ص ۱۳۳)

سامر مآخذ، اعلام الترقیه، ج ۲،

ص ۱۵۰

۱ - دیوان شعر (عربی)

مصر، سنگی، حسن مجموعه .

ابو الحسن محمد بن ابی ذر یوسف عامری

پشاور :

(۳۸۱ ق)

۱ - فکرمی، الفلاسفة خراسان، شاکرود انورید

پنج نسخه، یونی - اوستری عدد

کرد و برگزیده، پنج ص، سری در خدمت

پنج نسخه، کتابخانه خراسان شد و

ابوعلی ابن سینا مکانه پیوست چنانکه

یکی از تصنیفات ابوعلی جواب مسئله عامری

است. و ابو الحسن را بر کتب ارسطو شروع

است و از کتب اوست الامد علی الام

(لغت نامه دهخدا، ص ۴۰۵)

سایر مآخذ : کمرالحکمه، ج ۲، ص ۱۲۵.

۱ - السادة والامداد فی السيرة الانبیا (عربی) :

طهران، ۱۳۳۶ ق، سری، وریزی، نشر

۴۳۵ دانشگاه، به اهتمام مجتبی میتوی

۴۵۹ ص

صدرالدین ابوالفتح میرمید محمد بن یوسف

چشتی دهلوی معروف به گیسو دراز :

(۷۲۰ - ۸۲۵ ق)

در اردکن عرفای قرن ششم در هندوستان بوده و حلیفه میرالدین محمود معروف به چراغ دهلوی و از بزرگان مشایخ طریقه چشتیه بوده است. نخست در دهلوی میریسته و پس از مرگ میرالدین محمود بدکن رفته و در آنجا مریدان بسیار گرد او فراهم شده اند و همانجا در سال ۸۲۵ در گذشته است. وی در نظم و نثر دست داشته

اشعار او اندکی مانده و در نثر رساله دارد ۱
سام عشقنامه و شیخ محمد نامی از مریدان او کتابی از ملفوظات و برای سام حوامع - الکلم گرد آورده است.

(سالنامه پارس بقلم سید نفیسی)

سارماحد حریمه (مفسر) ج ۱ ص ۳۸۱

۱ - اسماالاسرار

حیدرآباد دکن، ۱۳۵۰ ق، سنگی و بری

۳۶۳ ص.

۲ - ایضاً العاشق دیوان شعر : شرح و تفسیر

حیدرآباد دکن، ۱۳۶۰ ق، سنگی

در بری، ۱۵۶ ص

۳ - حوامع الکلم، ملفوظات گیسو دراز

گرد آورنده: سید حسینی معروف به سید محمد

اکبر حسینی فردت گیسو دراز، گاهپور،

۱۳۵۶ ق، سنگی، در بری، ۳۴۵ ص

۴ - مظاکر اقدس معروف بر رساله خلق حلیفه

حیدرآباد دکن، س. تاریخ، سنگی،

در بری، ۲۰۶ ص

۵ - خانه

حیدرآباد دکن، س. تاریخ، سنگی،

در بری، ۲۳۶ ص

۶ - شرح ردة الحقایق معروف به نبیدان

عن العاصه همدانی، شرح حیدرآباد دکن

۱۳۶۴ و

۷ - مجموعه باره رسائل :

۱ - تفسیر سورة فاتحه ۲ - استقامه -

الشریعة بطریق الحقیقة ۳ - رساله در

مسئله رؤیت یار شتالی ۴ - حدایق الانس

۵ - وجود العاشقین معروف بر رساله عشقیه

۶ - رساله توحید خواص ۷ - رساله منظوم

در تذکر ۸ - رساله در مراقبه ۹ - رساله

در ادکار چشتیه ۱۰ - شرح بیت امیر -

خسرو دهلوی در ربای شامت چون بهنگ

لا آرد هو - نیمم فرم گردد روح را درین

طوفانش ۱۱ - برهان العاشقین معروف به

فقه چهار برادر و مشهور به شکارنامه یا

هفت شرح برهان العاشقین به تفسیر در

۱ و ۲ شرح مسلوب سید اکبر حسینی

فردت گیسو دراز ۳ - شرح شیخ حسن محمد

ابن شیخ احمد چشتی متوفی ۹۸۳ ق ۴ -

شرح میر عبد الواحد الکرامی ۵ - شرح

۶ - شرح محمد رفیع الدین محدث دهلوی

متوفی ۱۲۴۲ و ۷ - شرح میرزا فاسم علی -

بیک احگر حیدر آبادی

حیدرآباد دکن، ۱۳۶۰ ق، سنگی،

در بری، ۲۴ + ۶ + ۳۴ + ۱۶ + ۳۰ +

۱۱ + ۶ + ۵ + ۸ + ۱۳ + ۶ + ۳ + ۶ +

۶ + ۸ + ۱۶ + ۹ + ۳۴ ص

محمد بن یوسف المذرك :

(- معاصر)

۱ - انصر الجدید فی الاجتماع و التقدر و الاخلاق

والادب (عربی)

مصر، ۱۹۲۵ م، سری، مطبعة الشرقی

شیخ محمد بن یوسف هروی :

(زاده در سال ۹۳۸ ق)

ارمناهی و پزشکان قرن نهم ایران بوده و درهرات میرسته است و در پایان زندگی با طبرالدین مایر بهمدوستان رفته و رساله عرایب و عجایب هندوستان را در آنجا تألیف کرده و غیر کتابی در لغت و اصطلاحات طبی دارد بنام جواهراللمعه یا بحر لدو هر که لغت آراشده حلالالدین میخواندند و از امرای زمان خود تألیف کرده و سپس روایت دیگری از آن انتشار داده است (ماتنامه پارس ، بقلم سعید نفیسی)

۱ - در الجواهر فی حل لغات النادر (عربی) :

(اسمی ادویه و اصطلاحات اطباء و تراجم مشاهیر اطباء از بیع فراغت و تألیف ۹۳۸ م)
طهران ، ۱۳۸۸ ق ، مسک ، درجری ،
ناحتمام میرزا سید دمی طیب طهرانی ،
بی شماره صفحه

جمال الدین محمد عزالدین ابوالمنظر ابن

یوسف بن حسن بن محمد نرندی حنفی مدنی :

(۹۹۳ - ۷۵۰ ق)

در مدینه متولد شده و در آنجا نشو و نما یافته و نزد والد خود تحصیل پرداخته تا عالم و محدث گردیده . بعد از وفات والد خود به شیراز و هسار و در آنجا بمنصب قضاء رسیده . سال ۷۵۰ ق بشر از درگذشت و در آنجا مدفون گردید
(مقدمه کتاب)

در دانشمندان و سخن سرا بیان درس ، ج ۳ ، ص

۳۱۰ تاریخ وفات وی ۷۵۹ م مطبوعه است

۱ - نظم در رالمطین فی مسائل المصطفی و العرفی
و لنول و السطین ، عربی

سبع ، ۱۳۷۷ ق ، سری ، رقمی ، ۲۴۸ ص

شعیب الدین محمد بن یوسف بن علی کرمانی :

(۷۱۸ - ۷۸۶ ق)

از علمای شافعی بوده و در بغداد میرسته سال ۷۸۶ در مراجعت از مکه در منزل (روم السب) وفات یافت و در بغداد حسب قرشیخ ابواسحق شیرازی مدفون گردید
سار مآخذ - معجم المؤلفین ، ج ۱۲ ،
ص ۱۲۹ ، ریحانه الادب ، ج ۱ ، ص ۳۹۸
الکسی و الالغاب رقمی ، ج ۳ ، ص ۹۱ ،
۱ - شرح صحیح البخاری (عربی) .

۲۴ جلد ، مصر ، ۱۲۵۶ ق ، سری

ابن الدین ابوحیان محمد بن یوسف بن علی -

ابن یوسف بن حیان اندلسی غرناطی نقری

ابوحیان نحوی :

(۶۵۴ - ۷۴۵ م)

بکرار زائمه لغت عرب و اصلا (بربری) است
مقدمت علوم و درهماشهر آموخت و سپس شهرهای دیگر بلس و مالقه و حویه رفت و در بلاد مرور بتحصیل علوم پرداخت و از آنجا بشمال افریقا و مصر سفر کرد و مرد
این نحاس سال ۶۹۸ بتحصیل نحو پرداخت و پس از آن در نحو حاشین معلم خویش گشت . او در اوائل پیرو مذهب طاهریه بود . و این نحاس گوید ابوحیان حتی در نحو هم طهری است چه او سعی داشت از احراء ائمه نحو یا نحاسه سیمویه تعلم نشود و پس از آن مذهب شافعی گرفت و تألیفات وی تنها در علم نحو نیست بلکه او را در علوم قرآن و حدیث نیز مؤلفاتی است و کتابی نیز در شصت مجلد در تاریخ اندلس

دکتر محمد یوسف موسی

(- معاصر)

استاد حقوق در قاهره

۱ - الارادة الدينية والفقهية (عربی)

استاد بن یسویه، ترجمه از فرانسیسوی، قاهره

۱۹۵۴ م، سری

۲ - این رشد الفیلوف (عربی)

قاهره، ۱۹۶۵ م، سری

۳ - ابو حنیفه عصره و حياته و مذهبه (عربی)

مصر، ۱۹۵۷ م، سری

۴ - احکام الاحوال الشخصية فی الفقه الاسلامی (عربی)

(بحث مفرد)

قاهره، ۱۹۵۰ م، سری

۵ - الاخلاق فی الاسلام (عربی)

قاهره، ۱۹۶۰ م، سری

۶ - اسلام و حاجه لاسامیه له (عربی)

قاهره، ۱۹۶۱ م، سری، ویرجی، چاپ دوم

۷ - اسلام و الهدی (عربی)

قاهره، ۱۹۶۱ م، سری، ویرجی، ۳۱۰ ص

۸ - الاسلام و مشکلات المعاصرة (عربی)

قاهره، ۱۹۵۸ م، سری

۹ - بین الدین و الفلک (عربی)

ترجمه از فرانسیسوی، قاهره، ۱۹۵۹ م، سری

۱۰ - تاریخ الاخلاق (عربی)

قاهره، ۱۳۷۳ ق، سری، ویرجی، چاپ دوم، ۳۲۰ ص

۱۱ - تاریخ الفقه الاسلامی (عربی)

(امالی)

قاهره، ۱۹۵۸ م، مصر ۱۳۷۸ ق، سری

ویرجی، ۳۰۵ ص

داشته است که در دست نیست و از کتبی

تالیفات او که بالغ بر شصت و پنج جلد کتاب

بوده جزو کتاب ظاهرأ باقی نمانده است.

ابو حیان قریحه شعر هم داشت و قطعاتی از

وی نقل شده است و از علاوه از زبان عربی

فارسی و ترکی و حتی نیرمیدانسته است

وفات او سال ۷۴۵ بوده است

(تلفظ نام دهخدا، ص ۳۴۴)

سایر مآخذ: نامه دانشوران، ص ۱۲۷

۱ - تعه الارب بنافی القرآن من الغرب (عربی)

۱۴۲، ۰۰۰ ص

۲ - الفرق بین الصادق و الظاهر (عربی)

معداد، ۱۳۸۰ ق، سری، ویرجی، محقق

شیخ محمد حسن آل یاسین، ۱۸۴ ص، مآ

رسالة دیگر بهیچ نام از محمد شوال

ابو عبد الله محمد بن یوسف بن محمد فوفی

شافعی گنجی قرشی

(۱۶۵۸ - ۱۳۵۸ ق)

مآخذ: الکلی و الالقب، ق ۳، ص ۱۰۱

ریحانه الادب، ج ۳، ص ۴۰۵، معجم المؤلفین،

ج ۱۶، ص ۱۳۴، کشف الظنون چاپ ترکیه

ص ۲۶۴

۱ - البیان فی اخبار صاحب الزمان (عربی)

بیرجی، ۱۳۲۴ ق، سنگی، ۳۰۰ + ۴۷ ص،

معیشت طوسی

بجف، ۱۳۸۲ ق، سری، ویرجی، ۱۱۸ ص

بجف، ۱۳۸۰ ق، سری، ویرجی، سامقنه

محمد مهدی خراسانی، ۱۱۸ ص

۲ - کتابة الطالب فی مناقب ائمة المؤمنین علی بن

ایطال (عربی)

بجف، ۱۳۵۶ ق، سری، ویرجی، ۳۲۴ ص

- ١٢ - الفكرة والذرات في الاسلام (عربي) :
قاهره ، ١٩٦٥ م، سري .
- ١٣ - التفريع الاسلامي واثره في الفقه الفري (عربي)
قاهره ، ١٩٦٥ م، سري
- ١٤ - الفقه والفري في الاسلام (عربي)
جولدتسبير فرانسوي ، ترجمه بمشاركت
عبدالمزير الحق وعلي حسن عبدالقادر
قاهره ، ١٩٤٦ م، سري
- ١٥ - الفقه الاسلامي (عربي) .
قاهره ، ١٩٥٨ م، سري
- قاهره ، ١٣٧٧ ق، سري دربري چاپ سوم ،
٥١٤ ص .
- ١٦ - فقه الكتاب والسنة (عربي)
(البیوع المعاملات المالية المعاصرة :
قاهره .
- ١٧ - فلسفة الاخلاق في الاسلام وحالاتها بالفتحة الانجليزية
(عربي) :
قاهره ، ١٩٤٥ م، سري ، چاپ دوم
- ١٨ - الفلسفة في الشرق (عربي) :
ماسون اورسيل ، ترجمه ار فرانسوي ، قاهره ،
١٩٤٦ م، سري .
- ١٩ - القرآن والفلسفة (عربي)
ترجمه ار فرانسوي ، قاهره ، ١٩٥٨ م،
سري .
- ٢٠ - مباحث في فلسفة الاخلاق (عربي) :
قاهره .
- ٢١ - معاصرات في تاريخ الفقه الاسلامي (عربي)
(عصر نشأة المذاهب)
قاهره ، ١٩٥٥ م، سري
- ٢٢ - معاصرات في تاريخ الفقه الاسلامي (عربي)
(فقه الصحابة والتابعين)
قاهره ، ١٩٥٤ م، سري
- ٢٣ - المدخل لدراسة الفقه الاسلامي (عربي) :
قاهره ، ١٩٦٦ م، سري ، چاپ دوم
- ٢٤ - المدخل لدراسة الفلسفة الاسلامية (عربي)
ليون حوتيه ، ترجمه ار فرانسوي ، قاهره ،
١٩٤٤ م، سري .
- ٢٥ - الناحية السياسية والاجتماعية في فلسفة ابن سينا
(عربي)
قاهره ، ١٩٥٢ م، سري
- ابو عمر محمد بن يوسف بن يعقوب الكندي
المصري القهيني :
(٢٨٣ - ٣٥٠ ق)
مورخ ، شاعر ، محدث . دردهم ذي الحجة بمصر
تولد يافت و در سوم رمضان ٣٥٠ در عسلاط
ار لوايع مصر در گذشت
(مجموعه الفقه ، ج ١٢ ، ص ١٤٢)
سازمآخذ : مجمع المطبوعات ، ص ١٥٧١ ،
مجموعه ادب ج ٣ ، ص ٣٩٠
١ - مدخل الكندي (عربي)
(١ - كتاب الكندي في الفلسفة الاولى ٢ - رسالة
في حدود الاشياء ورسومها ٣ - رسالة في الفاعل
الحق الاول التام ٤ - رسالة في مائة ما لا يمكن
ان يكون لانهاية له وما الذي يعارض لانهاية له ٥ -
رسالة في وحدانية الله وتمام جرم العالم ٦ -
كتاب الكندي في صلة الكون والفساد ٧ - رسالة
في الابانة عن محور الجرم الاقصى ٨ - رسالة
في انه توجد جواهر لاجسام ٩ - رسالة
القول في النفس ١٠ - كلام الكندي للنفس
١١ - رسالة في ماهية النوم والرؤيا ١٢ -
رسالة في العقل ١٣ - رسالة في كميت كعب
ارسطو)
مصر ، ١٣٦٩ ق = ١٩٥٠ م، سري ، دربري ،
٣٨٤ ص .
- ٢ - كتاب الولاة واتصاء (عربي) .
لبن ، ١٩١٦ م ، سري ، دزيوي ، نشرية

کتاب .

سروت، ۱۹۱۲ م، سری، وزیر، ۶۸۶ ص

بیروت، ۱۹۰۸ م، سری، وزیر، ۶۸۶ ص

سید محمد بن (حجة الاسلام یوسف همدانی
مجتهد) یوسف زاده غمام همدانی :

(۱۲۹۲ تا ۱۳۶۱ ق)

در اوفاستکه پدرس د سامراء مشهور بحصل

بود در لجه متولد شد و ک سیرده سگر

عراق بسربرد پس از پندان تحصیل

والد خود بهمدان معاودت نمود و

تحصیل ادب عرب و اعه واجول و فلسفه

پرداخت و مدت علمی بیر لجه سگر

سنه ۱۲۸۴ ش بمفکر روزنامه نگاری افتد و

چند سال روزنامه اتحاد و املت را در همدان

مینوشت عمام طبع شعر داشته واشعاری

سروده . بسال ۱۳۶۱ ق در طهران و مدت

ناعت و جدره اش بهمدان نقل و در مقبره

خانوادگی خود در شاهراده حسین مدفون

گردید

(تاریخ جراید و محلات، ج ۱، ص ۲۶۶،

سایر مآخذ، ادبیات معاصر، ص ۹۷، سخنوران

لایع معاصر، ج ۱، ص ۲۷۹

۱ - دیوان شعر :

جلد دوم، اصفهان، ۱۲۹۲ ش، سنگی، خشتی،

گلپهار، ۱۶۰ ص

۲ - جلد، اصفهان، ۳۰۶ - ۱۳۰۶ ش، سنگی،

خشتی، ۲۱۳ + ۱۴۶ ص .

۲ - جلد، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیر، این سینه،

مقدمه موسی شری، ۲۲۲ ص

شیخ محمد بن نواس الملقب بالقاضی :

(۱۳۰۵ ق -)

۱ - دیوان خاص (شعر عربی)

مصر، ۱۳۲۹ و - ۱۹۱۱ م، سری

ابو عبدالله محمد بن علی بن محمد قشیری

طالی حاکم اندلسی شیخ محیی الدین

عربی ، ابن عربی

(۵۶۰ - ۶۳۸ ق)

یکبار را هاکم حکمای صوفیه ، مولد او در

(۵۶۰) مرسیه . در هشت سالگی با کسان

خویش به شیلیه رفته و مقدمات علم در آنجا

هرا گرفته و سپس نزد دانشمندان بزرگ

محل ماسد ابن بشکوال و جز او به تکمیل آ

معلومات خود پرداخته و بسال (۵۹۰)

تونس و در ۵۹۸ به شرق مصر کرده و

بدانجا متوطن شده و در همین سال توفیق

ریارت خانه خدا یافته و دیوار یکی مسه
 ۶۰۱ دیگری در ۶۰۸ بغداد مصرفت و
 مدتی کوتاه در آنجا بوده و در (۶۱۱) فوت
 دوم حج گذارده و سال بعد بطلب و پس از
 آن بموصل و آسیه الصغری شده و در همه جا
 سلاطین و امراء عصر مقدم او را عزیز داشته
 و در قالب و صلوات بنده داده اند و او بقرا
 بعثیده است و در دمشق سال (۶۳۸) در
 گذشته است .

فیر او در دامن حل قاسیون هما کنون بر
 جا و مشهور است . چندی از باب تصد آنجا
 را عزله کردند و چون سلطان سلیم عثمانی
 شام را بگشود امر به تطیف و تمیر آن کرد.
 لقب شیخ بمغرب اسی سرافقه و در مشرق
 الشیخ الاکبر معروف است معین الدین را
 کتب بسیاری است نزدیک دوست جلد که
 هنوز یکی از مراجع اصحاب طهرت و
 دانشمندان دیگر است و از آن جمله کتبه
 فتوحیات مکیه .. ابن عربی را اشعاری
 صوفانه پیر بوده که گرد کرده و طبع
 رسانده اند فقها و علمای ظاهر چه در زمان
 او و چه پس از او همیشه ابن عربی را مذهب
 حلول و اتحاد متهم کرده اند و بر عهد او
 بوحدت وجود و دعاوی او در مکاشفات عربیه
 اهل شرع را بر حلالی بنانگیخته است و با
 اینهمه بصیرت از علماء و فقهائ عصر او و جز
 آن عصر مانند عبدالرزاق کاشی و سیوطی
 و فیروز آبادی در تعدیل و تزکیه و تصحیح
 عقاید او کوشیده اند رجوع به حره احب
 ترجمه ابن العربی ابوبکر محمد بن عبدالله
 اندلسی مقاری اشیلی مالکری فقیه محدث
 بشود .

(امتنامه و هفتاد، ابن عربی، ص ۳۳۰)
 مایرمتاحد خزانه الاصفیاء ج ۱، ص ۱۱۲،
 صحاح الاس، ص ۳۵۶، روحه الادب، ج ۳،
 ص ۴۹۶

ریاض العارفین، ص ۲۱۷، شرح مناقب معین -
 ابن یزید، سید صالح خلخالی، از ص ۱۰
 نام ۶۳ .

۱ - النی عشره (عربی)

۲ - اصطلاحات العرفاء (عربی)

طهران، ۱۳۱۵ ق، سنگی، رقی، خط علی -
 اگر طائفه ای، با اهتمام حاج شیخ، حمیشیری
 ۲۳۴ ص با تمهید الفراعده و وجود المطلق و
 معارج معارج القصور و رساله فی وحده الوجود
 بل الموجود در یک جلد

دیوان (شعر عربی) :

مثنوی، بی تاریخ، سنگی، ویری، با اهتمام
 کتاب شیرازی ۲۴۴ ص .

در سایر (عربی)

(۱) مجمع الادب - ۱ - ابد فی المشاهده -
 الحاصل والجلال - ۳ - الالب (الاحدیة) - ۴ -
 العلاله (کلمه الله) - ۵ - الثال (ایام الناس)
 ۶ - قرء - ۷ - الاعلام، اشارات اهل الالهام
 ۸ - نعيم والواو والمون - ۹ - التمهيد لالهی
 ۱۰ - الیاء - ۱۱ - الارل - ۱۲ - الاوار - ۱۳ -
 الاسر، الی مقام الاسری - ۱۴ - رساله فی
 سؤل اسمعیل - ۱۵ - رساله فی شیخ
 الی امام الرازی - ۱۶ - رساله لایه ول علیه - ۱۷ -
 التدهد

۱ - جبر الدی - ۱۸ - التراحیم - ۱۹ - منزل -
 القطب و مقاله و حاله - ۲۰ - الانتصار - ۲۱ -
 الکتب - ۲۲ - المبال - ۲۳ - التحلیات - ۲۴ -
 الاسرار عن نتائج الاسرار - ۲۵ - الوصای - ۲۶ -
 منه لاندال - ۲۷ - نقش القصور - ۲۸ - لوحیه

۲۹ - اصطلاحات الصوفیه

۲ جزء، حیدرآباد دکن، ۳۶۱-۱۳۶۷ق،
 سری، وریری، (جزء اول) ۱۴+۱۴+
 ۱۸+۱۰+۱۰+۱۶+۳۰+۱۶+
 ۱۶+۲۰+۱۴+۹+۹۲+۲۰+۱۶
 ص (جزء دوم) ۵۶+۱۶+۱۸+۶۱+
 ۳۶+۵۳+۶۳+۵+۱۰+۱۹+۲
 + ۱۸ ص

۵ - رساله الاعیان الیافه (عربی)

(شرح حدیث قدسی)

طهران، ۱۳۱۵ق، سنکی، وزیر،
 ص ۸ کلمات المحقق

طهران، ۱۳۱۵ق، سنکی، رفق، ۱۲۱+
 ۵۹ ص، متن مجموعه رسائل ثمان

۶ - رساله عطا المرب (عربی)

طهران، بی تاریخ، سنکی، رفق، ۱۲۱+
 ۱ کتب طالقانی، بشخص شرح محمد ۱۰۰
 قوی ۲۱۰ ص نامشاعر ملامد و خوش
 آن

۷ - فتح الخوار و الاعلاق (اد) ذخائر الاعلاق فی شرح
 لرحمان الاوائل (عربی)

بیروت، ۱۳۱۲ق، سری، رفق، ۱۹۷+
 ۷ ص

۸ - فصوص الحکم (عربی)

قاهره، ۱۳۰۹ق، سری، یا شرح علا-

عبدالرزاق کاشی

قاهره، ۱۳۲۱ق، سری، یا شرح علا-
 عبدالرزاق کاشی

نولای ۱۲۵۲ق، سری، یا شرح ترکی

محمد زاده (رجوع شونده) رضا [دکتر]

محمد زاده (رجوع شونده) علی اصغر

محمدی (رجوع شود به) محمد امین

محمدی (رجوع شونده) محمد حسین اردبالی

محمدی (رجوع شونده) داود

محمدی (رجوع شونده) عباس [دکتر]

مهندس محمدی (عباس) :

(- معاصر)

۱ - مہنگ نیک صنعتی -

جلداول، مقاومت مصالح، طهران، ۱۳۳۸ش

سری، وریری، نشر ۵۱۲ دانشگاه

محمدی (رجوع شونده) عبدالرحمن محمدی

محمدی (رجوع شونده) علی قرنی گلپایگانی

محمدی (رجوع شونده) کاظم

محمدی (رجوع شونده) محمد [دکتر]

محمدی (رجوع شونده) مصطفی

محمدی (رجوع شونده) لیل

محمدیه (رجوع شونده) نصر الله

عکسهای از قلم افتاده

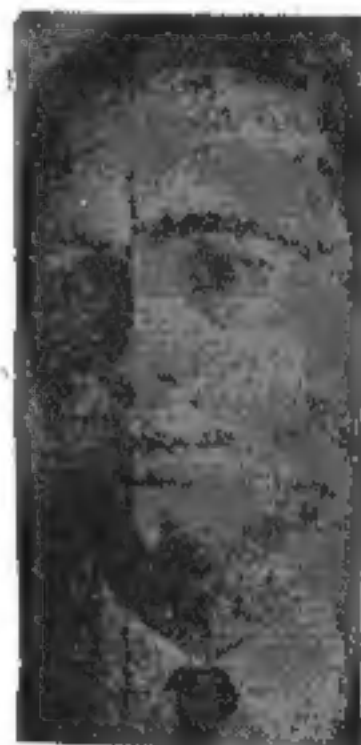
رسول پرویزی : ج ۳ ، ص ۱۲۹

عبدالمجید بلاغی : ج ۳ ، ص ۷۱۵

ایرج جان آغا : ج ۱ ، ص ۷۱۹

ایرج یزدک با : ج ۱ ، ص ۷۱۰

دکتر حسین خراسانی : ج ۲ ، ص ۸۹۲

ابوالفتح حکیمیان : ج ۱ ، ص ۱۹۲

رضا سید حسینی : ج ۲ ، ص ۱۶۱

محمد جواد سرمدی : ج ۲ ، ص ۱۱۶

احمد شطاری : ج ۱ ، ص ۱۱۰

کتابخانه و اسناد ملی ایران

سید حسین شریفی : ج ۲ ، ص ۱۶۴

عبد الرحیم محمد علی : ج ۳ ، ص ۸۳۰

محمد حسن گنجی : ج ۲ ، ص ۶۲۶

حسین مدنی: ج ۲، ص ۸۷۷

عبدالکریم مدرسی عالم: ج ۳، ص ۹۲۸

جلال مصطفوی: ج ۲، ص ۳۶۸ جواد مصطفوی: ج ۲، ص ۴۲۸ محمد امین میرهادی: ج ۱، ص ۳۶۹

محمد شریف وکی شیرازی: ج ۳، ص ۴۲۳

محمد حسین نیشری زنجانی: ج ۲، ص ۹۱۲

غلطنامه

صفحه	سطر	فادرست	درست	صفحه	سطر	فادرست	درست
۲۵	۱۶	الخل	الخلل	۳۶۷	۱	بادلس	بادلس
۷۶	۹	چهارمال	چهارمجال	۳۹۹	۱۰	آن	در آن
۷۸	۱۰	ریمة	ریحة	۴۰۶	۱۴	مصباح	مصباح
۸۹	۹	آیپشناسی	آیپشناسی	۴۱۸	۶	هأیه	هدایه
۹۰	۱۵	گنجینه	گنجینه	۴۲۵	۲۸	ابوطالب	بن ابوطالب
۹۲	۶	احرز	احراز	۴۲۹	۲۸	لکافیه	الکافیه
۱۳۳	۱۱	تألف	تألیف	۴۳۰	۲۲	کلمات	کلیات
۱۴۴	۱۲	صفهای	اصفهای	۴۳۵	۱۹	بدر	بدر
۱۴۵	۹	کیف باره	کیف باره	۴۴۰	۵	الغلافة	الغلافة
۱۵۴	۱	انتقاد	انتقاد	۴۹۸	۲۹	قوالی	قوالی
۱۷۳	۱	راطی	راطی	۵۰۴	۱۳	آلفریس	آلفریس
۱۸۹	۱۷	العبه	العبه	۵۱۶	۶	دراوئل	دراوئل
۱۹۴	۸	خرم - د	خرم - د	۵۶۱	۱۶	پادشان	پادشاهان
۱۹۵	۵	روشگر	روشگر	۵۶۳	۱۴	البركة	البركة
۲۰۹	۲	عربی	عربی	۶۰۷	۳۱	مجهور	مجهور
۲۰۹	۳	للماخرة	للماخرة	۶۶۴	سرصفحه	شیرازی	۱۳۲۵ قی
۲۱۶	۲	بفدای اظمی	بفدای اظمی	۶۶۴	۴	پاریس	پاریس
۲۱۶	۹	دمشترکات	دمشترکات	۶۷۴	۲۵	روسة المقول	روسة المقول
۲۱۶	۳۱	النقد السدید	النقد السدید	۶۹۳	۲۸	حورری	حورری
۲۱۸	۱۲	ملیقة	ملیقة	۷۰۷	۱	لمؤید	المؤید
۲۹۴	۲۳	احصاء العلوم	احصاء العلوم	۷۱۲	۱۸	۲۵	۵، ۲
۲۹۶	۶	الایانة	الایانة	۷۱۴	۱۰	نضد لایضاح	نضد لایضاح
۳۰۱	۲۶	کزید	کزید	۷۲۰	۱۸	احمد	احمد آباد
۳۱۹	۳۰	لروافض	لروافض	۷۲۸	۱۶	لمزة	المرزة
۳۲۶	۹	نظری	نظری	۷۲۹	۷	لقرش	القرش
۳۲۹	۲	عجم	عجم	۷۳۷	۲	الثابت	لثابت
۳۳۱	۱۰	للطیف	للطیف	۷۴۴	۷	لعدوبه	العدوبه
۳۳۴	۱۱	خرد	خرد	۷۹۸	۱۷	جابذی	جنابذی
۳۴۰	۱۱	دآن	دآن	۸۳۸	۹	غایة المراد	غایة المراد
۳۴۴	۱۵	علوم	علوم	۸۷۵	سرصفحه	تسکابیی	تسکابیی
۳۴۵	۱۸	ارک	ارک	۸۹۱	۲۳	فیروز آبادی	فیروز آبادی
۳۵۵	۱۰	۱۳۱	۳۱۰	۹۰۵	۵	بمصل	بمصل